

**AL DE WERKEN VAN WILLIAM HUNTINGTON**

**PREKEN VERHANDELINGEN EN BRIEVEN**

**10 VOLUMES**

**AL DE WERKEN VAN WILLIAM HUNTINGTON**

**VOLUME III**

**DE WET VAN CHRISTUS DOOR  
DE VADER VOORGESCHREVEN**

**5 VERHANDELINGEN**

**Door**

**WILLIAM HUNTINGTON, SS**  
(SS = Saved Sinner; gezaligd zondaar)

**IN HET ENGELS UITGEGEVEN  
JOHN BENETT,  
LONDEN, 1835**

**STICHTING DE GIHONBRON  
MIDDELBURG  
2012**

## INHOUD 3<sup>e</sup> volume

### 1. DE ZEDELIJKE WET NIET BELEDIGD DOOR HET EEUWIG EVANGELIE

**Meent niet, dat Ik gekomen ben, om de Wet te ontbinden. Ik ben niet gekomen om die te ontbinden, maar te vervullen.** Matthéüs 5:17

### 2. De hemelse arbeiders en hun wonderlijke uitbetaling

***Doch hij, antwoordende, zeide tot een van hen: Vriend! Ik doe u geen onrecht; zijt gij niet met mij eens geworden voor een penning?*** Matthéüs 20:13. Uitgesproken in 2 predicates.

### 3. De wet bevestigd door het geloof in Christus

***Doen wij dan de wet teniet door het geloof? Dat zij verre; maar wij bevestigen de wet.*** Romeinen 3:31.

### 4. Mozes zonder deksel in het aangezicht van Jezus Christus

***En doen niet gelijkerwijs Mozes, die een deksel op zijn aangezicht legde, opdat de kinderen Israëls niet zouden sterk zien op het einde van hetgeen te niet gedaan wordt.*** 2 Korinthe 3:13

### 5. Het kind der vrijheid in de banden der wet; of, de zoon en de erfgenaam onder het juk van de dienstknecht

***Staat dan in de vrijheid met welke ons Christus vrijgemaakt heeft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen.*** Galaten 5:1.

**Aan de heer Huntington, Church-Street, Paddington,**

Weleerwaarde heer!

De ergerlijke smetten, door de weleerwaarde heer Rowland Hill op u en uw leer geworpen, hebben reeds lang de gemoederen van vele eenvoudige en Godzalige zielen smart aangedaan en tot een struikelblok gediend voor velen van Sions reizigers.

Zijn onchristelijke gezindheid, welke hij tegenover u openbaarde, toen hij weigerde te Greenwich met u in dezelfde plaats te preken, maar meer in het bijzonder zijn aanbod om tegen u te preken, zo dikwijls gij in de nieuwe plaats te Deptford zou optreden, waren een duidelijke blijk van zijn ingekankerde boosaardigheid en hebben niet weinig verbazing verwekt bij hen, die verlangen naar de vrede en voorspoed van Sion.

Vernomen hebbende, dat hij jongstleden dinsdag te Deptford weer tegen u zou preken, ging ik, met enige vrienden, hem horen, met het doel de preek op te tekenen, opdat in de mond van twee of drie getuigen alle woord mocht bestaan of omvergeworpen worden.

Daar de manier waarop Mr. Huntington preekt, zo algemeen bekend was, vermoed ik, dat gij, al is uw naam in de preek niet letterlijk genoemd, u niet te verantwoorden zult hebben, noch voor de kerk, noch voor de wereld, wanneer gij dezelve beschouwt als tot u gericht en kunt daarom een volledig antwoord geven, voor zover de waarheid erbij betrokken is.

Tot dat doel, mijnheer, geven wij het opgetekende u ter inzage en bewaring, ernstig verlangende en biddende, dat de Heere uw hart en uw hand moge besturen ten goede van Zijn uitverkorenen en tot Zijn eigen verheerlijking.

Weleerwaarde heer,

De uwen, om der Waarheid wil!

*Vele vrienden.* 1792

**Aan de eerwaarde Rowland Hill, Evangeliedienaar  
te Surrey Chapel.**

Weleerwaarde heer!

Herhaaldelijk bericht ontvangen hebbende van de vele publieke waarschuwingen en vermaningen, welke gij in verschillende gemeenten omtrent mij en mijn leer ten beste gegeven hebt, alle gehaald uit het 5e hoofdstuk van het Evangelie van Mattheüs, heb ik de vrijheid genomen, ook mijn verklaring van elke tekst, welke gij uit dat hoofdstuk vermeld, aangehaald of geopend hebt, in het licht te geven.

Het eerste exemplaar ervan zend ik u ter inzage, terwijl ik de overige exemplaren voor de kerk in breder kring bestemd heb, opdat "onze broederen mogen richten tussen ons beiden"; Gen. 31: 37. De preek, die gij te Deptford tegen mij gehouden hebt, heb ik in handen gekregen en met opmerkzaamheid beschouwd. Ik heb haar niet met die verachting behandeld, waarmee gij een boek van mij bejegend hebt. Hetwelk gij, na het met een tang opgenomen te hebben, aan uw dienstmaagd gaf, met bevel het naar beneden te brengen en ermee te doen wat zij wilde. Een getuigenis der Goddelijke Waarheid is geen geschikte brandstof voor het vuur.

Het is nu reeds bijna zeven jaar, dat uw hart tegen mij van toorn gebrand heeft. Toen gaf ik mijn "Tijdingen uit Wallingford" in het licht, hetwelk u zo zeer verbitterde, dat gij in het bijzijn van Mr. Carnal te Wooburn zei, dat het u niet schelen kon, wat ik tegen u mocht zeggen of geschreven hebben, maar dat de grote belediging, die u was aangedaan, hierin bestond, dat ik tegen uw vriend geschreven had. Zij zijn de beste vrienden, mijnheer, die de Heere Jezus in oprechtheid en waarheid liefhebben.

De heer, die ik tegenstond, doet een van beide, óf hij preekt de leerstellingen van de kerk van Engeland, die hij ondertekend heeft, óf hij preekt ze niet. Zo hij het doet, waarom verdedigt gij dan zijn leer niet? Maar als hij het niet doet en mijn "Tijdingen" dus waar zijn, "waarom ben ik u dan een vijand geworden, u de waarheid zeggende?" Gal. 4:16. Wordt ons niet van God Zelf bevolen: "De mond te stoppen dergenen, die verkeren?" Tit. 1:11. Zeker wordt ons dat bevolen!

Dat u nu al bijna drie jaar uw gemeente vermaant, al wil ik niet beweren: "nacht en dag met tranen"; Hand. 20:31, mijn boeken niet te lezen of mij zelfs te horen preken, was onnodig, want ik heb geen begeerte, "één schaap uit uw kudde of één bok uit uw stal te nemen."

Uw graven in al de dwaasheid van mijn jeugd, alsmede dat u in uw kerkelijke bijeenkomst van een honderdtal mensen voor de dag komt met zaken betreffende mijn naam, mijn kind enzovoort, welke ik der wereld breedvoerig had bekend gemaakt, kan nimmer genoemd worden: "het vervullen van de koninklijke Wet"; Jak. 2:8. Ja, zelfs hebt gij eraan getwijfeld, of dit het licht wel kon verdragen, omdat u een Romeins bevelschrift aandrong en geheimhouding gelastte. Maar helaas, het is nog als in den beginne: *wat hun ook verboden werd, zij verkondigden het des te meer.*

Indien God Zijn dienstknechten gezonden had om tegen Zijn eigen kinderen hun smaad te drijven, Job 19:5, wat was er dan veel te zeggen geweest tegen Mozes, wegens het doden van de Egyptenaar en tegen Paulus, wegens zijn vervolging en bloedstorting en tegen Petrus, wegens hun wijnzuiperijen, brasserijen, drinkerijen en gruwelijke afgoderijen, 1 Petrus 4:3. Maar zij lieten dit gedeelte van het werk over aan de beschuldiger der broederen en preekten het Evangelie. En het zou u, mijnheer, op uw stervenssponde geen hartzeer zijn, wanneer u ook alzo deed.

Bovendien, wanneer u in de dagen van jeugd en jonkheid geheel vrij en zuiver gebleven zijt van alle ondeugd, des te beter; draag er roem op! Ik benijd u of begeer uw zuiverheid of geluk niet meer, dan de 'verloren zoon met zijn ring en zijn kleeid aan'; zijn oudere broeder, 'die nog nooit het gebod overtreden had' benijdde, Lukas 15:29.

Maar, dat u nimmer weer in Greenwich Tabernacle zou preken, zolang ik vergunning had daar te spreken, dat zij zo! Ik was door deze betuiging geenszins beledigd. Ik wil ook niet zeggen, dat uw gedrag zonder voorbeeld is, want andere godsdienstige zielen hebben hetzelfde als u gezegd:

"Houdt u tot uzelf en naakt tot mij niet, want ik ben heiliger dan gij!" Jesaja 65:5. En, verre zij het van mij, u voor minder heilig te houden, dan u bent.

Mijnheer, toen uw wegblijven en het ongenoegen van andere heilige broeders mijn ontslag van Greenwich hadden bewerkt, nam ik dit geduldig en zonder tegenspreken aan. Ik waande, dat de ergernis zou opgehouden hebben, toen ik mij een andere plaats verschaft had. Maar nee! Want, hoewel u de preekstoel te Greenwich niet betreden wilde, zolang dit ook aan mij vergund werd, bent u er sedert die tijd niet eenmaal verschenen, dat u er mij buiten gehouden hebt. Ik mag er niet inkomen en nochtans brengt u er mij in. En, hoewel ik er persoonlijk niet spreken mag, *sprekt u er altijd over mij*.

Uw opdracht aan het volk, om het 5<sup>e</sup> hoofdstuk van het Mattheüs Evangelie te lezen, vóór zij mij gingen horen, heb ik overwogen. Ten behoeve van hen, die u in alle dingen niet blindelings zouden willen gehoorzamen en tevens om u te tonen, dat ik niet schroom dat hoofdstuk te lezen, heb ik een verklaring gegeven van die teksten, waarnaar u het volk verwezen hebt. Hierbij verzoek ik u wel mij te weerleggen, indien u meent, dat ik ongelijk heb.

Op de bijeenkomst, bij Mr. T. hebt u tot uw hoorders gezegd, *dat u verwachten zou, dat er hoornen uit uw hoofd zouden groeien en uw voeten gekloofd worden, wanneer u zou beweren, dat de Wet geen regel des levens is*.

Mijnheer, wat moest Paulus dan niet overkomen zijn, die ons leert, dat de gelovigen niet zijn onder de Wet, maar onder de genade en dat de gerechtigheid der Wet vervuld is in hen, die geloven, bovendien dat de genade Gods de mens onderwijst, de goddeloosheid en de wereldse begeerlijkheden te verzaken en matig, rechtvaardig en Godzalig te leven in deze tegenwoordige wereld?

U haalde in Benfields een gedeelte aan uit mijn boek: "Het Arminiaans Geraamte" en zei: "Vóór iemand op de preekstoel ging, om dergelijke dingen voort te brengen, moest hij een zotskap opzetten."

Mijnheer! geef de verzekering, dat God zijn Vader en de Kerk zijn moeder is, een mens aanspraak op zo'n versiersel? Kunt u bewijzen, dat het gezegde óf dwaas óf vals is? Indien u dit kunt, dan is het uw zaak, dit ook te doen en de mijne het te verdedigen. Wanneer u een leerstelling, waaraan ik vasthoud, kunt weerleggen, doe het vrij, daar u weet, dat zij der wereld bekend gemaakt is. Maar indien u dit noch kunt noch wilt doen, houd dan toch op met mij zulke namen te geven als: *Antinomiaan, boze geest, die kerek, die geestelijke schaaruit* en dergelijke.

Die eerste naam is treurig in de hoogste graad, want het 5<sup>e</sup> hoofdstuk van Mattheüs geeft geen vrijheid voor zulke harde redenen en vooral niet tegen een dienstknecht van Christus, wiens leer u niet kunt omverwerpen, wiens nuttigheid u niet kunt ontkennen en wiens leven u niet kunt veroordelen. Maar ik heb van iemand uit uw eigen volk vernomen, dat u reeds lang verlangd hebt, dat ik de pen eens tegen u op zou nemen, opdat u mij wegens een schotschrift tegen u zou kunnen vervolgen.

Wanneer iedere Evangeliedienaar, die zijn leven en zijn leer verdedigt tegen laster, die preekt tegen dwalingen en die schrijft tegen valse leringen en getuigenissen, voor het gerecht gedaagd moest worden ter zake van een schotschrift, dan zou men stellig oorzaak geven, "dat de Heilige Israëls van ons zou ophouden"; fles. 30:11. Dan mocht Petrus ook Paulus wel vervolgd hebben, "want deze wederstond hem in het aangezicht." De Heilige Schrift toch is vol van zulke schotschriften en wie kan hen vermijden en nochtans getrouw zijn? "Durft iemand van ulieden, die een zaak heeft tegen een ander, te recht gaan?" 1 Kor. 6:1. Zeker zegt Mozes: "Oog om oog en tand om tand." Maar, ik heb u in het geheel niet beledigd! Ik ben overtuigd, dat het 5<sup>e</sup> hoofdstuk van het Evangelie van Mattheüs geen verlof geeft voor zo'n praktijk. Dit toch gebiedt mij ook de mantel te geven aan hem, die mijn rok eist. Nu, wanneer u erom zendt, zult u gewis mijn mantel en rok beide hebben, zonder dat u mij door de Wet daartoe zult behoeven te noodzaken.

Maar ik vertrouw, eerwaarde heer! dat uw wapenen niet vleselijk zijn, 2 Kor. 10:4 en dat het zwaard des Geestes u voldoende is in alle geschilpunten. Door in dit geval toevlucht tot het wereldlijk zwaard te nemen, is ontegensprekelijk de Wet te maken tot de enige regel des levens. Maar ik verzeker mij van u betere dingen, mijnheer! hoewel u alzo gesproken hebt. Want, ik kan niet geloven, dat een man van zo'n heiligheid, daar hij zelfs weigert een preekstoel te gebruiken, die door mij bezoedeld is, ook zou willen handelen als de Joodse Farizeeën, die bij de Zaligmaker hard aanhielden om Hem van vele dingen te doen spreken, zoekende daardoor iets uit Zijn mond te

bejagen, opdat zij Hem de stadhouder mochten overleveren. Nee, dat zij verre van mijn broeder Rowland en verre ook van iedere andere medearbeider in het Koninkrijk en de lijdzaamheid van Christus!

"Gelijk gij gedaan wilt worden, doe gij ook also." Mijnheer! zo ik in mijn gedrag jegens u van deze regel afgeweken ben, overtuig mij ervan. En hebt u zelf naar deze regel gehandeld, dan zult u er niet verbolgen over zijn, dat ik u mijn leerrede ter inzage toezend; althans niet meer, dan ik was, toen u uw preek tegen mij gericht en mij daarin voorgesteld hebt als iemand, die vrijheid geeft tot zondigen.

Wat mij persoonlijk betreft, ben ik wel geneigd in alle goed werk de standaard van mijn broeder Rowland te volgen. Indien wij dan nog verschil hebben, zal het alleen zijn over woorden of over de vraag "wie de meeste zal zijn!" En, zo wij om het meesterschap moeten strijden, hoop ik, dat hij en alleen hij zal worden gekroond, die wettig strijdt.

Eén ding troost mij echter, indien alle gerechtshoven in Groot Brittanië tegen mij een veroordelend vonnis velden, zij mij nooit zwaarder kunnen treffen dan Mozes gedaan heeft, die beide lijf en goederen opeiste. Hij beroofde mij niet slechts van mijn rok, maar ook van elk ander deksel, dat ik bezat. Eerst nam hij mijn mantel van huichelarij, ja, zelfs mijn bed van onder mij weg en ten laatste nam hij ook mijn leven. Want, gelijk Paulus zegt, "als het gebod gekomen is, zo is de zonde weder levend geworden, Maar ik ben gestorven." Tenslotte liet Mozes mij arm, ellendig, jammerlijk, blind en naakt liggen. Dit was alles, wat ik door de Wet kreeg; alhoewel ik in het einde het doel verkregen heb.

### Opmerkingen.

Ik zal nu zo vrij zijn enige opmerkingen te maken op de rede, die u tegen mijn leer hebt uitgesproken en u daarbij aantonen, waarin wij verschillen. Naar ik vertrouw, kan u dit geen ergernis geven, wanneer ik het aan uw oordeel onderwerp, want "de Geest der profeten is de profeten onderworpen" en "die onderwezen wordt in het Woord, dele mee van alle goederen degene, die hem onderwijst."

Uw tekst was: *"Tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij dan der Schriftgeleerden en der Farizeeën, gij zult in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan."* Matth. 5:20. Wat u over de tekst gezegd heeft, kan in een zeer klein bestek vervat en met weinig woorden beantwoord worden.

*Aanhaling:* "Nu durf ik de veronderstelling te doen, dat sommigen van u verwachten, dat ik de volgende uitleg aan deze tekst zal geven, daar de Schriftgeleerden en Farizeeën veel rumoer maakten over gerechtigheid, de hier bedoelde gerechtigheid de gerechtigheid van Christus is. Maar dat is de mening van deze tekst niet. Doet dit u ontstellen? Nee, de tekst heeft geen betrekking op rechtvaardigmaking, maar op *heiligmaking*."

*Antwoord:* Mij dunkt, dat mijn broeder Rowland hier geheel mis is en dat hij de Zaligmaker Zelf tegenspreekt, Die in deze tekst de noodzakelijkheid aantoont van hetgeen Hij tevoren gezegd had.

De Heere had in een voorafgaand vers hen zalig gesproken, die hongerden en dorsten naar de gerechtigheid en gezegd, dat zij zouden verzadigd worden. Hij gaat dan voort met hen te vertellen, dat Hij kwam om de Wet te vervullen. Het was dus Zijn vervullende gehoorzaamheid, die verzadigen zou hen, die hongerden en dorsten naar de gerechtigheid. En zonder dat Deze Zijn uitnemende gehoorzaamheid, die alle gehoorzaamheid van de Schriftgeleerden en Farizeeën te boven gaat, aan hen werd toegepast, konden zij in geen geval verzadigd worden of in het Koninkrijk der hemelen ingaan. Dus, mijnheer! het is gerechtigheid, die ons recht en aanspraak op en heiligmaking, die ons een geschiktheid voor het Koninkrijk geeft. Gerechtigheid en niet heiligmaking wordt in de tekst bedoeld.

*Aanhaling:* "Er ligt een bedoeling in deze woorden: Tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij dan der Schriftgeleerden en der Farizeeën, gij zult in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan. En dat moet een plechtige bedoeling zijn. En nu wil ik zo vrij zijn te zeggen, dat hier de gerechtigheid van Christus gemeld is; en dat, daar de Farizeeën meenden, dat zij gerechtvaardigd zouden worden door uitwendige gerechtigheid van hun eigen maaksel, onze Heere hun te verstaan geeft, dat een mens nimmer in het Koninkrijk der hemelen zal ingaan, zonder door de gerechtigheid van Christus gerechtvaardigd te zijn. Hij zal noch ten hemel gaan, noch in de tijd in het Koninkrijk der genade

zijn, noch in de eeuwige heerlijkheid delen, tenzij hij persoonlijk, door de werking des Heiligen Geestes, rechtvaardiger gemaakt is dan een Schriftgeleerde en een Farizeeër. En dat niet uitwendig, maar innerlijk en bevindelijk. Dat is de mening van mijn tekst."

*Antwoord:* Ik moet bekennen, weleerwaarde en waarde heer! dat ik u niet versta. De gemelde gerechtigheid noemt u hier de gerechtigheid van Christus en tevoren hebt u gezegd, dat in de tekst de gerechtigheid van Christus niet bedoeld werd, enzovoort.

Het is dezelfde rechtvaardigmaking, die de mens in de staat der genade brengt en hem aanspraak op de hemel geeft. "Het rechtvaardige volk, hetwelk de getrouwigheden bewaart, zal daar ingaan." Die God rechtvaardigt, die verheerlijkt Hij ook. In de daad van rechtvaardigmaking is heiligmaking ingesloten, beide door het bloed van Christus en door de Geest van God, want zij is er altijd mee gepaard. Het is de Geest, Die geloof in het hart werkt om te geloven; het is de Geest, Die de verzoening toepast; het is de Geest, Die de gerechtigheid van Christus neemt en die aan ons vertoont en in onze harten openbaart en Die Zijn zielverzadigend getuigenis aflegt van het heerlijke werk. "Wij zijn gerechtvaardigd in de Naam van de Heere Jezus en door de Geest onzes Gods." De rechtvaardigheid des geloofs en het getuigenis des Geestes gaan altijd samen. "Hij, die gelooft, heeft het getuigenis in zichzelf"

*Aanbaling:* Als Mr. Hart, over wiens gezangen ik spreek, uit zijn graf kon opstaan om zijn lieve, uitverkoren ziel weer in het lichaam te ontvangen, dan ben ik er tot op deze huidige dag toe van verzekerd, dat hij tegen deze dingen, waarin vele mensen van een los en ontuchtig gestel met welgevallen struikelen, het zwaard trekken en op zo'n wijze zwaaien zou, dat het u duidelijk zou worden, dat er geen zwaard zo doeltreffend is, om de zonde tot de grond toe neer te slaan, als het heerlijke zwaard van het Evangelie van vrije genade, door Jezus Christus. Daarom verzoek ik u eenvoudig te zien op de mening van mijn tekst: "Tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij, dan der Schriftgeleerden en der Farizeeën, gij zult in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan."

*Antwoord:* Ik begrijp dit niet recht, mijnheer! In de eerste plaats zegt u, dat de tekst op heiligmaking doelt. In de tweede plaats, dat uw tekst een bedoeling en wel een plechtige bedoeling heeft. In de derde plaats, dat de bedoeling van de tekst is de inwendige rechtvaardigmaking door de Geest. En in de vierde plaats, dat er het zwaard van een vrije-genade-Evangelie in bedoeld wordt, hetwelk u verder gaat bewijzen.

*Aanbaling:* "Niet lang geleden, toen ik over deze tekst gepreekt had, zei ik tot een waardig en goed leraar, dat het mij dikwijls verwonderde, dat de mensen zo onopmerkzaam zijn en daarom niet eens weten, welke de mening van deze tekst is." "Wel"; zei hij, "ik belijd tot mijn schande, dat ik vóór korte tijd, toen ik uw verklaring van de tekst "Tenzij uw gerechtigheid" enzovoort, vernam, nog bedroefd werd bij de veronderstelling, dat ook ik geloven zou, dat het woord gerechtigheid iets anders zou betekenen dan wedergeboorte."

*Antwoord:* Mijnheer! dit nu is al de uitlegging, die u van die tekst gegeven hebt. Ook heeft zij mij precies zo duister gelaten als die goede leraar. Ja, wat meer is, ik wil zelfs zo vrijmoedig zijn om te beweren, dat door deze uw redevoering de Wet op generlei wijze, noch in enige zin bevestigd is. Niet één waarheid is erdoor opgehelderd. Niet één leerstelling, waaraan ik vasthoud, is aangeraakt of weerlegd. En nu kunt u mij vrij een *Antinomiaan*, een *duivel*, een *aanmoediger van de zonde*, een *kerel*, een *scharnuit* of wat ook noemen, want uw tong is uw eigendom. Ook kunt u erop rekenen, dat ik u nimmer zal vervolgen voor geleden schade. Maar ik verklaar u in de tegenwoordigheid Gods, dat ik voor geen miljoen werelden zou wensen bevonden te worden als een, die alsoo optreedt in de Naam van God en die zozeer de raad verduistert met woorden zonder wetenschap.

*Aanbaling:* "Als u een mens een vrijbrief gaf, om zonde te begaan, zou het vreselijke daarvan u niet ontroeren?"

*Antwoord:* Ja, mijnheer! dit zou voldoende zijn, om iemand met verschrikking te vervullen. Wanneer ik in een gemeente had opgetreden, zoals u gedaan hebt en ook zulke beledigende gezegden had uitgebraakt tegen een dienstknecht Gods, omtrent wie ik in mijn consciëntie overtuigd was, dat hij mij in bevinding, kracht, kennis, stichting en conversatie te boven ging, dan zou ik inderdaad gemeend hebben, dat ik een vrijbrief om te zondigen gegeven had onder getuigen. Want in het 5e hoofdstuk van het Evangelie van Mattheüs wordt dit genoemd: "De geboden ontbinden en de



mensen alzo leren." Het is een broeder haten zonder oorzaak, hetwelk een doodslag is. Christus zegt, *dat de man, die aldus de rechtvaardige verwerpt, strafbaar is door het helse vuur*. En ik geef u te oordelen, wie de man is, die deze dingen doet!

Ik heb nu reeds bijna negentien jaar het predikambt bediend en u kunt mij wegens mijn leer of mijn leven geen kwaad ten laste leggen; ook kunt u niet één leerstelling, die ik belijd op schriftuurlijke gronden weerleggen, al preekt of schrijft u nog duizend jaar. Daarbij ben ik gedurende de ganse tijd van mijn Evangeliebediening nooit zover van God verlaten geweest, dat ik zo'n ongerijmde preek geleverd heb, als de uwe is. Wanneer u uw voordeel wilt afleggen en mijn beweren bestrijden, dan neem ik aan, om in uw tegenwoordigheid te bewijzen, dat er in uw hele preek niet één bladzijde is, welke met het Woord Gods overeenkomt.

*Aanbaling:* "Denkt u niet, dat die man als een van de duivel gezonden leraar preekt, die de mensen leert, dat zij de geboden Gods mogen overtreden; die niet alleen zelf Gods geboden overtreedt, maar ook de mensen onderwijst hetzelfde te doen?"

*Antwoord:* Ziedaar beschuldigingen, waarvoor ik de beschuldiger uitdaag het bewijs te leveren; namelijk de brave man, die de Wet houdt en de mensen bedreigt met vervolging voor een schotschrift!

Wie zou zo'n karakter en zo'n leer verdedigen en zo'n valse beschuldiger willen bewijzen, dat hij waarlijk is, wat hij betoont te zijn? Zijn beschuldiging is een zwaardere, dan die tegen Paulus ingebracht werd. De beschuldigers van Paulus riepen: "Wij hebben dezen man bevonden te zijn een pest en een, die oproer verwekt onder al de Joden door de ganse wereld en een oppersten voorstander van de sekte der Nazaréenen. Die ook gepoogd heeft de tempel te ontheiligen; welke wij ook gegrepen hebben (met andere woorden: vervolgd voor een schotschrift) en naar onze Wet hebben willen oordelen. Maar Lysias, de overste, daar over komende, heeft hem met groot geweld uit onze handen weggebracht"; Hand. 24:5-7. Maar ga u verder!

*Aanbaling:* "Wij hebben geen drijfveer voor oprecht berouw, dan onder een besef van onze zonden en onder een gevoel, dat onze zonden afschuwelijk, verfoeilijk en verdoemelijk zijn. Dan eerst zal een mens oprecht berouw hebben."

*Antwoord:* Oprecht berouw, mijnheer! is niet uit de wil des mans, noch uit de wil des vleses, maar uit God. Judas gevoelde, dat zijn zonden verfoeilijk en verdoemelijk waren en hij heeft berouw gehad en verhing zich. Oprecht berouw is een geschenk van de Vader en een gift van de Zoon en wordt gewrocht door de Geest onder de toepassing van vergevende liefde. Het beschouwt met innig leedwezen de langdurige verdraagzaamheid Gods, die tot bekering leidt. Vergeving moet verzegeld worden. De liefde moet gevoeld worden. God moet Zich als bevredigd openbaren. En de hoop moet in de zondaar levend worden vóór er enig evangelisch berouw, hetwelk ter bekering nodig is, kan plaatsgrijpen. Wanneer God aan Job verscheen, om zijn gevangenschap te wenden, verfoeide hij zich en had oprecht berouw. Wanneer God Efraïm bekeerde en hem Zijn dierbare zoon noemde, had Efraïm dit berouw. En toen de verloren zoon de kus, de ring en het kleed ontving, had ook hij dit berouw. Tot een oprecht berouw wordt de mens niet gedreven door een besef van zonden, maar hij wordt ertoe getrokken door een besef van vergeving.

*Aanbaling:* "Wanneer God onze harten gereinigd heeft door Zijn Heilige Geest, dan zullen wij een afkeer gevoelen van die zonden, die ons lichtelijk omringen; ja, hoe nader zij ons zijn, hoe meer wij dezelve zullen verafschuwen."

*Antwoord:* Mijnheer! welk bewijs geeft u, dat deze leer door u in beoefening wordt gebracht? Is uw gaan naar Greenwich, Uxbridge, Bristol, enzovoort, is uw waarschuwing aan het volk, dat u geen voet meer op hun preekstoel zult zetten, als zij er mij ooit op mochten toelaten, is dat het werk doen van een vreedzaam man? Of is dit verfoeilijke boosheid? Liggen nijd, haat en boosheid tegen mij en dat zonder oorzaak, niet nabij u? Kan het uitbraken van de laagste namen, welke u aan mijn adres gericht hebt enig bewijs zijn van het innerlijk verfoeien van het kwaad? Of kan een redevoeering als de uwe een voortbrengsel van Goddelijke verlichting genoemd worden?

*Aanbaling:* "Ik geloof, dat onze Heere veel preekte over heiligheid en het was ook geen preek van het Evangelie, toen Hij zei: "Meent niet, dat Ik gekomen ben, om de Wet of de profeten te ontbinden." Niemand zal ertoe komen, om zulks te doen, als de duivel.

*Antwoord:* Ik denk niet, dat de duivel ernaar verlangt, dat de Wet, welke God de mensen gegeven heeft, ontbonden wordt, al ware dit ook zijn macht. Want was er in het paradijs geen Wet geweest, de satan kon onze voorouders niet verzocht hebben, om die te overtreden. Immers waar geen Wet is, kan ook geen overtreding zijn. Hij nam een voordeel uit de Wet, om tot het verbreken daarvan te verzoeken, op welke verbreking zonde en satan zijn ingekomen, om bezit te nemen van de ongehoorzame. En sedert die tijd hebben deze altijd in de kinderen der ongehoorzaamheid gewerkt. Het is de Wet, mijnheer! die de zondaar aan de Rechter overlevert en de Rechter levert hem over aan de gerechtsdienaar, opdat deze hem in de gevangenis zou werpen. De gerechtsdienaar zou geen gevangene hebben, om zijn woede aan te koelen, indien er geen Wet was, om de zondaar te vervloeken. Satan is niet tegen zichzelf verdeeld. De predikers, die Paulus' Evangelie tegenstonden met de besnijdenis en de Wet van Mozes, worden uitdrukkelijk dienaars des satans, die zich veranderd hadden, genoemd, 2 Kor. 11:14, 15.

De Galaten, die Christus hun rug toekeerden, om met het vlees te voleindigen worden verklaard betoverd te zijn. En wij weten, dat alle toverij van de satan komt. Alle zondaren, die deze handeldrijvende gerechtigheid ooit in haar ellendig hol gekregen heeft, zijn onder de Wet gestorven. Maar alle slaven, die de satan ooit verloren heeft, zijn vrijgemaakt van de Wet en van de zonde en hel verlost door de in het eeuwig Evangelie geopenbaarde genade Gods.

U zegt: "De Zaligmaker preekte veel over heiligheid."

De Zaligmaker sprak de zegen der rechtvaardigheid uit over Zijn uitverkoren volgelingen, hetwelk hen ontheven en ontslagen heeft van alle straf der zonden. "Gijlieden zijt nu rein, om het woord, dat Ik tot u gesproken heb." Hij maakte hen bekend, dat Hij hen zou reinigen van alle toekomstige besmetting door Zijn bloed en Geest. Dit beduidde Hij hen door de wassing van hun voeten. Hij beloofde hun de zending van de Heilige Geest, om altijd bij hen te blijven. Ook gelastte Hij hen, om altijd in Hem te blijven, als de rank in de wijnstok, hen verzekerende, dat zulke zielen veel vrucht zouden dragen, terwijl zij zonder Hem niets konden doen. Maar de heiligheid, welke u in uw preek verkondigd hebt, heeft hiermee weinig of niets te maken. Laat ons maar eens zien, wat u ervan zegt.

*Aanbaling:* "Indien u niet achter uw toonbank kunt staan zonder de invloed des Heiligen Geestes, staat daar dan niet langer. Indien gij uw voedsel niet kunt nuttigen met een zuiver oogmerk, om God te verheerlijken, wil dan liever van honger sterven dan voedsel nemen. Indien u niet op uw bed ter ruste kunt neerliggen met een begeerte, dat gij door uw rust gesterkt mag worden om God te dienen, rust dan niet meer."

*Antwoord:* Indien niemand dan zulke personen, die hier beschreven zijn, achter de toonbank mochten staan, al de winkeliers in de gehele wereld zouden met hen allen niet in staat zijn om de inwoners van Londen te bedienen, al ware het ook, dat ieder inwoner slechts één artikel per week nodig had. En mochten alleen zulke personen, als u beschreven hebt, eten, de wereld zou binnen zes weken schier geen inwoners meer hebben. Van alle zelfmoord en alle eigenwillige mortificatie, *goede Heere! verlos ons!*

*Aanbaling:* "Hoewel een mens zich in zijn vleselijke en onbekeerde staat moeilijk zal kunnen bewaren voor toorn, toch kan hij zich gemakkelijk onthouden van doodslag."

*Antwoord:* Hoe gemakkelijk een mens zich kan onthouden van doodslag, blijkt klaar uit de geschiedenis van Hazaël. Elisa zei tot hem, dat hij de jonge kinderen verpletteren en hun zwangere vrouwen opensnijden zou. En hij antwoordde: "Maar is uw knecht een hond, dat hij deze grote zaak doen zou?" En zie, de volgende dag versmoorde hij zijn eigen vorst, terwijl hij spoedig daarna het bloedig tafereel voltooide, 2 Kon. 8. Dat de mens zichzelf moet bewaren is een armzalige leer. Die God bewaart, zijn beter bewaard.

*Aanbaling:* "De mens, al is hij ook nog zo snood, kan zichzelf bewaren voor uitwendige daden en over het algemeen doet hij dat ook, uit vrees voor de gevolgen, die eraan verbonden zijn. Een

diefachtig mens, bijvoorbeeld, kan zich onthouden van diefstal uit vrees voor straf. Ook kan men zich onthouden van vele uitwendige geweldenarijen."

*Antwoord:* "Mijnheer! deze leer heeft een strekking om de mensen af te houden van Hem, Die Jezus genaamd wordt, omdat Hij Zijn volk zalig maakt van hun zonden. De Heilige Schrift zegt, dat de sterkgewapende zijn hof bewaart en dat de duivel de zondaar gevangen leidt naar zijn wil. Indien dit zo is, waar is dan des zondaars macht om zichzelf te bewaren, wanneer God hem loslaat? Wij hebben inderdaad toch weinig ledige gevangenissen, weinig zittingen van het gerechtshof, waarin geen doodvonnis uitgesproken wordt, weinig dagen van executie, waarin niet iemand opgehangen wordt om de waarheid van deze uw leer te staven. "Indien de Heere de stad niet bewaart, tevergeefs waakt de wachter." Wanneer God hem niet weerhoudt, loopt de zondaar tot het kwade. De vrees voor het helse vuur is niet genoegzaam, om hem af te schrikken, veel minder de vrees voor de galg.

*Aanbaling:* "Een mens kan een gift op de lijst schrijven ten behoeve van zijn gemeente en naar die vergadering toegaan. Hij kan zijn tienden betalen en zijn kerkbezoeken. Hij kan naar een winkel gaan en zijn schuld betalen, enzovoort."

*Antwoord:* Ik ga met deze beweringen van mijn vriend Rowland niet mee. De Voorzienigheid moet in dit alles Zijn hand hebben. Zal een man een gift op de lijst schrijven voor een vergadering, dan moet God hem daarvoor geld en genegenheid geven. Het goud en het zilver zijn des Heeren, zowel als een hart om goed te doen. Een mens kan geen tienden betalen, tenzij God hem in staat stelt een hoeve te pachten en tenzij Hij hem een goede oogst en een goede markt geeft. En indien hij zijn schulden zal kunnen betalen, moet Gods voorzienigheid hem daartoe in staat stellen. Want Mozes zegt, dat het God is, Die hem kracht geeft, om vermogen te verkrijgen. Lees Deuteronomium 8.

*Aanbaling:* "Tegen één preek over rechtvaardigmaking hoop ik er een half dozijn te doen over heiligmaking."

*Antwoord:* Mijnheer! al preekte u over deze stof ook twaalf dozijn keer en u was er niet duidelijker in, dan u hierin geweest bent, dan nog zou geen levende ziel uw bedoeling vatten. Wanneer er geen onderscheiden geluiden waren, zou men niet kunnen zeggen of er op de fluit of op de harp gespeeld werd. Iemand kan evengoed over *multiplicatie* [vermenigvuldiging van plichten] als over *mortificatie* [doding van zonden] preken, wanneer hij ons geen verklaring van de betekenis van die woorden geeft.

Wat ik tot hertoe aangehaald heb, is zo ongeveer alles, wat door u uit de tekst gehaald is. De andere gedeelten van uw leerrede kunnen nauwelijks het afschrijven verdragen. Bijvoorbeeld, het slaan op een leeg suikervat, wat een zeldzaam mooi geluid geeft; het zenden van een zindelijk mens in een varkenshok; de behendigheid van die kaartspeler in de ogen van vriend Rowland; die man, welke in zo'n aangename gestalte verkeerde, dat hij dronken in de vergadering viel (ik heb dit opgevat als een zijdelingse streek op de vertroosting van het Evangelie), enzovoort. Dit zijn dingen, die het daglicht niet verdragen kunnen en die ik alleen aanroer, opdat mijn vriend Rowland zou kunnen merken, dat ik ten opzichte van zijn dwaasheid minder hard ben geweest, dan hij omtrent mijn karakter geweest is. Evenwel wanneer hij voortgaat met zijn valse beschuldigingen en zijn vuile laster te verbreiden, zal ik niet kunnen nalaten al die dingen nog eens onder het ontleedmes te nemen en aan het licht te brengen. Want die openlijk zondigt, moet in de tegenwoordigheid van allen bestraft worden, opdat ook de anderen vreeze mogen hebben.

Voorts vraag ik of de boven aangehaalde staaltjes gezonde en *onverwerpelijke woorden* genoemd kunnen worden. Of, dat dit is spreken als de woorden Gods; of, *doende het werk van een evangelist!* Immers in het geheel niet! Trouwens ik denk, dat vriend Rowland zich hiervan zelf bewust is geweest. Hoe zou hij mij anders hebben kunnen bedreigen met een gerechtelijke vervolging voor een schotschrift, wanneer hij bij zichzelf niet overtuigd was, dat hetgeen hij in het verborgene zei het daglicht niet verdragen kon?

Om te besluiten, vriend Rowland! wanneer het op de een of andere tijd nog eens gebeuren mocht, dat u uit een straat of steeg komende weer eens onverwachts uw oog op mij sloeg, evenals het eens gebeurde bij de St. Paulus kerk, dan moet u niet weer zo verschrinkt opspringen en hard weglopen, zoals u toen deed. Vlied nooit, mijnheer, waar geen vervolger is. Tot op dit ogenblik heb ik nog

geen kennis van de weg, die u bewandelt en u kunt ervan verzekerd zijn, zolang dit het geval is, ik nimmer een volgeling van u zal worden. "De wijsheid des kloekzinnigen is zijn weg te verstaan."

Dat u minder peper en meer zuiverheid, minder hitte en meer heiligheid zou vertonen. Dat u meer goede werken zou verrichten en er minder over praten. Dat u uw theespraatjes zou verwisselen voor hemelse tijdingen en uw oudwijfse fabelen voor evangelische leringen. Dat u de bazuin van het Evangelie meer en uw eigen bazuin wat minder zou blazen.

Dit is de wens en bede van hem, die u vrijwillig vergeeft alles, wat er gepasseerd is en met geduld hoopt op te nemen alles wat nog te komen staat.

William Huntington S.S.

## EEN WOORD AAN DE LEZER

Christelijke lezer!

Hier wordt u een nieuwe verhandeling aangeboden over een oud onderwerp, hetwelk, naar ik geloof, altijd de twist van Sion zal zijn, zolang vrij geboren zonen en dienstbare kinderen tezamen zullen zijn. Die twist begon al tussen Kaïn en Abel, vertoonde zich in Noachs huisgezin, tussen Hagar en Sara, tussen Ismaël en Izak, tussen Ezau en Jakob, tussen de Joodse Schriftgeleerden en de apostelen. En zij zal eindigen wanneer de lamp der Wet, Spr. 6:23, de dwaze maagden geen olie meer verschaft en de fakkel des heils zal branden tot in eeuwigheid in de harten der wijzen.

Indien mijn lezer een van Paulus' levende brieven is, bekend en gelezen van alle mensen, op wiens vlezen tafelen des harten de Geest des levenden Gods geschreven heeft de Wet des geloofs, Rom. 3:27, die der waarheid, Mal. 2:6, die der liefde, Rom. 13:10 en die der vrijheid, Jak. 1:25, dan zal hij bij zalige ondervinding weten, wat Paulus bedoelt met het tenietgedaan worden der Wet, 2 Kor. 3:13. Hij zal de gezegende uitwerking ervan bij bevinding gevoeld en genoten hebben, wanneer hij ervaren mocht, dat geopenbaarde toorn, vleselijke vijandschap, wettische dienstbaarheid, slaafse vrees, vreze der verdoemenis, een reeks van kwellingen, het knellende juk des gebods en het verschrikkende vonnis van zijn hart zijn weggenomen, uitgewist door de verzoening van de Zaligmaker en van zijn ziel verbannen door de wonderlijke bewerkingen van de Geest der liefde, welke alle vrees buiten drijft en die de vervulling der Wet is. Zo'n ziel, die eens besloten was door ongelooft, maar nu verwijdt is door de Geest der vrijheid, zal het juk van de Zaligmaker waarderen en de mening van de apostel verstaan. Maar ook niemand anders. Zo'n ziel is bevrijd van de verdoemende kracht van de Wet der zonde en van de straffende kracht van de Wet des doods. "Want de zonde zal over u niet heersen; want gij zijt niet onder de Wet, maar onder de genade"; Rom. 6:14.

Nochtans, wij, die onder de Wet geboren en besloten zijn en aan een wettische manier van werken om te leven gewend waren, wij blijven geneigd deze weg in te slaan, wanneer wij ons aandeel in Christus uit het oog verliezen. Hiervan is satan zich bewust. Daarom heeft hij ook eeuw in, eeuw uit de wereld voorzien van en de kerk verpest door leraars, die het Evangelie beschimpen en op de Wet roemen. Die het Evangelie lasteren als een leer, die tot losbandigheid leidt en de werken der Wet verheffen tot een grond van volmaakte heiligheid. Het is hun werk de onvasten te verleiden, de onbedachtzamen te verstrikken, de eenvoudigen te bedriegen en tot de Wet terug te roepen, degenen, die op de weg voorbijgaan, die hun paden recht maken.

Ik voor mij heb nog nooit een kind van God gekend, dat zo vast in zijn vrijheid stond, dat het nooit een tweede uitstapje naar Horeb maakte. Laat een eenvoudig christen, in zijn eerste liefde of in de zoetste vrijheid staande, slechts gedurende één maand zijn oor lenen aan een wettische redenaar van veel schriftkennis, gaven, bekwaamheden en vurige ijver. Hij zal ondervinden, dat hij met ijver vervuld wordt. Spoedig daarop zal er een vals vertrouwen in zijn hart ontspruiten en een staan in menselijke wijsheid, hetwelk hem tot een vurige ijver aanprikken zal. Dan zal hij in eigen kracht gaan werken, waarvan hoogmoed en zelfgenoegzaamheid het gevolg zullen zijn. Daardoor wordt de Geest bedroefd en houdt op als de Trooster in hem te werken. Hoewel engheid van hart en gevoelige dienstbaarheid het gevolg is, toch kan het zijn dat die ziel lange tijd onbekend blijft met de oorzaak, zodat het zelfs niet in haar gedachten komt de persoon die haar zijn wettische banden meedeelde, daarvan te verdenken. De Wet gaat gepaard met dienstbaarheid en wij hebben een neiging om naar die kant over te hellen. Maar de gevolgen ervan zijn: een benauwde geest, een somber gelaat, brandende jaloersheid, inwendige gramschap en haat tegen de gelukzaligheid van hen, die in de eenvoudigheid van Christus nederig aan Zijn voeten en in een verkwikkelijke vereniging met Hem blijven.

Een jong christen, die pas uit de dop gekomen is, zal deze bevoorrechte personen niet vertrouwen, want deze waant vaak wijzer te zijn dan de oude. De uitzinnige Galaten meenden op dit punt wijzer te zijn dan Paulus, die een oud man was. Maar het is tien tegen een, of ook de jonge zal het met mij eens zijn, eer hij twintig jaar op de school van Christus geweest is.

Opdat mijn lezer niet geblinddoekt, in verwarring gebracht en misleid zou worden door iedereen, die op de preekstoel het woord heiligmaking gebruikt, zal ik trachten nog enkele wenken daarover ten beste te geven.

Wanneer God bepaalde, dat de zevende dag een rustdag voor Zijn schepselen zou zijn en Hij deze dag voor Zijn dienst bestemde, wordt dit genoemd dezelfde *te heiligen*. "En God zegende de zevende dag en heiligde denzelve" Gen. 2:3.

Als God de eerstgeborenen van Israël, zowel van mensen als van beesten, voor Zich nam, toen Hij de eerstgeborenen van de Egyptenaars sloeg en wanneer Hij daarna voor de eerstgeborenen van Israël de Levieten in Zijn dienst nam, wordt dit genoemd hen te *heiligen*. "Want alle eerstgeborene onder de kinderen Israëls is Mijn, onder de mensen en onder de beesten; ten dage dat Ik alle eerstgeborenen in Egypteland sloeg, heb Ik dezelfde Mij geheiligd; en Ik heb de Levieten genomen voor alle eerstgeborenen onder de kinderen Israëls;" Num. 8:17, 18.

De bovengemelde rustdag beduidde de dag van het Evangelie, in welke de gelovige rust van de goddeloze opstand en oorlog met zijn Maker, van wettische arbeid voor het leven en van de ondragelijke last der zonde. Zowel als deze de eeuwige rust van de inwonende zonde beduidde, welke in de hemel zal genoten worden. "Komt herwaarts tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven." "Wij, die geloven, gaan in de rust." En Paulus zegt, ten opzichte van de hemelse heerlijkheid: "Er blijft dan een rust over voor het volk Gods"; Hebr. 4:9.

Het heiligen van de eerstgeborenen van de beesten was een afschaduwing van het grote Offer van Christus, Die "de Eerstgeborene van alle schepselen is; opdat Hij in allen de Eerste zou zijn." De eerstgeborenen in Israël werden een type van Gods uitverkorenen genoemd. "De eerstgeborenen, wier namen in de hemelen opgeschreven zijn." Dat deze verwisseld werden voor de Levieten, geschiedde om aan te tonen, dat elke gelovige, hetzij Jood of heiden, in de dagen van Christus een priester of Leviet zou zijn, Jesaja 66:21. Ja, de gehele Kerk zou alsdan zijn, "een koninklijk priesterdom"; 1 Petrus 2:9, "Gode gemaakt tot koningen en priesters"; Openb. 1:6, "om geestelijke offeranden op te offeren"; 1 Petrus 2:5.

Ook bestond het heiligen onder de Wet in onthouding van vrouwen, wassing van het vlees, hetwelk de wedergeboorte en de vernieuwing door de Heilige Geest beduidde en het offeren van een offer voor de zonde, hetwelk zag op de offerande van Christus. Terwijl het wassen van de klederen een type was van het reine, linnen gewaad des lofs, der nederigheid en der toegerekende gerechtigheid van Christus, waarin de gelovigen tot de Genadestoel of het Verzoendeksel zouden naderen, om God te dienen, zowel in hun eenzame afzondering als in hun gezin en het huis Gods.

De onthouding van vrouwen betekent, dat de wettige omhelzingen van een vrouw in haar eigen plaats zouden gehouden worden, dat de vrouw met een gematigde en niet met een ongeregelde liefde zou bemind worden, wanneer de ziel aan Christus verloofd was. Ja, dat in dit geval van vrouw en alles afstand moest gedaan worden, wanneer de verering, de dienst en de zaak van God het mochten vereisen. "Die vrouw of kinderen liefheeft boven Mij, is Mijns niet waardig." Hij, die zei: "Ik heb een vrouw getrouwd en daarom kan ik niet komen"; werd van het avondmaal buitengesloten.

De heiligmaking, welke ons betreft, is in de hoogste zin die daad Gods, waardoor Hij ons tevoren *verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen* door Jezus Christus. Onze uitverkiezing in Hem, onze verlossing door Hem en onze bekwaamaking voor de heerlijkheid door de Geest van Hem, was alles volmaakt in het verborgen voornemen Gods en was dus even onfeilbaar als Zijn wil, waardoor het volbracht zou worden. Op die grond wordt er ook van ons getuigd, dat wij zijn geheiligd door God de Vader, in Zijn voornemen door Jezus Christus bewaard en door God in Hem uitverkoren en geroepen tot de gemeenschap van Christus als ons Verbondshoofd, gelijk geschreven is: "Aan de geroepenen, die door God de Vader geheiligd zijn en door Jezus Christus bewaard"; Judas vers 1.

Dit waren de vogels en de viervoetige en kruipende dieren in het laken van Petrus, welke hij weigerde te slachten en te eten, dezelfde gemene en onreine dingen noemende, eer de stem tot hem sprak: "Wat God gereinigt heeft, zult gij niet gemeen maken."

Maar de heiligmaking heeft ook haar grond *in de dood van Christus*, Die de strafschuld van onze zonden uitwiste, de Wet verheerlijkte en de beledigde Majesteit des hemels bevredigde. In Wiens dood God het ganse verborgen Lichaam van Christus aanzag als verlost en gereinigt in Zijn Hoofd, Hetwelk één is met de uitverkorenen en "Die met één offerande in eeuwigheid volmaakt heeft, degenen die geheiligd worden"; Hebr. 10:14. Dit was naar de voorbepaalde raad, het

voornemen en de wil van God, in welke wil wij geheiligd zijn door de offerande des lichaams van Jezus Christus, eenmaal geschied, Hebr. 10:10.

Eindelijk is de heiligmaking ook *een werk van de Heilige Geest*, Die de wil onderwerpt, het gemoed vernieuwt, het verstand verlicht en de liefde Gods in het hart uitstort. "Opdat de offerande der heidenen aangenaam worde, geheiligd door de Heilige Geest"; Rom. 15:16. Dit alles is gewild en bepaald door de verborgen raad Gods, gelijk geschreven is: "Want, dit is de wil Gods, uw heiligmaking"; 1 Thess. 4:3. Het leven, handelen en wandelen van een begenadigde ziel, gelijk het een voorwerp van Gods verkiezing en gekochte door het bloed van de Zaligmaker betaamt, betonende daardoor te zijn een levende tempel des Heiligen Geestes, een verlost onder de mensen, een afgezonderde door de Heilige Geest en een voorverordeneerde voor de hemel, wordt genoemd in heiligmaking te wandelen. "Dat een iegelijk van u wete zijn vat te bezitten in heiligmaking en eer"; 1 Thess. 4:4.

Dit komt mij voor een korte en schriftuurlijke beschrijving van de heiligmaking te zijn, voor zover ik het versta. Maar wat de heiligmaking betreft, die de meeste mensen in onze dagen verkondigen, ik weet evenmin, wat zij ermee bedoelen, als zij die haar preken.

Ten laatste nog dit: u zult bemerken, lezer! dat de *inleiding* tot de volgende preek nieuw is en niet door mij is bijgebracht, toen ik haar gepreekt heb. Door enige teksten, die tegen mij verhandeld zijn, ben ik verplicht geweest aldus te handelen. In de wijze van voorstelling is ook verschil met de preek, die ik gehouden heb. Maar de hoofdinhoud is nagenoeg dezelfde. Dat u haar zonder vooroordeel lezen mag en uit het lezen nut trekken, is de wens van

Uw dienstwillige dienaar in de Heere Jezus Christus,

William Huntington S.S.

## 1. DE ZEDELIJKE WET NIET BELEDIGD DOOR HET EEUWIG EVANGELIE

*"Meent niet, dat Ik gekomen ben, om de Wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen, om die te ontbinden, maar te vervullen. Want voorwaar zegt Ik u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota noch één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied. Zo wie dan een van deze minste geboden zal ontbonden en de mensen also zal geleerd hebben, die zal de minste genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen; maar zo wie dezelve zal gedaan en geleerd hebben, die zal grootgenaamd worden in het Koninkrijk der hemelen. Want ik zeg u: Tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij, dan der Schriftgeleerden en der Farizeeën, dat gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins zult ingaan"; Mattheüs 5:17-20.*

Deze tekst is door een zeker Evangeliedienaar niet minder dan driemaal behandeld of liever mishandeld, teneinde mij, uw geringe dienaar, de kop in te drukken. Toen ik uit Greenwich Tabernacle weggezonden was, hetgeen bewerkt was door bovengenoemde heer en andere heilige mannen, die weigerden gebruik te maken van een preekstoel, welke door een uitverkoren zondaar bezoedeld was, heb ik een plaats geopend te Deptford. De voornoemde man heeft echter het volk tijdig gewaarschuwd en tot hen gezegd, dat zij eerst het 5e hoofdstuk van Mattheüs eens moesten lezen, eer zij mij gingen horen. "Wat! Zouden zij dan allen zonder hersenen geweest zijn, vóór dat hij kwam?" Spoedig, nadat ik de plaats te Deptford geopend had, zou ik op een woensdagavond voorgaan.

Door enkele vrienden werd ik onderricht, dat gemelde persoon voornemens was om diezelfde avond in een aangrenzende vergaderplaats mij en mijn leer te bestrijden. Dit is ook geschied. De bestrijding van mijn leer werd daarbij gehaald uit het laatste vers van mijn tekst. Daarna is dezelfde tekst nog eens verhandeld te Hammersmith, zodat, als men dit alles tezamen neemt, *het antinomianisme*, zoals het Evangelie genoemd wordt, wel een dodelijke slag ontvangen heeft! Daarom is het noodzakelijk, dat wij die tekst eens onderzoeken, daarbij rekening houdende met hetgeen hij tegen onze leer inbrengt en mijn antinomianisme door druk openbaar te maken.

In het begin van dit hoofdstuk lezen wij, dat de Zaligmaker een zekere berg beklimt en dat Zijn discipelen Hem volgen en "nedergezetten zijnde, opende Hij Zijn mond en leerde hen." Dit zinspeelt op de twee bergen Ebal en Gerizim. Zes stammen Israëls zouden staan op de berg Ebal over de vloek en zes op de berg Gerizim over de zegen, Deut. 27:12. En wanneer zij zo zouden gedaan hebben, zouden zij de zegen uitspreken op de berg Gerizim en de vloek op de berg Ebal, Deut. 11:29. Deze twee bergen moesten de berg Sinaï en de berg Sion voorstellen.

De naam Ebal betekent een *verzameling van hoge ouderdom* of een *menigte die verstrooit*, en stelt dus zeer bekwaam de dienstbare kinderen, die in het vlees zijn, voor als bijeenvergaderd en vast staande in de oude Adam en onder het juk van Mozes. En welke ten laatste allen zullen verstrooid en als door een vloed weggevoerd worden.

De naam Gerizim zegt zoveel als *doorboorders* of *houwers* en stelt duidelijk de uitverkorenen in vereniging met de Zaligmaker voor, in Wiens kracht hun woorden zijn als steken van een zwaard en zij zijn des Heeren houthouwers, Zijn voorhamer en Zijn krijgswapenen, Jesaja 51:20.

Alzo zijn hier in geestelijke zin de eerste Adam en zijn geslacht en de tweede Adam en Zijn geslacht, of de kinderen des vleses en de kinderen Gods tegenover elkaar gesteld, of met andere woorden: de dienstbare en de vrije. Hagar is in tegenbeeld de berg Sinaï in Arabië en komt overeen met Jeruzalem, dat nu is en dienstbaar is met haar kinderen; maar het hemelse Jeruzalem is vrij en onzer aller moeder.

Paulus verbindt de vloek aan de berg Sinaï, zeggende: "Want zovelen als er uit de werken der Wet zijn, die zijn onder de vloek." En David verbindt de zegen aan de berg Sion, zeggende: "Op de berg Sion gebiedt de Heere de zegen en het leven tot in eeuwigheid."

Zinspelende op Gerizim, beklimt de Zaligmaker deze berg. En Zijn kleine Kerk, welke Hij juist gesticht heeft en welke tot het einde der wereld staan zal, met Zich genomen hebbende, opent Hij Zijn mond en spreekt de zegeningen van het Evangelie over haar uit. Om ons te verzekeren, dat



Zijn kleine Kerk de berg Sion was, noemt Hij haar "een stad op een berg, die niet verborgen kan blijven."

De stad is Sion, de stad des groten Konings, maar ook de berg is Sion, de berg van Gods heiligheid. De stad, de berg en de Kerk zijn derhalve een en dezelfde zaak.

Op deze berg voert Christus het gebod van Zijn Vader uit. Hij spreekt de zegen uit, gelijk Hem bevolen was, want "op de berg Sion gebiedt de Heere de zegen." De Vader had Zijn Koning gezalfd over de berg Zijner heiligheid, om die zegen uit te delen. De berg van Calvarië zou al de zegeningen van stervende Liefde aan de berg Sion meedelen en het zwangere Sion zou haar heuvelen aan alle kanten uitbreiden, terwijl de bergen de volken vrede zouden dragen, ook de heuvelen met gerechtigheid. "Is er een handvol koren in het land op de hoogte der bergen, de vrucht daarvan zal ruisen als de Libanon"; Ps. 72:16.

Hier is de eerste vervulling van die profetie; hier is Christus, de eerste handvol Koren, de Eersteling. En hier is Zijn kleine Kerk, als "de eerstelingen Zijner schepselen." Evenals de cederen van Libanon, door de wind geschud wordende, hun pijnappelen verspreiden en hun zaad uitstrooien, waardoor duizenden van jonge planten, onder de zegen der voorzienigheid, zonder menselijke arbeid uitspruiten, alzo is door dit handvol koren en de vrucht daarvan, geschud zijnde door de Mozaïsche bedeling en verstrooid door vervolging, het woord des eeuwigen levens, onder de sterke vlagen des Heiligen Geestes, door de wereld verspreid, terwijl talrijke jonge planten der gerechtigheid uitgesproten zijn, als "de planting van Gods rechterhand, opdat Hij verheerlijkt werd."

De Zaligmaker beschrijft zorgvuldig de toestand en de inwendige staat van de begenadigde zielen, over welke Zijn zegeningen worden uitgesproken. Geen in het wild geschoten pijlen vliegen van Zijn boog. Zo ook wordt door Zijn helden, de helden Israëls, geen onzeker geschut uit Zijn oorlogskoker genomen of afgeschoten, want zij kampen niet als in de lucht slaande. Hij toont eerst het kwaad aan en giet dan de olie in de wonden.

*"Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen."*

Ware geestelijke armoede bestaat daarin, dat iemand gevoelig is gemaakt onder de overtuigende werkingen van de Heilige Geest der kracht, waardoor hij ziet, dat hij verstoken is van alle ware rijkdommen, geen gerechtigheid bezit om ermee voor God te verschijnen, maar integendeel ellendig en ganselijk naakt is en blootgesteld aan toorn, schande en eeuwige verachting, tenzij Goddelijke genade tussenbeide komt. Hij is vijfhonderd penningen schuldig en heeft niets om te betalen. Hij is gehoorzaamheid verschuldigd aan de Wet, maar bezit hart noch bekwaamheid om die te volbrengen. Hij voelt de pijl van de geestelijke hongersnood en moet gebrek lijden. Hij kan zijn buik niet meer vullen met kaf en het brood des levens is nog niet voor hem gebroken. Hij voelt zijn behoefte aan dit brood en door ervan te horen spreken, wordt zijn trek ernaar opgewekt: "Hoeveel huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood en ik verga van honger?"

Hij heeft nog geen hand des geloofs gekregen om er zich mee te voeden, daarom kan hij Christus niet ontvangen. Hij kan het woord niet met geloof mengen, daarom kan hij zich niet één belofte toepassen. En daar zijn geloof niet sterk genoeg is om zijn gebeden te vergezellen, ontvangt hij geen vertroosting. Hij kwijnt weg omdat hij niet geloven kan.

Zo'n arme ziel heeft geen zekere woonplaats. In het vlees kan zij geen vertrouwen stellen vanwege de plaag van haar hart, noch in haar beenderen enige rust vinden vanwege haar zonden. Ook kan zij geen schuilplaats voor haar ziel zien in de kloze der Steenrots. Zij is blootgesteld aan het onweder, zonder enige beschutting en aan de storm zonder een plaats ter verberging.

Geen bedelaar stond ooit zo met lompen bedekt, zo ellendig, zo hulpeloos, zo beklagenswaardig aan de bel of de koperen klopper van een deur, als zo'n persoon aan de deur der genade. Hij is arm, ellendig, jammerlijk, blind en naakt. En dat weet hij niet alleen, maar wat nog erger is, hij voelt, dat hij onderworpen is aan een eeuwige gevangenis.

Dit is de arme en nooddruftige mens, die wacht aan de poort der Wijsheid en iedere beweging aan de posten van haar deur gadeslaat. Hij hoort "dat de Wijsheid haar slachtvee geslacht en haar wijn gemengd heeft." Hij geeft nauwkeurig acht op haar dienstmaagd, om te bespeuren, of zijn geval aangevoerd, zijn karakter beschreven of zijn naam ook genoemd wordt, wanneer zij de gasten nodigt.

Dit is de arme, die smekingen spreekt. Hij is niet te hoogmoedig om te bedelen, al is hij onbekwaam om te graven. Ook is hij het bidden niet te boven. Menige diepe zucht, veel stil gekerm, menige uitziende begeerte, veel bitter geschrei, menige nederige belijdenis wordt door hem uitgestort te midden van zijn onuitsprekelijke schande en schaamte. Zij zijn de armen van geest.

Met hen gaat het ook eveneens als met de kommervolle bedelaars. Zij worden veracht en van iedereen geschopt en geslagen. Duivels, goddelozen en huichelaars zullen nimmer aflaten dezulken te treffen. En toch zijn deze de uitverkorenen, die dag en nacht roepen en die hun mond in het stof steken, wanneer zij streven naar een hoop op Gods barmhartigheid. En "Zalig zijn dezulken."

1. Zalig te zijn is in de eerste plaats, dat onze nek ontheven is van het dienstbare juk des gebods en dat onze ziel verlost en bevrijd is van het schrikkelijk vonnis der Wet. De zegen en de vloek werden nooit op een en dezelfde tijd, noch over een en dezelfde ziel uitgesproken. De zondaar moet van Sinai komen voor hij deel kan krijgen aan de zegen te Sion.
2. Door het geloof komt een mens van de bediening des doods tot de belofte des levens, of gaat hij, gelijk Christus zegt, van de dood over in het leven en komt niet in de verdoemenis. Zo'n gelovig mens is gezegend met de gelovige Abraham, die zijn zegen ontving door het geloof, toen hij op de berg Moria de dag van de Zaligmaker zag. Zo'n ontvangt de belofte van de Geest door het geloof. De Geest des levens en het Woord des levens komen tegelijk. Wanneer het Woord tot de mens komt met kracht, in de Heilige Geest en in vele verzekering, dan heeft er onmiddellijk een vereniging plaats met de levende Wijnstok en een gemeenschap met de levende God. En zo'n mens heeft de zegen verkregen in de beste zin en in ieder opzicht, dat is het leven tot in eeuwigheid.
3. De zegen des levens wordt nu vergezelschap met en achtervolgd door een hele keten van zegeningen, die met al haar zoetheid invloeien. De ziel gevoelt, dat een Goddelijke kracht haar bewaakt en bewaart. Het licht van een verzoende Vader schijnt in het aangezicht van Jezus zonder wolk en zonder donkerheid, hetwelk ons nabij brengt en aanmoedigt tot een heilige vrijmoedigheid en gemeenzaamheid, terwijl vergevende, vernederende en vertroostende genade de wonden heelt, de bressen toemuurt en alle kuilen en oneffenheden gelijk maakt, die veroorzaakt waren door de vurige Wet, de zonde en de satan. Gods vriendelijk aangezicht verlicht het hart en de weg, wanneer verzoening, vrede en vriendschap vloeien gelijk een rivier en ongeloof, duivel en ellende voor zich uitdrijven. "Dit"; zegt Jehova, "is Mijn zegen: "De Heere zegene u en behoede u; de Heere doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig; de Heere eerheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede"; Num. 6:24-26.

*"Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen."* Matth. 5:3.

De geestelijke armoede gaat vooraf, om ons van het eigen ik te ontledigen, om de heerschappij der zonde en des satans te ondermijnen en om de weg te bereiden en plaats te maken. Daarop volgt "het Koninkrijk"; hetwelk opgericht en gevestigd wordt op de puinhopen der voorgaande heerschappij. De arme ziel moet uit de sterkte des satans komen, eer zij gekroond kan worden met genade. "Want"; zegt de wijze man, "een komt uit het gevangenhuis om koning te zijn, daar ook een, die in zijn koninkrijk geboren is, verarmt"; Pred. 4:14.

Zelfs "het gekroonde hoofd" moet arm van geest worden, zal hij de zaligheid beërven. Of, als hij verloren gaat, zal hij arm en ellendig blijven tot in alle eeuwigheid. Geestelijke armoede vernedert de hoogmoedige geest van de zondaar, doet zijn eigenzinnigheid smelten, maakt hem nederig van gemoed en kinderlijk van hart, hetwelk noodzakelijk is. Want Christus verklaart, dat "zo wie het Koninkrijk Gods niet zal ontvangen als een kindeke, die zal geenszins in hetzelfde komen."

*Het Koninkrijk der hemelen* betekent:

1. Het Evangelie met al haar zegeningen, beloften en kracht. Daarom wordt het ook genoemd "het Evangelie des Koninkrijks"; terwijl de prediking ervan genoemd wordt: "het prediken van het Koninkrijk Gods." Vandaar ook, dat iemand, die gezegend is met een zoete en zalvende bevinding van de kracht van het Evangelie en in de verborgenheden ervan verlicht is, genoemd wordt "een schriftgeleerde in het Koninkrijk der hemelen onderwezen."
2. Het Koninkrijk der hemelen betekent ook het rijk der genade in de heiligen Gods. In dit rijk is satan onttroond. Hij werd daaruit geworpen door de verschijning en uitwerking van een

meerdere kracht. Het is, naar het getuigenis van Christus "het Koninkrijk der hemelen in ons." Opdat, gelijk de zonde geheerst heeft tot de dood door de val van Adam, zo ook de genade zou heersen tot het leven door de rechtvaardigheid van Christus. Dit "Koninkrijk binnen in ons" bestaat niet in woorden, die een dwaze spreken kan, noch in bijzondere spijzen of dranken, die een Farizeeër gebruiken mag, noch in spijs en drank, die een Roomse weigeren moet, maar in een Goddelijke kracht, die niemand kent, dan Gods uitverkorenen.

Het Koninkrijk der hemelen binnen in ons bestaat:

1. In rechtvaardigmaking.
2. In verzoening.
3. In wedergeboorte.
4. In onuitsprekelijke gelukzaligheid en in een heilige zegepraal der ziel onder de scepter van de Zaligmaker.
5. In de hebbelijke en voortdurende inwoning en bijblijving van de Heilige Geest. "Het Koninkrijk Gods is rechtvaardigheid, vrede en blijdschap in de Heilige Geest."

Maar soms betekent *het Koninkrijk der hemelen* ook de eindeloze heerlijkheid, welke voor de uitverkorenen bereid is van voor de grondlegging der wereld, die God ons schenkt naar Zijn welbehagen en in welke de Zaligmaker ons eenmaal brengen zal. In ieder geval, hetzij het Koninkrijk der hemelen het Evangelie of de verborgenheden van het Koninkrijk betekent, hetzij het genade of heerlijkheid te kennen geeft, de armen van geest zijn er erfgenamen van. Hun is het gegeven de verborgenheden te verstaan en aan hen zal God genade en eer geven. "Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen."

"*Zalig zijn zij, die treuren*" onder een gezicht en gevoel van hun eigen zonden en zondige natuur. Deze zijn gevoelig over hun opstand tegen een goed en genadig God. Zij zijn uitziende naar de Zaligmaker, Die zij doorstoken hebben. Zij treuren met innerlijk berouw en verbrijzeling, met wanhoop aan en verfoeing en walging van zichzelf. Zij treuren over de gruwelen van een zondige wereld en over de schrikkelijke beledigingen, die de Majesteit des hemels uur aan uur worden aangedaan.

"*Zij zullen vertroost worden.*" Hun droefheid zal veranderd worden in vrolijkheid. Hun zak zal afgedaan en met blijdschap zullen zij omgord worden: "Dat hun gegeven worde sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor een benauwde geest." De tederheid, de liefde, de oprechtheid van zo'n godvruchtig treurende, zal openbaar gemaakt worden. En het gevoel van eeuwige liefde, die in het hart is uitgestort door de Heilige Geest, zal zo'n ziel overtuigen van de goedkeuring des hemels. Verwijding des harten en onuitsprekelijke liefde, werkdadig geloof en levende hoop, hemelse toeknikjes en rijke beloften, onvergankelijke gewaarwordingen en heerlijke vooruitzichten, inwendige getuigenissen en gezichten van een vergelegen land, de bewerkingen des Geestes en de komst van een Titus, deze allen zullen medewerken om te maken, "dat zo'n ziel drinke en haar armoede vergete en haar moeite niet meer gedenken" Uw toorn is afgekeerd en Gij troost mij"; Jesaja 12:1. "Want een ogenblik is er in Zijn toorn, maar een leven in Zijn goedgunstigheid; des avonds vernacht het geweest, maar 's morgens is er gejuich"; Ps. 30:6. "*Zalig zijn zij, die treuren, want zij zullen vertroost worden*"; Matth. 5:4. Dezelfde gezegende Geest, Die ze overtuigt van zonde, zal ook hun eeuwige Trooster zijn.

"*Zalig zijn de zachtmoedigen; want zij zullen het aardrijke beërven.*" Matth. 5:5.

Hier worden niet bedoeld, dezulken, die van nature zachtmoedig zijn, noch ook degenen, wier hartstochten spoedig aangedaan en gemakkelijk in beweging gebracht worden, omtrent wie de (Geest) ledige redenaar zijn vervloekt spel uitspeelt. Want vleselijke zachtmoedigheid en aangeboren mededogen of medelijden hebben niets anders op het oog dan vlees en bloed en gaan vaak gepaard met haat tegen God. "Verzinnende niet de dingen, die Gods zijn, maar die der mensen zijn." De Arminiaan kan zulks hebben, terwijl zijn hart in de hevigste oorlog met God is. Dit wordt in mijn tekst niet bedoeld. "Hetgeen uit het vlees geboren is, dat is vlees" en "De verderfelijke beërft de onverderfelijke niet." De natuurlijke genegenheden zijn verdorven en dus is ook alle zachtmoedigheid, die daaruit voortkomt, bedorven. Zachtmoedigheid bestaat ook niet in enige krokodillentranen, zoals Ezau gestort heeft en zij, die huilden op hun legers en zich toch bij troepen in de hoerenhuizen verzamelden. De hier bedoelde zachtmoedigheid is een vrucht

des Geestes en wordt voortgebracht onder Zijn werking. Wanneer Hij een zondaar heeft overtuigd en schuldenaar gemaakt door het Woord van God, zijnde zijn mond daardoor gestopt en hebbende hem daarvoor doen beven. Zij wordt gevoeld, wanneer de zondaar ophoudt met achteruitslaan, murmureren, klagen, weerstaan en rebelleren; wanneer het hart gebroken is en alle menselijke pogingen nutteloos bevonden zijn; wanneer de kracht des zondaars vergaan en hij stil is en weet, dat de Heere God is; wanneer de ziel gelaten, onderworpen en lijdelijk het recht Gods ziet en de rechtvaardigheid van het vonnis billijkt; wanneer hij gevoelt, dat er in zijn belang noch tegen het vonnis zelf, noch tegen de verwachte uitvoering ervan iets in te brengen valt.

Dit is ware zachtmoedigheid en stilheid. Laat leven of dood, hel of hemel haar genaken, zo'n ziel staat daar als één bij wie geen tegenredenen zijn. De Zaligmaker, Die zachtmoedig en nederig was en van Wie wij allen te leren hebben, beoefende deze genade in de hoogste trap, toen Hij zei: "Niet Mijn wil, maar Uw wil geschiede." Dit is het laatste schavot waarop de ontwaakte zondaar komt, vóór de zege verschijnt. Dit brengt hem in nadruk op de weg des levens. "Hij zal de zachtmoedigen leiden in het recht en Hij zal de zachtmoedigen Zijn weg leren"; Ps. 25:9. Met zachtmoedigheid wordt het Woord ontvangen, dat in hem geplant wordt. En een zachtmoedige en stille geest is kostelijk voor God. Maar deze zachtmoedigheid is gewrocht door de Geest van God, volgens Galaten 5:22: "De vrucht des Geestes is zachtmoedigheid, matigheid" enzovoort. De genade komt met de Geest uit de volheid van de Zaligmaker en wordt daarom de Zijne genoemd, 2 Kor. 10:1: "Ik bid u door de zachtmoedigheid en de goedertierenheid van Christus." Deze genade wordt geoefend jegens Hem, onder Zijn hand en in Zijn zaak en gaat altijd gepaard met zelfverfoeiing, nederigheid en stilheid des harten. "Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen het aardrijk beërven." Niet de tegenwoordige aarde, zoals die nu is, want deze wordt gegeven in de hand des goddelozen, Job 9:24. Maar voornamelijk de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, in welke gerechtigheid woont en geen goddeloosheid. Waarin de rechtvaardigen zullen verkeren en geen zondaren. Dit is dat hemelse land, waar de Koning zal gezien worden in Zijn schoonheid.

*"Zalig zijn zij, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid."* Een zondaar, die hongert naar de gerechtigheid, is gevoelig aangedaan omdat hij die van zichzelf niet heeft en is, wegens het missen van die gerechtigheid aan alle kanten veroordeeld. Wanneer hij de Wet leest, dan veroordeelt deze hem vanwege zijn overtredingen. Leest hij het Evangelie, dan wordt hij veroordeeld omdat hij niet kan geloven. Luistert hij naar zijn consciëntie, dan beschuldigt deze hem van ongerechtigheid.

Bij alles wat hij doet, moet hij zichzelf veroordelen. Wanneer hij het Woord hoort verkondigen, wordt hij veroordeeld in de vergadering der rechtvaardigen, wetende en gevoelende, dat een onrechtvaardige het Koninkrijk der hemelen niet kan ingaan. Het vonnis der veroordeling verwekt bij hem een ganse menigte van verschrikkingen en een slaafse vrees. Met een leger van kwellingen wordt hij bevangen. Mozes, satan en de consciëntie beschuldigen hem en hij heeft geen gerechtigheid om te antwoorden. Het gezicht van zijn naaktheid, schuld en schande doet hem verstommen, terwijl de gedachten en verschrikkingen, die hem aangrijpen bij de overdenking, dat hij in zo'n staat in de vreselijke dag voor God engelen en heiligen zal moeten verschijnen, hem schier waanzinnig maken. Deze vreselijke gezichten, gewaarwordingen en verwachtingen zijn het, die hem doen hongeren, dorsten en verlangen naar de gerechtigheid, als een gejaagd hert naar de waterstromen, want hij is ervan overtuigd, dat hij moet omkomen als hij die mist.

En daarom kan hij niet rusten voor en aleer hij die heeft. Zalig nu zulke hongerige zielen, want zij zullen gewis verzadigd worden. Niet met hun eigengerechtigheid; deze kunnen nooit de lege begeerte van een onsterfelijke ziel, die door de Geest des oordeels en der uitbranding verslagen is, voldoen. Want, zonder een Goddelijke gerechtigheid kan zij voor een Goddelijke Wet niet bestaan. "Des mensen ongerechtigheden zijn oneindig; Job 22:5, "begaan tegen een oneindig Wezen"; Ps. 147:5. Daarom moet Hij, Die verlost en rechtvaardigt, een oneindig Persoon zijn. De gehoorzaamheid van de Zaligmaker aan de Wet en niet die van de zondaar zelf is het, in welke hij moet gevonden worden, zal de zondaar ooit rechtvaardig zijn. De waardigheid van de Persoon, Die in de plaats van de zondaar gehoorzaamde, maakt die gehoorzaamheid van een oneindige waarde. "Hij heeft hetgeen roof geacht, Gode even gelijk te zijn; maar heeft de gestaltenis van een dienstknecht aangenomen, gehoorzaam geworden zijnde" en "door de gehoorzaamheid van deze Heilige zullen velen tot rechtvaardigen gesteld worden."

Deze gerechtigheid is Gode behagelijk. Deze heeft Hij aangenomen en op onze rekening gesteld. Deze is door het Evangelie geopenbaard de gerechtigheid Gods te zijn. God brengt die

gerechtigheid nabij en rekent ze toe. Het geloof doet ze aan (als een kleed). En de Geest maakt ons bekend, dat het volbracht is en geeft getuigenis aan het heerlijke werk. "Wij zijn gerechtvaardigd in de Naam van de Heere Jezus en door de Geest onzes Gods."

Deze gerechtigheid en deze alléén, kan de ziel verzadigen, gelijk de tekst zegt. Wanneer dit wisselkleed is aangedaan, trekt de satan, vervuld met de grimmige bestraffing Gods, af als een ontmaskerde goddeloze booswicht, gelijk hij werkelijk is. Mozes met zijn beschuldigingen verdwijnt en raakt uit het gezicht in dit heerlijk gericht, zonder dat wij weten, wat er van hem geworden is. En geheel opgenomen zijnde met de Koning in Zijn schoonheid, vragen wij niet en wensen wij ook niet te weten, waar hij stierf, of waar hij begraven werd. Jezus is nu Alles en in allen en Hij laat in zulke tijden geen plaats voor een ander.

Deze gerechtigheid stelt de zondaar in staat zijn hoofd tot God op te heffen en de consciëntie in het aangezicht te zien. Ja, dat hij met hemelse triomf kan uitzien naar de dag des oordeels, in welke genade zal roemen tegen het oordeel. De vurige Wet schijnt uitgeblust in het bloed van de Zaligmaker en het eeuwig Evangelie verspreidt een glans als myriaden zonnen. "En het licht der maan zal zijn als het licht der zon; en het licht der zon zal zevenvoudig zijn, als het licht van zeven dagen, ten dage, als de Heere de breuk Zijns volks zal verbinden en de wonde, waarmee het geslagen is, genezen"; Jesaja 30:26.

Welke armoedige, opgelapte, ellendige, halfinnen, halfvollen klederen der gerechtigheid brengen die predikers voor de dag, die vreemdelingen zijn van de klederen des Konings! "Een bed, te kort voor een vermoeide ziel, om op te rusten en een deksel, te smal voor de naaktheid van een overtuigde ziel, als zij zich daaronder voegt"; Jesaja 28:20. Die zielen, welke eens bekleed werden met de gestikte koninklijke klederen, zullen nimmer hun kleding van hun vodenmarkt begeren. Want aan zulke verlichte zielen blijken de naaktheid en armoede van deze predikanten duidelijk genoeg, uit alles, wat deze predikers zeggen, preken, doen en schrijven. Niemand, dan dwazen en blinden, zal hun staat begeren of hun geluk benijden.

*"Zalig zijn de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden."*

Hier wordt niet bedoeld de barmhartigheid van vleselijke mensen, want "de barmhartigheden der goddelozen zijn wreed." En hoewel zondaars elkaar liefhebben en elkaar geven, echter ontvangen zij daarvoor niet tot vergelding "de eeuwige erfenis"; want dewijl het niet "aan de minste broeders van Christus gedaan is, zo is het ook niet aan Hem gedaan." Maar de zegeningen, welke in mijn tekst bedoeld worden, zijn uitgesproken over de discipelen van Christus, die in Hem geloofden en Hem volgden en die zelf "barmhartigheid verkregen hadden" om de barmhartigheid te oefenen. Barmhartige mensen zijn, in de taal der Schrift, rechtvaardige personen en erfgenamen des hemels. "De rechtvaardige komt om en de weldadige (barmhartige) lieden worden weggeraapt, zonder dat er iemand op let, dat de rechtvaardige weggeraapt wordt voor het kwaad; zij zullen ingaan in de vrede"; Jesaja 57:1, 2.

Deze discipelen waren in Christus uitverkoren en aan Christus gegeven. God had hen in Christus gezegend. En God had ook Christus gezonden om hen te zegenen, hetwelk Hij nu ook deed. Daar zij barmhartigheid verkregen hadden om barmhartig gemaakt te worden, zegende Christus dus de barmhartigen, hun belovende, dat zij meer barmhartigheid zouden verkrijgen, hetwelk zij zouden behoeven, "om geholpen te worden ter bekwaamere tijd."

Gelijk Paulus zegt: "Barmhartigheid verkregen hebbende, sta ik tot op deze dag." Een barmhartig mens is barmhartig over de zielen der mensen, hetgeen hij toont door voor hen te bidden, hen te waarschuwen, hun het woord des levens klaar en onvervalst voor te houden en getrouwelijk de ganse raad Gods te verkondigen, hetwelk is zaaien tot gerechtigheid en maaien tot weldadigheid of barmhartigheid. Zo'n voorwerp van Goddelijke barmhartigheid is aangedaan over bedroefde zielen, heeft medelijden met hen en ondersteunt hen, draagt een deel van hun lasten, geeft hun heilzame raad en heilzaam onderricht en zalft hen met verse olie in de Naam des Heeren.

Daarentegen zijn genadeloze zondaren, ledige belijders en wettische predikers niets meer dan een dorre wildernis of een nietig medicijnmeester. Gods soevereine barmhartigheid behelst "de gewisse weldadigheden Davids"; welke God schonk aan Jezus, de Zoon Davids, opdat Hij dezelve zou meedelen aan het ganse huisgezin van David, hetwelk is Zijn eigen Kerk. Wanneer deze barmhartigheid aan de mensen bewezen wordt, dan maakt die hen ook tot barmhartige mensen. Deze barmhartigheid blijkt daaruit, dat God Zijn Zoon in ons openbaart en ons met Hem verenigt. "Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, door Zijn grote liefde, waarmee Hij ons liefgehad heeft,

ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus." Zij blijkt ook uit de gave des Geestes. "Naar Zijn barmhartigheid heeft Hij ons zalig gemaakt door het bad der wedergeboorte en de vernieuwing des Heiligen Geestes."

Zulke zielen "barmhartigheid verkregen hebbende, vertragen niet"; noch in het preken van barmhartigheid, noch in de betoning van barmhartigheid, hetzij aan de lichamen, hetzij aan de zielen der mensen. Alhoewel zij er vaak veel tegenstand en wrede behandelingen voor inoogsten. "Zalig zijn de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden"; niet alleen om geholpen te worden ter bekwaamer tijd in deze strijdende staat, maar zij zullen barmhartigheid vinden bij de Heere in die dag, 2 Tim. 1:18.

*"Zalig zijn de reinen van hart."*

De reinheid des harten, welke hier bedoeld wordt, bestaat noch in het uiterlijk vernis van een Farizeeër, noch in de volmaaktheid, waarop een huichelaar roem draagt, noch in de ijdele droom van vleselijk zekeren. Want hoewel deze lieden rein zijn, zo is het alléén in hun eigen ogen, "terwijl zij van hun drek niet gewassen zijn"; Spr. 30:12. Zij is ook niet de dubbele mate van heiligheid, waarop dezulken aanspraak maken, "die daar zeggen, houdt u tot uzelf en naakt tot mij niet, want ik ben heiliger dan gij." Deze godsdienstige zielen zijn "een rook in Gods neus, een vuur, de ganse dag brandende"; les. 65:9. Tevergeefs zal men haar ook zoeken bij hen, die door een enigszins fatsoenlijk gedrag en een gelijkvormigheid aan de letter der Wet de reinheid bejagen. "Want zij, die zichzelf heiligen en zij, die zichzelf reinigen, tezamen zullen zij verteerd worden"; Jesaja 66:17.

Deze reinheid van het hart bestaat hierin, dat "onze harten gereinigd zijn van de kwade consciëntie" en dat door "het bloed der besprenging"; hetwelk spreekt van verzoening, vergeving en vrede, dat "die betere dingen zijn, dan die het bloed van Abel spreekt." De zodanige en de zodanige alléén kan "God dienen in een rein geweten"; 2 Tim. 1:3. Het is het geloof der uitverkorenen Gods, dat eerst de verzoening toepast en daarna ter bekwaamer tijd toegang heeft tot die Fontein, om niet alleen de voeten, maar ook de handen en het hoofd te wassen van alle onvolmaakheden, gebreken, zwakheden, tekortkomingen enzovoort, die onze beste verrichtingen aankleven. Want "wij struikelen allen in velen." Dus "reinigt God onze harten door het geloof"; Hand. 15:9. Mensen, die van dit geloof verstoken zijn en nooit deze verzoening ontvangen hebben, zijn niet minder verstoken van inwendige reinheid dan de overste der duivelen. "Alle dingen zijn wel rein de reinen; maar de bevelen en ongelovigen is geen ding rein; want, beide hun verstand en geweten zijn bevekt" Tit. 1:15.

De mensen, wier zonden vergeven zijn, wier gewetens gereinigd zijn van schuld en dode werken, die vernieuwd zijn door de Geest, die gelovigen zijn in Jezus en die de waarheid van het Evangelie vasthouden, zoals die in Christus is, die zijn het, "die de verborgenheid des geloofs houden in een rein geweten"; 1 Tim. 3:9. Deze zijn het volk, "tot wie de Heere een reine spraak wendt"; Zef. 3:9. En dezulken "brengen de Heere een rein spijsoffer"; Mal. 1:11.

Reinheid van het hart bestaat in gezondheid, oprechtheid en standvastigheid, zijnde het hart door de Geest en in de oven gereinigd van het schuim en het tin van eigengerechtigheid, zelfgenoegzaamheid, arglistigheid, bedrieglijkheid, huichelarij en geveinsdheid. "Ik zal ze reinigen en doorlouteren als zilver en hen beproeven, gelijk het goud beproefd wordt. Ik zal al hun schuim en tin wegnemen; en een Man dierbaarder maken, dan het fijnste goud van Ofir." Zo'n ziel haat bedrog en bemint oprechtheid. "Die de reinheid des harten liefheeft, wiens lippen aangenaam zijn, diens Vriend is de Koning"; Spr. 22:11.

En also komt het ook voor, want aldus zegt de Koning: "Zalig zijn de reinen van hart, *want zij zullen God zien.*"

Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods, in het aangezicht van Jezus Christus." Dit is niets minder, "dan Hem te zien, Die onzichtbaar is." Het is Hem, Die voor het sterfelijk gezicht onzichtbaar is, te zien in Zijn eigen licht, door het geloof. De tekst bedoelt, dat zulke zielen noch van God gescheiden zijn, noch uit Zijn tegenwoordigheid gebannen zullen worden. Maar dat zij Hem zullen zien met aanneming en omhelzing als hun geliefde en eeuwige Vader. "In dien dag zal Ik vrij uit van de Vader verkondigen; gij zult Zijn aangezicht zien zonder wolk en Hem tot u horen spreken zonder gelijkenissen." De tekst bedoelt een eeuwig

blijven bij Hem "in Wiens goedgunstigheid er een leven is, bij Wiens aangezicht verzadiging der vreugde is en liefelijkheden in Zijn rechterhand eeuwiglijk."

Verder bedoelt de tekst een volkomen bevrijding van het oude voorhangsel, de zweetdoek en de windselen, waarmee ons hart en hoofd nog omwonden zijn en welke ons nog zo dikwijls verblinden en blinddoeken. En wanneer wij uit de duisternis tevoorschijn komen, zijn wij niet recht ziende, maar knipogende als een uil in het zonlicht, niet in staat zijnde het licht te verdragen. "Want wij kennen ten dele en profeteren ten dele." "Nu zien wij door een spiegel in een duistere rede." Maar in die dag zal het aangezicht uit de spiegel tevoorschijn komen. Dan zullen wij het aangezicht niet bewinden met een mantel, noch zal God in dikke duisternis wonen; maar het voorhangsel zal gescheurd worden van boven naar beneden en "dan zullen de rechtvaardigen blinken als de zon in de heerlijkheid van het Koninkrijk hans Vaders eeuwiglijk en altoos."

Dan zullen wij zien, gelijk wij gezien en kennen, gelijk wij gekend zijn. De windselen en de zweetdoeken zullen samen in het graf gelaten worden en de sterfelijkheid zal met al haar vodden en lompen door het leven verslonden worden. En de onsterfelijkheid zal alles in allen zijn. "Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien."

*"Zalig zijn de vreedzamen."*

Vreedzamen moeten vrede bezitten, moeten zonen des vredes zijn, eer zij vrede kunnen stichten. Een ongelovige is een zeer ongeschikt persoon, om in de bres te treden of een breuk te helen, hetzij tussen Christus en Zijn kinderen, hetzij tussen heiligen onderling. Want hij is beider partijen vijand en kan dus het welzijn van geen van beiden zoeken.

Van zulke vreedzamen mogen wij zeggen, hetgeen Jehu zei van de zoon van de tovenaars: "Wat hebt gij met de vrede te doen; keer om naar achter mij." Vrede vloeit voort uit de raad des hemels. Want goedertierenheid en waarheid ontmoetten elkaar, gerechtigheid en vrede kusten elkaar in de Persoon van Christus, om de gerechtigheid te voldoen, de waarheid te vervullen en te eren, een weg te ontsluiten voor goedertierenheid en vrede te maken door het bloed Zijns kruises.

Vrede veronderstelt, dat er tussen twee partijen oorlog bestaat en vrede wordt teweeggebracht door de tussenkomst van iemand, die tussen de beide partijen staande, optreedt in het karakter van een middelaar. En deze Middelaar is Christus, Die duldde, dat het zwaard der gerechtigheid in Zijn eigen hart ging, opdat de vrede tussen God en de uitverkoren zondaren mocht verkondigd worden op eervolle en eeuwige voorwaarden.

Tot deze vrede werden wij van eeuwigheid voorverordineerd en gesteld, om welke oorzaak wij zonen des vredes genoemd worden, vrede voor ons geopenbaard zijnde. "In wat huis gij zult ingaan, zeg eerst: vrede zij deze huize; en indien aldaar een zoon des vredes is, zo zal uw vrede op hem rusten. Maar indien niet, zo zal uw vrede tot u wederkeren."

Vrede, in zijn openbaring aan het hart van de zondaar, is de vrucht van vergeving en rechtvaardigmaking, gelijk geschreven is: "Uw zonden zijn u vergeven; ga heen in vrede." En gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben wij vrede met God.

Vrede wordt ook een vrucht des Geestes genoemd en onder de bewerking des Geestes voortgebracht, zodra de ziel verzegeld wordt tot op de dag der verlossing. Daarom kan een mens, die een vreemdeling is van de vergeving van zijn zonden, de rechtvaardigmaking van zijn persoon en de verborgenheid des geloofs, noch een vredebezitter noch een vredemaker zijn. "Want de weg des vredes heeft hij nooit gekend."

Een vreedzame of vredestichter is iemand, die, als een afgezant van de Koning der koningen, door het hoge Hof des hemels gemachtigd en aangesteld is, om, in de naam van zijn rechtmatige Soeverein, vrede te verkondigen tussen de allerhoogste God en de kinderen der mensen.

Deze gezegende liefde vloeit voort uit de eeuwige liefde Gods, als de werkende oorzaak en van het bloed van Christus, als de verwervende oorzaak ervan en vloeit door de Geest in het hart van de zondaar door het geloof, als de aangrijpende hand of instrumentele oorzaak ervan. "Liefelijk op de bergen" en zalig tot in eeuwigheid zijn zulke vredemakers.

Ieder kind van God heeft een last om vrede te maken en vrede te houden. Maar zijn lastgeving machtigt hem niet om vrede af te kondigen tussen de wereld en de kerk. "Christus kwam niet om vrede te brengen op de aarde, maar het zwaard en een vuur." Noch ook tussen satan en de kerk.

"Christus heeft geen samenstemming met Belial." Noch ook tussen de oude en de nieuwe mens in een kind van God, door een leer van zondeloze volmaaktheid te drijven.

Want de oude en de nieuwe mens zijn met elkaar in oorlog; de ene moet uitgedaan en de andere aangedaan worden, tot het einde toe. Ook hebben zij geen vrede te verkondigen tussen heiligen en huichelaars, want dat zou niet zijn "het kostelijke van het snode onderscheiden."

Maar wel hebben zij de vrede te verkondigen, die aan te dringen en al het mogelijke te doen, om die te onderhouden tussen Christus en Zijn huisgezin en tussen de kinderen Gods onderling. Dat is en dat zal altijd zijn, de eerlijke betrachting van een zoon des vredes. En zulke vreedzamen en zulken ook alléén, zijn zalig. En: "Zij zullen Gods kinderen genaamd worden."

Ja, zó worden zij genoemd. En daarvoor worden zij ook erkend door hen, die deelgenoten van de genade der aanneming zijn. Kinderen Gods zijn zij in waarheid, niettegenstaande belijders hen dikwijls met een andere naam noemen. Maar, noch een geestledige belijder, noch een ongelovige kan metterdaad een kind Gods genoemd worden. Want Christus belast niemand leugens te vertellen, noch dezulken kinderen Gods te noemen, die het niet zijn.

*"Zalig zijn zij, die vervolgd worden, om der gerechtigheid wil."*

Niet om een gerechtigheid te verkrijgen, maar om de wil van een gerechtigheid, die alreeds verkregen is. Vervolging in de hoogste graad is wanneer de duivel, wonende in het hart van een rebel, Christus, wonende in het hart van een heilige, tegenstaat. Abel werd door Kaïn vervolgd om der gerechtigheid wil, of omdat God Abels persoon had aangenomen en daarvan getuigde: "Alzo Hij over Zijn gaven getuigenis gaf." Terwijl Kaïn, die uit de boze was, ziende dat noch hijzelf noch zijn offer aangenomen was, Abel doodsloeg, "omdat zijn werken boos waren en zijns broeders rechtvaardig." Of omdat God de een geloof gegeven had en de ander niet; en het werk des geloofs werd aangenomen en het werk des vleses verworpen.

Iemand wordt vervolgd omwille der gerechtigheid, wanneer God hem door de Geest het "woord der gerechtigheid" verleent en hem gezonden heeft om dat te preken. Zoals Hij aan Noach deed, in wie en door wie de Geest van Christus met de goddelozen vóór de zondvloed streed. "Wier zielen in de gevangenis zijn"; 1 Petrus 3:19, totdat God zei: "Mijn Geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens." Spoedig daarna bracht God de zondvloed over de wereld der goddelozen, Maar Hij "bewaarde Noach, de prediker der gerechtigheid."

Iemand, die in de zin van de tekst om der gerechtigheid wil vervolgd wordt, moet in een gerechtvaardigde staat zijn. Wanneer bedriegers, ongelovigen of huichelaars een vervolging over zichzelf brengen, dan is dit veeleer "een geslagen worden om hun huichelarij"; dan een vervolgd worden om der gerechtigheid wil. Men zal ook veeltijds zien, dat dezulken met nederige onderwerping tot de duivel en de wereld wederkeren en als tot een boete voor hun verleden zonden "alle onreinheid gieriglijk bedrijven."

Mensen derhalve, die gerechtvaardigd zijn uit het geloof, die de eer van een rechtvaardig God voorstaan en de onrechtvaardigen en goddelozen berispen, die de rechtvaardigheid des geloofs belijden of preken en de heersende dwalingen tegenstaan, die leven door het geloof des Zoons Gods en wiens gedrag en omgang in de wereld oprecht en eerlijk is voor God en de mensen, dezulken zijn het, die vervolgd worden om der gerechtigheid wil.

En *"hunner is het Koninkrijk der hemelen."* "Zalig zijt gij, als u de mensen smaden en vervolgen en ligende alle kwaad tegen u spreken, om Mijnentwil."

Een smet te werpen op iemands naam, karakter, geschriften, prediking, godsdienst of belijdenis, zonder enige rechtvaardige beschuldiging wegens onwetendheid, dwaling, huichelarij of onzedelijkheid voort te kunnen brengen, dat is iemand valselijk smaden. Een dienstknecht van Christus tegen te werken, tegen te staan of tegen te spreken, of zijn best te doen om diens nuttigheid in het werk Gods te verhinderen, dat is hem te vervolgen. Zo'n persoon een Antinomiaan, een slechte geest, een losbandig persoon of een aanmoediger van de zonde te noemen, zonder enige grond of enig bewijs, dat is "ligende alle kwaad tegen hem te spreken" en dat "om Christus' wil."

*"Verblijdt en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen."*



De Zaligmaker wist, dat de genoemde dingen niet altijd gemakkelijk zouden zijn voor vlees en bloed. Daarom zegt Hij, dat wij ons zouden verheugen, niet alleen omdat Hij ons waardig acht om voor Zijn Naam smaad en schande te lijden, maar ook omdat wij de eer mogen genieten in des Heeren dienst gebruikt te worden en des Heeren strijd te mogen strijden. Verder blijkt hieruit ook, dat zulk een ziel tamelijk gezond in het geloof en vrijwel gezuiverd is van de geest der wereld en de gemeenschap met haar, als zij er zo van gehaat wordt. En dit is een zaak van verheuging, want vele wettische belijders en huichelaars zijn ervan overtuigd, dat zij deze toets niet kunnen doorstaan. Ja, wat meer zegt, de smaad, die om Christus' wil op ons valt, is de versmaadheid van Christus Zelf. Zij valt op de leden, om de wil van het Hoofd.

En: *"groot is het loon"* der rechtvaardigen, die onrechtvaardig lijden om der gerechtigheid wil. Want God is hun Deel. Hun kroon is heerlijkheid en hun huis is de hemel zelf, het onderpand van hun erfenis.

*"Want alzo hebben zij vervolgd de profeten, die voor u geweest zijn."*

Zij, die tevoren verkondigd hebben de komst des Rechtvaardige, leden smaadheid en vervolging. En zij, die Hem, Die gekomen is, omhelzen, delen in hetzelfde lot. Daarom stelt de Zaligmaker tegenover de vervolging het loon en wel zó, dat het ertegenop weegt. Opdat de lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, als niets zou zijn in vergelijking bij een gans zeer uitnemend gewicht van eeuwige heerlijkheid.

*"Gij zijt het zout der aarde."*

Zout is een zinnebeeld van bijzondere genade. "Hebt zout in uzelf en houdt vrede onder elkander"; Mark. 9:50. En om aan te tonen, dat de genade Gods onmisbaar is in iedere tak van de dienst van God en Zijn verering, zegt God: "Met alle uw offeranden zult gij zout offeren"; Lev. 2:13. Genade is onmisbaar in de christelijke samenleving, want zonder genade kan zij niet profijtelijk zijn. "Uw woord zij met zout besprengd" Kol. 4:6. Zout is een doordringende stof en zo is ook de genade. Zij zal doordringen in een hard hart en een wederstrevende wil en spoedig een hevige verrotting doen ophouden en een walgelijke kwaal genezen. "Gij zijt het zout der aarde." Alsof Christus zeggen wil: "Alle vlees heeft zijn weg verdorven; maar u heb Ik met zout besprengd; de Geest en de genade Gods zijn in u en gij zijt een zout voor anderen."

*"Indien nu het zout smakeloos wordt, waarmede zal het gezouten worden?"*

Maar indien uw bediening, uw samenleving en samenspeking geheel smakeloos geworden zijn bij genadeloze belijders of aardsgezinde mensen, zodat zij geen smaak hebben in de dingen Gods, "hoe zal de aarde gezouten worden?" Wat anders zou ze kunnen bewaren van een stank te worden in de neusgaten van God? Niets.

Zo scheen het te zijn toen het Romeinse leger de Joden met hopen neervelde tot mest op de aarde. Het zout was er uitgehaald (en in Pella geborgen) en weldra verspreidde zich de stank van hun lijken in het leger. "Het deugt nergens meer toe." Het deugt nergens toe volgens het oordeel van verharde of onboetvaardige zondaren. Het doet hun geen nut, maar is een reuk des doods ten dode. Zij drijven er de spot mee en hun banden worden vaster gemaakt. Het laat hen zonder een kleed voor hun schande. In hun schatting deugt het nergens toe, dan om buiten geworpen te worden. Zij wierpen de apostelen uit de synagogen en verbraken de liefelijke banden van het eeuwige verbond. Zij wierpen Zijn touwen van zich en oordeelden alzo zichzelf het eeuwige leven niet waardig.

En tenslotte werd het zout: "Van de mensen vertreden." Zij vertraden het bloed des eeuwige Verbonds, de bediening der Goddelijke genade en de Kerk van de levende God. Daarom vertrapte de Zaligmaker hen in Zijn grimmigheid en liet hen hulpeloos achter, om Zelf de wijnpers van de toorn van de almachtige God te treden.

*"Gij zijt het licht der wereld."* Gij zijt de berg Sion, de volkomenheid der schoonheid, waaruit God blinkende verschijnt. "In u heeft Hij Zijn tent gesteld voor de zon en die is als een bruidegom, uitgaande uit zijn slaapkamer; zij is vrolijk als een held, om het pad te lopen." De Geest der verlichting is in u en Hij zal altijd Zijn glans door u verspreiden en u maken tot een brandende en lichtende kaars, ja, tot een vlamvend vuur en van u zal het licht uitgaan van oost tot west en "niets zal verborgen zijn voor haar hitte." "Een stad, boven op een berg liggende, kan niet verborgen zijn." Haar rook, haar lichten, lampen, torens en muren zijn op verre afstand zichtbaar en "de

Heere zal over alle woning des berg Sions en over haar vergaderingen scheppen een wolk des daags en de glans eens vlammeende vuurs des nachts." Ik ben uw Muur des heils, uw hoog Vertrek en uw Sterkte en Ik zal u stellen tot een toren en tot een sterkte, ja, tot een ijzeren pilaar en tot een koperen muur. En de Lamp des heils, in de hand uws geloofs, zal er duizenden verlichten in de wegen van Sion, die allen Sions heerlijkheid, voorrechten en schone gelegenheid zien zullen en beiden, vreemdelingen en bijwoners, zullen er medeburgers van worden.

*"Noch steekt men een kaars aan en zet die onder een korenmaat, maar op een kandelaar."*

Ik heb u niet verlicht tot de kennis van uw eigen harten en in de verborgenheden van Mijn Koninkrijk, opdat gij in de duisternis zou verborgen blijven, of om die wijsheid, die kennis en dat verstand, u door Mij geschonken, te verbergen. Nee, ik zal binnenkort vele kerken doen vertrijzen en daarin, als op zo vele kandelaars, zal Ik u plaatsen als zoveel kaarsen, opdat gij al Mijn huisgenoten mag verlichten.

*"Laat uw licht alzo schijnen voor de mensen."*

Alles, wat Ik u in het verborgene gezegd heb, verkondig dat van de daken. Ik heb u de raadslagen uws harten geopenbaard en door uw bediening zullen de gedachten uit veler harten geopenbaard worden. Als in een spiegel zullen zij hun verloren staat, hun zonden in de rechte kleuren en hun behoefte aan een verachte Zaligmaker zien. En Hem als de enige Weg tot de Vader leren kennen. Het is de Geest, Die door u spreekt. En Ik, Die uw eeuwig Licht, uw God en uw Heerlijkheid ben, zal in u lichten en door u helder schijnen.

*"Laat uw licht alzo schijnen voor de mensen"; "Dat zij uw goede werken mogen zien."*

Het ambt van een opziener of herder is "een treffelijk werk." Maak uw bediening heerlijk en maak, dat men van uw dienst ten volle verzekerd zij. Aan zielen het Evangelie te verkondigen door Mijn zalvende Geest is een goed werk "aan" hen. En de mededeling der genade aan hun harten is een goed werk "in" hen. Gij hebt het om niet ontvangen, geef het ook om niet. Genees de zieken en werp de duivelen uit.

Dit zijn de weldaden, die ook aan kranken bewezen zijn. Bekeerde zielen zullen de vrucht van uw dienst zijn. "Ik heb u uitverkoren en Ik heb u gesteld, dat gij zoudt heengaan en vrucht dragen en dat uw vrucht blijve." Zij zal blijven tot het einde der wereld. "Maar de Zoon des mensen, als Hij komt, zal Hij ook geloof vinden op de aarde?" De Farizeeën zeggen maar doen niet, Maar gij moet niet zeggen maar doen.

Laat hun uw goede werken zien. Blaas niet uw eigen trompet, gelijk de huichelaars doen. Een goed arbeider zal trompetters genoeg hebben.

*"En uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken."*

Door Gods eeuwige en onovertreffelijke liefde in de gift van Zijn Zoon te verkondigen. Door Zijn verborgen voornemens, Zijn genade en Zijn welbehagen in mensen bekend te maken, door de deugden Gods te roemen en ook anderen aan te sporen Hem lief te hebben en hetzelfde te doen. Door alle heil aan Hem toe te schrijven, door geloof in Hem, liefde tot Hem en dankbaarheid aan Hem; door Hem te zegenen, te dienen, te loven en te aanbidden en door een leven, een wandel en een omgang, die Hem verheerlijkend en u betamend zijn, als de kinderen van zo'n liefderijk Vader.

Tot hiertoe heeft de Zaligmaker gesproken tot Zijn discipelen en getrouwe volgelingen, hetwelk het duidelijkst blijkt uit de vele zegeningen, die Hij over hen uitsprak en welke zegeningen nimmer in het wilde daarheen geworpen worden. Men, kan ook niet veronderstellen, dat Hij Schriftgeleerden, Farizeeën en huichelaars "het licht der wereld en het zout der aarde" zou noemen, daar deze veeleer haar schuim en drek zijn. Alles wat tot hiertoe gezegd is, is toepasselijk op de kinderen Gods en op niemand anders. In de nu volgende woorden van mijn tekst schijnt de Zaligmaker Zijn rede meer tot de menigte te richten, welke nu een leer kreeg te horen, die zij tevoren nooit gehoord had en waarbij zij zich wel zal verwonderd hebben, dat zij niets hoorde over de Wet. En wanneer de Zaligmaker Zich alzo tot de schare wendt, doet Hij dit zonder Zijn trouwe volgelingen uit te sluiten.

***"Meent niet, dat Ik gekomen ben, om de Wet te ontbinden."***

Ik ben niet gekomen om haar recht en gezag krachteloos te maken. Ik ben niet gekomen om haar af te schaffen, haar kracht in te trekken, haar te ondermijnen, haar te vernietigen of uit te wissen in die zin, als uit de volgende gevallen blijken zal. Want, indien Ik dat deed, Mijn uitverkorenen zouden geen tuchtmeester, de dienstbaren geen regel, de zondaar geen overtreding, de Rechter geen vonnis en de goddelozen geen verdoemenis hebben:

1. De Wet zal Mijn uitverkorenen altijd tot een tuchtmeester zijn om hen hun behoefte aan Mij te tonen en te doen gevoelen. Zij zullen zowel van de Vader leren, als Mozes' geschriften geloven en dan zullen zij tot Mij komen en Mijn woorden aannemen. Zij zullen komen tot God, de Rechter over allen, die onder de Wet zijn en dan tot Christus, de Middelaar des Nieuwen Verbonds, Die in het Evangelie geopenbaard is. Zij zullen de stem Mijns Vaders horen uit de schuilplaats des donders en dan zullen zij, hun aangezicht met hun mantel bewonden hebbende, de stem der tortelduif horen en alzo overgaan van de dood in het leven, van Sinai tot Sion, van de toekomstige toorn tot de geopenbaarde genade. De Wet zal hen doden en Ik zal ze levend maken. De Wet zal ze verstoten en Ik zal ze trouwen. Het juk der Wet zal Mijn juk begeerlijk maken. Dit zal het goed en wettig recht van de Wet zijn en dit recht zal nimmer opzij gezet, ijdel gemaakt, te niet gedaan of opgeheven worden.
2. De Wet, geschreven door de vinger Gods zowel als het schrift daarvan in de harten der heidenen, zal altijd ten volle van kracht blijven als de enige en eeuwige regel des levens en der gerechtigheid voor elke verworpene, voor ieder kind der dienstbaarheid, voor elke ijdele roeper en hoogmoedige werker en voor iedere eigengerechte, zelfgenoegzame en onafhankelijke Farizeeër. "Al wat de Wet zegt, wat het ook zij, dat spreekt zij tot degenen, die onder de Wet zijn." Allen, die langs die weg werken om te leven, "wordt het loon niet toegerekend naar genade, maar naar schuld"; Rom. 4:4. De Meester zal van de dienstknecht een volmaakte taak, een bestendige koers van onfeilbare en onzondige gehoorzaamheid eisen. God zal, als een rechtvaardig en onbeweeglijk Schuldeiser, de volle som vorderen van al de vlekkeloze en volmaakte werken, die de Wet eist: "Het loon zal nimmer toegerekend worden naar genade, maar naar schuld." Geen borg of middelaar zal in het oude verbond gevonden worden. De slaaf der dienstbaarheid, die Mijn genade (aldus zegt Christus) verwerpt, zal zijn eigen schuld betalen. En indien hij slechts in één punt struikelt, zal hij ervaren, dat de Wet de kracht der zonde is, zij zal hem binden en de Rechter overleveren. "En hij zal in de gevangenis geworpen worden en voorwaar, zeg Ik u, hij zal daar geenszins uitkomen, totdat hij de laatste penning zal betaald hebben." "Die in de kuil nederdalen, zullen op Uw waarheid niet hopen." Indien God Zijn onschuldige Zoon niet gespaard heeft in Zijn borgtochtelijke onderneming, zou Hij dan de schuldige wel sparen? Nee, Hij zal niet sparen in de dag der wraak. Indien de Wet de Geliefde des hemels vloekt omdat Hij in de plaats van de zondaren staat, zou dan de vijand van God en alle gerechtigheid ontkomen? Indien God Zijn zwaard doet ontwaken tegen de Man, Die Zijn Metgezel is, zou het zich dan niet baden in toorn en ten oordeel nederdalen op het volk, dat Hij verbannen heeft? Jesaja 34:5. De Wet zal nimmer tenietgedaan worden als de wil des Meesters en als de regel van de dienstbare. "Meent niet, dat Ik gekomen ben, om de Wet te ontbinden."
3. De Wet is het handschrift van de grote Schuldeiser, Zijn verbond en Zijn getuigenis, hetwelk alles bevat, wat Hij Zijn dienstbaren bevolen heeft te doen. Als een handschrift zal de Wet, in een eindeloos lijden, de strafschuld tentoonstellen, welke de zondaar aan de Goddelijke gerechtigheid verschuldigd is voor de talloze overtredingen van ieder gebod. Als een verbond, dat verbroken is, zal zij hem binden en als des Meesters getuigenis zal zij altijd van zijn ontelbare overtredingen getuigen en een getuige tegen hem zijn. "Hun worm zal niet sterven" en de toorn, die vanwege de vurige Wet ontstoken is, zal branden tot de onderste hel als een vuur, dat niet uitgeblust zal worden. Voor de vijanden van Gods genade zal het handschrift nooit uitgeblust worden, Kol. 2:14. Het zal hun overtredingen tentoonstellen en hun bloedrode zonden openbaren. In die zin zal de Wet nimmer tenietgedaan worden. Zij zal nimmer verzacht, afgeschaft, weggedaan, vernietigd of uitgewist worden. "Meent niet, dat Ik gekomen ben, om de Wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen, om die te ontbinden, maar te vervullen"; Matth. 5:17.

"Ik ben niet gekomen" om de veroordelende macht der Wet te ontbinden en haar gestrengte eisen te verzachten. Zij is een eeuwigdurende Wet en zal immer ten volle van kracht blijven. Want

hoewel Ik te Sion Mijn hof zal houden en in liefde regeren, Mijn rechtvaardige scepter over Mijn eigen kinderen zal uitstrekken en als een genadige Koning op een genadetroon Mijn barmhartigheid aldaar verheerlijken zal aan allen, die daarheen vlieden als tot een schuilplaats tegen de storm, desnietteenstaande heb Ik Mijn troon bereid ten gerichte. Al het oordeel is Mij overgegeven. Ik ben de Rechter van levenden en doden. Als een rechtvaardige Rechter zal Ik de goddeloze veroordelen en zijn goddeloosheid op zijn hoofd doen wederkeren en de rechtvaardige behouden en hem vergelden naar zijn gerechtigheid. Als de Rechter van levenden en doden zal Ik het boek des levens en het boek der Wet tevoorschijn brengen. De 'levenden' en zij, die in het geloof stierven, zullen geoordeeld worden door het boek des levens, Openb. 20:12 en de 'doden' door de Wet des doods, Rom. 2:12. De kinderen der vrije zullen geoordeeld worden door de Wet der vrijheid, Jak. 2:12 en de kinderen der dienstbare door de Wet der werken. Die onder de Wet zondigen, zullen door de Wet geoordeeld worden. Enerzijds zal de menigvuldige wijsheid Gods tot de volmaaktheid toe bekend gemaakt worden, Ef. 3:10 en anderzijds de rol "der klaagliederen en zuchting en wee"; Ezech. 2:10. De eerste zal de zegen en de tweede de vloek uitspreken. "Komt, gij gezegende Mijns Vaders, beërfcht dat Koninkrijk, hetwelk voor u bereid is van de grondlegging der wereld." "Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is." "En dezen zullen gaan in de eeuwige pijn, maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven."

*"Meent niet, dat Ik gekomen ben om de Wet en de profeten te ontbinden."* Ik ben niet gekomen om de profeten tot leugenaars te maken, of hun voorzeggingen teniet te doen. Ik zal noch hun geschriften tegenspreken, noch hun beweringen logenstraffen, noch hun profetie, in de Schriften der waarheid opgetekend, ooit haar vervulling doen missen. De dingen, welke daarin geschreven staan, zullen in Mij vervuld worden. De getrouwheid Gods in Zijn Woord zal nimmer falen. Zijn waarheid zal nimmer ter aarde vallen. De hope Israëls zal nimmer vergaan, noch de verwachtingen Israëls afgesneden worden. "Ik ben niet gekomen om de profeten te ontbinden, maar te vervullen."

Alles, wat ooit in de Wet, de profeten of de Psalmen Mij aangaande geschreven is, zal vervuld worden. Alles, wat gezegd is van Mijn geboorte en van Mijn leven, van Mijn geringe gedaante en machtige kracht, van Mijn onovertrefbare liefde tot mensen en van hun wrede behandeling van Mij, van de wonderen, die verricht en de vrede, die uitgeroepen zou worden, van de verheerlijking der Wet en de prediking van het eeuwig Evangelie, van Mijn smartelijk leven en Mijn wrede dood, van de verwoesting der Joodse natie en de verlossing der heidenwereld, dat alles zal vervuld worden.

"Mijn loon is met Mij en Mijn arbeidsloon is voor Mijn aangezicht." Ook zal Ik Mijn hoofd niet buigen ten dode, "totdat het volbracht is."

***"Want voorwaar zeg Ik u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota noch één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied."***

Ik geef Mijn waarheid ten onderpand. Ik spreek de waarheid. Amen! Zo zij het! "Voorwaar, Ik zeg u, totdat hemel en aarde voorbijgaan" zullen de stoffelijke hemelen staan tot het einde der wereld. Dan zullen de elementen brandende vergaan. De sterren des hemels zullen uit haar plaatsen vallen als de onrijpe vruchten van de vijgenboom. De zon zal schaamrood en de maan zal beschaamd worden. De hemel en de aarde zullen wegvlieden en de nieuwe hemelen en een nieuwe aarde zullen verschijnen, "wanneer Ik opsta, om voor Mijn oudsten in heerlijkheid te verschijnen." "Tot die tijd zal er niet één jota noch één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied." De Wet zal bestaan, gelijk zij bestaat, in haar volle zin en volle mening, zonder geëvangeliseerd te worden of als een verbond der werken geen stand te houden, zonder beroofd te worden van haar dodende kracht of ontdaan te worden van haar straf eisende kracht, zonder verzachting of herroeping. Zij zal standhouden als de tuchtmeester en de eerste man, als de gebiedende wil van de Meester en de enige regel van de dienstbare, als het handschrift van de schuldeiser en het rekening-courantboek van de schuldenaar, als een getuigenis voor God ter verdediging van Zijn heiligheid en tegen de goddeloze voor elke overtreding.

Zo zal zij bestaan, "totdat het alles zal zijn geschied of vervuld." De Wet is vervuld in een viervoudige zin:

1. Volmaakt, beide in eis en straf, door de Zaligmaker.
2. In de Kerk, werkdadig door de Geest.
3. Onvolmaakt, in de beoefening der genade, door de heiligen.
4. In de uitvoering van de vloek, dat is in de veroordelen der goddelozen.

Ten eerste. De Wet is volmaakt vervuld, beide in eis en straf, door de Zaligmaker, Die de menselijke natuur en de naam des mensen aannam, om in de plaats van de mens te handelen. Hij was geworden uit een vrouw, geworden onder de Wet. Hij werd Borg voor de schulden van de mens en door Zijn goedertieren onderneming en besnijdenis werd Hij een schuldenaar in de plaats van de schuldenaars, om weder te geven (eer aan de Wet), dat Hij niet geroofd had. "Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem." Van Hem werd een volmaakte gehoorzaamheid aan het gebod geëist en Hij gaf haar ook volkomen weer. De schuld des lijdens werd geëist en Hij werd gedrongen om te betalen. Wanneer Hij een volmaakte gehoorzaamheid aan het gebod gegeven had, zegt Hij: "Ik heb voleindigd"; dit gedeelte van het werk, "het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen." En bij het ten einde brengen van Zijn gehoorzaamheid tot de dood, boog Hij het hoofd en zei: "Het is volbracht." Dus verheerlijkte Hij de Wet en maakte haar heerlijk: "Zodat niet één jota of een tittel van de Wet voorbijging, totdat het alles geschied was." Eer zal hemel en aarde voorbijgaan, dan dat Gods rechtvaardige Knecht zal feilen de wil van Zijn God te volbrengen. "Ik heb lust, o Mijn God! om Uw welbehagen te doen en Uw Wet is in het midden Mijns ingewands." Zo ondernam Hij en "zo betaamde het Hem, alle gerechtigheid te vervullen"; Matth. 3:15. En zo onderwierp Christus Zich aan het lijden, want Hij kwam niet om de Wet te ontbinden, maar om die te vervullen.

Ten tweede. De Wet is daadwerkelijk vervuld in de Kerk van God door de Heilige Geest, gelijk geschreven is: "Opdat het recht der Wet vervuld zou worden in ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest"; Rom. 8:4. De rechtvaardigheid der Wet nu wordt in de Kerk vervuld:

- 1e. Door toerekening van Christus' gerechtigheid tot onze rechtvaardigmaking, Rom. 5:19.
- 2e. Door de inwoning van de Heilige Geest, hetwelk is onze heiligmaking.
- 3e. Door Wie God onze harten besnijdt, om Hem lief te hebben met geheel ons hart en met geheel onze ziel, opdat wij zouden leven, Deut. 30:6. Omdat de liefde tot God het eerste en het grote gebod van de Wet is.
- 4e. Door de inwoning van het goede Woord Gods en door de goede schat van Zijn genade.

Wat is de Wet?

- a. Zij is de regel der gerechtigheid, bestaande in rechtvaardige geboden. Mozes zegt: "En het zal ons gerechtigheid zijn, als wij zullen waarnemen te doen al deze geboden voor het aangezicht des Heeren onzes Gods, gelijk als Hij ons geboden heeft"; Deut. 6:25.
- b. Christus' gehoorzaamheid aan de Wet, aan ons toegerekend, beantwoordt hieraan. "Door de gehoorzaamheid van Eén zullen velen tot rechtvaardigheid gesteld worden." Dit is de rechtvaardigmaking van alle dingen en maakt de gelovige tot een rechtvaardige, gelijk de Wet rechtvaardig is. De Wet is heilig en de ziel van de heiligen is de zetel en hun lichaam is de tempel van de Heilige Geest, Die in ons woont en de gelovige heilig maakt, gelijk de Wet heilig is.
- c. De Wet eist, boven alle andere dingen, liefde tot God en de heilige Gods is gezegend daarmee, dat de liefde van God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, in zijn hart is uitgestort en gemeenschap heeft met Vader, Zoon en Geest. Hij woont in God, Die liefde is en God woont in hem. Hij hangt de Heere aan en is één geest met Hem. Dit beantwoordt aan de eis van het grote gebod.
- d. De Wet is geestelijk en de Wet is goed. De heilige Gods is een geestelijk mens en een goed mens. Hij is deelgenoot van Gods goede Geest, de goede schat der genade is in hem, het goede Woord Gods is in zijn hart, het goede werk der wedergeboorte is aan zijn ziel ten deel gevallen en het gehele volmaakte werk der genade wordt voortgezet en zal in hem voltooid worden, hetwelk hem een goed mens maakt, gelijk de Wet goed is.

2. De wet wordt vervuld, in de Kerk, werkdadig door de Geest. De Wet belooft het leven, Maar zij kan het eeuwige leven nimmer geven. Daarom heeft de gelovige gekregen wat de Wet niet geven kon: "Hij, die gelooft, heeft het eeuwige leven en komt niet in de verdoemenis." Indien dit antinomianisme is, dan is het dierbaar antinomianisme! Ziedaar de man, indien het recht der Wet vervuld is, die van de Wet verlost en tot het Evangelie gebracht is, verlost zijnde van de vloek en gekroond met de zegen, niet meer onder de Wet, maar onder de genade, niet onder de toorn, maar

onder de liefde. Niet meer onder de tuchtmeester, onder Mozes, maar onder de Wet des Geestes, onder Christus, niet meer een slaaf, maar een vrijgeboren zoon, niet meer een vreemdeling, maar één die God kent en van Hem gekend is. Niet meer een kind der dienstbare, maar een vrije, niet langer een bijwoner, maar een medeburger der heiligen en een huisgenoot Gods. "Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota, noch tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles (aldus) zal geschied (vervuld) zijn" in de uitverkorenen Gods. Zij zullen allen gerechtvaardigd, allen geheiligd, allen bekwaam gemaakt worden om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht.

Zij zijn het ware zaad Abrahams, hetwelk Sara aan Abraham baart. Zij doen ook de werken Abrahams, namelijk de werken des geloofs, de arbeid der liefde en de verdraagzaamheid der hoop. "Dezen aanschouwen Abraham, hunlieder vader en Sara, die hen gebaard heeft" en "bewaren het gebod van hun vader en verlaten de Wet van hun moeder niet."

Zij bewaren ook het gebod van hun Vader, hetwelk is het gebod des levens, dat Abraham bewaarde om zijn eigen lichaam niet aan te merken, dat alreeds gestorven was, zo hij omtrent honderd jaar oud was. Zij verlaten de Wet van hun moeder niet, dewelke is de Wet des geloofs, door welke Sara kracht ontvangen heeft om zaad te geven, overmits zij Hem getrouw heeft geacht, Die het beloofd had. Door het geloof ontvangen zij het getuigenis, dat zij rechtvaardig zijn en door het geloof ontvangen zij deze goede tijding: "Zo dan, die uit het geloof zijn, worden gezegend met de gelovige Abraham."

Dezen zijn het, die niet zichzelf prijzen, maar die de Heere prijzen; over wie de Heere met zoveel lof spreekt. Van wie Hij zo'n goed bericht en zo'n heerlijk getuigenis gaf, dat het door de hand des hemels in de eeuwige jaarboeken is opgetekend. De ware betekenis en de verborgenheid van dit getuigenis te verklaren, zal, tot aan het einde van de wereld, een onbegonnen werk blijken te zijn voor iedere dienstbare, elke wettische werkheilige, elke verwaande volbrenger, elke Ismaëliet en ieder kind des vleses.

"En Ik zal uw zaad vermenigvuldigen als de sterren des hemels en zal uw zaad al deze landen geven en in uw zaal zullen gezegend worden alle volkeren der aarde, daarom, dat Abraham Mijn stem gehoorzaam geweest is en heeft onderhouden Mijn bevel, Mijn geboden, Mijn inzettingen en Mijn wetten"; Gen. 26:4, 5.

Laat hen, die ons lasteren, eens een uitlegging geven van Abrahams gehoorzaamheid aan Gods stem, van het bevel, dat hij hield, alsmede van de geboden, inzettingen en wetten, welke hij gehoorzaamde, vierhonderd jaar vóór dat de Wet gegeven was!

3. Nu kom ik tot mijn derde punt, namelijk, dat de Wet onvolmaakt vervuld is in de oefening der genade door de heiligen. "Zijt niemand iets schuldig dan elkander lief te hebben; want die de ander liefheeft, die heeft de Wet vervuld; zo is dan de liefde de vervulling der Wet"; Rom. 13:8, 10.

Deze wetsvervulling is niet de volmaakte gehoorzaamheid, want hoewel de Wet volmaakt vervuld is in de heiligen, dewijl al Gods werken volmaakt zijn, echter wordt zij niet volmaakt vervuld door de heiligen omdat zij een beginsel in zich hebben, dat lust heeft tot nijdigheid. Evenwel zal ieder heilige onder de hemel ertoe gebracht worden om de broederschap lief te hebben.

"Die Sion haten, zullen verwoest worden." Die zijn broeder haat, is in de duisternis en weet niet, waar hij heengaat; want de duisternis heeft zijn ogen verblind. "Een iegelijk, die zijn broeder haat, is een doodslager; en gij weet, dat geen doodslager het eeuwige leven heeft in hem blijvende." Want hoewel de geest des mensen lust heeft tot nijdigheid, echter moet hij ervan gezuiverd worden, zal hij ooit gezaligd worden. Want gelijk de onbarmhartige schuldeiser, die met zijn mededienstknecht geen medelijden had, aan de pijnigers werd overgeleverd: "Alzo zal ook Mijn hemelse Vader u doen, indien gij niet van harte vergeeft, een iegelijk zijn broeder zijn misdaden." Want totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota noch tittel van de Wet voorbijgaan (ook in deze zin), totdat het alles zal zijn geschied (vervuld).

4. Ten vierde. De Wet in haar strafeisend karakter zal krachtdadig en eeuwig vervuld worden in de verdoemenis der goddelozen. De Wet, die geestelijk is en zowel de daden des lichaams als die der ziel oordeelt, zal dan blijken een vurige Wet te zijn. De werken des vleses en de zonden des harten

zullen beide gestraft worden. Het lichaam in een onverterende en onuitbluslijk sulfergloed en de ziel door een onuitbluslijke toorn.

Hun kleine zonden, zoals zij vaak genoemd worden, zullen blijken oneindig te zijn. En niet één jota of tittel van de Wet zal haar doel missen in de losbranding van haar vreselijk geschut. "Mijn pijlen zal Ik op hen schieten"; Deut. 32:23. Elke plaag, iedere bedreiging, elke vloek en ieder vonnis zal rechtvaardig, naar recht en ten volle worden uitgevoerd.

Jezus zegt: "Ik was gehoorzaam tot de dood, om Mijn uitverkorene te verlossen"; maar zij die in hun zonden sterven, zullen de eeuwige dood onderworpen wezen. De kloof, die tussen hen is, zal nimmer weggenomen worden, of het vonnis herroepen, hun worm zal nimmer sterven, of hun vuur uitgeblust worden. De rook hunner pijniging zal opgaan tot in eeuwigheid.

Ja, ook de derde hemel, de plaats van Gods woning, zal voorbijgaan, zodra er één jota of één tittel van de Wet ophouden zal, hen, die onder haar sterven, te vloeken. Maar de derde hemel zal nimmer bewogen worden en evenmin zal de misdadiger uit de buitenste duisternis verlost worden, vóór hij de laatste penning zal betaald hebben. En deze laatste penning is de gehoorzaamheid aan de jota's en tittels van de Wet.

Maar het vonnis te ondergaan kan nimmer een gehoorzamen van het gebod zijn en daarom kan men daar geenszins uitkomen. Want er zal niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat alles (ook in deze zin) nauwkeurig zal geschied zijn. En in deze zin ben Ik (zegt Jezus, als een rechtvaardig Rechter) alreeds begonnen haar te vervullen. Voor hen, die Mijn Evangelie verwerpen, is het een reuk des doods ten dode.

Zij worden niet alleen gevloekt ten dode door de Wet, maar ook als ongehoorzamen ter dood veroordeeld door het Evangelie. "Hij, die gelooft, zal niet veroemd worden." "Die Mijn Woord niet ontvangt, dat Ik gesproken heb, dat zal hem oordelen ten laatste dage:" "Zij, die de spot drijven, hun banden zullen vaster gemaakt worden."

"Zij zijn op aarde gebonden en in de hemel zullen zij gebonden zijn." "Die niet gelooft, is alrede veroordeeld en de toorn Gods blijft op Hem." "Dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is en de mensen hebben de duisternis liever gehad dan het licht; want hun werken waren boos." Ja, "Ik ben tot een oordeel in de wereld gekomen, opdat degenen, die niet zien, zien mogen en die zien, blind worden." Als een Rechter ben Ik alreeds begonnen, om (in de ziel van Mijn vijanden) het recht der Wet te vervullen. En Mijn Evangelie zal in de gehele wereld gepredikt worden, tot een getuigenis tegen dezulken en dan zal het einde komen.

Al Mijn discipelen zullen hun broeders liefhebben en van harte een iegelijk zijn broeder zijn misdaden vergeven, anders zal ook Mijn hemelse Vader hen nimmer vergeven. Gerechtigheid zal Ik stellen naar het richtsnoer des gebods en het gericht naar het paslood van het vonnis; de hagel zal de toevlucht der leugen en wegvagen en de wateren des toorns zullen de schuilplaats overlopen. "Want, totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota noch één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles nauwkeurig zal geschied zijn."

Maar Ik zal in de harten van Mijn lieve discipelen uitzenden de Heilige Geest, Die zo'n nijdigheid zal doden en hen de gramschap doen vergeten, opdat zij hun broederen vergeven en hen liefhebben zouden, gelijk Ik hen heb liefgehad. De Wet werkt toorn, maar de liefde des Geestes doet zelfs de naaste geen kwaad, veel minder een broeder in het geloof.

Het Koninkrijk der hemelen, dat binnen in hen is, zal hen van zulke boosheden verlossen. Maar hun toorn zal zijn tegen de zonde, tegen de zondaars, tegen de valse leringen en tegen de slechte praktijken. Dus zullen zij toornig worden en evenwel niet zondigen. Maar de toorn tegen een broeder zal in hun boezem niet rusten, want zij zijn geen dwazen, maar kinderen der Wijsheid.

Mozes en Elia zullen hun ambt aan Mij afstaan en Mijn volk zal één Profeet, één Wetgever, één Middelaar en één Herder hebben. "En zij zullen van God geleerd zijn"; Jesaja 54:13. En een Wet zal van Mij uitgaan en Ik zal Mijn recht doen rusten tot een licht der volkeren, Jesaja 51:4. Ik zal hun Scheidsman, Middelaar, Voorbidder en Voorspraak zijn en zij zullen de nederige schapen van Mijn kudde onder één Herder wezen. Zij zullen overgaan van de bediening des doods tot de belofte des eeuwigen levens. Ik zal hen bevrijden van het juk: "Doe dat en gij zult leven" en van de vreselijke last: "Vervloekt is hij, die niet blijft in al hetgeen geschreven is." Zij zullen Mijn juk op zich nemen

en leren dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart en ervaren, dat Mijn juk zacht en Mijn last licht is.

"De Wet en de profeten zijn tot op Johannes"; Lukas 16:16. Want al de profeten en de Wet hebben tot Johannes toe geprofeteerd, Matth. 11:13. Van die tijd af wordt het Koninkrijk Gods verkondigd en een iegelijk doet geweld op hetzelve, Lukas 16:16. En niemand zal in dat Koninkrijk ingaan, die het niet ontvangt als een kindeke. De onderwerpen van Mijn Koninkrijk zullen door Mijn kracht bewaard worden en niemand zal ze uit Mijn hand rukken, noch de poorten der hel zullen ze overweldigen. Ik zal ze bevrijden van de toorn, die daar rust in de boezem van de dwazen en van die ijver, die de slechten doodt. De doodslager zal in hun harten niet heersen en regeren. "Ik zal hen macht geven, om op slangen en schorpioenen te treden en over alle kracht des vijands en geen ding zal hen enigszins beschadigen."

**"Zo wie dan een van deze minste geboden zal ontbonden hebben."**

Na het twintigste vers van ons teksthoofdstuk gaat de Zaligmaker voort om aan te tonen, wat Hij met deze ontbinding der geboden bedoelt:

1. "Dat wie ten onrechte op zijn broeder toornig is, die zal strafbaar zijn door het gericht"; vs. 22. Hij zal strafbaar zijn door het gericht van Sion, hetwelk hem der heiligen gemeenschap onwaardig zou oordelen. Of liever, hij is in een toestand om gedagvaard te worden voor het gericht der Wet en overgegeven te worden in dienstbaarheid en aan de slagen des satans.
2. "En wie tot zijn broeder zegt: *Raka* (dat is: onnutte of ijdele kerel, slechthoofd), die zal strafbaar zijn door de grote raad." Door de Joodse wetten en door de raad Gods wordt dit een ergernis of een belediging genoemd; en wee hem, door wie de ergernis komt! "Of wie tegen zijn broeder zegt: Gij dwaas, die zal strafbaar zijn door het helse vuur." Dat wil niet zeggen, hem slechts een onnozele, maar een goddeloze verworping te noemen, alzo het binnenste van zijn ziel oordelende en zijn uiteindelijke verdoemenis vaststellende. En die zo oordeelt, zal ongetwijfeld geoordeeld worden. Want dit is het eigen oordeel van een kind des duivels. Vooreerst toch is hij toornig op zijn broeder en dat wel zonder oorzaak en dat is doodslag. Ten andere breekt zijn boosheid uit in woorden, noemende hem een *raka*, een onnutte en gaat alzo voort hem zijn nieren te proeven en eindigt met hem naar de hel te verwijzen.

"Zo gij dan uw gaven zult op het altaar offeren en aldaar gedachtig wordt, dat uw broeder iets tegen u heeft, gaat henen, verzoent u eerst met uwen broeder en komt dan en offert uw gave."

"Het offer der goddelozen is een gruwel, hoeveel te meer als zij het met een schandelijk voornemen brengen." Men kan gemakkelijk merken, dat de Heere in deze rede bijzonder de Joodse Schriftgeleerden en Farizeeën op het oog heeft. Dit blijkt duidelijk uit 'de gave' of vrijwillige offerande, om die voor het altaar te laten, tot de belediger zich eerst met zijn broeder verzoend had, van welk altaar en welke offers de heiligen verlost zijn. En ontzettend moet deze redevoering doorpriemd hebben hen, die zo uitzinnig toornig en nijdig waren op Christus en Zijn volgelingen, die naar het vlees hun broeders waren. En zij waren toornig zonder oorzaak, hebbende hen niet alleen *raka* en *dwaas* genoemd, maar ook geoordeeld.

De Heere noemden zij een bedrieger, ja, zelfs Beëlzebul, terwijl zij Zijn volgelingen vloekten, zeggende: "Deze schare, die de Wet niet weet, is vervloekt." Ook wierpen zij hen uit, deden hen in de ban, verachtten hen en gaven hen prijs aan al de vloeken der Wet. De Heere handelt hier rechtmatig over de Wet en toont haar geestelijke strekking aan, alsmede haar oneindige uitgebreidheid tot het binnenste der ziel en haar onbegrensde eisen, opdat elke overtuigde zondaar voor immer zou wanhopen van haar enige hulp of enig heil te verwachten. Hij siert haar niet op als een geëvangeliiseerd verbond, noch noemt haar der gelovigen enige regel des levens, maar verkondigt de zondaar, dat één mondvul boosheid, uitgebraakt tegen een medescheepsel, voor de Wet voldoende is om de mens aan de straf van het helse vuur bloot te stellen.

De Zaligmaker deelt in deze rede ook harde slagen toe aan de huichelaar, die, vóórdat de eerste man gestorven is, in de Kerk een plaats inneemt. Dit blijkt duidelijk, wanneer de ontbinder van deze geboden de minste in het Koninkrijk der hemelen wordt genoemd. Indien de huichelaars niet in de kerk waren, kon er van hen geen sprake zijn, dat zij in het Koninkrijk der hemelen waren. Dit onkruid, dat onder de tarwe groeit, zijn de kinderen des bozen, die zich onder de kinderen des Koninkrijks begeven. En daar zij dienstbaar zijn aan de Wet, welke toorn werkt en verstoken van



de zaligmakende genade, zijn zij het meest verwoed op de genade, de gaven, het geluk, de nuttigheid en de zuivere leer van Gods gelovigen. En dat deze mensen van de Geest verstoken zijn, blijkt duidelijk uit hun toorn zonder oorzaak, hun haat en hun onrechtvaardig oordeel.

Dat zij onder de Wet en niet onder de genade zijn, blijkt ook klaar uit hun strafbaarheid door het helse vuur. Onder welke strafbaarheid een gerechtvaardigde ziel, die in de staat der genade is, niet is, want Christus zegt: "Die komt niet in de verdoemenis"; ja, die zal nimmer sterven, want zij heeft het eeuwige leven.

Er is geen hels vuur, noch verdoemenis, voor degenen, die in Christus Jezus zijn. In een man Gods is het ook geen zonde, wanneer hij een goddeloze of tegenstander van het Evangelie een dwaas noemt. "Gij dwaas"; zegt Paulus, "hetgeen gij zaait, wordt niet levend, tenzij dat het gestorven zij."

De Heere gaat aldus verder:

*"Gij hebt gehoord, dat van de ouden gezegd is: Gij zult geen overspel doen; maar Ik zeg u: Dat zo wie een vrouw aanziet, om dezelve te begeren, die heeft alreeds overspel in zijn hart met haar gedaan."*

Hier dringt de Heere op de geestelijkheid van de Wet aan, dat zij zich uitstrekt tot de ziel en de geest des mensen, ja, zelfs tot de meest verborgen gedachten en begeerten des harten, zowel als tot woorden en daden. En dat alles, wat boven ja, ja en nee, nee is, uit de boze is. En dat de zondaar, die in zijn zonden sterft, naar deze Wet van ieder ijdel woord rekenschap zal moeten geven in de dag des oordeels. De Heere toont hier de behoefte aan van zout in de bedorven bronwel van het menselijk hart. Want het is er zoverre vandaan, dat de Wet de zonden zou uitroeien, dat zij er integendeel des te heviger door werken.

"Maar de zonde oorzaak genomen hebbende door het gebod, heeft in mij alle begeerlijkheid gewrocht; want zonder de Wet is de zonde dood"; Rom. 7:8. "Want toen wij in het vlees waren, de bewegingen der zonden, die door de Wet zijn, wrochten in onze leden, om de dood vruchten te dragen." Daarom moet de zondaar aan de Wet sterven, door het lichaam van Christus en eens anderen mans worden, vóór hij Gode vruchten dragen kan, Rom. 7:4, 5. En hoe schrikkelijk deze Wet ook is, de Zaligmaker zond er nochtans elke zelfgenoegzame onderzoeker heen als diens enige regel des levens. Maar nooit heeft Hij, gedurende Zijn ganse bediening, er één arme smekeling of gevoelige zondaar naar verwezen. Evenwel ziet de ziel, die aan Christus ondertrouwd is, zijn oude mens, ja, het gehele lichaam der zonde des vleses, veroordeeld in Zijn Borg en gekruisigd in Zijn dood en gevoelt het afleggen van de oude mens, wanneer Christus het hart in bezit neemt. Een nieuwe mens wordt geschapen en de oude mens wordt ontroond. De wil, het gemoed, het hart en de genegenheden worden aan Christus getrouw gemaakt en kiezen de partij van de nieuwe mens, terwijl de oude mens in verbond met de satan, als een opstandeling krijg voert tegen de gelovige en zijn genade. "Ik dan doe datzelve nu niet meer, maar de zonde, die in mij woont"; zegt Paulus.

Maar mijn gezegende Meester gaat voort met preken en Zijn eigen dienstknecht volgt Hem na, om op te vangen wat hij kan: "...zo wie zijn vrouw verlaat, anders dan om hoererij, en een andere trouwt, die doet overspel, en die de verlatene trouwt, doet ook overspel"; Matth. 19:9. Hoererij is ongeoorloofde gemeenschap tussen ongehuwden. Wordt deze misdaad begaan door gehuwden, dan is het niet enkel hoererij, maar ook overspel. Het schijnt, dat de zonde, waarvoor zo'n vrouw verlaten mocht worden, vóór haar huwelijk begaan moest wezen. De echtgenoot, bevindende dat zij geen maagd en dat hij door een geschonden persoon bedrogen en beetgenomen was, scheen in zo'n geval niet verbonden en het huwelijk ongelidig te zijn, volgens Deuteronomium 22.

En voor het aangezicht Gods is zo'n vrouw inderdaad de vrouw van hem, die haar eerst vernederd heeft, Deut. 22:29, hoewel de Zaligmaker hier met hoererij misschien ook overspel insluit. Is de vrouw evenwel schuldig geweest aan hoererij met een man en trouwt zij daarna een ander, dan is het huwelijk krachteloos en niet geldig. Want zij is inderdaad de vrouw van die eerstgenoemde man. Maar wanneer zij naderhand overspel bedrijft, dan verbreekt zij zelf de huwelijksband. In zulke gevallen, maar ook in zulke alléén, mocht zij verlaten worden.

De Heere gaat verder, zeggende: *"Zweert ganselijk niet, wederstaat de bozen, hebt uw vijanden lief"*, enzovoort.

In al deze zaken maakt Hij duidelijk, wat Hij bedoelt "met een van de minste geboden te ontbinden." Hij, die ten onrechte toornig is op zijn broeder, die hem een *onnutte* of *raka* noemt, of *een goddeloze vervorpeling*, enzovoort.

***"Die een van deze minste geboden zal ontbonden en de mensen also zal geleerd hebben."***  
Vers 19.

Wat zullen wij dan zeggen van hen, die de dienaren, welke Christus gezonden heeft, haten; in wiens harten al jarenlang de nijd gerust heeft? En die Gods knechten de naam geven van Antinomianen, kwade geesten, duivels, bedriegers, schavuiten en dat zonder enige, rechtvaardige beschuldiging van dwaling of onzedelijkheid? Is dit niet de geboden ontbinden en de mensen also leren?

Heb ik in de loop van mijn bediening u ooit geleerd, dat er meer dan één God is, dat u beelden zou maken, des Heeren Naam ijdel gebruiken, Zijn rustdag ontheiligen, uw ouders ongehoorzaam zijn, doden, stelen, overspel bedrijven, valse getuigenis geven en uws naasten goed begeren? Hebt gij daarvan ooit iets in mijn praktijk bespeurd of uit mijn mond gehoord? Ik vertrouw van niet. Ik heb steeds aangedrongen op wedergeboorte door de Geest, als de enige weg om de mens heilig te maken. Steeds heb ik in mijn prediking voorgehouden scheiding van de Wet en vereniging met Christus, als de enige Weg om de mens vruchtbaar te maken. Ik heb aangehouden op een wandel in de Geest, als de enige weg voor de mens, om te ontkomen aan de volbrenging van de begeerlijkheden des vleses. Ik heb staande gehouden, dat een leven onder de invloed van genade, de enige weg is om verlost te worden van de heerschappij der zonde. En dat de zonde zal heersen over degenen, die onder de Wet zijn, Maar niet over degenen, die onder de genade zijn. Maar kan dit genoemd worden: "de geboden ontbinden en de mensen also te leren?" Wat? Zou de genade Gods de mensen aanmoedigen om te zondigen? Of is de Wet tegen de beloften Gods? Of doet deze leer de Wet teniet? Nee! Alleen in deze weg wordt de Wet bevestigd en in geen andere.

Nog eens. Bevindt gij, dat zij, die voor de vrije genade pleiten, die in hun grondbeginselen rechtzinnig zijn en die haar in hun ziel ervaren hebben, losbandig zijn? Ziet gij, dat zij, die tot mij in de nauwste betrekking staan, ontbinders zijn van Gods geboden en dit door hun voorbeeld leren? Nee! Dit is er zover vandaan, dat, wanneer gij een onwetend, niet onderwezen volk, een dode, slaperige vergadering, een lichte, ijdele, winderige gemeente met nijdige gemoederen, ledige harten en ergerlijk van leven zou willen vinden, dan moet gij die zoeken onder dezulken, die zich schier niets anders ten taak gesteld hebben dan de Wet van Mozes. De Wet werkt toorn. De Wet heeft geen ding volmaakt, maar wel de betere hoop. Nimmer zullen de Hagarenen in goede werken de kinderen Gods overtreffen, want hun ontbreken beide wortel en tak. Waarom dan al dat onstuimig schreeuwen tegen mij? Wel, om dat ene woord, dat ik onder hen geroepen heb, namelijk: *"De Wet van Mozes is geen regel des levens voor de heiligen."*

Om dit woord ben ik schuldig gesteld, zonder dat zij, die zich daaraan geërgerd hebben, er één tekst uit het Boek Gods tegen in konden brengen. Ja, zelfs de beste hedendaagse uitleggers, die uit de ene tekst de Wet hebben voorgesteld als een regel voor het leven der heiligen, hebben dit uit een andere tekst zelf weer tegengesproken en dat wel zo duidelijk, alsof zij het licht duisternis en de duisternis licht noemen. En ofschoon al die uitleggers elkaar in dat spoor gevolgd zijn, heb ik er nooit een gevonden, die het uit het Boek Gods bewezen heeft.

*De gebiedende wil van de Meester* is de regel van de dienstbare, het handschrift van de schuldeisers en het rekening-courantboek van de schuldenaars. Maar het welbehagen van de Vader is de regel van de Zoon. Dit zijn de twee verbonden. Wat de Wet eist, geeft het Evangelie. En wat Christus gebiedt, werkt Hij door Zijn Geest in Zijn heiligen, om te gehoorzamen. En hun gehoorzaamheid is de gehoorzaamheid des geloofs. Noch rechtvaardigmaking, noch heiligmaking, noch verlossing, noch hoop, noch hulp, noch leven, noch liefde komen van de Wet of door de Wet. De bedienaars des Geestes en de evangelische dienstknechten, die God dienen in nieuwigheid des Geestes en niet in de oudheid der letter, zijn geen ontbinders van Gods geboden. Zij zijn vrijgemaakt van de Wet en aan Christus getrouwd, opdat zij Gode vruchten zouden voortbrengen.

***"Zo wie dan een van deze minste geboden zal ontbonden"; "En de mensen also zal geleerd hebben, die zal de minste genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen."***

Hij, die ten onrechte op zijn broeder toornig is; hij, die hem *raka* of *een goddeloze verworping* noemt; hij, die ogen vol overspel heeft, die vloekt of zweert, kwaad met kwaad vergeldt en de rechtvaardige slaat om zijn boosheid te botvieren, hem gerechtelijk vervolgt om een mantel of een rok, enzovoort; hij, die zulke dingen doet, ontbindt inderdaad de geboden, door leer en voorbeeld beide en leert ook anderen hetzelfde te doen. De namen Antinomiaan en *kwade geest*, die op mij geworpen zijn, rusten op de tong van duizenden arme, onwetende zielen, die evenmin weten, wat zij met

zulke namen bedoelen, als het beeld van Jupiter, dat van de maan gevallen is. En het hart dergenen, die mij nooit gehoord hebben, is vervuld met boosheid en hun mond met smaad, alleen omdat zij deze dingen van de preekstoel vernomen hebben.

Maar, wee hem of haar, door wie de ergernis komt, want zij, die in zulke zonden leven en de mensen alsoo leren, *"Die zullen de minsten genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen."* Met het Koninkrijk der hemelen wordt hier de gemeente of de kerkstaat bedoeld. En wie is de minste in de kerk? Niet de geringste ziel, die als een kindeke is, want deze is noch een ontbinder van Gods geboden, noch iemand, die de mensen alsoo leert. De minste persoon, bedoeld in de zin van Christus' woorden, is ook niet een huichelachtige belijder, maar een huichelachtige en valse leraar. Deze is het minst geacht bij Christus, van de minste waarde voor de kerk en een der minsten in het oog van God. Dit is de man. Dit is de bedrieger, de huichelaar en de zondaar. Want naardien hij de mensen alsoo leert, moet hij een leraar zijn en wel een goddeloze leraar. En hij zal de minste genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen. En hij is zulks ook in de ogen van hen, voor wie God hem ontdekt en die licht hebben om hem te doorzien.

De Zaligmaker toont in Zijn toepassing duidelijk aan, dat Zijn discipelen de broederen zijn, die men zonder oorzaak haat en die nietswaardigen, dwazen en verworpingen genoemd worden. Maar Hij geeft hun raad, hoe zich onder zo'n versmading te gedragen: *"Maar Ik zeg u, dat gij de boze niet wederstaat, maar, zo wie u op de rechterwang slaat, keert hem ook de andere toe. En zo iemand met u rechten wil en uw rok nemen, laat hem ook de mantel. En zo wie u zal dwingen één mijl te gaan, gaat met hem twee mijlen. Geef de degene, die iets van u bidt en keert niet af, van degene, die van u lenen wil. Hebt uw vijanden lief zegent ze, die u vervloeken; doet wel degenen, die u haten en bidt voor degenen, die u geweld doen en u vervolgen. Opdat gij moogt kinderen zijn uws Vaders, Die in de hemelen is";* Matth. 5:39-45a.

Met kinderen worden hier geen verworpingen bedoeld, want Christus noemt deze nimmer kinderen van Zijn hemelse Vader. Ook geeft Hij hun geen verlotfing zichzelf alsoo te noemen; maar Hij noemt ze kinderen des duivels. Deze toepassing toont duidelijk genoeg, dat het de kinderen Gods zijn, die gehaat, vervolgd en gelasterd worden. En dat het de Farizeeën, huichelaars en valse leraars zijn, die de geboden ontbinden en de mensen alsoo leren. En deze laatsten zullen ook de minsten genoemd worden in de strijdende Kerk of in het Koninkrijk der hemelen. En ik ben verzekerd, dat deze mensen, ook het verste af zijn van de triomferende Kerk of van het Koninkrijk der heerlijkheid.

Maar om verder te gaan: ***"Maar zo wie dezelve zal gedaan en geleerd hebben, die zal grootgenaamd worden in het Koninkrijk der hemelen."***

Wij zullen onderzoeken:

- 1e. Wat de Zaligmaker zegt over de grote dingen van de Wet.
- 2e. Wat over het doen van deze dingen.
- 3e. Wat over het leren ervan.
- 4e. In welke zin van zo'n leraar kan gezegd worden, dat hij groot is.

Ten eerste. Wat de Zaligmaker zegt over de grote dingen der Wet. Wij zullen Zijn raad opvolgen en eerst de kemel doorzwelgen en daarna de mug uitzuigen. De Heere Jezus begint met: "Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeeën; want gij vertient de munte en de dille en den komijn en gij laat na het zwaarste der Wet, namelijk het oordeel en de barmhartigheid en het geloof. Deze dingen moest men doen en de andere niet nalaten. Gij blinde leidslieden, die de mug uitzuigt en de kemel doorzwelgt"; Matth. 23:23, 24.

De natuurlijke gevolgtrekking, die uit deze tekst voortvloeit, is deze: dat elke prediker, die verstoken is van oordeel, genade en geloof, een vleselijk Schriftgeleerde, een eigengerechte Farizeër, een geveinsde en een blinde leidsman is en zijn preken niets dan vliegen vangen, of liever, gelijk Christus zegt, het is de mug uitzuigen, want de Heere Jezus zegt niet, dat hij de mug vangt. In Lukas 11:42 staat het aldus beschreven: "Maar, wee u, Farizeeën, want gij vertient munte en ruite en alle moeskruiden en gij gaat voorbij het oordeel en de liefde Gods. Dit moest men doen en het andere niet nalaten." Volgens de prediking van onze dierbare Heere zijn oordeel, genade, geloof en liefde Gods de grote dingen der Wet, welke alle goede predikanten moeten doen: "Deze dingen

moest men doen." En deze dingen moeten aan anderen gepredikt worden, door hen die groot zijn in het Koninkrijk: "Maar, zo wie dezelve zal gedaan en geleerd hebben, die zal groot genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen." Hier zien wij dus als in een spiegel, wie in het Koninkrijk groot en wie de geveinsde en blinde leidsman is.

Wij zullen nu achtereenvolgens beschouwen:

- 1e. Het oordeel.
- 2e. De genade.
- 3e. Het geloof.
- 4e. De liefde Gods.

Want wanneer wij van deze zaken vervreemd zijn, dan is onze belijdenis of ons preken niets dan een gedruis. Hij, die geen oordeel heeft, is een onwetend mens, die God niet kent: "Daarom zal Hij, Die hem gemaakt heeft, Zich zijner niet ontfermen en Die hem geformeerd heeft, zal hem geen genade bewijzen. Hij, die geen genade heeft, is in een vleselijke, verharde staat: "God ontfermt Zich, diens Hij wil en verhardt dien Hij wil." Hij, die geen geloof heeft, is alrede veroordeeld en kan Gode niet behagen. Het recht der Wet is in hem niet vervuld, noch één gebod door hem gehouden: "Want al wat uit het geloof niet is, dat is zonde." En hij, die geen liefde Gods of geen liefde in zijn hart heeft, is maar een klinkend metaal of een luidende schel.

Ik kom tot de eerste zaak.

1e. *Wat is het oordeel?*

Wel, het betekent in de eerste plaats het *rechtvaardige vonnis* der Wet, uitgevoerd aan de Zaligmaker, Die optrad als 's mensen Borg, waardoor de gerechtigheid voldoening kreeg en de Wet een volkomen gericht verlangde. "Hij is uit de angst en het gericht weggenomen." Dit geschiedde opdat, zonder krenking van Wet of gerechtigheid, een genadetroon kon worden opgericht. "Gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Uws troons, goedertierenheid en waarheid gaan voor Uw aanschijn henen"; Ps. 89:15.

In de tweede plaats betekent oordeel soms, dat God een uitverkoren zondaar *dagvaardt voor de rechtbank der Wet*. En daar God, naar de bevassing van de zondaar, zich met hem als in het gericht begeeft, "wordt hij van allen overtuigd en van allen geoordeeld en alzo, vallende op zijn aangezicht, zal hij God aanbidden en verkondigen, dat God waarlijk onder u is." Deze beproeving eindigt in een Vaderlijke tuchtiging en in de rechtvaardigmaking der ziel: "Maar, als wij geoordeeld worden, zo worden wij van de Heere getuchtigd, opdat wij met de wereld niet zouden veroordeeld worden"; 1 Kor. 11:32.

In de derde plaats betekent oordeel *de Wet des geloofs* of het Evangelie. Dit merkt de gelovige aan als het oordeel van de Zaligmaker over hem bij elke lichamelijke omstandigheid en bij iedere twijfelachtige zaak, die zijn zielenstaat betreft. Dit is het Evangelie, dat de uitverkoren zondaar ontvangt, waarin hij gelooft, hetwelk hij gehoorzaamt, waardoor hij geregeerd wordt, waardoor hij leeft, waardoor hij wandelt, hetwelk zijn godsdienst beheerst en waarnaar hij al zijn daden regelt: "Luistert naar Mij, Mijn volk en Mijn lieden; neigt naar Mij het oor; want een Wet zal van Mij uitgaan en Ik zal Mijn recht (oordeel) doen rusten tot een licht der volken"; Jes. 51:4.

In de vierde plaats betekent oordeel dat *inwendig en rechtvaardig vonnis*, hetwelk iemand, die de Schriften weet en de kracht Gods kent, velt. Die niet oordeelt naar het aanzien, maar die een rechtvaardig oordeel oordeelt. De Zaligmaker verweet de Joden, dat zij dat misten: "En waarom oordeelt gij ook van uzelfen niet, hetgeen recht is?"

In de vijfde plaats betekent oordeel *de kennis, die een heilige bezit van God*, van Zijn Woord en Zijn wegen, alsmede van zijn eigen godsdienst, zijn geloof en zijn praktijk. Over het gemis hiervan wordt de onwetende beklagd: "En er is geen recht (oordeel) in haar gangen."

In de zesde plaats betekent oordeel *de aanduiding van het vonnis der Schrift*, wanneer sommigen van Gods kinderen onder elkaar verschil hebben over een leerstuk, een praktijk of enig onrecht: "Is er dan alzo onder u geen, die wijs is; ook niet een, die zou kunnen oordelen tussen zijn broeders? Maar de ene broeder gaat met de andere broeder terecht en dat voor ongelovigen!"

In de zevende plaats betekent oordeel *de oordeelkundige handelingen* van een rechtvaardige rechter, die het oog heeft gericht op God en de gerechtigheid en de persoon des menschen niet aanneemt in het

gericht. Waar deze volkomenheid gemist wordt, klaagt God: "Hoelang zult gijlieden onrecht oordelen en het aangezicht der goddelozen aannemen?" Ps. 82:2. Een iegelijk van u zal verdelgd worden. Daarom komt het recht verdraaid voort.

Door deze eerste zaak van "het zwaarste der Wet" toont de Heere in een geestelijke zin, dat, wanneer des zondaars mond gestopt is, wanneer hij door de Wet voor God schuldig verklaard is en wanneer hij gerechtvaardigd is door het geloof in de gerechtigheid van zijn Borg, alsdan het recht der Wet in hem vervuld is en dat alle vruchten der gerechtigheid hieruit haar oorsprong hebben. En dit is inderdaad hetzelfde als hetgeen ons elders geleerd wordt, dat, al wat niet uit het geloof is, zonde is en dat hij, die niet gelooft, wie hij ook zij of wat hij ook doet, zal verdoemd worden.

2. Ik ga nu over tot het tweede hoofddoel of "zwaarste vereiste van de Wet"; hetwelk is *de genade of barmhartigheid*. De barmhartigheid, hier beoogd, geeft te kennen, dat alle goed tot mensen, alle goed in mensen, alle goed door mensen en alle goed van mensen toe te schrijven is aan de soevereine goedertierenheid des hemels. Barmhartigheid is een volmaaktheid of eigenschap van God, welke óf in het werk der voorzienigheid óf in het werk der genade over al Zijn werken is uitgebreid. Soms betekent barmhartigheid Gods goede voorzienigheid. Jakob zei tot zijn zonen: "God, de Almachtige, geve u barmhartigheid voor het aangezicht van die man"; Gen. 43:14. Zo ook merkte Abrahams dienstknecht haar aan, na de goede afloop van zijn werk, als hij Rebekka tot Izak bracht: "God heeft Zijn weldadigheid (barmhartigheid) niet nagelaten van mijn heer" Gen. 24:27.

Maar in een geestelijke betekenis toont God Zijn barmhartigheid in de Gave van Zijn Zoon en in de vergeving der zonden: "God heeft een hoorn der zaligheid ons opgericht, opdat Hij gedachtig ware der barmhartigheid"; Lukas 1:54, enzovoort; "om Zijn volk kennis der zaligheid te geven, in vergeving hunner zonden; door de innerlijke bewegingen der barmhartigheid onzes Gods." Bevrijding van de vloek der Wet, van de kracht der zonde en van het gebod: "Doe dat en gij zult leven" en dat alles door de Geest Gods, wordt geopenbaarde barmhartigheid genoemd. "Maar Hij heeft ons zalig gemaakt naar Zijn barmhartigheid, door het bad der wedergeboorte en vernieuwing des Heiligen Geestes"; Tit. 3:5.

Het zuivere Evangelie getrouw te preken, de volle raad Gods te verkondigen en niet te vertragen door tegenstand, beproeving en vervolging, die ons in de uitoefening door de van God ontvangen barmhartigheid in het werk der bediening, overkomen mogen, wordt ook aan barmhartigheid toegeschreven. "Naar de barmhartigheid, die ons geschied is, zo vertragen wij niet"; 2 Kor. 4:1.

Moed te ontvangen om getrouw en eenvoudig te blijven in een afvallige en ontaarde eeuw, wordt mede aan barmhartigheid toegekend. "Als die barmhartigheid van de Heere gekregen heeft getrouw te zijn"; 1 Kor. 7:25. Dit zijn de gewisse weldadigheden (barmhartigheden) Davids, welke aan Christus gegeven en door het besluit Gods verzekerd zijn voor de huisgenoten des geloofs, hetwelk de verlossing van alle uitverkorenen waarborgt. En in hun verheerlijking zal barmhartigheid eeuwig gebouwd worden.

Daarom is hij, die een vreemdeling is van de barmhartigheid Gods in de gave van Zijn Zoon en van de kennis der verlossing door de vergeving der zonden, ook een vreemdeling van de wedergeboorte en verstoken van "dit zwaarste der Wet." Hij is nog in zijn zonden, nog een goddeloze en de barmhartigheden der goddelozen zijn wreed en daarom van weinig waarde. Zo iemand ziet "het einde der Wet" niet, waarvan het doel was om een zondaar tot de barmhartigheid te leiden en behoefte aan barmhartigheid te openbaren. Zo iemand is ook een vreemdeling van die Deur der hoop, Die God aan Mozes toonde, toen hij van Christus profeteerde, zeggende: "God zal barmhartig zijn, die Hij barmhartig zijn zal."

3. Ik ga thans over tot de derde zaak van "het zwaarste der Wet."

En deze is *geloof*. Want, hoewel noch de Wet uit het geloof, noch het geloof uit de Wet is, nochtans hebben én van het woord des geloofs én van de gerechtigheid des geloofs, getuigenis gegeven beide de Wet en de profeten. Bovendien wordt het gehele Oude Testament dikwijls in het woord ingesloten: "Maar, dit geschiedt, opdat het Woord vervuld wordt, dat in hun Wet geschreven is: zij hebben Mij zonder oorzaak gehaat." Deze woorden staan in de Psalmen en daar blijkt het duidelijk, dat Jezus Zelf Eén van de broederen was op Wie de Farizeeën toornig waren, zonder oorzaak.

Verder rekent de Heere ook het geloof onder "het zwaarste der Wet" omdat het recht der Wet vervuld is in hen, die geloven, omdat het zonder geloof onmogelijk is Gode te behagen en omdat het geloof aan de liefde voorafgaat en er altijd door werkt. Welke liefde is de vervulling der Wet, want zij is de grote scharnier, waarop de ganse Wet en de profeten draaien, zonder werken. 't Is waar, er kunnen dode werken verricht worden, maar daarmee kan aan God geen andere gehoorzaamheid gegeven worden, dan de ogendienst van een slaaf.

Geloof is een gezegende vrucht des Geestes en wordt onder Zijn werking voortgebracht. Gewoonlijk grijpt het geloof het eerst de Wet en de gerechtigheid Gods aan. Dan gelooft de zondaar, dat hij de man is, die door de Wet beschreven en veroordeeld wordt. Hij ziet en gevoelt de Wet in haar volle geestelijke uitgebreidheid en schrikkelijke gevolgen.

De Psalmist zegt: "Ik heb aan Uw geboden geloofd." Hij gelooft en beeft. In zijn kommer roept hij tot God, want die tot God komt, moet geloven, dat Hij is en een Beloner is dergenen die Hem zoeken." Door het geloof brengt God de zondaar over uit de dood onder de Wet tot het leven in Christus. "Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke; en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage"; Joh. 6:44.

Het geloof handelt met Christus' bloed om vergeving, gerechtigheid en vrede en past die ook toe. Het geloof vermengt haar kracht met het Woord en brengt de beloften thuis. Het geloof is een zien op Jezus ter verkrijging van elke noodzakelijke hulp en een uitgaan uit zichzelf tot de volheid van de Zaligmaker, om Die te benodigen. Door de hand des geloofs wordt alle geestelijk voedsel toegebracht en door de verzekering des geloofs vindt een sterk christen zich bevestigd en verzegeld: "Na dat gij geloofd hebt, zijt gij verzegeld geworden met de Heilige Geest der belofte." Onder de indruk van deze weldaad, rakende iemands persoonlijk aandeel in Christus, wordt een troostrijke mate van verzekering genoten. En dit leidt mij tot het vierde "zwaarste van de Wet"; welke is de liefde.

De grote springbron of fontein, waaruit elke stroom van barmhartigheid voortvloeit, is de soevereine en eeuwige liefde Gods. En het enige middel of kanaal, waardoor deze stroom afvloedt, is de gekruiste Christus. Er is geen liefde tot God, gelijk sommigen beweren omdat men zijn heiligheid, zuiverheid en schoonheid voorwendt te beminnen.

Geen verschijning of gezicht van God zal ooit liefde tot Hem trekken uit een vleselijk hart, hetwelk vijandschap is tegen Hem. Het is alleen de liefde Gods tot ons, uitgestort in het hart door de Heilige Geest, Die het hart trekt om God lief te hebben. Niet dat wij God liefhadden, maar dat Hij ons eerst heeft liefgehad.

De genieting van deze liefde volgt altijd op de vergeving der zonden. Ik heb de Heere lief omdat Hij de ongerechtigheid mijner zonden vergeven heeft. Maria's zonden, die velen zijn, zijn haar vergeven en zij had veel lief. Maar, die weinig vergeven wordt, die heeft ook weinig lief. Deze liefde zal ons onderwijzen, allen, die onze Heere Jezus Christus liefhebben in oprechtheid en in waarheid, te beminnen en onze naasten als onszelf. Want toorn kan niet rusten in een hart, dat gezegend is met de genieting van de eeuwige liefde. En hij, die in de liefde wandelt, gelijk Christus ons heeft liefgehad, wandelt door het geloof en in alle geboden des Heeren onberispelijk.

Wij hebben nu gezien, wat de Zaligmaker bedoelt met "de minste geboden" en wat Hij bedoelt met "het zwaarste der Wet."

3. "En hij, die dezelve zal gedaan" en "geleerd hebben, zal groot genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen."

Hij, die dezelve doet, die een rechtvaardige of gerechtvaardigde is, wiens oordeel voorbij is, die een oordeel heeft, dat zijn staat goed is, die een goed oordeel heeft van de wegen Gods, van het Woord Gods en van het hart der mensen en die bekwaam is om te oordelen over dwaasheid en dwaling, over recht en onrecht, over mensen en mensen en alzo preekt.

Hij, die verbonds-barmhartigheid verkregen heeft van de Heere en de gewisse weldadigheden of barmhartigheden Davids preekt, die barmhartig is jegens de lichamen en zielen der mensen, gelijk God hem barmhartig is.

Hij, die geloof in zijn hart heeft, die het geloof preekt gelijk het eenmaal de heiligen overgeleverd is, die de verborgenheid des geloofs houdt in een reine consciëntie en daaruit uitdeelt.

Hij, die de liefde Gods heeft, uitgestort in zijn eigen hart en haar in al haar delen preekt, als daar zijn, haar verschijning in de dood van Christus, haar openbaring door de Geest en haar vruchten van vergeving en vrede.

Hij, die niet op zijn broeder toornig is zonder oorzaak, die verlost werd van en bewaard voor onreinigheid, die geen kwaad met kwaad vergeldt, die zijn mantel geeft dengenen, die met hem rechten en zijn rok nemen wil.

Dat is de man en geen ander, "die de geboden doet en dezelve leert. En hij zal groot genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen." Hij is een waar, wezenlijk, echt en wettig onderdaan van het Koninkrijk der hemelen. Hij is niet dienstbaar aan de Wet, aan de zonde of aan de satan. Hij is verlost, gerechtvaardigd en gezaligd. De verborgenheden van het Koninkrijk der genade zijn met hem. Het Koninkrijk der genade is in hem. En, zijnde een erfgenaam, is het Koninkrijk der heerlijkheid voor hem.

##### 5. "En hij zal groot genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen."

Hij kent zichzelf als een groot zondaar en vertelt aan anderen, wat grote dingen God aan hem gedaan heeft. Grote genade geschiedde hem en hij is een goed uitdeler der menigerlei genade Gods. Hij is verlost door een grote verlossing, die hij preekt. Hij is een man Gods, God spreekt door hem en hij is een gezant, van God gezonden.

Hij is een evangelist. Hij is een goed uitdeler en wordt getrouw bevonden. Hij is een bedienaar des Geestes en maakt, dat men van zijn dienst ten volle verzekerd zij, door de mond te stoppen der tegensprekers, door uitverkoren zondaars neer te vellen en door een weg te bewandelen, die Gode betamelijk en verheerlijkend is.

In één woord, hij is een bekwaam bedienaar van het Nieuwe Testament en zal groot genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen door allen, die weten, waarin de ware grootheid bestaat.

En dit leidt mij tot het laatste vers van mijn tekst: *"Want Ik zeg u: Tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij, dan der Schriftgeleerden en der Farizeeën, dat gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins zult ingaan"*; Matth. 5:20.

In de laatste tijd is er, door verschillende leraars, zes of zeven maal over deze tekst gepreekt en zij kwamen allen hierin overeen, dat in deze tekst de gerechtigheid van Christus noch beoogd noch ingesloten was. Het is dit punt, hetwelk ik voornemens ben te onderzoeken. Door in te gaan in het Koninkrijk der hemelen worden de volgende zaken bedoeld:

- Ten eerste. Het wegnemen van de sluier der onwetendheid van het verstand en het verlichten van het gemoed in de verborgenheden van het Koninkrijk, hetwelk de ziel voert uit de duisternis tot het wonderbaar licht.
- Ten tweede. Het is een ziel te leiden uit de dienstbaarheid in de vrijheid, uit een veroordeelde in een gerechtvaardigde staat, uit een staat van vijandschap in een staat van verzoening, uit een staat van zonde in een staat van genade, uit een staat van vreemdelingschap in een staat van vriendschap, uit een staat van wettische arbeid in een staat van rust. Hetwelk genoemd wordt: "Het overzetten van de zondaar uit het koninkrijk des satans in het Koninkrijk van de Zoon van Gods liefde."
- Ten derde. Het inbrengen van de uitverkorenen met ziel en lichaam door de Zaligmaker in de heerlijkheid des hemels wordt genaamd "een rijkelijk toegevoegde ingang in het eeuwig Koninkrijk onzes Heeren en Zaligmakers Jezus Christus"; 2 Petrus 1:11.

Maar welk een gerechtigheid is het dan, die zo'n ingang verschaffen kan? Paulus' verstand werd verlicht in de verborgenheden des hemels, zodra de Heere over hem lichtte en in zijn hart scheen en hij ging over in de staat van genade, zodra hij opstond en de Heilige Geest ontving. Maar welk een gerechtigheid had hij verkregen om hem zo'n ingang te verschaffen of de weg daartoe te banen? Wij weten, dat Paulus een Farizeeër was, maar het kon zijn farizeese gerechtigheid niet zijn, die hem deze ingang verschafte, want de tekst zegt, "dat zijn gerechtigheid overvloediger moest zijn, dan die der Schriftgeleerden en Farizeeën."

En, mij dunkt, het konden ook niet de boosheid en moordzucht van zijn hart, noch zijn bloedige last, noch de doodvonnissen zijn, die hij in zijn zak had. De gerechtigheid, waarvan de tekst

spreekt, is de gehoorzaamheid aan de Wet waarop de Farizeeër roemde en waarin het kind van God overvloediger moet zijn dan de Farizeeër.

Het moest derhalve óf de gehoorzaamheid des zondaars óf de gehoorzaamheid van de Borg zijn, die deze ingang verschaft. Immers de onrechtvaardige kan het Koninkrijk niet ingaan. Want ofschoon Paulus een lid was van de strengste sekte der Farizeeën, zijn gerechtigheid verschaft hem die ingang niet, ja, hij had er in dit opzicht zelfs geen nut van. "Ik zal uw gerechtigheid bekend maken en uw werken, dat zij u geen nut doen zullen"; fls. 57:12.

De smekende tollenaar en Maria Magdaléna gingen beide in het Koninkrijk der hemelen in, Maar niet door hun eigen gerechtigheid. Geen gerechtigheid, dan de toegerekende gerechtigheid van Christus, kan ons doen ingaan óf in de kennis Gods óf in de staat van genade, welke bestaat in gerechtigheid, vrede en blijdschap in de Heilige Geest en waarin een zondaar alleen ingaat door het geloof in Christus. Ook kan ik niet denken, dat er buiten de gerechtigheid van de Zaligmaker nog een andere bestaat, die ons een ingang in de heerlijkheid zou kunnen verschaffen.

De gerechtigheid van Paulus kon het niet, want "die is"; zei hij, "schade en drek"; de gerechtigheid van Sion evenmin, want die is een wegwerpelijke kleed. En de gerechtigheid van Petrus, Dakobus en Johannes is er ook niet toe in staat, want die struikelen allen in velen.

En, ik ben ervan verzekerd, dat een onvolmaakte gerechtigheid nimmer de weg kan banen tot Gods gunst of tegenwoordigheid. De moordenaar ging van het kruis naar het paradijs, maar noch zijn gebed, noch zijn belijdenis van Christus, noch zijn vermaning aan zijn mede-moordenaar, noch zijn bekentenis van de rechtvaardigheid van zijn straf, maakten een deel uit van de gehoorzaamheid aan de zedelijke Wet, welke de regel is der gerechtigheid.

Maar de regel van de gehoorzaamheid van Christus is de bedoelde gerechtigheid in de tekst. Waarin ook Paulus hoopte gevonden te worden, wanneer hij het Koninkrijk der heerlijkheid zou ingaan, gelijk geschreven is: "En in Hem gevonden worden, niet hebbende mijn gerechtigheid, die uit de Wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid, die uit God is, door het geloof"; Fil. 3:9.

Deze is de gerechtigheid, die God toerekende aan Paulus' geloof en waardoor hij inging in het Koninkrijk der genade en ook hoopte in te gaan in het Koninkrijk der hemelen zelf. "Want wij verwachten door de Geest, uit het geloof, de hoop der rechtvaardigheid"; Gal. 5:5. En deze alleen is het, welke in die dag voor ons zal kunnen antwoorden. Geen gerechtigheid van schepsels, geen onvolmaakte gerechtigheid, geen inwonende gerechtigheid kan ooit iemand toegang schenken tot het Koninkrijk der genade of der heerlijkheid. Geen andere gerechtigheid dan de vlekkeloze gehoorzaamheid van Christus, door God aan de zondaar toegerekend, kan hem ooit recht of aanspraak op, toegang tot, of ingang in genade en heerlijkheid geven.

Maar wellicht zegt gij: 'U ziet één woord over het hoofd, het woordje 'uw'. "Tenzij *uw* gerechtigheid overvloediger is', enz.

*Antwoord:* Wat God ons vrijwillig schenkt, wordt het onze. "Wij ontvangen de overvloed der genade en de gave der rechtvaardigheid"; Rom. 5:17. En God, Die ons deze gerechtigheid geeft, noemt haar de onze. "Dit is de erve der knechten des Heeren en hun gerechtigheid is uit Mij, spreekt de Heere"; Jesaja 54: 17. Zij hebben geen andere gerechtigheid, dan die uit Mij is, spreekt de Heere en dat is een toegerekende, om niet gegeven en vrijwillig geschonken gerechtigheid.

En Christus toont dit ook klaar in het hoofdstuk, waaruit mijn tekst genomen is; hetwelk duidelijk zichtbaar is voor ieder, die ooit verlicht werd. "Zalig"; zegt Christus, "zijn zij, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden." Hetwelk drie zaken te kennen geeft.

1. Dat deze arme zielen geen gerechtigheid van zichzelf bezaten, waardoor het gevoel daarvan hen deed hongeren en dorsten.
2. De hier bedoelde gerechtigheid komt door de belofte: "Zij zullen verzadigd worden."
3. Deze gerechtigheid moet volmaakt of volkomen zijn. Zij moet beantwoorden aan elke eis van de Wet en de gerechtigheid. Zij moet ook beantwoorden aan ieder einde en elke verwachting van de bekommerde zondaar, als daar zijn: bevrijding van schuld en toorn, vrees en pijn, dood en verdoemenis. Deze gerechtigheid moet ons hier in de gunst Gods brengen en hiernamaals de heerlijkheid verzekeren, anders kan de zondaar nimmer voldaan zijn, veel minder daarmee verzadigd worden.



Dit is de in mijn tekst bedoelde gerechtigheid, die de gerechtigheid van Schriftgeleerden en Farizeeën ver genoeg overtreft. En deze gerechtigheid geeft recht en aanspraak op het Koninkrijk: "Want Christus is ons geworden wijsheid van God en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing."

Geen andere gerechtigheid, mijn lezer! zal ooit aan enige ziel toegang verlenen tot het Koninkrijk der genade of der heerlijkheid. In deze "gestikte klederen zal de Kerk tot de Koning geleid worden en ingaan in des Konings paleis." En zij, die dit bruiloftskleed niet aan hebben, zullen in de buitenste duisternis geworpen worden. Lezer! wacht u voor het zuurdesem der Farizeeën, welke is geveinsdheid.

Thans zal ik u eerst aantonen de gerechtigheid der Schriftgeleerden en Farizeeën en daarna de uitnemendheid der gerechtigheid van Christus, welke is tot allen en over allen, die geloven. De Schriftgeleerden waren afschrijvers en uitleggers van de Wet en de profeten en maakten aanspraak op het bezit van buitengewone wijsheid. De Farizeeën waren zeer nauwgezet in de betrachting van de mindere dingen van de Wet, waarin voornamelijk hun eigengerechtigheid bestond. Zij wendden geen geringe mate van heiligheid voor; hetwelk zover ging, dat het anderen zelfs niet vergund was, de zoom van hun klederen aan te raken.

De Schriftgeleerden en Farizeeën beide waren in het oog der arme en onwetende Joden de eersten, die het Koninkrijk der hemelen zouden ingaan. Maar Christus geeft hun een andere plek en zet hoeren en tollenaars in hun plaats. Zij wandelden in lange klederen, waarop zij zeer gesteld waren; zij deden vele lange gebeden. Zij namen tal van feesten en vasten waar. Zij beminden de groetingen op de markt en de vooraanzittingen bij de maaltijden. Zij schenen rechtvaardig voor de mensen en lieten zich gaarne *rabbi* noemen. Zij verrichtten vele wassingen van voeten, handen en hoofd en van bekens en schotels. Zij omreisden zee en land om bekeerlingen te maken en lieten voor zich trompetten, wanneer zij hun aalmoezen gaven. Zij bonden zware lasten op de schouders der mensen, maar wilden die zelf met hun vingers niet aanraken. Zij zaten op de stoel van Mozes om wetten te geven, Maar met hun leven spraken zij tegen, alles, wat zij met de mond bevalen: "Zij zeggen het maar doen het niet." Hierin bestond hun gerechtigheid. En zie nu hun ijver, wanneer zij zich verdedigen. Zij waren de geslagen vijanden van de kracht der Godzaligheid, de waarheid van het Evangelie en de wijsheid, die van boven komt. Zij waren onverzoenlijke vijanden van 'Antinomianen, kwade geesten en allen, die niet tot de door hen erkende discipelen van Mozes behoorden.' Zij spotten met Christus, Hem noemende Beëlzebul. Zij vloekten de voorwerpen van Gods verkiezing, lasterden de Heilige Geest en eisten een teken van de hemel.

Zij beschuldigden Paulus, dat hij de tempel ontheiligde en een vrijbrief gaf om te zondigen, namelijk dat hij preekte, dat men het kwade moest doen, opdat het goede eruit zou voortkomen. En daar hij het volk onderwees om Mozes te verlaten, noemden zij hem een ketter, een, die de wereld ondersteboven keerde; een, die oproer verwekte en een opperste voorstander van de sekte der Nazareners. "Maar naar die weg, welke zij sekte (ketterij) noemden, diende Paulus de God zijner vaderen." Zij stonden de apostelen tegen in elke stad, in iedere synagoge en in alle huizen met de leer, dat de Wet een regel des levens is. "Indien gij niet besneden wordt en de Wet van Mozes niet onderhoudt, zo kunt gij niet zalig worden." Zij waren van bezijden ingekomen om der heiligen vrijheid te bespieden, opdat zij hen wederom tot dienstbaarheid mochten brengen. Zij stonden het Evangelie tegen. Zij scheurden hun klederen, wierpen stof in de lucht, knarsten met hun tanden tegen de heiligen. Zij wederstonden, lasterden en misbruikten de Naam van de Zaligmaker over gekken en duivels. En dat alles deden zij in hun ijver voor de Wet, tot volmaking van hun reinheid en uit hun inwonende heiligheid. Zo waren zij werkzaam om hun eigengerechtigheid op te richten, evenals zij doen, die de in mijn tekst bedoelde gerechtigheid van Christus uitsluiten en aldus struikelden zij over de Rots der eeuwen, werden afgebroken door ongeloof en naar alle windstreken verstrooid.

En zo blijven zij nog tot op deze dag zonder koning, zonder priester, zonder profeet, zonder efod, zonder terafim en zonder offer. En alles, wat zij met hun godsdienst en met hun voorgewende ijver voor de Wet verkregen hebben, was hun verwoesting als kerk, staat en natie. Maar, wat nog verschrikkelijker was, zij vervloekten het onschuldig bloed van Christus en haalden daardoor de vloek des hemels over hun nakomelingschap, van eeuw tot eeuw, ja, tot in meer dan twintig geslachten.

Maar ik gevoel geen roeping *om nog verder te gaan in de beschrijving van een Farizeër*. Bovendien, de Kerk van Christus krioelt ervan en in de spiegel, welke ik hem hier gegeven heb, kan de lezer, wanneer hij enigszins ogen heeft, zijn honderden, zo niet duizenden, kennen.

Maar de gerechtigheid van de heiligen overtreft de gerechtigheid van de Schriftgeleerden ver genoeg. Want zij ontvangen de zegen van de Heere en gerechtigheid van de God huns heils. "Dat is het geslacht dergenen, die naar Hem vragen; die Uw aangezicht zoeken; dat is Jakob"; Ps. 24:5, 6. De gerechtigheid, die God Zijn heiligen verleent, is een Goddelijke, volmaakte en eeuwige gerechtigheid; en zonder een volmaakte gerechtigheid kan geen ziel in Gods tegenwoordigheid bestaan of tot Hem naderen in deze wereld. Want indien wij een vrijmoedige toegang hebben, het is door het geloof in Christus. En indien wij ten hemel ingaan en in de toekomstige wereld Gods aangezicht met verheuging zien zullen, dan is het omdat wij rechtvaardig gemaakt zijn in onze oudste Broeder en de waarheid houden, zoals zij in Hem is: "doet de poorten open, dat het rechtvaardige volk daarin ga, hetwelk de getrouwigheden (de waarheid) bewaart"; Jesaja 24:2.

Deze gerechtigheid is de wijsheid van God en de heerlijkheid der heiligen, terwijl de andere slechts een vinding van mensen en de strik der dwazen is. "Want hun rotssteen is niet gelijk onze Rotssteen, zelfs onze vijanden richters zijnde." Aldus preek ik en aldus gelooft gij en noch zulk preken, noch zulk geloof zal ooit ijdel zijn in de Heere.

Wij hebben alzo gezien, wat de Verlosser zegt van "het zwaarste der Wet"; hetwelk is de eerste tafel, welke haar opzicht heeft op God. En wij bevonden, dat deze zaken alle in de heiligen gewrocht worden. Eveneens hebben wij "het minste der Wet" of de mindere geboden gezien, namelijk de tweede tafel, welke betrekking heeft op de broeders en de naaste en wij bevonden, dat het de Farizeëen in hun hart en de valse predikanten in de kerk zijn, die dezelve ontbinden en dat ze ontbonden worden door hen, die de kinderen Gods haten, belasteren, censureren en veroordelen. Maar wij worden vermaand hieronder lijdzaam en onderworpen te zijn, opdat het blijken mag, dat wij kinderen zijn van onze Vader, Die in de hemelen is, Die evenzeer onteerd wordt, doordien zij geen acht geven op "het zwaarste der Wet"; als wij, wegens hun ontbinden van "de minste geboden"; door ons te haten en te smaden.

Maar geeft het *ontbinden der geboden* door de Farizeëen en geveinsden hun het recht om hen, die "het recht der Wet in hen vervuld hebben en die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest"; met de namen van Antinomianen en duivels te bestempelen? Dat zij zichzelf blootstellen aan het rechtvaardig oordeel Gods wegens hun verdoemen van de rechtvaardige, brengt dat een juk der dienstbaarheid op hen, die vrijgemaakt zijn door de Heilige Geest? Of kan datgene, wat Christus toepast op Farizeëen en geveinsden, hen aangewreven worden, "die Hij Zich geformeerd heeft" en "wie Hij de zonden niet wil toerekenen?"

Of zou men denken, dat zij de personen zijn, "die strafbaar zijn door het helse vuur"; van wie Christus Zelf verklaart, "dat zij niet in de verdoemenis zullen komen?" Sluit het getuigenis van de Zaligmaker, dat de gelovige van de dood overgegaan is in het leven, in, dat de gelovige nog onder de bediening des doods is, als zijn regel des levens?"

Of, als Hij zegt, dat zij Zijn juk, dat licht is, op zich zullen nemen, houdt dat dan in, dat hieraan nog toegevoegd moet worden, het juk der dienstbaarheid, "dat noch wij noch onze vaders konden dragen?"

Als de Heere mij gebiedt "in Hem te blijven"; behelst dat dan ook, dat ik nog tot Mozes moet gaan? Of, wanneer Hij verzekert, dat degenen die in Hem blijven, "veel vrucht dragen"; duidt dat aan, dat niets dan losbandigheid ons oogmerk zou zijn? Kan iemand de eis van de Wet en het vonnis der Wet scheiden? Is de Wet gedeeld? Kan iemand zijn nek buigen onder het juk van het gebod en zijn ziel bevrijden van de vloek?

Immers nee. Hij, die onder het gebod is, is ook onder het vonnis ervan: "Want zovelen, als er uit de werken der Wet zijn, die zijn onder de vloek der Wet." En hun, die in enig opzicht tot de Wet gaan ter rechtvaardiging of om daardoor volmaakt te worden, is Christus tot niets nut.

God heeft een nieuw verbond met Zijn volk gemaakt, niet als het oude, hetwelk door Zijn vinger in stenen tafelen geschreven was, maar dit hebben zij, geschreven door de Geest in de tafelen van hun harten. Het eerste was de Wet der werken, het laatste is de Wet des geloofs, der waarheid en der vrijheid. En gewis, zo'n ziel is niet zonder Wet ten opzichte van God. De Wet des geloofs is geschreven in het hart der gelovigen "en met het gemoed dienen zij de Wet Gods."

"De Wet des Geestes des levens is in Christus" en zij zijn onder die Wet in opzicht tot Christus. Het is de Wet des Geestes des levens in Christus, die de gelovige vrijmaakt van de Wet der zonde en des doods en zo iemand is niet onder de Wet maar onder de genade. Niet onder de Wet der werken, in de hand van Christus (want dat kan niet bewezen worden), maar onder de Wet des Geestes des levens in Christus. En zulke mensen zijn de reinste, de gelukkigste en de nuttigste in de kerk.

En hun volgelingen zijn de klaarste en de vruchtbaarste op de wereld en de meest evangelische dienaren Gods. "Als gij openbaar zijt geworden, dat gij een brief van Christus zijt; en door onze dienst bereid; die geschreven is, niet met inkt, maar door de Geest des levenden Gods, niet in stenen tafelen, maar in vlezen tafelen des harten"; zegt Paulus. "Want de letter doodt, maar de Geest maakt levend. En indien de bediening des doods, in letteren bestaande en in stenen ingedrukt, in heerlijkheid is geweest, alzo dat de kinderen Israëls het aangezicht van Mozes niet konden sterk aanzien, vanwege de heerlijkheid van zijn aangezicht, die te niet gedaan zou worden; hoe zal niet veel meer de bediening des Geestes in heerlijkheid zijn?"

Want indien de bediening der verdoemenis heerlijkheid geweest is, veel meer is de bediening der rechtvaardigheid overvloedig in heerlijkheid. Want, indien hetgeen, dat te niet gedaan wordt, in heerlijkheid was, veel meer is hetgeen, dat blijft, in heerlijkheid. "Dewijl wij dan zodanige hoop hebben, zo gebruiken wij vele vrijmoedigheid in het spreken en doen niet, gelijkwijs Mozes, die een deksel op zijn aangezicht legde, opdat de kinderen Israëls niet zouden sterk zien op het einde desgenen, dat te niet gedaan wordt"; 2 Kor. 3.

Laat onze tegenstanders ons zeggen, welke die Wet is, die in stenen tafelen ingedrukt was en laat hen bewijzen, indien zij kunnen, dat dit de ceremoniële Wet zou zijn. Laat hen dan ook aantonen, wie die kostelijke zielen zijn, die levende brieven genoemd worden. En laat hen dan tevens bewijzen, dat het de bedoeling van Paulus is, wanneer hij tot tweemaal toe verzekert, dat de bediening des doods, in stenen ingedrukt, te niet gedaan en vernietigd is, dat de Wet hun regel des levens zou zijn. En wanneer dit antinomianisme is, laten zij zulks dan de Heilige Geest toeschrijven, want Hij is de Auteur der Schriften, welke de heilige mannen geschreven hebben, als zij door de Heilige Geest gedreven werden.

Maar, zult u zeggen, *wat is er dan van de Wet geworden ten opzichte van de heiligen van God?*

Paulus zegt u: "Uitgewist hebbende het handschrift, dat tegen ons was, in inzettingen bestaande, hetwelk, zeg ik enigmate ons tegen was; en heeft datzelve uit het midden weggenomen, hetzelfde aan het kruis genageld hebbende"; Kol. 2:14.

Maar, welke Wet is het dan, "die ons tegen is?" Immers een Wet, die toorn werkt en die ons vervloekt, dunkt mij, moet ons wel het meest tegen zijn. En welke Wet is dat? Is dit bij geval de ceremoniële Wet? "Nee!" zegt Paulus, "het is die Wet, die in stenen tafelen is ingedrukt"; welke een bediening des doods is.

Of welke Wet is het, welke ons enigerwijze tegen was? "Wel"; zegt u, "de ceremoniële Wet." Nee, want het was er zover vandaan, dat deze de Joden tegen was, dat zij er integendeel veel van hielden. "En rookt van het gedesemde een loffer en roept vrijwillige offeren uit, doet het horen, want alzo hebt gij het gaarne, gij, kinderen Israëls! spreekt de HEERE Heere" Amos 4:5.

Aan wie schreef Paulus, als hij verklaarde, dat het handschrift uitgewist was? Wel, hij schreef toen aan de gelovigen uit de heidenen te Kolosse, die de kracht der zedelijke Wet gevoeld hadden, als zij, als hun schuldboek tegen hen, geopend was geworden.

Als Paulus de *ceremoniële Wet* bedoeld had, zouden zij hem niet begrepen hebben, want de ceremoniële Wet was deze heidenen nooit gegeven, maar de zedelijke Wet wel. Want deze was geschreven in hun aller harten. En deze was hun schuldboek en een handschrift, dat tegen hen was. En dit zullen in nadruk ondervinden, allen, die onder deze Wet sterven, hetzij Jood, hetzij heiden.

"Hij, die onder de Wet zondigt, zal door de Wet geoordeeld worden en hij, die tegen de Wet in zijn consciëntie zondigt, zal zichzelf een Wet zijn en door dezelve omkomen."

Ik oordeel derhalve, dat de Wet der heiligen eerste man en tuchtmeester is en dat zij de enige regel is van de slaaf. "Maar, die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden; en tegen de zodanigen is de Wet niet."

En ik besluit met de verdediging, dat die gerechtigheid, welke iedere beschuldiger voor het gericht Gods de mond zal stoppen en welke een recht geeft op de hemel, een toegerekende gerechtigheid is. *"Alle instrument, dat tegen u bereid wordt, zal niet gelukken; en alle tong, die in het gericht tegen u opstaat, zult gij verdoemen. Dit is de erve der knechten des Heeren en hun gerechtigheid is uit Mij, spreekt de Heere,"* Jesaja 54:17.

Ik twijfel er niet aan, of diegenen, die ons tegenstaan, zullen gevonden worden in die, welke zij beschrijven; maar, de Heere geve ons om Jezus' wil, dat wij in deze mogen gevonden worden. Amen.

William Huntington S.S.

## 2. Het hemelse werkvolk en hun wonderlijke uitbetaling

In twee predicates uitgelegd, uitgesproken te Cranbrook, geboorteplaats van Huntington op sabbat 8 oktober 1809.

Uitgegeven op verzoek van Gods kinderen

***Doch hij, antwoordende, zeide tot een van hen: Vriend! ik doe u geen onrecht; zijt gij niet met mij eens geworden voor een penning?*** Matthéüs 20:13

De gelijkenis begint als volgt: 'Want het Koninkrijk der hemelen is gelijk een heer des huizes, die met de morgenstond uitging, om arbeiders te huren in zijn wijngaard', Matth. 20:1.

Met *het Koninkrijk der hemelen* wordt hier *de heerschappij van het Evangelie van Christus* bedoeld. Christus Zelf is de Hoofdsom en het Wezen van het Evangelie, want het spreekt over Hem en over Zijn komst in het vlees om de menselijke natuur aan te nemen, opdat Hij in het vlees, als het Vrouwenzaad, de duivel en zijn werken zou vernietigen. En opdat Hij ons door Zijn gehoorzaamheid en dood verlossen zou van alle kwaad en ons weer zou terugbrengen in de gunst van God. Ook zou Hij uit kracht van Zijn ambt als koninklijk Middelaar gaven verwerven voor de mensen, opdat God weer onder hen zou kunnen wonen. De gaven van de Heilige Geest, de gift van de liefde van God en de zegen van het eeuwige leven worden ons geschonken door tussenkomst van Christus. God woont in allen die deze gaven ontvangen en richt Zijn Koninkrijk op in hun ziel.

Dat Koninkrijk bestaat in macht, gerechtigheid, vrede en vreugde. Met deze gaven heerst de Koninklijke Middelaar in Sion en zal Hij het rijk dat de satan zich onrechtmatig heeft toegeëigend, de tirannie van de zonde en de heerschappij van de dood vernietigen. 'De genade zal heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus onze Heere', Rom. 5:21.

Nu is het iedereen duidelijk dat er in alle landen - ja zelfs in het land dat bestuurd wordt door de beste vorst ter wereld - arme mensen zijn die werk verrichten op zijn landgoederen. Ook is het duidelijk dat de huurlingen uit deze gelijkenis allemaal arme dagloners zijn die uitgezonden worden om te werken. Ieder van deze arbeiders is echter onderdaan van de Koning der koningen en de Heere der heren. De waardigheid en het aanzien van deze onderdanen is dat ze het werk van de arbeiders niet verachten, want alle onderdanen van het rijk van Christus hebben iets te doen.

***'En als hij met de arbeiders eens geworden was, voor een penning des daags, zond hij hen heen in zijn wijngaard'***, Matthéüs 20:2.

In het Oude Testament wordt de Joodse kerk, waarin de eerste arbeiders werkzaam waren, een wijngaard genoemd en zo is het ook in het Nieuwe Testament. 'Gij hebt een wijnstok uit Egypte overgebracht, hebt de heidenen verdreven, en hebt dezelve geplant. Gij hebt de plaats voor hem bereid, en zijn wortelen doen inwortelen, zodat hij het land vervuld heeft. De bergen zijn met zijn schaduw bedekt geweest, en zijn ranken waren als cederbomen Gods. Hij schoot zijn ranken uit tot aan de zee, en zijn scheuten tot aan de rivier. Waarom hebt Gij zijn muren doorgebroken, zodat allen, die de weg voorbijgaan, hem plukken? Het zwijn uit het woud heeft hem uitgewroet, en het wild des velds heeft hem afgeweid. O God der heerscharen! Keer toch weder; aanschouw uit de hemel, en zie, en bezoek deze wijnstok, en de stam, die Uw rechterhand geplant heeft, en dat om de zoon, die Gij U gesterkt hebt!', Psalm 80:9-16.

Een wijngaard is een uitgekozen plaats die beplant is met de beste en vruchtbaarste planten in de wereld. Het heilige land was de plaats die God verloor. Het zaad van Abraham, Izak en Jakob was de wijnstok die Hij er had geplant. De stam van Juda en zijn nakomelingen waren de stam die God Zich had gesterkt. We mogen wel zeggen dat God een edele wijnstok en een geheel getrouw zaad had geplant, maar deze zijn veranderd in verbasterde ranken van een vreemde wijnstok, Jer. 2:21. Gods verkiezing van het Joodse volk was echter slechts een afschaduwing van de verkiezing der genade en de aanneming van de Joden was een nationale aanneming, want er was slechts een klein, een zeer klein overblijfsel onder hen naar de verkiezing der genade, Jes. 1:9. God bedreigt het volk met de ondergang vanwege hun afgoderij en het onrecht dat zij plegen. 'Nu zal ik mijn Beminde

een lied mijns Liefsten zingen van Zijn wijngaard. Mijn Beminde heeft een wijngaard op een vette heuvel. En Hij heeft die omtuind, en van stenen gezuiverd, en Hij heeft hem beplant met edele wijnstokken; en Hij heeft in deszelfs midden een toren gebouwd, en ook een wijnpersbak daarin uitgehouwen; en Hij heeft verwacht dat hij goede druiven zou voortbrengen, maar hij heeft stinkende druiven voortgebracht. Nu dan, gij inwoners van Jeruzalem, en gij mannen van Juda, oordeelt toch tussen Mij en tussen Mijn wijngaard. Wat is er meer te doen aan Mijn wijngaard, hetwelk Ik aan hem niet gedaan heb? Waarom heb Ik verwacht, dat hij goede druiven voortbrengen zou, en hij heeft stinkende druiven voortgebracht?' Jes. 5:1-4.

Het land der belofte is een heuvelachtig land, met name het land van Juda. Het was een vruchtbaar land tot God het onvruchtbaar maakte vanwege de ongerechtigheid van degenen die erin woonden. God heeft het omgeven met een muur die het scheidde van alle andere volken in de wereld. Hij verdreef de harde en onboetvaardige Kanaänieten uit het land en plantte er de oprechte nakomelingen van de getrouwe aartsvaders. Hij openbaarde Zijn Verbondsnaam aan hen in de beloofde Messias en deze Naam is als een sterke toren. Hij plaatste Zijn profeten als wachters op deze toren en zij waakten de hele nacht, Jes. 21:8. Hij maakte een wijnpers, namelijk de tempel. Daar wilde Hij aanbeden en gehoorzaamd worden Dat wil zeggen: Hij verwachtte dat Hij daar de wijn van hun liefde en de beste druiventrossen zou ontvangen. Dit zijn de vruchten van de Geest en ze worden aangeduid *als een bos druiven waar een zegen in is*, Jes. 65:8. In plaats daarvan aanbaden de Joden de afgoden. Sommigen die God aanbaden, eerden Hem slechts met hun lichaam. Zij naderden tot God met de mond en eerden Hem met de lippen, maar hun hart hield zich ver van Hem. Huichelarij zat op de troon bij hun godsdienstige verrichtingen. Onrecht en omkoperij hadden de overhand in hun rechtszalen. Daarom worden ze met de volgende oordelen bedreigd: 'Nu dan, Ik zal ulieden nu bekend maken, wat Ik Mijn wijngaard doen zal; Ik zal zijn tuin wegnemen, opdat hij zij tot afweiding', Jes. 5:5. Ik zal de zegen wegnemen en de aarde met de ban slaan, Mal. 4:6. Het land zal een prooi worden voor het oorlogszwaard, de satan, de zonde en de dood. Ik zal de muur afbreken en het land zal vertreden worden Ik zal de middelmuur des afscheidsels breken, de Joden wegdoen en de heidenen roepen 'en Jeruzalem zal van de heidenen vertreden worden, totdat de tijden der heidenen vervuld zullen zijn', Luk. 21:24. Ik zal Jeruzalem woest maken. Blindheid en onwetendheid, zonde en ongerechtigheid zullen er heersen. Het snoeimes van de bestraffing die tot onderwijs dient, zal niet over Jeruzalem gaan en het Evangelie zal haar inwoners niet overtuigen. Er zullen doornen en distelen opkomen, namelijk begeerlijkheid, aardse zorgen en bedrieglijke rijkdom. Alleen deze planten zullen er welig tieren, bloeien en groeien. 'Ik zal de wolken gebieden, dat zij geen regen daarop regenen' Jes. 5:6. Geen wolk van getuigen zal er de leer van Mijn Evangelie doen neerdalen en de dauw van Mijn Geest en Mijn bijzondere genade verspreiden. Christus zegt: *'Want Ik zeg u: Gij zult Mij van nu aan niet zien, totdat gij zeggen zult: Gezegend is Hij, Die komt in de Naam des Heeren!'* Matth. 23:39.

De profeet voegt hieraan toe: 'Want de wijngaard van de HEERE der heerschenen is het huis van Israël, en de mannen van Juda zijn een plant Zijner verlustigingen; en Hij heeft gewacht naar recht, maar ziet, het is schurftigheid, naar gerechtigheid, maar ziet, het is geschreeuw', omdat er geen recht is Jes. 5:7.

De verwoesting van de wijngaard werd voltooid door de verdorvenheid van de landlieden die er verantwoordelijk voor waren. Zij maakten de maat van hun ongerechtigheid vol door de bezitter en erfgenaam van de wijngaard te doden.

De Heere heeft dit voorzgd aan de Schriftgeleerden en de Farizeeërs. 'Hoort een andere gelijkenis. Er was een heer des huizes, die een wijngaard plantte, en zette een tuin daarom, en groef een wijnpersbak daarin, en bouwde een toren, en verhuurde die de landlieden, en reisde buiten 's lands. Toen nu de tijd der vruchten genaakte, zond hij zijn dienstknechten tot de landlieden, om zijn vruchten te ontvangen. En de landlieden, nemende zijn dienstknechten, hebben de een geslagen, en de ander gedood, en de derde gestenigd. Wederom zond hij andere dienstknechten, meer in getal dan de eersten, en zij deden hun desgelijks. En ten laatste zond hij tot hen zijn zoon, zeggende: Zij zullen mijn zoon ontzien. Maar de landlieden, de zoon ziende, zeiden onder elkander: Deze is de erfgenaam, komt, laat ons hem doden, en zijn erfenis aan ons behouden. En hem nemende, wierpen zij hem uit, buiten de wijngaard, en doodden hem', Matth. 21:33-39.

Hier kunnen we het verschil zien tussen de stem van de jaloezie en de stem van het geweten. Hier zien we ook hoe de woorden die zij spraken, verschilden van de overtuiging van hun hart. Voor het

volk noemden zij de Heer des huizes Beëlzebul en schreven zij Zijn macht om wonderen te doen aan de duivel toe. Onder elkaar zeiden ze echter: 'Deze is de Erfgenaam.'

Maar de wijngaard van de Heere der heirscharen is geen volk, provincie of gemeente. Tot de echte wijngaard van de Heere, de God van de heidenen, behoren zij die persoonlijk verkoren zijn door God in Christus Jezus. 'Ik ben de ware Wijnstok, en Mijn Vader is de Landman', Joh. 15:1. De Schriftgeleerden, de priesters, de Levieten en de Farizeeërs waren de landlieden van de andere wijngaard. Deze wijngaard heeft echter geen Landman dan God Zelf. Geen van de mensen die Hij te werk stelt, is meer dan een dagloner. Strikt genomen, is er ook niemand die haar bewaart en bevochtigt dan God alleen. 'Te dien dage zal er een wijngaard van rode wijn zijn; zingt van dezelve bij beurte. Ik, de HEERE, behoeve die, alle ogenblik zal Ik hem bevochtigen; opdat de vijand hem niet bezoeke, zal Ik hem bewaren nacht en dag' Jes. 27:2-3.

In deze ware Wijnstok vinden we twee soorten takken.

De ene soort wordt bekoord door welsprekendheid en nieuwe leerstellingen en met name door de zaken die invloed hebben op het gevoel. Als hun vurigste hartstochten in beroering zijn gebracht, ontvangen ze het Woord met vreugde en belijden ze hun zonden Omdat hun vreugde niet gevoed wordt door de wortel van Gods liefde, zullen ze onvruchtbaar blijken te zijn en weggenomen worden

De andere soort geeft God een gebroken en verslagen geest, een teer en bedroefd hart. Deze mensen neemt de Heere aan als de Zijnen, Hij verbindt hen en maakt hen weer levend Omdat ze door geloof en liefde in de ware Wijnstok zijn geënt, vinden ze in Hem het leven en leeft Hij in hen. Deze mensen dragen vruchten en de landman reinigt hen opdat zij meer vrucht dragen, Joh. 15:2.

Ik zal nu terugkeren tot de gelijkenis.

***Laten we eerst opmerken dat de Heer des huizes Zelf deze arbeiders huurt.*** Dit werk werd zelfs niet aan de apostelen toevertrouwd. Zij spraken niet, maar de Geest Gods sprak in hen. Zij gingen uit en arbeidden, maar de Heere werkte in hen. Hij bevestigde het Woord met tekenen en gaf getuigenis van het Woord der genade door de kracht van Zijn Geest.

In de eerste plaats ging Hij vroeg weg, namelijk om vier of vijf uur in de morgen van de bediening van het Evangelie. Want Hij is de Zon der gerechtigheid en Hij brengt het morgenlicht en de volle dag, waar Hij ook komt.

In de tweede plaats ging Hij ook uit omstreeks de derde ure en zag anderen die zonder werk op de markt stonden. De markt is deze wereld, waarin veel bedrijvigheid is en waarin met name veel wordt gekocht en verkocht. Op deze markt verkocht Achab zich om goddeloos te handelen. Hier verkocht Judas zijn Meester voor dertig zilverlingen. Anderen hebben hun hart zo wijd open gezet voor de wereld dat ze die helemaal willen winnen Ze denken er echter niet over na hoe ijdel deze winst zal zijn, als ze hun ziel verliezen. Op deze markt zijn er ook mensen die de waarheid kopen en deze onder geen beding willen verkopen. Zoals de mensen die leefden voor de zondvloed en de inwoners van Sodom en Gomorra doorgingen met kopen en verkopen tot de vloed en de vlammen een eind maakten aan de handel, zo zal de handel eens en voor altijd ophouden, als de Zoon des mensen komt.

*Op deze markt zag de Heer des huizes sommige mensen werkeloos staan.* Ik denk dat deze mensen onwel en ziekelijk waren en niet in staat waren om veel te doen. Als ze sterk en krachtig waren geweest en de zonde liefgehad hadden, zouden ze wel aan het werk zijn geweest, want zij die door de satan gevangen genomen zijn naar zijn wil, moeten werken en zij in wie God leeft, zijn overvloedig in het werk des Heeren.

De Meester zette deze mensen echter net als alle anderen aan het werk. 'Gaaf ook gij heen in de wijngaard, en zo wat recht is, zal ik u geven. En zij gingen', Matth. 20:4.

'Wederom uitgegaan zijnde omtrent de zesde en negende ure, deed hij desgelijks', Matth. 20:5. Zij die 's morgens naar de wijngaard gestuurd waren, werkten de hele dag. Zij die omtrent de derde ure, of negen uur, gekomen waren, werkten driekwart van de dag Zij die op de zesde ure kwamen, kwamen dus om twaalf uur en werkten de halve dag Zij die op de negende ure kwamen, kwamen om drie uur in de middag en werkten maar een kwart van de dag

‘En uitgegaan zijnde omtrent de elfde ure, vond hij anderen ledig staande, en zeide tot hen: Wat staat gij hier de gehele dag ledig? Zij zeiden tot hem: Omdat ons niemand gehuurd heeft. Hij zeide tot hen: Gaat ook gij heen in de wijngaard, en zo wat recht is, zult gij ontvangen’, Matth. 20:6-7. Deze mensen werden om vijf uur in de middag aan het werk gezet.

Deze verschillende uren van de dag wijzen waarschijnlijk op de *verschillende tijden* waarin het Evangelie zal bloeien en de verschillende tijden in het leven van de mensen waarop zij geroepen worden tot God en tot Hem bekeerd worden. Het leven van de mens is de dag en terwijl het dag is moet hij werken, als hij ooit zal werken. De dood is de nacht voor de mens en als deze nacht komt, kan er niemand werken. Goh 9.4 Sommige mensen, zoals Samuël, Jeremia en Josia, worden vroeg in de morgen gehuurd, anderen, zoals Timotheüs, pas als ze twintig zijn. Sommigen worden omstreeks de middag uitgezonden, als veel van hun jaren al voorbij zijn gegaan. Anderen, zoals Abraham, worden om drie uur in de middag, dus bij het ouder worden, geroepen. Weer anderen worden met de moordenaar aan het kruis om vijf uur uitgezonden, als de avond al bijna valt.

De vraag die de Meester stelt aan deze mensen die Hij het laatst te werk stelt, luidt: ‘Wat staat gij hier de gehele dag ledig?’

Hieruit blijkt dat dit oude mannen zijn. De dag van het leven is voor hen al bijna voorbij en de nacht van de dood naden. Daarom vraagt de Meester: ‘Wat staat gij hier de gehele dag ledig?’ Zij antwoorden: ‘Omdat ons niemand gehuurd heeft.’

Ik vraag me af waarom de sterke gewapende, zoals Christus hem in Lukas 11:21 noemde, hen niet aan het werk heeft gezet, vooral als we erover nadenken dat hij de Zaligmaker alle koninkrijken van de wereld en hun heerlijkheid aanbood, als Hij hem zou aanbidden. De waarheid is echter dat deze mensen de zaak van de duivel meer kwaad dan goed zouden hebben gedaan, als hij ze had uitgezonden om te werken. Ze waren gewond in het geweten, beladen met zonde, benauwd van hart en, net als de dochter van de arme vrouw, waren ze bezeten door de duivel. Ze konden niet werken, omdat ze er geen moed voor hadden. Zulke bedroefde zielen, die zeer bevreesd zijn, zullen gemakkelijk de macht van de satan over de zijnen ondermijnen door de vleselijke rust van anderen te verstoren. Dat is waarschijnlijk de reden waarom ze daar bijna de hele dag werkeloos stonden en niet in dienst werden genomen.

Met de eerste huurlingen was Christus het eens geworden voor *een penning per dag*. Degenen die later te werk werden gesteld, geloofden Hem op Zijn woord, verlieten zich op Zijn belofte en vertrouwden op Zijn oprechtheid. Zijn belofte luidde: ‘Zo wat recht is, zult gij ontvangen.’ En zij gingen naar de wijngaard.

‘Als het nu avond geworden was, zeide de heer des wijngaards tot zijn rentmeester: Roep de arbeiders, en geef hun het loon, beginnende van de laatsten tot de eersten’, Matth. 20:8. Dit werd gedaan in volmaakte overeenstemming met de wet die betrekking heeft op deze arbeiders en de heer die hen aan het werk zet. ‘Op zijn dag zult gij zijn loon geven, en de zon zal daarover niet ondergaan; want hij is arm, en zijn ziel verlangt daarnaar; dat hij tegen u niet roepe tot de HEERE, en zonde in u zij’, Deuter. 24:15. Dit is de arbeiderswet. Ze moesten vóór de nacht betaald worden. Zo worden de arbeiders uit onze tekst betaald voor de nacht van de dood valt. Zodra het geld verdiend is, mag het opgeëist worden en het moet voor zonsondergang betaald worden: ‘De zon zal daarover niet ondergaan.’ Ook zal de Zon der gerechtigheid niet ondergaan en het middernachtelijk geroep niet gehoord worden, voor de arbeiders van de Heere hun penning ontvangen hebben.

Om met wat meer zekerheid te kunnen zeggen *wat deze penning is*, moeten we opmerken dat deze penning niet hetzelfde is als het grote loon, de erfenis die van boven is. Die zullen zij in een ogenblik ontvangen als de bazuin voor de laatste keer zal klinken, 1 Kor. 15:32. Dit is een penning die toen in gebruik was, waarmee dagelijks werd betaald. Bovendien kan de eeuwigheid niet gemeten worden aan de omwentelingen van de zon, want er zal geen nacht zijn en natuurlijk is er ook geen sprake van dagen, maar is het alleen maar dag.

Deze arbeiders werden betaald om zes uur in de avond, maar het grote loon zal niet volledig worden uitbetaald voor de Bruidegom komt. Dat zal niet zijn om zes uur in de avond, maar om twaalf uur in de nacht. ‘En ter middernacht geschiedde een geroep: Ziet, de Bruidegom komt’, Matth. 25:6. Bovendien zal dit middernachtelijke geroep het *einde* betekenen van de dag van deze



wereld, maar de *avond* waarop deze arbeiders worden betaald, is de vooravond van een aantal wundervolle dagen, dagen van hard werken, die Gods volk zo goed kent.

Bovendien wordt de erfenis van de heiligen in het licht 'een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid' genoemd, 2 Kor. 4:17. Iets wat zo weinig waard is als een penning, kan daarmee nooit vergeleken worden, zonder af te doen aan de betekenis en de inhoud van de heerlijke, verheven, uitnemende woorden van de apostel. Deze penning is het loon dat altijd aan het eind van een dag hard werken wordt uitbetaald. Er zijn veel dagen waarin hard gewerkt moet worden en deze dagen verschillen ook van elkaar.

De hemelse heerlijkheid is echter een rusten van alle arbeid. Deze heerlijkheid ontvangen we na de dood.

Zij die deze penning ontvingen, leefden echter allemaal en konden weer opnieuw aan het werk gaan, zodra hun murmurerende geest tot bedaren was gekomen. Ook werden deze arbeiders betaald *in de wijngaard*, dat is *in de strijdende Kerk op de aarde*. De onverderfelijke erfenis zal echter ontvangen worden in de nieuwe hemel en de nieuwe aarde waarin gerechtigheid woont.

Bovendien werd deze penning betaald door de rentmeester. God Zelf zal ons echter heerlijkheid geven: ***Hij zal onze dode lichamen levend maken en ze gelijk maken aan Zijn lichaam***. Daar zal Hij geen rentmeester voor gebruiken. Alleen de Meester kan en wil dit doen. Lees Lukas 12:37. Bovendien is heerlijkheid *een kroon voor koningen* en geen penning voor armen.

Ook waren er mensen die verwachtten dat ze meer zouden krijgen, toen deze penning was betaald. Hieruit blijkt dat ze het niet genoeg vonden en niet tevreden waren. Dat zal niet zo zijn als we het grote loon zullen ontvangen, want dan zullen we vervuld zijn met vreugde en met al de volheid van God.

Bovendien waren er arbeiders die murmureerden tegen de goede Heer des huizes *en wier oog boos was, omdat Hij goed was*. Hieruit blijkt dat ze nog in hun onherboren staat verkeerden en dat de oude mens der zonde in hen woonde. Een boos oog in de hemel zou ons in gevaar brengen. Deze verderfelijke lichamen zullen echter onverderfelijke aandoen en deze sterfelijke lichamen zullen onsterfelijke aandoen. Dan zal de volmaakte zijn als zijn Meester. Hij zal niet meer tegen Hem murmureren, dan de goede Meester tegen ons murmureert. Christus zal de Kerk aan Zijn Vader voorstellen. Een heerlijke Kerk, zonder vlek of rimpel. Dan zullen we geen vleselijke dingen meer bedenken, ons hart zal niet jaloers zijn en ons oog zal niet boos zijn.

Iemand zou kunnen tegenwerpen *dat deze arbeiders niet allemaal goede mensen en getrouwe werkers waren*. Sommigen murmureerden niet. Ook verwachtten niet alle arbeiders meer te ontvangen dan de anderen, zoals sommigen deden.

Hierop antwoord ik: Zij werden met dezelfde muntstukken betaald en ontvingen allemaal hetzelfde bedrag. Dat zou niet zijn gebeurd als er bedrieglijke arbeiders onder hen geweest waren, want 'wat deel heeft de gelovige met de ongelovige?' 2 Kor. 6:15. We lezen *dat Judas het lot van deze bediening verkregen heeft*, namelijk de naam van een apostel, de macht om wonderen te doen en de gave om te spreken. Deze dingen maken echter geen deel uit van de ware rijkdom. In Spreuken 17:2 staat: 'Een verstandig knecht zal heersen over een zoon, die beschaamd maakt, en in het midden der broederen zal hij erfenis delen.' Deze man is echter geen zoon, maar een dienstknecht en in het jaar van de vrijlating moet iedere dienstknecht aan de vorst teruggeven wat hij ontvangen heeft, terwijl de erfenis voor altijd aan de zoon blijft. Lees Ezechiël 46:17.

Hieruit volgt dat al deze arbeiders getrouw waren, want ze ontvingen allemaal dezelfde munt en hetzelfde bedrag. Ze kregen ieder een penning. Er waren geen bedrieglijke arbeiders onder hen en daarom geloof ik ook dat niemand een vervalste munt ontving.

Ik zal nu de volgende dingen proberen aan te tonen:

1. Wat deze penning 's daags is waarover zij het eens geworden zijn.
2. Wat hun arbeid is in de wijngaard waar zij te werk gesteld zijn.
3. Wie de rentmeester is die deze arbeiders moet betalen.
4. Waarom de laatsten het eerst en de eersten het laatst betaald werden.
5. Waarom zij murmureerden tegen de goede heer des huizes.
6. Waarom hij die het afgesproken loon ontving, niet te weinig kreeg. 'Vriend! Ik doe u geen

### 1. *Wat moeten we verstaan onder deze penning 's daags.*

In onze dagen lijkt een penning of een penny per dag maar heel weinig. Als wat ik gehoord heb echter waar is, zijn er arbeiders die voor drie penny's per dag hebben gewerkt aan de bouw van de St. Paul's. Als het waar is dat men in die dagen een half schaap kon kopen voor 9 penningen, konden de arbeiders toen beter leven van 3 penny's per dag dan nu van 4 shillingen per dag.

Of deze penning een Joodse of een Romeinse munt was, of ze evenveel waard was als 7 halve penny's of niet, is niet van belang. Uit de gelijkenis blijkt duidelijk dat dit het gebruikelijke loon was van een arbeider, tenminste van de arbeiders die in de wijngaard werkten. Ik denk dat dit de betere arbeiders waren, want ik kan me niet voorstellen dat alle dagarbeiders geschikt waren om in de wijngaard te werken. Dit werk vereist namelijk enige vaardigheid en enig inzicht en kan niet in een dag geleerd worden. Men moet het onder de knie krijgen door ervaring, waarneming en bestudering van de kenmerken van de wijnstok.

Sommige achtenswaardige mensen beschouwen deze penning per dag als de uiterlijke voorrechten, de beloften, de kracht en de genade die genoegzaam zijn voor het tijdelijke leven en in tijd van nood en waardoor wij tenslotte de eeuwigheid beërven. Het woord 'genade' heeft echter een erg brede en veelomvattende betekenis. We kunnen spreken over genade in God, in Christus, in de Geest, in de raad Gods vanouds, in het verbond, in de ziel van Gods kinderen en in volmaaktheid in de heerlijkheid. Als we deze penning al deze betekenissen geven, houdt ze geen enkele betekenis over.

Ik ben er in mijn hart van overtuigd dat deze penning *het geloof* is en niets anders. Dit zal duidelijk blijken als we de penning van de arbeider vergelijken met het geloof van Gods kind.

- (1) In de eerste plaats moet deze arbeider met zijn loon in zijn levensonderhoud voorzien. Hij moet leven van zijn werk. 'In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aarde wederkeert', Gen. 3:19. God heeft bepaald en verkondigd dat de rechtvaardige uit het geloof zal leven, Hab. 2:4.
- (2) In de tweede plaats beveelt Paulus 'dat, zo iemand niet wil werken, hij ook niet ete', 2 Thess. 3:10. De profeet zegt. 'Indien gijlieden niet gelooft, zekerlijk, gij zult niet bevestigd worden', Jes. 7:9.
- (3) In de derde plaats kan deze arbeider - zoals vaak door arbeiders wordt gedaan - als hij een matige en ijverige man is en niet voor een gezin hoeft te zorgen, geld opzij leggen. Mettertijd zal hij dan zijn zilveren penning voor goud in kunnen wisselen, zodat hij een aanzienlijk bedrag heeft om in zijn ouderdom in zijn behoeften te voorzien. Hoe meer hij opzij legt, hoe rijker hij is. Heeft God niet de armen der wereld verkoren om rijk te zijn in het geloof, Jak. 2:5? Ja, en Christus Zelf benadrukt dat het geloof goud is: 'Ik raad u dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden', Openb. 3:18.
- (4) In de vierde plaats gaat de arbeider als hij zijn geld ontvangen heeft, naar de markt of naar de winkels om brood en vlees, of de andere eetbare dingen die hij begeert, te kopen. Zo gaat het ook met de geestelijk armen, die zeer vermoeid en belast zijn. Als zij het geloof ontvangen en horen dat er brood genoeg is in het huis van hun Vader, gaan ze er met de verloren zoon op uit om het te verkrijgen. Als ze komen, vinden ze niet alleen brood maar ook vlees, zowel het gemeste kalf als het brood des levens. 'Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven. Want Mijn vlees is waarlijk Spijs, en Mijn bloed is waarlijk Drank. Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die blijft in Mij, en Ik in hem', Joh. 6:54-56. Dit eten is geloven, omdat het geloof in beoefening toeëigenend is. Het ontvangt de weldaden, het neemt ze aan en past ze toe, zodat het hart en het geweten gevoed, gespijsd en vervuld worden met deze zoete spijs. De ziel wordt verlost van de angst dat ze van de honger zal omkomen. 'Die in Mij gelooft, heeft het eeuwige leven', Joh. 6:47.
- (5) In de vijfde plaats kan een arme man die niets doet en niet wil werken om geld te verdienen, wel over de markt slenteren en kijken naar de winkels waar levensmiddelen worden verkocht tot zijn honger heel groot is, maar hij kan niet kopen zonder geld. Zo is het ook met een ongelovige onder het Evangelie. Hij kan horen spreken van de liefde van

God, de dood van Christus, de belofte van het verbond, de zegeningen van de genade en de rijkdommen van de heerlijkheid, maar deze dingen doen de hoorder geen nut als hij het geloof mist, Hebr. 4:2.

- (6) In de zesde plaats koopt de arme arbeider niet alleen voedsel van zijn penning, maar ook kleding. Sommigen die zeer zuinig en ijverig zijn, kunnen zich keurig kleden van hun loon, terwijl luie dronkaards halfnaakt rondwalen. Zo is het ook met de ziel van een ongelovige: hij is ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt, Openb. 3:17. De gelovige is echter van het hoofd tot de voeten bekleed met het Koninklijke gewaad van de toegerekende gerechtigheid Jes. 61:10, en deze rechtvaardigheid is tot allen en over allen die geloven, Rom. 3:22.
- (7) In de zevende plaats moet de arme arbeider, als hij geneeskundige hulp wenst, deze van zijn loon betalen. Velen die aan de ijdelheid overgegeven zijn, liggen ziek in schuren en onder heggen. Zo is het ook met de arme ziel wiens hart ziek is, ziek van de zonde en ziek van zichzelf. Er is voor hem geen geestelijk medicijn, als hij het geloof mist. Daarom vroeg de grote Geneesheer vaak aan Zijn patiënten of ze geloofden, wanneer ze tot Hem kwamen. Hij zei: 'Geloof gij dat Ik dat doen kan?' Als zij antwoordden. 'Ja Heere', sprak Hij: 'U geschiede naar uw woord.' De zieke werd gezond vanaf dat moment. Wij kunnen ook ziek en bedroefd zijn, maar er is geen genezing en geen herstel voor ons zonder het geloof. 'Want indien gij niet gelooft, gij zult in uw zonden sterven', Joh. 8:24. Zulke mensen zullen wegwijnen in hun ziekte en sterven in wanhoop en verdriet, want de ongelovige is al veroordeeld en de toorn Gods blijft op hem. De Rechter van de levenden en de doden zegt dat hij die niet gelooft, veroordeeld zal worden.
- (8) In de achtste plaats verschaft de arbeider zich met zijn dagelijkse loon ook een woonplaats. Hij kan geen huis huren of rente betalen zonder geld. Mozes zegt: 'Gij zijt ons geweest een Toevlucht van geslacht tot geslacht', Ps. 90:1. David zegt: 'Wees mij tot een Rotssteen, om daarin te wonen', Ps. 71:3. De Wijsheid zegt: 'De Naam des HEEREN is een Sterke Toren; de rechtvaardige zal daarhenen lopen, en in een Hoog Vertrek gesteld worden', Spr. 18:10. Zonder geloof is er echter geen huis, geen thuis, geen woonplaats of schuilplaats. 'In de vreze des HEEREN is een sterk vertrouwen, en Hij zal Zijn kinderen een Toevlucht wezen', Spr. 14:26. Zonder vertrouwen is er echter geen toevlucht. Hoe velen zien we niet weigeren om te werken, die van plaats naar plaats dwalen zonder huis of thuis, die blootgesteld zijn aan het guurste weer, die honger en kou lijden, die geen bedekking hebben tegen de kou en die geen huis hebben dat zij het hunne kunnen noemen! Zo is het ook met de ongelovige. Hij is blootgesteld aan al de pijlen van de satan en van de hemel, hij heeft geen schuilplaats voor de storm en geen bedekking voor de vloed. Daarom zal God 'op de goddelozen regenen strikken, vuur en zwavel; en een geweldige stormwind zal het deel huns bekers zijn', Ps. 11:6. De ongelovige zal naakt blootgesteld worden aan al deze stormen.
- (9) In de negende plaats koopt de ijverige arbeider al zijn meubels, alle noodzakelijke goederen, gebruiksvoorwerpen en gereedschappen om mee te werken. Zo is de mens Gods door het geloof 'tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust', 2 Tim. 3:17. Zonder geloof kan er geen genade en waarheid zijn, geen vrees en geen gunst, geen leven en geen licht, geen hoop en geen hulp, geen gebed en lofzang. Want de ongelovige is dood in zonden en misdaden en de toorn Gods blijft op hem.
- (10) In de tiende plaats is het beste en meest waardevolle artikel dat een arme man van zijn loon kan kopen, een goed bed. Dit is zijn rustplaats. God heeft de dag bestemd voor de arbeid en de nacht voor de rust. Daarom zegt Hij: 'De slaap des arbeiders is zoet, hij hebbe weinig of veel gegeten', Pred. 5:11. De arbeider gaat namelijk moe naar bed. De rechtvaardige verkrijgt de rust door het geloof: 'Want wij, die geloofd hebben, gaan in de rust', Hebr. 4:3. Deze rust is onze groenende bedstede, Hoogl. 1:16. Het is een aangename en een eeuwige rust, die in de hemel in alle volmaaktheid gesmaakt zal worden. De rechtvaardige komt om, en er is niemand die het ter harte neemt; en de weldadige lieden worden weggeraapt, zonder dat er iemand op let, dat de rechtvaardige weggeraapt wordt voor het kwaad. Hij zal ingaan in de vrede; zij zullen rusten op hun slaapsteden, een iegelijk die in zijn oprechtheid gewandeld heeft', Jes. 57:1-2. We zien vaak arme, ijverige mensen, die een huisje hebben dat is voorzien van veel nuttige dingen en een bed dat bedekt is met geruite gordijnen en lappendekens, wat nuttig en geriefelijk is. De luie en lichtzinnige treuzelaar heeft echter vaak geen plaats om zijn hoofd neer te leggen en is er slechter aan toe dan de dieren van de rechtvaardige. Zo is het ook met de ongelovige: hij

heeft geen bed en krijgt geen rust, want ‘de goddelozen zijn als een voortgedreven zee, want die kan niet rusten’, Jes. 57:20. Ja, ‘de rook van hun pijniging gaat op in alle eeuwigheid, en zij hebben geen rust dag en nacht’, Openb. 14:11. Ze hebben geen rust, noch in de dag van deze wereld, noch in de donkere nacht van de hel in de toekomstige wereld.

Nu we het loon van de arme vergeleken hebben met het geloof van Gods kind, ***zullen we nadenken over de beeltenis en het opschrift op het geld van de Heere.***

De gangbare munt van een land is te herkennen aan de afbeelding en het opschrift die erop staan. Daarom lezen we dat de vijanden van Christus, toen ze iets uit Zijn mond wilden horen wat tegen de keizer was met als doel Hem naar de wereldse rechter te brengen, Hem vroegen: ‘Zeg ons dan: wat dunkt U? Is het geoorloofd, de keizer schatting te geven of niet? Maar Jezus, bekennde hun boosheid, zeide: Gij geveinsden, wat verzoekt gij Mij? Toont Mij de schattingpenning. En zij brachten Hem een penning. En Hij zeide tot hen. Wiens is dit beeld en het opschrift? Zij zeiden tot Hem: Des keizers’, Matth. 22:17-21.

Dit ***beeld*** moet gelijkenis vertonen met de heersende vorst en aan het opschrift kan men de gangbare munt van een land herkennen. Het beeld op de penning van de Heere is liefde, want God is liefde. In de wet van God wordt verklaard dat het beeld van de aardse Adam haat is en dat van de hemelse Adam liefde. Deze liefhebbers en haters van God zijn de enige typen die in de hele wet der tien geboden worden geschetst. Geloof is de penning en liefde is het beeld dat erop is afgedrukt. Het geloof gelooft in de liefde van God en neemt haar aan. Zoals het beeld niet van de penning gescheiden kan worden, werkt het oprechte geloof altijd door de liefde, Gal. 4:6. Zoals het beeld de munt van het ene land van die van het andere onderscheidt, onderscheidt de liefde het oprechte geloof van alles wat verder de naam van het geloof draagt. Zoals geld zonder afbeelding en opschrift in de handel niet gemakkelijk van hand tot hand gaat omdat er aan de echtheid wordt getwijfeld, gaat zelfs het diepste vertrouwen gepaard met twijfel en vrees over veel zaken tot er ook liefde is uitgestort. Dan worden alle angst en vrees buitengesloten en verdreven, want de liefde ‘gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, zij verdraagt alle dingen’, 1 Kor. 13:7.

Ik zal nu nadenken over ***het opschrift*** op de penning van de Heere.

Niet alle munten die onder ons gangbaar zijn, zijn echt. Er wordt ons vals geld en onedel metaal opgedrongen. Sommige munten zijn van metaal gemaakt, sommige van koper met een zilveren laagje eromheen, andere van een materiaal dat ‘tutenag’ wordt genoemd. Zoals goddeloze mensen deze valse munten maken, ze gebruiken in de handel en er de handelaren van het land mee bedriegen, zo brengt de duivel veel valse munten in de kerk van Christus. Een poosje gaan ze voor echt door, dan worden ze ontdekt. Dan worden ze uit de handel genomen en komt het openbaar dat ze vals zijn. ‘Een grote schare der priesteren werd den gelove gehoorzaam’, Hand. 6:7. ‘Gij ziet, broeder, hoeveel duizenden van Joden er zijn, die geloven; en zij zijn allen ijverars van de wet’, Hand. 21:20.

Sommigen hebben een historisch geloof, zij stemmen toe dat de verborgenheid van de schepping waar is en zij stemmen in met de patriarchen en de profeten. ‘Geloof gij, o koning Agrippa, de profeten? Ik weet dat gij ze gelooft’, Hand. 26:27.

Sommigen geloven kortstondig, wanneer ze wonderen zien gebeuren. Dit vertoont overeenkomsten met de genade van de arminiaan, die slechts van korte duur is. Als ze zien, geloven ze, maar als ze het gezicht kwijtraken, sterft het geloof. ‘Velen geloofden in Zijn Naam, ziende Zijn tekenen, die Hij deed. Maar Jezus Zelf betrouwde hun Zichzelf niet, omdat Hij hen allen kende’, Joh. 2:23-24.

Sommigen hebben een tijdgeloof, wat nauw verbonden is met de natuurlijke hartstochten. ‘En die op de steenrots bezaaid worden, zijn dezen, die, wanneer zij het gehoord hebben, het Woord met vreugde ontvangen; en dezen hebben geen wortel, die maar voor een tijd geloven, en in de tijd der verzoeking wijken zij af’, Luk. 8:13. Het wondergeloof sterft als de mensen geen wonderen meer zien gebeuren, het tijdgeloof duurt voort tot de beproevingen komen.

Sommigen hadden een zeer groot geloof, zodat ze niet twijfelden. Dit geloof kan bergen verzetten, maar dan moet het wel vrij zijn van iedere twijfel, Matth. 21:21. Dit is een gave en de apostelen hadden genade ontvangen, vóór deze gave hen werd toebedeeld. De genade was voor hun

persoonlijk leven, de gaven waren ter bevestiging van hun zending en ten nutte van anderen. Tekenen zijn niet voor degenen die geloven, maar voor hen die niet geloven. Dit geloof waardoor we wonderen kunnen verrichten, is niet nodig tot zaligheid. Er zijn duizenden mensen gered, die dit geloof nooit ontvangen hebben en velen die dit geloof hadden, zullen nooit zalig worden 'Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Heere, Heere, hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd, en in Uw Naam duivelen uitgeworpen, en in Uw Naam vele krachten gedaan? En dan zal Ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend', Matth. 7:22-23.

Geen van deze munten draagt de juiste afbeelding en het juiste opschrift. Dit is nog veel minder zo met de stoutmoedige en aanmatigende bedriegers en huichelaars. Zij lijken zeer gelovig en toch hebben ze geen wijsheid. De zot is toornig en zorgeloos, Spr. 14:16. Het geloof reinigt het hart en maakt het wijs tot zaligheid. Zoals wijsheid het gezicht van de wijze verlicht, Pred. 8:1, zo bedekt zorgeloosheid het gezicht van de dwaas met een schaduw.

Maar laten we nu ter zake komen.

*Geld draagt de naam van de koning en het land waar het gangbaar is.*

Zo draagt het geloof de **Naam van God**. 'Want wat is het, al zijn sommigen ongelovig geweest? Zal hun ongelovigheid het geloof van God te niet doen?', Rom. 3:3. Hier wordt uitdrukkelijk gesproken over 'het geloof van God'. Het geloof wordt in de hemel toebereid en is één van de goede en volmaakte gaven van de Vader der lichten. Het is de schat des Heeren, die in het hart van Zijn kinderen is gelegd om mee te kopen en te verkopen en om uit te leven. De rechtvaardige zal uit zijn geloof leven.

Zoals de munt van een koninkrijk niet in alle koninkrijken gangbaar is, is deze munt ook niet overal te gebruiken. In de hemel kunnen we ermee verkrijgen wat we willen en in het Koninkrijk van Christus op de aarde is deze munt ook gangbaar. Ze is echter nergens anders te gebruiken en daarom is het woord 'uitverkorenen' in het opschrift aan de naam van God toegevoegd: 'Paulus, een apostel van Jezus Christus, naar het geloof der uitverkorenen Gods', Tit. 1:1. Dit is het volledige opschrift.

Eerst zien we de naam van de Vorst: *het is het geloof van God*. Er wordt ook melding gemaakt van het Koninkrijk en de onderdanen of de mensen onder wie deze munt gangbaar is. Zij worden 'de uitverkorenen' genoemd: het is het geloof van de uitverkorenen Gods.

Dit geld is in geen enkel koninkrijk in de wereld te gebruiken dan in het Koninkrijk van God. In het oosten horen we spreken over het geloof van de Muzelmannen, (Mohammedanen) in het westen over de Rooms. Onder de bepleiters van de vrije wil horen we spreken over een geloof dat alle mensen deelachtig worden en vaak horen we over het geloof van verschillende volken. Onder huichelaars vinden we een voorgewend geloof en onder aanmatigende bedriegers dwaze zorgeloosheid of een vast vertrouwen dat voortvloeit uit onbeschaamdheid. Tenslotte vinden we onder de mensen die vleselijk gerust zijn *een dood geloof*, Jak. 2:17. Zo blijkt duidelijk dat deze penning het geloof is. Ze draagt Gods Naam, want ze wordt 'het geloof van God' genoemd.

Ze draagt ook **Gods beeld, namelijk liefde**. Het geloof werkt door de liefde en de liefde gelooft alle dingen. Verder blijkt dat deze munt alleen maar gangbaar is in het Koninkrijk van God en onder Zijn onderdanen. Daarom wordt er gesproken over 'het geloof van Gods uitverkorenen' Zo zeker als de wereldling het geloof van God niet waarachtig zal noemen, zal God alle andere munten afwijzen als vals geld. Daarom staat er geschreven: 'Ziet, gij verachters, en verwonden u, en verdwijnt; want Ik werk een werk in uw dagen, een werk, hetwelk gij niet zult geloven, zo het u iemand verhaalt', Hand. 13:41. Dit werd bewaarheid onder de Joden, want toen Paulus Christus beleed en van Hem getuigde te Jeruzalem, riepen ze allemaal uit: 'Weg van de aarde met zulk een, want het is niet behoorlijk, dat hij leve', Hand. 22:22. Zo was het ook te Caesarea onder de heidenen, want toen Paulus zich verdedigde, 'zei Festus met grote stem: Gij raast, Paulus, de grote geleerdheid brengt u tot razernij!' Hand. 26:24. Alles werd gewoon geacht, behalve een waarachtige bekering tot God en een levend geloof in Christus Jezus. Zoals het geloof dat van God afkomstig is, door de mensen wordt veracht, veracht God het geloof dat uit de mens voortkomt, omdat het een verkeerd beginsel en een verkeerd voorwerp heeft. Deze mensen worden overgegeven aan de kracht der dwaling, opdat zij de leugen zouden geloven, 2 Thess. 2:11. Dit geloof is bedrog en het voorwerp ervan is een leugen.

## **2. Ik zal nu behandelen wat het werk in de wijngaard is dat deze arbeiders moesten verrichten**

(1) Het eerste wat ze moesten doen, is zonder twijfel *planten*. Daarom lezen we vaak over het planten van een wijngaard. Jezus Christus is de ware Wijnstok. Het eerste werk dat er moet gebeuren, is ongetwijfeld het afsnijden van de zondaar van zijn eigen stam, van het vertrouwen op zijn eigen hart en zijn eigen arm, van het leunen op zijn eigen verstand en van al zijn vertrouwen op het vlees. Als de zondaars beginnen te ontdekken dat ze zijn ingeënt in de wilde plant van een vreemde wijnstok met wilde druiven en bittere druiventrossen en ze ook oog krijgen voor de slechte grond waarin ze groeien, als ze voelen dat het gehoor van het Woord gepaard gaat met het geloof en de macht en de genade en de schoonheid van Christus hun worden voorgesteld, gaat hun ziel naar Hem uit. Het geloof tracht tot Christus te naderen en deel aan Hem te krijgen. Dit gaat gepaard met talloze wensen en gebeden, tranen en verlangens. Als het geloof Christus aangegrepen heeft en krachtig genoeg is om Christus aan te kleven, ontvangt het leven en kracht, zoals het sap van de wijnstok door de tak stroomt. Het belangrijkste werk is gemeenschap beoefenen met Christus om uit Christus leven en kracht te ontvangen, zodat we Gode vruchten dragen. 'Ik ben de Wijnstok, en gij de ranken', Joh. 15:5. 'Gelijkerwijs de rank geen vrucht kan dragen van zichzelf, zo zij niet in de wijnstok blijft; also ook gij niet, zo gij in Mij niet blijft', Joh. 15:4.

Zo zeker als het is dat Christus de ziel toestaat om tot Hem te komen en te naderen, omhelst ook het geloof de liefde waardoor Hij Zich overgaf tot de dood. Als het geloof wortel schiet, reinigt het ons hart van de zonde. Dit neemt de jammerlijke zonden weg die ons van Hem scheiden. Als de liefde komt, werpt ze onze afgoden omver. Zoals het zeker is dat het geloof ons hart opent zodat de Heere er wonen kan, of - zoals Paulus zegt - *dat Christus in ons leeft en door het geloof in het hart woont*, zo is het ook zeker dat de liefde Hem verheft en tot Koning kroont, zodat Hij zonder rivaal heerst in onze gereinigde hartstochten.

Iemand zou kunnen tegenwerpen dat het Gods werk is om te planten en niet het werk van de mens, omdat Christus zegt: 'Alle plant, die Mijn hemelse Vader niet geplant heeft, zal uitgeroeid worden', Matth. 15:13.

Antwoord. Dat is waar, maar de daadwerkelijke oorzaak maakt het instrument niet overbodig. God gebruikt arbeiders voor dit werk: 'Ik heb geplant, Apollos heeft nat gemaakt; maar God heeft de wasdom gegeven', 1 Kor. 3:6.

(2) Tot dit werk behoort ook *het bevochtigen van de wijngaard*. Sommige wolken bevatten echter geen regen. Dit zijn de kinderen des doods, die letterknechten genoemd worden en de letter doodt. Deze mensen kunnen de wijngaard van de Heere niet bevoeien, omdat er geen water des levens in hen is. Daarom kunnen ze niemand tot nut zijn dan vleselijke belijders, die veel over hun geloof spreken en tevreden zijn met de naam dat ze leven. Als deze wolk zonder water de hartstochten gaande kan maken en het ingewand van de verdorven natuur kan beroeren, worden zulke mensen verkwikt. Zulke christenen noemen dit kracht en duiden het aan als een tijd waarin God water op hen giet. Die loon van de Heere ontvangen, durven niet zo arglistig te wandelen en te werken. Zij krijgen water uit een betere Fontein: 'Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke' en 'gelijkerwijs de Schrift zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien', Joh. 7:37-38. Dit water is een stroom die ontspringt uit een levende bron en het is levend water. Zo is het van al het andere water onderscheiden. Het stroomt naar buiten en is dus ook bedoeld voor anderen. Door de bediening van de Geest druppelt dit water als de regen en verspreidt het zich als de dauw. Dorstige zielen die in Christus zijn en een mond des geloofs hebben, zuigen het in en ondervinden de levendmakende werking ervan. Het maakt de ziel weer levend, versterkt het geloof en doet het groeien. Het verlevendigt de hoop en doet haar Christus des te sterker aangrijpen. Het wekt liefde, vreugde en vrede op en deze zaken worden allemaal genoten in het Hoofd Christus. Daarom leest u over het geloof in de Heere, de hoop op de Heere, de vreugde in de Heere en de vrede in de Heere. Dit is geen onbelangrijk deel van de vruchten die voortgebracht worden door de takken die in de wijnstok blijven.

(3) Dit werk bestaat in de derde plaats uit *afbouwen*. Gods vloek over de Joodse wijngaard houdt onder andere in dat ze 'niet besnoeid, noch omgehakt zal worden', Jes. 5:6. Dit werk wordt gedaan

door Christus. 'Al de Gemeenten zullen weten, dat Ik het ben, Die nieren en harten onderzoek', Openb. 2:23. We kunnen ook zeggen dat dit gebeurt door de prediking, als er een onderzoekende prediking wordt gebracht of door de hoorders, als ze zichzelf ernstig onderzoeken. Dit werk is noodzakelijk en ontdekt ons aan de diepte van de val, de schandelijke lusten en verdorvenheid die in ons gevonden worden, het gevaar waaraan deze ons blootstellen, de onmogelijkheid van de zaligheid uit de werken, ons onvermogen om de heilige wet van God te houden, de noodzakelijkheid van het bloed van Christus om ons te reinigen en van de genade van God om de overblijfselen van onze verdorvenheid te onderdrukken. Ook leert het ons hoe zeer de zonde van onze natuur ons aan de satan verbindt en hoe gemakkelijk de duivel ingang vindt bij zijn bondgenoten.

Hoe nodig is het om waakzaam te zijn en hiertegen te waken! Hoe kunnen deze dingen ons in gevaar brengen! Ja, ze kunnen ons zo dicht bij het doen van grote zonden brengen, dat - menselijk gesproken - alleen de woorden nog maar ontbreken. Er ontstaat zo'n vijandschap en opstand in het hart, dat deze zich baan zou breken als er geen wacht voor onze mond was om de deuren van onze lippen te bewaren en we zouden moeten vrezen dat we voor eeuwig zouden omkomen. 'Houd Uw knecht ook terug van trotsheden; laat ze niet over mij heersen; dan zal ik oprecht zijn en rein van grote overtreding', Ps. 19:14.

Dit afhouwende werk moet ons overtuigen van de noodzaak van onafgebroken hulp, van Gods beschermende macht, van het voortdurend ontvangen van genade uit Zijn volheid en van de kracht die Hij beloofd heeft om ons te ondersteunen in de strijd tegen de duivel en de zonde. Dit afhouwen dient ook ter verheerlijking van de genade van God en de ongeëvenaarde goedheid waarin Hij Zich neerbuigt om in zulke verdorven schepselen te wonen en hun te leren om Hem aan te kleven als ze van binnen en van buiten talloze machtige vijanden zien. Het brengt hen er toe om God des te ernstiger, te vuriger en met des te meer aandrang te smeken om hulp in tijden van benauwdheid. Hun zaak is namelijk niet gewoon, want nog geen één op de tienduizend mensen bevindt zich op deze wereld wel eens in zo'n hachelijke toestand als degenen die door God Zelf verlicht zijn. De nieren van deze mensen onderwijzen hen bij nacht. Dit onderwijs draagt niet weinig bij tot een zuivere taal, die doortrokken is van de genade van God en van Zijn genade alleen. Een juist zicht op en besef van de menselijke verdorvenheid maakt mensen steeds Evangelischer van geest en van opvattingen, *want zij kunnen in niets anders roemen dan in het kruis van onze Heere Jezus Christus*. De tijd zal komen dat zij die op het vlees betrouwen en in zichzelf roemen, zullen merken dat al hun roemen ijdel is.

(4) Nu ik gesproken heb over het planten, het natmaken en het afhouwen, zal ik in de vierde plaats over het *bemesten* spreken. Vruchtdragende planten hebben mest nodig. De Bijbel zegt dat er in de Joodse kerk, die een wijngaard wordt genoemd, een vijgenboom staat. Ik denk dat deze vijgenboom in de wijngaard het priesterschap van de verschillende geslachten van de stam van Levi voorstelt. 'En Hij zeide deze gelijkenis: Een zeker man had een vijgenboom, geplant in zijn wijngaard; en hij kwam en zocht vrucht daarop, en vond ze niet. En hij zeide tot de wijngaardenier: Zie, ik kom nu drie jaren, zoekende vrucht op deze vijgenboom, en vind ze niet; houw hem uit; waartoe beslaat hij ook onnut de aarde? En hij, antwoordende, zeide tot hem: Heer, laat hem ook nog dit jaar, totdat ik om hem gegraven en mest gelegd zal hebben. En indien hij vrucht zal voortbrengen, laat hem staan; maar indien niet, zo zult gij hem namaals uithouwen', Luk. 13:6-9. Deze drie jaren schijnen te duiden op de tijd van de omwandeling van de Heere en de volgende jaren op de tijd waarin de apostelen predikten. Het graven en het mesten scheen echter voor niets te zijn: de Joden verhardden hun hart tegen alle overtuigingen in en verachtten de Heere en Zijn genade.

Zoals de vijgenboom geen vrucht droeg, was de kerk ook zonder vrucht. Als de priesters verdorven zijn, moet de kerk ook verdorven zijn, Mal. 2:8, want een kwade boom kan geen goede vruchten voortbrengen, Matth. 7:18. Daarom heeft Johannes toen hij gekomen was, *de bijl aan de wortel van de bomen gelegd*, Matth. 3:10 en het Romeinse leger was Gods strijdbijl die al deze bomen zou omhakken. Als deze vijgenboom bemest was, moet de wijngaard ook bemest zijn geweest, want de vijgenboom groeide onder de wijnstokken.

De Heere zegt dat deze vijgenboom *in de wijngaard was geplant*. De prediking van Johannes, van Christus en van alle apostelen, was een zeer ontdekkende prediking. Het graven deed deze onvruchtbare vijgenboom en deze onvruchtbare wijngaard geen nut. Christus was vol genade en waarheid en alle apostelen hadden veel genade ontvangen. Deze mest zal onvruchtbare zielen geen nut doen. De boom moet goed zijn, voor de vruchten goed kunnen zijn. Takken die in de levende

wijnstok zijn ingeënt, moeten vaak bemest worden door de genade van Christus. Onze verdorven en weerspannige wil moet door de kracht van God gebracht worden tot onderwerping en eensgezindheid met de wil van God die ons in verschillende en soms beproevende wegen leidt. Uit onszelf kunnen we ons niet onderwerpen en zonder verzet neerliggen. De Almachtige zegt: 'Laat af, en weet, dat Ik God ben', Ps. 46:11.

Ik heb echter gemerkt dat een bevel zonder genade geen uitwerking heeft. Dit blijkt duidelijk uit de gelijkenis over de twee zonen: 'Een mens had twee zonen, en gaande tot de eerste, zeide: Zoon! ga heen, werk heden in mijn wijngaard. Doch hij antwoordde en zeide: Ik wil niet; en daarna berouw hebbende, ging hij heen', Matth. 21:28-29. De genadegave van berouw bracht hem tot gehoorzaamheid, het gebod alleen deed dit niet. Ons bedrieglijke geheugen moet vaak verfrist worden door dezelfde dingen te herhalen en in te scherpen, opdat we ze niet op enig moment zouden vergeten. De vijand waakt om het Woord uit het hart weg te nemen, zodat we onvruchtbaar worden. Ons verstand heeft nieuw licht nodig, omdat het vaak verduisterd is door de oude sluier, door geestelijke verlatenheid en door donkere en duistere beschikkingen van de voorzienigheid. God belooft dat er licht gezaaid zal worden voor de rechtvaardigen en vrolijkheid voor de oprechten van hart om hun pad meer en meer te doen lichten tot de volmaakte dag gekomen zal zijn, Ps. 97:11.

We kunnen alleen een gezond en onveranderlijk oordeel hebben dat bestand is tegen de aanvallen van de verleiders die op de loer liggen om de ziel van eenvoudige mensen te bedroeven en te misleiden, als God ons steeds opnieuw leert en onderwijst. Een gezond oordeel is een bolwerk tegen de boogschutters die hun tong alleen gebruiken om te liegen. Dit is ons ook beloofd en zullen we ontvangen van de Geest van God door de tussenkomst van Jezus Christus. 'De HEERE is verheven, want Hij woont in de hoogte; Hij heeft Sion vervuld met gericht en gerechtigheid. En het zal geschieden dat de vastigheid uwer tijden, de sterkte van uw behoudenissen zal zijn wijsheid en kennis', Jes. 33:5-6. Wie zo is toegerust door de Heilige Geest en het Woord van God, kan een oordeel vellen over het gehoorde en zijn metgezellen uit hun vruchten oordelen. Hij spreekt een oordeel uit over zichzelf en over zijn staat. Hij oordeelt over zijn eigen gedrag en hij kan een goed oordeel vellen over onbetrouwbare en twijfelachtige leerstellingen, zorgen voor de toekomst en ongewone gebeurtenissen. 'Want indien wij onszelf oordeelden, zo zouden wij niet geoordeeld worden', 1 Kor. 11:31. Zalig zijn zij die rechtvaardig zijn in hun spreken en rein zijn in hun richten, Ps. 51:6.

Het hart van een mens wordt vaak van de juiste weg afgeleid door het gevoel. Hoewel het gereinigd is door het geloof, moet het opgewekt worden, zoals Petrus zegt: 'Ik wek door vermaning uw oprecht gemoed op', 2 Petr. 3:1. Als de Geest van liefde, kracht en een gezond verstand ons begunstigt met Zijn werkingen, genieten we het leven en de vrede. De psalmdichter zegt: 'Mijn overdenking van Hem zal zoet zijn; ik zal mij in de HEERE verblijden', Ps. 104:34. Christus is gekomen opdat Zijn volk het leven en overvloed zou hebben. De prediking van het Woord, lezen, meditatie, gebed, lofzang, dankzegging, de gemeenschap der heiligen, het aanschouwen van de hand van God in ons en de voorzienigheid van God buiten ons, het zien van Zijn oordelen om ons op de aarde, de dood van Zijn kinderen en de ongewone straffen van de werkers der ongerechtigheid hebben daarom een onderscheiden uitwerking op degenen die God liefhebben en vrezen. De Goede Geest gebruikt deze dingen om de lendenen van ons verstand op te schorten, om ons te doen waken en nuchter, waakzaam en ijverig te maken.

Toen Ananias en Saffira gedood werden, kwam er grote vrees over alle gemeenten. Toen de duivel de zeven zonen van Sceva en een paar van de voornaamste priesters naakt en gewond uit het huis joeg en de Naam van de Zaligmaker deed misbruiken, werd dit bekend onder alle Joden en Grieken die in Efeze woonden. *Een grote vrees kwam over alle mensen en de Naam van de Heere Jezus werd verheerlijkt*, Hand. 19:16-17. Sommige mensen werden bevreesd, anderen zongen lofzangen en verheerlijkten de Heere. De dood van Herodes deed de vleiers beven en wekte de dankbaarheid van Gods kinderen op. 'Als de goddelozen vergaan, is er gejuich', Spr. 11:10. Toen het recht zijn loop kreeg voor Haman, werden de dagen van het Purimfeest gehouden. Toen Elymas de tovenaarsblind werd, zag de overste wat er gebeurd was en geloofde, omdat hij zich verwonderde over de leer des Heeren, Hand. 13:12. Toen God tegen haar was, veranderde Naomi haar naam in Mara. Aan de andere kant werd Jakob overweldigd door dankbaarheid toen hij zijn staf vergeleek met de twee heiren die uit hem voortgekomen waren, Gen. 32:10. De Goede Geest werkt door middel van al deze dingen. Alle dingen zijn ten goede voor de uitverkorenen. Paulus zegt: 'Alleszins en in alles ben ik onderwezen', Fil. 4:12. Dit alles is mest voor de wijnstok en maakt haar beter.



Ook weet Gods kind dat de vrede met God en in zijn geweten vaak verstoord en onderbroken wordt, zoals dat ook gebeurde bij de apostelen en de eerste heiligen. Daarom zei de Heere als Hij Zijn kinderen bezocht, altijd 'Vrede zij ulieden!' Dit waren geen holle woorden, maar bracht een hemelse rust in hun hart. Daarom luidt de apostolische groet ook: 'Genade en vrede zij u vermenigvuldigd', 1 Petr. 1:2.

Naast de verwachte tegenstand van de wereld, het vlees en de satan doen de gewone verplichtingen van de mensen en de noodzakelijke dingen van dit leven vaak inbreuk op de rust van zielen die van boven geboren zijn. Maar de Heere blijft de stad Sions en de kinderen Sions bezoeken, opdat er vrede zou zijn binnen haar muren en welvaart in haar paleizen.

Genade heeft altijd versterking en bemoediging nodig. Daarom lezen we dat het nodig is om 'met kracht versterkt te worden door Zijn Geest in de inwendige mens', Ef. 3:16. De Geest openbaart Zijn macht in het uitstorten van de genade in de ziel. In dit verband lezen we ook over sterk zijn in het geloof en overvloedig in de hoop, over een geloof dat zeer wast en over de liefde van de Thessalonicenzen jegens elkaar die zeer overvloedig is, 2 Thess. 1:3. Deze groei en overvloedigheid schrijft Paulus toe aan de kracht van de Geest, die de inwendige mens levend maakt en versterkt.

(5) Nu ik wat heb gezegd over het planten en natmaken, het graven in en bemesten van de wijngaard, zal ik spreken over *het snoeien en verzorgen van de wijnstokken*.

Dat dit werk gedaan moet worden, blijkt duidelijk uit het Woord van God. Aan de apostelen en eerste Joodse predikanten is beloofd 'dat uitlanders hun kudde zouden weiden en dat de zonen van een vreemde hun ploegers en wijngaardeniers zouden zijn', Jes. 51:6. Een deel van de wraak waarmee God de Joodse wijngaard dreigde is: 'Hij zal niet besnoeid, noch omgehakt worden' Jes. 5:6. De wijnstok verschilt van de meeste, en misschien zelfs van alle vruchtdragende planten. De jonge loten van sommige planten zijn twee of drie jaar oud voor zij vruchten dragen. De perzik, de nectarine en andere vruchtbomen dragen vruchten als ze een jaar oud zijn. De loten van het ene jaar vormen het vruchthout van het volgende jaar. Zo is het echter niet met de wijnstok: zijn tak, zijn bladeren en zijn vruchten komen allemaal uit dezelfde knop voort. Daarom moet er aan een wijnstok meer gesnoeid worden dan aan enige andere plant om de last van het hout dat eraan groeit te verlichten, de takken die het fruit moeten dragen steviger te maken. Dan zullen de loten sterk zijn, zullen de vruchten goed zijn en zullen er genoeg sappen overblijven om de vruchtbare takken, die een wijnstok waar teveel hout aan zit niet kunnen dragen, te voeden.

De Goede Geest van de genade wordt onmiddellijk in de ziel uitgestort als het leven en het licht worden geschonken. Door het leven en licht, dat we uit Gods volheid ontvangen, wordt de ziel met de Heere verenigd en wordt zij eensgeestes met Hem. Dit is de vereniging tussen de ware Wijnstok en de rank. De Heere zegt: 'Al wie vrucht draagt, die reinigt Hij, opdat zij meer vrucht drage', Joh. 15:2. Iedere verdorven lust die de overhand tracht te verkrijgen, zal als zij die verkrijgt, zeker deze vereniging schaden en leiden tot een merkbare onderbreking van de omgang met God. Zoals het mes in de wijnstok wordt gezet, zo ontvangen de meest uitgelezen takken in Christus Jezus vaak de scherpste verwijten en bestraffingen. Jósafat werd bestraft met woorden en voelde de toorn van God, omdat hij een zondige genegenheid koesterde voor koning Achab 'En Jehu, de zoon van Hanani, de ziener, ging uit, hem tegen, en zeide tot de koning Josafat: Zoudt gij de goddeloze helpen, en die de HEERE haten, liefhebben? Nu is daarom over u van het aangezicht des HEEREN grote toornigheid', 2 Kron. 19:2. Zo werd ook David bestraft door Nathan omdat hij niet volgens de wet met Uriah gehandeld had en werd hem gezegd dat het zwaard niet van zijn huis zou wijken. De samenzwering van Absalom diende om het zwaard te wetten. Ook Petrus ontmoette een bestraffing, omdat hij de Heere had tegengestaan toen Hij Zijn lijdensweg wilde gaan betreden.

Veel snoeiwerk wordt gedaan door de prediking van het Woord. Niemand weet er iets van dan God en het geweten dat ook zijn deel heeft in dit werk.

Soms wordt dit snoeiwerk door God Zelf verricht. Hij verbergt Zijn aangezicht, Hij houdt de ziel op een afstand, Hij laat het gemoed lang in twijfel verkeren, Hij houdt lijdende mensen dor en behoeftig in het gebed. Hij zoekt hen niet op onder het Woord, Hij troost anderen maar gaat hun voorbij, Hij staat hen tegen, Hij keurt hun voornemens af, Hij handelt met hen tegen vlees en bloed. Hij vermeerdert het aantal van de vijanden die hen benauwen, Hij doet de dorheid van hun ziel van hun gezicht afstralen, Hij doet de ongelovigen triomferen, terwijl de gelovigen klagen en wenen, Joh. 16:20. Hij geeft de kinderen van de satan iedere dag overvloedig te eten, terwijl de

erfgenamen der belofte blij zouden zijn met een paar kruimels, Luk. 16:20-21. Hij zwijgt als de spotter zijn mond tegen de hemel verheft, maar Hij kastijdt degenen die Hem eren elke morgen. Hij staat toe dat de dwaas zich het hoofd moet, breken over de vraag waar hij zijn vruchten en zijn goederen zal opslaan, terwijl Paulus honger heeft geleden en koud en naakt is geweest. Hij slaat David wanneer hij de slippers van Sauls mantel heeft afgesneden, maar spaant de roede als Saul tachtig priesters doodt. Hij belooft de vrijgevege soms met lege zakken, terwijl Hij de vrek overlaadt met een voorraad voor duizend jaar. Hij beproeft een mens met een goed geweten, die eerlijk wil leven met een langdurige en grote schuld, zoals de arme weduwe die tot Elisa om hulp riep toen haar man was gestorven en haar de schulden had nagelaten die hij was aangegaan onder Achab om honderd profeten te voeden, want - naar de Joden zeggen - verborg hij vijftig profeten per spelonk, toen Izebel allen had gedood die zij kon vinden. God staat toe dat de beste mensen op een bepaald ogenblik te maken krijgen met de grootste zondaars. Zo kreeg Obadja te maken met Achab, Hanna met Peninna, Jakob met Laban, Daniël met de vorsten van de provincies en Mozes met Dathan en Abiram. Zo kreeg David eerst te maken met Saul, daarna met Joab, met Achitofel en tenslotte met Absalom, Jezus met Judas en Paulus met Alexander de kopersmid. Als er iets is onder de hemel dat het vlees en bloed van levende zielen zal beproeven, dan zijn het de bovengenoemde dingen wel. Zij zijn erg genoeg om iemand het haar te berge te doen rijzen, het bloed in onze aderen te doen stollen en de wraak in het hart te doen branden. Deze dingen moeten echter dienen om ons te kruisigen aan de wereld, om onze verdorven hartstochten te beteugelen, alle banden met de vijanden van de waarheid te verbreken, onze vereniging met Christus en Zijn kinderen zoeter te maken, om ons te doen prijzen wat meer blijvende waarde heeft en ons daarmee te vergenoegen en om ons steeds te doen zien op en verlangen naar de erfenis die boven is.

Bovendien breken kruisen en beproevingen, teleurstellingen en kastijdingen, wonden en kneuzingen het hart en houden het gebroken. Hieronder wordt het hart zachtmoedig en week, bedroefd, teer en berouwvol gemaakt. Dit is zeker geen bodem waarin lusten en verdorvenheden kunnen bloeien. Ik mag hier nog aan toevoegen dat er - hoewel mensen die onder dit snoeimes doorgaan niet verheugd maar eerder bedroefd zijn - wel sprake is van veel leven, grote beroering, een zeer grote honger naar het beste voedsel, grote dodigheid voor de wereld en veel aanhouden in het gebed. 'Bij deze dingen leeft men, en in dit alles is het leven van mijn geest', Jes. 38:16.

(6) Ik zal nu niet meer spreken over het snoeien, maar *over het wieden of schoonhouden van de wijngaard*.

Ik weet niet hoe ze dit deden. Ik kan niet zeggen of ze dit deden met een schoffel of met een houweel. Dat dit werk echter gedaan moest worden en gedaan werd, blijkt duidelijk uit Salomo's opmerking over een wijngaard waar dit werk was verwaarloosd. 'Ik ging voorbij de akker eens luiaards, en voorbij de wijngaard van een verstandeloos mens. En ziet, hij was gans opgeschoten van distelen; zijn gedaante was met netelen bedekt, en zijn stenen scheidsmuur was afgebroken', Spr. 24:30-31. Doornen en distelen bedekten deze wijngaard, zodat je niet kon zeggen wat het was. Het waren de doornen in de gelijkenis van de Heere Jezus die het Woord verstikten dat in de met doornen bezaaide grond was gezaaid. De Heere noemt deze doornen 'de zorgvuldigheden dezer wereld en de verleiding des rijkdoms', Mark. 4:19. Bekommernis is de vrucht en het gevolg van ongelooft, dat eraan twijfelt of God wel trouw zal zijn aan Zijn belofte. Rijkdom is de grote afgod van verdorven hartstochten en verdorven hartstochten zijn de wortel van dat kwaad. De Heere zegt, dat er veel verleiding schuilt in deze rijkdommen. Zij beloven ons alle aardse geneugten en overvloed van al het goede. Zij beloven ons alle medische hulp en zorg als we ziek zijn. Zij vrijwaren ons van de angst voor schuldeisers, deurwaarders en gevangenis voor schuldenaars. Zij doen ons denken dat degenen die bezit hebben zeer bij God in de gunst staan, omdat we menen dat gewin duidt op godzaligheid en dat de Voorzienigheid hen van anderen heeft onderscheiden. Zij brengen ons aanzien in de wereld. Zij maken het geweten oneerlijk en onoprecht. Zij doen veel armen en behoeftigen kruipen, ineenkrimpen en het de rijken naar de zin maken. Zij eisen ontzag. Het is waar wat de wijze man zegt: 'Des rijken goed is de stad zijner sterkte, en als een verheven muur in zijn inbeelding', Spr. 18:11. Paulus zegt echter: 'Want de geldgierigheid is een wortel van alle kwaad, tot welke sommigen lust hebbende zijn afgedwaald van het geloof, en hebben zichzelf met vele smarten doorstoken', 1 Tim. 6:10. 'Doch die rijk willen worden, vallen in verzoeking, en in de strik, en in vele dwaze en schadelijke begeerlijkheden, welke de mensen doen verzinken in verderf en ondergang', 1 Tim. 6:9. Rijkdom is een strik en het is een middel dat de verleider gebruikt, omdat het veel brandstof levert voor ieder onheilig vuur. Ik weet geen manier om deze doornen en distelen eronder te houden dan de weg van een onafgebroken, vurig gebed tot

God, van het blijven in de liefde van Christus, van een dagelijks kruis en zelfverloochening, van het doden, tegenwerken en veronachtzamen van de wensen, begeerten en verlangens van onze verdorven hartstochten. Paulus noemt dit 'kruisigen': 'Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden', Gal. 5:24. Er is een ander soort werk in de wijngaard, waarvan ik niet precies weet wat het is.

Uit de Schrift blijkt echter duidelijk dat de wijngaard gehoed moet worden en dat er arbeiders zijn die de taak van hoeder vervullen, want de Kerk klaagt: 'Zij hebben mij gezet tot een hoederin der wijngaarden Mijn wijngaard, die ik heb, heb ik niet gehoed', Hoogl. 1:6. Deze hoeders schijnen een soort wachters te zijn die voor het fruit moeten zorgen, want er staat dat zij het fruit hoeden: 'Mijn wijngaard, die ik heb, is voor Mijn aangezicht; de duizend zilverlingen zijn voor u, o Salomo! Maar tweehonderd zijn voor de hoeders van deszelfs vrucht', Hoogl. 8:12. Deze hoeders moeten het fruit beschermen tegen dieven en schadelijk gedierte. De Kerk bidt: 'Vangt gijlieden ons de vossen, de kleine vossen, die de wijngaarden verderven, want onze wijngaarden hebben jonge druifjes', Hoogl. 2:15. De ergste dieven in deze wereld zijn de mensen die door hun eigen verdiensten zalig willen worden. Zij beroven God van Zijn soevereiniteit en Jezus Christus van Zijn heerlijkheid als volkomen Zaligmaker. In de profetieën van Ezechiël worden valse profeten vossen genoemd. Ze worden 'vossen in de woeste plaatsen', Ez 13.4 genoemd, omdat ze net als de woestijn al het goede missen. De wijnstokken in ons land die tegen muren en huizen of in tuinen groeien, hebben geen gevaar te duchten van vossen en dergelijke schepselen. De wijnstokken die in het open veld zijn geplant, zijn echter klein, laag en struikachtig, ze moeten zichzelf overeind houden zoals onze aalbes en kamperfoelie. Deze planten kunnen zeer veel hinder van de vossen ondervinden, voor zover ik weet. Wat moeten we hier echter onder verstaan? Ik kan het niet anders verstaan dan dat dit wijst op de ernstige roepstemmen van het Woord der waarheid in ons geweten, die een blijvende overtuiging in ons gemoed nalaten. Zij blijven echter aan hun dwaling vasthouden, ze zijn verkeerd en zondigen en daarom zijn zij al bij zichzelf veroordeeld, Tit. 3:11. Zulke mensen zijn al gevangen en verkeren al in de strik: 'Het bedrogen hart heeft hem ter zijde afgeleid; zodat hij zijn ziel niet redden kan, noch zeggen: Is er niet een leugen in mijn rechterhand?', Jes. 44:20. Zo vangt God 'de wijzen in hun arglistigheid; dat de raad der verdraaiden gestort wordt', Job 5:13.

Ik kom nu tot de behandeling van ons volgende hoofdpunt.

### **3. *De rentmeester die deze arbeiders moet betalen***

Ik denk niet dat hier met de rentmeester een Goddelijke Persoon bedoeld wordt, zoals God de Vader, God de Zoon of God de Heilige Geest. Voor zover ik weet, wordt geen van deze Personen namelijk ooit 'Rentmeester' genoemd en het is beter als we ons geen ongegronde vrijheden veroorloven met betrekking tot het Woord van God, met name in het toekennen van ambten of eigenschappen aan de Heere, die Hij Zichzelf niet heeft toegekend. De priesters van de Joden of de hele vergadering der priesters worden rentmeesters genoemd. 'Er was een zeker rijk mens, welke een rentmeester had; en deze werd bij hem verklaagd, als die zijn goederen doorbracht', Luk. 16:1. Hij moest rekenschap afleggen van zijn rentmeesterschap, want hij kon geen rentmeester meer zijn. We weten dat alle Joodse priesters en oversten uit hun ambt werden gezet en dat de apostelen het ambt ontvingen. Paulus zegt dat ze rentmeesters zijn: 'Alzo houde ons een ieder mens, als dienaars van Christus, en rentmeesters der verborgenheden Gods', 1 Kor. 4:1. De heerlijke verborgenheid van de drie Personen in de Godheid wordt aan deze rentmeesters bekend gemaakt. Zij kennen de genade van Christus, de liefde van de Vader en het getuigenis van de Geest. Aan deze rentmeesters worden alle verborgenheden geopenbaard: de verborgenheid der godzaligheid, namelijk dat God geopenbaard is in het vlees, de verborgenheid van de vereniging tussen Christus en Zijn Kerk, de verborgenheden van het rijk der genade en de verborgenheid van de verandering van de levenden op de laatste dag.

Ik denk echter niet dat deze eervolle taak alleen beperkt is tot predikanten, ze is ook gelegd op de schouders van iedere mens die van boven geboren is en uitnemend is begiftigd met Gods genade. Petrus zegt: 'Zijt herbergzaam jegens elkander, zonder murmureren. Een iegelijk, gelijk hij gave ontvangen heeft, alzo bediene hij dezelve aan de anderen, als goede rentmeesters der menigerlei genade Gods', 1 Petr. 4:9-10. Hieruit lijkt te volgen dat iedere ziel die door de Geest de gave van het leven heeft ontvangen, die heeft ondervonden wat levendmaking, vergeving en rechtvaardigmakende genade inhouden, die een goede hoop heeft door genade, die geloof en liefde heeft ontvangen en die anderen kan verkwikken 'een rentmeester van de menigerlei genade Gods' genoemd mag worden.

Ik geloof echter dat in de eerste plaats voorgangers worden bedoeld, zoals blijkt uit de volgende woorden van Christus: 'Gij dan, zijt ook bereid; want in welke ure gij het niet meent, zal de Zoon des mensen komen. En Petrus zeide tot Hem: Heere, zegt Gij deze gelijkenis tot ons, of ook tot allen? En de Heere zeide: Wie is dan de getrouwe en voorzichtige rentmeester, die de heer over zijn dienstboden zal zetten, om hun ter rechter tijd het bescheiden deel spijs te geven? Zalig is de dienstknecht, welke zijn heer, als hij komt, zal vinden also doende. Waarlijk, Ik zeg ulieden, dat hij hem over al zijn goederen zal zetten zal', Luk 12:40-44. Deze respectabele ambtsdrager wordt eerst een rentmeester, een getrouwe en *wijze rentmeester* genoemd en in de tweede plaats een *dienstknecht*. Zalig zijn deze dienstknechten.

- In de eerste plaats worden ze rentmeesters van de genade Gods genoemd. Paulus zegt dat God hem door openbaring de verborgenheid heeft bekend gemaakt, Ef. 3:3. Deze verborgenheid werd aan Paulus toevertrouwd als een getrouwe rentmeester, opdat hij die aan anderen zou preken en opdat allen 'mogen verstaan, welke de gemeenschap der verborgenheid zij', Ef. 3:9.
- In de tweede plaats was Paulus een rentmeester of uitdeler van de menigerlei genade Gods, die God Zelf in zijn hart had gelegd. 'Doch de genade onzes Heeren is zeer overvloedig geweest, met geloof en liefde, die er is in Christus Jezus', 1 Tim. 1:4. Paulus predikte deze genade aan anderen en anderen ontvingen haar. Daarom dankte Paulus God: 'Gij allen zijt mijner genade mede deelachtig', Fil. 1:7.
- In de derde plaats komt het mij voor dat deze rentmeesters ook zorgen voor de kleding van de Heere, want toen de verloren zoon teruggekeerd was naar de huisgenoten des geloofs, sprak de Vader tot Zijn knechten: 'Brenge hier voor het beste kleed, en doe het hem aan, en geef hem een ring aan zijn hand, en schoenen aan de voeten', Luk. 15:22. Er worden meerdere dienstknechten aan het werk gezet om deze boetvaardige te kleden: het woord 'dienstknechten' staat in het meervoud. Hij die het beste kleed bracht, preekte over de rechtvaardigheid van Christus en de rechtvaardigmaking uit genade door de toerekening van deze rechtvaardigheid. Hij die een preek hield over de vrije, soevereine en eeuwige genade van Christus, bracht de ring. Hij die preekte over vrede en verzoening met Christus door het offer en de voldoening van Christus, schoeide de voeten van de verloren zoon met de bereidheid van het Evangelie des vredes, Ef. 6:15. Er is één ding in deze gelijkenis dat we moeten opmerken. De teksten en de onderwerpen zijn niet bij geval opgenomen en ook wordt het niet aan onze wil overgelaten welk onderwerp er aan de orde zal komen. Er ligt een geest in die ons hart zal leiden en onze wil zal neigen en buigen. De Vader zei Zijn dienstknechten wat ze moesten halen. Hij Die de verloren zoon toonde wat hij nodig had en hem bracht tot de huisgenoten des geloofs, beval Zijn dienstknechten welke schatten ze moesten brengen en dat waren zowel oude als nieuwe dingen, Matth. 13:52. Ze waren oud, want de eerste Abel had ze ook verkregen, maar ze zijn nieuw voor iedere ziel die ze ontvangt. Vroeger heb ik wel eens predikanten gehoord die hun tekst als volgt inleidden: 'Het deel van Gods Woord dat ik heb gekozen om nu met u te overdenken, luidt als volgt.' Ik heb nooit van deze formulering gehouden. Christus zegt: 'Want gij zijt het niet, die spreekt, maar het is de Geest uws Vaders, Die in u spreekt', Matth. 10:20. Als Hij de Spreker is, is het niet de mens die zegt wat de Geest moet spreken, maar de Geest Die de mens de woorden ingeeft.
- In de vierde plaats moeten deze rentmeesters er ook voor zorgen dat er eten op tafel komt en moeten zij de huisgenoten des geloofs spijzen. 'En de Heere zeide: Wie is dan de getrouwe en voorzichtige rentmeester, die de heer over zijn dienstboden zal zetten, om hun te rechter tijd het bescheiden deel spijs te geven? Zalig is die dienstknecht', Luk. 12:42-43.

Zoals uit deze verschillende gedeelten blijkt, zijn de verborgenheden Gods, Zijn menigerlei genade en Zijn geestelijke kleding aan deze *rentmeesters* toevertrouwd. Anderen moeten het beste kleed, de ring en de schoenen brengen. In de laatste gelijkenis moeten ze zorgen dat er eten op tafel komt en iedere huisgenoot des geloofs het bescheiden deel van zijn spijs te rechter tijd geven. Dat deed de dienstknecht die in de gelijkenis van de verloren zoon het gemeste kalf moest halen. Dat wil zeggen dat hij de gekruisigde Christus moest prediken en Zijn dood en het doel daarvan bekend moest maken, zoals Paulus deed toen hij zei: '... dewelke Jezus Christus voor de ogen te voren geschilderd is geweest, onder u gekruist zijnde', Gal. 3:1. Het vlees en bloed van Christus zijn waarlijk spijs en drank. Als de ziel gespijsd wordt met de kennis van Hem, is dit voor haar het eeuwige leven

Sommigen zeggen dat Christus deze rentmeester is, omdat ze - naar ik vermoed - vrezen dat predikanten anders te veel eer zullen ontvangen en dat dit afbreuk zal doen aan de eer van Christus. Als we echter overdenken wat de Heilige Geest hierover zegt in de Schrift, namelijk dat deze dienstknechten rentmeesters zijn van de verborgenheden Gods, van Zijn menigerlei genade en ik ook mag zeggen dat ze rentmeesters zijn van de geestelijke kleding en staatsiegewaden, dat ze het beste kleed, schoenen en zelfs een ring moeten brengen en dat ze rentmeesters zijn van het huishouden om iedere dag de tafel te dekken en toe te rusten en ieder te rechter tijd het bescheiden deel van zijn spijsje te geven, bevreedt het mij dat men het een te grote zaak acht voor deze geëerde dienstknechten om de dagarbeiders een penning te betalen. De rentmeester die over het huis gesteld is, betaalt toch iedere dag de rekeningen van het gezin en de rentmeester die over het land gesteld is of de voorman geeft de arbeiders toch hun dagelijks loon? We hebben aangetoond dat deze penning per dag het geloof is en dat het geloof is uit het gehoor en het gehoor door het Woord Gods. Zo lezen we: 'En velen van degenen, die het woord gehoord hadden, geloofden; en het getal der mannen werd omtrent vijf duizend', Hand. 4:4. De gevangenenbewaarder ontving het geloof door het woord dat Paulus sprak en de Ethiopische kamerling ontving zijn penning op dezelfde wijze van Filippus, Hand. 8:37.

Onze tekst doelt echter *niet op iedere mate van het geloof*. Het geloof kan door de Geest gelegd worden in de ziel van zondaren en daar lang werkzaam zijn voor het door anderen wordt ontdekt. Soms is het zelfs nauwelijks waarneembaar voor hen die het zelf ontvangen. Een ziel die overtuigd, veroordeeld en levend gemaakt is door de Heilige Geest, gelooft onmiddellijk in de rechtvaardigheid van God, de heiligheid van de wet en de waarheid van de goddelijke openbaring en hij gelooft dat Christus de waarachtige en enige Zaligmaker van de mens is. Ja, hij kan alles geloven, *behalve dat hij deel heeft aan deze dingen*. Hier werkt het geloof als zaad dat gezaaid is in een akker of een tuin, maar niemand dan God en de ontdekte zondaar weet er iets van. Hoe kunnen anderen jaloers worden op iets wat ze niet zien?

De penning is het geloof, of het nu klein is of groot, of het te zien is of niet. Een onzichtbaar geloof is echter *niet de hele penning*, omdat het beeld en opschrift nog ontbreken.

Bij de ontvangst van de hele penning met zijn beeld en opschrift, worden geloof, liefde, vreugde en de volle verzekering van het geloof zichtbaar, twijfel en vrees vluchten en uit de overvloed des harten spreekt de mond. Ook is aan het gezicht, aan woorden en aan daden te zien dat mensen deze penning ontvangen hebben. Dit blijkt duidelijk uit de gelijkenis, want toen de arbeiders die één uur gewerkt hadden hun penning ontvingen, zagen alle andere arbeiders het en werden bij het zien daarvan jaloers. Zij konden echter niets gezien hebben als het geloof verborgen was geweest in het hart, zoals dat bij de aanvang gewoonlijk het geval is.

Nu we over de rentmeester hebben nagedacht, komen we tot ons vierde punt.

#### **4. Wat wordt er met 'de laatste' bedoeld en waarom werd hij het eerst betaald?**

Onder de laatste versta ik hier iemand wiens bekering tot God plotseling en in korte tijd plaatsvindt. In Zijn rechtvaardigheid laat God dit werk dan kort duren, zoals Hij ook in de toekomst zal doen als een volk geboren zal worden op één dag, Jes. 66:8. De apostelen, in ieder geval sommigen van hen, hebben drie jaar onder het gehoor van Christus verkeerd. Zij bleven bij Hem in Zijn verzoeking en toen Hij hen verliet in Zijn angst, vergeleek Hij hen slechts met vrouwen in barensnood. Drie arme zielen werden echter door de Meester Zelf betaald en zij ontvingen hun penning voor één van de apostelen de zijne ontving.

- (1) De eerste is de hoofdman over honderd. Hij zei: 'Spreek alleenlijk een woord, en mijn knecht zal genezen worden', Matth. 8:8. 'Jezus nu, dit horende, heeft Zich verwonderd, en zeide tot degenen, die Hem volgden: Voorwaar zeg Ik u, Ik heb zelfs in Israël zo groot een geloof niet gevonden', Matth. 8:10.
- (2) De tweede is de Syro-Fenicische vrouw tot wie Jezus zei: 'O vrouw! groot is uw geloof; u geschiede, gelijk gij wilt', Matth. 15:28. Wat kon de Heere nog meer zeggen of wat kon zij nog meer verwachten? Als deze woorden in onze dagen gesproken waren, zouden we gevonden hebben dat ze tot allerlei losbandigheid zouden leiden. 'U geschiede gelijk gij wilt!' 'O', zegt de eigengerechtigde zondaar, 'dat betekent een vaarwel aan alle goede werken.' Nee, zo is het niet. Ik twijfel er niet aan dat deze vrouw bij haar thuiskomst de duivel even erg gekweld heeft met haar geloof, als hij ooit haar dochter bad gekweld. De duivel was aan

haar onderworpen en ze kon met hem doen wat ze wilde. Ik durf te zeggen dat ze hem en zijn werken niet heeft gespaard.

- (3) De derde persoon die naar mijn mening eerder dan de apostelen werd betaald, was Maria Magdalena. Uit haar werden zeven duivelen geworpen en al haar zonden werden in één ogenblik vergeven. Het geloof reinigde haar hart onmiddellijk en het geloof werkte door de liefde Haar was veel vergeven en ze had veel lief, omdat zij zo werd bemind.
- (4) In de vierde plaats ontving ook de moordenaar aan het kruis zijn penning in één keer helemaal. Hij bad en zijn gebed werd volkomen verhoord. We lezen niet van meer klachten, wensen of begeerten. Christus beloofde en hij geloofde. Hij wist heel zeker dat hij het Paradijs ontvangen zou.

Hoe lang deze arme zielen hiervoor hadden gearbeid en zich hadden afgebeuld in de ketenen van de zonde en de banden van de wet, weet ik niet. Ik twijfel er echter niet aan dat hun overtuigingen krachtig en hun moeiten groot waren, want die gezond zijn hebben de medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn. Als ze niet ziek waren geweest, hadden ze niet geneeld kunnen worden. Maar ze werden gezond en ontvingen de penning voor één van de apostelen werd betaald, want geen van de apostelen ontving zijn penning voor de dag van het Pinksterfeest ten volle was gekomen. De apostelen hadden bijna drie jaar, en misschien wel echt drie jaar, verkeerd onder het gehoor van de Heere en na Zijn opstanding mochten ze vijftig dagen wachten tot ze deze heerlijke penning in haar volle betekenis ontvingen. Zo was het niet met Cornelius en het gezelschap dat bij hem was. Toen Petrus als rentmeester werd uitgezonden om hem en zijn vrienden de penning te betalen, ontvingen ze die onmiddellijk: 'En de gelovigen die uit de besnijdenis waren, zovelen als met Petrus gekomen waren, ontzetten zich, dat de gave des Heiligen Geestes ook op de heidenen uitgestort werd. Want zij hoorden hen spreken met vreemde talen, en God groot maken', Hand. 10:45-46. Deze arme zielen ontvingen hun loon na veel kortere tijd dan de apostelen en toch ontvingen ze allemaal een penning. Dit erkent Petrus ook als hij geroepen wordt om verslag uit te brengen van het feit dat hij de heidenen een penning heeft betaald, vergelijk Hand. 11:16-17 met Hand. 15:8-10: 'En God, de Kenner der harten, heeft hun getuigenis gegeven, hun gevende de Heilige Geest, gelijk als ook ons. En heeft geen onderscheid gemaakt tussen ons en hen, gereinigd hebbende hun harten door het geloof', Hand. 15:9-10. De apostelen werkten drie jaar voor ze werden betaald en deze mensen hebben blijkbaar maar een paar uur gewerkt. Toch erkent Petrus dat ze hetzelfde loon ontvingen. 'hen gevende de Heilige Geest, gelijk als ook ons. En heeft geen onderscheid gemaakt tussen ons en hen, gereinigd hebbende hun harten door het geloof.'

Toen Paulus in de wijngaard gezonden werd, moest hij - zoals hij zelf toegeeft - enige jaren hard werken. Hij zegt: 'Gedenkt, dat ik drie jaren lang nacht en dag, niet opgehouden heb een iegelijk met tranen te vermanen', Hand. 20:31.

Zo was het niet met de gevangenisbewaarder. 'En hen buiten gebracht hebbende, zeide hij: Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde? En zij zeiden: Geloof in de Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis. En zij spraken tot hem het woord des Heeren, en tot allen die in zijn huis waren', Hand. 16:30-32. En hij 'verheugde zich, dat hij met al zijn huis aan God gelovig geworden was', Hand. 16:34. Hier wordt de hele penning onmiddellijk geschonken. Dit is het opschrift en ook het beeld. Het geloof is door de liefde gewerkt en de liefde verlost van alle vrees en verschrikking. Ze ontvingen een troostvolle verzekering en deze verzekering van het heil vervulde hen met vreugde. 'Geloof, en gij zult zalig worden.' De gevangenisbewaarder geloofde en hij verheugde zich in Gods heil.

*Het zwaarste werk in de wijngaard is het planten.* Dit planten wijst erop dat we onze zaligheid moeten werken met vrees en beving, omdat de satan, de zonde, ons geweten, de wet, het Evangelie en zelfs God Zelf tegen ons schijnen te zijn. Dit is de strijd bij de enge poort, want zij die tot Christus komen, zullen zonder twijfel vermoeid en belast zijn. Wanneer de ziel echter met de Wijnstok wordt verenigd, krijgt ze rust. Na deze vereniging is het juk zacht als het vergeleken wordt met het juk van de wet en het dagelijkse kruis is licht als het vergeleken wordt met de last van de onvergeven zonden.

Er is echter verscheidenheid in deze arbeid. Sommigen moeten langer zwoegen dan anderen. De zielenweeën van sommigen zijn veel heviger en pijnlijker dan die van anderen. Alle kinderen Sions zullen echter vroeger of later de penning ontvangen. Maria, de moeder van de Heere, heeft de penning blijkbaar ontvangen toen zij haar nicht ontmoette. Elizabeth en zij ontvingen de penning

tegelijk, Luk. 1:41. Zacharias moest vanwege zijn ongelooft negen maanden als een stomme werken voor hij werd betaald, Luk. 1:67. De Heere betaalde hen alle drie Zelf door Zijn Geest. Zij ontvingen hun penning niet van een rentmeester, maar de volle verzekerdheid des geloofs, de liefde van God en de vreugde van de Heilige Geest, die allemaal gevonden worden in de uitverkorenen, waren duidelijk genoeg zichtbaar in hun aller leven en dit is de penning met zijn beeld en opschrift.

*We lezen dat deze penning dagelijks loon is, omdat alle huisgenoten des geloofs en alle rechtvaardigen uit het geloof moeten leven.*

God zegt: 'Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven', Rom. 1:17. Alle gelovigen leven zo dat ze nooit zullen omkomen, verloren zullen gaan of verdoemd zullen worden Toch zijn er tijden dat dit loon op zeer duidelijke en heerlijke wijze wordt ontvangen, zoals ik heb aangetoond, en we het telkens weer opnieuw ontvangen.

Sommigen ontvangen deze penning onmiddellijk, zoals de moordenaar aan het kruis. God liet de oude Simeon echter lang wachten op de vertroosting Israëls. De Heilige Geest had hem gezegd dat hij de dood niet zien zou voor hij de Christus des Heeren had gezien. Zodra hij Hem in zijn armen nam, ontving hij de penning en hij eindigde zijn levensweg in de vreugde over deze penning.

Ik heb sommigen gekend die deze penning ontvingen nadat ze alle hoop verloren hadden. Zij hebben zichzelf aan het verderf en aan de dood overgegeven en toen ontvingen zij de penning. Met deze penning hebben zij verder roemend en triomferend de loopbaan gelopen en zij hebben zo niet weinigen tot jaloersheid verwekt.

Echter, als we zo verkwistend met het geld omgaan en zo bekoord zijn door de penning dat we meer geven om het geld in onze hand dan om de heer van het huis, zal deze penning net als al het geld dat voortdurend wordt gebruikt, gaan slijten zodat het beeld en opschrift nauwelijks meer te zien zijn. Zulke zielen die net als Hizkia trots zijn op hun beurs, worden kort gehouden en weer in de banden en onder de toorn gebracht, zoals we lezen: 'Maar Jehizkia deed geen vergelding naar de weldaad aan hem geschied, dewijl zijn hart verheven werd; daarom werd over hem, en over Juda en Jeruzalem, een grote toornigheid. Doch Jehizkia verootmoedigde zich om de verheffing zijns harten, hij en de inwoners van Jeruzalem, zodat de grote toornigheid des HEEREN over hen niet kwam in de dagen van Jehizkia', 2 Kron. 32:25-26. We lezen dat Hizkia hierna voorspoedig was in al zijn werken en dat hij bij zijn dood grote eer ontving. Iedere keer als Christus Jezus weer aan de ziel geopenbaard wordt, iedere keer als het hart weer in de ruimte gesteld wordt en licht en liefde in de ziel neerdalen, krijgt de penning weer een nieuw aanzien en worden het beeld en het opschrift er weer in afgedrukt of worden wij daardoor, zoals Paulus zegt, veranderd naar hetzelfde beeld van heerlijkheid tot heerlijkheid als van des Heeren Geest.

*Ik zal nu behandelen waarom de laatsten het eerst werden betaald en de eersten het laatst.*

- (1) Dit is om onze eigen wil te kruisigen en ons te leren ons aan de soevereine wil van God te onderwerpen. Het is kenmerkend voor ons dat wij onszelf behagen, 2 Petr. 2:10. 'Ik zal genadig zijn, wie Ik zal genadig zijn, en Ik zal Mij ontfermen, over wie Ik Mij ontfermen zal', Ex 33:19. Daarom is de zaligheid niet desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods, Rom. 9:16. God werkt alle dingen naar de raad van Zijn wil en het is moeilijk om dit te leren. Al Gods kinderen zullen dit echter zo ervaren, als hun verdorven natuur net zo is als de mijne.
- (2) In de tweede plaats moet dit ons brengen tot jaloersheid en dat is het beste medicijn tegen rust, luiheid en vleselijke gerustheid. God haat lauwheid, dodigheid en ijdelheid in Zijn dienst en in de strijd. Als de vlammen van de jaloezie worden ontstoken, is het gevaar dat deze zullen optreden niet zo groot. 'De HEERE zal uittrekken als een held; Hij zal de ijver opwekken als een krijgsman' Jes. 42:13. We zien dat de Heere deze ijver opwekt. Sommigen zijn ijverig voor hun eigen eer, zoals de Joden die God vervolgden. God verwekte hen tot ijver door degenen die geen volk waren, zoals zij Hem tot ijver hadden verwekt door datgene wat geen God was. Zij hadden Hem tot toorn verwekt met hun ijdelheden en Hij verwekte hen tot toorn door een dwaas, heidens volk, Deuter. 32:3. De getrouwen ijveren voor de liefde van de Zaligmaker en willen geen ander voor Hem in de plaats zien, ook niet als ze zelf verlaten en vergeten zijn. Zo was het ook met de bruid. De dochters van Jeruzalem werden omhelsd, maar zij zocht haar Liefste en vond Hem niet, zij riep Hem, maar Hij antwoordde haar niet. Een paar van deze vonkjes werden ontstoken, toen Jakobus en Johannes met hun moeder vroegen of ze ter

rechter- en ter linkerhand van Christus mochten zitten in Zijn Koninkrijk.

- (3) De laatsten werden het eerst betaald, zodat er geen grond zou zijn voor iets wat zeer geliefd is en wat veel gevonden wordt onder de mensen. Ik doel hier op zelfverheffing. Dat zal God niet toelaten. Hoe vaak legt de profeet Jesaja niet de vinger bij deze geliefde afgod. 'Die hoog van gestalte zijn, zullen nedergehouden worden; en de verhevenen zullen vernederd worden' Jes. 10:33. Als de arbeider die de hele dag gezwoegd had en de hitte van de dag en de last daarvan gedragen had, het eerst zou zijn betaald en zijn loon het drievoudige was geweest van dat van de anderen, zou zijn arbeid en het dragen van de last ten dele beschouwd kunnen worden als de reden van zijn extra loon. Hij die echter slechts een uur had gewerkt, werd het eerst betaald en hij die de hele dag had gezwoegd het laatst, en iedereen ontving een penning. 'Waar is dan de roem? Hij is uitgesloten. Door wat wet? Der werken? Neen, maar door de wet des geloofs', Rom. 3:27.
- (4) In de vierde plaats werden de laatsten het eerst betaald om die wettische eigengerechtigde geest te verootmoedigen die zo diep geworteld is in de ziel van de mens en daar sinds de val altijd geworteld is geweest. God haatte deze geest zo dat ze de Farizeeër verder van het Koninkrijk der hemelen afbracht dan de hoer en tollenaar. Met welke vreselijke gevolgen werkte en giste dit zuurdesem in de oudste zoon, toen de verloren zoon zijn penning ontving! Hij beschuldigde God van onrecht, omdat Hij de verloren zoon omhelsde en naliet hem te belonen naar zijn verdiensten 'Zie, ik dien u nu zo vele jaren, en heb nooit uw gebod overtreden, en gij hebt mij nooit een bokje gegeven, opdat ik met mijn vrienden mocht vrolijk zijn. Maar als deze uw zoon gekomen is, die uw goed met hoeren doorgebracht heeft, zo hebt gij hem het gemeste kalf geslacht', Luk 15-29-30. 'Maar hij werd toornig, en wilde niet ingaan', Luk. 15:28. Omdat God Zijn macht niet toonde door hem te dwingen om het bruiloftsfeest bij te wonen, werd hij aan de macht van zijn eigen wil overgelaten. Hij wilde niet ingaan en hij werd buiten gelaten en overgegeven aan de dag van het toekomstige oordeel. Dan zou hij van de Alwetende leren en uit de geestelijkheid van de wet verstaan wat wettische trots en menselijke verdienste hem waard hadden gemaakt.
- (5) In de vijfde plaats werden de laatsten het eerst betaald om de genade van God te openbaren en te verheerlijken, om te tonen dat de zaligheid en de heerlijkheid vrij zijn en niet verdiend, dat ze een gave Gods zijn en niet het loon van de mens. Deze penning *is het geloof, het beeld is de liefde Gods* en het opschrift is *het geloof van Gods uitverkorenen en het eennige leven*. Als de arbeider die slechts een uur had gewerkt, dit allemaal ontving, kon dit niet de beloning voor de menselijke verdienste zijn, want het werk staat niet in verhouding tot dit loon. Om de waarheid te spreken, werkten ze zelfs uit deze penning en niet ervoor, want toen de Meester hen zei dat ze in de wijngaard moesten gaan en dat ze zouden ontvangen wat recht was, gingen ze daarheen. Hieruit bleek dat ze geloofden in Hem en in het woord dat Hij tot hen gesproken had. Daarom gingen ze op Zijn bevel. Wat is dit dan het begin van hun loon dat ze in zich voelden voor er enige arbeid was verricht. God heeft bepaald dat de genade van Zijn geliefde Zoon verheerlijkt zal worden. Dit zegt Hij ons in het Oude en het Nieuwe Testament. Het beeld van de Kerk en de ware Kerk worden niet gebouwd door de menselijke kracht of door de kracht van wereldse bewindvoerders, maar door de Geest van de Heere der heirscharen. Zerubbabel had de fundamenten van de tempel gelegd en Christus het fundament van de Kerk en dezelfde handen zouden ze beide voltooiën. Hij die de fundamenten heeft gelegd, zal de bovenste steen toebrengen, terwijl hij: 'Genade, genade, zij dezelve' zal roepen. Door genade worden de lidmaten van de strijdende kerk gered en God vertoont de rijkdom van Zijn genade in heerlijkheid in Christus Jezus in hen die al verheerlijkt zijn. Het laatste kind van God dat geroepen zal worden, is de laatste levende steen die de kantelen zal voltooiën. God zal deze steen toebrengen met toeroepingen: Genade, genade zij dezelve, Zach. 4:7. Er is geen stem van menselijke verdienste, geen stem van zelfverheffing en ook geen stem van eigengerechtigheid en vrije wil in deze roep die wereldwijd zal klinken. Bij de maaltijd en het inwijdingsfeest zijn dezelfde klanken te horen. Deze woorden zijn voor ieder te begrijpen en er heerst geen onenigheid. God zal deze steen toebrengen met toeroepingen: 'Genade, genade zij dezelve!', Zach. 4:7.

Ik zal nu spreken over het vijfde punt.

##### **5. De reden van hun murmureren tegen de goede eigenaar van het huis**

De reden was dat zij te rade gingen met vlees en bloed en raad zochten bij het vleselijke verstand. Zonder enige twijfel druiste het gedrag van de eigenaar in tegen de gewoonten van alle beschaafde



volken. Wat? Geen verschil maken tussen een man die twaalf uur werkt en hij die een uur werkt? Wat? Zal de ene man het werk doen en zal de andere zo geëerd worden dat hij eerst zijn loon ontvangt, terwijl hij nauwelijks aan het werk is gewend geraakt? Het loon van een hele dag is uitbetaald voor een uur werken en de arbeider gaat naar huis en naar de markt, terwijl wij, die het langst gewerkt hebben en het laatst betaald zijn, niet op de markt zullen zijn voor de anderen in bed liggen! 'Want ik acht, dat God ons, die de laatste apostelen zijn, ten toon heeft gesteld als tot de dood verwezen; want wij zijn een schouwspel geworden der wereld, en de engelen, en de mensen. Wij zijn dwazen om Christus' wil, maar gij zijt wijzen in Christus; wij zijn zwakken, maar gij sterken; gij zijt heerlijken, maar wij verachten', 1 Kor. 4:9-10. We zijn niet onkundig van deze wortel. Al deze dingen zijn naar de regels van het verstand en op deze punten wegen menselijke gewoonten en het verstand zwaar. De soevereine Uitdeler van alle genade hecht er echter geen waarde aan. 'Brengt ulieder twistzaak voor, zegt de HEERE; brengt uw vaste bewijsredenen bij, zegt de Koning van Jakob', Jes. 41:21. In de verdorven hartstochten van de mens zetelt ook zelfliefde. 'En weet dit, dat in de laatste dagen ontstaan zullen zware tijden Want de mensen zullen zijn liefhebbers van zichzelf', 2 Tim. 3:1-2. God heeft een wet gesteld tegen dit kwaad: 'Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf', Matth. 19:19.

Als dat in deze gelijkenis zo was geweest, zou er niet gemurmureerd zijn over de penning, maar deze wet is zwak door het vlees, Rom. 8:3. De wet geeft ons niet de macht om dit kwaad te onderwerpen en daarom verzet het vlees zich tegen haar. Zelfs de beste mensen zijn bij tijden vervuld met een geest van wettische eigengerechtigheid en deze komt nooit alleen, maar gaat altijd gepaard met zelfliefde en zelfmedelijden. Onder invloed van deze gevoelens kijken we met een jaloers oog naar alles wat anderen ten goede komt, misgunnen we hun alle gunsten die zij ontvangen en zijn we zeer verbolgen als zij de goedheid des Heeren ervaren. 'Deze laatsten hebben maar een uur gearbeid, en gij hebt ze ons gelijk gemaakt', Matth. 20:12.

Ik geloof dat er maar weinig kinderen Gods zijn die dit zuurdesem nog nooit hebben leren kennen. Als deze murmureerders op dat moment net zo waren geweest als Job, toen God met Zijn heerlijkheid de meest verborgen hoeken van zijn hart ontdekte, als zij zichzelf net als Job verfoeid hadden bij het zien daarvan en als ze berouw gehad hadden in stof en as, zouden ze ervaren hebben dat 'aan een hongerige ziel alle bitter zoet is', Spr. 27:7. Zondaren die zichzelf vernederen, zullen enige zoetheid vinden in hun eigen gerecht en niet jaloers zijn op het vijfmaal grotere gerecht van Benjamin.

Sommigen van Gods uitverkoren volk, zoals Jozef, Samuël en anderen, zijn beteugeld en in bedwang gehouden door de teugels van de goddelijke Voorzienigheid toen ze nog in hun natuurstaat waren.

Anderen, zoals Maria Magdalena, Manasse en Petrus, hebben een leven geleid met grote uitspattingen. Deze mensen zijn vol schuim en hun eigen gedaante kleeft hen aan. Als de overtuigingen en beschuldigingen van de Geest niet diep, zwaar en krachtig zijn, gaat het reinigende en ontledigende werk maar langzaam voort.

Als zo'n beruchte zondaar openbaar komt en binnen een uur met zijn penning wegloopt, begint het murmureren, zoals ook in het volgende geval. 'Zacheüs! haast u, en kom af; want Ik moet heden in uw huis blijven. En hij haastte zich en kwam af, en ontving Hem met blijdschap, ... En Zacheüs stond, en zeide tot de Heere: Zie, de helft van mijn goederen, Heere, geef ik de armen; en indien ik iemand iets door bedrog ontvreemd heb, dat geef ik vierdubbel weder', Luk. 19:5-6, 8.

Dit is 'alle losbandigheid' waartoe de genade van God de mens brengt. 'En Jezus zeide tot hem: Heden is dezen huize zaligheid geschied, nademaal ook deze een zoon van Abraham is. Want de Zoon des mensen is gekomen, om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was', Luk. 19:9-10. Deze man ontving het heil in een ogenblik, terwijl hij er niet naar gezocht en gevraagd had en het niet verwacht had. We lezen van zijn vreugde. We zien dat de liefde van God in zijn hart kwam wonen, want de liefde voor het geld werd verdreven. Deze man ontving zijn penning onmiddellijk en wat was het gevolg hiervan? Wel, toen de anderen 'het zagen, murmureerden zij, zeggende: Hij is tot een zondige man ingegaan, om te herbergen', Luk. 19:7. Hier zien we dat de laatste in de ogen van de mensen het eerst wordt betaald en de anderen doen het werk dat ze gewend zijn: ze murmureren tegen de goede eigenaar van het huis.

Bovendien komt dit murmureren vaak openbaar in hen die ijverig arbeiden in het woord en in de leer, die op hun levenspad met veel verleidingen en vervolgingen te maken krijgen, die veel

oefeningen hebben in hun ziel, die vaak gebonden zijn in de geest en moeilijk werk kunnen vinden, die de last van velen moeten dragen, omdat ze veel monden moeten voeden en die zelf vaak gebrek leiden. Daarom klagen ze: 'Deze laatsten hebben maar een uur gearbeid, en gij hebt ze ons gelijk gemaakt, die de last des daags en de hitte gedragen hebben', Matth. 20:12. 'Als Petrus nog deze woorden sprak, viel de Heilige Geest op allen, die het Woord hoorden. En de gelovigen, die uit de besnijdenis waren, zovelen als met Petrus gekomen waren, ontzetten zich, dat de gave des Heiligen Geestes ook op de heidenen uitgestort werd', Hand. 10:44-45. 'En toen Petrus opgegaan was naar Jeruzalem, twistten tegen hem degenen, die uit de besnijdenis waren, zeggende Gij zijt ingegaan tot mannen, die de voorhuid hebben, en hebt met hen gegeten. Maar Petrus, beginnende, verhaalde het hun vervolgens', Hand 11:2-4.

Het antwoord van Petrus stilte de murmurerende stemmen, maar niets dan de dood zal de oorzaak ervan wegnemen. Zij die de last en de hitte des daags gedragen hadden, wilden dat er plaats overbleef voor de goede werken die zij hadden gedaan, maar alle roem is uitgesloten. Zij die met Petrus twistten, schenen bevooroordeeld te zijn, zodat ze hun eigen volksgenoten beter achtten. Maar God zal genadig zijn, die Hij genadig zal zijn en alle hindernissen moeten wijken voor zijn soevereine wil.

We komen nu tot ons laatste punt.

#### ***6. Hij die het overeengekomen loon ontving, is niet benadeeld***

Merk op dat er hier meer dan één arbeider was die klaagde en murmureerde. De woorden staan in het meervoud: 'En die ontvangen hebbende, murmureerden zij tegen de heer des huizes, zeggende: Deze laatsten hebben maar een uur gearbeid, en gij hebt ze ons gelijk gemaakt, die de last des daags en de hitte gedragen hebben', Matth. 20:11-12. Deze mensen schijnen zo vervuld te zijn met kwade reuk en haat dat ze zichzelf vergeten, want ze noemen de Zaligmaker niet bij een van Zijn namen of eigenschappen. Ze noemen Hem geen Meester, God of Heere, maar alleen Gij: 'Gij hebt ze ons gelijk gemaakt.'

Wie de eigenaar van het huis is, blijkt niet uit de woorden van de arbeiders, maar uit de woorden van de Heere Zelf. 'Doch Hij, antwoordende, zeide tot een van hen', Matth. 20:13. De Heere gaf geen antwoord aan alle klagers, maar aan één van hen. Hij was misschien wel de leider, de meest brutale en de meest geërgerde. Als Jona onder hen geweest was, zou het lot waarschijnlijk weer op hem gevallen zijn.

Deze man gebruikte geen naam, toen hij de Heere aansprak, maar de Heere geeft hem wel een naam. Hij noemt hem *vriend*: 'Vriend! ik doe u geen onrecht', Matth. 20:13. Moeten we nu aannemen dat de Heere, als Hij deze man vriend noemt, hiermee hetzelfde bedoelt als Judas, toen die de Zaligmaker alle voorspoed wenste en Hem kuste? Deze kus bleek het vreselijke teken te zijn waaraan Christus voor Zijn moordenaars te herkennen was! Toen Judas echter kwam met de woorden 'Gegroet Meester' en Hem kuste, wilde hij zijn heimelijke bedoeling verbergen en als een vriend beschouwd worden. Daarom gaf de Heere hem een naam – vriend - die paste bij datgene wat hij wilde voorwenden.

Dit is hier echter niet het geval. Deze arbeiders hadden hard gewerkt voor de Heere en in de wijngaard van de Heere en dat kunnen huichelaars, bedriegers en mensen die zich beter voordoen dan ze zijn niet. Zulke mensen kunnen de kerk binnendringen, maar ze zijn slechts dieven, rovers, wolven en beren zolang ze daar blijven. Ze kunnen niets anders dan zondaren verharderen, huichelaars overmoedig maken en Gods kinderen doen omkomen van de honger, omdat ze bedriegers en werkers der ongerechtigheid zijn.

Maar deze arbeiders verschillen heel duidelijk van zulke mensen. We lezen dat de hoorders die bij de weg, tussen de doornen en in de steenachtige grond gezaaid waren, allemaal afvallig werden. Zij die het langst staande bleven, verdroogden en verdorden toen de zon van de vervolging en de verzoeking heet werd.

Dit was echter niet gebeurd met deze arbeiders. Zij zeggen de Heere Zelf dat ze de last en de hitte van de dag verdragen hebben. Zij hebben ook vervolging en verzoeken verdragen, maar ze verdroogden en verdorden niet. Bovendien kenden deze mensen deze munt met haar beeld, haar opschrift en haar werkelijke waarde, terwijl huichelaars en bedriegers hier niets van weten. Er was geen rechtvaardige grond om te klagen, want het verging hun allemaal hetzelfde. Ze ontvingen allemaal een penning. Alle ergernis kwam voort uit een veronderstelling, want toen de arbeider die

een uur gewerkt had, een penning kreeg, veronderstelden degenen die het eerst aan het werk waren gegaan dat zij meer zouden krijgen, maar dat gebeurde niet. Hieruit blijkt dat deze mannen *Gods echte vrienden* waren. Zij hadden het Evangelie der verzoening ontvangen, het Woord der waarheid, de verborgenheden van het koninkrijk en de genade van God waren hun toevertrouwd. De mensen aan wie deze schatten zijn toevertrouwd, moeten geen dienstknechten maar vrienden genoemd worden, want aan gebondenen worden zulke dingen niet bekend gemaakt en toevertrouwd. 'Vriend! ik doe u geen onrecht.'

Toen de Heere voor de eerste keer uitgegaan was om arbeiders te huren, was hij, naar de gelijkenis, het met hen eens geworden voor een penning per dag. Hij zond hen naar de wijngaard. Toen het tijd was om uit te betalen en het murmureren begon, vroeg Hij een van hen: 'Zijt gij niet met mij eens geworden voor één penning', Matth. 20:13.

Hieruit blijkt dat het een wederzijdse overeenkomst was. Deze *penning* wordt aan alle uitverkorenen beloofd. 'Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven' Ger. 31:33. 'En de eilanden zullen naar Zijn leer wachten' Jes. 42:4. Dit is het beloofde geloof en dit is de penning uit de gelijkenis van de Heere.

Ook het *beeld* van deze penning wordt hun beloofd: 'En de HEERE, uw God, zal uw hart besnijden, en het hart van uw zaad, om de HEERE, uw God, lief te hebben met uw ganse hart en met uw ganse ziel, opdat gij leeft', Deuter. 30:6. Dit is het beeld van de penning, want het geloof dat door de liefde werkt, zal zeker echt zijn, maar al het andere geloof is als een onbetrouwbare munt.

Ook het *opschrift* wordt hun beloofd. Het opschrift luidt: 'Het geloof van Gods uitverkorenen'. Het moeilijkste werk van het geloof is het aangrijpen van de ware Wijnstok en het geloven en omhelzen van de liefde van God in Christus. De belofte luidt als volgt: 'Mijn uitverkorenen zullen het werk hunner handen verslijten' Jes. 65:22.

Deze dingen worden allemaal geopenbaard bij de bediening van het Woord door allen die het geloof in Christus Jezus prediken. Zij houden vol dat het zonder geloof onmogelijk is Gode te behagen en dat alle werken, met uitzondering van het werk des geloofs en de arbeid der liefde, afgewezen worden. Hun opdracht verleent hun het gezag om te stellen dat degene die niet gelooft, veroordeeld zal worden. Arme, ellendige zondaren die deze boodschap horen, ervan overtuigd zijn dat zij waar is en bij de poort der Wijsheid wachten op Zijn wet, zullen spoedig gesterkt en bemoedigd worden in het wachten op God. Door deze bemoedigingen worden ze het ermee eens dat de mens uit genade door Christus zalig wordt en stemmen zij daar hartelijk mee in. Zij hebben een vlezen arm beproefd en zijn het moe geworden om op die arme, verdorde stok te vertrouwen. Zielen die hier hartelijk mee instemmen, worden het eens voor een penning per dag en zij zouden de kleinste korrel geloof beschouwen als een kostbare juweel. Dit stelt de Heere voor en wordt in het Evangelie geopenbaard aan arme en behoeftige zondaren. Aan de andere kant wachten deze zondaren niet lang met het noemen van hun voorwaarden. Ze zeggen vaak als ze de banden, de macht van het ongeloof en de vrees en verschrikking van een schuldig geweten voelen: 'O, dat ik maar kon geloven! O, als God mij het geloof geven wilde! Het zou me niet uitmaken hoe moeilijk ik het had of hoeveel ik moest lijden, als ik maar duidelijk kon zien dat ik deel heb aan Christus! O, als ik er maar volkomen van was overtuigd dat Hij mij heeft liefgehad en Zich voor mij overgegeven heeft!'

Deze bezwaren komen vaak over de lippen van zondaren die zichzelf verloren en verdoemd achten en waken bij de poorten van de Wijsheid. De almachtige Heere van het huis is niet onkundig van deze geloften en beloften, zoals blijkt uit Jeremia 2:20. Hier zien we wat naar mijn mening *deze wederzijdse overeenkomst is*. Zoals de dood in al haar betekenis de grootste vijand van de zondaar is, omdat ze zowel de vloek en de toorn van God als het eeuwige oordeel omvat, zo is het leven de grootste zegen voor de zondaar en dit leven is in het geloof.

Wij ontvangen het uit de volheid van de levende Zaligmaker door de werking van de Geest des levens. *Het leven dat uit God is, is het wezen van het geloof*, want al het geloof dat geen werken heeft en niets doet, is dood, Jak. 2:26. Zonder de Heilige Geest is er geen geloof, hoop en liefde en het leven uit de Heilige Geest is een leven in geloof, hoop en liefde. Dit wordt duidelijk gezegd in het Book of Common Prayer; het Algemeen Gebedenboek. Daarin wordt een oprecht geloof omschreven als *'een geloof in Gods genade door Christus, dat gepaard gaat met een dankbaar gedenken van Zijn dood en een leven in liefde met alle mensen.'* Dit is de penning.

Het Book of Common Prayer noemt ook *de liefde*, die het beeld is. En als we een ander gedeelte uit dit boek noemen, zullen we het *opschrift* ook terugvinden. *Ik geloof in God de Heilige Geest, Die mij en het hele uitverkoren volk van God geheiligt heeft.* De heiligmaking vindt altijd plaats door het geloof, de heerlijkmaking door de liefde. Christus heeft Zijn volk met Zijn eigen bloed geheiligt en het geloof reinigt het hart met dit bloed. De offerande van de heiligen is aangenaam bij God, omdat ze geheiligt is door de Heilige Geest en wij ontvangen de belofte van de Geest door het geloof. Onze heerlijkmaking bestaat voornamelijk in de liefde: ‘Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem, voor de grondlegging der wereld, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde’, Ef. 1:4. Dit is onze heiligheid en onze heerlijkmaking voor God in de hemel.

Alle gelovigen kennen iets van dit leven en de rechtvaardige zal uit het geloof leven. Dit is zijn dagelijks loon. Ik ben er vast van overtuigd dat deze penning hem een stukje brood verschaft, dat zijn ziel voedt aan de vooravond van iedere moeilijke dag die Gods kinderen moeten doormaken. Soms vindt dit plaats tijdens de gemeenschap der heiligen, soms onder het Woord, soms in het gebed. Op andere momenten wordt hij versterkt omdat hij beloften hijgt, omdat Gods voorzienigheid hem gunstig is, omdat hij geholpen wordt in verzoeken en bevrijd wordt uit moeiten. Ik geloof ook niet dat één van deze murmurerende arbeiders het geloof of het leven van het geloof miste, maar dat de betaling die zo kort geleden had plaatsgevonden, hen ergerde. Ieder van hen ontving een penning, dat is het geloof, en het eeuwige leven is het deel van hem die in Christus gelooft. Hieruit blijkt duidelijk dat ze alles hadden gekregen wat de Heere had beloofd, waarover zij murmureerden en wat zij overeen waren gekomen. Daarom werd hun geen onrecht gedaan: ‘Vriend! ik doe u geen onrecht’, Matth. 20:13. Er werd ook niet gemurmureerd vanwege die penning, want die had iedereen ontvangen Ik denk dat de belangrijkste reden van het murmureren het beeld en het opschrift waren. Als ik openbaar mag maken en mag onthullen wat ik denk, was het volgende de oorzaak van hun klagen. Sommige van deze arbeiders waren predikanten en die zijn vaak arm van geest en gevoelen een grote begeerte dat er in het werk des Heeren onder hun prediking zielen die in de banden verkeren in de ruimte gebracht en uitgeleid worden Dit wekt gemakkelijk jaloezie op, ‘opdat ik niet enigszins, daar ik anderen gepredikt heb, zelf verwerpelijk worde’, 1 Kor 9-27

Als sommige mensen hebben gezien dat een ellendige ziel op zeer heerlijke wijze is verlost en van mening waren dat hij schoon en nuttig zou worden in de bediening of tenminste een sierlijke pilaar zou worden in het huis van God en deze mens van wie zij op dat moment zulke aangename verwachtingen koesterden, als het ware in de eerste liefde door de dood is weggenomen, is dit geen kleine beproeving voor de heiligen en de arbeiders, vooral als er veel vervolgers zijn. Zo was het ook toen Stefanus ter dood werd gebracht en stierf met de penning in zijn hand. De Kerk kende zijn waarde en het verlies was groot. Vrome mannen droegen hem ten grave en beweenden hem zeer.

Het is een waarheid die opgesloten ligt in het Woord van God dat de dagarbeiders iedere avond als het werk van de dag was gedaan, betaald moesten worden. Het is even waar dat alle gelovigen iedere dag en al hun dagen moeten leven uit het geloof in de Zoon van God. Dat de arbeiders van de Heere *hun penning aan de avond van de natuurlijke dag ontvangen*, lijkt hier echter niet vanzelfsprekend te zijn. Er zijn verborgenheden in de wijngaard van de Heere, die ‘de verborgenheden van het Koninkrijk’ genoemd worden. Gods kinderen worden geroepen tot dit wonderlijke werk en er is ook een verborgenheid in hun loon en in de zeven dagen van de week

1. ‘Gelijk een herder zijn kudde opzoekt, ten dage als hij in het midden zijner verspreide schapen is, also zal Ik Mijn schapen opzoeken; en Ik zal ze redden uit al de plaatsen, waarhenen zij verstrooid zijn, ten dage der wolk en der donkerheid’, Ezech. 34:12. Deze dagen worden somber en bewolkt genoemd, vanwege de vele wolken die hangen boven het hoofd van arme zondaren die zichzelf verloren achten. Hun overtredingen zijn als een nevel, hun zonden hangen als een zwarte wolk boven hun hoofd. ‘Hij houdt het vlakke Zijns troons vast; Hij spreidt Zijn wolk daarover’, Job. 26:9. Het gebed schijnt niet door deze wolk heen te kunnen dringen tot grote droefheid van de zoekende ziel. Deze arme, blinde mensen vallen vaak in slechte handen. Net als de verloren zoon gaan zij naar de burgers van dat land, die Petrus aanduidt als ‘waterloze fonteinen, wolken van een draaiwind gedreven’, 2 Petr. 2:17 en deze mensen maken hun ellende alleen maar groter. Er zijn maar weinig van Gods kinderen die tijdens dit vergaderende werk geen dagen der wolken en der donkerheid kennen, ook zijn ze

niet ongevoelig en zijn hun zielenweeën smartelijk. Zielen moeten ziek worden van de wereld, van de mensen, ziek van de zonde en van zichzelf voor ze tot Christus vergaderd en met Hem verenigd kunnen worden. Aan het eind van deze bewolkte dag ontvangen zij de penning. Christus verlicht de ziel en maakt 'de duisternis voor hun aangezicht ten licht, en het kromme tot recht', Jes. 42:16.

2. Dat doet de volgende dag lichten en dat kunnen we één van de beste dagen noemen die we ooit kenden. Vaak is dit echter als de reis van de twee discipelen naar Emmaüs en zien we dit pas als deze dag al voorbij is. 'En Hij zeide tot de discipelen. Er zullen dagen komen, wanneer gij zult begeren een der dagen van de Zoon des mensen te zien, en gij zult die niet zien', Luk. 17:22. Dit is een dag der wolk en der donkerheid en dit is één van de dagen van de Zoon des mensen. Een dag die we zeer zouden moeten begeren en toch wordt deze dag niet als zodanig herkend. Ze zien niet dat dit zo'n dag is, hoewel ze er erg naar verlangen.
3. Er is een dag van tegenspoed: 'Ten dage des tegenspoeds, zie toe', Pred. 7:14. Dit is een dag van moeite, als de satan en het verderf allen voor zich gewonnen schijnen te hebben, als de Zon der gerechtigheid niet verschijnt en als de ziel die de zoetheid van Christus heeft gesmaakt, des te meer wordt gekweld door het gemis van Hem. Zo was het ook bij de discipelen na de opstanding van de Heere Jezus. Hij bracht hun voorbijgaande bezoeken en voor ze echt naar Hem konden kijken, was Hij weer verdwenen. Toen de dag van het Pinksterfeest was gekomen, was het echter niet meer als voorheen. Zo zal het ook met ons zijn als de dag der tegenspoed voorbij is.
4. De vierde dag komt en die mogen we 'de dag van de bruiloftsfeest' noemen. Dan mag de ziel Christus helderder zien en met meer vreugde omhelzen. 'Ga uit, en aanschouwt, gij, dochteren van Sion! de koning Salomo, met de kroon, waarmede Hem Zijn moeder kroonde op de dag Zijner bruiloft, en op de dag der vreugde Zijns harten', Hoogl. 3:11. In deze tekst wordt vermeld hoe de zondaar uitgaat uit de gevangenis van duisternis, banden en ontrouw, hoe hij een helder zicht krijgt op Christus en hoe de ziel Hem huwt. Dit is de dag van onze bruiloft en het is een vreugdevolle dag 'Geniet het goede ten dage des voorspoeds', Pred. 7:14. Deze heerlijke dag wordt in de Schrift vaak in één adem genoemd met 'de stem der vrolijkheid en de stem der blijdschap, de stem des bruidegoms en de stem der bruid' Jer. 33:11.

Maar hoe lang deze vreugdevolle dagen ook duren, de zon zal er eens over ondergaan. 'Maar indien de mens veel jaren heeft, en verblijdt zich in die allen, zo laat hem ook gedenken aan de dagen der duisternis, want die zullen veel zijn', Pred. 11:8. Geestelijke verlatenheid is niet ongewoon voor Gods kinderen. Vaak verbergt de Heere Zijn aangezicht en neemt Hij het licht van Zijn aangezicht weg. Op zulke momenten kan Gods kind het niet geloven. Hij ziet de bewijzen en de tekenen van Gods liefde niet. Deze dag der duisternis zal echter niet altijd aanhouden: ze heeft een avond net als alle andere dagen: 'De morgenstond is gekomen, en het is nog nacht' Jes. 21:12. Strikt genomen is deze troosteloze en sombere tijd 'noch dag, noch nacht; en het zal geschieden, ten tijde des avonds, dat het licht zal wezen', Zach. 14:7. Deze wonderlijke tijd is geen dag voor ons, want de oude sluier heeft de Zon der Gerechtigheid verduisterd. Het is echter ook geen nacht in de ergste zin van het woord, omdat we onszelf en onze gebreken, onze verdorven hartstochten en hun walgelijkheid kunnen zien. Ook kunnen we zien dat de Heere Zich heeft teruggetrokken en is weggegaan. We kunnen zien hoe ellendig we zijn, als we alleen gelaten worden, zodat we het aangezicht van de Koning niet zien. Ook zijn we niet zonder bakens gedurende deze bewolkte dag. Wie is er onder ulieden, die de HEERE vreest, die naar de stem Zijns Knechts hoort? Als hij in de duisternissen wandelt, en geen licht heeft, dat hij betrouwe op de Naam des HEEREN, en steune op zijn God' Jes. 50:10. In deze donkere dagen moeten we niet alleen op God betrouwen en steunen, maar Hem ook ernstig zoeken in de weg van het gebed en van alle andere middelen die daartoe zijn verordineerd. Zoek Hem 'Die het Zevengesternte en de Orion maakt, en de doodsschaduw in de morgenstond verandert', Amos 5:8.

Uit deze gedeelten blijkt dat er dagen der wolken en der donkerheid zijn en tijden van geestelijke verlatenheid. Deze dagen zullen vaak terugkeren. De wijze man zegt: 'Laat hem ook gedenken aan de dagen der duisternis, want die zullen veel zijn', Pred. 11:8.

- Er zijn dagen der benauwdheid. Die zullen ook terugkomen: 'En roept Mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren', Ps. 50:15. Hiernaar verwijst David als hij zegt: 'De HEERE verhoort u in de dag der benauwdheid; de Naam van de

God Jakobs zette u in een hoog vertrek. Hij zende u hulp uit het heiligdom, en ondersteune u uit Sion', Ps. 20:2-3.

- Er zijn dagen van gevangenschap, waarin de ziel besloten is en niet kan uitkomen, Ps. 88:9. David zegt: 'Voer mijn ziel uit de gevangenis, om Uw Naam te loven', Ps. 142:8.
- Er zijn ook dagen van vasten: 'Kunnen ook de bruiloftskinderen vasten, terwijl de Bruidegom bij hen is? Zo lange tijd zij de Bruidegom bij zich hebben, kunnen zij niet vasten. Maar de dagen zullen komen, wanneer de Bruidegom van hen zal weggenomen zijn, en alsdan zullen zij vasten in dezelfde dagen', Mark. 2:19-20. Dit zijn dagen van hard werken, dagen waarin de hitte en de last gedragen worden. Gewoonlijk wordt aan verleiding, verdorvenheid en de toorn van vijanden in deze dagen de vrije teugel gelaten. Al deze tegenstanders kunnen het hen heet genoeg maken. Hieronder is de ziel vermoeid en neergebogen, verlaten van haar beste Vriend en moet zij strijden met haar eigen opstandigheid, vijandschap en ongeloof. In deze dagen mogen zij niet eten. De Bruidegom is weggenomen en de bruiloftskinderen zullen vasten, dat heeft de Heere Zelf gezegd.

Het komt mij voor *dat de rentmeester aan het eind van deze dagen geroepen zal worden om de arbeiders te betalen en niet op de avond van gewone dagen, want op zulke tijdstippen zullen we onze penning niet ontvangen.*

Als we het onderzoeken, zullen we bovendien merken dat deze penning, haar beeld en opschrift beloofd worden aan hen die arbeiden en zwoegen in deze dagen van donkerheid, van benauwdheid, van tegenspoed en van vasten, want de beloften luiden als volgt: 'Die Mij volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben', Joh. 8:12. Dit is de dag der duisternis. Hij zal echter niet in het donker blijven, maar het licht des levens hebben.

Hier wordt beloofd dat de penning aan het eind van deze dag der donkerheid betaald zal worden. Ook lezen we: 'Geniet het goede ten dage des voorspoeds, maar ten dage des tegenspoeds, zie toe; want God maakt ook de een tegenover de ander', Pred. 7:14. Dit is de dag der tegenspoed, waarin het hart zijn eigen bitterheid leren kennen.

Aan het eind van deze dag zal de penning betaald worden. Dat zal de dag des voorspoeds doen komen, waarin geen vreemde zich met onze blijdschap zal vermengen, Spr. 14:10. De wijze man zegt: 'God maakt ook de een tegenover de ander' Hieruit blijkt dat de dag des tegenspoeds zeker zal komen en dat we de penning zeker zullen ontvangen.

Bovendien zal aan het eind van deze dag der benauwdheid de penning betaald worden: 'En roept Mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren', Ps. 50:15. Deze bevrijding is onze redding uit benauwdheid: 'Alzo zegt de HEERE: In de tijd des welbehagens heb Ik U verhoord, en ten dage des heils heb Ik U geholpen', Jes. 49:8. Met dit heil zullen we ook de penning ontvangen en als we die ontvangen hebben, zullen we iets kunnen kopen. 'Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren', zegt God. Nu, zonder geloof en liefde, kan God geen heerlijkheid van ons ontvangen.

Er zijn ook dagen van treuren, als de ziel niet alleen donker is, maar ook dood, dor, onvruchtbaar, arm, twijfelachtig, zonder geestelijke werkzaamheden, koud en zorgeloos. Toch ziet ze dat alles verkeerd is, dat zelfs haar beste werken schijnbaar achteruit gaan. Er is geen vurige liefde, geen leven, geen kracht. De ziel is gebonden en er is ook geen vrijheid om te spreken. Er is slechts neerslachtigheid en de ziel gaat de ganse dag in het zwart, Ps. 38:7.

Aan het eind van de dag zal ze echter de penning ontvangen: 'Zalig zijn die treuren; want zij zullen vertroost worden', Matth. 5:4. 'Uw zon zal niet meer ondergaan, en uw maan zal haar licht niet intrekken; want de HEERE zal u tot een eeuwig licht wezen, en de dagen uwer treuring zullen een einde nemen', Jes. 60:20. Aan het eind van deze dagen van treuring zal God hun als de zon licht en warmte schenken. Onder dit licht en deze warmte zullen geloof en liefde levendig worden en zal de ziel op zoete wijze met beide verrijkt worden.

Ook aan het eind van vastendagen zal de beloofde penning ontvangen worden. 'Zalig zijn die honger en dorsten naar de gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden', Matth. 5:6. Ook lezen we: 'En het zal te dien dage geschieden, dat er met een grote bazuin geblazen zal worden; dan zullen die komen, die in het land van Assur verloren zijn', Jes. 27:13.

Mijn lezer, we hebben gekeken naar deze dagen en gezien wat ze waren en dat de beloofde penning op de avond van deze dagen betaald zal worden. Omdat deze dagen verschillend zijn, is het loon

ook verschillend. Zo lezen we dat er na duisternis licht zal komen, na benauwdheid bevrijding, na treuren troost, na tegenspoed voorspoed en na vasten een feestmaal. Toch is deze penning hetzelfde. Hoe deze dagen ook eindigen, of dat nu is in bevrijding, in het licht van Gods aangezicht, in voorspoed, in troost, in overvloed, in vreugde of in vernieuwd leven, het geloof schenkt al deze dingen, aanschouwt ze, past ze toe en wordt ermee verzadigd, want God vult ons met vreugde en vrede in het geloof. Bovendien zijn al deze verlossingen, bevrijdingen, troost, levendmakingen, vernieuwingen en verkwikkingen bedoeld, om de ziel te voeden, te onderhouden, te verrijken en overvloedig te spijzen. Zonder geloof kan er echter geen voedsel of verkwikking zijn, want de rechtvaardige zal uit zijn geloof leven en dat geloof is de penning.

Er is een dag die Paulus **de gevaarlijkste dag van alle dagen noemt**. Deze dag zal gevaarlijker en moeilijker zijn dan alle andere dingen waarvan ik tot nu toe kennis heb genomen. We zouden haar de 'dag der vurige beproeving' kunnen noemen. Paulus zegt: 'Naar de genade Gods, die mij gegeven is, heb ik als een wijs bouwmeester het fundament gelegd; en een ander bouwt daarop. Maar een iegelijk zie toe, hoe hij daarop bouwe. Want niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus. En indien iemand op dit fundament bouwt: goud, zilver, kostelijke stenen, hout, hooi, stoppelen; eens iegelijks werk zal openbaar worden; want de dag zal het verklaren, dewijl het door vuur ontdekt wordt; en hoedanig eens iegelijks werk is, zal het vuur beproeven', 1 Kor. 3:10-13.

Dit is een dag waarop het werk van ieder mens verklaard en openbaar gemaakt zal worden. Wat voor dag dit ook is, in deze dag zal het werk van ieder mens geopenbaard worden door het vuur en dit vuur zal beproeven hoe het werk van ieder mens is. Er is één fundament en er kan geen ander gelegd worden. Er worden echter verschillende bouwstoffen genoemd en ze passen slecht bij elkaar: goud en hout, zilver en hooi, kostelijke stenen en stoppelen.

Sommige mensen denken dat hiermee verschillende leerstellingen bedoeld worden; goud, zilver en kostelijke stenen zijn de gezonde woorden der waarheid, maar hout, hooi en stoppelen wijzen op 'verscheidene en vreemde leringen', Hebr. 13:9. Het woord gebouw leidt ons echter tot de bedoeling van de apostel, want hij begint als volgt met dit onderwerp: 'Want wij zijn Gods medearbeiders; Gods akkerwerk, Gods gebouw zijt gij', 1 Kor. 3:9. Dit wijst erop dat 'Gods gebouw' staat voor *de Kerk* en niet voor leerstellingen en dat geen woorden maar *Gods kinderen* de bouwstoffen vormen. Bovendien is ieder geloofsartikel, iedere belofte en iedere waarheid in Christus, het Fundament, ja en amen Hij is het Middelpunt en de Hoofdzaak van alle Goddelijke openbaring, de Schriften getuigen van Hem. Dat betekent dat we de volle raad van God verkondigen als we Christus preken in al Zijn volheid en spreken over Zijn ambten, Zijn beloften en Zijn volbrachte werken, want Christus is alles en in allen, Kol. 3:11.

God heeft Sion gegrond, opdat de bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden, Jes. 14:32. Het Fundament is er tot een toevlucht voor zondaren. 'Op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen', Matth. 16:18.

Zonder twijfel zullen in de dagen van vurige beproeving die over Gods kinderen komen zullen, ook *het hooi en de stoppelen van een valse leer verbrand en vernietigd worden*. Er is namelijk geen leugen of verderfelijke ketterij die de oude slang ooit heeft uitgebroed, of de addergebroedsels zullen die later opnieuw verkondigen. Satans nakomelingen zullen het zeker eens zijn met zijn uitspraken. Zij zullen gaan tot het geslacht van hun vaderen en in de buitenste duisternis zal hun duidelijk worden wat ze in het licht nooit wilden zien.

Hieruit blijkt duidelijk dat met deze verschillende bouwstoffen verschillende belijders worden bedoeld en geen verschillende leerstellingen.

Er is niets gebruikelijker in de Schrift dan dat gelovigen en hun geloof 'goud' worden genoemd: 'Ik raad u dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden', Openb. 3:18. 'Opdat de beproeving uws geloofs, die veel kostelijker is dan van het goud, hetwelk vergaat, ...', 1 Petr. 1:7. Ook lezen we: 'Ik zal maken, dat een man dierbaarder zal zijn dan dicht goud, en een mens dan fijn goud van Ofir', Jes. 13:12.

Verder staat er in Zacharia: 'En Ik zal dat derde deel in het vuur brengen, en Ik zal het louteren, gelijk men zilver loutert, en Ik zal het beproeven, gelijk men goud beproeft', Zach. 13:9. Onder het goud en zilver waar de apostel over spreekt, moeten we de *gereinigde gelovigen* verstaan en niets anders. Dit blijkt duidelijk uit andere woorden van dezelfde apostel. Hij zegt: 'Doch in een groot huis zijn niet alleen gouden en zilveren vaten, maar ook houten en aarden vaten; en sommige ter

ere, maar sommige ter onere. Indien dan iemand zichzelf van deze reinigt, die zal een vat zijn ter ere, geheiligd en bekwaam tot gebruik des Heeren, tot alle goed werk toebereid', 2 Tim. 2:20-21. Dit is het uitgelezen goud en zilver waar Paulus over spreekt en dat hij 'vaten der ere' noemt. Er zijn ook minder mooie vaten, die hij aanduidt als 'houten en aardene vaten'. Dit zijn vaten ter onere, waarvan de mens zich moet reinigen.

Er zijn nog andere uitgelezen materialen die geschikt zijn voor dit fundament. Dit zijn 'kostelijke stenen' die uit de aarde zijn gehakt en geslepen en gepolijst zijn door de slaande hand van God en die doorzichtig en fonkelend zijn gemaakt door de Geest der genade. Deze versieren de kroon van de Vredevorst: 'En gij zult een sierlijke kroon zijn in de hand des HEEREN, en een koninklijke hoed in de hand uws Gods', Jes. 62:3. Ook lezen we: 'En de HEERE, hun God, zal ze te dien dage behouden, als zijnde de kudde Zijns volks; want gekroonde stenen zullen in Zijn land, als een banier, opgericht worden', Zach. 9:16. 'En zij zullen, zegt de HEERE der heerschen, te dien dage, als Ik Mijn aller-dierbaarste juwelen afzonderen zal, Mij een eigendom zijn', Mal. 3:17. Hier zien we de uitgelezen materialen waarover de apostel spreekt, namelijk goud, zilver en kostelijke stenen. Deze zijn zeer geschikt voor een uitnemend en kostelijk fundament zoals Christus.

De andere bouwstoffen zijn huichelaars, die gepleisterd en wit gekalkt zijn, opgebouwd zijn in het vlees, gevoed met aanmatiging en omhangen met huichelachtige liefde. Deze mensen noemt Paulus *'hout'*. Het zijn houten vaten en vaten ter onere, omdat het kwade bomen zijn, die door de Heere dorre hout genoemd worden, Luk. 23:31. Toen de toorn van God in volle hevigheid over de Joden werd uitgestort, werd de brandstapel van de stad Jeruzalem gemaakt van dit dorre hout: 'Want Tofeth is van gisteren bereid; ja, hij is ook voor de koning bereid; Hij heeft hem diep en breed gemaakt, het vuur en hout van zijn brandstapel is veel; de adem des HEEREN zal hem aansteken als een zwavelstroom', Jes. 30:33. Dit lezen we over de houten bouwstoffen, die door Paulus houten vaten en vaten ter onere worden genoemd, omdat ze kwade en dorre bomen zijn, die het leven missen en geen vruchten dragen en daarom in tweeërlei opzicht dood zijn.

De onbelangrijke en nutteloze bouwstoffen die de apostel aanduidt als *hooi*, zijn mensen die schijnbaar groen en fris zijn, maar wier belijdenis verdort en verdroogt als er verdrukking en vervolging komt, omdat ze geen wortel hebben in Christus waardoor ze van Hem geestelijk water kunnen ontvangen. 'Laat hen beschaamd en achterwaarts gedreven worden, allen die Sion haten. Laat hen worden als gras op de daken, hetwelk verdort, eer men het uittrekt; waarmee de maaier zijn hand niet vult, noch de garvenbinder zijn arm', Ps. 129:5-7. Dit is het einde van het hooi.

Een ander materiaal dat slecht en verachtelijk is, wordt aangeduid als *'stoppelen'*. Deze stoppelen blijven over op het oogstveld nadat de tarwe is geoogst, opgebonden, gewand en vergaderd in de schuur. Toen Christus Zijn discipelen uit de Joden vergaderd had, vergeleek Hij de Joden met stoppelen: 'Want ziet, die dag komt, brandende als een oven, dan zullen alle hoogmoedigen, en al wie goddeloosheid doet, een stoppel zijn, en de toekomstige dag zal ze in vlam zetten, zegt de HEERE der heerschen, Die hun noch wortel, noch tak laten zal', Mal. 4:1.

Dit zijn de verachtelijke materialen waarover Paulus spreekt, *die de dag der verdrukking aan het licht zal brengen en openbaren*. Voor het gezonde verstand is het duidelijk dat hout, hooi en stoppelen het vuur niet zo kunnen doorstaan als goud, zilver en stenen. Er is ook niets in ons, arme, zwakke, zondige zondaren dat de vurige beproeving kan doorstaan, maar als het onvergankelijke zaad van de goddelijke genade en de krachtige Geest Gods in de mens gevonden worden, is er niets te moeilijk voor de Heere of voor hen die op de Heere betrouwen.

Paulus zegt: 'Eens iegelijke werk zal openbaar worden', 1 Kor. 3:13. De vruchten van de arbeid van iedere dienaar, het werk van ieder kind van God, zijn gehoorzaamheid en zijn vruchten en het werk in hem waarop hij rust, zijn zielsarbeid, zijn vrees, zijn bekering, zijn liefde, zijn hoop en zijn geloof, of een tijdelijk, historisch, wondergeloof, tijdgeloof, voorgewend en aanmatigend geloof, óf wat geen oprecht geloof is, zal niet in stand blijven. Ik weet zeker dat alles wat in de gelovige niet krachtadig verzegeld is met het zegel van de hemel en die niet verzegeld is tot de dag der verlossing, moet verdorren, vergaan en verteren in deze tijd waarin alles wordt openbaar gemaakt, Openb. 9:4.

*De dag waarin de werken van de mens verklaard zullen worden*, wijst op de tijd waarin deze beproeving komen zal. Deze tijd is bekend bij God, maar niet bij ons, zoals geen van de apostelen wist van de tijd van de ondergang van Jeruzalem. Het vuur dat het werk van ieder mens zal beproeven, is niet



altijd één en dezelfde beproeving, maar het is een smeltkroes der ellende die Gods volk moet beproeven en moet openbaar maken wie Gods kind is en wie niet. De vervolging van Saul was een vurige beproeving voor David, maar hij kwam eruit tevoorschijn met de gewisse weldadigheden van God in zijn hart en een koninklijke kroon op zijn hoofd. De ernstige verzoeking waarmee de satan Petrus bezocht, diende tot zijn beproeving. De genadige blik van de Zaligmaker zocht hem op en gaf hem een geloof dat kostelijker is dan goud. Het offeren van Izak was een beproeving voor Abraham. Deze eindigde echter in een dubbele zegen voor zijn ziel en hemelse lofprijzing vanwege zijn geloof. Vervolging en verzoeking vormden de brandende zon die de aren die zo snel opkwamen op de akker van degenen die tussen de stenen en onder de doornen bezaaid waren, deden verdorren. Soms houdt deze vurige beproeving in dat wij tot den bloede toe tegenstaan, dat wij vallen 'door het zwaard en door vlam, door gevangenis en door beroving.' De profeet zegt echter: 'Als zij nu zullen vallen, zullen zij met een kleine hulp geholpen worden. En van de leraars zullen er sommigen vallen, om hen te louteren en te reinigen, en wit te maken', Dan. 11:33-35.

De oorlog waarbij we betrokken zijn en die God heeft uitgeroepen, komt voort uit de onverzoenlijke vijandschap tussen de twee zaden. Deze vijandschap komt openbaar door de twee heel verschillende branden die uitbreken in elk legerkamp en die tot in alle eeuwigheid niet geblust zullen worden. Dit is voorzeggd in de oude profetie: 'Toen de ganse strijd dergenen die streden, met gedruis geschiedde, en de klederen in het bloed gewenteld en verbrand werden, tot een voedsel des vuurs. Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven', Jes. 9:4-5. Deze brand woedde in de oude dagen en David klaagde hierover: 'Ten ware de HEERE Die bij ons geweest is, als de mensen tegen ons opstonden; toen zouden zij ons levend verslonden hebben, als hun toorn tegen ons ontstak', Ps. 124:2-3. Dit vuur woedde echter nooit zo hevig als het deed vanwege het heilig kind Jezus. Het begon te roken in de dagen van Zijn vlees, zoals Hij Zelf zegt: 'Meent gij, dat Ik gekomen ben, om vrede te geven op de aarde? Neen, zeg Ik u, maar veeleer verdeeldheid', Luk. 12:51. 'Ik ben gekomen, om vuur op de aarde te werpen; en wat wil Ik, indien het alrede ontstoken is?', Luk. 12:49. De toorn en de woede van de satan brandden tegen Christus en Zijn discipelen. Toen de apostelen met de Heilige Geest en met vuur gedoopt werden, werd een zeer heilige vlam in hen ontstoken. Toen begon de strijd hevig te worden, zoals de profeet zegt dat de strijd met brand en met een voedsel des vuurs geschiedde, Jes. 9:5. Onder dit voedsel des vuurs moeten wij zondaars verstaan die in toorn en woede zijn ontstoken en Gods kinderen vervolgen. God noemt hen 'rokende vuurbranden', Jes. 7:4. Dit is het voedsel des vuurs. Dit zijn de vuurbranden die roken tegen de erfenis des Heeren. Zij die God dienen, worden 'een vlammend vuur' genoemd, Ps. 104:4, omdat de Geest des oordeels en der uitbranding in hen is.

Deze twee vuren zullen nooit gedooft worden: de verschrikkingen van de hel kunnen de toorn en de woede van de vijanden van Christus niet te niet doen en vele wateren zullen de liefde niet kunnen uitblussen en de rivieren zouden haar niet kunnen verdrinken, Hoogl. 8:7. We weten dat goud het vuur verdragen kan. Johannes zegt ons *dat het geloof uit God geboren is en de wereld overwint*. En dat leven noch dood ons zullen kunnen scheiden van de liefde van God die in Christus Jezus is. Ook wordt ons meegedeeld dat het voornemen Gods naar de verkiezing vast is, niet uit de werken maar uit de Roepende is, Rom. 9:11.

Als wat God hier zegt, waar is, *kan al het zaad zeker zijn van de penning, het beeld en het opschrift*. Ook is Gods kinderen beloofd dat aan het eind van deze dag van beproeving, waarin zij bedroefd zijn door menigerlei verdrukkingen, 'de beproeving huns geloofs, die veel kostelijker is dan van het goud, hetwelk vergaat en door het vuur beproefd wordt, bevonden zal worden te zijn tot lof, en eer, en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus', 1 Petr. 1:7.

Waar deze penning ontvangen wordt, ***zal dit openbaar komen door het leven en de oefeningen daarvan.***

Ten eerste. *Als het geloof werkzaam is, zullen het beeld en het opschrift met des te meer luister schijnen*. Zolang dit duurt, genieten Gods kinderen betere dagen. We zullen deze dagen *heilige dagen* noemen, want dat zijn ze in de ware zin van het woord. De Schrift noemt ze: *de dagen van de Zoon de mensen, dagen van onze ondertrouw, dagen van onze bruiloft, dagen van voorspoed, dagen van heil, goede dagen, feestdagen of dagen van feestvreugde en dagen van het Jubeljaar*. Moge God deze dagen vermeerderen en verlengen, dat ze nooit weinig in getal zijn of kort, want in deze dagen zullen geen dienstwerk en dode werken gedaan worden!

Als een arme zondaar die zichzelf verloren acht, deze dingen met veel moeite te weten is gekomen, wil hij waarschijnlijk ook weten hoe iemand die overtuigd is van de zonde van zijn ongelooft en die zucht in de banden van dit ongelooft, deze penning het best kan verkrijgen: 'Want Ik zal u uit de heidenen halen, en zal u uit al de landen vergaderen; en Ik zal u in uw land brengen. Dan zal Ik rein water op u sprengen, en gij zult rein worden; van al uw onreinheiten en van al uw dreggoden zal Ik u reinigen. En Ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwe geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vlezen hart geven. En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u; en Ik zal maken, dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen, en Mijn rechten zult bewaren en doen', Ezech. 36:24-27. Hier belooft God om rein water op ons te sprengen. Dat reine water is de Heilige Geest en Zijn genade. Dan zullen we rein worden van al onze onreinheiten en al onze afgoden. De verzoening van Christus is onze reiniging van de zonde. De Heilige Geest maakt ons de kracht van dit bloed bekend, getuigt van Christus en werkt in de ziel het geloof, zodat we in Hem geloven. Dit geloof reinigt het hart. Dit blijkt duidelijk, want Christus zegt: 'Indien gij niet gelooft dat Ik Die ben, gij zult in uw zonden sterven', Joh. 8:24.

Dit is ook een belofte dat we van al onze afgoden gereinigd zullen worden. Mozes noemt dit: 'Uw hart besnijden om de HEERE, uw God, lief te hebben met uw ganse hart en met uw ganse ziel, opdat gij leeft', Deuter. 30:6. Deze besnijdenis is niets anders dan het reinigen van het geweten van de zonde. Dit wordt ook wel aangeduid als 'de uittrekking van het lichaam der zonden des vleses, door de besnijdenis van Christus', Kol. 2:11. De uitstorting van Gods liefde in het hart wordt beschreven als het 'aandoen van de liefde', Kol. 3:14. Deze twee dingen voltooien onze besnijdenis, opdat we veel lief zouden hebben, omdat ons veel vergeven is, Luk. 7:47. Niets dan de verzoenende liefde van God zal ons ooit reinigen van onze geliefde afgoden. Dit is hetzelfde als wat we lezen in Jeremia 31:33. 'Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven.' Dit is niets anders dan geloof en liefde. Hier ziet mijn lezer wat er wordt beloofd aan arme zondaren die hun zonden gevoelen.

Over de weg om dit te verkrijgen, lezen we in hetzelfde hoofdstuk: 'Alzo zegt de Heere HEERE: Daarenboven zal Ik hierom van het huis Israels verzocht worden, dat Ik het hun doe', Ezech. 36:37. Als de Geest een zondaar levend maakt en hem zijn nood doet gevoelen, moet hij zijn smeekbede bij God bekend maken. De belofte van God spoort hem ertoe aan om dit te doen: 'En roept Mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren', Ps. 50:15.

In de tweede plaats *moeten de arbeiders om deze penning te verkrijgen naar de wijngaard gaan.*

Dat wil zeggen: ze moeten de markt of de wereld verlaten en gaan naar plaatsen waar God wordt aanbeden en waar het Evangelie wordt gepreikt, want deze penning werd betaald in de wijngaard en niet in de wereld. Niet de treurenden van deze wereld, maar de treurenden *in Sion* zullen vertroost worden. Ook zijn het niet de arbeiders van deze wereld, maar de arbeiders *in de wijngaard* die het geld van de Heere ontvangen. We moeten om deze penning bidden en haar verwachten, want er staat geschreven: 'Hij zal niet verdonkerd worden, en Hij zal niet verbroken worden, totdat Hij het recht op aarde zal hebben besteld; en de eilanden zullen naar Zijn leer wachten', Jes. 42:4. Deze twee dingen zegt de Heere: *Hij zal erom gebeden worden om dit voor hen te doen en de eilanden zullen naar Zijn leer wachten.* De zondaar die zijn ellende voelt, moet acht slaan op het woord dat er wordt gesproken, want 'het geloof is uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods', Rom. 10:17.

Dat is de penning die de opmerkzame luisteraar wordt voorgesteld. God zal niet toelaten dat de ziel die haar nood voelt en vurig uitziet naar en vol hoop en verwachting wacht op de vervulling van de belofte aan de wanhoop overgegeven wordt, hoewel zij veel teleurstellingen en ontmoedigingen ontmoet, die vaak haar vrees doen groeien en haar met schrik vervullen. Hij schenkt deze ziel wat verlichting, zodat ze moed kan scheppen en weer verder kan gaan: 'Hij geeft de moede kracht, en Hij vermenigvuldigt de sterkte dien, die geen krachten heeft' Jes. 40:29. Dit wordt alleen beloofd aan hen die de Heere verwachten: 'Maar die de HEERE verwachten, zullen de kracht vernieuwen' Jes. 40:31. Dit ervaart de zoekende ziel vaak, want deze mens wordt geholpen, versterkt en bemoedigd, zodat zijn bange vermoedens en wanhoop hem niet aanvliegen, hoewel hij de penning, die hij zo nodig heeft, nog niet heeft ontvangen.

Wat de arme zondaar het meest vreest is, dat hij dit hemelse loon niet zal krijgen of ontvangen. De ziekte van zijn hart, die door iedere teleurstelling erger wordt, doet zijn vrees aanwakken. 'De uitgestelde hoop krenkt het hart', Spr. 13:12 en 'een verslagen geest, wie zal die opheffen?', Spr. 18:14. Maar de belofte van God is gewis. Zij die Zijn stem horen, zullen niet teleurgesteld,

beschaamd of schaamrood worden, want God Zelf zegt: 'Zij zullen niet beschaamd worden die Mij verwachten' Jes. 49:23. God belooft de penning aan niemand dan aan degenen die Hem verwachten en op Hem wachten. Aan de wachtende ziel wordt deze penning voorgesteld in al haar waarde met de rijkdommen van genade en heerlijkheid, die bij de ontvangst van de penning weggeschonken zullen worden 'Ja, vanouds heeft men het niet gehoord, noch met oren vernomen, en geen oog heeft het gezien, behalve Gij, o God! wat Hij doen zal dien, die op Hem wacht', Jes. 64:4. Paulus zegt ons dat dit alles ons door de Geest is geopenbaard en dat we de belofte van de Geest door het geloof ontvangen, Gal. 3:14.

Ten derde. De hemelse schat, die God belooft aan de wachtende ziel, ***is de afdaling van de Heilige Geest tot ons als Trooster.***

Als Hij zo komt, worden de volle verzekerdheid des geloofs, onze verkiezing van God en Gods eeuwige liefde tot ons, ons allemaal geopenbaard en duidelijk voorgesteld. Dan wordt de penning geheel ontvangen met haar beeld en opschrift, met alle andere gaven en met al haar onschatbare rijkdommen als 'een vaste grond der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet', Hebr. 11:1.

Als we deze penning van verre mogen aanschouwen, kunnen we het geestelijk nut ervan in ons hart gevoelen. Onder de levendmakende werking van de Geest kan zelfs de ziel die vol hoop en verwachting uitzielt naar deze penning het leven in zijn hart gevoelen. Dan is er echter nog geen sprake van verzekering en zeker niet van voldoening. We lezen bijvoorbeeld: 'Welgelukzalig is de mens, die naar Mij hoort, dagelijks wakende aan Mijn poorten, waarnemende de posten Mijner deuren', Spr. 8:34. Zo'n ziel wordt voorgesteld als iemand die Christus hoort. Als dat zo is, moet hij de kracht Gods in zich gevoelen, want op geen enkele andere wijze kan iemand de stem van God onderscheiden van de stem van een vreemde. De uitnemendheid van deze kracht is uit God en niet uit de mens en wat kan die kracht zijn dan het Leven? 'De woorden, die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven', Joh. 6:63. Ook lezen we: 'De ure komt, en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven', Joh. 5:25. Tenslotte lezen we: 'Mijn schapen horen Mijn stem. En Ik geef hun het eeuwige leven', Joh. 10:27-28. 'Welgelukzalig is de mens, die naar Mij hoort', Spr. 8:34. Wat is deze zegen? Wel, dat is het Leven: 'Want de HEERE gebiedt aldaar, op de berg Sion de zegen en het leven tot in der eeuwigheid', Ps. 133:3.

Er is echter geen zegen of leven zonder het geloof, want 'die uit het geloof zijn, worden gezegend met de gelovige Abraham', Gal. 3:9 en dat geldt voor niemand anders. 'Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven', Joh. 3:36, maar als er geen geloof is, is er ook geen leven en als er geen leven is, is er ook geen zegen.

Let er echter op, mijn lezer, dat het één ding is om iemand te horen spreken en een ander om de persoon die spreekt te zien. Zo is het één ding om te horen dat de stem van de Zoon van God een ziel die dood is in zonden en misdaden verschrikt, wakker roept, levend maakt en doet opstaan; en is het iets anders om zo verlicht te zijn dat we de Zon der gerechtigheid zien opgaan, terwijl er genezing is onder Zijn vleugelen, Mal. 4:2. Het eerste kan mij wel doen gevoelen dat ik verloren ben en mij werkzaam maken en houden. Toch kan ik niet geloven dat mijn geloof oprecht is tot ik enige mate van verzekering geniet, enige liefde voor God gevoel en mijn verkiezing openbaar komt. Als ik dit ervaar, heb ik de hele penning ontvangen en weet ik heel zeker dat ik het geld ontvangen heb, dat de munt niet vervalst is en dat ik het leven dat beloofd wordt aan allen die geloven, zal beërven.

Zo heb ik nagedacht over deze arbeiders, hun werk, de rentmeester, de penning, de verschillende werkdagen van Gods kinderen tijdens hun pelgrimsreis en het loon dat zij naar de belofte aan het eind van deze dagen zullen ontvangen.

Ook heb ik gesproken over de verschillende avonden waarop ze de uitbetaling van dit loon kunnen verwachten en over de dagen van feestvreugde, de heilige dagen en de dagen van het Jubeljaar, die elkaar zullen opvolgen zolang deze penning er zal zijn en waarop er geen dienstwerk kan worden gedaan.

Ik heb ook geprobeerd om het beeld en opschrift van deze heilige munt te verklaren, want daardoor wordt het onderscheiden van al het andere dat de naam 'geloof' draagt. Ook heb ik duidelijk gemaakt dat dit geld in geen enkel land of koninkrijk gangbaar is dan in het hemelse Kanaän en het Koninkrijk Gods.

Bovendien heb ik geprobeerd aan te tonen wat de beste wegen of middelen zijn die God ons heeft aangewezen om deze munt te verkrijgen.

Er zijn nog twee dingen waar ik iets over moet zeggen.

- Het eerste betreft de beste manier om dit geld te besteden of er zo veel mogelijk winst mee te behalen.
- Het tweede gaat over het beste kabinet, de beste schatkist of de beste beurs om dit geld in te bewaren, zodat we het kunnen gebruiken en er ons voordeel mee kunnen doen.

Ten eerste. Het eerste betreft *de beste manier om dit geld te besteden of er zo veel mogelijk winst mee te behalen*.

Sommigen gaan het naderen tot God veronachtzamen als zij de penning ontvangen hebben en verslappen in ijver, wachten en waakzaamheid. In tijd van nood hadden ze veel vrienden.

Sommigen hadden medelijden met hen, terwijl anderen hen aanspoorden

Sommigen leefden met hen mee en ondersteunden hen, anderen baden met en voor hen.

Sommigen hebben steeds opnieuw gearbeid om hen te baren, opdat Christus een gestalte in hen zou verkrijgen, Gal. 4:19, terwijl anderen hen hebben berispt vanwege hun ongeduld, hun murmureren en hun opstand. Naar deze mensen gaat de arbeider met zijn zakken vol en hij reist van huis tot huis.

Sommigen verheugen zich, prijzen God vanwege zijn zalige verlossing en verheerlijken God in hem.

Sommigen worden vervuld met jaloezie en murmureren tegen de goede eigenaar van het huis, omdat ze menen dat hun eigen penning nooit zo'n bijzondere luister heeft gehad als deze. Anderen worden zo tot jaloezie verwekt dat ze het gezicht van het geld niet kunnen verdragen. Daarom beginnen ze - hoewel hun geweten hen veroordeelt - hem van zijn penning te beroven of zijn zakken leeg te halen en hem net zo arm te maken als ze zelf zijn. Ze hebben kritiek op ieder woord, ze twifelen en aarzelen bij alles wat hij zegt, ze trekken de waarachtigheid van zijn geloof, de echtheid van zijn liefde en de oprechtheid van zijn werk in twijfel, ze vertellen hem hoe ver de hoorders die bij de weg en in de steenachtige grond bezaaid waren, kwamen en maken zijn hemelse vreugde verdacht. Ze noemen deze vreugde lichtzinnig, lichtvaardig en oppervlakkig en zeggen *dat ze een gevaarlijke vlucht neemt*. Ze beklemtonen de noodzaak van gematigdheid, betrouwbaarheid, ernst, zwaarmoedigheid, eerbied en voortdurende vrees. Dit is allemaal goede raad, zoals Husai zei tot Absalom, maar niet op dit moment, 2 Sam. 17:7. Al dit werk is verricht door onze Vriend, de Geneesheer en daarom spreek Hij 'als macht hebbende, en niet als de Schriftgeleerden', Matth. 7:29. Zo wordt de penning van de arme arbeider vaak verspild en degene die de Heere niet bedroefd zou hebben, wordt tot de bedelstaf gebracht en bedroefd, Ezech. 13:22.

Als we zo iedere penning direct uitgeven als we haar ontvangen, bewandelen we niet de beste weg om ons geld te vermeerderen. Het is goed om anderen die God vrezen te vertellen wat Hij voor onze ziel heeft gedaan. Paulus acht het goed om de zwakke handen te versterken door te spreken over onze werkzaamheden en de gevaarlijke staat waarin we verkeerd hebben en daarna te spreken over onze verlossing. 'Maar daarom is mij barmhartigheid geschied, opdat Jezus Christus in mij, die de voornaamste ben, al Zijn lankmoedigheid zou betonen, tot een voorbeeld dergenen die in Hem geloven zullen ten eeuwigen leven', 1 Tim. 1:16. Zelfs hierin moeten echter wijsheid en voorzichtigheid in acht genomen worden. Dat wil zeggen: we moeten geen vreugdezangen zingen voor mensen met een treurig hart, we moeten ons niet verblijden met hen die treuren of treuren met hen die verblijd zijn. De apostel zegt *dat het goed is om te wenen met de wenenden en ons te verblijden met de blijden*, Rom. 12:15.

Ik zal mijn lezer echter een uitnemender weg tonen, want het komt mij voor dat bij de ondertrouw van de ziel met Christus de vurigste liefde van de bruid, haar grootste vreugde, de zoetste vrucht van haar lippen en haar diepste hemelse genegenheid aan de Bruidegom geschonken moeten worden, uit Wiens volheid al het leven, al de genade en al de goedheid ontvangen wordt. Bij deze gelegenheid zegt de bruid: 'O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame, en ate zijn edele vruchten!', Hoogl. 4:16. 'En roept Mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren', Ps. 50:15. Ook lezen we: 'Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen', Jes.

43:21. Verder staat er geschreven: ‘opdat zij genaamd worden eikenbomen der gerechtigheid, een planting des HEEREN, opdat Hij verheerlijkt worde’, Jes. 61:3.

Wat nam de Heere de negen melaatsen die nooit naar Hem terugkeerden, hun ondankbaarheid kwalijk! Alle tien waren ze genezen, maar er keerde er slechts één terug om Hem te danken ‘Zijn niet de tien gereinigd geworden, en waar zijn de negen? En zijn er geen gevonden, die wederkeren, om Gode eer te geven, dan deze vreemdeling? En Hij zeide tot hem: Sta op, en ga heen; uw geloof heeft u behouden’, Luk. 17:17-19. Nadat deze arme ziel zijn penning ontvangen had, bracht hij hem terug naar de Eigenaar van het huis, want het was Zijn geld. Hij kwam tot de Heere vervuld met een zeer hartelijke liefde, dankbaarheid en erkentelijkheid vanwege zijn bevrijding en genezing. Deze dankbare erkenning was de Huiseigenaar aangenaam en de dienstknecht werd weggezonden met al zijn geld in zijn hand: ‘Uw geloof heeft u behouden, ga heen in vrede.’

Ten tweede. Ik zal mijn lezer nu tonen *wat het beste kabinet, de beste schatkist of de beste beurs is om dit geld in te bewaren.*

De apostel Paulus zegt ons: ‘Maar het einde des gebods is liefde uit een rein hart, en uit een goed geweten, en uit een ongeveinsd geloof’, 1 Tim. 1:5. Hier zien we in één keer wat de schatkist is en dat een ongeveinsd geloof zetelt in *een goed geweten*. De liefde, die het beeld is dat op deze penning staat, vereist een *rein hart* en dit is het einde of doel van het gebod.

Laat mijn lezer acht slaan op de volgende dingen.

In de eerste plaats leert de Heilige Geest alle vredesboden om zichzelf bij dit hof aan te bevelen. Naar mijn mening is dit het hoogste hof en is het dichterbij God dan enig ander hof in de hele wereld. In dit hof is het minst plaats voor omkoperij, partijdigheid of onrecht. ‘... onszelfven aangenaam makende bij alle gewetens der mensen, in de tegenwoordigheid Gods’, 2 Kor. 4:2. In dit hof komt het Woord des levens het eerst: ‘En dat in de goede aarde valt, zijn deze die, het Woord gehoord hebbende, hetzelfde in een eerlijk en *goed hart* bewaren, en in volständigkeit vruchten voortbrengen’, Luk. 8:15. De hemel doet eerst een beroep op het geweten, omdat het de belangrijkste magistraat van het hoogste hof is en omdat het doorgaat voor de meest onpartijdige en onbevooroordeelde rechter en de trouwste dienaar van de Koning der koningen in deze wereld.

Toch kan zelfs het geweten bij het ontbreken van de Goddelijke openbaring verkeerde beslissingen nemen, zolang het niet aangedaan is met kracht uit de hoogte. Het is echter ook zo dat alle gezanten van de hemel zich aangenaam maken bij *alle gewetens* der mensen in tegenwoordigheid Gods en *dat de Heilige Geest in deze hof komt*, dat soms ‘het geweten’, Hand. 23:1 en soms ‘het hart’, 1 Joh. 3:21 wordt genoemd, als Hij komt met het Woord des levens. Daarom wordt er gezegd dat zo’n hart of geweten goed en eerlijk is. Het geweten is goed, omdat het de Heilige Geest ontvangen heeft. Het is eerlijk, omdat een kracht van boven deze mens leert om de werken van de Geest te verheerlijken. Daarna kunnen geen dode werken hem meer omkopen, hem partijdig maken of het vertrouwen doen beschamen dat er in hem wordt gesteld.

Het leven dat uit God is, komt eerst openbaar in *déze hof*. Het heeft een wonderlijke uitwerking in de arme, ontwaakte zondaar. Het lijkt alsof er iets vreemds met hem is gebeurd. Als hij echter begint te zien en te geloven dat het Gods werk in hem is, probeert hij uit alle macht dit in stand te houden. Vaak is hij bang dat het zal wegwijnen en hem een arme ongevoelige zondaar zal laten. Hij is er zeker van dat in dat geval van hem zal gelden, dat zijn laatste erger is dan zijn eerste. Tot zulke arme zondaren spreekt de Heere de volgende woorden. ‘De zachtmoedigen, dit gezien hebbende, zullen zich verblijden; en gij die God zoekt, ulieder hart zal leven’, Ps. 69:33. Deze belofte moet degenen bemoedigen die overtuigd en aangeklaagd worden door het Woord en door hun eigen geweten en die vaak vrezen dat deze overtuigingen zullen ophouden. Want dan zou het voor hen gelden ‘dat het hun beter ware geweest, dat zij de weg der gerechtigheid niet gekend hadden, dan dat zij, die gekend hebbende, weder afgekeerd zijn van het heilige gebod, dat hun overgegeven was’, 2 Petr. 2:21. Want zij kennen de kracht van hun verdorven hartstochten, de zwakte van hun eigen voornemens en de macht van de satan. Ook weten ze dat ze zeker zullen terugvallen in de zonde als hun overtuigingen zouden ophouden. Dit doet hen voortdurend zien op hun zondelast. Het maakt het bittere zoet en doet hun de pijnlijke roede verkiezen boven de rust in Sion. Tot zulke zielen worden deze woorden gesproken. Ze zijn niet bedoeld voor hen die de parel van grote waarde hebben gevonden of de penning hebben ontvangen, maar voor de zoekende ziel: ‘Gij die God zoekt, ulieder hart zal leven’, Ps. 69:33.

De eerste boodschapster van goede tijding uit de hemel komt tot het *geweten*. Deze boodschap gaat over 'het bloed der besprenging dat betere dingen spreekt dan Abel', Hebr. 12:24. Dit bloed reinigt het geweten en spreekt van kwijtschelding, vrede, verzoening en vriendschap met God. Het spreekt ook van verlossing van de zonde, van de mensen, van de wet, van de toom, van de dood, van de hel en van het graf. Dit alles is goed en beter dan het bloed van Abel of van iemand anders.

Ook verklaart de Heilige Geest iemand voor het eerst rechtvaardig in deze hof en verklaart God daar dat dit vonnis recht is. 'Die in de Zoon van God gelooft, heeft het getuigenis in zichzelf', 1 Joh. 5:10. *De Geest getuigt met onze geest*.

Ook lezen we: 'Ik zeg de waarheid in Christus, ik lieg niet mijn geweten mij mede getuigenis gevende door de Heilige Geest', Rom. 9:1. Dit is een geweten dat gereinigd is van zonde, van dode werken en van de vloek van de wet, dat verlost is van toorn en van alle verwijten van de satan, dat de boodschap van de verzoening van de Heere heeft gehoord, dat rechtvaardig verklaard is door de Geest, dat '*Abba, Vader*' heeft leren roepen en dat weet heeft van het getuigenis van de Heilige Geest, Die getuigt met onze geest dat wij kinderen Gods zijn.

Bedenk nu hoe groot het geweten van de mens is en wat een belangrijke taak het heeft. Wat maken al deze dingen het geweten machtig en geven ze het een uitnemende taak! 'De HEERE is verheven, want Hij woont in de hoogte; Hij heeft Sion vervuld met gericht en gerechtigheid', Jes. 33:5.

Maar laten we terugkeren tot ons onderwerp. Als God de belangrijkste rechter op aarde deze eer heeft verleend, moeten we aan deze hogere macht onderworpen zijn, zoals Paulus toen hij zei: 'En hierin oefen ik mijzelf, om altijd een onergerlijk geweten te hebben bij God en de mensen', Hand. 24:16. Daar stond Job ook naar: 'Mijn hart zal mij niet bestraffen zolang ik leef', Job 27:6, Eng. Vert. Dat bedoelt David ook als hij zegt: 'Spreekt in ulieder hart op uw leger, en zijt stil', Ps. 4:5.

Luister naar al de beschuldigingen, terechtwijzingen, verwijten, bestraffingen, aanklachten, onvolkomenheden, wensen, onrust, tekortkomingen en onvolmaakttheden die in het hart opkomen, want zij komen allemaal uit de hof van het geweten. Leg dit alles aan God voor met een ootmoedige belijdenis en in een ootmoedig gebed en doe dit oprecht. Het geweten zal elk gebed dat wij doen, omhelzen, ons gebed horen en ons vervullen met de zoete en milde rust van haar heerschappij, die in onze ziel neerdaalt als ze niets meer tegen ons in te brengen heeft. Dit bedoelt David als hij zegt dat hij raadslagen zal voornemen in zijn ziel, omdat zijn hart bij dag bedroefd is, Ps. 13:3. Met *overleggen in ons hart*, Ps. 77:7 wordt bedoeld dat we luisteren naar alle beschuldigingen en aanklachten van het geweten. Dit alles ontvangen we. Als we doen wat deze heerser van ons vraagt in antwoord op ons gebed, betalen we het geweten terug wat we ontvangen hebben en overleggen we in ons geweten. Dit is geven en ontvangen en als we dit doen, zullen we het ongenoegen van deze heerser niet opwekken. Door het goede te doen, zullen we lof van haar hebben, want zij is Gods dienaar ons ten goede en ziet hierop toe: 'Want onze roem is deze, namelijk de getuigenis van ons geweten, dat wij in eenvoudigheid en oprechtheid Gods, niet in vleselijke wijsheid, maar in de genade Gods, in de wereld verkeerd hebben', 2 Kor. 1:12.

Ons wordt gezegd dat zelfs de verschijning van de Rechter Zelf ons niet zal verschrikken, als we de geloofsbrieven hebben van deze oudste die heerschappij over ons heeft: 'Indien ons hart ons niet veroordeelt, zo hebben wij vrijmoedigheid tot God', 1 Joh. 3:21. Ook lezen we: 'En nu, kinderkens, blijft in Hem; opdat, wanneer Hij zal geopenbaard zijn, wij vrijmoedigheid hebben, en wij van Hem niet beschaamd gemaakt worden in Zijn toekomst', 1 Joh. 2:28. De verborgenheid des geloofs moet bewaard worden in een rein geweten en hieruit blijkt dat in deze hof de goddelijke verborgenheden zetelen: 'Houdende de verborgenheid des geloofs in een rein geweten', 1 Tim. 3:9. In zo'n geweten kunnen we de stem van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest horen en voelen, en kunnen we ons erover verblijden.

Dit is de beste schatkist waar we de penning van de Heere met haar beeld en opschrift kunnen bewaren. 'Maar het einde des gebods is liefde uit een rein hart, en uit een goed geweten, en uit een ongeveinsd geloof', 1 Tim. 1:5. Daarom is dit het beste kabinet om de penning in te bewaren. Niets kan het geloof zo erg doen wankelen als de zonde, niets kan het beeld van deze penning zo bezoedelen als ongereinigde schuld. De grote Heer des huizes heeft een arbeid der liefde. Daarom twijfel ik er niet aan, dat Hij - als wij deze munten bewaren, ermee kopen en verkopen, ermee handelen en ervan leven - zal zeggen, als Hij voor de tweede keer verschijnt om met Zijn dienstknechten rekening te houden: 'Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht! over weinig zijt gij getrouw geweest; over veel zal ik u zetten', Matth. 25:21.

De onverlichte zondaren maken hun eigen overleggingen tot hun rechter en God heeft het geweten tot een rechter gesteld over alle heidenen. 'Want wanneer de heidenen, die de wet niet hebben, van nature de dingen doen die der wet zijn, deze, de wet niet hebbende, zijn zichzelf een wet; als die betonen het werk der wet geschreven in hun harten, hun geweten medegetuigende, en de gedachten onder elkander hen beschuldigende, of ook ontschuldigende', Rom. 2:14-15. 'Want zovelen als er zonder wet gezondigd hebben, zullen ook zonder wet verloren gaan; en zovelen, als er onder de wet gezondigd hebben, zullen door de wet geoordeeld worden', Rom. 2:12. Merk op wat een grote taak het geweten zal moeten verrichten op de grote dag. Het zal niet alleen tegen deze mensen getuigen, maar er ook in grote mate toe bijdragen dat zij hun eigen vonnis vellen. De worm die niet sterft, waarover u kunt lezen in Markus 9:44 en Jesaja 66:24, is niets anders dan de bestraffingen van het geweten in de gedachten van de zondaar. Zo zeker als de zondaar die de wet overtreedt, zal sterven in zijn overtreding, zo zeker zal hij ook opstaan onder het oordeel van de wet. Dit oordeel zal de Zaligmaker slechts herhalen door te zeggen: 'Gaaf weg van Mij, gij vervloekten', Matth. 25:21. Het oordeel dat de heiden in zijn eigen geweten heeft uitgesproken, zal goedgekeurd en bekrachtigd worden door de Rechter van levenden en van doden. In dit opzicht is het geweten soms zo geëerd, zelfs door de Heere en Rechter, dat het een beslissende oordeel mocht vellen in aanwezigheid van de Rechter Zelf en dat dit oordeel zelfs door de Rechter Zelf onmiddellijk werd uitgevoerd: 'En zeide tot hem: Vriend! hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aan hebbende? En hij verstomde. Toen zeide de koning tot de dienaars. Bindt zijn handen en voeten, neemt hem weg, en werpt hem uit in de buitenste duisternis; daar zal zijn wening en knersing der tanden', Matth. 22:12-13. 'Vriend! hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aan hebbende?' Dit was alles wat de Rechter zei en het bracht het verschrikkelijke oordeel over die mens. Alle geheime beschuldigingen werden bewezen en door Gods zaakwaarnemer in het hart werd het oordeel uitgesproken. Het is duidelijk dat het hele proces rechtvaardig was, want de misdadiger werd op Gods bevel onmiddellijk terechtgesteld.

Ik heb hier gesproken over *de belangrijke taak van het geweten* in de heidenwereld, over de eervolle plaats die de Heilige Geest het geweten verleent in het leven van al Gods kinderen, over de hemelse zaken die eraan zijn toevertrouwd en die liggen onder de verantwoordelijkheid van het geweten en over de noodzaak om ons voortdurend door het geweten te laten leiden. Dat laatste wil zeggen, dat we luisteren naar de beschuldigingen en aanklachten die het geweten tegen ons inbrengt en de onvolkomenheid en alle andere dingen waarover het geweten spreekt en dat we proberen door het gebed deze beschuldigingen te doen ophouden, de aanklachten van het geweten te doen verstommen, alles te doen wat het van ons vraagt en voortdurend te luisteren naar de stem van het geweten, omdat we mede-erfgenamen zijn van de schatten van de hemel.

Ik heb ook geprobeerd aan te tonen dat een rein hart en een goed geweten - en dat is één en dezelfde zaak - vervuld moeten zijn met ongeveinsd geloof en ongeveinsde liefde en dat ze zich daarin moeten oefenen. Zonder twijfel is er geen betere schatkist om deze penning en haar beeld in te bewaren.

Tenslotte zegt het Oude Testament ons: 'Er is geen mens rechtvaardig op aarde, die goed doet en niet zondigt', Pred. 7:20. Het Nieuwe Testament bevestigt dit: 'Want wij struikelen allen in vele', Jak. 3:2.

Maar er is een middel gegeven tegen dit grootste kwaad: er is een fontein geopend voor het huis van David en voor de inwoners van Jeruzalem, Zach. 13:1. 'En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige', 1 Joh. 2:1 en er is vergeving bij God door Christus, opdat Hij gevreesd worde. De rechtvaardige die leeft uit deze Heilsfontein, zal weer opstaan, zelfs als hij zevenmaal valt in verzoeking, in moeiten, in beproevingen of verachten in de genade, Spr. 24:16.

De huichelaar en de bedrieger vallen echter niet meer dan één keer. De reden is dat ze alleen maar gemeend hebben dat ze stonden, maar nooit werkelijk gestaan hebben. Als het geweten ons slaat, is dat uit goedheid. Als het ons bestraft, zal dat uitnemende olie zijn die ons hoofd niet zal breken. Daarom zullen we voor deze vriend bidden in zijn rampspoed. 'De wonden des liefhebbers zijn getrouw; maar de kussingen des haters zijn af te bidden', Spr. 27:6.

Einde

**DE WET BEVESTIGD DOOR  
HET GELOOF IN CHRISTUS**

Oorspronkelijke titel:

**The Law Established bij the Faith of Christ.**



**Aan de gemeente in de Voorzienigheidskapel, Monkswellcourt te Londen  
En de gemeente in Richmond, Sussex.**

Londen, 1 januari 1786

*Geliefde broeders en zusters in Christus.*

Genade en vrede zij u vermenigvuldigd. Ik stuur u wat u wenst en waar u lang en vol ongeduld op hebt gewacht. Mijn vele verplichtingen maakten dat het zo lang duurde, anders zou ik al eerder bij u zijn geweest. Bovendien wordt er veel geredetwist over een deel van het onderwerp en daarom kostte het mij meer tijd om alles te toetsen. Het is niet alleen onze bedoeling niets verkeeds en verdraaids voor te stellen, maar hier mag ook niets verkeeds en verdraaids in voorkomen. Als ik de preek die ik nadien heb gehouden over Romeinen 8:3-4 hieraan toe zou voegen, zou het net zijn alsof ik een linnen kleed op een wollen kleed zet.

Maar om u ter wille te zijn, heb ik hier en daar wat weggelaten; iets van de schering en iets van de inslag<sup>1</sup>, rechte en dwarse draden opdat het toch een geheel zou worden. Moge de Heere u ogen geven om zelf te zien. Omdat u hierin, naar ik geloof, het ware Evangelie zult vinden en, naar anderen zeggen, gevaarlijke dwalingen, hoop ik dat u het zult toetsen aan dezelfde regel als ik. Dat de beloofde zegeningen zich aan dit woord zouden mogen paren en over de lezers zouden mogen komen, als het deze toets kan doorstaan. "Zovelen als er naar deze regel zullen wandelen, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid, en over het Israël Gods", Gal. 6:16.

Amen, zegt uw bereidwillige en onderdanige dienaar,

William Huntington S. S.

---

<sup>1</sup> Rechte en dwarse draden. Preek ook verschenen bij Uitgeverij De Groot, Goudriaan. Vertaald door mevr. Pas-Donker

### 3. De wet bevestigd door het geloof in Christus.

***"Doen wij dan de wet teniet door het geloof? Dat zij verre; maar wij bevestigen de wet."***  
Romeinen 3:31.

De apostel, die belasterd wordt omdat hij preekt over vrije genade en zalig worden door het geloof in Christus, probeert zijn evangelische leer te verdedigen tegen de valse beschuldiging en de monden van zijn wettische beschuldigers te stoppen. Hij houdt eraan vast dat de waarheid van God overvloedig is geweest tot heerlijkheid van God door zijn bediening - of hij nu een ware of een valse prediker is - en omdat de waarheid van God door hem overvloediger geweest is tot Zijn heerlijkheid, moet hij niet als een zondaar geoordeeld worden.

Zijn beschuldigers noemen hem *een leugenaar* en zijn leer van vrije genade *een leugen*. Anderen beweren dat hij zo'n vijand van goede werken is, dat hij zelfs pleit voor goddeloosheid. Dit zijn de woorden die hij, naar hun zeggen, heeft gebezigd: "Laat ons het kwade doen, opdat het goede daaruit kome", Rom. 3:8. Paulus houdt daar tegenover echter vol dat, als hij een zondaar is en zijn leer van vrije genade een leugen, hij gelogen heeft tot heerlijkheid van God en dat "de waarheid Gods door zijn leugen overvloediger is geworden", Rom. 3:7. Het is echter niet erg aannemelijk dat de waarheid van God heel duidelijk geopenbaard zou worden en Zijn macht getoond zou worden in het uitroeien van een valse leer en het brengen van zondaren tot gehoorzaamheid aan het Evangelie, zodat God verheerlijkt zou worden door hen die Zijn leer hadden ontvangen, terwijl Paulus, de dienaar van deze leer, niets dan leugens preekte. Het is alsof Paulus zegt: "Laat mijn leer leugenachtig of waar zijn, God erkent haar als Zijn leer, gebiedt er Zijn zegen over, zet er Zijn zegel op en wordt erdoor verheerlijkt." Als God wordt verheerlijkt en de waarheid duidelijk wordt geopenbaard aan zondaren, moet u zwijgen en niets overhaast doen. Zonder twijfel kan God geen heerlijkheid ontvangen uit uw laster, rumoer en geschreeuw. Paulus die merkt dat deze voorvechters van de wet, blijven woeden, tieren en liegen om zo goede werken aan te prijzen stelt hun het oordeel van de wet en de volvoering ervan voor en noemt die rechtvaardig. "Want indien de waarheid Gods door mijn leugen overvloediger is geworden, tot Zijn heerlijkheid, wat word ik ook nog als een zondaar geoordeeld? En zeggen wij niet liever gelijk wij gelasterd worden, en gelijk sommigen zeggen, dat wij zeggen: Laat ons het kwade doen, opdat het goede daaruit kome? Welker verdoemenis rechtvaardig is", Rom. 3:7,8.

Als dit zo is, zegt Paulus, zijn we allen gelijk. We hebben namelijk al aangetoond dat zowel de Joden als de heidenen onder de zonde zijn en als we allen in één staat verkeren, waarom ben ik dan geroepen, onderwezen, geheiligd en uitgezonden om te prediken? Dat ik ben uitgezonden om te prediken, is duidelijk, omdat de waarheid Gods door mijn leer overvloediger is geweest tot Zijn heerlijkheid. Als mijn mede-arbeiders en ik prediken dat we kwade werken moeten doen opdat het goede daaruit kome, in welk opzicht zijn we dan beter? Als er door genade geen verschil is tussen ons, waarom wordt God dan door ons verheerlijkt en worden wij door u gesmaad?

De apostel verwijst naar de Psalmen en houdt zijn lasteraars in Romeinen 3:10-18 het getuigenis van de hemel voor om zijn leer te bevestigen en hun mond te stoppen en past het daarna op hen toe als de stem van de wet, waarvoor zij ijverden. "Wij weten nu, dat al wat de wet zegt, zij dat spreekt tot degenen, die onder de wet zijn; opdat alle mond gestopt worde en de gehele wereld voor God verdoemelijk zij", vs. 19. Paulus blijft nog steeds bij zijn tekst en verklaart dat "door de wet de kennis der zonde is", maar dat we daaruit niet de rechtvaardigmaking verkrijgen vs. 20. "De rechtvaardigheid Gods is geopenbaard geworden zonder de wet." Dat is geen nieuwe leer, want dit is getuigd door "de wet en de profeten", vs. 21.

Dit is de rechtvaardigheid die God de Zaligmaker heeft gewerkt en die God de Vader heeft aanvaard en die Hij toerekent aan de gelovige in Christus Jezus Vs. 22. Deze rechtvaardiging van de zondaar door de gerechtigheid van Christus is tot heerlijkheid van vrije genade en krenkt de wet of het recht niet, omdat ze wordt gewerkt door de verlossing die in Christus Jezus is en Hij is door God voorgesteld om de wet te verheerlijken, het recht te voldoen, de toorn Gods te stillen en God met zondaren te verzoenen. Omdat de wet heerlijk is gemaakt door Christus", leven, het recht is voldaan door Zijn dood en de vloek van de wet geheel over Hem, als de Borg van zondaren, gekomen is, krenkt God zo Zijn wet niet en maakt Hij Zijn bedreiging en Zijn belofte waar. Vrije genade wordt verheerlijkt, de zondaar wordt schuldenaar van vrije genade en wordt om niet door

deze genade gezaligd. Zo is God volkomen rechtvaardig en rechtvaardigt Hij toch "degene die uit het geloof van Jezus is", vs. 25, 26. Alle mensen hebben gezondigd, door de wet is de kennis der zonde, allen worden door de wet schuldig gesteld voor God - want allen hebben gezondigd en derven zo de heerlijkheid Gods - en de zondaar wordt zalig gemaakt uit vrije genade door de verlossing en tussenkomst van een ander. "Waar is dan de roem? Hij is uitgesloten. Door wat wet? Der werken?" Vers. 27. Nee, de werkheilige is altijd opgeblazen, 1 Tim. 6:4, zeer blind voor het recht, Joh. 9:40. Hij roemt zichzelf het meest, Ps. 94:4, lijkt het meest op de duivel, 1 Tim. 3:6 en is het verst van het Koninkrijk Gods, Matth. 21:31.

Nee, alle roem is uitgesloten door de geestelijke wet van het geloof dat wonderen werkt, dat maakt dat een zondaar zichzelf verzaakt en tot God gaat en Hem de hele dag prijst. Iemand zal altijd vol lof spreken over de dingen die hem rijk, gezond, gelukkig en heerlijk maken en een lang leven schenken. Genade maakt een mens geestelijk rijk Openb. 2:9; gezond Ps. 67:2, (Engelse vert.); gelukkig, Spr. 3:13; heerlijk, Jes. 60:1 en schenkt hem het eeuwige leven zonder aanzien van zijn werken als de bewerkende of verdienende oorzaak. "Wij besluiten dan, dat de mens door het geloof gerechtvaardigd wordt, zonder de werken der wet", vs. 28.

Maar misschien acht u uzelf beter omdat u Joden bent en besneden bent. Dit is niets anders dan uw toevlucht nemen tot leugens. "Is God een God der Joden alleen? En is Hij het niet ook der heidenen? Ja, ook der heidenen", vs. 29. Uw besnijdenis zal u zonder het geloof niet rechtvaardigen voor God en ook zal de voorhuid van de heidenen hen niet verdoemen als ze in Jezus geloven. "Nademaal Hij een enig God is, Die de besnijdenis rechtvaardigen zal uit het geloof, en de voorhuid door het geloof", vs. 30.

Ik veronderstel dat u nu weg zult gaan en zult zeggen dat we de zonde de vrije teugel geven, de zeden van de mensen verderven, de hele wet van God krachteloos maken en alle goede werken teniet doen door te preken over vrije genade en de rechtvaardigmaking om niet door het geloof in Christus Jezus.

Maar stop, trek deze conclusie niet te snel. Wij krenken de wet niet en maken haar niet krachteloos door het geloof. Dat zij verre, op deze, en op geen andere wijze, wordt ze bevestigd.

***"Doen wij dan de wet teniet door het geloof? Dat zij verre; maar wij bevestigen de wet",*** Romeinen 3:31.

Nu ik mijn tekst heb genoemd, verzoek ik u aandachtig te luisteren, terwijl ik mijn gedachten in de volgende punten aan u zal voorleggen.

- I. Wat is de wet en het wettige gebruik ervan?
- II. Wat kan de wet wél en niet doen?
- III. Wat moeten we verstaan onder het geloof?
- IV. Een bewijs dat het geloof de wet bevestigt en de wijze waarop dit gebeurt.
- V. Wie de wet krachteloos maken.
- VI. Een bescheiden onderzoek of de wet alleen, zonder de belofte, een Schriftuurlijke regel is waarin alles staat wat nodig is voor het leven, de handel en de wandel van de christen.
- VII. Als iemand de wet voortdurend voorstelt aan christenen in alle standen van het leven als een levensregel is het gepast om te zeggen dat zij de taal van een evangelist spreken en zijn werk doen?

#### *I. Wat moeten we verstaan onder de wet Gods?*

Ik versta hieronder de decaloog of de tien geboden, die de Heere gegeven heeft in Exodus 20 en die door Mozes herhaald worden in Deuteronomium 5. "Deze woorden sprak de HEERE tot uw ganse gemeente, op de berg, uit het midden des vuurs, der wolk en der donkerheid, met een grote stem, en deed daar niets toe", Deut. 5:22. Deze decaloog is de belangrijkste wortel waaruit alle stammen en takken ontsproten door de woorden van Mozes en de profeten. Deze woorden waren geschreven op twee stenen tafelen, die neergelegd werden in de Ark als Gods eeuwig getuigenis tegen alle zonde en alle zondaren. Daarom wordt de Ark "de Ark der getuigenis", genoemd en tot dit getuigenis gingen de stammen op.

- De wet is een afschaduwing *van veel van Gods dengden* en een openbaring van een groot deel van Zijn gedachten en wil. Ze toont wat Hij wil en wat Hij niet wil. In de striktste zin van het

woord kan de wet geen openbaring van ál Gods gedachten en Zijn ganse wil genoemd worden, want de verborgenheid van Zijn wil aangaande het leven in Christus wordt in het Evangelie aan het licht gebracht. Zonder twijfel is de wet een openbaring van God, want veel van Zijn heerlijke deugden schitteren daarin. Daarom wordt de bediening des doods heerlijk genoemd.

- *Gods heiligheid* wordt geopenbaard in de wet. "De wet is heilig." Die deugd schijnt als een komeet in de wet en openbaart onze vuilheid. Daardoor wordt onze vijandschap tegen de wet en de wetgever opgewekt. Het bedenken des vleses is vijandschap tegen de wet, het onderwerpt zich der wet niet en het kan ook niet.
- De *goedheid van God* wordt in de wet geopenbaard. "De wet is goed", omdat er niets in staat dan wat we kennen als echt goed en niets verboden wordt dan wat we kennen als kwaad. Daarom werkt de wet "door het goede de dood", in ons Rom. 7:13, zo zeer dat ons boze geweten haar prijst. "Indien nu onze ongerechtigheid Gods gerechtigheid bevestigt, wat zullen wij zeggen? Is God onrechtvaardig, als Hij toorn over ons brengt?", Rom. 3:5. De rechtvaardigheid van God wordt geopenbaard in de wet. "Het gebod is ... rechtvaardig", Rom. 7:12. We zien dat Zijn ongenoegen tegen de zonde en Zijn eeuwige toorn tegen alle zondaren geopenbaard wordt en dat er geen enkele grond voor hoop gevonden wordt in de wet der tien geboden dat Hij degene die de wet overtreedt, ooit onschuldig zal houden. Ook is er niet de minste grond voor hoop in het hele boek Gods dat een deel daarvan ooit veranderd of herroepen zal worden. Daarom is er geen genade voor hen die sterven onder haar vloek: "Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur", Matth. 25:41.
- De *onveranderlijkheid van God* wordt geopenbaard in de wet. "God heeft enig ding voor en niemand kan Hem daarvan afkeren", Job 23:13, zie kant. Dit blijkt als we de wet beschouwen als een openbaring van Zijn toorn. De toorn Gods is geopenbaard over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der mensen Rom. 1:28. Deze toorn wordt aangeduid als een beker ongemengde wijn, die uitgegoten wordt in de beker der gramschap die voor eeuwig het deel van de goddelozen zal zijn Mal. 1:4. Toen het Recht deze beker gaf in de handen van onze gezegende Borg, huiverde de menselijke natuur ervoor terug en riep de Zaligmaker driemaal in het gebed uit: "Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan!" Matth. 26:39. Er kon echter geen gehoor gegeven worden aan de bede om de beker weg te nemen. God spaarde Zijn eigen Zoon niet en als Hij Zijn eigen Zoon niet spaarde, zal Hij dan de zondaar sparen die onder de wet sterft? Dit is de openbaring van de onbuigzaamheid van het recht, de onveranderlijkheid van de wet en de Wetgever en van het gewicht van de toorn in al haar verschrikking. Hier zien we hoe vreselijk de zonde is en hoe verdorven de zondaren zijn in al hun onverschilligheid en woosheid. Hier zien we ook de dierbare Verlosser als Zijn onnavolgbare gehoorzaamheid het meest schittert.
- *Gods eeuwigheid* wordt geopenbaard in de wet. De overtreders van de wet "zullen gaan in de eeuwige pijn", Matth. 25:46. Ik weet dat sommige verstoorders van Israël, die voorwenden dat ze Hebreëen en Grieken van naam zijn, die nieuwe leer van de verlossing voor de veroordeelden in de hel verdedigen door te zeggen dat het woord "eeuwig", in de oorspronkelijke talen duidde op een beperkte tijd. Ik heb echter niemand gevonden die zoveel moed had dat hij durfde te beweren dat het ook een beperking inhoudt als het wordt toegepast op de eeuwigheid van Jehovah of op het eeuwige geluk van Gods kinderen. Laten we erkennen dat de eeuwigheid van God in de wet wordt geopenbaard. Er is aangetoond dat de wet veel heerlijke deugden van God openbaart, die er helder in schitteren. Daarom wordt de wet heerlijk genoemd. Laten deze mensen hopen op een uiteindelijke bevrijding van de verdoemden en als zij daar komen beproeven of het misbruik van de goedheid, de geringschatting van de heerlijkheid, het ongenoegen van een geminachte God, het verachten van het recht, het spotten met de onveranderlijkheid door een valse hoop op een veranderlijke wet en Wetgever hen niet in alle eeuwigheid in het gezicht zullen slaan en het geweten van allen die stierven onder de vloek van die verschrikkelijke wet niet met wroeging zal vervullen. In de bovenstaande zin zal God, als een beledigd en gekrenkt Wezen, de onvergeeflijke overtreders altijd bezoeken met de verschrikkelijke slagen van Zijn ijzeren roede. "Bedde ik mij in de hel, zie, Gij zijt daar", Ps. 139:8. De verdoemden zullen zeker uit de hel komen als de onveranderlijke Jehovah deze verandering toestaat, maar niet eerder.

Als God Zijn wet niet gestand doet, houdt Hij op God te zijn. Als er één deugd kan veranderen, kunnen alle deugden veranderen. "Doch God zij waarachtig", Rom. 3:4, zegt de Heilige Geest en dan alleen zullen wij met de wet kunnen instemmen. "Uw wet is de waarheid", Ps. 119:142.

*Nu ik een korte beschrijving gegeven heb van de wet, zal ik verder gaan met het tweede deel van dit punt, namelijk het wettige gebruik ervan.*

"De wet is goed, zo iemand die wettelijk gebruikt", 1 Tim. 1:8. Het is wettig om daaruit Gods ernstige waarschuwing te doen weerklinken om zo de witgepleisterde muur van eigengerechtigheid neer te halen en de valse vrede die daarmee samengaat, te verstoren Ezech. 12:10. Dit werd al afgebeeld door het vallen van de muur van Jericho bij het klinken van de ramshoornen.

A. We moeten vasthouden aan *de geestelijkheid* van de wet. De wet is Goddelijk net als de Wetgever. De wet is geestelijk, maar de zondaar is vleeselijk, verkocht onder de zonde Rom. 7:14. Als de wet in haar geestelijke betekenis aan het hart van de zondaar wordt gelegd en haar geestelijke eisen worden ontdekt, wordt het geweten van de zondaar geopend, zijn zonde aan het licht gebracht en komt openbaar dat hij in vreselijke banden verkeert. Toen het gebod kwam, is de zonde weer levend geworden en kwam er allerlei verdorvenheid openbaar. Door de wet is de kennis der zonde, "want ook had ik de begeerlijkheid niet geweten zonde te zijn, indien de wet niet zeide: Gij zult niet begeren", Rom. 7:7.

Er moet nadruk gelegd worden op de *goedheid, de onveranderlijkheid en de eeuwigheid* van de wet en haar onbegrensde eisen om alle hoop op een verbond dat de dood brengt, weg te nemen en om de zondaar alle valse gronden en de leugens waartoe hij de toevlucht neemt, te ontnemen. Dat moeten we doen door te tonen dat "zovelen als er uit de werken der wet zijn, onder de vloek zijn", Gal. 3:10. Stervend onder de wet, moeten zij eronder opstaan en erdoor schuldig verklaard worden, want "totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet een jota noch een tittel van de wet voorbijgaan", Matth. 5:18. De wet zal iedere overtreder die onder haar gevonden wordt aan de Rechter overleveren en hem rekenschap afeisen van ieder ijdel woord. De Rechter is door de onveranderlijke banden van waarheid en gerechtigheid gebonden om de misdadiger over te leveren aan de wraakvorderende gerechtigheid en de eeuwige gerechtigheid zal erop toezien dat het eeuwigdurende oordeel van de wet in eeuwigheid zal worden voltrokken. Daarom wordt de wet wettig gebruikt als ze getrouw wordt gepreikt in haar geestelijke betekenis aan hen die onder de wet zijn, opdat de mond van het roemen gestopt wordt en de zondaar schuldig gesteld wordt voor God, want de woorden van de wet zijn gericht aan alle eigengerechte zondaren die door de wet gerechtvaardigd zoeken te worden. "Wij weten nu, dat al wat de wet zegt, zij dat spreekt tot degenen, die onder de wet zijn", Rom. 3:19.

B. Een Evangeliedienaar kan *elk deel van de wet* prediken in het licht van het Evangelie en haar, ontwapend van de vloek en veroordelende kracht, heerlijk afschilderen voor de ogen van de waarachtige christen en toch het werk van een evangelist doen. De wet zegt bijvoorbeeld: "En het zal ons gerechtigheid zijn, als wij zullen waarnemen te doen al deze geboden, voor het aangezicht des HEEREN, onzes Gods, gelijk Hij ons geboden heeft", Peut. 6:25. Ik heb grond om te zeggen dat de wet ruimte laat voor een borg en dat Christus, als Borg, de wet verheerlijkt en heerlijk gemaakt heeft, Jes. 42:21, Eng. vert. Deze wet is overtreden door het hele menselijk geslacht, kinderen niet uitgezonderd. Dit blijkt als we de volgende schriftgedeelten vergelijken. "De wet ... is volmaakt, bekerende de ziel", Ps. 19:8. "Ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen", Ps. 51:7. "Wie zal een reine geven uit de onreine? Niet een", Job 14:4. Daarom heeft de dood geheerst van Adam tot Mozes over hen ook over kinderen die niet gezondigd hadden in de gelijkheid van de overtreding van Adam of op dezelfde wijze. Waar de dood heerst, zet de zonde hem op de troon, hetzij door toerekening, hetzij door erfschuld of dadelijk zonden "De zonde is in de wereld ingekomen, en door de zonde de dood; en alzo is de dood tot alle mensen doorgedaan", Rom. 5:12.

Maar nu is de rechtvaardigheid Gods geopenbaard geworden zonder de wet, hebbende getuigenis van de wet en de profeten: namelijk de rechtvaardigheid van God de Vader Die de weg tot de rechtvaardigheid heeft geopend, van God de Zoon Die haar heeft verworven en van God de Heilige Geest Die haar openbaart en toepast door het geloof van Jezus Christus, tot allen, en over allen, die geloven Rom. 5:21, 22.

Ik kan hier nog aan toevoegen dat de beloofde Geest, een zegen van het verbond Die aan alle uitverkorenen is beloofd, de Geest der liefde en van een gezond verstand genoemd wordt, Jes. 59:21; 2 Tim. 1:7, Eng. vert. Gods liefde die door de Heilige Geest in het hart wordt uitgestort, is net zo geestelijk als de wet, want de wet wordt vervuld in oprechte liefde Rom. 13:8. Zo mag een

christen die bekleed is met toegerekende gerechtigheid en vervuld is met Goddelijke liefde, zeggen tot heerlijkheid van vrije genade dat "het recht der wet vervuld is in hem, die niet naar het vlees wandelt, maar naar de Geest", Rom. 8:4. Want de Geest geeft getuigenis van de gerechtigheid in de gelovige en stort de liefde tot God in zijn hart uit. Dit doet zijn genegenheden uitgaan tot God en Gods kind. Wie liefheeft Degene Die geboren heeft, die heeft ook lief degene die uit Hem geboren is. Liefde tot God en tot de naaste zijn de twee grote geboden waaraan de bediening van de ganse wet en de profeten hangt.

C. Een Evangeliedienaar kan ook *andere delen van de wet* in het licht van het Evangelie prediken. De wet zegt bijvoorbeeld: "Eert uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land, dat u de HEERE uw God geeft", Ex. 20:12. Als ik nu aan een oprecht christen bewijs dat God zijn Vader is Joh. 20:17 en de kerk zijn moeder Gal. 4:26 in de evangelische zin van het woord, kan ik eveneens met zekerheid aantonen op grond van het verbond der belofte dat God "zijn leven en de lengte zijner dagen", is Deut. 30:20 en dat hij Hem tot in alle eeuwigheid zal genieten in het ver gelegen land dat de Heere ons geeft, Jes. 33:17. Zo kan een Evangeliedienaar de hele wet voorstellen in het licht van het Evangelie en toch het werk van een evangelist doen, zonder dat hij ervan beschuldigd kan worden dat hij zware lasten legt op de schouders van de mensen in plaats van hen te leren hun lasten op de Heere te werpen.

Het antwoord van sommigen die zich tegen God stellen en vijanden van de waarheid zijn, luidt:

"Als Christus de wet heeft verheerlijkt en God zondaren rechtvaardigt door de toerekening van Zijn gehoorzaamheid waardoor Hij de wet verheerlijkte en als Christus door Zijn dood het recht heeft voldaan, de dood heeft overwonnen, de toorn van God heeft gestild en de uitverkorenen met Hem heeft verzoend, wat blijft er dan over van de leer van de vergeving der zonden, de gave van het leven, de gave van de hemel en de hele leer van vrije genade? Als een borg de volledige schuld van een schuldenaar betaalt aan een schuldeiser, is het naar de wet dat de schuldenaar uit de gevangenis komt en kunnen we in het geheel niet zeggen dat zijn zonden vergeven zijn. De kinderen van de wereld die in hun geslacht wijzer zijn dan de kinderen van het licht hebben mij vroeger in deze hoek gedreven."

Hierop antwoord ik:

Dat een schuldenaar niet aan zijn schuldeiser verplicht is, als hij zelf voor een borg heeft gezorgd om de hele schuld die hij gemaakt heeft te betalen, tenzij het zou zijn omdat hij hem zijn vertrouwen heeft geschonken. Zo is het echter niet tussen God en tussen ons. Toen God, de grote Schuldeiser, van de hemel neerzag op Adams geslacht dat zijn schuld niet kon betalen, vond Hij geen borg onder ons. Er was "niemand rechtvaardig, ook niet een", Rom. 3:10. Er was geen oog dat medelijden kon hebben en geen hand om te helpen. Er was niemand die in de bres kon staan, niemand die toen God dat vroeg, antwoord kon geven. Zo staat er ook geschreven dat een van de mensen die geen geld hadden, kwam en "zijn broeder uit het huis zijns vaders aangreep, zeggende: Gij hebt een kleed, wees ons ten overste, laat toch deze aanstoot onder uw hand wezen", Jes. 3:6. Omdat hij zich bewust was van zijn eigen onvermogen, weigerde hij dit met een eed, zoals iedere verstandige zondaar zou doen en zwoer "zeggende: Ik kan geen heelmeeester wezen; er is ook geen brood en geen kleed in mijn huis; zet mij niet tot een overste des volks", Jes. 3:7. Omdat dit de uitroep was van ieder vleselijk mens tot wie we allen zo gauw vluchten, heeft het God behaagd ons een Heerser te zenden voor Wie Hijzelf heeft gezorgd, "Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid", Micha 5:1.

Omdat de Schuldeiser voor de Borg zorgde, terwijl geen enkele wet een schuldeiser daartoe verplicht, houd ik er toch aan vast dat er volledige genoegdoening is geschonken aan de wet en aan het recht en dat toch de leer van de vergeving der zonden en het zalig worden uit genade volledig overeind blijft. Zo kreeg God volkomen genoegdoening en is Hij toch de Gever. Zo zijn wij bevrijd zonder de wet en het recht te krenken en zullen we toch in alle eeuwigheid schuldenaars blijven van vrije genade. Dit is een grote verborgenheid, maar ik spreek hier over God de Schuldeiser en Zijn geliefde Zoon de Borg, Die Beide in gelijke mate tekort zijn gedaan en zijn gekrenkt door het ganse geslacht van schuldenaars.

Het is waar dat Mozes soms in de bres gestaan heeft en Pinehas ook, maar de eerste was een beeld van Christus als Middelaar en de tweede was een beeld van Christus als Priester. Zij konden de breuk niet helen, maar God wees hen aan als lasthebbers van Christus. Toen al deze types

tekortschoten, kwam de Schuldeiser al spoedig om Zijn deel op te eisen, terwijl Hij uitriep: "Er is niemand die voor mij kan staan om de breuk te helen." Tenslotte werd de breuk zo groot dat Noach, Daniël en Job niet tussen zouden hebben kunnen treden bij het recht voor één overtreder van de wet, zij zouden zelfs een zoon of dochter niet hebben kunnen bevrijden, maar zij zouden alleen hun eigen ziel hebben kunnen verlossen door hun gerechtigheid, die volmaakt moet zijn omdat de wet zelf ook volmaakt is.

## II. *Wat de wet kan doen en wat ze niet kan doen.*

De wet kan de zonde ontdekken, want door de wet is de kennis der zonde, want ik had de zonde niet gekend zonder de wet. De wet kan de zonde groter maken en haar voorstellen zoals ze echt is in Gods oog, opdat de zonde boven mate zondigende wordt door de wet Rom. 7:13. Ze kan de zonde de overhand geven over de zondaar. Toen het gebod kwam, is de zonde weder levend geworden. "De zonde, oorzaak genomen hebbende door het gebod, heeft in mij alle begeerlijkheid gewrocht", en "heeft mij verleid, en door hetzelfde gedood", Rom. 7:8, 11. De wet kan de zonde zo krachtig maken dat ze de zondaar als een veroordeelde misdadiger, die gevangen is in de banden van de zonde, kan overleveren aan de wrekende gerechtigheid en de zonde een plaats geven in zijn geweten als een worm die niet sterft. "De kracht der zonde is de wet", 1 Kor. 15:56.

- A. De wet kan de zonde niet onderwerpen noch de zondaar heerschappij geven over de zonde. Door de eerste overtreding, wordt er schuld op de mens geladen. Door de wet, die de bediening des doods is voor iedere overtreder, komen we onder de prikkel des doods te liggen. Zo is de wet krachteloos door het vlees. Ze is niet krachteloos in zichzelf, niet krachteloos in haar beschuldigende, verschrikkende, bindende en veroordelende natuur. Ook zou de wet niet krachteloos zijn in het rechtvaardigen, als de mens haar geboden kon gehoorzamen. De gevallen mens "kan haar echter niet gehoorzamen en daarom kan de wet de mens geen leven schenken. "Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was, heeft God, Zijn Zoon zendende in gelijkheid des zondigen vleses, en dat voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees", Rom. 8:3. De satan houdt hem gevangen onder de bindende en veroordelende macht van de wet. De mens die de geboden overtreedt, is door de wet gebonden in de ketenen van zijn overtreding Jes. 45:14. De duivel, de overste van de macht der lucht, van de geest die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid, heerst over hem als over een veroordeelde misdadiger Ef. 2:2.
- B. De wet kan de ongerechtvaardigde zondaar oog in oog doen staan met een aanklager voor Gods aangezicht. Hij die vroeger de middelaar van het verbond was, is nu de aanklager van allen die rechtvaardigheid zoeken in de werken der wet. "Meent niet, dat Ik u verklagen zal bij de Vader; die u verklaagt, is Mozes, op welke gij gehoopt hebt", Joh. 5:45. De wet kan maken dat er een oneindige afstand is tussen God en de zondaar, de zonde maakt scheiding tussen God en de ziel Jes. 59:2 en de wet houdt de breuk open en zal ervoor zorgen dat de oneindige afstand er blijft. Als een onoverbrugbare kloof zal de wet God eeuwig gescheiden houden van hen die sterven onder haar oordeel. Daarom wordt er gezegd dat de wet tegen ons is Kol. 2:14. Het is ijdel als we verwachten dat Mozes in de bres zal gaan staan, want hij staat daar niet meer als middelaar. Mozes, Mijn knecht, leeft niet meer als middelaar, maar staat nog steeds in de bres als een aanklager van de eigengerechte mens.
- C. De wet is de man van iedere ziel die onder haar leeft en het leven van haar verwacht. De wet verbindt zo'n ziel aan zichzelf zoals een vrouw aan haar man verbonden wordt. Zo'n geestelijke vrouw heeft krachtens de wet recht op de hele vreselijke erfenis van haar man, dat is op de ganse, eeuwige toorn van God. Als zo'n zondaar in zijn eertijds Christus aangrijpt, wordt dit beschouwd als overspel omdat de eerste man nog leeft. Als de zondaar echter ziet dat de wet een dodende letter is en tot Christus gaat, is hij der wet gestorven door het lichaam van Christus en is hij geen overspeler als hij Jezus huwt Rom. 7:2-4.

De grootste voorvechters voor de letter van de wet, zijn de grootste vijanden van de geest van het Evangelie. De vervolgers en moordenaars van de Zaligmaker noemden zichzelf Mozes", discipelen Joh. 9:28 en zij waren verder van het Koninkrijk der hemelen dan de hoeren en de tollenaars. En de felste vervolgers van de apostelen waren zij die ijverden voor de wet van Mozes Hand. 21:20.

Omdat de Heere mij er de laatste tijd toe heeft gebracht om onderscheid te maken tussen de wet en het Evangelie, omdat het twee verschillende verbonden zijn, heeft het sommigen de laatste tijd goed gedacht om vanaf de preekstoel enige pijlen op mij af te schieten. Zulke mensen moeten zich

ervoor wachten dat ze niets overhaast doen, opdat ze geen arme zielen die juist het land der belofte binnengaan, terugbrengen naar Egypte door de weg die zij naar Gods woord nooit meer zullen gaan. God heeft mij de kracht en de macht van beide doen gevoelen en ik hoop dat Hij mij er altijd van weerhouden zal om ze met elkaar te vermengen.

Ik heb nauwlettend de gangen van verschillende belijders gevolgd. Zij legden eerste grote achting en ijver voor de wet aan de dag en zijn daarna weggezonden in het arminianisme en van daaruit in openlijke goddeloosheid. Ik heb persoonlijk enige van deze ellendige mensen gekend en ik zou me erg vergissen als ze niet te ver gegaan zijn om ooit weer terug te keren. Als de macht van God een mens niet door het geloof kan bewaren in Christus, zal geen wettische band dat ooit kunnen.

*Ik zal nu bespreken wat de wet niet kan doen.*

1. Ze kan een zondaar geen genade schenken. De taal van de wet luidt: "Ik zal niet onschuldig houden die Gods naam ijdelijk gebruikt." Ook kan de wet de schuldige niet vrijspreken: al de offeranden die onder de wettische bedeling werden geofferd, konden niemand reinigen naar het geweten Hebr. 9:9. De wet kan niet rekenen met de lichtzinnigheid van de jeugd, de gebreken van de ouderdom, onze gewone zwakheden en krachtige verzoeken. Die "in een zal struikelen, die is schuldig geworden aan alle", Jak. 2:10 en "totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet een jota noch een tittel van de wet voorbijgaan", Matth. 5:18.

2. De wet kan niet levend maken en geen leven schenken. Het is de bediening des doods en des oordeels 2 Kor. 3:7-9. Iedere ziel die onder de wet verkeert, is in tweeërlei opzicht dood: hij ligt onder het oordeel dat over Adam is uitgesproken en is dood geboren en hij ligt onder de vloek die is uitgesproken over iedere overtreder. Zo een zal onder het eeuwige oordeel van de wet komen, tenzij vrije genade hem opzoekt. Als er een wet was die het leven had kunnen schenken, dan zou de rechtvaardigheid door die wet geworden zijn Gal. 3:21. Ik weet dat de wet zegt: "De mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven", Rom. 10:5.

Ik vraag me echter af of er in deze voorwaardelijke belofte bedoeld wordt op het "eeuwige leven in heerlijkheid", als een zegen die verdiend kan worden door onze werken. Adam had geen belofte dan het aards Paradijs maar hij verkreeg de heerschappij om zijn gehoorzaamheid. Hem was niet beloofd dat hij het eeuwige leven en de heerlijkheid in de hemel zou ontvangen om zijn gehoorzaamheid. Het is waar dat Christus het leven kreeg op grond van Zijn verdienste en dat is geen wonder, want Hijzelf is de Heere van het leven en de heerlijkheid, de levendmakende Geest, de Opstanding en het eeuwige Leven.

Laat dat zijn zoals het is, de mens bleef niet verstoken van een belofte van het leven. Ik zal niet onderzoeken of deze belofte de voorwaardelijke belofte van de wet of de absolute belofte van een beter verbond is; ik denk echter het laatste. De belofte luidt als volgt: "Want Hij zal Zijn engelen van u bevelen, dat zij u bewaren in al uw wegen. Zij zullen u op de handen dragen, opdat gij uw voet aan geen steen stoot. Op de felle leeuw en de adder zult gij treden, gij zult de jonge leeuw en de draak vertreden. Dewijl hij Mij zeer bemint, spreekt God, zo zal Ik hem uithelpen; Ik zal hem op een hoogte stellen, want hij kent Mijn Naam. Hij zal Mij aanroepen, en Ik zal hem verhoren; in de benauwdheid zal Ik bij hem zijn. Ik zal er hem uittrekken, en zal hem verheerlijken. Ik zal hem met langheid der dagen verzadigen, en Ik zal hem Mijn heil doen zien", Ps. 91:11-16.

Omdat ik in de wet niet zulke beloften als de bovenstaande kan vinden, neem ik aan dat ze beloften zijn van het betere verbond en heel goed toegepast kunnen worden op Christus, aan Wie de beloften werden gedaan en in Wie ze alle ja en amen zijn. Ook liggen ze in Hem als ons gezegend Hoofd vast voor het ganse zaad Rom. 4:16. Wanneer de Zaligmaker spreekt als de Zoon des mensen, wijst Hij daar ook op tot eer en heerlijkheid van de Vader. "Gelijkerwijs Mij de levende Vader gezonden heeft, en Ik leve door de Vader; also die Mij eet, dezelve zal leven door Mij", Joh. 6:57. In het bovenstaande zie ik niets dat afbreuk doet aan de eer van de Zaligmaker of aan Zijn verdienste, maar juist het tegendeel. We zien dat de menselijke natuur van Christus vlekkeloos was, "geheiligd en in de wereld gezonden", en dat daarin de tweede Persoon van de eeuwig geprezen Drie-eenheid woonde. Deze is God over allen, is verenigd met God de Vader en één in Wezen met Hem, Joh. 10:30. Hij is begiftigd met al de zeven genadegaven, giften en zegeningen van de Heilige Geest Jes. 11:2, op Zijn lippen is genade uitgestort Ps. 45:2, aan Hem is alle oordeel en macht gegeven en in Hem zijn al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen Kol. 2:3. Aan Hem is de belofte van het leven en de heerlijk-



heid voorgesteld Ps. 91:11 en God de Vader helpt Ps. 22:11 en rechtvaardigt Hem. Maar dan moet Zijn gerechtigheid wel een eeuwigdurende gerechtigheid zijn, die groot genoeg is om de hele wereld te rechtvaardigen, als God haar aan allen zou willen toerekenen. Het is zeker dat zij die deze gerechtigheid toegerekende onzin noemen, niet kunnen ontkomen aan het oordeel van de hel, als zij sterven onder de ontzaglijke schuld van de schrikkelijke verachting van de Zoon van God.

3. Niemand die uit de werken der wet is, kan door de wet gerechtvaardigd worden ook al doet hij zijn uiterste best. Wie voor zijn leven werkt, is een schuldenaar om al de geboden van de wet te doen. Niets minder dan een volmaakte, geestelijke en niet aflatende gehoorzaamheid zal hem die de wet aankleeft, rechtvaardigen. "Nu degene, die werkt, wordt het loon niet toegerekend naar genade, maar naar schuld. Doch dengene, die niet werkt, maar gelooft in Hem, Die de goddeloze rechtvaardigt, wordt zijn geloof gerekend tot rechtvaardigheid", Rom. 4:4, 5. Kan de wet een zondaar tot Christus brengen om het leven en de zaligheid te ontvangen? Nee, zij kan alleen maar een zondaar aan Christus, de Rechter van levenden en doden, overleveren. "Weest haastelijk welgezind jegens uw wederpartij ...; opdat de wederpartij niet misschien u de rechter overlevere", zegt de Heere Matth. 5:25.

U zult antwoorden en zeggen: "Ja, de wet kan ons tot Christus brengen om de zaligheid te ontvangen. Er staat geschreven: "Zo dan, de wet is onze tuchtmeester geweest om ons tot Christus te brengen, opdat wij uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden", Gal. 3:24, Eng, vert. De woorden "om ons te brengen", zijn in het Engels schuin gedrukt, als toevoeging. Ik denk dat ze niet vermeld en gebruikt werden in de grondtekst. Het is duidelijk dat zij die deze woorden in de tekst hebben gezet, daardoor de tekst in tegenspraak hebben gebracht met de woorden van de Zaligmaker, Die tweemaal heeft gezegd: "Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke", Joh 6:44 en "niemand kan tot Mij komen, tenzij dat het hem gegeven zij van Mijn Vader", Joh. 6:65. Dit trekken en geven behoort tot een beter verbond. Zo wordt hij die tot Christus komt, getrokken door de Vader, getrokken met de koorden van eeuwige liefde Oer. 31:3 als met mensenzelen Hos. 11:4. Maar God weet dat onder de wet der geboden geen mens getrokken wordt. Ze zegt ons ternauwernood dat we ons moeten haasten om hulp te verkrijgen en brengt ons nog veel minder tot Christus. Het is de stem van de genade die ons zegt dat we moeten vluchten voor de toekomstige toorn.

Toen de wet op de berg Sinaï werd gegeven, stond er een omheining om de berg om het volk ervan te weerhouden om tot de Wetgever te naderen. Tot op deze dag zijn zij die de wet het meest aankleven, het verst van God. Als er een wet is die de zondaar tot Christus kan brengen, is het de ceremoniële wet, want die stelt Christus bijna in elk gedeelte voor. Zoals Milton opmerkt, werd Israël daaronder gebracht *"tot een beter verbond en van de schaduwachtige typen geleid tot de waarheid, overeenkomstig Johannes 1:17*. Het werd gebracht van het vlees tot de geest, van de last van strenge wetten tot het algemeen aannemen van vrije genade, van slaafse vrees tot kinderlijke vrees."

Zo werd het, volgens de geleerde schrijver, geleerd dat de wet gegeven was met het doel hen te doen zien hoe verdorven ze van nature waren omdat de zonde in hen werd opgewekt om tegen de wet te strijden, opdat ze tot de slotsom zouden komen dat er kostbaarder bloed voor de mens betaald moest worden, als ze zagen dat de wet de zonde wel kon ontdekken maar niet kon wegnemen door deze zwakke, schaduwachtige boetedoening, het bloed van stieren en bokken, alleen. De rechtvaardige moest staan in de plaats van de onrechtvaardige, opdat zij, als die rechtvaardigheid hen door het geloof werd toegerekend, gerechtvaardigd zouden worden voor God en vrede voor het geweten zouden vinden. Dit kon de wet hun niet geven en konden zij door goede werken niet verkrijgen. Omdat zij die niet konden bewerken, konden zij het leven niet verkrijgen. Zo blijkt dat de wet onvolmaakt is." De geleerde schrijver wijst erop "dat deze schaduwachtige types tot de waarheid leidden, datagenade en waarheid door Jezus Christus geworden zijn." Ik denk dat het wel aannemelijkst is dat de offeranden, die hij zwakke, schaduwachtige boetedoeningen noemt, Israël brachten tot de slotsom dat er kostbaarder bloed voor de mens betaald moest worden.

Als er echter kan worden aangetoond dat de zedelijke wet een zondaar tot Christus kan brengen, zal ik geen bezwaar maken. Ik weet echter dat het een krachtige stem van de hemel was en de woorden die deze stem sprak zijn niet te vinden in de wet der geboden die mij tot Christus bracht. Ik geloof dat ik evenveel van de veroordelende kracht van de wet heb gevoeld als welke sterveling dan ook, niemand uitgezonderd. Dit bracht me echter niet tot Christus, maar deed me in plaats

daarvan wensen dat er geen God was, geen komend oordeel, geen toekomende afrekening en geen eeuwig bestaan voor mijn ziel en deed me tenslotte wensen dat ik een beest was geweest.

Ik ken sommige mensen die in zwarte wanhoop leven onder de wet en de wet met al haar verschrikkelijke eisen en grote toorn even levendig kunnen beschrijven als welke dienaar van het Evangelie in Engeland dan ook. Toch heeft het hen niet tot Christus gebracht en ik geloof dat het hen daar ook nooit brengen zal. De geest des geloofs moet vertrouwen werken in het hart voor de zondaar door Christus tot God gaat. Het is het geloof dat de zondaar gaande maakt. "Die tot God komt, moet geloven dat Hij is, en een Beloner is dergenen, die Hem zoeken", Hebr. 11:6. Dit geloof wordt altijd vergezeld door een openbaring van de arm van de Heere. "Wie heeft onze prediking geloofd, en aan wie is de arm des HEEREN geopenbaard?" Jes. 53:1. We zullen de Zaligmaker niet volgen, zolang dit niet is gebeurd. "Er geloofden zovelen, als er geordineerd waren tot het eeuwige leven", Hand. 13:48. Allen zullen het er mee eens zijn dat ongeloof betekent dat we afwijken van God en geloof dat we tot Hem komen, Heb. 3:12. "Doch de wet is niet uit het geloof; maar de mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven", Gal. 3:12. Het is gemakkelijk te bewijzen dat het trekken, brengen en komen tot Christus allemaal vastliggen in de onvoorwaardelijke beloften, die behoren tot een beter verbond, dat het verbond der belofte genoemd wordt, Ef. 2:12.

Zo blijkt dat de wet het leven niet kan geven en de zondaar niet kan rechtvaardigen of tot Christus kan leiden of brengen. Als er echter enigen zijn die twistziek zijn en eraan vasthouden dat de voorwaardelijke belofte van het leven die aan de wet verbonden is, betrekking heeft op het eeuwige leven in heerlijkheid, is het duidelijk dat de wet beloofde wat ze niet kon vervullen. Als er namelijk een wet geweest was die het leven had kunnen geven, zouden we zeker door die wet de rechtvaardigheid verkregen hebben. Omdat dit echter niet zo is, wil ik "de genade Gods niet teniet doen; want indien de rechtvaardigheid door de wet is, zo is dan Christus tevergeefs gestorven", Gal. 2:21.

Als de belofte van de wet slechts doelt op het *tijdelijk* leven, in overeenstemming met het eerste gebod met een belofte, dat luidt: "Eert uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land, dat u de HEERE uw God geeft", Ex. 20:12, is het naar de woorden van Mozes slechts een arm leven op zijn best, dat de wet belooft. "Aangaande de dagen onzer jaren, daarin zijn zeventig jaren, of, zo wij zeer sterk zijn, tachtig jaren; en het uitnemendste van die is moeite en verdriet", Ps. 90:10. Moeite en verdriet zijn van zo weinig waarde voor een ziel die met Christus begeert te zijn, dat het de moeite niet loont om ervoor te strijden.

Het lijkt mij duidelijk dat de mens die het meest heeft gevoeld van de strengheid van de wet, er op de meest wettige wijze mee zal omgaan en dat hij die een vreemdeling is van de verschrikkingen van de wet, het minst kent van de zoetheid van het Evangelie. Wie niet duidelijk spreekt over het Evangelie, spreekt ook niet duidelijk over de wet. De beste Evangeliedienaar is hij die de wet het scherpst predikt. Dat blijkt uit de leer van onze dierbare Verlosser, Die het Evangelie zo duidelijk predikte als niemand dat kon en die de wet duidelijk uitlegde als niemand ooit deed. Daarom zal hij die op wettische wijze de wet aankleeft, zeker het Evangelie verduisteren en zij die doen alsof zij de grootste voorvechters van de wet zijn, zijn de grootste vijanden van het Evangelie en de vreselijkste bespotters van God.

Kijk maar naar de Britse Paus, ik bedoel de leider van de arminianen, die doet alsof hij de grootste voorvechter van de wet is in heel Groot-Brittannië. Ik denk dat ik al de annalen van de aarde en de hel kan uitdagen om mij zulke vreselijke godslasteringen voor te leggen als hij leerde en openbaar maakte. Noem één bruut kerkmens, Kaïn niet uitgezonderd, die de eeuwige gerechtigheid van de Zoon van God "toegerekende onzin", heeft genoemd, het besluit van God "een vreselijk besluit", en de leer van verkiezing en predestinatie "de wet van de duivel." Ik daag u allemaal uit om mij te tonen, dat er voor de huidige voorvechter van de wet het levenslicht zag, zulke godslasteringen zijn geuit door enig schepsel, mens of duivel.

Wij weten allemaal dat Gods verkiezingsbesluit van eeuwigheid vastligt, al voor er duivelen waren, en daarom kan het geen wet van de duivel zijn. Als hij zijn leer van de vreselijke volmaaktheid geloofend had en de verdorvenheid van het hart van de christen die strijdt tegen de wet zijns gemoeds "de wet van de duivel", genoemd had, dan zou hij gelijk gehad hebben, want dat is zeker de wet van de duivel, anders zou ze niet strijden met de wet Gods, die geschreven is in het hart van de christen. Het is duidelijk dat de duivel de wet daar eerst heeft gelegd Gen. 3:4 en nu strijdt om

zijn heerschappij te behouden, zelfs in Gods heiligste kinderen en in de stralen van het helderste licht dat ooit een kind van God bescheen Rom. 7:22, 23.

*Het is duidelijk dat de wet geen tijdelijk, geestelijk of eeuwig leven schenken kan.* Ook kan de wet een christen niet verzekeren van enig leven, in dit en in het toekomstige leven. Een christen moet ook niet leven onder de wet als het verbond der werken. Ook zal de zonde geen heerschappij hebben over hem die weigert om zo te leven, want zulke mensen zijn "niet onder de wet, maar onder de genade", Rom. 6:14. Zij moeten God ook niet dienen onder het wettische juk dat niemand kan dragen, maar het juk van Christus op zich nemen en God "dienen in nieuwigheid des geestes, en niet in de oudheid der letter", Rom. 7:6.

Ook wordt Gods ware kind niet geboden om zich de wet voortdurend voor ogen te stellen. Hij moet echter alle geboden eerbiedigen en God nooit vergeten, opdat Hij nabij zal zijn in tijden van gevaar, zodat hij zich niet zal ontzetten. Zo stelt Paulus ons een loopbaan voor om in te lopen en zegt ons die te lopen "ziende op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus", Hebr. 12:2. Omdat God heeft beloofd dat hij de mens die op Hem vertrouwt, volkomen vrede zal schenken en iedere gelovige gebiedt om in Christus Jezus de Heere te wandelen gelijk hij Hem heeft aangenomen, geloof ik dat de christenen die Hem aannemen zoals Hij Zich aan hen heeft geopenbaard, als de Weg, de Waarheid en het Leven, de wet het beste houden, tenzij we veronderstellen dat vereniging met Christus en een delen in de vergevende liefde goede werken teniet doen. Omdat de Heere echter de wortel en de stam van iedere ware gelovige is, zijn vereniging en gemeenschap met Hem de enige weg om de boom goed te maken en de Waarheid heeft gezegd dat de vrucht goed is als de boom goed is. Ik ga nu verder met ons volgende punt.

### III. *Wat we moeten verstaan onder het geloof?*

Onder het geloof kunnen we vier dingen verstaan.

- In de eerste plaats het Voorwerp van het geloof.
- In de tweede plaats de geloofsleer.
- In de derde plaats de genade van het geloof.
- En in de vierde plaats het leven uit het geloof.

1. In de eerste plaats zal ik dus spreken over het Voorwerp van het geloof. *De eenheid van het Goddelijke Wezen* is het Voorwerp van het geloof. "Hoor, Israël! de HEERE, onze God, is een enig HEERE", Deut. 6:4.

Het geloof heeft ook als Voorwerp dat er meer Personen zijn in één Goddelijk Wezen. "Want Drie zijn er, Die getuigen in de hemel, de Vader, het Woord en de Heilige Geest; en deze Drie zijn Een", 1 Joh. 5:7. De Persoon Die het dichtst bij ons staat in ons geloof, is de Zaligmaker, want door Hem geloven we in God, 1 Petrus 1:21. Ook staat er geschreven: "Gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij", als de Weg tot Hem Joh. 14:1. Zoals we niet alleen in de Naam van de Vader en van de Zoon gedoopt worden, maar ook in de Naam van de Heilige Geest, zo worden we ook niet alleen gezegend in de Naam van de Vader en de Zoon, maar ook in de Naam van de Heilige Geest. "De genade van de Heere Jezus Christus, en de liefde van God, en de gemeenschap des Heiligen Geestes, zij met u allen", 2 Kor. 13:14. In het Boek van God wordt duidelijk verklaard dat de Heilige Geest een andere Persoon is en dat Hij een Goddelijk Wezen is. Daarom moet iedere ware gelovige geloven en erkennen dat er meer Personen zijn in het Goddelijk Wezen. Er is geen komen tot volle verzekerdheid des verstands zolang we de verborgenheid van God, van de Vader en van Christus niet kennen Kol. 2:2.

2. In de tweede plaats kunnen we onder het geloof de geloofsleer verstaan, die de apostel het geloof noemt: "Maar zij hadden alleenlijk gehoord, dat men zeide: Degene, die ons eertijds vervolgde, verkondigt nu het geloof, hetwelk hij eertijds verwoestte", Gal. 1:23. Ik denk dat hier bedoeld wordt op de leerstellingen die hij verkondigde. De artikelen van het geloof zijn zo talrijk, dat ze hier niet allemaal kunnen zijn bedoeld.

De belangrijkste en meest wezenlijke punten zijn de hiervoor genoemde leer van de Drie-eenheid en de leer van de *verkiezing en predestinatie tot het leven*. Deze leer wordt altijd geopenbaard aan de oprechte gelovige. Daarom wordt het geloof ter onderscheiding "het geloof der uitverkorenen

Gods", genoemd Titus. 1:1, want het wordt alleen in de uitverkorenen Gods gevonden en het oprechte geloof grijpt de leer van de verkiezing aan, terwijl het naamchristendom het *een verschrikkelijk besluit* noemt.

De leer van de *persoonlijke verlossing* is een leerstuk van het geloof. Het geloof overwint de afkeuring, toejuichingen, toorn, ijdelheid en de godsdienst van de wereld en het overwint ook de god van deze wereld. "Dit is de overwinning die de wereld overwint, namelijk ons geloof", 1 Joh. 5:4. Het geloof behaalt deze overwinning door het bloed van het Lam.

De leer van de *rechtvaardigmaking uit genade* door een toegerekende gerechtigheid is ook een leerstuk van het geloof. Daarom wordt de toegerekende gerechtigheid ter onderscheiding "de rechtvaardigheid des geloofs" genoemd, Rom. 4:11, Rom. 10:6.

De leer van de *krachtadige genade* die de ziel verandert en vernieuwt, is een leerstuk van het geloof, want iedere ware gelovige wordt zo vernieuwd in onderscheiden trap en mate.

De *volharding* der heiligen is een leerstuk van het geloof, daarom wordt er gezegd dat de christen door "de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid", 1 Petrus 1:5.

3. *De genadegave van het geloof* wordt in onze tekst aangeduid als een zeer waardevolle zegen van de Heilige Geest Ef. 2:8 en als een uitgelezen vrucht van de Heilige Geest Gal. 5:22. Ieder uitverkoren schaap van Christus, en niemand anders, zal haar zeker ontvangen. "Gijlieden gelooft niet; want gij zijt niet van Mijn schapen, gelijk Ik u gezegd heb", Joh. 10:26. Zij die verordineerd zijn tot het eeuwige leven, zijn ook verordineerd tot een leven door het geloof, want "er geloofden zovelen, als er geordineerd waren tot het eeuwige leven", Hand. 13:48.

4. Onze tekst kan ook doelen op het *leven en de daden* van het geloof. Omdat het geloof een genade is waardoor God zeer verheerlijkt wordt, zijn "alle dingen mogelijk dengene, die gelooft", Mark. 9:23. Het geloof verheerlijkt God ook zeer door Hem alle heerlijkheid te geven. Abraham "is gesterkt geweest in het geloof, gevende God de eer", Rom. 4:20. Het is een genade die gevonden wordt bij iedere verhoorde bede en zonder het geloof is ieder gebed ijdel. Het is een genade die God zeer behaagt, want "zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen", Hebr. 11:6. Het is een geloof dat al het nodige uit de volheid van de Zaligmaker ontvangt. Daarom wordt er gezegd dat we leven "door het geloof des Zoons van God", Gal. 2:20. Het is een genade die de Zaligmaker een aangename verblijfplaats, een woning in het hart bereidt, omdat ze werkt door de liefde tot Hem, "opdat Christus door het geloof in uw harten wone", Ef. 3:17. Het geloof is "een vaste grond der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet", Hebr. 11:1. Ons tegenwoordige en eeuwige deel ligt vast in het geloof: "Heeft God niet uitverkoren de armen dezer wereld, om rijk te zijn in het geloof?", Jak. 2:5. Kortom, het is een genade, die het hart reinigt, door de liefde werkt en de wereld overwint. "Welke door het geloof koninkrijken hebben overwonnen, gerechtigheid geoefend, de beloftenissen verkregen, de muilen der leeuwen toegestopt; de kracht des vuurs hebben uitgeblust, de scherpste des zwaards zijn ontvloten, uit zwakheid krachten hebben gekregen, in de krijg sterk geworden zijn, heirlegers der vreemden op de vlucht hebben gebracht", Hebr. 11:33-34. Het is een genade die het schepsel ontledigt, een genade die een sterke hand heeft, Christus aangrijpt, als een oog op Christus ziet, als een mond Christus eet en al het nodige van Christus ontvangt. Deze genade zoekt de eer van God en voedsel voor de ziel. Rechtvaardigheid en kracht, licht en leven, vrede en vreugde, de zegeningen die noodzakelijk zijn voor dit leven en de heerlijkheid van het toekomstige leven zijn de beloften van het zaligmakend geloof. Het is tenslotte ook een genade die altijd zal blijken uit de vruchten, zonder dat iemand voor zich laat "trompetten, gelijk de geveinsden doen", Matth. 6:2.

#### ***IV. Ik zal aantonen dat we door de prediking van het geloof de wet bevestigd wordt en hoe dat gebeurt.***

1. In de eerste plaats bewijzen we door de prediking van de uitgestrekte voldoening van Christus dat de wet is gehoorzaamd, verheerlijkt en heerlijk gemaakt door Één Die gelijk is aan de Wetgever en daarom ook gelijk is aan de wet. Christus heeft het "geen roef geacht Gode even gelijk te zijn", maar heeft "de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen", en is "gehoorzaam geworden", dan Zijn geboorte tot Zijn dood, tot "de dood des kruises", Filipp. 2:6-8. Door Christus", leven werd de wet verheerlijkt en door Zijn dood werd voldaan aan de hoogste eisen van het recht en werden alle

beloften en schaduwen die voorafgingen aan de komst van Christus en het heil dat door Hem bereid werd, volkomen vervuld. Gods eer die verduisterd was door iedere overtreder, werd hersteld in haar luister en heerlijkheid door de volmaakte gehoorzaamheid van Zijn Zoon en een heerlijke weg werd geopend, zodat genade kon heersen tot verheerlijking van het recht.

Is de wet heerlijk, heilig, rechtvaardig, goed, geestelijk, waar en eeuwig? Dat moge zo zijn. Christus is echter het uitgedrukte Beeld van de Vader en het Afschijnsel Zijner heerlijkheid Hebr. 1:3. Is de wet heilig? Christus is de Heilige. Is de wet rechtvaardig? Christus is de Rechtvaardige. Is de wet goed? Christus is de goede Herder. Is de wet geestelijk? Christus is de Heere van de hemel, de levendmakende Geest; ja, de Opstanding en het Leven. Is de wet waar? Christus is de ware God en het eeuwige leven. Is de wet eeuwig? Christus is de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste. Zegt de wet dat u uw God moet vrezen? Hier is een Knecht op Wie de Geest van de vreze des Heeren rustte. Zegt de wet dat u de Heere, uw God, moet liefhebben met heel uw hart? Hier is een Persoon Die waarachtig God is en God is Liefde. Zegt de wet dat u heilig moet zijn, omdat de Heere, uw God, heilig is? Hier is er Een Die heilig is als God, heilig als mens en heilig als Godmens, Die heilig is geboren, Die nooit een onheilige gedachte had, nooit een onheilig woord sprak en Wiens voeten nooit onheilig wankelden. "Wie van u overtuigt Mij van zonde? En indien Ik de waarheid zeg, waarom gelooft gij Mij niet?" Joh. 8:46. De duivel zelf heeft erkend dat Hij rechtvaardig is, toen hij zei: "Ik ken U, wie Gij zijt, namelijk de Heilige Gods", Luk. 4:34. Judas erkende ook dat Hij rechtvaardig is, toen hij zei: "Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed!" Matth. 27:4. Pilatus erkende dat Hij rechtvaardig is, toen hij zijn handen waste en zei: "Ik ben onschuldig aan het bloed dezes Rechtvaardigen; gijlieden moogt toezien", Matth. 27:24. Zijn vrouw erkende dat Hij rechtvaardig is, toen ze zei: "Heb toch niet te doen met die Rechtvaardige; want ik heb heden veel geleden in de droom om Zijnentwil", Matth. 27:19. Zijn moordenaars erkenden dat Hij rechtvaardig is, toen ze zich op de borst sloegen en zeiden: "Waarlijk, Deze was Gods Zoon!" Matth. 27:54. De soldaten erkenden dat Hij rechtvaardig is, toen ze verklaarden dat de engelen van de hemel de steen hadden weggerold en erop waren gaan zitten, Matth. 28. De leidlieden erkenden dat Hij rechtvaardig is, toen ze zeiden: "Neem dit geld en zeg: 'Zijn discipelen zijn des nachts gekomen, en hebben Hem gestolen .... En indien zulks komt gehoord te worden van de stadhouder, wij zullen hem tevreden stellen, en maken, dat gij zonder zorg zijt-' Matth. 28:13, 14.

God de Vader erkende dat Hij rechtvaardig is door Hem op te wekken uit de doden en ons met Hem. God de Heilige Geest erkende dat Hij rechtvaardig is door getuigenis te geven van Zijn opstanding en Zijn gerechtigheid aan iedere gelovige. De Zaligmaker gaf getuigenis van Zijn eigen rechtvaardigheid door te maken dat iedere valse getuige bij zijn rechtszaak de anderen tegensprak en door Zijn tegenstanders op de grond te doen vallen om de woorden van de psalmdichter te vervullen: Als zij "naderden om mijn vlees te eten, stieten zij zelve aan, en vielen", Ps. 27:2.

Toen de Goddelijke Wetgever zo'n voortreffelijke Persoon en zo'n voortreffelijke gehoorzaamheid zag, waren alle deugden Gods volkomen met elkaar in overeenstemming en verkondigden zij dat zij allemaal waren voldaan. Het recht zegt: "Door het bloed uws verbonds heb Ik uw gebondenen uit de kuil, daar geen water in is, uitgelaten", Zach. 9:11 en "Ik ben getrouw en waarachtig om de zonden te vergeven en hen te reinigen van alle ongerechtigheid", 1 Joh. 1:9. Terwijl de wet zegt: "Verwerp een volmaakte gehoorzaamheid en ik zal u nooit meer verdoemen",. Het is mijn taak om "de goddeloze te veroordelen, gevende zijn weg op zijn hoofd, en de rechtvaardige te rechtvaardigen, gevende hem naar zijn gerechtigheid", 2 Kron. 6:23. De heiligheid zegt: "Ik ben de HEERE, die u heilige", Lev. 20:8. De waarheid zegt: "Ontvangt de waarheid", en "en de waarheid zal u vrijmaken", Joh. 8:32. Het licht zegt te zullen "verschijnen degenen, die gezeten zijn in duisternis en schaduw des doods", Luk. 1:79. De wijsheid zegt: "Ik leg voortreffelijke wijsheid weg voor de rechtvaardigen", Spr. 2:7, Eng. vert. en maak hen wijs tot zaligheid 2 Tim. 3:15. De vrede zegt: "Ik verkondig 'vrede degenen die verre zijn, en degenen die nabij zijn", Jes. 57:19. De goedertierenheid zegt: "Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten", Hebr. 13:5. De getrouwheid zegt: "Ik zal Mijn verbond niet ontheiligen, en hetgeen uit Mijn lippen gegaan is, zal Ik niet veranderen", en Ik zal "in Mijn getrouwheid niet feilen", Ps. 89:35, 34. De barmhartigheid zegt: "Ik zal barmhartig zijn, dien Ik barmhartig ben", Rom. 9:5 en Ik "zal eeuwiglijk gebouwd worden", Ps. 89:3. De alomtegenwoordigheid zegt: "En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld", Matth. 28:20. De almacht zegt: "Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht", 2 Kor. 12:9. Het leven zegt: "Want Ik leef, en gij zult leven", Joh. 14:19. De eeuwigheid zegt: "Israël wordt verlost door de HEERE met een eeuwige verlossing", Jes. 45:17. De heerlijkheid zegt: "De nooddriftige verhoogt Hij uit de drek, dat Hij hen de stoel der ere doe

beërven", 1 Sam. 2:8. De drie-enige Jehovah zegt: "Opdat zij volmaakt zijn in een", en vervuld worden "tot al de volheid Gods", Joh. 17:23, Ef. 3:19.

Zo bevestigen we de wet in de hand van de Wetgever tot verheerlijking van alle deugden van de Godheid en in overeenkomst met de woorden die zij gezamenlijk spreken, terwijl God de goddelozen rechtvaardigt. Omdat God de wet verheerlijkt heeft door het leven van de Zaligmaker en het recht volkomen genoegdoening geschonken heeft door Zijn dood, wordt, de gehoorzaamheid van de Zaligmaker het heerlijke fundament van de troon der genade. "Gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Uws troons; goedertierenheid en waarheid gaan voor Uw aanschijn henen", Ps. 89:15. Zo is God rechtvaardig zowel met betrekking tot het gebod als met betrekking tot de straf van de wet, zelfs wanneer Hij een zondaar rechtvaardigt. Zo staat er geschreven: "Welke God voorgesteld heeft tot een verzoening door het geloof in Zijn bloed, ... tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid in deze tegenwoordige tijd; opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende degene die uit het geloof van Jezus is", Rom. 3:25-26. Zo wordt de wet bevestigd in de hand van, de Wetgever.

2. In de tweede plaats bevestigen wij de wet, als ontwapend van haar vloek en als veroordelende kracht, in het hart van de Middelaarskoning Christus Jezus. Toen Hij kwam om de wet te vervullen, zei Hij: "Uw wet is in het midden Mijns ingewands", Ps. 40:9. De wet was neergelegd in de ark, die een echt type van Christus was. Christus heeft het oordeel dat "enigerwijze ons tegen was uit het midden weggenomen, hetzelfde aan het kruis genageld hebbende", Kol. 2:14. Daarom bewaart de Heere Jezus de verheerlijkte en ontwapende wet in Zijn eigen hart en is Hij waarachtig God én Zaligmaker, omdat Hij niemand verlost dan door Zijn bloed. "Gij zijt uws zelfs niet. Gij zijt duur gekocht", 1 Kor. 6:19, 20. Zo is de christen Gode niet zonder de wet, maar is hij "voor Christus onder de wet", 1 Kor. 1:21.

3. Wij bevestigen de wet in het hart van ieder oprecht kind van God, zoals er staat geschreven: "Maar dit is het verbond, dat Ik na die dagen met het huis van Israël maken zal, spreekt de HEERE: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven; en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn", Jer. 31:33. We bevestigen dat de wet vervuld is in het hart van een christen door de prediking van een toegerekende gerechtigheid die de wet bevredigt en de liefde van God die de wet vervult. De wet zegt niets tegen een borg en toegerekende gerechtigheid, ook zegt ze niets tegen de liefde van God. Daarom besluiten wij met de apostel dat de gelovige de gerechtigheid van Christus heeft en dat de liefde Gods in zijn hart is uitgestort. Dit eerste maakt dat hij aan de eisen van de wet voldoet, het laatste is de vervulling van de wet. We mogen met de taal van de Schrift zeggen dat "het recht der wet vervuld is in hen, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest", Rom. 8:4. Zo wordt de wet bevestigd in het hart van ieder kind van God.

4. In de vierde plaats bevestigen we de wet in de hand van het recht als een verbond der werken dat volmaakte en niet aflatende gehoorzaamheid eist op straffe van de verdoemenis van alle onbekeerde nakomelingen van Adam. We bevestigen ook dat de wet in al haar Goddelijke eisen is tegen iedere ziel die buiten Christus is. "Want zovelen als er uit de werken der wet zijn, die zijn onder de vloek", Gal. 3:10. De rechtvaardige Rechter van de ganse aarde moet krachtens Zijn Goddelijke waarheid het vonnis van de wet uitspreken over allen die onder de wet sterven. "Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is", Matth. 25:41. Zo wordt de wet bevestigd in de handen van het recht en vormt het de onveranderlijke grondslag van de troon des oordeels. Neem de wet weg en de troon des oordeels valt, want "waar geen wet is, daar is ook geen overtreding", Rom. 4:15 en daarom is er dan ook geen rechter en geen oordeelstroon nodig. God heeft echter Zijn troon bereid ten gericht. Wij leren dat Christus de wet wel verheerlijkt en heerlijk gemaakt heeft, maar haar nooit tenietgedaan heeft. Hij vervulde de wet, maar heeft haar nooit herroepen of in enig opzicht krachteloos gemaakt.

5. In de vijfde plaats komen veel van Gods heerlijke eigenschappen openbaar in de wet en is de wet Goddelijk en geestelijk. Daarom is de wet ook eeuwig en is ze voor altijd bevestigd. Daarom zullen zij die onder de wet, als het verbond der werken, sterven tot hun eeuwige ontsteltenis merken dat de wet nooit zal ophouden te bestaan, dat er nooit een tittel of een jota van de wet voorbij zal gaan, of herroepen, veranderd, afgezwakt of tenietgedaan zal worden, maar dat de goddelozen zullen

gaan in de eeuwige pijn. Men heeft mij ervan overtuigd dat het woord "eeuwig", dat van toepassing is op de staat van de rechtvaardigen ook van toepassing is op de ondergang van de verdoemden. Wat de huichelaar ook zegt, Christus verkondigt iedere ongelovige: "Waar Ik heenga, kunt gijlieden niet komen", Joh. 8:21. L1 kunt niet komen uit het rijk van de doden over de kloof die er gesteld is. "Voorwaar, Ik zeg u: Gij zult daar geenszins uitkomen, totdat gij de laatste penning zult betaald hebben", Matth. 5:26. Het verblijf in de gevangenis kan onze schulden nooit betalen en de verdoemenis van een zondaar kan dat nog minder. Hij zal zijn Maker in alle eeuwigheid vloeken om hem toch Zijn verdienste te schenken.

Sommigen, die een hernieuwde mogelijkheid van verzoening hebben uitgedacht, beweren godslasterlijk dat zondaren, en zelfs duivelen, nadat ze een tijd in de hel hebben verkeerd, allemaal teruggebracht zullen worden in Gods gunst. Dit is moeilijk te verklaren, omdat er sommigen zijn die nooit in Gods gunst hebben verkeerd. Ze beweren ook dat de veroordeelden voor een tijd zullen lijden na de oordeelsdag. Dit is net zo verwonderlijk, want Christus heeft gezworen dat er geen tijd meer zal zijn. De veroordeling van de goddelozen en de tijd zullen tegelijk eindigen en naar de eed van Christus zal er daarna geen tijd meer zijn. Na de tijd is er alleen maar een eindeloze eeuwigheid. Als er een periode gevonden wordt in de eeuwigheid, dan zou er zo'n verlossing uit de gevangenis kunnen zijn. Zo bevestigen we het oordeel, de toorn, de uitvoering en de donder van de wet in engelen en mensen, zelfs in de hel. "Bedde ik mij in de hel, zie, Gij zijt daar", Ps. 139:8. "Doen wij dan de wet teniet door het geloof? Dat zij verre; maar wij bevestigen de wet", Rom. 3:31.

6. Ten zesde bevestigen we de wet voor de ogen van iedere ware gelovige als een grens die God gesteld heeft om alle ongerechtigheid te beletten op straffe van kastijding met de roede van Zijn Vaderlijk ongenoegen. "Indien zijn kinderen Mijn wet verlaten, en in Mijn rechten niet wandelen zo zal Ik hun overtreding met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheid met plagen. Maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hem niet wegnemen, en in Mijn getrouwheid niet feilen", Ps. 89:31, 33, 34.

We bevestigen de wet in het hart van een ware gelovige door hem te zeggen dat de wet nu zijn vriend is, omdat hij in Christus Jezus is. De wet is goed omdat ze de arme schuldenaar een borg toekent, de Schuldeiser is goed omdat Hij een Borg zond en de Borg is goed omdat Hij de schuld betaalde. De wet ziet niets afkeurenswaardigs in een toegerekende gerechtigheid en kan niemand verdoemen die in deze gerechtigheid gevonden wordt. "En hij dit weet, dat de rechtvaardigen de wet niet is gezet, maar de onrechtvaardigen en de halsstarrigen", 1 Tim. 1:9.

De wet is geen vijand van iemand wiens schuld door een borg is betaald. Stel u bijvoorbeeld voor dat ik een schuld van vijftig pond heb en daarom gevangen wordt gezet. Een borg komt naar voren, betaalt de schuld en krijgt een kwitantie van de schuldeiser. Geen rechtvaardige schuldeiser zal na de betaling van de schuld proberen mij in de gevangenis te houden. Zo wordt de christen, als hij van God een kwitantie heeft gekregen in zijn hart, op wettige wijze uit de gevangenis bevrijd. Zo maakt zo'n verandering in omstandigheden de vreselijke wet tot een vriend van de gevangene. Stel u ook voor dat een onschuldige en een moordenaar beiden beschuldigd worden van dezelfde misdaad. In een eerlijk proces wordt de onschuldige vrijgesproken en de moordenaar als schuldige aangewezen. Dezelfde wet die een vijand is van de moordenaar is dan een vriend van de onschuldige. Zo kwelt de beschuldigende duivel hier zowel de rechtvaardige als de goddeloze, maar in de ogen van de wet en het recht is de één volmaakt in Christus. Het recht zegt: "Ik schouw niet aan de ongerechtigheid in Jakob; ook zie ik niet aan de boosheid in Israël", Num. 23:21. De ongerechtvaardigde mens wordt in de oude Adam en onder de wet van Adam gevonden als een hater van God en van hen die God vrezen. Tot zulke mensen zegt het recht: "Geen doodslager heeft het eeuwige leven in zich blijvende", 1 Joh. 3:15. Hier is de wet, die een tegenstander is van de ongelovige, een vriend van de gelovige. Dat is niet verwonderlijk, want de vergeldende Rechter zegt: "Ik ben getrouw en rechtvaardig, dat Ik u de zonden vergeve, en u reinige van alle ongerechtigheid", 1 Joh. 1:9. Kort gezegd: een rechtvaardig God rechtvaardigt zonder de wet en het recht te krenken de goddelozen door toerekening van de gerechtigheid van de Borg. Zo ziet de gerechtvaardigde ziel dat de wet en het recht hem in de Middelaar gunstig genegen zijn. Omdat hij bekleed is met een gerechtigheid die de wet volkomen bevredigt, luidt de taal van zijn geloof: "Ik dien met het gemoed de wet Gods", Rom. 7:26. Zo'n ziel weet dat liefde de vervulling van de wet is en omdat liefde het hart is van het nieuwe schepsel, kan hij in heilige triomf zeggen: "Ik heb een vermaak in de wet Gods, naar de inwendige mens", Rom. 7:22. Hij die wandelt in geloof en liefde, wandelt onberispelijk naar de geboden des Heeren. Zo'n ziel heeft geen reden om beschaamd te

zijn, omdat hij eerbied toont voor alle geboden. Zo bevestigen we de wet voor de ogen en in het hart van iedere ware gelovige als een wet die ontwapend is van haar vloek en veroordelende kracht. "Doen wij dan de wet teniet door het geloof? Dat zij verre; maar wij bevestigen de wet", Rom. 3:31.

#### V. *Wie de wet krachteloos maken.*

Als de wettische mens die werkt om het leven te beërven, de erfenis verkrijgen zal, is het geloof ijdel geworden en de belofte van God tenietgedaan Rom. 4:14. "Is dan de wet tegen de beloftenissen Gods? Dat zij verre", Gal. 3:21. Als de prediking des geloof geen plaats over laat voor de wet, is de wet tenietgedaan. "Doen wij dan de wet teniet door het geloof? Dat zij verre", zegt onze tekst. Zo wordt de wet bevestigd zonder iets af te doen van de belofte en zo wordt het geloof in de belofte bevestigd zonder iets af te doen aan de wet. Ik zal nu aantonen wie de wet tenietdoen.

1. De deïst erkent geen Zaligmaker, geen Evangelie, geen komend oordeel en daarom ook geen Rechter en geen wet. Zo doet hij de wet en het Evangelie teniet en noemt ze een ijdele priesterdienst. Zo maakt hij alles krachteloos.
2. Hij die spreekt over liefde tot alle mensen, die zegt dat God de mens nooit gemaakt heeft om hem te verdoemen, maar dat alle mensen zalig zullen worden door de algemene verzoening, of ze verkoren zijn of niet, onttroont het recht en laat door zijn verdoemelijke ketterij geen plaats over voor de troon des oordeels. Zo is er in de wet geen plaats meer voor Degene aan Wie zij rechtmatig toebehoort, want "gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid van Gods troon", Ps. 89:15. Als gerechtigheid en gericht weggenomen worden, moet de rechtvaardige God en Rechter ook wijken. Zo maakt hun leer de wet krachteloos en blijft er geen plaats over voor de rechtmatige Eigenaar.
3. In de derde plaats is er de blinde leidsman, die zegt dat Christus kwam om een betere wet te geven, de strenge eis van de tien geboden af te zwakken en ons een voorbeeld te geven door Zijn heilige leven, opdat we zouden wandelen zoals Hij en Zijn minder strenge wet zouden kunnen gehoorzamen. De tien geboden waren te zwaar en daarom heeft de Zaligmaker de eis afgezwakt. Zo doet hij de wet teniet door zijn eigen wet te maken.

Er zijn ook mensen die ons zeggen dat goede werken verdienstelijk zijn in Gods oog, dat God genadig is en onze gebreken kent en niet zo streng is als Zijn wet Hem voorstelt, maar in Zijn genade de wil voor de daad aanziet en dat we het beste moeten denken van Zijn genade omdat de waarheid en het recht bedekt worden. Zulke mensen laten in hun uitleg geen ruimte over voor het oordeel van de wet en al de toorn van God die daarin is geopenbaard, maar door al haar verschrikkingen weg te nemen of te verduisteren, houden ze een wet over die leeg, nietszeggend en uitgehold is.

4. In de vierde plaats ontkent de Ariaan, die in zijn vervloekte ketterij de Godheid van Christus loochent, ook de Goddelijkheid, geestelijkheid, onveranderlijkheid en eeuwigheid van de wet door te verklaren dat de Borg slechts een gewoon mens was. De borg moet de wet kunnen houden en als een gewoon sterveling de wet kon vervullen en ons van onder de wet kon verlossen, zou er geen Goddelijke goedkeuring aan gehecht kunnen worden. Zo doet hij de heerlijkheid van de wet teniet door arme, trotse stervelingen te vertellen dat de lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid van een schepel genoegzaam is om van de dood te verlossen en duizenden zielen voor God te rechtvaardigen. Zo neemt hij de luister weg van de eer en de heerlijkheid van al Gods deugden die in de wet geopenbaard worden en van alle heerlijkheid van God die van Mozes", gezicht af straalde en maakt haar ijdel en nietig. Zo ontnemt hij de wet al haar Goddelijke heerlijkheid door de Zaligmaker Zijn Godheid te ontnemen en zo ontnemt hij ook aan de verdiensten van de Zaligmaker hun oneindige en eeuwige waarde en waardij. Dit doet hij als hij ons zegt dat God hem zaligmaker had kunnen maken als Hij dat had gewild.
5. Er zijn ook mensen die zich beijveren om de zwakken in het geloof die gebogen gaan onder het juk van de wet te verzadigen met vormen en inzettingen die door mensen zijn uitgedacht om zo de verschrikkelijke wond te helen. Zij zeggen de zwakken dat het houden van de sabbat, het gaan naar de kerk en het komen tot de tafel des Heeren de enige weg is en leiden hen niet tot de vrijheid van de Geest in Christus Jezus. Zo doen zij de donder van de wet ophouden en door mensen te leiden tot de werken van het vlees, leiden zij hen tot de wet der werken om hen op te bouwen.



6. Ook de mensen die ons zeggen dat het aantrekken van kerkelijke gewaden en het lezen van formuliergebeden de enige manier is om zondaren te vangen "door ze met hun eigen wapens te bestrijden", maken de wet krachteloos. Ze doen alsof de wet, wanneer ze onder Gods zegen Schriftuurlijk wordt gepredikt zonder de listige bedenkselen van de mensen, onvoldoende is om de zondaar te overtuigen, schuldig voor God te stellen en de mond van het roemen te stoppen. Zulke wijze mensen kunnen beter hun wapens neerleggen en de wapens opnemen die "niet vleselijk zijn, maar krachtig door God, tot nederwerping der sterkten; nederwerpende de overlegging ... die zich verheft tegen de kennis van God en alle gedachten gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus", 2 Kor. 10:4, 5, Eng. vert.. De mens die een volk brengt onder het juk van de priesters en het voortdurend voor ogen stelt wat mensen denken en leren, bevestigt het geloof van zijn volgelingen op de "wijsheid der mensen", en niet op "de kracht Gods", 1 Kor. 2:5. In de mate waarin hij in dit werk volhardt, maakt hij "Gods gebod krachteloos door zijn inzetting", Matth. 15:6.
7. Het is weinig beter om de wet noch het Evangelie zuiver te preken, maar een vermenging van beide door te beginnen met oudwijfse fabelen en sprookjes, in het midden van de verhandeling bijna tot de zuivere prediking van het Evangelie te komen en te eindigen met hel en verdoemenis. Dan lijkt het alsof er geen evangelische vruchten van gehoorzaamheid voortgebracht zouden worden door de genade van God, maar dat alles, zoals asperges en komkommers, moet groeien onder hoge en onaangename temperaturen. Als we het Woord van God niet recht snijden en wet en Evangelie vermengen, verbergen we de vlammen van het recht en het lieflijke licht van het Evangelie meer voor het oog naarmate we de twee verbonden meer met elkaar verwarren of vermengen en zullen we maken dat in zekere zin beide geen kracht doen. Ik heb vaak gehoord dat wet en Evangelie, linnen en wol, zo met elkaar vermengd werden, Deut. 22:11. Ook heb ik gehoord dat ossen en ezels onder één juk gebracht werden, Deut. 22:10 en dat er verschillend zaad in één akker werd gezaaid Lev. 19:1, wat God ten strengste verbiedt. Zulke vermengingen dienen slechts om godvrezende mensen ervan te overtuigen dat de harten van zulke predikanten ten enenmale vreemd zijn van de kracht van de wet of het Evangelie.
8. Zij doen weinig beter dan de wet krachteloos maken, die de wet voortdurend gebruiken als de enige manier om arme zondaren te verbeteren, hervormen en tot een netter leven te bewegen zonder te ijveren voor hun bekering tot God. Er kunnen geen vruchten voortgebracht worden tot Gods eer zonder overplanting en inenting. De zondaar moet overgezet worden van de duisternis in het licht 1 Petrus 2:9, ingeënt worden in Christus door het geloof en verenigd worden met Hem in de band van de Goddelijke liefde, voor hij Gode vruchten kan dragen. "Gelijkerwijs de rank geen vrucht kan dragen van zichzelf, zo zij niet in de wijnstok blijft; alzo ook gij niet, zo gij in Mij niet blijft. Die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen", Joh. 15:4, 5. Als de wet voortdurend wordt gepreekt of zelfs het Evangelie wordt gebracht onder een wettische geest, kan dit de satan bevreesd maken dat hij zijn woning zal verliezen. Zijn helse listen kunnen er dan toe leiden dat de onreine geest de mens verlaat. Als hij echter terugkeert als een engel des lichts om te verlichten, 2 Kor. 11:14, een geest van eigengerechtigheid, Luk. 18:14, een geest van trots vanwege een verandering, Spr. 30:12, een geest van onverschilligheid, Openb. 3:18, een geest van ijdel vertrouwen Job 18:14, een geest van blinde ijver Gal. 4:17 en een geest van vleselijke gerustheid die gepaard gaat met valse vreugde, Matth. 13:6, dan maken deze zeven duivelen die hun intrek nemen in het hart van de veranderde mens, "het laatste van dezelfde mens erger dan het eerste", Matth. 12:45. Als predikanten en belijders die zo veranderd zijn, Arianen, Antinomianen of - wat nog erger is - Arminianen worden, zijn allen verbaasd dat ze afwijken van hun belijdenis, terwijl de oorzaak van de afval van de leerling helaas de onzuivere leer van de leermeester is! Laten sommigen in onze dagen die vaak verlies geleden hebben in vurige beproevingen, hierop zien en ze zullen merken dat de oorzaak ligt bij de vermenging van materialen: hout, hooi, stoppelen vermengd met het "goud, zilver en de kostelijke stenen van het Evangelie 1 Kor. 3:12-13.
9. Zij die enige waarheden van het Evangelie in het hoofd hebben terwijl ze in hun hart niets hebben gevoeld van de macht en de kracht van de waarheid en met deze bevinding spotten, maken het Evangelie en de wet krachteloos door hun handel en wandel. Zij houden zich namelijk op met de goddelozen, roemen in ijdel vertrouwen en wauwelen in zondig gezelschap over het Woord van God. Zulke mensen verklaren de wereld dat zij onder geen juk verkeren. Ze worden niet verschrikt door de wet of beteugeld door het Evangelie, zij zijn ijdel in hun overleggingen en hoewel hun hoofd is verlicht, is hun dwaas hart verduisterd Rom. 1:21. Dit

zal echter altijd zo zijn bij de mens wiens hart nooit verenigd is met Christus Jezus en die nooit vreugde heeft gemaakt in het zalige genieten van Hem.

***VI. Ik zal nu proberen na te gaan of de wet der tien geboden alléén, zonder de beloften en andere gedeelten van de Schrift genoegzaam is als regel en een Schriftuurlijke leidraad is voor het leven, de handel en de wandel van de ware christen.***

Het woord 'regel', heeft in de Schrift vooral twee betekenissen.

In de eerste plaats betekent het heerschappij, bestuur en gezag, hetzij gegeven door God of wederrechtelijk genomen. "Door Mij heersen de heersers, en de prinsen, al de rechters der aarde", Spr. 8:16 en "wat Mijn volk aangaat, vrouwen heersen over hetzelfde", Jes. 3:12, Eng. vert. Als het verbond der werken moet de wet echter niet regeren en heersen over de gelovige. Nee, "de zonde zal over u niet heersen; want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade", Rom. 6:14. We zijn slechts voor Christus onder de wet 1 Kor. 9:21. Christus is het Hoofd en de overste Leidsman van de gelovige. "Uit u zal Mij voortkomen, Die een Heerser zal zijn in Israël, en Wiens uitgangen zijn vanouds, van de dagen der eeuwigheid", Micha 5:1.

In de tweede plaats wordt in de Schrift met het woord 'regel', of 'richtsnoer', soms een instrument bedoeld waarmee lijnen worden getrokken. "De timmerman trekt het richtsnoer uit, hij tekent het af met de draad, hij", maakt het effen met de schaven, en tekent het met de passer", Jes. 44:13. Zoals een richtsnoer een instrument is om mee te werken, moet de wet - om genoegzaam te zijn als leefregel - een middel tot besturing zijn dat door de hoogste Heerser gegeven is aan een christen om naar te werken, te leven, te wandelen en te spreken.

Ik had eens een klein geschil met een goede dienstknecht van Jezus Christus, die - naar ik geloof - uit liefde met mij twistte. Hij hield vol dat de decaloog, of de wet der tien geboden, de enige leefregel voor de gelovige was en hij probeerde dit te bewijzen door sommige gedeelten uit Paulus", brief aan de Romeinen aan te halen. Als ik me niet vergis, staan de woorden in vers 9 en 10 van het dertiende hoofdstuk. Hij zei: "De Romeinen aan wie Paulus schreef, waren gelovigen in Jezus Christus en Paulus stuurde hen deze geboden als een leefregel." We waren het hier niet helemaal over eens, maar we scheidden als goede vrienden en ik hoop dat we dat altijd zullen blijven.

Een regel voor het geestelijk leven kan de wet der tien geboden nooit zijn, want het Leven wordt niet ons deel door ons werk en onze wandel. Het leven is een gave Gods, een zegen van het verbond der genade, die ons in Christus Jezus is gegeven voor het begin van de wereld en dus voor er enige wet was. Het geestelijk leven wordt ook niet onderhouden door ons werk of onze wandel, maar door het geloof. Het is ook niet vergaderd als een schat in de wet, want Christus is ons leven en we leven "door het geloof des Zoons van God", Gal. 2:20. "Die in Mij gelooft, heeft het eeuwige leven", Joh. 6:47. "Een iegelijk, die leeft, en in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid", Joh. 11:26. De wet der tien geboden is noch de bron van het geestelijk leven van de christen noch de regel ervoor, want de wet maakt niemand levend. Het geestelijk leven komt uit een andere bron en wordt onderhouden door het wandelen naar een andere regel.

De wet is dus geen regel voor het géestelijk leven. Laten we dan nagaan of de wet een regel is die leert wat *ons levensdoel* moet zijn, zodat de gelovige alles wat hij doet en alles wat hem in dit leven overkomt, aan de wet kan toetsen.

A. We zullen in de eerste plaats sommige daden van heiligen die vroeger leefden en van onszelf nemen en naast de wet leggen als naast de enige regel en bezien in hoeverre ze daarmee in overeenstemming zijn.

Wij lezen: "Als Abram hoorde dat zijn broeder gevangen was, zo wapende hij zijn onderwezenen, de ingeborenen van zijn huis, driehonderd en achttien, en hij jaagde hen na tot Dan toe. En hij verdeelde zich tegen hen des nachts, hij en zijn knechten, en sloeg ze", Gen. 14:14-15. Melchizédek, de priester van de allerhoogste God, ging uit, hem tegemoet, en zegende hem in de naam van God toen hij terugkeerde na het doden van de koningen Gen. 14:16-19; Hebr. 7:1. Deze koningen hadden Abraham de oorlog niet verklaard, ook waren ze zijn gebied niet binnengevallen, waardoor hij reden had om hen te doden. Ze hadden ook zijn broer niet gedood, zodat hij zijn bloed moest wreken, want Abraham bracht Lot levend met zich terug. Leg deze dingen naast de tien geboden als de enige regel en zie in hoeverre ze daarmee overeenkomen. "Gij zult niet doodslaan", Ex. 20:13. Zij komen helemaal niet met die regel overeen.

U zult misschien tegenwerpen dat dit gebod er nog niet was in de dagen van Abraham. Ik antwoord hierop dat het er wel was en dat Kain de zware vloek die op een moordenaar moet komen, heeft gevoeld meer dan tweeduizend jaar voor Abraham was geboren.

Ook werd het gebod in duidelijke woorden aan Noach gegeven: "Wie des mensen bloed vergiet, zijn bloed zal door de mens vergoten worden; want God heeft de mens naar Zijn beeld gemaakt", Gen. 9:6. Abraham probeerde zijn eigen zoon te offeren en was dit vast van plan. Hij trok zijn mes om dit te doen en in zijn hart had hij het al gedaan. God nam dit aan als een brandoffer en zag de gehoorzame wil van zijn knecht aan voor de daad zelf. Leg dit naast dezelfde regel en het zal er ook van afwijken.

"Gij zult niet doodslaan." Pinehas, de zoon van Aäron, de hogepriester, doodt Zimri en Kozbi terwijl zij overspel plegen Num. 25 en wordt door God geprezen om zijn ijver. Ook dit wijkt, net als de andere daden, van die regel af.

Jakob begeert het eerstgeboorterecht van zijn broer, maakt gebruik van de honger van zijn broer en de blindheid van zijn vrome vader om het te krijgen en liegt erom. Nadat hij dit recht heeft verkregen, wordt hij door God gezegend. Leg dit naast dezelfde regel: "Gij zult niet begeren", en het wijkt er evenveel vanaf als de voorafgaande daden.

U zult echter zeggen *dat het gebod in Jakobs dagen er nog niet was.*

Ja, het was er wel. Adam en Eva verloren het paradijs, omdat ze de verboden vrucht begeerden en God Zelf dreigde Abimelech onmiddellijk te doden, omdat hij de vrouw van zijn naaste begeerde Gen. 20:3.

God beval Mozes om te spreken "voor de oren des volks, dat ieder man van zijn naaste, en iedere vrouw van haar naaste zilveren vaten en gouden vaten eise. En de HEERE gaf het volk genade in de ogen der Egyptenaren", Ex. 11:2, 3. De grootheid van Mozes maakte dat zij het geëiste spoedig gaven. De geëiste juwelen werden gebruikt om de tempel van God Zelf te versieren, waarin Hij onder hen woonde. Leg deze dingen naast de wet der tien geboden als de enige regel: "Gij zult niet stelen", "gij zult niet begeren", Ex. 20. Wie zijn hand aan de have van zijn naaste gelegd zal hebben, "die zal het aan zijn naaste dubbel wedergeven", Ex. 22:9 en "wanneer iemand van zijn naaste wat begeert, en het wordt beschadigd, of het sterft; zijn heer daar niet bij zijnde, zal hij het volkomen wedergeven", Ex. 22:14.

Er zijn mensen in de wereld die zo verhard en stoutmoedig zijn dat ze hun godslasterlijke mond durven openen, zelfs tegen God Zelf, om Hem voor hun rechtbank te dagvaarden, omdat Hij de Israëlieten heeft geboden goud, zilver en juwelen te eisen van de Egyptenaren.

1. Dit kunnen we echter oplossen door te wijzen op *Gods soevereiniteit*. "De aarde is des Heeren, en de volheid derzelve", 1 Kor. 10:26. "Mijn is het zilver, en Mijn is het goud", Hag. 2:9. Hoewel God Egypte gaf aan de kinderen van Cham met al het andere wat zij bezaten, waren ze niet meer dan landbezitters onder Hem en pachters die Hij kon gebieden. Door de zonde kan de mens bij God geen rechten meer doen gelden. Hoewel God alle dingen, zelfs het groene kruid, aan Noach beloofde Gen. 9:3, heeft de tovenarij van Cham dit zeker niet gewaarborgd voor zijn nageslacht.
2. In de tweede plaats kan dit opgelost worden door te wijzen op *Farao's uitnodiging en belofte*. "En Farao zeide tot Jozef: Zeg tot uw broederen: Doet dit, laadt uw beesten, en trekt heen, gaat naar het land Kanaän. En neemt uw vader en uw huisgezinnen, en komt tot mij, en ik zal u het beste van Egypteland geven, en gij zult het vette dezès lands eten. Gij zijt toch gelast: doet dit, neemt u uit Egypteland wagenen voor uw kinderkens, en voor uw vrouwen, en voert uw vader en komt. En uw oog verschone uw huisraad niet; want het beste van gans Egypteland, dat zal het uwe zijn", Ex. 45:17-20. Daar hebt u de uitnodiging en de belofte en hoewel de opvolger van de Farao die niet vervulde, wil God toch dat verbonden worden gehouden Ps. 15:4. Als mensen vergeten die te vervullen, zal God niet vergeten hun vervulling te eisen. "Hetgeen (beloofd) is, dat is nu (geëist), en wat zal (worden vervuld), dat is alrede beloofd; en God zoekt (wat voorbij is)", Pred. 3:15.
3. In de derde plaats kan het bevel om te eisen in plaats van te bedelen, heimelijk of met geweld te nemen, beter verstaan worden als we wijzen op *Gods billijkheid*. God heeft beloofd dat mensen anderen zullen behandelen, zoals ze zelf behandeld willen worden Matth. 7:2. Deze lijn zien we door de hele Bijbel. Zoals de Egyptenaren listig met hen handelden Hand. 7:19, opdat ze niet van hen zouden afvallen Ex. 1 en hen van bezoekers tot slaven maakten Ex. 1:14, zo liet God Israël listig met hen handelen. De Egyptenaren onthielden hun het goede dat zijhun hadden

beloofd en legden hun gasten een pijnlijk juk op. Daarom gaf God Israël genade in de ogen van de Egyptenaren, zodat ze goederen van hen konden eisen zonder deze opnieuw te betalen. Zo beroofden de Israëlieten de Egyptenaren Ex. 3:22, net als de Egyptenaren hen hadden beroofd. Dit is in overeenstemming met Gods billijkheid en wraak: "Als gij het beroven zult volbracht hebben, zult gij beroofd worden", Jes. 33:1, Eng. vert.

4. In de vierde plaats liet de Farao hen werken zonder stro, beval hij hun dubbel zoveel werk te doen en sloeg hij hen zodat ze dit niet konden doen. Zonder twijfel zal hij dan ook *hun loon ingebouden hebben*, zoals hij ook met het stro deed, want gewoonlijk zit een verdrukker meer vast aan zijn geld dan aan zijn stro. Dat mag zo zijn, maar God hield het dagboek van Israël bij. Als Farao listig hun verdiende geld achterhield, zorgde God ervoor dat de Israëlieten het op listige wijze weer terugkregen. Hoe het ook zij, het is duidelijk dat alles wat de Israëlieten van Egypte kregen, aan hen was beloofd of door hen was verdiend.
5. In de vijfde plaats gaven *de wetten van de milddadigheid*, Israël recht op meer dan zij kregen. De mens moet anderen behandelen, zoals hij wil dat ze hem behandelen Matth. 7:12. Ook rusten er vreselijke bedreigingen op het vergelden van kwaad voor goed Spr. 17:13. Jozef had gans Egypte gered, naar Farao's eigen woorden. Daarom noemde hij hem Zafnath Paâneah, een openbaarder van geheimen en een behouder van het land. Hij had al het land voor de kroon gekocht. Het getuigde dan ook van vreselijke ondankbaarheid dat juist de kroon die de Israëlieten hadden verrijkt, hen onder slavernij bracht en een bevel om hen te doden uitvaardigde. De zoetste gedachte is, dunkt mij, dat de tabernakel gebouwd en versierd werd met de buit en de juwelen van Egypte, om te tonen dat sommige Egyptenaren in Christus het grote Tegenbeeld van de tabernakel gevonden zullen worden, als de Heere Zijn allerdierbaarste juwelen afzonderen zal Mal. 3:17, zie kant., overeenkomstig de belofte: "Te dien dage zal Israël de derde wezen met de Egyptenaren en met de Assyriërs, een zegen in het midden van het land. Want de HEERE der heirscharen zal hen zegenen, zeggende: Gezegend zij Mijn volk, de Egyptenaren, en de Assyriërs, het werk Mijner handen, en Israël, Mijn erfdeel!" Jes. 19:24, 25.

Mozes wordt bevolen om twee cherubim van dicht goud te maken en ze neer te zetten in de heilige plaats, in de plaats waar God wil wonen Ex. 25:18, hoewel de wet zegt: "Gij zult u geen gesneden beeld, noch enige gelijkenis maken, van hetgeen boven in de hemel is, noch van hetgeen onder op de aarde is", Ex. 20:4.

B. Als we onze dagelijkse beproevingen en het kwaad dat God ons toeschikt, leggen naast de tien geboden als de enige regel, zullen we evenveel moeite hebben om dit alles daarmee in overeenstemming te brengen als Asaf had, toen hij de goddelozen benijdde om hun voorspoed, geprikkeld werd in zijn nieren en zei dat hij zich tevergeefs gereinigd had. Hij erkende dat zijn voeten bijna waren uitgegleden, want hij was nijdig op de dwazen toen hij zag dat ze niet in moeite waren, Ps. 73:1-4. Ook kon hij dit niet begrijpen tot hij "in Gods heiligdommen inging, en op hun einde merkte", Ps. 73:17. Hij zal zeker een andere regel gehad hebben om naar te wandelen. Gods bestuur is zo onbegrijpelijk en moeilijk te doorgronden, als de goeden overladen worden met beproevingen, terwijl de bozen zeer voorspoedig zijn, dat vijf uitnemende profeten zich daarover hebben verwonderd Hab. 1:2-5; Ex. 5:21-24; Mal. 3:15; Klaagl. 3; Ps. 73.

Daarom neem ik aan dat ze een andere regel vonden om deze dingen aan te toetsen. Asafs voeten waren bijna uitgegleden en ik denk dat wij ons het hoofd moeten breken om rechte paden te maken voor onze voeten Hebr. 12:13 als we geen andere regel hebben dan de wet der tien geboden om onze beproevingen aan te toetsen.

Omdat veel dingen in het leven en de wandel van christenen niet beantwoorden aan deze regel of in strijd daarmee zijn, moeten we een andere regel zoeken. Er is één regel waar al deze dingen mee in overeenstemming zullen zijn en daarnaast is er geen. Die regel is de soevereine, absolute en onbuigzame wil van God in Jezus Christus. God werkt "alle dingen naar de raad van Zijn wil", Ef. 1:11. Daarom zullen alle dingen daarmee overeenkomen en dat zullen we ervaren als we ze daaraan toetsen.

Sommigen zullen misschien tegenwerpen, *dat de volkomen wil van God geopenbaard is in de tien geboden*.

Ik antwoord hierop dat dit niet bewezen kan worden. De verborgenheid van Gods wil met betrekking tot de verkiezing in Christus, de verlossing, rechtvaardigmaking en heiligmaking door Christus, wat het zoetste deel van de wil van God is waar een ontwaakte zondaar ooit van hoorde,

wordt in de hele wet zelfs niet genoemd, ook is er geen absolute, onvoorwaardelijke belofte in te vinden.

Arme, benauwde zondaren willen graag hun moeiten toetsen aan de wil van God, zoals die geopenbaard is in een absolute en onvoorwaardelijke belofte. Als zij de onbegrijpelijke wegen van Gods voorzienigheid en hun smartelijke tegenspoed meebrengen onder het Woord en zij ervaren dat de predikant alles toetst aan die regel en aantoonst dat het naar die regel is, gaan ze vaak voldaan naar huis. Laten we, bijvoorbeeld zeggen dat iemand God echt vreest en liefheeft en tot Zijn eer wil leven en handelen, maar zijn schuld alleen maar groter kan maken, de schoonheid van de dienst van God niet kan zien door ontmoedigende omstandigheden en zijn opstandige hart niet kan beteugelen, hoewel het de begeerte van zijn hart is om heilig te zijn en God boven alles te behagen. Toch ziet deze man niets voor zich dan torenhoge moeilijkheden, dagelijks moet hij kromme wegen gaan en naarmate hij ijveriger en oprechter lijkt te zijn, is zijn pad minder effen. Zo is het mij vaak vergaan en dat is een raadselachtige weg. Leg dit naast de wil van God, zoals deze geopenbaard is in de tien geboden en de wet zal u zeggen geen onwettige middelen te gebruiken om uzelf uit deze situatie te bevrijden. Ze zal u echter niet troosten of onderwijzen in deze zaak. Als we deze dingen nu naast Gods wil leggen zoals deze is geopenbaard in een belofte, zullen we zowel onderwijs als bemoediging vinden, zoals bijvoorbeeld in Jesaja 42:16: "Ik zal de blinden leiden door de weg, die zij niet geweten hebben, Ik zal ze doen treden door de paden, die zij niet geweten hebben; Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken, en het kromme tot recht; deze dingen zal Ik hun doen, en Ik zal hen niet verlaten", Jes. 42:16. Zo zullen deze moeilijkheden, bergen en kromme paden volkomen in overeenstemming zijn met deze - en met geen enkele andere - regel.

Dit blijkt ook uit de woorden die de Heere tot Petrus sprak. Petrus had de Heere hartelijk lief en ik geloof dat hij meende wat hij zei, toen hij uitriep: "Al werden zij ook allen aan U geërgerd, ik zal nimmermeer geërgerd worden." De Heere antwoordde daarop: "Eer de haan gekraaid zal hebben, zult gij Mij driemaal verloochenen", Matth. 26:33-34. Ook lezen we: "Van de leraars zullen er sommigen vallen, om hen te louteren en te reinigen, en wit te maken, tot de tijd van het einde toe", Dan. 11:35. Zo viel de ellendige Petrus hier en we geloven dat hij hierna des te vaster stond en dat het Gods wil was om hem zijn vleselijk vertrouwen te ontnemen. Als al deze dingen naast de tien geboden worden gelegd als de enige regel van de gelovige, zullen ze krom en verwarrend blijken.

Zoals deze regel of Wet, zonder de beloften en andere gedeelten uit Gods Woord, onvoldoende is voor het leven van de christen dat vol raadsels is en voor de onbegrijpelijke wegen die hij gaat, zo ga ik er van uit dat ze ook niet voldoende is voor zijn wandel. Ik kan bijvoorbeeld zeggen: "Al Uw werken, HEERE, zullen U loven, en Uw gunstgenoten zullen U zegenen. Zij zullen de heerlijkheid Uws Koninkrijks vermelden, en Uw mogendheid zullen zij uitspreken. Om de mensenkinderen bekend te maken Zijn mogendheden, en de eer der heerlijkheid Zijns Koninkrijks", Ps. 145:10-12. De wet der tien geboden zegt hier niets over. Het is waar dat we op een andere plaats in de wet lezen: "En deze woorden, die Ik u heden gebied, zullen in uw hart zijn. En gij zult ze uw kinderen inscherpen, en daarvan spreken, als gij in uw huis zit, en als gij op de weg gaat, en als gij nederligt, en als gij opstaat", Deut. 6:6, 7. We kunnen spreken over eeuwige verkiezing en predestinatie, over eeuwige liefde en zalige verlossing, over alles overwinnende genade, over de onnaspeurlijke voorzienigheid, over het gezegende werk van de Geest in onze ziel, over de troost die we vinden in de genade aan ons betoond en over het oordeel dat over de bozen komen zal. De wet zegt hier niets over.

Als we dit alles echter leggen naast Gods wil zoals die in de beloften is geopenbaard, blijkt het de onvervalste taal van het Woord te zijn dat God ons heeft gegeven en is hier sprake van een goede wandel met Christus.

Hieruit leid ik af dat de tien geboden alleen, zonder andere schriftgedeelten, niet voldoende zijn als regel voor het leven, de handel en de wandel van de oprechte gelovige. Het is ook duidelijk dat de wil van God niet geheel geopenbaard is in de tien geboden, want als dat zo was, zou er geen voortgaande openbaring van Gods wil zijn onder een andere bedeling. "Want indien dat eerste verbond onberispelijk geweest ware, zo zou voor het tweede geen plaats gezocht zijn geweest", Hebr. 8:7.

VII. In de zevende en laatste plaats wil ik nu onderzoeken *of het juist is als we de wet voortdurend voorstellen aan christenen in alle standen van het genadeleven en of we dan kunnen zeggen dat zij de taal van een evangelist spreken of zijn werk doen.*

Ik geloof dat er predikanten zijn die vaak zwoegen onder de wet uit vrees dat de volkomen vrijheid van de Geest Gods die David een vrijmoedige Geest noemt tot losbandigheid zal leiden. Maar als de *Geest der liefde* ons echter niet in toom kan houden, zullen alle verschrikkingen van de hel ons ook niet weerhouden van het kwade. Als de geest der liefde ons geen goede vruchten doet voortbrengen, zullen de angsten der hel ons daar ook niet toe dringen. Wie het meest verschrikt wordt door de hel, ervaart ook het meest zijn vijandschap tegen God.

De predikant die de wet van Mozes altijd als een regel des levens voorstelt aan christenen in alle standen van het genadeleven, jong en oud, zal maar al te gemakkelijk degenen die God heeft gerechtvaardigd voor de tweede keer onder het oordeel brengen door het kind de verschrikkelijke Rechter voor te stellen en niet de barmhartige Vader.

Ik heb vaak gemerkt als ik een preek had beluisterd en de kracht Gods zich gepaard had aan de zuivere waarheid die was gebracht, zodat de dauw van de hemel op iedere tak scheen te druppelen Job 29:19, dat een woord van vermaning aan de rechtvaardigen of een woord van waarschuwing aan de goddelozen aan het eind van de preek, voldoende was om alle dauw die op de vloer gevallen was te doen opdrogen Richt. 6:39 en alle hoop die ontluikte in het hart van de zwakken, weg te nemen. Dit kunnen we niet aanduiden als het bewaren van de beste wijn voor het laatst. Dit lijkt meer op een verkwistende koe die een emmer vol melk geeft en die daarna over de melkmeid schopt.

Dit is een manier van preken die nauwelijks gevonden wordt in de bediening van Christus, van de apostelen en de profeten. Als u hier één voorbeeld van vindt, vindt u daar tegenover vijf voorbeelden van een andere wijze van preken. Zij gaven gewoonlijk een beschrijving van Gods kind en de zondaar, verkondigden de één de belofte en waarschuwden de ander voor het oordeel en maakten de toepassing als zij verder gingen met hun prediking. Zij eindigden met een woord van toepassing of heel plotseling en lieten de dauw liggen waar ze gevallen was. Daarom zien we dat in veel profeten nu eens een onvoorwaardelijke belofte en dan eens een verschrikkelijk oordeel wordt verkondigd: zo wisselen ze elkaar af en zijn ze verspreid door de Bijbel. Zodra de wedergeboren erfgenaam van de belofte voelt dat hij de hand des geloofs kan gebruiken, zal hij achter de goede oude maaiers aanlopen en de aren vergaderen.

Een christen is een erfgenaam der belofte en de beloften zijn hem gegeven. De beloften gaan gepaard met bestraffingen, waarschuwingen, vermaningen, bemoedigingen, raad, onderwijs, advies en aansporing. Ze zijn zijn spijs, zijn roede, zijn baken, zijn betaalmiddel en zijn drank. Terwijl we de sterken weiden met oordeel, moeten we ook zorg hebben voor de ellendigen van de kudde lach. 11:7.

Ik heb vaak gemerkt dat een ongelovige die aandachtig luisterde als God mij in staat stelde om een beschrijving te geven van een oprecht geloof, de wedergeboorte, de waarachtige bekering en te tonen wat een oprechte gelovige of waar kind van God is en wat zijn voorrechten zijn, zoveel licht ontving dat hij zag dat hij geen deel of erve daaraan had. Hij werd verteerd door verdriet, gebracht tot jaloersheid, hij benijdde het geluk van de rechtvaardigen, beschouwde hen als engelen vergeleken met zichzelf en ging weg, roepend: "O, dat ik één van hen was!" Vanaf dat uur ging het werk in zijn hart verder en zo gaf God getuigenis aan het Woord van Zijn genade. Ik geloof dat er veel levende getuigen in Londen zijn die zo onder mij tot leven zijn gekomen.

God maakt zondaren niet altijd levend door de toepassing van het oordeel van de wet. Verre van dat, het is duidelijk zichtbaar dat zij die de verschrikkingen van de wet het meest preken, het minst vrucht zien en de meest onreine gemeente hebben. De gebrokenen van hart vluchten voor de storm en omhelzen de steenrots omdat ze geen schuilplaats hebben, Job 24:8, terwijl de ogendienaar, de keurige farizeeër, de verharde huichelaar en de luie vormendienaar die verduren, omdat ze niet meer gevoel hebben dan een baal wol.

We kunnen deze mensen vergelijken met een strijdros of de hond van de smid die niet bang zijn voor vuur. Er is geen huisdier dat meer in de weg loopt dan een spaniël en er is geen grotere plaag voor een predikant dan een verharde huichelaar.

Ik weet dat het voortdurend verkondigen van de verschrikkingen van de wet een getrouwe prediking wordt genoemd. Ik heb vaak mensen horen zeggen: "Ik begrijp niet dat die predikant zo'n opgedofte, slaperige, onoplettende en onveranderde gemeente heeft. Hij heeft geen vrucht en toch handelt hij getrouw met hen. Toen ik dit hoorde, dacht ik bij mezelf dat die getrouwe behandeling de enige belemmering was die de vrucht in de weg stond. Van zulke hoorders kunnen

we zeggen wat Luther sprak, toen sommige van zijn ijverige volgelingen een paaps beeld neer wilden halen: "Laat het maar staan, als we Christus door de prediking in hun hart kunnen brengen, zullen ze het zelf wel neerhalen.

Ik kan het ook in geen enkel opzicht een getrouwe prediking noemen, want als de wet gepreekt wordt met het doel de hoorder tot Christus te neigen, tot inkeer te brengen, te veranderen, te bekeren en tot Christus te brengen, wordt ze gebruikt voor een werk waarvoor ze nooit was bestemd. God verandert de zondaar, maakt hem gewillig, legt vrees in zijn hart, trekt hem tot Christus en verenigt hem door de liefde met Hem. Deze kracht wordt beloofd in het Evangelie, daarom wordt het Evangelie "een kracht Gods tot zaligheid", genoemd. Als zo'n predikant een tekst uit het Evangelie neemt en die verkondigt onder de geest van de wet, zoals hij gewend is, is zijn boodschap nog hetzelfde. De tekst kan wel een deel van het Woord des Heeren zijn dat uitging van Jeruzalem, maar de aardbeving, de wind en het vuur zijn nog van de Horeb. Terwijl we zouden mogen hopen dat dezelfde wind die eens het huis van de apostelen deed schudden en hetzelfde vuur dat hun harten deed ontbranden zich in min of meerdere mate aan het woord zouden hebben gepaard, als de Geest en de tekst uit Jeruzalem zouden zijn geweest.

Deze prediking handelt ook niet getrouw met arme zondaren, want dat zijn slechts dienaren der letter en de letter doodt 2 Kor. 3:6. De man die zo'n waarschuwing doet klinken van de Sinai, zou duidelijk moeten wijzen op de deur der hoop Hos. 2:15. Hij die bevreesd maakt voor de storm, moet nooit vergeten om de weg naar de schuilplaats vrij te maken.

Prediking van de wet maakt de vrees van de misdadiger groter en wekt al gauw een zeer grote vijandschap tegen God op. Dit kunnen we duidelijk zien onder de arminianen die het licht van het Evangelie hebben verduisterd en hun hoorders hebben verward en verblind met de rook van de wet tot de uitwerking van hun bediening duidelijk waar te nemen was op het gezicht van de hoorders. Arme zielen werden zolang bedreigd met de storm, dat de donder op hun gezicht stond te lezen. Niet lang geleden werden de volgende prachtige zinnen uitgesproken van één van hun kansels. "Sta op en ga aan het werk. Nu is het de tijd dat uw namen in het boek des levens des Lams geschreven moeten worden. Geen besluit, geen eeuwig besluit! Nee, Heere, dat zij verre van U; dat zij verre van U, Heere."

Geen bemoediging hier, schrale troost en geen verzegeling. Zulke mensen zijn als de houtduif, die voortdurend roept doe-doe-doe. Iedere jongen van het platteland die vaak nesten uithaalt, zal u zeggen dat deze duiven de slechtste nestenbouwers in het woud zijn of zoals de Zaligmaker zegt: "Ze zeggen en doen het niet." Ik hoop dat God zo met hen handelt als Hij deed met Job, die zo gerust voortleefde met zijn eigen verdienste, dat hij meende daarmee te kunnen sterven. "Ik was de nooddriftigen een vader; en het geschil dat ik niet wist, dat onderzocht ik. En ik verbrak de baktanden des verkeerden, en wierp de roof uit zijn tanden. Dit waren goede vruchten, maar er was geen Zaligmaker. En ik zeide: Ik zal in mijn nest de geest geven, en ik zal de dagen vermenigvuldigen als het zand", Job 29:16-18. God zond echter een storm die zijn hele nest aan stukken scheurde. Toen hij meer licht had, verliet hij de boom en bouwde op de rots en maakte toen een beter nest dan vroeger.

*Als wij de wet voortdurend voorstellen aan christenen als een regel des levens, in welke stand zij dan ook verkeren, spreken wij niet de taal van een evangelist en doen wij niet zijn werk.*

Een evangelist is een gelukkige deelgenoot van de liefde van God. Hij verheugt zich in die liefde en heeft de zegen van vrije genade in zijn hart ontvangen. Als we de taal van een evangelist spreken, verkondigen we onder Gods leiding, in Gods woorden en in Gods Naam wat God voor onze eigen ziel heeft gedaan als een getrouwe getuige van wat we hebben gezien, gehoord en ervaren, 1 Joh. 1:1. Als we het werk van een evangelist doen, vertellen we - zoals God aan Paulus beval - wat God voor ons heeft gedaan en wat Hij ons heeft getoond en bewijzen we dit uit het Woord van God. God zal er dan Zijn zegel aan hechten en het zegenen, zodat anderen het leven, de liefde en de vrede die de predikant kent, ook mogen genieten. Dit is het werk van een evangelist en zo'n discipel mag de vruchten van het Evangelie smaken. Als we echter de wet voortdurend voorstellen aan christenen in alle standen van het leven als de enige levensregel, zullen we hen alleen maar onder de wet brengen.

Als iemand die pas bekeerd is, merkt dat de tijd waarop hij gespeend wordt, dichtbij komt en zijn verdorven lusten zich weer beginnen te roeren, zal hij in bitterheid van ziel uitroepen: "Wie zal mij

verlossen uit het lichaam dezes doods?", Rom. 7:24. Laat hem deze oude mens leggen naast de regel van de wet en hij zal tevergeefs proberen die daarmee in overeenstemming te brengen.

We weten echter dat het naar Gods wil is dat de oude mens de wedergeborene aankleeft. Laten we dan de oude mens toetsen aan een andere regel, namelijk de volkomen wil van God en deze wedergeborene mag in zijn druk met Paulus zeggen: "Ik dank God, door Jezus Christus, onze Heere", Rom. 7:25.

Als de jonge gelovige te maken krijgt met vervolgingen en tegenkating, zal hij ze nooit met deze regel in overeenstemming kunnen brengen. Geen christen moet zich echter door deze verdrukkingen in beroering laten brengen. Hij moet hieruit leren wat Gods wil is en hierdoor gebracht worden tot de kennis dat hij door Gods wil daartoe gesteld is 1 Thess. 3:3. Daarom besluit ik dat de volkomen wil van God, zoals deze geopenbaard is in de Schriften der waarheid, de enige en algenoegzame regel van de christen is.

De heilige wet van God vormt een onveranderlijke grens, die van tevoren werd afgeschaduwd door de omheining die om de berg was gemaakt, toen God daarop verscheen om zondaren te laten weten wat een ontzaglijke afstand en oneindig verschil er was tussen een heilige God en afvallige opstandelingen. Deze omheining is een keten van duidelijke geboden en verboden. Gij zult niet doodslaan, gij zult niet stelen. Het "gij zult niet, gij zult niet", omgeeft de berg, zoals de belletjes Aärons kleed omzoomden. God zal de man die doorbreekt, als hij sterft in deze breuk, verbreken. God heeft ook gezegd dat Hij de zonden van de gelovige die doorbreekt, zal bezoeken met de roede en zijn ongerechtigheid met plagen.

Ik denk dat we de gelovige er alleen maar toe brengen om de wet te overtreden, als we hem voortdurend de wet van God als het verbond der werken voor ogen stellen. De kracht der zonde is de wet, maar de overwinning van de zonde is een gave Gods. Daarom moeten wij hem door de Geest bewegen tot gemeenschap en omgang met de Vader en de Zoon. Dan zal de zonde geen heerschappij meer hebben over hem die onder de genade is.

Er zijn er velen die zoveel genegenheid voelen voor het arminianisme hoewel ze niet graag hebben dat men dat van hen denkt dat een zwakke voortdat hij zich uit de voeten kan maken al met de roede van Mozes om de oren geslagen wordt, als er maar ternauwernood over de verkiezende liefde van God gesproken is. Sommigen spreken zo weinig over genade en zoveel over de werken van de wet, dat de genade bijna verborgen is. Zij hebben zich gewend tot ijdel spreken. Zij willen leraars der wet zijn, terwijl ze niet weten wat ze zeggen of wat ze beweren. Zulke prediking geeft veranderde Farizeeërs en verharde huichelaars wapens in de hand tegen Gods kinderen en doet de Geest in Zijn werk geweld aan. Zoals Milton zegt, bindt ze Zijn metgezel "vrijheid." Ook maakt ze Gods kinderen beschaamd voor de wettische belijder.

Als iemand de waarheid vaarwel zegt, zal hij al snel de leugen ontmoeten. Wie zijn principes opgeeft, zal er ook al gauw niet meer naar leven. Dit gaat samen op. "Omdat gij het woord Mijner lijdzaamheid bewaard hebt, zo zal Ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking", Openb. 3:10. Als iemand de waarheid in Christus vaarwel zegt, zal de vader der leugenen hem spoedig vinden en de wereld zijn naaktheid en schande tonen Openb. 3:18. Alle perken van de wet, of ze nu door God of door de mens daar zijn gesteld, zal een kind des satans te buiten gaan, als genade het niet verhoedt.

Gods kind is echter van een andere geest. De afkeuring, roede en bestraffing van Zijn Vader en het verlies van vreugde, vrede en troost zijn een hel voor hem. Dit weegt hem veel meer dan alle wetten van de wereld. Gods kind gaat een weg vol raadsels, Gods voorzienig bestel met hem gaat tegen vlees en bloed in en hij kent een inwendige strijd tussen genade en verdorvenheid. Hij kan alleen Gods gunst verkrijgen en behouden als stilzitten in gevaar zijn sterkte is Jes. 30:7, als hij roemt in zijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in Hem wone, 2 Kor. 12:9, als hij het voor grote vreugde acht wanneer hij in allerlei verzoekingën valt, als hij de zwakken zegt dat ze zich sterk moeten noemen, Joël 3:10 en de lammen dat ze roof zullen roven en als hij in Christus gelooft ter rechtvaardigheid. Als we onder de wet werken, laden we echter een oneindige en eeuwige schuld op ons Rom. 4:4. Deze dingen moeten getoetst worden aan de wil van God, anders zullen ze net zoveel afwijken van de regel van de wet als wat Rachab deed, toen zij haar land door het geloof in Christus verkocht en verried. Zij werd echter gerechtvaardigd uit die daad, omdat ze de spionnen met vrede ontving.



Toen de Heere Paulus riep, openbaarde Hij hem de verborgenheid van Zijn wil. "De God onze vaders heeft u tevoren verordeneerd om Zijn wil te kennen, en de Rechtvaardige te zien, en de stem uit Zijn mond te horen. Want gij zult Hem getuige zijn bij alle mensen, van hetgeen gij gezien en gehoord hebt", Hand. 22:14, 15. Dat was Paulus", regel: de wil van God. Paulus", leer, bevinding, moeilijkheden, vrucht, de duur van de bediening en de mate waarin hij had gediend, kunnen met deze ene regel worden omschreven: "Om het Evangelie te verkondigen in de plaatsen, die op gene zijde van u gelegen zijn", 2 Kor. 10:16.

Als David over deze dingen profeteert, zegt hij: "Hun richtsnoer gaat uit over de ganse aarde, en hun redenen aan het einde der wereld; Hij heeft in dezelve een tent gesteld voor de zon", Ps. 19:4. Paulus past dit toe op de dagen van de apostelen: "Maar ik zeg: Hebben zij het niet gehoord? Ja toch, hun geluid is over de gehele aarde uitgegaan, en hun woorden tot de einden der wereld", Rom. 10:18. Paulus brengt het Woord van God in het hele gebied dat hem is toebedeeld en dat is begrensd door Gods wil: "Doch wij zullen niet roemen buiten de maat; maar dat wij, naar de maat des regels, welke maat ons God toegedeeld heeft, ook tot u toe zijn gekomen", 2 Kor. 10:13. Paulus is tot de slotsom gekomen dat de regel, waardoor het werk van zijn bediening wordt begrensd, zich in zijn lengte tot ver buiten Korinthe zal uitstrekken. "Niet roemende buiten de maat in anderer lieden arbeid, maar hebbende hoop, als uw geloof zal gewassen zijn, dat wij onder ulieden overvloediglijk zullen vergroot worden naar onze regel", 2 Kor. 10:15.

De apostel die gezegd heeft dat de Galaten uitzinnig zijn omdat ze zich hechten aan predikers van de wet en dat zij die aan hen trouw blijven, niet meer leven naar de leer der genade die hun is verkondigd, gaat nu spreken over Mozes en Abraham, Sara en Hagar, Izak en Ismaël en het hemelse en aardse Jeruzalem om het verschil tussen de twee verbonden aan te tonen. Hij maakt duidelijk hoe verschrikkelijk de staat van de vleselijke mens is onder het eerste verbond en hoe zalig de staat is van de geestelijke mens onder het tweede. Hij doet steeds weer een beroep op het geweten van de Galaten en vraagt of ze de Geest ontvangen hebben door de werken der wet. Hij vraagt of Christus door de werken der wet wonderen onder hen heeft gewerkt. Hij legt er de nadruk op dat de besnijdenis en de voorhuid niet van nut zijn, maar dat het voor de zaligheid van wezenlijk belang is dat we een nieuw schepsel zijn en het geloof hebben dat door de liefde werkt. Dan besluit hij: "En zovelen als ernaar deze regel zullen wandelen, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid, en over het Israël Gods", Gal. 6:16.

Nadat de apostel zonder te huichelen aan de Filippenzen heeft verklaard wat de volkomen raad van God is of de verborgenheid van Zijn wil in Christus die aan hem is geopenbaard, vertelt hij hun wat hij van nature was en door genade is geworden, wat hij zich voor ogen stelde en waar hij naar jaagde, het doel waar hij zich op richtte en wat hij had bereikt. Dan zegt hij: "Doch, daar wij toe gekomen zijn, laat ons daarin naar dezelfde regel wandelen, laat ons hetzelfde gevoelen", Filipp. 3:16. Het is mij duidelijk dat hier nergens de wet der tien geboden wordt bedoeld als de enige regel voor de apostel.

Helaas zijn er echter te veel mensen die voor leidslieden doorgaan, maar vreemdelingen zijn van de angst der hel en de vreugde des hemels. Als deze mensen niet verder meer kunnen met de letterkennis die ze op school hebben geleerd, hebben ze een leidsman nodig in hun hart. Omdat de weg naar Horeb voor vlees en bloed effen lijkt, doen ze wat Mozes deed en leiden ze de kudde van hun schoonvader niet die van hun echte vader naar de achterkant van de berg. Dan staan ze vol verwondering stil als ze zien dat de braambos in brand staat, terwijl deze braambos is gaan branden, omdat de schaapherder zijn kudde zo slecht leidde.

Ik prijs God Die mij in Zijn grote barmhartigheid niet uitgezonden heeft voor Hij mij de verschrikkingen van de wet en de zegeningen van het Evangelie deed ervaren en Die mij nooit aan mijzelf heeft overgelaten, zodat ik net als de weerhaan, de gierzwaluw en de treurwilg met iedere wind mee bewoog. Ik kan eerlijk zeggen dat ik er een afkeer van heb als ik zie dat een predikant de waarheid aan banden legt, voor de helft brengt, achterhoudt of de kracht ervan bedekt door de wet en het Evangelie te vermengen, terwijl zijn geweten zijn gezicht van schaamte doet veranderen en God hem doet hikkelen en zijn tong belemmert om te spreken.

God weet dat ik geen geleerde ben. Ik ben ook niet begiftigd met schitterende talenten of vermogens. Ik heb echter gelukkig ervaren dat de beste regel om naar te wandelen en anderen en hun leerstellingen aan te toetsen, is *de wil van God die door de Heilige Geest in het hart en in Zijn Woord is geopenbaard*. Ik geloof dat we het werk van een evangelist doen als we de nadruk leggen op het werk

van de Geest en wijzen op de noodzaak van een vereniging met Christus in de band der liefde, als we de volkomen wil van God - zoals deze in Zijn Woord is geopenbaard - verkondigen, als we vol afkeuring spreken over vormendienst en strijden voor het geestelijke gebed, als we vol afkeuring spreken over de priesterdienst en preken overeenkomstig het Evangelie, als we vol afkeuring spreken over menselijke uitvindingen en de wil van God verkondigen, als we spreken over de nietigheid van de werken van het vlees en de grootheid van de verdiensten van Christus.

Ik geloof dat ik, als God mij wil gebruiken als een instrument om zielen tot de Heere te brengen en wil geven dat ik in mijn bediening steeds zal aandringen op het genieten van de vereniging met Hem, evenveel vruchten zal voortbrengen tot Gods eer als zij die steeds met het vuur dreigen. Vruchten uit een broeikas smaken vaak het slechtst, hoewel zij onder de rijken en de groten het meest opbrengen.

Christen, hebt u Jezus Christus aangedaan? Dan wandelt u in Hem. Loopt u op de loopbaan? Jaag naar het einde, ziende op Christus. Hebt u God lief? Denk eens over het volgende na: "Hij wiens hart naar U uitgaat, zult Gij bewaren in allerlei vrede", Jes. 26:3, Eng. vert.

Het is mij duidelijk dat de offeranden, die bij de ceremoniële wet horen, meer dan tweeduizend jaar een tuchtmeester waren om zielen tot Christus te brengen. Voor de wet van Adam op de Sinaï opnieuw werd gegeven, dienden de offers als een tuchtmeester. Dit was in de dagen van Abel tot Mozes en "door het geloof heeft hij het Pascha uitgericht en de besprenging des bloeds, opdat de verderver der eerstgeborenen hen niet raken zou", Hebr. 11:28. Dit gebod om het lam te offeren was een tuchtmeester om hen te leren dat er geen bedekking was voor de wrekende gerechtigheid dan onder het verzoenende bloed en door het geloof heeft Mozes dat Pascha uitgericht, opdat de verderver der eerstgeborenen hen niet raken zou.

Ik ben bang dat ik mijn lezers zal vermoeien, maar ik moet ze vragen mij nog verder te vergezellen. Toen God de wet gaf aan Israël in de wildernis, zag Hij dat ze gebonden waren met een drievoudig snoer van ijdel vertrouwen.

- Ten eerste. Abraham was door God gezegend en werd Gods vriend genoemd. Omdat de Israëlieten zijn zaad waren, meenden ze dat ze deze zegen en deze vriendschap hadden geërfd. Ze werden des te meer in hun opvatting gestaafd door de wonderen die de Heere ten gunste van hen werkte tegen de Egyptenaren. Die gedachte heerste nog steeds onder hen in de dagen van Christus en is tot op de dag van vandaag te horen uit de mond van iedere Jood: "Wij zijn Abrahams zaad", Joh. 8:33. De Heere toont ons in een gelijkenis dat sommigen in de hel nog niet geheel van deze opvatting afstand hebben genomen: "Zijnde in de pijn, zag hij Abraham van verre. En hij riep en zeide: Vader Abraham, zend Lazarus, dat hij verkoele mijn tong; want ik lijd smarten in deze vlam", Luk. 16:23-24.
- Ten tweede. God had hen gezegd dat ze Zijn volk zouden zijn. "Ik zal ulieden tot Mijn volk aannemen, en Ik zal u tot een God zijn; en gijlieden zult bekennen, dat ik de HEERE uw God ben, Die u uitleid van onder de lasten der Egyptenaren", Ex. 6:6. Daarom meenden ze in hun ijdel vertrouwen dat ze allen tot Gods ware volk behoorden, of ze nu in het vlees of in de Geest waren. Ze zeggen Mozes dan ook als ze in opstand komen, dat al het volk heilig is. Daarom zeggen ze ook tegen Mozes en Aäron dat ze het volk des Heeren hebben gedood, als ze weer in opstand komen nadat de Heere Korach en de zijnen heeft doen omkomen Num. 16:41.
- Ten derde. Ze verbeeldden zich dat ze het vermogen hadden om te doen wat God eiste. "Al wat de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen en gehoorzamen", Ex. 24:7. Toen de Heere de wet gaf op de Sinaï, beval Hij dat er een omheining om de berg gezet moest worden om de Israëlieten te leren dat er in plaats van vriendschap een ontzaglijke afstand was en dat ze hun ziel in gevaar brachten als ze zelfs maar naar de berg probeerden te staren. De afkondiging van de wet ging gepaard met vuur, rook, het geluid van een trompet en het beven van de aarde. Dit leerde hun Gods vreselijke Majesteit en toorn zien. Dit zou hun vertrouwen dat ze allemaal tot Gods gunstvolk en ware kinderen behoorden, aan het wankelen kunnen brengen. Omdat de wet gegeven werd met een stem des donders en zo vreselijk veel eiste, voelden ze dat deze hen onder de dienstbaarheid bracht. De wet veroorzaakte een ontzaglijke angst, beving en huivering onder hen. Toen ze dit voelden, werden sommigen geschokt in hun vertrouwen dat ze konden doen wat God eiste en daarom konden ze niet verdragen wat er werd gesproken. Omdat ze overtuigd waren van de zeer grote afstand tussen God en hen, van de vreselijke Majesteit van

God en van Zijn toorn, van de ontzaglijke eis van de wet, begonnen ze te roepen om een middelaar. God beloofde hen toen Zijn geliefde Zoon Die een Middelaar en Profeet zou zijn als Mozes. Dit is, volgens mij, al het onderwijs dat de kinderen Israëls daar kregen.

Nu zet Mozes een tabernakel op voor hun ogen, legt de twee stenen tafelen met hun vreselijke inhoud in de ark en verbergt ze voor hen. Hij legt het verzoendeksel op de ark en daar belooft God met hen te willen verkeren. Dan wijdt Mozes de Levieten tot priesters en beveelt de schuldige zondaar om zijn slachtoffer naar de priester te brengen. De schuldige moet zijn zonden belijden en zo zijn schuld leggen op de kop van het dier. Dan moet het dier voor zijn ogen geslacht worden en liet bloed aan het verzoendeksel gesprenkeld worden: de vergeving, de zegen en de vrede moeten van daar komen en nergens anders vandaan.

Nu zal ik het verder aan iedere wijze overlaten om te oordelen welke van deze wetten de tuchtmeester was om de zondaar tot Christus te brengen. De *zedelijke* wet overtuigde hem ervan dat er geen toegang tot God was zonder middelaar en bracht hem niet verder. Maar wat moet er worden van de rook en het vuur? Er moet bloed zijn om het vuur te blussen. God verscheen als een verterend vuur en woonde in dikke duisternis. De offeranden leidden tot het bloed van Christus, dat alleen die vlammen kon doven. Van de offeranden werd hun geloof geleid tot een plaats van omgang met God, een verzoendeksel, waar God verscheen in de stilte, sprak als een vriend en hen zegende als een verzoend God.

De *ceremoniële* wet wordt door Paulus het Evangelie van zondaren genoemd en het Evangelie is er om zielen tot Christus te brengen. We vinden in de hele wet geen belofte of openbaring van een hand die ons tot Christus brengt of een koord dat ons tot Hem trekt. Paulus zegt dat het bloed ons nabij Christus brengt Ef. 2:13 en niet de openbaring van de verdoemenis. Zo is het ook duidelijk dat zij die het meest vasthouden aan de werken van de wet, het verst van God zijn.

Een oprecht gelovige is verlost van onder de wet.

1. Hij wordt in ieder opzicht vrijgemaakt van de wet *als het verbond der werken*. "God heeft Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden.", Gal. 4:4. 5. We zijn ook verlost van de wet als een verbond der werken: "Maar nu zijn wij vrijgemaakt van de wet, overmits wij dien gestorven zijn onder welke wij gehouden waren; also dat wij dienen in nieuwigheid des geestes, en niet in de oudheid der letter", Rom. 7:6.
2. We worden in de tweede plaats ook verlost van de *gebiedende kracht* van de wet. Dit gebod luidt: "Doet dat en gij zult leven." Christus deed dit en de rechtvaardige leeft door het geloof in Hem, Hab. 2:4. Als we niet verlost worden van de gebiedende macht van de wet als het verbond der werken, doet de gerechtigheid van Christus ons geen nut. Als gelovigen verkeren onder de gebiedende kracht van de wet, zijn ze ook onder de veroordelende kracht van de wet en kunnen ze geen deel hebben aan de verlossing of aan de toegerekende gerechtigheid. "Want de vernietiging van het voorgaande gebod geschiedt om deszelfs zwakheids en onprofijtelijkheids wil", Hebr. 7:18. Hij "heeft de vijandschap in Zijn vlees teniet gemaakt, namelijk de wet der geboden in inzettingen bestaande; opdat Hij die twee in Zichzelf tot een nieuwe mens zou scheppen, vrede makende", Ef. 2:15. Ik weet dat dit Schriftgedeelte eigenlijk verwijst naar de ceremoniële wet. Gods kinderen worden echter verlost van de gebiedende en veroordelende kracht van de wet als een verbond der werken. Dit zal duidelijk worden als we overdenken wat God zegt van de besnijdenis, namelijk dat ze iemand verplicht om de hele wet te doen. "Ik Paulus zeg u, zo gij u laat besnijden, dat Christus u niet nut zal zijn. En ik betuig wederom een iegelijk mens die zich laat besnijden, dat hij een schuldenaar is de gehele wet te doen", Gal. 5:2, 3. God heeft ons echter verlost van het bittere juk. We verzoeken God als we het weer op de nek van de gelovige leggen, want Hij heeft hem onder een ander juk gebracht.

Kort nadat de heidenen in verschillende steden het Evangelie van Petrus, Paulus en Barnabas hadden ontvangen, werden ze lastig gevallen door sommigen "die afgekomen waren van Judea, zeggende: Indien gij niet besneden wordt naar de wijze van Mozes, zo kunt gij niet zalig worden." Na veel vruchteloze twistgesprekken met hen, gingen "Paulus en Barnabas, en enige anderen uit hen, op tot de apostelen en ouderlingen naar Jeruzalem, over deze vraag." Toen zij bij de ouderlingen gekomen waren en al deze dingen herhaald hadden, "zijn er sommigen opgestaan van die van de sekte der Farizeeën, die gelovig zijn geworden, zeggende, dat men hen moet besnijden, en gebieden de wet van Mozes te onderhouden." Hier ziet u het juk: "Doe

dat en leef." "En als daarover grote twisting geschiedde, stond Petrus op en zeide tot hen: Mannen broeders, gij weet, dat God van over lange tijd onder ons mij verkoren heeft, dat de heidenen door mijn mond het woord des Evangelies zouden horen en geloven. En God, de Kenner der harten, heeft hun getuigenis gegeven, hun gevende de Heilige Geest, gelijk als ook ons. En heeft geen onderscheid gemaakt tussen ons en hen, gereinigd hebbende hun harten door het geloof. Nu dan, wat verzoekt gij God, om een juk op de hals der discipelen te leggen, hetwelk noch onze vaders, noch wij hebben kunnen dragen?" Hand. 5:1-10. Zo werd besloten dat wij door het geloof in Jezus Christus verlost worden van het ondraaglijke juk dat we de wet moeten houden om het leven te ontvangen en dat God werd verzocht als aan de discipelen het juk weer werd opgelegd.

3. We worden ook verlost van de *veroordelende macht* van de wet. "Christus heeft ons verlost van de vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons", Gal. 3:13. Zo wordt de gelovige verlost van de gebiedende en veroordelende kracht van de wet als een verbond der werken, waarvan de strekking is: "Doe dat en gij zult leven, overtreed het gebod en gij zult sterven."

Het tweede paar stenen tafelen werd in de ark onder het verzoendeksel gelegd, zodat de wet geen enkele priester doodde die naderde met het bloed, hoewel hij kwam tot God Zelf. Zo kunnen alle gelovigen - die een koninklijk priesterdom zijn, 1 Petrus 2:9 - naderen tot God zonder dat de wet hen veroordeelt, wanneer ze het bloed der besprenging dragen in de hand des geloofs. Deze hand des geloofs wordt uitgestoken door een mens wiens hart gereinigd is van een kwaad geweten, Hebr. 10:22.

Zoals de wet door Christus ontdaan is van haar gebiedende en veroordelende kracht en verheerlijkt is en voor eeuwig heerlijk gemaakt is, zo vindt ook het gekrenkte recht genoegdoening en voldoening in de dood van de Zaligmaker. Zo is de wet ontdaan van haar vreselijke eis en oordeel en triomfeert de genade door Christus Jezus. Hieruit blijkt dat we wet én Evangelie, gebod én belofte, hebben ontvangen in het gezegende Voorwerp van ons geloof en van onze innigste liefde. Zo staat er ook geschreven: "Uw wet - zegt de gezegende Zaligmaker - is in het midden Mijns ingewands", Ps. 40:9. Hier vluchtte Paulus heen, toen hij zei: "Gode nochtans zijnde niet zonder de wet, maar voor Christus onder de wet", 1 Kor. 9:21.

We hebben nu aangegeven wat het juiste *Middelpunt* is van de wet die geldt voor Gods kind. Ik zie dan ook geen reden waarom we zouden moeten volhouden dat de wet der tien geboden de enige leefregel is, nu ze zo is ontdaan van haar kracht en ze een plaats heeft in het hart van de gezegende Verlosser. Bovendien heeft God ons geboden alles te gehoorzamen wat Christus zal zeggen. "Een Profeet, uit het midden van u, uit uw broederen, als mij, zal u de HEERE, uw God, verwekken; naar Hem zult gij horen (of Hij nu beveelt of belooft). Naar alles, wat gij van de HEERE, uw God, aan Horeb geëist hebt." En de Heere zei: "Het is goed, wat zij gesproken hebben. Een Profeet zal Ik hun verwekken uit het midden hunner broederen, als u; en Ik zal Mijn woorden in Zijn mond geven - ook de beloften -. "En Hij zal tot hen spreken alles, wat Ik Hem gebieden zal. En het zal geschieden, de man die niet zal horen naar Mijn woorden, die Hij in Mijn Naam zal spreken, van die zal Ik het zoeken", Deut. 18:15-19.

Het is een troostrijke gedachte dat we alles hebben in de Zaligmaker: *de ceremoniële wet is vervuld in Christus en door Hem tenietgedaan*; de zedelijke wet werd door Hem verheerlijkt en ontdaan van haar vloek en is in Hem verborgen; ieder ander gebod werd aan Hem gegeven en alle beloften werden aan Hem gedaan en zijn ja en amen in Hem 2 Kor. 1:20.

*Hieruit moet ik afleiden dat de hele wil van God in Christus Jezus de enige en algemoegzame leefregel is voor ieder waar kind van God.*

Ik geloof dat de macht van het gehele woord "de scepter der sterkte", is die de Heere uit Sion zond en dat Hij daardoor regeert in het midden van Jeruzalem. Ieder gebod moet gebracht worden tot de belofte [door de gelovige] en als het gebod begrepen is in de belofte, moeten we die - om de vervulling ervan te verkrijgen - neerleggen voor de verzoende Wetgever, Die in Christus Jezus de Belover is. Dan zullen we ervaren dat God naar Zijn onveranderlijke wil ons in Christus alles belooft en geeft wat Hij naar de wil des bevels van ons eist. "En zovelen als er naar deze regel zullen wandelen, over dezelve zal zijn barmhartigheid, en over het Israël Gods", Gal. 6:16.

In het Nieuwe Testament heeft God geopenbaard dat Hij wil dat er een macht is waardoor mijn wil aan Zijn wil wordt onderworpen en daarnaar wordt geneigd. Zolang mijn wil onder die macht is, is

deze in overeenstemming met de wil des bevels. "Maar die in ziet in de volmaakte wet, die der vrijheid is, en daarbij blijft, deze, geen vergetelijk hoorder geworden zijnde, maar een dader des werks, deze, zeg ik, zal gelukzalig zijn in (hoewel niet 'om') dit zijn doen", Jak. 1:25. Ik ben er ten volle van overtuigd dat de ziel die wandelt in de gerechtigheid van Christus en in de genieting van Gods liefde, mag zeggen dat de rechtvaardigheid der wet in hem - maar niet door hem - is vervuld.

Ik weet echter niet waarom iedere gelovige ziel naar de Horeb wordt gestuurd om die regel na te leven. God heeft de wet der tien geboden in geen enkel schriftgedeelte dat ik ken aangeduid als de enige regel voor Gods kind. Daarom mogen we verwachten wat Hij heeft beloofd en doen wat Christus heeft bevolen, of het nu in de wet staat of niet. Een paar voorbeelden: ik denk dat het mijn plicht is om mij voortdurend te begeven tot het gebruik van het sacrament, hoewel de wet er niets over zegt. Ik moet twee mijl gaan met iemand die mij verplicht om één mijl met hem te gaan. Ik moet mijn rechterwang toekeren naar degene die mij zonder oorzaak op de linker heeft geslagen, mijn rok geven aan degene die ten onrechte mijn mantel genomen heeft, de arme geld geven als ik dat heb en lenen zonder de hoop het geleende terug te krijgen. De wet gebiedt mij echter slechts om met anderen te handelen zoals we willen dat ze met ons zullen handelen, "want dat is de wet en de profeten", Matth. 7:12. Gods kind mag niet handelen naar de regel "oog om oog, tand om tand, hand voor hand, voet voor voet" hoewel de wet zegt dat hij dat mag en moet doen.

Mijn lezer zal misschien tegenwerpen: *"U laat het Evangelie de wet tegenspreken, terwijl ze met elkaar overeen moeten stemmen."*

Hierop antwoord ik dat ik dat niet doe.

1. Gods kind is niet onder de wet, zoals al is bewezen. Daarom moet hij het kwaad laten rusten op het hoofd van degene die het deed, die onder de wet is. God beschouwt alles wat Zijn kinderen is aangedaan, als kwaad dat Hem is aangedaan en daarom hoort de wraak Hem in het bijzonder toe. Daarom hield God het oordeel over Kain in Zijn eigen hand, toen Abel was gedood vanwege zijn gerechtigheid. Abel werd gedood omdat hij God diende. Daarom was God de enige Wreker en dreigde Hij ieder die het zwaard uit Zijn hand durfde te nemen om Kain te doden met een zevenvoudige wraak Gen. 4:13.
2. In de tweede plaats behoort een groot deel van de oude wetten tot het burgerlijk recht en heeft de Heere ons voorzien dat overheden en machten de grootste tegenstanders van Gods kinderen zouden vormen. Daarom zullen de zondaar die Gods kind vervolgt en de machthebber die dit aanmoedigt het met elkaar eens zijn en moeten wij voor hen gebracht worden om een getuige tegen hen te kunnen zijn. Omdat wij des Heeren zijn, wordt het kwaad dat ons wordt aangedaan, Hem aangedaan en de vervolger en de wrede heerser zijn Zijn vijanden en onze vijanden om Zijnentwil. Het is niet verwonderlijk dat Hij zegt: "Gij hebt gehoord dat gezegd is: Oog om oog, en tand om tand. Maar Ik zeg u, dat gij de boze niet wederstaat", Matth. 5:38, 39. Omdat de Heere in ons de Persoon is die zij haten en de duivel in de vervolger en de bedrieglijke machthebber degene die ons krenkt, wil Christus dat wij alles aan Hem overlaten en de wet in Zijn hand, als in de hand van de Rechter van de levenden en de doden, geven. Hij zal in het bijzijn van een getuige oog voor oog en tand voor tand eisen. Zo wordt de zondaar overgegeven aan een zevenvoudig oordeel vanwege de gehoorzame onderwerping van de onderdrukte en de partijdigheid van de machthebber. Zo is de wet niet krachteloos gemaakt, maar juist bevestigd door wat we hebben gezegd.

Ook is wat ik heb gezegd geen aansporing tot de zonde, maar juist het tegendeel, want de genade, die alleen de zonde kan onderwerpen, is aangeprezen. Zolang niet kan worden bewezen dat de genade van God de mensen tot de zonde leidt, kunnen mijn broeders het beter laten om hun pijlen hierop af te schieten, opdat ze niet terwijl ze alles samenballen in een kleine regel, de bepalingen van een groter gebod overtreden.

Sommigen ijveren voor Mozes. Zij zijn als de gelovige leidslieden die zo ijverden voor de wet, dat ze het geen misdad achtten om Paulus te doden. Zo zijn er ook sommigen die de wet prediken als de enige regel en dan hun pijlen op mij afschieten opdat ik ook de wet moet onderhouden. Zulke mensen leggen Christus als het fundament en doen dan een beroep op Mozes om het gebouw op te richten. Christus moet het gewicht dragen en Mozes de heerlijkheid. Zulke mensen beginnen in de Geest en eindigen in het vlees. Zij brengen de zondaar er eerst toe om zijn last op Christus te

werpen en leggen hem dan lasten op die niemand kan dragen. Zulke mensen verhogen de dienstknecht en stoten de meester van de troon.

In mijn jonge dagen heb ik gezeten onder sommige predikanten die de wet predikten voor alle mensen, van welke stand en staat dan ook. Daardoor begon ik te denken dat Christus in mijn ziel een werk begonnen was, maar dat ik dat zelf moest voleindigen door de wet te houden. Omdat de predikant geen onderscheid maakte, leidde hij mij helemaal terug naar de wet. Ik vond bij mezelf evenveel vijandschap tegen God als ooit en dacht dat ik er ellendiger aan toe was dan voor dat deze predikanten zich met mij hadden ingelaten. Welke vruchten die strekken tot Gods heerlijkheid, kunnen voortgebracht worden door zielen die zo ontstoken zijn van woede en boosheid tegen God? Als we God leren liefhebben, is dat omdat we zien dat Hij ons liefheeft. We hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad. Als we vruchten voortbrengen tot eer van God, komen deze voort uit een doorleefde gemeenschap met de levende Wijnstok. "Gelijkerwijs de rank geen vrucht kan dragen van zichzelf, zo zij niet in de wijnstok blijft; also ook gij niet, zo gij in Mij niet blijft. Die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen", Joh. 15:4, 5. Hij die mijn ziel echter tot Mozes brengt, zal mij onvruchtbaar maken, want mijn vrucht is uit de Heere en niet uit de wet gevonden Hos. 14:8. Alle vruchten die de wet voortbrengt, zijn zure druiven, onrijpe vruchten, wilde vijgen en ogendienst. Deze vruchten brengen we voort uit slaafse vreze en daarom worden ze terecht dode werken genoemd, die allen gereinigd moeten worden door het bloed van Christus voor de ziel gered kan worden.

Het is een nauw pad dat ligt tussen een lichtzinnige belijdenis en het doen van de werken der wet. De ziel die echter is gezegend met Goddelijke olie van Boven, heeft een Leidsman die haar in alle waarheid leiden kan. Dit heb ik zelf ervaren toen ik in verwarring verkeerde en mijn verstand erg verduisterd was. Ik merkte dat ik een leermeester had in mijn hart, want als de wet mij aangreep en ik de wettische geest indronk, begon ik in eigen kracht mijn verdorven lusten te doden, werd ik in verzoeking geleid, kreeg de zonde de overhand, kwam ik in de banden en voelde ik de vijandschap tegen God opspringen in mijn hart. Als ik echter luisterde naar lichtzinnige belijders die luidkeels hun ongenoegen uitten over mijn prediking van overtuiging door de wet en het doorleefde besef van genade, vrede en liefde door het geloof in Christus, raakte ik al mijn vrede en troost kwijt. Zo leidde de gezegende Leermeester in mijn hart mij, als ik de wet niet kon zien. Zonder twijfel is dit een vervulling van de belofte: "Die deze weg wandelt, zelfs de dwazen zullen niet dwalen", Jes. 35:8.

*Mijn lezer, neem de volgende overwegingen ter harte, opdat u daardoor bemoedigd in nauwe gemeenschap met Christus Jezus zult kunnen leven.*

Het zwaard der gerechtigheid dat bij de poort van Eden werd getrokken, toen God de wereld de oorlog verklaarde, werd op grond van Christus", verdienste in de schede gestoken toen de vrede werd uitgeroepen. "Zwaard ontwaak tegen Mijn Herder, en tegen de Man, Die Mijn Metgezel is, spreekt de HEERE der heirscharen; sla die Herder, en de schapen zullen verstrooid worden; maar Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden", Zach. 13:7. Zo werd het zwaard van de gerechtigheid in de schede gestoken toen Christus Zijn lichaam en ziel offerde en deed het vlammende zwaard van Gods toorn het hart van de Zaligmaker versmelten, toen Hij zei: "Ik ben uitgestort als water, en al mijn beenderen hebben zich vaneen gescheiden; mijn hart is als was, het is gesmolten in het midden mijns ingewands", Ps. 22:15. Zo deed de vlam van Gods toorn het hart van Christus smelten en bluste Hij die vlam met Zijn dierbaar bloed. Daarom wordt er gezegd dat dit zwaard dronken is geworden (met het bloed van Christus) in de hemel. Het zal nooit meer neerdalen op de waarachtig gelovige, maar alleen op de werkers der wet die onder de vloek van de wet verkeren. Daarom moest het zwaard neerkomen op hen, het volk dat de Heere verbannen had Jes. 34:5.

U ziet, lezer, dat het zwaard der gerechtigheid op grond van Christus' offer in de schede is gestoken, dat de vlam des toorns in Zijn hart is geblust en dat de vloek der wet - het oordeel dat wij door de zonde verdiend hebben - op Hem is gelegd. Hij is een vloek geworden voor ons Gal. 3:13. Zo is aan het recht voldaan en is het oordeel geheel ten uitvoer gebracht. Gerechtigheid en gericht verkeren in het lichaam en de ziel van Christus als in een woning. In Hem stemmen ze er beide mee in dat goedertierenheid en waarheid ons samen moeten ontmoeten. "Gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Uws troons; goedertierenheid en waarheid gaan voor Uw aanschijn henen", Ps. 89:15.

De wet die ons zei: "Doe dat en gij zult leven, overtreed dit en gij zult sterven", is nu ontdaan van haar bevelende en veroordelende macht [als een verbond der werken] en heeft een plaats in het hart

van Christus. "Uw wet is in het midden mijns ingewands", binnenin die ark Ps. 40:9. Want door Zijn gerechtigheid heeft Hij het gebod van de wet volkomen gehouden en door Zijn dood de straf gedragen. Daarom worden we door het geloof in Hem als onze Rechtvaardigmaker en Verlosser, verlost van de bevelende en veroordelende macht van de wet. Zo veranderden de woorden "doe dat en gij zult leven", in "geloof en gij zult leven", en "overtreed dit en gij zult sterven", in "die gelooft zal nimmermeer sterven." Christen, zo worden gerechtigheid en gericht en de ontwapende wet in Christus Jezus gevonden. Al het oordeel is aan Hem overgeleverd, alle macht is Hem gegeven en alle beloften zijn in Hem *ja en amen*. Alle schatten der genade, wijsheid en kennis, al de volheid des Geestes en al de volheid der Godheid wonen in Hem lichamelijk. Dit alles is zo, opdat God Zijn geliefde Zoon zou eren en alle rijkdommen van Zijn genade in Hem zou verheerlijken.

De duivel zelf wordt door Zijn Woord verwond, met Zijn ketenen gebonden en onder Zijn voeten vertrapt. Zo leest u: "De HEERE zal met Zijn hard, en groot, en sterk zwaard bezoeken de Leviathan, de langwemelende slang, ja, de Leviathan, de kromme slomme slang; en Hij zal de draak, die in de zee is, doden", Jes. 27:1. Hij "bond hem", met zijn keten Openb. 20:1. Hij trad op de felle leeuw en de adder en de jonge leeuw vertrad hij Ps. 93:13. Daarom moet u Christus aankleven en moeten al Zijn gedachten en Zijn volkomen wil, zoals Hij deze heeft geopenbaard, uw regel zijn.

Mozes en zijn wettische werken, Elia en zijn vurige ijver, trokken zich - als goede dienstknechten - vrijwillig terug van de berg, toen de discipelen daar met Jezus waren Matth. 17:1. Als u hoort dat mensen verharde en onboetvaardige zondaren wijzen op het bloed van Christus en gelukkige zielen naar Mozes sturen om daar hun regel en hun juk te zoeken, moet u geen aandacht schenken aan elk "ziet hier en ziet daar", Matth. 24:23, maar tot Christus gaan om bij Hem uw regel en uw juk te vinden. Als u een gelovige bent, moet u blijven bij een andere berg, zoals Jesaja u in zijn visioen zegt: "En het zal geschieden in het laatste der dagen [let: hierop], dat de berg van het huis des HEEREN (dat is Christus, vergelijk hier met Daniël 2:35) zal vastgesteld zijn op de top der bergen, en dat hij zal verheven worden boven de heuvelen, en tot dezelve zullen alle heidenen. toevloeien. En vele volken zullen heengaan en zeggen: Komt, laat ons opgaan tot de berg des HEEREN, tot het huis van de God Jakobs, opdat Hij ons lere van Zijn wegen, en dat wij wandelen in Zijn paden; want uit Sion zal de wet uitgaan, en des HEEREN woord uit Jeruzalem", Jes. 2:2, 3.

Christen, daar vindt u uw regel, namelijk de wet en het woord. Ga niet naar Mozes om een juk te zoeken. "Staat dan in de vrijheid, met welke u Christus vrijgemaakt heeft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen", Gal. 5:1. Neem uw juk en uw regel aan van uw enige Meester en Leidsman, zoals Hij u beveelt: "Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt [onder het juk der wet], en Ik zal u rust geven. Neemt Mijn juk op u en leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen. Want Mijn juk is zacht, en Mijn last is licht", Matth. 11:28-30.

Als mensen u vertellen dat ze geen andere regel kennen dan de wet der tien geboden en geen zekerder hoop op zaligheid hebben dan de woorden "Wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden", zeg hun dan dat ze hun Bijbel moeten nemen en opnieuw moeten lezen. Een innige gemeenschap met Christus, die alleen kan blijven voortbestaan als er geloof, gebed en waakzaamheid is, is de enige weg waarin we vruchtbaar kunnen zijn. Als u zich dit laat afnemen en u teruggeleid wordt tot Mozes, zult u spoedig het juk der dienstbaarheid weer op uw nek voelen. Als dit juk u nog meer wordt opgebonden door de prediking van de wet, zal uw hart hard worden en uw geest nauw en bekrompen. U zult gekweld worden door vreselijke jaloezie, u innerlijk ergeren aan het geluk, de voorspoed en het succes van een ander. U zult bazelen over goede werken die verdienstelijk zijn, terwijl uw eigen ziel nauw merkbaar weer door de duivel tot slaaf wordt gemaakt en uw eigen geweten u erom beschuldigt. Omdat u echter verhard bent, zult u geen acht slaan op de stem van uw geweten. U zult zeer nauwe banden hebben met hen die net als u onder de geest der dienstbaarheid verkeren en u zult in al uw gesprekken uitvaren tegen hen die meer zaligheid genieten in de Heere dan u. Ja, u zult soms de zuivere waarheid verbergen en zelfs het Woord van God verdraaien om anderen onder dezelfde dienstbaarheid te brengen, omdat u zich in uw verbittering ergert aan hun hemelsgezindheid. Zo zullen de advocaten van Mozes elkaar in een dor land brengen. Ik ben in al deze benauwdheden geweest en ken ze even goed als ieder die in het verborgen zijn pijlen op mij afschiet. Ik weet ook dat "de dwaasheid des mensen zijn weg zal verkeren; en zijn hart zich tegen de HEERE zal vergrammen", Spr. 19:3.

Moge de Heere ons genadig toegang tot Zichzelf verlenen en ons de vruchtbaarmakende bedauwing van Zijn bijzondere genade schenken, opdat we ons mogen verheugen in onze vrijheid en we die niet verkeerd zullen gebruiken en opdat we Christus vruchten dragen tot heerlijkheid van God de Vader. Leg al uw inwendige en uitwendige beproevingen naast de wil van God zoals deze in de beloften is geopenbaard als naast de enige regel waaraan we ze kunnen toetsen en waarmee we ze kunnen verklaren en verheug uzelf voortdurend in Gods liefde in Christus Jezus. Het is de liefde die de geboden vervult en die uw leven en wandel zal stempelen: alle vruchten zonder die wortel zullen zeker bederven. "Uw hart beware Mijn geboden", Spr. 3:1. En het is de liefde tot God die de ziel voor struikelen zal behoeden: "De wet zijns Gods is in zijn hart; zijn gangen zullen niet slibberen Ps. 37:31.

Mijn lezer, misschien bent u iemand met een wettisch stempel, die rust zoekt en die niet vindt. Ik ben met de waarheid aan mijn zij zover mogelijk met u meegegaan en menige pijn zal in het verborgen op mij worden afgeschoten, omdat ik zover ben gegaan. Ik heb echter niet de Zaligmaker onttroond of de dienstknecht verhoogd in de plaats van zijn heer. Ik heb ook de wet niet krachteloos gemaakt, maar heb haar evenals het overige deel van Gods Woord als een regel voorgesteld. Ik heb ook geen verharde zondaars bemoedigd, maar ik heb hun de wet voorgehouden in al haar scherpste. Moge God u helpen om in uw leven te tonen wat goede werken zijn zoals de Zaligmaker deed. Elk wonder dat Hij deed, verkondigde Wie Hij was en om duidelijk te maken dat Hij niet de eer van mensen zocht, zei Hij: "Zie, dat gij dit niemand zegt", Matth. 8:4. Goede werken zullen altijd voor zichzelf spreken, want "wat Hij hun ook gebod, zo verkondigden zij het des te meer", Mark. 7:36. Laat vrije genade wonen in uw hart en op uw tong en laat in uw leven de vruchten van de Geest blijken. Doe niet als de werkheiligen, want Christus zegt: "Zij zeggen het, en doen het niet", Matth. 23:3. Dit blijkt duidelijk genoeg in het leven van onze huidige arminiaanse leidsman, die in geschrift heeft verklaard dat iedere getrouwe dienaar van het Evangelie "een kind van de duivel", is, zoals de Farizeeërs in Christus", tijd de Heere des huizes Beëlzebub noemden Matth. 10:25. Zoals Christus heeft voorzeggd, heeft de huidige paus deze naam ook gegeven aan Zijn broeders en zusters. De namen waarmee hun farizeïsche vaders vroeger de Meester aanduiden, geven zij nu aan Zijn kinderen.

*Moge de Vader van alle barmhartigheid en de God van alle troost ons door Zijn grote macht door het geloof bewaren tot de zaligheid. Moge Hij ons bekwaam maken om de wereld rekenschap af te leggen van de wortel die in ons is, door de vruchten die wij dragen. Zo zal God de heerlijkheid krijgen en zullen wij gezegend worden. Amen.*



## MOZES ZONDER DEKSEL IN HET AANGEZICHT VAN JEZUS CHRISTUS

Preek over 2 Korinthe 3:13  
Gehouden in Monkswell Street Meeting  
12 augustus 1794

1<sup>ste</sup> druk uitgegeven door T. Bensley, Boltcourt, Fleetstreet,  
Londen, 1794

*Want Ik zal u mond en wijsheid geven, welke niet zullen kunnen tegenspreken, noch wederstaan  
allen, die zich tegen u zetten.*

#### 4. Mozes zonder deksel in het aangezicht van Jezus Christus.

***En doen niet gelijkerwijs Mozes, die een deksel op zijn aangezicht legde, opdat de kinderen Israëls niet zouden sterk zien op het einde van hetgeen te niet gedaan wordt.***

2 Korinthe 3:13

In het eerste vers van 2 Korinthe 3 lezen we: "Beginnen wij onszelfen wederom u aan te prijzen? Of behoeven wij ook, gelijk sommigen, brieven van voorschrijving aan u, of brieven van voorschrijving van u?" Met deze zin treft Paulus de valse apostelen. Als zij zich door boze toespelingen een plaats verworven hadden in het hart van eenvoudige en onbehoedzame mensen, kregen ze brieven van, hen waarin ze werden aanbevolen bij andere gemeenten. Zo konden ze nog meer kwaad verrichten. Deze apostelen hadden niets wat hen bij anderen kon aanbevelen dan hun trots en de woorden die ze spraken en daar besteedde Paulus geen aandacht aan. "Ik zal dan verstaan, niet de woorden dergenen, die opgeblazen zijn, maar de kracht" (1 Kor. 4:19). Maar die kracht misten zij. De kracht van God was niet in hen geopenbaard, hun gebed vermocht niets en God had hen nog nooit gebruikt als middel om Zijn genade en Zijn Geest aan anderen te schenken. Zij waren valse apostelen en dienaren van de satan. De Heere prees Paulus, omdat hij dat had aangetoond. "Gij hebt beproefd degenen, die uitgeven, dat zij apostelen zijn, en zij zijn het niet; en hebt ze leugenaars bevonden" (Openb. 2:2).

Deze discipelen van Mozes, die Christus "door nijd en twist" predikten (Filip. 1:15), durfden zelfs brieven te schrijven in de naam van Paulus als de gemeenten hen geen brieven meegaven om hen bij andere gemeenten aan te bevelen. Dit bracht Paulus ertoe om voortaan al zijn brieven eigenhandig te ondertekenen, als een teken dat ze niet vervalst waren. "De groetenis met mijn hand, van Paulus; hetwelk is een teken in iedere zendbrief; also schrijf ik" (2 Thess. 3:17). De apostel waarschuwt zijn volgelingen tegen dit vreselijke bedrog: "Dat gij niet haastelijk bewogen wordt van verstand, of verschrikt, noch door geest, noch door woord, noch door zendbrief, als van ons geschreven, alsof de dag van Christus aanstaande ware" (2 Thess. 2:2), want wij hebben u daarover niet geschreven.

"Of behoeven wij ook brieven van voorschrijving?" (2 Kor. 3:1). Nee, degenen die God zendt, zal Hij Zelf aanbevelen en dat zal Hij openbaren in het geweten van Zijn volk. Niet degene die zichzelf aanbeveelt, staat in de gunst van God, maar degene die de Heere aanbeveelt. Bovendien zal het werk van een dienaar die een goede arbeider is en niet schaamrood hoeft te worden, hem bij de mensen aanbevelen. Ook zullen de zegelen van zijn bediening hem des te meer bij anderen aanbevelen. Want "het geschenk is in de ogen zijner heren een aangenaam gesteente; waarheen het zich zal wenden, zal het wel gedijen" (Spr. 17:8). Ja, "de gift des mensen maakt hem ruimte, en zij geleidt hem voor het aangezicht der groten" (Spr. 18:16). Daarom behoeven we geen brieven van voorschrijving aan u of van u.

"Gijlieden zijt onze brief, geschreven in onze harten, bekend en gelezen van alle mensen" (2 Kor. 3:2). Wij zijn de pennen die de Geest gebruikt om Zijn wetten van geloof, waarheid, liefde en vrijheid te schrijven in uw hart. Wij hebben gehoord dat u rekenschap hebt afgelegd van de hoop die in u is en van de bevinding die hoop werkt. Deze hoop en bevinding zijn gelijk aan de onze en kunnen we ook terugvinden in de Schrift. Daarom weten we, geliefden, dat "uw verkiezing van God is, want ons Evangelie is onder u niet alleen in woorden geweest, maar ook in kracht, en in de Heilige Geest, en in vele verzekerdheid" (1 Thess. 1:4-5). God heeft in ons hart geopenbaard dat u tot Zijn volk behoort en wij hebben u lief. Zo bent u, als onze brief, in ons hart geschreven. Omdat uw bekering tot God in ons hart is geopenbaard, kunnen alle mensen u lezen. Alle mensen kunnen zien dat u uiterlijk veranderd bent, dat u zich van de afgoden tot de levende God hebt gekeerd, dat u niet meer van de wereld bent, dat u licht en waarheid ontvangen hebt, dat u schijnt te midden van een verdraaid geslacht, dat uw leven oprecht en uw wandel ootmoedig is, dat u anders bent dan anderen en een kuise wandel hebt en dat u vervolging lijdt omwille van Christus en uw geweten. Dit is een brief die alle mensen kunnen lezen. Daarom zullen de heidenen zeggen: "De HEERE heeft grote dingen aan dezen gedaan" (Ps. 126:2).

"Als die openbaar zijn geworden, dat gij een brief van Christus zijt, en door onze dienst bereid" (2 Kor. 3:3). Wat de Zaligmaker gedurende Zijn omwandeling aan anderen heeft geleerd, heeft Hij door Zijn Geest in uw hart geschreven. De Schrift is een verzegeld boek. Zo heeft Hij u, toen u tot het geloof kwam, verzegeld met de Geest der belofte. Zo zult u, als de verborgen schat van de Heere, eens gedragen worden in de schoot van Abraham, zoals zoveel andere brieven van liefde en levende brieven. Daar zal de Heere u, deze levende brief, openen en in het openbaar voorlezen voor allen die in de hemel zijn. Ook zal Hij u voor hun ogen als Zijn kind erkennen.

"Door onze dienst bereid": door onze arbeid bent u tot genade gekomen. U bent het zegel van onze zending en opdracht. Wij zijn goede soldaten van Christus en u bent de buit van onze overwinning. Wij zijn ploegers en wijnbouwers en u bent de oogst en de vrucht. Ja, u bent de schoven van de oogst die wij binnenhalen. Zij die wenen en kostelijk zaad zaaien, zullen als zij tot God weerkeren, deze schoven met zich meenemen als hun blijdschap en hun gloriekroon. Wij zullen u aan Christus voorstellen als het duizendjarig rijk op de nieuwe aarde zijn aanvang zal nemen. Christus zal u aan Zijn Vader voorstellen in de eeuwige heerlijkheid aan het einde van deze periode, als Hij alle onderdanen van Zijn Koninkrijk - niet één uitgezonderd - aan Zijn Vader zal geven.

"Geschreven niet met inkt, maar door de Geest des levenden Gods, niet in stenen tafelen, maar in vleszen tafelen des harten". Het woord der waarheid dat in de Schrift is opgetekend, is met inkt geschreven. Het kan echter geen kracht doen in ons hart zonder verootmoedigende genade. De Bijbel is door de heilige mensen met een pen geschreven, maar God Zelf schrijft met de vinger van Zijn Geest in de vleszen tafelen van ons hart en niet op de stenen tafelen, waarop de zedelijke wet geschreven stond. Het stenen hart is weggenomen, omdat we de vergevende genade van God in ons hart gevoelen en in het geloof op Christus hebben mogen zien. Dit leidt mensen tot berouw, zachtmoedigheid, verootmoediging, droefheid naar God en een Schriftuurlijke bekering. Het verbreekt ook het onboetvaardige, harde en halsstarrige hart en maakt het ontvankelijk voor iedere Goddelijke indruk.

"En zodanig een vertrouwen hebben wij door Christus bij God" (2 Kor. 3:4). We vertrouwen dat wat wij gezegd hebben over uw gelukzalige staat en de vruchten van onze arbeid onder u, waar is. Dit inzicht in mensen en dingen ontvangen we van Christus, van Wie ook al onze wijsheid, onze kennis en ons inzicht komt. Het vertrouwen waar onze tekst over spreekt, is ook "bij God". Het erkennen van de vruchten van onze arbeid en onze gelukzalige staat, strekt tot de eer van God. Ik zal niet roemen in iets wat God niet door mij heeft gewrocht om de heidenen door woorden of door daden tot gehoorzaamheid te brengen.

"Niet dat wij van onszelven bekwaam zijn iets te denken, als uit onszelven" (2 Kor. 3:5). We zijn niet bekwaam om de Geest, de waarheid of de genade van God aan de mensen te schenken. We zijn ook niet bekwaam om het werk der genade in het hart van de mens juist te onderscheiden, te lezen, te waarderen en te beoordelen.

"Maar onze bekwaamheid is uit God" (2 Kor. 3:5). Het licht, de kennis en de genade die we hebben, zijn een onverdiende gave van God. Dat geldt ook voor alle vrucht op onze arbeid. Ook het inzicht in uw hart en de kennis van uw staat, zijn van God. Hij geeft ons het licht om te zien hoe het met uw hart is gesteld, de kennis om daarover te oordelen en de overtuiging in ons hart dat ons oordeel juist is. Bovendien gaf Hij mij de opdracht om vrijmoedig te spreken in Korinthe, omdat Hij veel volks had in die stad. Door ons bent u geroepen. God kan anderen gebruiken, zelfs mensen met een aards talent of mensen zonder genade, om wat licht te werpen op Zijn Woord en om uw verstand enigszins te verlichten en om Zijn geestelijke uitdelers enige goede uitdrukkingen voor het gebed en over de bekering te leren, maar Hij gebruikt hen nooit om zielen tot Zich te bekeren. Die eer schenkt Hij hen niet: "Want al hadt gij tien duizend leermeesters in Christus, zo hebt gij toch niet vele vaders; want ik heb u door het Evangelie geteeld" (1 Kor. 4:15). Daarom is onze bekwaamheid uit God.

"Die ons ook bekwaam gemaakt heeft, om te zijn dienaars des Nieuwen Testaments, niet der letter, maar des Geestes" (2 Kor. 3:6). Het Nieuwe Testament is het verbond der genade, dat gesloten is tussen de Vader en de Zoon. Toen Christus aan de voorwaarden van dit verbond had voldaan, toen het verzegeld en bekrachtigd was door Zijn bloed en toen het door de dood van de Testamentmaker rechtsgeldigheid gekregen had, werd het een testament. Dit testament was wettig en rechtsgeldig en niemand mag er iets aan af- of toedoen of het ongeldig maken. Het is van kracht

voor iedere erfgenaam van de belofte. Hij mag komen en zal de erfgoederen ontvangen die door de Vader in het testament zijn opgenomen en door de Zoon aan hem zijn nagelaten.

Een bekwaam dienaar van het Nieuwe Testament is iemand die de Geest der belofte heeft ontvangen, iemand die bevindelijk kennis heeft gekregen van de waarheden, de zegeningen en de beloften van het Evangelie en die deze in zijn hart heeft genoten. Zo kan hij aan anderen vertellen "wat God voor zijn ziel heeft gedaan". Hij heeft de Geest en is een dienaar van de Geest. Hij deelt in de genade en is een goede uitdeler van deze genade. Hij heeft kwijtschelding van zijn zonden ontvangen en hij predikt vergeving. Hij is gerechtvaardigd en hij predikt de rechtvaardigheid. Hij gelooft en daarom spreekt hij. Hij is levendgemaakt en daarom verkondigt hij het Woord des levens. Hij is vrij en predikt anderen de vrijheid. Hij heeft zijn roeping en verkiezing vastgemaakt en daarom schrikt hij er niet voor terug om de hele raad van God te verkondigen. Christus is in hem geopenbaard en hij draagt Hem uit en predikt Hem onder de heidenen. Hij heeft ervaren dat Zijn Naam is als de reuk van de olie die wordt uitgegoten en daarom wil hij dienstbaar zijn in de verkondiging van de reuk van Zijn Naam in iedere plaats. Hij draagt zout in zichzelf en zijn woorden zijn met zout besprengd om anderen te zouten. Hij is verlicht en laat zijn licht schijnen voor de mensen. Hij is een kaars op een kandelaar en verlicht allen die in het huis zijn. In de handen van Christus is zo iemand een bekwaam dienaar van het Nieuwe Testament.

"Niet der letter": de letter geeft geen leven, geen hoop en geen hulp. Zij brengt de zondaar niets goeds, maar eist alles van hem. Zij eist liefde, rechtvaardigheid en volmaakte en nooit aflatende gehoorzaamheid, maar schenkt geen genade, vergeving of heil. Een dienaar van de letter is voor God een dood mens en voor anderen als een misdragende baarmoeder en uitdrogende borsten. Hij is een dood instrument en brengt een onzeker geluid voort. Hij is een bron zonder water, die niemand verfrist. Hij voorziet het hoofd misschien wel van het nodige, maar hij voedt het hart niet. Hij kan de trots van anderen koesteren, maar hij zal nooit de ziel spijsen. Hij kan anderen opgeblazen maken, maar hij kan nooit iemand het geloof schenken, omdat hij slechts een dienaar van de letter is.

"Want de letter doodt" (2 Kor. 3:6). Zij dreigt iedere overtreder met de tijdelijke dood. Hij die Gods Naam ontheiligde, werd buiten het kamp gestenigd. Zij die Baäl-Peor aanbaden, werden ter plekke gedood. De man die hout verzamelde op de sabbat, werd op het bevel van God gedood. Het opstandige kind dat zijn ouders niet eerde, moest gestenigd worden. De letter brengt ons de geestelijke dood. Zij vervloekt iedereen die onder haar macht ligt en dood is door de werking van de wet. De letter doet zowel ons lichaam als onze ziel de eeuwige dood sterven. Zij veroordeelt de ziel tot de eeuwige dood en het lichaam tot de eeuwige vlammen.

"Maar de Geest maakt levend" (2 Kor. 3:6). Hij maakt de dode ziel levend, schenkt haar het leven en geeft haar indrukken en doet haar naar God uitgaan. Hij neemt de prikkel des doods weg door de verzoening toe te passen en het oordeel des doods door de zondaar de gerechtigheid van Christus te schenken. Hij werkt het geloof in het hart en stelt de Heere voor als de Gever van het leven en zo leert Hij de ziel leven door het geloof in de Zoon van God.

"En indien de bediening des doods in letteren bestaande, en in stenen ingedrukt, in heerlijkheid is geweest" (2 Kor. 3:7). De wet is met een zeer luisterrijke majesteit gegeven. God kwam neer op de berg Sinaï. Hij had twintigduizend strijdwapens en duizenden engelen. Hij kwam neer met donder, bliksemstralen, rook, donkerheid, het geklank van een trompet en het volk hoorde "de stem Zijner woorden". God schreef de wet met Zijn eigen vinger en gaf haar aan de engelen. Mozes ontving de wet van hen. Het gezicht van de middelaar straalde van heerlijkheid toen hij de wet aan het volk gaf. Zo werd de wet bekrachtigd en het ambt van Mozes geëerd. Ondanks al deze heerlijkheid, is de wet "de bediening des doods" en was de heerlijkheid die haar omgaf, vreselijk voor Israël.

"Alzo dat de kinderen Israëls het aangezicht van Mozes niet konden sterk aanzien, om de heerlijkheid zijns aangezichts, die te niet gedaan zou worden" (2 Kor. 3:6). De kinderen Israëls konden niet naar deze heerlijkheid kijken. De stem en de verschrikkelijke majesteit van God stelden hen als schuldenaars voor Hem, zodat zij het licht niet konden verdragen. Het deksel van de onwetendheid lag op hun hart, zodat ze niet konden begrijpen wat dit alles betekende en daarom verkeerden ze liever in de duisternis. Dat is vandaag het geval met ieder kind van de dienstmaagd. Hij strompelt om de oude berg heen te midden van duisternis en donkerheid. Breng hem echter naar Sion, de volkomenheid der schoonheid, waar God blinkende verschijnt en hij schuwt de stralen en haat het licht. Ook wil hij niet tot het licht komen, omdat hij dan om zijn daden wordt bestraft. Dit is het oordeel over hem en zoals het nu is, zal het ook in de laatste dag zijn. Hij zal de

steenrotsen en de bergen vragen om hem te verbergen voor het aangezicht van Hem Die op de troon zit en voor de toorn des Lams. Omdat hij het licht haat, zal hij in de buitenste duisternis geworpen worden bij het geslacht van zijn vader en zal hij het licht nooit zien.

Als de bediening van de dood gepaard kan gaan met zoveel heerlijkheid, "hoe zal niet veel meer de bediening des Geestes in heerlijkheid zijn?" (2 Kor. 3:8). De wet openbaart de heiligheid en de rechtvaardigheid van God en Zijn toorn en verontwaardiging over alle zonden. Maar het Evangelie openbaart en belooft de Heilige Geest aan iedere ziel die gelooft. Hij is de God der heerlijkheid en maakt de lichamen der heiligen tot Zijn eigen tempel. Hij openbaart de eeuwige liefde, genade en barmhartigheid van de Vader en het welbehagen van Zijn voornemen en belofte. Hij verspreidt een heerlijk licht en werkt een heerlijk genadewerk. Hij is het onderpand van de toekomstige heerlijkheid en zal tenslotte de ziel deze heerlijkheid ten volle doen bezitten.

"Want indien de bediening der verdoemenis heerlijkheid geweest is" (2 Kon: 3:9): als een bediening die de hele wereld schuldig stelt voor God, die de misdaad van Adam overvloedig en de zonde "bovenmatig zondigende" (Rom. 7:13) maakt, die de mensen vloekt, veroordeelt en overlevert aan het toekomstige gericht, waarin hun vonnis zal worden geveld en zij veroordeeld zullen worden eeuwig hun straf te ondergaan, heerlijkheid is, "veel meer is de bediening der rechtvaardigheid overvloedig in heerlijkheid" (2 Kor. 3:9).

De bediening der rechtvaardigheid is overvloedig in heerlijkheid, want het Evangelie openbaart de rechtvaardigheid van God, Die volkomen genoegdoening vindt in het verzoenende offer van Christus. Ook de volmaakte gehoorzaamheid van de Zoon van God wordt ons duidelijk geopenbaard in het Evangelie. Deze gehoorzaamheid wordt door God Zelf toegerekend tot rechtvaardigmaking van allen die geloven. Ook belooft God Zijn genade en sterkte om ons altijd in tijd van nood te helpen, zodat we "tot alle goed werk volmaakt toegerust" zullen zijn (2 Tim. 3:17). De heerlijkheid van het eeuwig Evangelie overtreft die van de zedelijke wet die geschreven is op stenen tafelen in even grote mate, als de heerlijkheid van het onverderfelijke zaad of het Woord van God die van de letter overtreft, als de heerlijkheid van de zegen die van de vloek en de heerlijkheid van de rechtvaardigheid die van de veroordeling overtreft.

"Want ook het verheerlijkte is zelfs niet verheerlijkt in dezen dele, ten aanzien van deze uitnemende heerlijkheid" (2 Kor. 3:10). De wet is op haar best slechts "maanlicht". Ze heerst over de nacht en over de kinderen van de nacht en van de duisternis. Hun hart is nog bedekt met het oude deksel en zij zijn uit de werken der wet, onder de wet en onder de vloek van de wet (Gal. 3:10). Maar net als de maan, kan de wet het hart niet verwarmen en ook kan ze de dorre aarde waarover ze haar licht verspreidt, niet vruchtbaar maken. Bittere dwalingen, stinkende druiven van zonde en dode werken: dat zijn alle vruchten die in de kinderen van de dienstmaagd gevonden worden. U kunt even goed verwachten dat een doorn druiven voortbrengt of een distel vijgen, als zoeken naar enige vrucht in een onvruchtbaar hart dat niet door genade vernieuwd is. Maar het Evangelie openbaart God in al Zijn heerlijkheid en majesteit en Christus, de Zon der gerechtigheid en haar luisterrijke stralen: het licht en de warmte die de mensen levend maken. Hij verandert de woestijn in een vruchtbaar veld en het onvruchtbare hart in een springende fontein. Dit brengt het leven en de onverderfelijkheid aan het licht en toont de weg des levens en het pad des vredes. Zodra de eerste stralen van het licht vallen in het hart van de zondaar en de heerlijkheid van God over hem opgaat, gaat ook in zijn leven de zon op die nooit meer zal ondergaan. Deze zon doet de rechtvaardigen opgaan en blinken tot de volle dag toe (Pred. 4:18). Als het kind van God zich tenslotte met de heiligen in het licht mag verheugen in de erfenis, zal hij voor altijd blinken als de zon in de heerlijkheid van het Koninkrijk van Zijn Vader, hoe zijn licht op aarde ook is verduisterd en hoe onopgemerkt, verborgen en onbekend hij ook was in de wereld. Dit is de uitnemende heerlijkheid. In dit opzicht was de wet niet heerlijk, want zij toont, ontdekt en schenkt geen van deze dingen.

"Want indien hetgeen tenietgedaan wordt, in heerlijkheid was, veel meer is, hetgeen blijft, in heerlijkheid" (2 Kor. 3:11). Paulus herhaalt hier zijn bewering dat de wet te niet gedaan wordt. Het oude verbond maakt plaats voor het nieuwe. De wil van het gebod maakt plaats voor de wil van het voornemen en van de belofte. Dit geeft God in de hoge de eer, brengt vrede op de aarde en openbaart Gods welbehagen in de mensen. Het nieuwe verbond is niet gelijk aan het oude. Het beveelt onze dood niet en veroordeelt ons niet tot de vloek. In het nieuwe verbond ontvangen we de Heilige Geest, Die de wetten van het geloof, de waarheid en de vrijheid in het hart van de zondaar schrijft. Hij neemt het stenen hart weg en schenkt een vlees hart. Hij vergeeft de ongerechtigheid en gedenkt de zonde niet meer. Hij reinigt de zondaar van al zijn verdorvenheid en van al zijn dreggoden. Hij doet het hart smelten door Zijn eeuwige liefde en daardoor krijgt de

zondaar een afkeer van zichzelf. Deze bediening zal er altijd zijn, hoewel de andere bediening oud geworden is en nabij de verdwijning is, omdat er geen kracht van uitgaat en ze geen nut doet. "Want de wet heeft geen ding volmaakt, maar de aanleiding van een betere hoop, door welke wij tot God genaken" (Hebr. 7:19). Want Christus is geen priester "naar de wet des vleselijken gebods" (Hebr. 7:16), dat de vleselijke mens niets anders brengt dan de toorn van God en de dood. Hoewel de wet geestelijk is, omdat ze de geest en de ziel van de mens onder de geestelijke en eeuwige dood brengt, ligt alleen de vleselijke mens onder haar bediening. Want "de rechtvaardigen is de wet niet gezet, maar de onrechtvaardigen en de halsstarrigen" (1 Tim. 1:9). Maar Christus is priester "naar de kracht des onvergankelijken levens" (Hebr. 7:16). Hij bekleedt dit ambt voor altijd en heeft door één offerande in eeuwigheid volmaakt degenen die naar het voornemen van God geheiligd worden. Op grond van dit offer kan Hij ook alle uitverkorenen het eeuwige leven schenken.

"Dewijl wij dan zodanige hoop hebben" (2 Kor. 3:12), namelijk omdat Christus in ons hart de hoop der heerlijkheid heeft verwekt, we tot de God der hoop gebracht zijn, we zalige mede-erfgenamen zijn van de Geest en ons de bediening van de Geest des levens en der rechtvaardigheid is toevertrouwd, "zo gebruiken wij vele vrijmoedigheid in het spreken" (2 Kor. 3:12). Wij gebruiken dus grote vrijmoedigheid in het spreken. Wij verdoezelen de waarheid niet, wij verbergen de betekenis van de woorden der waarheid niet en maken de snede van dit zwaard niet bot. Wij verdraaien het Woord niet en staan Gods genade niet in de weg door arglistig te wandelen en het Woord Gods te vervalsen. Wij zijn niet bang dat de waarheid van God en Zijn soevereine genade de mensen zal brengen tot een lichtvaardige wandel. Ook weerhoudt de angst om onze goede naam en onze reputatie te verliezen, ons er niet van om de hele raad van God te verkondigen. De mensen noemen mij een ketter en mijn leer ketters. Ik verkondig de God van mijn vaders echter "naar die weg, welke zij sekte noemen" (Hand. 24:14). Ze beschuldigen mij ervan dat ik zeg: "Laten we zondigen, opdat de genade te meer worde" en daarom is hun verdoemenis rechtvaardig.

Ze noemen mijn prediking *dwaas*, maar het behaagt God om allen te redden die erin geloven. Ze noemen het Evangelie dat ik verkondig *een leugen*, hoewel duidelijk blijkt dat door mijn leugen de waarheid van God overvloedig is tot Zijn heerlijkheid, want in iedere ziel die dit Evangelie ontvangt, heeft het Woord zijn loop, wordt genade verheerlijkt en God groot gemaakt. Deze kwaadsprekers doen geen goed, er gaat geen kracht van hun woorden uit en ze winnen geen ziel voor Christus. Ze bedriegen echter zichzelf en anderen en zijn slechts valse apostelen, werkers van bedrog en dienaren van de satan. Zij zijn het "die in de huizen insluipen, en nemen "de vrouwkens gevangen, die met zonden beladen zijn, en door menigerlei begeerlijkheden gedreven worden". Zij zijn het "die altijd leren, en nimmermeer tot kennis der waarheid kunnen komen" (2 Tim. 3:6-7, Engelse vert.). Ze hebben het liefst vrouwelijke volgelingen, want het zwakkere vat kunnen zij het best bedriegen. Zij kunnen altijd liefhebben en hebben niets om anderen te verleiden dan de begeerlijkheid des vleses en veel ontuchtigheden. Maar wij durven onszelf niet met deze mensen te vergelijken. Wij behoren niet tot de predikanten die de mensen tot zichzelf trekken, die aan jeukende oren kriebelen en die maken dat mensen zich van de waarheid afkeren en in fabels geloven. Wij behoren ook niet tot de mensen die ijdele woorden spreken, die onderwijs willen geven in de wet, maar die niet weten wat ze zeggen of waarvan ze anderen verzekeren. Wij zijn echter dienaren van God en niet van de mensen. Wij zijn niet door de mensen geroepen en hebben het Evangelie niet van de mensen ontvangen. Wat we weten, weten we alleen door de openbaring van Christus. God heeft Zijn Zoon in ons geopenbaard, opdat we Zijn Naam zouden uitdragen en prediken onder de heidenen. Wij hebben voorgenomen niets te weten dan Jezus Christus en Die gekruist, want Hij is de wijsheid en de kracht van God. We weten van Wie we deze dingen geleerd hebben en in Wie we geloofd hebben, we zien dat onze arbeid vruchten draagt, dat u allen mede-erfgenaam bent van de genade en we aanschouwen hoe u als een licht schijnt in de wereld. Daardoor zijn de mensen "ten volle verzekerd van onze bediening". Door middel van de verkondiging van het Evangelie hebben wij in het aangezicht van God een beroep gedaan op uw geweten en we hebben de kracht die van deze verkondiging uitging en de gezegende vruchten die deze in u werkte, gezien. Daarom spreken we vrijmoedig zonder een blad voor onze mond te nemen of te vrezen voor een slechte naam onder de mensen.

***"En doen niet gelijkerwijs Mozes, die een deksel op zijn aangezicht legde, opdat de kinderen Israëls niet zouden sterk zien op het einde van hetgeen te niet gedaan wordt." 2 Kor. 3:13.***

Bij de behandeling van deze woorden zal ik spreken over:

1. Het ambt van Mozes.
2. De heerlijkheid die van zijn gezicht afstraalde.
3. Het deksel dat hij op zijn gezicht legde.
4. Het doeleinde dat Israël niet kon zien.
5. De afschaffing van de wet.

### 1. *Het ambt van Mozes.*

In de eerste plaats behoorde Mozes tot de Israëlieten. Hij was van het zaad van Abraham, en de stam van Levi. Hij was een broeder van hen die tot een andere stam, Juda, behoorden, hij was vlees van hun vlees en been van hun beenderen. Als zodanig is hij een type van die vermaarde Spruit, Die waarlijk een Israëliet was en in Wiens mond geen bedrog was. Hij was de Broeder Die in de benauwdheid geboren zou worden. Hij is gemaakt tot vlees van ons vlees en been van onze beenderen.

In de tweede plaats was hij opgevoed, verkoren, geroepen en gezonden door God Zelf. Hij moest de kinderen Israëls bevrijden van de Farao, die rivierdraak, en van hun wrede opzichers. Hij bevrijdde hun nek van het juk der slavernij, hun ziel van de ijzeroven en hun vingers van de potten. In dit alles was hij een beeld van die meerdere Verlosser, Die ons bevrijdt van de oude draak of de duivel, van de tirannie van onze onderdrukkers en van de zonden die over ons heersen. Ook bevrijdt Hij ons van het bittere juk van onze overtredingen, van het juk van de wet, van de oven van de Goddelijke toorn en maakt Hij onze vingers los van de potscherven van deze aarde. Mozes oefende Gods gerichten uit in Egypte, hij toonde bij de Rode Zee dat God goed en streng is, hij leidde het volk door de woestijn en verliet het niet tot het in het gezicht van het beloofde land gekomen was. In dit alles was hij een type van Christus, maar in alles was hij ook minder dan Christus. Christus kwam in deze wereld om het oordeel te brengen, opdat degenen die niet zagen, zien zouden en degenen die zagen, blind zouden worden. Hij oefende wraak op het joodse volk, omdat het Hem verworpen had en Zijn Kerk wreed bejegende. Hij toont Zijn goedheid aan allen die Hem gehoorzamen en is streng voor allen die Hem haten. Hij leidt Zijn volk door de wildernis van deze wereld en brengt hen in het beloofde land, dat heel ver weg is. Mozes had een wonderlijke staf, waarmee hij op het water sloeg en het in bloed veranderde, waarmee hij de zee kliefde. Toen deze staf geheven was, had Israël de overhand en werd Amalek verslagen. Deze staf is slechts een zwak beeld van de scepter van de Zaligmaker, waarmee Hij de aarde slaat en de goddelozen verdelgt. Hij zwaait met deze scepter als Hij naar recht een oordeel uitspreekt en als Hij oorlog voert. Hij heerst in het midden van Jeruzalem door de scepter Zijner sterkte uit Sion uit te zenden (Ps. 110:2). Als we onder deze scepter verkeren, kunnen we de wereld, het vlees en de duivel overwinnen.

- Bovendien was Mozes bekleed met het hoge ambt van middelaar. Hij vond genade in de ogen des Heeren. Hij mocht tot Hem naderen en met Hem spreken, hij was de mond van God tot het volk en de mond van het volk tot God. Hij mocht op de bres staan als de toorn van de Almachtige ontstoken was tegen de opstandelingen. Daarin was hij een beeld van de meerdere Middelaar van een beter verbond, Die genade vond in de ogen des Heeren voor al Zijn volk, en met Zijn hart Borg is geworden om tot God te genaken en in Zijn nabijheid voor ons te pleiten. In het laatste der dagen spreekt de Vader door Hem tot ons en door Zijn tussenkomst spreekt Hij voor ons tot God. Hij is onze Scheidsman en heeft Zijn hand op God en op ons gelegd. Hij heeft de middelmuur des afscheidsels gebroken en vrede gemaakt door het bloed des kruises. Hij staat voor altijd op de bres om gaven uit te delen onder de mensen, ja onder de wederhorigen, opdat God onder hen kan wonen.
- Bovendien was Mozes een profeet. Hij heeft voorzeggd dat er een Messias zou komen, dat al de heiligen in Zijn handen zouden zijn en aan Zijn voeten zouden neerzitten (Deuter. 33:3), dat Hij hen zou onderwijzen en dat Zijn wraak zou neerdalen op degenen die Hem verwerpen. Hij heeft gewezen op het Woord des geloofs en op de gerechtigheid die door God zou worden toegerekend, waarvan zowel de wet als de profeten getuigen. Hij heeft getoond hoe ijdel alle menselijke rechtvaardigheid is en heeft voorzeggd welk onheil er zou komen over hen die deze Rots des heils verachten. In al deze dingen was Christus "een Profeet als hij", want Hij heeft voorzeggd dat de heidenen zalig zouden worden en dat de Joden weer zouden terugkeren tot God. Hij heeft gesproken over de rechtvaardigheid, het leven, de vrede, de rust en het geluk, die zij die Hem aannemen, zullen genieten. Hij heeft voorzeggd dat het joodse volk vernietigd

zal worden, omdat het Hem heeft verworpen en dat allen die tegen Hem woeden, in het verderf gestort zullen worden. Tenslotte heeft Hij het vreselijke oordeel over degenen die het eeuwige Evangelie horen en verachten, voorzegd.

- Ook was Mozes "koning in Jeschurun, als de hoofden des volks zich vergaderden" (Deuter. 33:5). Daarin was hij een beeld van de Koning der gerechtigheid en de Koning des vredes, die tot Koning gezalfd is over Sion, de berg van Gods heiligheid en aan Wiens grootheid, heerschappij en Koninkrijk geen einde zal komen. Dit brengt mij tot mijn tweede hoofdgedachte.

## ***2. De heerlijkheid die van het gezicht van Mozes afstraalde.***

De Heere was op de berg verschenen in dikke duisternis en had tot het volk gesproken vanuit de verborgen plaats des donders. Hij had bevolen dat er een omheining om de berg moest worden gezet, opdat niemand er ergens doorheen zou kunnen glippen om de berg aan te raken. De Heere liet echter de volgende wegen open om tot Hem te naderen.

De ene weg was Zijn Naam, Die geschreven stond op de borstplaat van de Hogepriester, die door het voorhangsel mocht naderen tot het verzoendeksel. De andere weg was Mozes, een type van de Middelaar van het nieuwe verbond, de "Apostel en Hogepriester onzer belijdenis" (Hebr. 3:1). Hij is de enige Troon der genade, de enige Verzoening en het enige Verzoendeksel. De heerlijkheid tussen de cherubim en in de "Urim én de" Thummim die in de borstlap des gerichts waren gezet zagen op Hem. Ook straalde Zijn heerlijkheid van het gezicht van Mozes af.

Maar nu is Hij Die tussen de cherubim woont, opgestaan tot onze hulp en onder ons gekomen. In de Heilige worden het "licht" en de volmaaktheid gevonden en de heerlijkheid van God kunnen we alleen zien in het aangezicht van Christus Jezus. Daarop moeten we zien om verlicht te worden, want iedere goede en volmaakte gave komt tot ons van de Vader der lichten door de bediening van Jezus Christus. Als wij zeggen: "Toon ons de Vader, en het is ons genoeg", luidt het antwoord: "Ben Ik zo lange tijd met ulieden, en hebt gij Mij niet gekend, Filippus?" (Joh. 14:8-9). Op Jezus moeten we zien om het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid en het Afschijnsel Zijner heerlijkheid te aanschouwen. Dan zullen we Hem onmiddellijk zien, want er staat geschreven: "Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus" (2 Kor. 4:6). Dit is het licht van Gods aangezicht, dat lag opgesloten in de zegen die over Israël werd uitgesproken: "De HEERE zegene u, en behoede u! De HEERE doe Zijn aangezicht over u (lichten, en zij u genadig! De HEERE verheffe Zijn aangezicht over u, en geve u vrede!" (Num. 6:24-26). Het lichten van Gods aangezicht, brengt de mens Zijn gunst en het leven. Het licht en de liefde die van Zijn gezicht afstralen, tonen ons de heilige weg door het voorhangsel en trekken de ziel op een aangename wijze tot God. God trekt, tot het hart zo brandt van liefde en we zo dicht tot Hem genaderd zijn, dat van ons geldt: "Die in de liefde blijft, blijft in God, en God in hem" (1 Joh. 4:16). Zo zien we als door een spiegel, tot we "naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd worden, van heerlijkheid tot heerlijkheid" (2 Kor. 3:18). Dit werd geopenbaard aan de drie getuigen op de berg Thabor, toen de middelaar Mozes en de profeet Elia met een verheerlijkt lichaam verschenen. Beiden legden ze hun ambt neer, opdat de enige Profeet van Zijn Kerk en de enige Middelaar van een beter Testament het zou aanvaarden. Toen verscheen de Heere Jezus in de luister die Hem toekwam en toonde iets van Zijn oneindige Godheid, heerlijkheid en majesteit door het voorhangsel van Zijn vlees. Mozes en Elia deden toen afstand van hun ambt, verdwenen met het heerlijke visioen en verschenen niet meer. Zo liet God de getuigen zien dat de heerlijkheid die van het gezicht van Mozes afstraalde, slechts geleend was en nergens meer gevonden zou worden dan in het aangezicht van de Zoon van God, de Fontein van heerlijkheid, licht, leven en liefde.

Nogmaals, de heerlijkheid die van het gezicht van Mozes afstraalde openbaarde de oorsprong van de wet, bekrachtigde en maakte het ambt van Mozes heerlijker. Deze heerlijkheid wees er ook op dat de wet door de God der heerlijkheid was gegeven en als uit Gods hand ontvangen moest worden, omdat de heerlijkheid van God afstraalde vanaf het gezicht van de middelaar die hun de wet bracht. Dit alles moest het volk echter leiden tot een andere Middelaar, een grotere heerlijkheid en een andere bedeling, die geschreven zou worden op de vlezen tafelen van zondaarsharten en die gepaard zou gaan met de openbaring van Gods heerlijkheid door de komst van de Heilige Geest. Deze heerlijkheid is uit God, de Fontein van alle genade en brengt het leven en de onsterfelijkheid aan het licht in de ziel van de zondaar, opdat de eeuwig gezegende Middelaar verheerlijkt zou



worden. God wil dat Zijn Zoon geëerd wordt, zoals Hij Zelf wordt geëerd door allen die geloven. Hij zal de "rijkdom Zijner genade" tonen "in heerlijkheid door Christus Jezus" (Ef. 2:7; Filip.4:19). Zijn enige doel is dat allen die gezaligd en verheerlijkt zijn, God en het Lam evenveel dank zullen toebrengen voor hun zaligheid.

Tenslotte, Deze heerlijkheid op Mozes' aangezicht was niet alleen een luisterrijke afschaduwing van het geloof dat de wereld overwint, maar gaf ook een uitnemend zicht op de Zaligmaker in de toekomstige wereld. Daar zullen we zien zoals we gezien worden en kennen als we gekend zijn. Daar zullen we opwaken met hetzelfde lichaam als Christus en ervoor altijd mee vergenoegd zijn. Dit is de verborgenheid van de heerlijkheid die van Mozes afstraalde. Ik kom nu tot:

### **3. *Het deksel op Mozes' aangezicht.***

Dit deksel wijst erop dat de wet die toen gegeven werd een "deksel" of "dekkleed" was dat het verbond der genade, dat God met Abraham had besloten, bedekte. Het verbond der genade lag onder dit deksel verborgen. Mozes zelf en de wet die op stenen tafelen was geschreven, waren de doeken waarmee de wet des geloofs was omwonden. Deze wet des geloofs wordt altijd geschreven in de vlezen tafelen van het hart van Gods uitverkorenen als ze door genade geroepen worden en zal daar ook altijd in geschreven blijven staan. Dit deksel bedekte ook de meerdere Middelaar, Die "achter onze muur staat, blinkende uit de tralien" (Hoogl. 2:9). Het betere verbond lag verborgen onder de wet en kwam alleen hier en daar openbaar in een onvoorwaardelijke belofte. In tekstgedeelten zoals de volgende, viel er enig licht op dit verbond: "En de HEERE, uw God, zal uw hart besnijden, en het hart van uw zaad, om de HEERE, uw God, lief te hebben met uw ganse hart en met uw ganse ziel, opdat gij leeft" Peuter. 30:6). "Een Profeet als mij, zal u de HEERE, verwekken; naar Hem zult gij horen" Peuter. 18:15). "Hij is uw leven en de lengte uwer dagen" Peuter. 30:20). "Hij is de Rotssteen, Wiens werk volkomen is" Peuter. 32:4). "Zeg niet in uw hart: Wie zal in de hemel opklimmen?" (Rom. 10:6). "Dit is het Woord des geloofs, hetwelk wij prediken" (Rom. 10:8), zegt Paulus. "Nabij u is het Woord" (Rom. 10:8; Deuter. 30:14). "En doe barmhartigheid aan duizenden dergenen, die Mij liefhebben, en Mijn geboden onderhouden" (Ex. 20:6; Deuter. 5:10). "Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft; Die de schuldige geenszins onschuldig houdt" (Ex. 34:7) als hij geen genoegdoening kan schenken door een borg.

Al deze teksten en de schaduwen die de ceremoniële wet vooruitwierp, waren zoveel voorbodes van het eeuwig Evangelie die hun glans verspreidden door het deksel van de donkere bedeling heen. De Israëlieten zagen dit echter niet, maar maakten de wet tot een regel der rechtvaardigheid. Zij meenden door het houden van de wet het eeuwige leven te verkrijgen, terwijl de wet hun alleen het leven in het land Kanaän beloofde. Ze zochten hun rechtvaardigheid in de werken der wet en verkregen die nooit, maar ze ergerden zich aan de Rots der eeuwen. Ze noemden zichzelf Mozes' discipelen, maar Mozes klaagde hen aan bij de Vader, omdat ze de Profeet verwierpen Die hij hun had voorgezegd. Hij dreigde hen met het verderf als ze weigerden naar zijn stem te horen en zo getuigde hij nog tegen hen nadat hij gestorven was. Maar zij kleefden hun beschuldiger aan en vervloekten en doodden hun enige Voorspraak, Die Zichzelf aan hun vaders had vertoond achter het deksel van Mozes en Wiens heerlijk Evangelie verborgen lag onder de dodende letter van de wet. Dit was ook de misvatting van Paulus: hij dacht dat de wet "ten leven was", "maar als het gebod gekomen is", zo is het hem "ten dood bevonden" (Rom. 7:9, 10). Zo werd de tafel van de wet "voor hun aangezicht tot een strik, en wat tot hun welzijn had moeten dienen, werd hun tot een valstrik" (Ps. 69:23, Eng. vert.). De weg die recht scheen, werd tenslotte een weg des doods, want "de weg des levens is den verstandige naar boven; opdat hij afwijke van de hel, beneden" (Spr. 15:24). De wijze en verstandige schriftgeleerde en de eigengerechtigde Farizeeër, die meenden dat zij, en niemand anders, in het voorportaal van de hemel verkeerden, moesten hun plaats afstaan aan hoeren en tollenaars. Zelf voegden ze - onder Gods toelating - zonde tot hun zonde, omdat ze zelf niet ingingen in de hemel en anderen verhinderden om in te gaan. Zo werden ze tot bedriegers van de mensenkinderen, tot moordenaars van de Zoon van God en tot erfgenamen van een groter verderf.

De kerk van God wordt heden ten dage overspoeld met zulke mensen. Hun heiligheid is niet anders dan een schaapskleed. Ze willen slechts een schoon gelaat vertonen naar het vlees. Hun heiligheid bestaat verder alleen maar in vrijwillige hoogmoed, natuurlijke zachtmoedigheid en de kunst om de hartstochten van arme zondaren in beroering te brengen en zo de werking van de Heilige Geest na te bootsen. Zo worden de mensen die onder hun gehoor verkeren, misleid door hun welsprekendheid: Ook bespelen zij de gevoelens van hun hoorders, vervullen ze hen met angst

en brengen ze hun natuurlijke en verdorven hartstochten in beroering. Dit gebeurt door middel van hoorbare stemmen, ijdele woorden, luidruchtig geween en krokodillentranen. Deze misleiders zijn zich ervan bewust dat ze ontbloot zijn van genade en dat ze vijanden van God zijn. Ook weten ze dat ze dit alleen maar doen voor hun broodwinning en dat hun werk op de kansel het zwaarste werk is dat zij moeten verrichten. Omdat ze niet drinken uit de bron van het levende water, moeten ze alle stof voor hun prediken halen uit hun boeken en opslaan in een verraderlijk geheugen. Ze prediken slechts de letter van de wet, maar hebben geen licht in de zaken die zij verkondigen. Ook gebruiken ze de middelen niet, kennen ze de Schrift niet bevindelijk en geloven ze niet alles wat in de Schrift staat. Dit is het werk van een blinde wachter, die spreekt over een gezicht dat hij zelf heeft verzonnen en dat hem niet door de Heere is geopenbaard, die niets heeft gezien en niets weet dan wat hij van nature weet.

- In de eerste plaats moest dit deksel de Israëlieten tonen dat Christus, het Licht van het Israël Gods, Die met God de Vader eeuwig is, scheen op het gezicht van Mozes om hun aandacht te vestigen op de enige en eeuwige Vriend van zondaren. Die heerlijkheid en dat Goddelijke licht moesten zij zoeken, hoezeer zij ook bedekt en verborgen waren door de wet die toen werd gegeven, door de wolk die het volk voorging, door het deksel dat op Mozes' gezicht lag en door het voorhangsel dat het heilige van het Heilige der heiligen scheidde. Al deze dingen waren een beeld van de mensheid van Christus. De weg om in te gaan in het Heilige der heiligen is nu ingewijd "door het voorhangsel, dat is door Zijn vlees" (Hebr. 10:19-20). Achter dit voorhangsel "woont al de volheid der Godheid lichamelijk" (Kol. 2:9). Op de berg Thabor scheen het licht door het voorhangsel heen voor de ogen van Mozes, Elia, Petrus, Dakobus en Johannes en al deze getuigen hebben zich daarover zeer verwonderd. Dit gezicht moest na Zijn opstanding uit de doden aan de wereld geopenbaard worden. Vanwege dit getuigenis heb ik de naam "leugenaar, bedrieger en Antinomiaan gekregen en werd mij verweten dat ik een gevaarlijk mens ben, die de kerken verstoort, onenigheid zaait en zijn mededienstknechten slaat. Maar mijn God weet van mijn werk af. Ik zal ook niet één van mijn vijfhonderd mededienstknechten in het Koninkrijk en in de lijdzaamheid van Christus een predikant noemen, tenzij hij de kracht van Christus kent waarin het Koninkrijk Gods is gelegen (1 Kor. 4:20), de "rechtvaardigheid, en vrede, en blijdschap" (Rom. 14:17), waarin het bestaat, en de lijdzaamheid van Christus, die een van Zijn genadegaven is. Deze lijdzaamheid wordt beproefd opdat ons hart tot Hem zou uitgaan en wordt ook geoefend in het arbeiden voor Zijn zaak en het verdedigen van de waarheid. In alle andere gevallen is de lijdzaamheid, hoezeer ze ook beproefd en geoefend wordt, geen gave van God. Hij straft hen zo, omdat ze Zijn wet hebben overtreden, omdat ze gepreekt hebben terwijl ze niet door God gezonden waren, omdat ze de mensen hebben doen twijfelen aan de waarheid, omdat ze de blinden misleid hebben en leugens hebben verkondigd over het verbond des levens en des vredes, dat de Heere met Leviet had gesloten (Mal. 2:4-5). Allen echter die echt arbeiden in de wijngaard des Heeren, allen die Christus prediken in oprechtheid en waarheid, al deze predikers, en hen alleen, wens ik het beste toe en gedenk ik in mijn gebeden. Maar ik ben niet geroepen om voor mijzelf te spreken. God zal in de grote dag openbaren wie ik was. Dan zal ieder hart geopend worden, iedere begeerte geopenbaard worden en ieder waarachtig gebed dat in het geloof gedaan wordt, ten volle verhoord worden.
- In de tweede plaats moest dit deksel Israël wijzen op Christus in Zijn menselijke natuur, het Zaad dat al zo lang voorzegt en beloofd was. Mozes, die zijn gezicht met een deksel had bedekt, moest hen wijzen op de heerlijke Middelaar Christus Jezus en op de volheid der genade en der waarheid, die Hem zou doen blinken. Degenen die Zijn heerlijkheid hebben gezien en over Hem spraken, hebben ons daarover verteld. Toen Zijn zijde aan het kruis werd doorstoken, heeft God dat met een teken getoond: op datzelfde ogenblik scheurde het voorhangsel van de tempel in tweeën van boven naar beneden. Dit bewees dat de schaduwen voorbij waren en dat de betekende zaak had plaatsgevonden, Hij Die tussen de cherubim woonde, was door het voorhangsel weggegaan, Hij had Zijn heilige woonplaats en Zijn huis verlaten. Nu was Christus de ware Tabernakel, die God Zelf, en geen mens, had gemaakt. Ezechiël noemt deze Tabernakel een "heilighdom". "En de heidenen zullen weten, dat Ik de HEERE ben, Die Israël heilige, als Mijn heilighdom in het midden van hen zal zijn tot in eeuwigheid" (Ezech. 37:28). Alle uitverkorenen zullen in eenheid des geloofs vergaderd worden tot dit Heilighdom, als tot hun Verbondshoofd en tot de God van alle genade en voorzienigheid die allen die tot Hem komen, wie ze ook zijn, tot een schuilplaats zal zijn.

- In de derde plaats moest dit deksel de Israëlieten echter overtuigen van hun aangeboren schuld, vijandschap en blindheid. Van hun schuld, want ze konden het licht niet zien. Van hun vijandschap, want ze verdroegen het Woord niet. Van hun blindheid, want zij konden niet "zien op het einde van hetgeen te niet gedaan wordt" (2 Kor. 3:13). Daarom zien ze tot op heden als ze het Oude Testament lezen zonder het licht van Christus, alleen het deksel van de wet. Ook ligt er nog een ander deksel op hun hart. Dit wordt aangeduid als "het deksel, waarmee alle natiën bedekt zijn" (des. 25:7). De god dezer wereld verblindt het verstand van hen die niet geloven, opdat het heerlijk licht van het Evangelie hen niet zou beschijnen en zij gered zouden worden. Dit deksel kan alleen weggenomen worden door bekering tot de Heere en door de zalving, dat wil zeggen door de ogenzalf of de olie, van de Heilige Geest. Deze zalving "leert ons van alle dingen" en "is geen leugen" (1 Joh. 2:27). Als dit heeft plaatsgevonden, "wordt het deksel weggenomen" (2 Kor. 3:16). Dat wil zeggen: als de zondaar tot de Heere bekeerd zal zijn, zal hij de "geleende" heerlijkheid, die van Mozes" gezicht, afstraalde, zien in Christus Jezus. De heerlijkheid van de dienstknecht zal dan blinken in het aangezicht van de Zoon. Ja, dan zullen zij de heerlijkheid van God aanschouwen in het aangezicht van Jezus Christus en zij zullen zien dat de wet vervuld en bevestigd is in het eeuwige Evangelie.
- In de vierde plaats moest deze sluier hun tonen dat de weg naar de hemel, die geopend zou worden door de meerdere Middelaar, toen nog verborgen was en nog niet openbaar was gemaakt. Mozes droeg een deksel en in de tabernakel hing het voorhangsel. De Heilige Geest wilde hiermee duidelijk maken dat de weg in het Heilige der heiligen nog niet was geopenbaard, zolang het aardse heiligdom en zijn bediening nog niet te niet gedaan waren. Maar nu is de wet verheerlijkt, de meerdere Middelaar verschenen, het betere verbond geopenbaard, de weg des levens ontsloten, de deur der hoop geopend en wordt onverdiende, volmaakte en eeuwige zaligheid gepredikt aan iedere zondaar, die verloren is in zichzelf, die het oordeel waardig is en die wanhoopt aan zichzelf, of hij nu jood of heiden is.
- Ten vijfde wees dit deksel op de voorrechten die de kinderen Israëls hadden boven alle andere volken op de aarde. Zij hadden een deksel waar ze doorheen konden kijken, maar de heidenen niet. De wet omgaf hen en was hun tot een middelmuur des afscheidsels. "Uit alle geslachten des aardbodems heb Ik ulieden alleen gekend" (Amos 3:2). De arme heidenen leefden echter in de grootste duisternis, God liet hen wandelen in hun eigen wegen en gaf hen over aan hun verstokte hart. Zij waren "vervreemd van het burgerschap Israëls, en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld" (Ef. 2:12). Deze middelmuur des afscheidsels, dit voorhangsel dat scheiding maakte en dit deksel dat de heerlijkheid verborg, werden weggenomen toen Christus kwam en de Heilige Geest werd uitgestort. Toen begonnen de heilige wateren van het heiligdom, die ontsprongen uit de fontein van de liefde van de Vader en over de drempel heen liepen, sneller te stromen. Ze overstroomden de oevers van de scheiding en kwamen terecht in de zee van de heidense wereld. Ze brachten alles wat met hen in aanraking kwam, tot leven en deden eikenbomen der gerechtigheid opspringen op beide oevers. Ze waren zowel uit de Joden als uit de heidenen en dienden tot spijze of tot heling (Ezech. 47:12). Het deksel is nu weggenomen. Christus heeft deze twee tot één nieuwe mens gemaakt. Er is één kudde en één herder, hoewel Abraham niet van ons weet en Israël ons niet kent, Jes. 63:16).
- Ten zesde wees dit deksel op het overblijfsel van de duisternis in zelfs in de meest begenadigde mensen. Al Gods kinderen zullen slechts ten dele kennen en profeteren. Zij zullen slechts zien dooreen spiegel in een duistere rede. De dood en haar schaduwen zullen een dichte sluier leggen op het hart van Gods kinderen en dienstknechten, wier licht het helderst schijnt. Zij zullen soms op de middag moeten tasten als de blinden. Maar de tijd zal komen dat de zakken waarin we nu profeteren, afgelegd zullen worden, dat het sterfelijke van het leven verslonden zal worden (2 Kor. 5:4), dat Hij Die alleen onsterfelijk is, zal verschijnen, de verderfelijke en het graf te niet zal maken en het slapende stof van Zijn kinderen zal opwekken tot een staat van onsterfelijkheid, heerlijkheid, macht en eeuwig geluk. Tot zover het deksel dat het gezicht van Mozes bedekte. Dit brengt ons tot onze vierde gedachte.

#### 4. *Het doeleinde dat Israël niet kon zien.*

De Israëlieten konden niet "sterk zien op het einde van hetgeen te niet gedaan wordt" (2 Kor. 3:13). Het einde der wet is de Heere Jezus Christus, van Wie Mozes een type was. Hij zou geboren worden uit de kinderen Israëls, Hij zou worden uit een vrouw en worden onder de wet. Als de Borg van zondaren, zou Hij hun oneindig grote schuld betalen en de wet die eer geven die Hij haar niet onthouden had. Dit heeft de Heere Zelf bekend gemaakt toen Hij Zijn Naam, Die altijd geprezen en aanbeden moet worden, uitriep: "HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid. Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft; Die de schuldige geenszins onschuldig houdt" (Ex. 34:6-7), Die de goddeloze nooit zal vrijspreken en Die "niet onschuldig zal houden, die Zijn Naam ijdelijk gebruikt" (Ex. 20:7). Dit alles moest ons tonen dat er een Borg nodig was en dat Hij zeker komen zou, dat God nooit een schuldige kon vrijspreken zonder voldoening, dat Hij niemand voor onschuldig kon houden zonder verzoening en dat Hij aan geen mens - en nog veel minder aan duizenden mensen - genade kon betonen als de wet die Hij toen gaf niet volmaakt werd gehoorzaamd. Mozes was een type van deze Borg. Hij bekleedde een ambt dat deze Borg ook zou bekleden. Hij profeteerde van Hem en getuigde van de rechtvaardigheid van Hem, Die in de wereld gezonden zou worden, Die een profeet zou zijn als Mozes, Die besneden zou worden en zo in de plaats van andere schuldenaren schuldenaar zou worden om de gehele wet te doen en alle gerechtigheid te vervullen en Die in heiligheid en liefde gedurende zijn leven nooit afweek van een tittel van de wet. Hij kon smeekbeden opzenden tot de Vader op grond van Zijn volmaakte gehoorzaamheid: "Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen" (Joh. 17:4). Ik heb de wet volkomen gehouden. Ik heb de wet grootgemaakt en verheerlijkt. Nu kom Ik tot U, heilige Vader met het offer van Mijn eigen lichaam. Zo zal Ik de vloek dragen, Uw toorn stillen, het recht voldoen en verzoening doen voor de zonde. Zo zal Ik als Borg met de overtreders gerekend worden, zal Mijn graf met de overtreders gesteld worden en zal Ik met de rijke in Mijn dood zijn. Zo zal Ik opstaan in een nieuw leven, als de Eersteling van allen die ontslapen zijn. Zo zal Ik de satan van zijn troon stoten, de dood verslinden, de prikkel van het graf wegnemen en het leven en de onsterfelijkheid aan het licht brengen in de ziel van Mijn gekochte erfenis.

Het is noodzakelijk dat we onderscheid maken tussen de wet van God, die door Mozes werd gegeven en de wet der waarheid, die door Jezus Christus is geworden (Mal. 2:6). De Vader heeft gezegd dat Hij de wet, dat is de zedelijke wet, zou verheerlijken (ges. 42:21, Eng. vert.). Daarna moest Hij Zijn eigen wet, dat is de wet des geloofs, verkondigen. "De eilanden zullen naar Zijn wet wachten" (Ges. 42:4, Eng. vert.). Deze wet zou door Zijn discipelen worden bekrachtigd. Hij gehoorzaamde de geboden van de Vader en bleef in Zijn liefde. Christus was de Knecht Die de Vader ondersteunde. Als Zijn Knecht gehoorzaamde Hij de geboden, en het gebod dat ten leven is, is ons geopenbaard "tot gehoorzaamheid des geloofs" (Rom. 16:26).

De zedelijke wet is een kastijdende roede in de hand van God de Vader. Daarmee kastijdt Hij alle uitverkoren kinderen die Hij aan Christus gegeven heeft, die allemaal Zijn wet hebben overtreden omdat ze van nature onder de wet waren, die allemaal kinderen des toorns waren gelijk de anderen en schuldig stonden voor Hem. Daarom zegt Hij: "Indien zijn kinderen Mijn wet verlaten, en in Mijn rechten niet wandelen; indien zij Mijn inzettingen ontheiligen, en Mijn geboden niet houden; zo zal Ik hun overtreding met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheid met plagen. Maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hem niet wegnemen, en in Mijn getrouwheid niet keilen" (Ps. 89:31-34). Daarom legt God Zijn gebod aan het hart en openbaart Hij Zijn toorn, in het hart van de zondaar, tot hij beseft dat hij geestelijk dood is en" er geen hulp of hoop voor hem overblijft. Dan leidt de Vader de ziel tot Christus, in Wie Hij hem heeft verkoren en in Wie Hij de zondaar alleen Zijn goedertierenheid en getrouwheid kan tonen. "Ook wordt hij gestraft met smart op zijn leger, en de sterke menigte zijner beenderen; zodat zijn leven het brood zelf verfoeit, en zijn ziel de begeerlijke spijs; dat zijn vlees verdwijnt uit het gezicht, en zijn beenderen, die niet gezien werden, uitsteken. En zijn ziel nadert ten verderve, en zijn leven tot de dingen, die doden. Is er dan bij hem een, Gezant, een Uitlegger, een uit duizend, om de mens zijn rechte plicht te verkondigen; zo zal Hij hem genadig zijn, en zeggen: Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden" (Job 33:19-24). Dit is het onderwijs van God de Vader. Een uitlegger is iemand die dit onderwijs heeft gevolgd, het geleerde begrijpt en het aan anderen uit kan leggen. Deze uitleggers zijn te vergelijken met de "trouwe man" waarover Salomo spreekt (Pred. 20:6). Als "één uit duizend" moet hij aantonen dat God rechtvaardig is als Hij de zondaar kastijdt vanwege zijn dwaasheid en hem op Christus wijst. Christus is het Rantsoen dat God ons heeft gegeven en in Hem kan God de zondaar genadig zijn en hem verlossen, opdat hij in de kuil niet nederdale.

Toen Mozes onder deze roede doorging, verwachtte hij niets dan het verderf, tot Christus aan het oog des geloofs werd geopenbaard en God hem riep tot gemeenschap met Hem. "Gij doet de mens wederkeren tot verbrijzeling, en zegt: Keert weder, gij mensenkinderen!" (Ps. 90:3).

Zij die nooit deze strengheid van God hebben leren kennen, hebben ook nooit echt iets van Zijn goedheid ervaren. God gaf Israël eerst de wet en daarna beval Hij dat het verzoendeksel moest worden gemaakt. Hij bezocht "hen eerst met duisternis en donkerheid, met onweer en stormwinden en sprak met hen vanuit de verborgen plaats des donders. Daarna wees Hij hen door middel van een offer op Christus en door middel van het verzoendeksel op Zijn barmhartigheden. Dat doet Hij nu nog: "Gelijk als Ik gerecht heb met uw vaders in de woestijn van Egypteland, alzo zal Ik met u rechten, spreekt de Heere HEERE. En Ik zal ulieden onder de roede doen doorgaan, en Ik zal u brengen onder de band des verbonds" (Ezech. 20:36-37). In de wet klaagt God de zondaar aan om hem te overtuigen van de noodzaak van een voorspraak. Als de zondaar onder de roede doorgaat, voelt hij de verschrikking van de wet. Als hij onder de band des verbonds gebracht wordt, mag hij Gods eeuwige liefde in Christus Jezus genieten en leven noch dood zal hem daarvan scheiden.

Onder deze strenge tucht zonk David weg in de "ruisende kuil" en het "modderige slijk" (Ps. 40:3). Hij zou tot in alle eeuwigheid zijn weggezonden in de bodemloze put, als God hem niet had geleid tot Christus, Die hij aanduidt als "een Rotssteen Die mij te hoog is" (Ps. 61:3). Daar heeft Christus een nieuw lied in zijn mond gelegd, zijn hart geschraagd en zijn gangen vastgemaakt.

De meeste bekeerde mensen in onze dagen kunnen aan dit onderwijs van de Vader ontkomen. Ze huwen een tweede Echtgenoot voor de eerste is gestorven. Ze zeggen dat ze door de liefde getrokken zijn. Zij wonen "in de hoogten, de sterkten der steenrotsen zullen hun hoog vertrek zijn. Hun ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid; zij zullen een ver gelegen land zien" (Jes. 33:16-17). Maar God zegt: "Uw hart zal de verschrikking overdenken" (des. 33:18). Zulke bekeerde mensen beginnen in de Geest en eindigen in het vlees. Zij worden niet door God zalig gesproken, want "welgelukzalig is de man, o HEERE! die Gij tuchtigt, en die Gij leert uit Uw wet, om hem rust te geven van de kwade dagen; totdat de kuil voor de goddeloze gegraven wordt" (Ps. 94:12-13). Waarom is die mens gelukzalig die zo met verschrikkingen wordt gekastijd en die de verschrikkelijke majesteit van God en zijn eigen zonde en vervloeking uit de wet leert kennen? Omdat God de ziel van zo'n vermoeide en belaste zondaar rust geeft door het geloof in Christus Jezus, totdat de kuil voor de goddeloze gegraven wordt. Hier raakt hij zijn juk en zijn last kwijt en vindt in Christus rust, een zachter juk en een lichtere last. David zou omgekomen zijn onder dit onderwijs, als het geloof niet in zijn hart was gewerkt: "Zo ik niet had geloofd ..., ik ware vergaan" (Ps. 27:13).

Deze kastijding van de Vader wordt ook wel "ons oordeel" genoemd: "Maar als wij geoordeeld worden, zo worden wij van de Heere getuchtigd, opdat wij met de wereld niet zouden veroordeeld worden" (1 Kor. 11:32). We worden door de wet geoordeeld en ter dood veroordeeld. Dan worden we tot Christus geleid, opdat we in Hem zouden geloven ter rechtvaardigheid. Zo "gaan we uit de dood over in het leven" en "komen niet in het oordeel" (Joh. 5:24). Zo drijft dit oordeel dat de wet over ons uitspreekt, ons uit om de wet en de toekomstige toorn waarover zij spreekt, te ontvlieden en de Schuilplaats Die ons voorgesteld is, namelijk Christus, te omhelzen. Daar vindt de dode het leven en de goddeloze rechtvaardigheid. Zo zal, zoals David zegt, "het oordeel wederkeren tot de gerechtigheid; en alle oprechten van hart zullen hetzelfde navolgen" (Ps. 94:15).

"Maar", zou iemand kunnen vragen, "waarom verschijnt God zo verschrikkelijk in de wet?" Iedere zondaar heeft de wet overtreden en wordt door de wet vervloekt. Onder de bedeling van de wet, verschijnt God niet in Christus, maar buiten Christus en is Hij, zoals Paulus zegt, "een verterend vuur". Hij die Gods kind naar deze wet drijft, drijft hem in het vuur en daar baat Christus hem niet. In de hand van God is de wet onze tuchtmeester tot Christus. Als we echter in Hem mogen geloven, verkeren we niet langer meer onder deze tuchtmeester. Dat zegt de Zaligmaker ook: "Een iegelijk dan, die het van de Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij" (Joh. 6:45). "Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen" (Joh. 6:37). Op grond van de redenen die we hierboven genoemd hebben, geeft Hij zulke mensen de volgende raad: "Blijft in Mij" (Joh. 15:4).

*Laten we nu eens bezien wat arme zondaren leren door dit onderwijs.*

Job leerde dat hij een borg nodig had. Hij wist dat God hem niet onschuldig kon en wilde houden vanwege de ongerechtigheid van zijn jeugd. Hij zei dat God zijn overtredingen in een bundeltje had verzegeld en dat God zo rechtvaardig en wijs was, dat hij Hem in het oordeel op duizend vragen niet één antwoord kon geven. Daarom smeekt hij God om hem aan te zien in een Borg en hem te leiden tot Zijn stoel, waar hij zich "in eeuwigheid van zijn Rechter zou kunnen vrijmaken" (Job. 23:7).

Toen David dit onderwijs kreeg, keerde hij zijn voeten tot Gods getuigenissen. Hij haastte zich en vertraagde niet om Gods geboden te houden (Ps. 119:59-60). "Hij leerde echter dat geen vlees in deze weg gerechtvaardigd kon worden. Daarom bad hij God om op de grote dag niet met hem in het gericht te treden op grond van de wet. Hij smeekte Christus om Zich voor altijd Borg te stellen voor Zijn knecht. Hier leerde David ook de reikwijdte kennen van het gebod dat zijn dood eiste en toen hij Christus had gevonden, verstond hij ook wat het "einde der wet" was. "In alle volmaaktheid heb ik een einde gezien; maar Uw gebod is zeer wijd" (Ps. 119:96). Toen hij vrijgesproken en gerechtvaardigd was door het geloof in de Borg en Zijn gerechtigheid en zo verlost was van de banden der wet en ondersteund werd door de vrijmoedige geest, noemde hij de mens die dat mocht ondervinden, <zalig. "Een onderwijzing van David. Welgelukzalig is hij, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is. Welgelukzalig is de mens, die de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent, en in wiens geest geen bedrog is" (Ps. 32:1-2). Zo leerde de psalmdichter zingen van genade en recht en leerde Paulus dat de Heere in de wet een vreselijk God is en in Christus de zondaar eeuwig bemint. Hieruit blijkt dat de zedelijke wet gevonden wordt in de handen van de Vader, maar dat de Schrift nooit zegt dat ze in handen van Christus is, zoals zovelen beweren. Ik heb immers al bewezen dat de wet geen deel uitmaakt van de scepter van Christus, die niet van de Sinai, maar uit Sion zal komen. In onze dagen hebben de predikanten en hun gemeenteleden een andere weg en een gemakkelijker manier om zalig te worden, gevonden en ze menen dat het bovenstaande ijdele taal van een Antinomiaan is. Ik weet echter dat het de weg Gods is en tot de goede, oude paden behoort.

Zo is Christus dus het einde der wet tot rechtvaardigheid. Hij alleen kon de wet volmaakt gehoorzamen. De Vader wilde dat Hij de wet zou verheerlijken. Hij moest aan het recht voldoen en iedere zondaar die zichzelf moet veroordelen, moet ook op Hem zien om rechtvaardigheid te ontvangen, anders zal hij nooit gered worden. Christus heeft de wet volkomen gehoorzaamd en door "de gehoorzaamheid van die Ene zullen velen tot rechtvaardigen gesteld worden" (Rom. 5:19). Hij heeft de toorn van God gestild en een weg geopend waardoor "de liefde Gods in onze harten uitgestort kan worden door de Heiligen Geest, Die ons is gegeven" (Rom. 5:5). Hij geeft ons de Heilige Geest om ons heilig te maken en leert ons door Zijn genade om elkaar lief te hebben. Door deze vier dingen is "het recht der wet vervuld in ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest" (Rom. 8:4). Zo is de wet onze tuchtmeester geweest tot Christus. "Zo dan, de wet is onze tuchtmeester geweest tot Christus. Maar als het geloof gekomen is, zo zijn wij niet meer onder de tuchtmeester" (Gal. 3:24-25). "Maar nu zijn wij vrijgemaakt van de wet, overmits wij dien gestorven zijn, onder welke wij gehouden waren; also dat wij dienen in nieuwigheid des geestes, en niet in de oudheid der letter" (Rom. 7:4). Ja, we zijn gescheiden van de wet, de onvruchtbare echtgenoot die ons geen vruchten kon doen voortbrengen en ons niet vruchtbaar kon maken. Nu kunnen we een Ander huwen, Een Die zelfs van de dood is opgestaan (en dat is Mozes niet), opdat we Gode vruchten dragen zouden. We zijn geen overspelers in het oog van God, hoewel we de wet van Mozes verlaten hebben en een Ander gehuwd hebben, want onze eerste man maakte ons onvruchtbaar en onze tweede vruchtbaar. Hij huwt de weduwe, verwekt de naam van de verstorvene over zijn erfdeel. Zo handelt Hij kloekelijk in Efratha en maakt Hij Zijn Naam vermaard in Bethlehem (Ruth. 4:10-11). Hij heeft Zijn volk zo een eeuwige naam gegeven, die niet uitgeroeid zal worden. In Zijn heilige woonplaats is Hij een Vader der wezen en een Man der weduwen. Hij deed hun de schaamte van hun onvruchtbaarheid in de dagen van hun jeugd vergeten en maakte dat ze niet meer dachten aan de schande van hun weduwschap. "Want onze Maker is onze Man, HEERE der heirscharen is Zijn Naam; Hij zal de God des gansen aardbodems genaamd worden" Jes. 54:4.

Hij is de blinde tot ogen en de lamme tot voeten. Hij rooft de buit uit de kaken van de onderdrukker en doet het hart van de weduwe van vreugde opspringen. Hij heeft de wet vervuld, het recht voldaan en de wet verheerlijkt. Zo moeten we ook op Hem zien voor wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing. Ook moeten we Hem bidden om genade, zodat we

werken kunnen doen die rechtvaardig zijn voor God. Zonder deze genade kunnen we nooit gerechtigheid najagen of bekleed worden met een gerechtigheid waarin we in de grote dag staande kunnen blijven. Wij allen leren uit het geloof "de hoop der rechtvaardigheid" verwachten. Deze rechtvaardigheid is dus de volmaakte gehoorzaamheid van Christus aan de wet. God aanvaardt deze rechtvaardigheid en rekent haar Zelf toe aan allen die geloven en dus is het God Die rechtvaardig maakt. Deze gehoorzaamheid van Christus wordt ons gegeven en wordt door de Geest van God toegepast. Daarom staat er dat we zijn "gerechtvaardigd, in de Naam van de Heere Jezus, en door de Geest onzes Gods" (1 Kor. 6:11). Deze gehoorzaamheid wordt ontvangen en toegeëigend door het geloof. Daarom lezen we in de Bijbel dat we "gerechtvaardigd worden door het geloof. De ziel die hier deel aan heeft gekregen, belijdt eerlijk haar verloren staat en de vrije, rechtvaardigmakende genade van God aan hem bewezen. Daarom staat er dat deze ziel rechtvaardig is in haar spreken en rein wanneer zij wordt geoordeeld (Ps. 51:6). Deze rechtvaardigheid stelt hem rechtvaardig voor God. "Want indien Abraham uit de werken gerechtvaardigd is, zo heeft hij roem, maar niet bij God" (Rom. 4:2). Deze rechtvaardigheid of rechtvaardiging voor God gaat gepaard met een oprecht hart, een ootmoedige wandel, een teer geweten en een eerlijk leven. In dit opzicht en van de zijde van de mens bezien, geldt dat "een mens uit de werken gerechtvaardigd wordt, en niet alleenlijk uit het geloof" (Jak. 2:24). Zo heeft Abraham na zijn rechtvaardigmaking zijn zoon geofferd, zo heeft Rachab de spionnen in vrede ontvangen en ze via een andere weg teruggestuurd.

Zo wordt ook iedere rechtvaardige door de werken gerechtvaardigd: hij laat het licht van zijn kennis schijnen voor de mensen, zijn goede werken, zijn geloofsdaden, de arbeid van zijn liefde en de lijdzaamheid van zijn hoop in de Heere Jezus Christus zijn zichtbaar voor anderen. Als we zo handelen, doen we het werk van een evangelist en maken we dat anderen van onze dienst ten volle verzekerd zijn. Dan strijden we de goede strijd des geloofs en doen we de bazuin van het Evangelie een zeker geluid voortbrengen. Dan lopen we in de loopbaan en zijn we zeker van de prijs. We moeten echter geen "ja" en "nee" zeggen en niet om ons heen zien, we moeten geen ijdele woorden gebruiken en niet in de lucht slaan. Ook moeten we geen voors en tegens bespreken, geen joodse en Asdodische woorden vermengen en niet pleisteren met ongebluste kalk. We moeten ook niet opbouwen wat ik heb afgebroken, we moeten niet beginnen in het vlees en eindigen in de Geest en onze taal niet doorspekken met "als", "maar" en "ik vertrouw". Dit laat alle mensen in onzekerheid, terwijl "de werking der gerechtigheid - in onze dagen - zal zijn gerustheid en zekerheid tot in eeuwigheid" (Jes. 32:17) en onze sterkte in stilheid en vertrouwen zal zijn.

##### ***5. Tenslotte zal ik nu de afschaffing van de wet behandelen.***

Dat zal er waarschijnlijk toe leiden dat alle boosheid en jaloezie die duivelen kunnen verwekken en mensen kunnen uiten, op mijn hoofd zullen neerdalen en daar zullen blijven rusten. Misschien zal ik ook wel evenveel brieven met laster ontvangen en porto moeten betalen als ik haren heb op mijn hoofd. Maar ik heb mijn goede naam verloren zonder in een schandaal verwickeld te raken. Zij die wachten op mijn val, hebben nog geen feestmaal kunnen vieren. Ze hebben zelf een leerstelling bedacht en mij een overtreder genoemd, omdat ik niet erken dat dit woord waar is. Ze hebben mij strikken gespannen terwijl ik hen bestrafte in de poort. Ze hebben tegen mij samengespannen om de wet te verdedigen en noemen zichzelf een "evangelische vereniging". Anderen, die zelf twee vrouwen hebben, hebben mij al zeven jaar verweten dat ik een Antinomiaan ben. Ze hebben de wet verdedigd als hun enige regel en zijn het zevende gebod, dat overspel verbiedt, en de regel dat een bisschop "ener vrouwe man" moet zijn, vergeten. Anderen hebben mij erger dan een duivel genoemd en mij verweten dat ik een boze geest heb. Weer anderen doen een beroep op mijn liefde. Sommigen kunnen een splinter zien door de balk in hun eigen oog. Anderen hebben mij van de kansel geweerd, terwijl ze het "wat gij niet wilt dat u geschiedt" te vuur en te zwaard verdedigden. Zo heb ik tienduizend leermeesters, maar niet één aardse vader.

Sommigen zeggen ons dat de engelen in de hemel de zedelijke wet moeten gehoorzamen. Ze vergeten echter dat God in de wet spreekt tot de mensenkinderen en niet tot de engelen. De wet van de engelen is niet de wil des bevels, waarin de meester aan zijn aardse dienstknecht zijn bevelen openbaart. De engelen (en de predikanten) zijn namelijk dienstknechten van het Evangelie en geen slaven, zij zijn verkoren en bevestigd in hun staat in de Heere Jezus en zij hebben dezelfde regel als Gods kinderen. Naar het woord van Christus is het welbehagen des Vaders, en niet de wil van de eigenaar van de slaven, de regel waarnaar de engelen moeten leven. "Onze Vader, Die in de hemelen zijt! Uw Naam worde geheiligd. Uw Koninkrijk kome. Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde" (Lukas 11:2).

Hieruit blijkt dat het welbehagen des Vaders, Die de engelen verkoren heeft in Christus Jezus, de wet is waarnaar de uitverkoren engelen moeten leven. Dit welbehagen wordt aangeduid als de wil van God die in de hemel wordt uitgevoerd door de engelen die in Christus verzekerd zijn van hun staat. Mozes is nooit hun hoofd geweest. Hij was de wetgever niet, maar Christus, Die het Hoofd is van alle overheden en machten. De engelen zijn begerig om in te zien in Zijn heerlijk Evangelie en Hij laat door de Gemeente (en niet door de wet) de veelvuldige wijsheid Gods bekend maken aan de overheden en machten in de hemel (Ef. 3:10).

Ik weet dat Mozes "er van oude tijden in elke stad heeft, die hem prediken" (Hand. 15:21). Zij prijzen de dienstknecht om zichzelf te verhogen, zodat ze stof hebben om te roemen. Maar God zegt ons dat Mozes, Zijn dienstknecht, dood is, dat de hoogmoedigen vernederd zullen worden en dat de Heere der heirscharen alleen verheerlijkt zal worden in de dagen dat het Evangelie wordt verkondigd. We weten heel goed dat "een dienaar van de letter" niets kan doen en geen goede indruk kan maken dan door de letter van de wet te prediken. "Gelijk een doorn gaat in de hand eens dronkaards, also is een spreuk in de mond der zotten" (Spr. 26:9). Hij die liever zou vloeken voor het oor van iedere beproefde ziel die onder zijn gehoor zit, wordt zo gekweld door zijn geweten terwijl hij spreekt, dat hij slechts op een doornstruik en een doorn lijkt. Zoals de ram die Abraham in het struikgewas aantroef, kan hij zich niet bevrijden uit de netten waarin hij gevangen zit zonder te liegen en zijn eer te verliezen, omdat hij niets dan een bedrieger is. Zowel God als zijn geweten beschuldigen hem, omdat hij het verbond in zijn mond genomen heeft.

Sommigen zeggen echter dat de wet voor de gelovige niet meer geldt, dat de gelovige niet meer kan sterven, omdat de dood het oordeel van de wet is. In zekere zin is dat waar, want die "geloofd, zal niet sterven in der eeuwigheid" (Goh. 11:26). Maar ik denk dat ze het volgende zijn vergeten: "Want daartoe is Christus ook gestorven, en opgestaan, en weder levend geworden, opdat Hij beiden over doden en levenden heersen zou" (Rom. 14:9) en geen enkel kind van God "leeft zichzelf, en sterft zichzelf". Hetzij dan dat hij leeft, hetzij dat hij sterft, hij is des Heeren (Rom. 14:7-8). De dood, als oordeel van de wet, is een kwaad dat wij hebben verdiend, maar de dood in Christus is een gave van het nieuwe verbond. Voor de zondaar is de dood een vloek, voor de gelovige een zegen. "Een zondaar, honderd jaren oud zijnde, zal vervloekt worden" (Ges. 65:20), maar "zalig zijn de doden, die in de Heere sterven" (Openb. 14:13). Gewapend met de schuld en de vloek der wet is de dood de "koning der verschrikking", maar als de prikkel is weggenomen, is ze slechts "een schaduw". Voor de zondaar is de dood het begin van het oordeel, maar voor de gelovige "het einde zijns geloofs". Job verlangde ernaar, Jakob wachtte erop en Simeon bad erom. Daarover hoeven we ons ook niet te verwonderen, want "kostelijk is in de ogen des HEEREN de dood Zijner gunstgenoten" (Ps. 116:15).

Bovendien is Christus het grote Voorbeeld en Type, de Voorloper en de Eersteling van degenen die ontslapen zijn en is het noodzakelijk dat Zijn volgelingen hun Hoofd navolgen en aan Zijn dood gelijkvormig worden. Hij was de Eerste aan Wie het pad des levens werd getoond. Hoewel de zoon van de weduwe door Elia werd opgewekt, een ander door Eliza, en Lazarus en veel anderen door Christus, werden zij slechts opgewekt tot een eindig leven, want ze stierven opnieuw. Hoewel Henoch en Elia naar de hemel gingen zonder de dood te smaken, zijn ze nooit van het graf verlost. Christus was de Eerste Die uit het graf opstond tot het eeuwig leven. "Gij hebt mij de wegen des levens bekend gemaakt" (Hand. 2:28). Bovendien moeten de gelovigen "één plant met Christus worden in de gelijkmaking Zijns doods, zo zullen zij het ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding" (Rom. 6:5). "Indien Een voor allen gestorven is, zijn zij allen gestorven" (2 Kor. 5:15). "Uw doden zullen leven, ook mijn dood lichaam, zij zullen opstaan" (Ges. 26:19). Het is niet zo dat gelovigen nooit sterven; het is duidelijk dat zij twee keer sterven en sommigen van hen sterven dagelijks. Zij sterven voor de eerste keer als ze te maken krijgen met het vonnis der wet. Als de wet komt met macht, wordt de zonde weer levend en sterft de zondaar.

De eerste opstanding vindt plaats onder de werking van de Geest Gods. Daarna sterven ze nog een keer. Maar we moeten onderscheid maken tussen sterven in het geloof en sterven in de zonde, tussen sterven in het vlees en sterven in de Heere. Ook moeten we een onderscheid maken tussen het vlees dat rust in hope en de mens die omkomt in zijn verdorvenheid, tussen het ontslapen in Christus en het ten grave neerdalen met een leugen in de rechterhand.

Anderen zeggen ons dat "de wet het wettische verbond der genade is". Dat klinkt even aannemelijk en heeft evenveel betekenis als de bewering dat er zwarte sneeuw is of witte kolen bestaan. Het komt er namelijk op neer dat Gods vrije genade het loon is dat de zondaar met zijn dode werken



heeft verdiend. Als dit loon uit genade is, kan het niet meer uit de werken zijn en als het uit de werken is, dan is het niet meer uit genade. Het ene moet wijken om plaats te maken voor het andere. Maar wij weten dat God de genade aan Abraham en zijn zaad gegeven heeft in de weg van de belofte.

Anderen die wat meer geleerd zijn, zeggen ons dat er in dit hoofdstuk gesproken wordt over de heerlijkheid van Mozes' gezicht: deze zal weggenomen en tenietgedaan worden. Deze heerlijkheid is echter al weggenomen lang voor Christus kwam. We lezen nergens dat Mozes' gezicht straalde, dan alleen toen de wet gegeven werd en Mozes op de berg verbleef. We kunnen ook nauwelijks geloven dat Mozes achtendertig jaar met een deksel op zijn gezicht gelopen heeft. Zelfs als men dit zou kunnen bewijzen, weten we dat de heerlijkheid die van zijn gezicht afstraalde, bij zijn dood tenietgedaan moet zijn. Het gezicht van Mozes was al vele honderden jaren begraven in het land van Moab, toen Christus in het vlees kwam. Ook kunnen we niet geloven dat de Verlosser alleen in de wereld kwam met de opdracht om de heerlijkheid van het gezicht van Mozes weg te nemen. Dit is niet het einde waarop de Israëlieten niet sterk konden zien, waarover in onze tekst wordt gesproken. Christus wordt niet het "einde van het gezicht van Mozes" genoemd, maar "het einde der wet". Hij heeft de wet groot gemaakt, verheerlijkt, volmaakt gehouden, volkomen vervuld en tenietgedaan: Hij is het einde van de zedelijke wet "tot rechtvaardigheid een iegelijk, die gelooft" (Rom. 10:4). Hij is alleen voor degenen die geloven tot rechtvaardigheid en voor niemand anders, want zulke mensen - en alleen zulke mensen - "worden om niet gerechtvaardigd" (Rom. 3:24). Als ze niet zijn gerechtvaardigd en vrijgemaakt van het kwellende juk van het zedelijke gebod, dat luidt: "Doe dat en leef" (dit gebod is nooit door Christus gewijzigd en dat zal ook nooit gebeuren), als de wet nog steeds de regel van hun leven is, zijn ze nog onder de vloek, want een gebod zonder straf is geen wet. Als dit zo is, zijn ze niet van al hun zonden gerechtvaardigd, niet van hun grootste zonden en van geen enkele zonde, want we kunnen de geboden van de wet niet van de straf scheiden. Christus heeft dit nooit gedaan en ik weet dat Hij dat nooit zal doen. Hij kwam niet om de wet te ontbinden of te veranderen.

Daar is in de Bijbel geen enkele aanwijzing voor. Hij vervulde elk gebod van de wet ter wille van Zijn uitverkorenen. God heeft deze gehoorzaamheid aanvaard en rekent haar toe aan iedere gelovige. Maar voor de halsstarrige is de wet in de hand van de Vader nog steeds wat ze altijd is geweest: een verbond der werken. God rekent zo iemand het loon toe naar schuld (Rom. 4:4). Dit is een verschrikkelijke roede in de hand van God, zelfs voor Zijn kinderen, als Hij de mensen ermee tuchtigt. Dit ervoer Paulus, toen de zonde weer levend werd en hij stierf. Hij zou voor eeuwig gestorven zijn als Christus niet was verschenen, maar het heeft God behaagd Zijn Zoon in hem te openbaren. Als het een verschrikkelijke roede is in de hand van de Vader voor de uitverkorenen, wat moet het dan zijn in de hand van een vertoornd God voor de zondaar? Want het is nog steeds een vurige wet en dat zullen zij die zich verzetten tegen Hem en Zijn Gezalfde ervaren. "Laat ons hun banden verscheuren, en hun touwen van ons werpen. Die in de hemel woont, zal lachen; de HEERE zal hen bespotten. Dan zal Hij tot hen spreken in Zijn toorn, en in Zijn grimmigheid zal Hij hen verschrikken. Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, de berg Mijn heiligheid" (Ps. 2:3-6). Zo ziet u dat God de hand zal slaan aan allen die Zijn Gezalfde verwerpen, dat Hij nog tot hen spreekt in de onverminderde toorn van de wet en hen verschrikt in Zijn grimmigheid. Ja, God zal de hand slaan aan allen die Christus huwen voor hun eerste man gestorven is. Iedere plant die Hij niet heeft geplant, trekt Hij uit en iedere tak die geen vrucht draagt - alle onvruchtbare takken, afvalligen en huichelaars - houdt Hij af uit Christus, Die de enige Toevlucht en Schuilplaats van de zondaar is. Zulke mensen zullen vallen onder al de stormen van Zijn toorn. God verschijnt aan hen in de wet en niet in Christus en in die wet is Hij een verterend vuur. Het is vreselijk om afgesneden te worden uit de levende Wijnstok en de enige Toevlucht en te vallen in de handen van de levende God. Zulke ongelukkige mensen aanschouwen God niet in Christus, maar zien een verterend vuur en een verachte Zaligmaker. Daarom roepen ze vol angst uit: "Valt op ons, en verbergt ons van het aangezicht Desgenen, Die op de troon zit, en van de toorn des Lams" (Openb. 6:16).

Zij die zeggen *dat de gelovige is onder de zedelijke wet die Christus in Zijn hand houdt*, spreken wartaal. Een vertoornd God houdt iedere zondaar de zedelijke wet voor. Daarom raadt de Vader Zijn kinderen aan: "Keert gijlieden weder tot de sterkte, gij gebondenen, die daar hoopt!" (Zach. 9:12) en luidt de raad van Christus: "Blijft in Mij". "Maar die zich neigen tot hun kromme wegen, die zal de HEERE weg doen gaan met de werkers der ongerechtigheid" (Ps. 125:5), maar zij "die van de weg des verstands afdwalen, zullen in de gemeente der doden rusten" (Spr. 21:16). Als u zich tot de wet

wendt om daar rechtvaardigheid of volmaaktheid te vinden, zal dat u niet baten. Daarom "die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht" (Joh. 15:5) en Mijn Vader reinigt deze rank, "opdat zij meer vrucht drage" (Joh. 15:2). Zij die roemen in de wet en deze de gelovige als een regel voorhouden, beseffen nauwelijks wat ze doen. Ze hebben deze dingen niet bevindelijk geleerd en God heeft ze hun niet geopenbaard. Ook worden ze niet geleid door de Heilige Geest en daarom weten ze niet wat ze zeggen en wat ze beweren.

Ik ken verschillende mensen die al jaren onder de wet hebben gezwoegd. Dat zeg ik niet helemaal goed, ze hebben zich verzet tegen het Evangelie. Hun gezichten vertellen in wiens handen ze gevallen zijn. Ze voelen daar wel iets van, maar begrijpen het niet. Daarom noemen ze dit een verleiding, de werking van het ongeloof en de beproeving van het geloof. De waarheid is echter dat ze verkeren in de banden van de wet en onder de toorn van God en de verschrikking van de huichelaars, want "zovelen als er uit de werken der wet zijn, die zijn onder de vloek" (Gal. 3:10).

Als Paulus deze verborgenheid bespreekt in dit hoofdstuk, legt hij de volle nadruk op de heerlijkheid van de wet en niet op die van Mozes. De heerlijkheid die van het gezicht van Mozes afstraalde, moest de wet bekrachtigen. Het was een wonder van de Wetgever om de Israëlieten te verzekeren dat de wet van God was, dat ze Goddelijk was en rechtsgeldigheid had. Paulus neemt de heerlijkheid van het gezicht van Mozes en legt deze op de stenen tafelen, want hij zegt: "En indien de bediening des doods in letteren bestaande, en in stenen ingedrukt, in heerlijkheid is geweest" en "indien de bediening der verdoemenis heerlijkheid geweest is" (2 Kor. 3:7,9). Volgens het zevende en het negende vers was de wet heerlijk. "Want ook het verheerlijkte is zelfs niet verheerlijkt in dezen dele" (2 Kor. 3:10), omdat het niets volmaakt gemaakt heeft en omdat er een heerlijkheid is die uitnemender is. De wet is echter de aanleiding tot een betere hoop (Hebr. 7:9), "want indien hetgeen te niet gedaan wordt, in heerlijkheid was, veel meer is, hetgeen blijft, in heerlijkheid" (2 Kor. 3:11). Hieruit blijkt duidelijk dat de heerlijke bediening des doods, die in stenen was ingedrukt, tenietgedaan is door het Evangelie. Hoewel we in het laatste gedeelte van het zevende vers lezen dat deze heerlijkheid tenietgedaan zal worden, staat het woord "heerlijkheid" niet in de grondtekst en hoort het daar ook niet te staan. Paulus vergelijkt hier niet de heerlijkheid van het Evangelie met de heerlijkheid op het gezicht van Mozes, want deze verborgen heerlijkheden zijn één in Christus. Hij vergelijkt echter de zedelijke wet met het Evangelie en zegt ons dat het ene tenietgedaan wordt en dat het andere, wat uitnemender is, mag blijven bestaan. Zonder twijfel wankelt de wet, is ze verouderd, oud gemaakt en nabij de verdwijning, zodat het Koninkrijk dat wij ontvangen hebben en dat nooit zal wankelen, zonder de wet zal bestaan. "De wet en de profeten zijn tot op Johannes; van die tijd af wordt het Koninkrijk Gods verkondigd, en een iegelijk doet geweld op hetzelfde" (Luk. 16:16).

Niet lang geleden kreeg ik in het huis van een vriend de Bijbel van de bisschop in handen. In het hoofdstuk waaruit onze tekst is genomen, werd in deze Bijbel twee keer gezegd dat de wet tenietgedaan is. In hetzelfde huis zag ik een geleerde die de Bijbel uitlegde. Hij zei veel mooie dingen over dit hoofdstuk, maar ging helemaal voorbij aan het woord "tenietgedaan". Ik denk dat hij dit deed om te voorkomen dat hij een Antinomiaan genoemd zou worden. Ik heb zoveel peetvaders en peetmoeders die mij deze naam gegeven hebben. Omdat ik geen goede naam te verliezen heb, zal ik net als Paulus met veel vrijmoedigheid en openhartigheid spreken en proberen u mijn mening te zeggen.

Enige tijd geleden kocht ik de Bijbelverklaringen van **dr. Gill**. Ik merkte *dat hij erg benadrukte dat de wet voor Gods kinderen een regel is om naar te leven*. In het volgende fragment maakt hij een zeer verstandig en goed onderscheid.

"Wat ceremonieel is of slechts van betrekkelijk belang is voor de Joden, omdat het te maken heeft met het maatschappelijke leven in Kanaän, is tenietgedaan, maar wat louter van zedelijke aard is, moeten we nog steeds gehoorzamen. U moet onderscheid maken tussen de wet als een verbond der werken en als een regel voor onze handel en wandel. Als verbond der werken is ze tenietgedaan, maar als een regel voor onze handel en wandel is ze nog steeds van kracht. U moet ook onderscheid maken tussen personen. Voor hen die verlost zijn van de wet, is ze tenietgedaan, voor hen die onder de wet zijn, geldt ze nog steeds. Tenslotte moet u ook onderscheid maken tussen het juiste en het verkeerde gebruik van de wet."

God weet dat ik niets weet dan wat Hij me heeft geleerd. Ik moet bekennen dat ik deze verschillen niet allemaal begrijp en dat ik er geen bewijzen voor kan vinden in de Schrift. Toch zal ik niet zo verwaand zijn dat ik zo'n groot, kundig en geleerd man tegenspreek. Ik zal doen wat de apostel Petrus mij beveelt, dat wil zeggen: dienen "als uit kracht, die God verleent; opdat God in allen geprezen worde door Jezus Christus" (1 Petr. 4:11). Ook geloof ik niet dat de zedelijke wet deel uitmaakt van de scepter van de sterkte van Christus, die uit Sion kwam (Ps. 110:2). Als dat zo was, hoefde David niet zo vurig te bidden om de komst van deze scepter, omdat ze dan al een paar eeuwen in de wereld zou zijn geweest.

*Sommigen zeggen dat de wet in de handen van Christus is en dat we "voor Christus onder de wet zijn".* Om dit te bewijzen, wordt vaak de volgende tekst aangehaald: "Gode nochtans zijnde niet zonder de wet, maar voor Christus onder de wet" (1 Kor. 9:21).

Maar ik weet niet waar de tekst staat die zegt dat de wet in de handen van Christus is. Ik geloof dat de zedelijke wet een roede is in de handen van God de Vader, zoals in het volgende gedeelte zal blijken, en dat ze niets te maken heeft met de scepter waarmee Christus Zijn kinderen regeert. In zijn commentaar op de bovenstaande tekst, verdedigt dr. Gill de opvatting dat de wet een leefregel is. "Zij zijn Gode niet zonder, dat wil zeggen: ze zijn onder de wet van God of de zedelijke wet. Hoewel ze verlost zijn van de vloek en veroordeling van de wet en ze niet meer te doen hebben met het verbond der werken en de bediening van Mozes, zijn ze niet verlost van de plicht om de wet te doen; en te gehoorzamen als een regel voor hun handel en wandel."

Verder zegt dr. Gill over dezelfde tekst: "Ze zijn Christus onder de wet, of onder de wet van Christus, dat is: de wet der liefde."

Het is waar dat de gelovige "Gode niet zonder de wet" is. Dat kan ook niet, want God belooft dat Hij een nieuw verbond met hem zal maken dat anders is dan het oude verbond. In dit verbond worden vergeving der zonden, een nieuw hart en een nieuwe geest beloofd. Dit nieuwe verbond zal in het hart gelegd en in hun verstand geschreven worden. Wat is nu dat nieuwe verbond waarin al deze dingen worden beloofd? Vergeving der zonden. Hoe worden onze zonden kwijtgescholden? Door het geloof; wie gelooft, ontvangt vergeving van zijn zonden door het bloed van Christus. Hoe krijgen we zo'n nieuw hart? Door de levendmakende werking van de Heilige Geest. Verleent God de Geest door de werken der wet of door de prediking des geloofs? Door de prediking des geloofs. Welke wetten worden in het hart van Gods kinderen gelegd en in hun verstand geschreven? Die waar Jesaja over spreekt, als hij zegt: "Tot de wet en tot de getuigenis! Zo zij niet spreken naar dit woord, het zal zijn, dat zij geen dageraad zullen hebben" (Jes. 8:20). Wat is deze wet en dit getuigenis? Niet de zedelijke wet, want we zijn er zeker van dat het deksel nog op het hart ligt van hen die onder de zedelijke wet zijn en dat ze geen dageraad zullen hebben voor ze hun hart tot Christus wenden. Het bovengenoemde getuigenis is het Evangelie van Christus en de bovengenoemde wet is de wet des geloofs. De profeet noemt deze wet het "woord" en dit woord is het Woord des levens.

Dit alles legt de profeet zelf uit. Hij zegt dat Christus tot een Heiligdom zal zijn voor hen die Hem vrezen, maar "tot een steen des aanstoots en tot een rotssteen der struikeling de twee huizen van Israël" en dat "velen onder hen zullen struikelen, en vallen, en verbroken worden, en zullen verstrikt en gevangen worden" (Jes. 8:14-15). Dit zal wel met sommigen gebeuren, maar niet met allen, want de profeet zegt: "Bind de getuigenis toe; verzegel de wet onder mijn leerlingen" (Jes. 8:16). Wat is dit getuigenis? Het is de waarheid, die "door Jezus Christus is geworden" (Joh. 1:17). Christus heeft van deze waarheid getuigd en ze is Zijn getuigenis. Deze waarheid zal ons vrijmaken. Maar wat is de band waarmee dit getuigenis gebonden wordt? Paulus zegt dat dit de liefde der waarheid is (2 Thess. 2:10). Deze liefde werpt de vrees buiten en maakt ons waarlijk vrij. Wat is de wet die verzegeld wordt onder de leerlingen? Paulus zegt dat dit de wet des geloofs is: "in Welke gij ook, nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met de Heiligen Geest der belofte" (Ef. 1:13).

Dit zijn de wetten die God belooft te leggen in het hart van Zijn volk en te schrijven in hun verstand. De ene wet noemt God de "wet der waarheid". Deze wet is naar Gods eigen woord het verbond des levens en des vredes. De andere wet, die verzegeld is, wordt de wet des geloofs genoemd. Uit dit geloof zullen de rechtvaardigen leven en daarom is alle roem uitgesloten. Van zulke mensen zegt God: "Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn" (Ezech. 37:27).

Hoe noemt Paulus een mens met wie dit nieuwe verbond is gesloten, die genade heeft ontvangen, die gezegend is met een nieuw hart en een nieuwe geest en in wiens hart en verstand deze wetten zijn geschreven? Hij noemt hem een duidelijk leesbare "brief van Christus, door onze dienst bereid, die geschreven is niet met inkt, maar door de Geest des levenden Gods, niet in stenen tafelen, maar in vlesens tafelen des harten" (2 Kor. 3:3). Dit Evangelie dat door de Geest geschreven wordt in de vlesens tafelen des harten stelt Paulus in het hoofdstuk waaruit onze tekst is genomen tegenover de zedelijke wet.

Omdat de Geest deze wetten schrijft in het hart van de gelovige, is het nodig om te onderzoeken waar de Geest en Zijn wetten zijn. Paulus zegt dat ze allen in Christus zijn. Gods Woord en Zijn Geest zullen nooit wijken van Christus en Zijn zaad. Daarom moeten we ze in Christus zoeken, want "de wet des Geestes des levens in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods" (Rom. 8:2). Dit is de wet van het geloof en de waarheid, die de wet des Geestes wordt genoemd en door Jesaja de wet van Christus wordt genoemd. "De eilanden zullen naar Zijn wet wachten" (Ges. 42:4, Eng. vert.). Jeremia noemt ze echter Gods wetten: "Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven" (Jer. 31:33). Dit alles is duidelijk genoeg. Het zijn Gods wetten, omdat daarin het welbehagen van Zijn wil en Zijn belofte in het verbond der genade in Christus Jezus aan ons worden geopenbaard. Het is de wet van Christus, omdat "genade en waarheid door Hem zijn geworden". Er wordt gesproken over de wet des Geestes, omdat Hij de wetten schrijft in de vlesens tafelen van onze harten. Wat heeft deze "wet des Geestes des levens in Christus Jezus" nu voor Paulus gedaan? Ze heeft hem vrijgemaakt van "de wet der zonde en des doods". Wat is de wet der zonde? De wet in onze leden. En wat is de wet des doods? De zedelijke wet die geschreven is op stenen tafelen. Paulus is van beide wetten vrijgemaakt: van de heersende en vernietigende macht van de wet der zonde en van de eisende en veroordelende macht van de zedelijke wet. Zo is hij waarlijk vrijgemaakt, hij is niet vrij om te zondigen, maar in de bovenstaande 3, betekenis vrij van de zonde. Dit alles wordt in ons gewerkt door de Heilige Geest. "De Heere nu is de Geest; en waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid" (2 Kor. 3:17). "Staat dan in de vrijheid, met welke ons Christus vrijgemaakt heeft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen" (Gal. 5:1). De zedelijke wet maakt ons dienstbaar en werkt toorn.

Kunnen we zeggen dat een mens in wie God deze wetten heeft geschreven en in wie Hij dit alles heeft gewerkt, een Antinomiaan is? Zeker, hij is Gode niet zonder de wet, maar voor Christus onder de wet of, zoals dr. Gill zegt, *hij is onder de wet van Christus, dat is de wet der liefde*. Zo is het ook, want we moeten elkaars lasten dragen en zo de wet van Christus vervullen (Gal. 6:2), want het was de liefde die Christus drong om de last van ons allen te dragen. "Niemand heeft meerder liefde dan deze, dat iemand zijn leven zette voor zijn vrienden" (Joh. 15:13). Deze wet der liefde kunt u genade, geloof, waarheid of vrijheid noemen, of wat u maar wilt, want dit alles wordt in Christus gevonden. Wie in Christus gelooft, is onder deze wet en niet onder een andere. Ook heeft God door Zijn Geest nooit andere wetten geschreven in het verstand en het hart van Zijn kinderen en in Christus zijn deze wetten onveranderlijk en volmaakt vanaf het begin van de wereld. Ik weet zeker dat Hij nooit andere wetten zal schrijven, want het dienen in de oudheid der letter en de werken der wet worden allebei verworpen. God eist "gehoorzaamheid des geloofs" en wil dat wij Hem dienen "in nieuwigheid des geestes" (Rom. 1:5; 7:6). "Want die Christus in deze dingen dient, is Gode welbehagelijk, en aangenaam den mensen" (Rom. 14:16). "En zovelen als er naar deze regel zullen wandelen, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid, en over het Israël Gods" (Gal. 6:16).

Het nieuwe verbond dat aan ons is geopenbaard in de Schrift, wordt soms in het meervoud aangeduid als wetten: "Ik zal Mijn wetten geven in hun harten" (Hebr. 10:16). Soms wordt het ook in het enkelvoud aangeduid met het woord "wet": "De eilanden zullen naar Zijn wet wachten" (Jes. 42:4, Eng. vert.). Merk op dat "de wet der waarheid", die "het verbond des levens en des vredes" genoemd wordt (Mal. 2:6), het eeuwig Evangelie in zijn geheel omvat, met alle genadegaven die Christus daarin heeft geopenbaard en beloofd. Deze genade en waarheid zijn door Jezus Christus geworden. De Geest past het Evangelie toe aan het hart van de zondaar door het gehoor en daarom wordt het Evangelie "de wet des geloofs" genoemd. Door de werking van de Geest werpt de liefde alle vrees en verschrikking buiten, verlicht ze de ogen en verblijdt ze het hart. Daarom wordt er gesproken over "inzien in de volmaakte wet, die der vrijheid is" (Gal. 3:12). De Geest, en niemand anders, komt tot ons en maakt ons levend door Zijn bediening en daarom wordt het Evangelie "de wet des Geestes des levens" genoemd. Dit verklaart waarom het woord "wet" in de Schrift afwisselend in het meervoud en in het enkelvoud wordt gebruikt.

De gelovige die in Christus is, is niet onder de zedelijke wet. Hieruit leid ik af *dat de zedelijke wet een roede is in de hand van God en een tuchtmeester waarmee de Vader de zondaar ondervijst en vermaant, opdat hij zijn verschrikkelijke staat zou leren kennen*. Dan leidt Hij hem van de wet naar Christus, waar hij de zaligheid kan verkrijgen. Dit wordt "een overgaan van de dood tot het leven" genoemd. Hieruit kunnen we dus terecht afleiden dat de zedelijke wet niet behoort tot de scepter van de sterkte van Christus, waarmee Hij over Zijn kinderen regeert.

Zelfs dr. Gill zelf moet, ondanks al het onderscheid dat hij maakt, bij zijn uitleg op deze tekst het volgende zeggen:

"Dit deksel op het aangezicht van Mozes bevatte een verborgenheid. Het was een beeld van het Evangelie dat bedekt lag onder de wet en van de donkerheid en de duisternis van de wet met betrekking tot de dingen die het leven en de zaligheid aangaan. Tenslotte is het ook een beeld van de blindheid van de Joden toen de heerlijkheid van het Evangelie begon te schitteren in de tijd van Christus en Zijn apostelen. Net als in de tijd van Mozes was deze heerlijkheid in de tijd van Christus en Zijn apostelen zo groot dat de kinderen Israëls, of de Joden, haar niet konden "sterk aanzien", zoals ze eens ook niet konden kijken naar het aangezicht van Mozes, waar hij een deksel op had gelegd. Het was niet zo dat ze niet naar hem mochten kijken, maar ze konden de aanblik van zijn gezicht niet verdragen. Ze konden niet zien "op het einde van hetgeen tenietgedaan wordt", dat is op Christus, Die het einde der wet is en de wet heeft tenietgedaan. Ze konden niet zien op Hem Die de wet heeft vervuld en het einde der wet is tot rechtvaardigheid. Nu deze wet is vervuld, is ze door Hem tenietgedaan."

En als dr. Gill in zijn commentaar op het zeventiende vers spreekt over de vrijheid, zegt hij: "Vrijheid van de banden en de slavernij van de wet, vrijheid van de strenge eisen en de vloek van de wet en van het oordeel. Deze wet noemt Petrus *een ondraaglijke juk*. Dit juk is heel anders dan dat van de dierbare Verlosser, Wiens juk zacht en Wiens last licht is."

In dit citaat heeft dr. Gill evenveel gezegd als ik heb gedaan. We hebben alleen verschillende woorden gebruikt. Ik zeg: "We zijn niet onder de wet, noch onder de eisende macht van de wet." Dr Gill zegt: "We zijn verlost van de slavernij van de wet, van de strenge eisen en de vloek van de wet en van het oordeel."

Tot zover spreekt dr. Gill duidelijke taal. Maar ik weet niet hoe de zedelijke wet "weggenomen" en "tenietgedaan" kan worden, terwijl Gods kinderen nog onder de wet zijn en deze moeten gebruiken als een regel om naar te leven. Christus is niet gekomen om de wet te veranderen of in twee delen uiteen te doen vallen. Hoe kan de hele Mozaïsche bedeling weggenomen worden, zoals dr. Gill ergens anders belijdt, terwijl ze voor de gelovige blijft bestaan? Hoe kan deze bedeling tenietgedaan worden door Christus, terwijl wij er - hoewel we in de handen van Christus zijn - nog onder verkeren? Dit zijn verborgen zaken voor mij en ik zou er graag Schriftuurlijke bewijzen voor krijgen. De wet maakt geen deel uit van de scepter van Christus, waarmee Hij Zijn kinderen regeert, zoals ik al heb bewezen.

Ik geloof echter dat het verschil tussen dr. Gill en mij in deze zaak meer ligt in geleerdheid en in woorden dan in ons hart en oordeel. Ik ga weer verder.

In zijn brief aan de Kolossenzen zegt Paulus: "En Hij heeft u, als gij dood waart in de misdaden, en in de voorhuid uws vleses, mede levend gemaakt met Hem, al uw misdaden u vergevende; uitgewist hebbende het handschrift, dat tegen ons was, in inzettingen bestaande, hetwelk, zeg ik, enigerwijze ons tegen was, en heeft datzelve uit het midden weggenomen, hetzelfde aan het kruis genageld hebbende" (Kol. 2:13-14).

Aan wie schrijft de apostel dit? Aan de Kolossenzen die in de voorhuid waren, want het Evangelie der voorhuid was Paulus toebetrouwd. Wat is dan het handschrift, of de schuldbrief, die tegen deze onbesnedenen was? Als u zegt dat het de ceremoniële wet was, antwoord ik u dat deze hun nooit was gegeven. Als u hieraan toevoegt dat de leraars die hen wilden bekeren tot het Jodendom, hen onder de ceremoniën en offeranden brachten omdat de Joden het onwettig achtten om ergens buiten hun eigenland te offeren. Tijdens de Babylonische ballingschap waren ze "zonder offer, en zonder efod en terafim" (Hos. 3:4) en dat zijn ze, nu ze verstrooid zijn, ook. Als u benadrukt dat de heidenen net als de Joden offeranden brachten en daarom onder de ceremoniële wet waren, kan ik antwoorden dat God ze die wet nooit gegeven heeft. Omdat Hij dat nooit gedaan heeft, kunnen we

niet zeggen dat ze onder deze wet zijn. Nee, we lezen dat ze "de duivelen offeren, en niet Gode" (1 Kor. 10:20). Daarom blijven we bij onze mening dat deze schuldbrief of dit handschrift niets anders is dan "het werk der wet geschreven in hun harten, hun geweten medegetuigende, en de gedachten onder elkander tien beschuldigende, of ook ontschuldigende" (Rom. 2:15).

Wie heeft ervaren dat zijn geest gewond is en zijn geweten hem beschuldigt, heeft tot zijn droefheid ondervonden wat een rusteloze schuldeiser, verschrikkelijk handschrift en vreselijke schuldbrief dit is. Terecht kunnen we zeggen dat het tegen ons is, maar geloofd zij God, Christus heeft het weggenomen en aan het kruis genageld. Dezelfde wet die op stenen tafelen "geschreven was, was de schuldbrief of het handschrift tegen de Joden en niet de ceremoniële wet. "Want Ik heb met uw vaders, ten dage als Ik hen uit Egypteland uitvoerde, niet gesproken, noch hun geboden van zaken des brandoffers of slachtoffers. Maar deze zaak heb Ik hun geboden, zeggende: Hoort naar Mijn stem, zo zal Ik u tot een God zijn" Jer. 7:22-23). De schuld die God van hen eiste, was volmaakte gehoorzaamheid aan de zedelijke wet. Deze wet wordt hier "Gods stem" genoemd en Paulus spreekt over "de stem der woorden" (Hebr. 12:19).

De schuldbrief van de Joden is dus de zedelijke wet die op stenen tafelen is geschreven en de heidenen hebben dezelfde wet, want zij "betonen het werk der wet geschreven in hun harten". Deze wet stelt zowel de Joden als de heidenen, ja zelfs de hele wereld, schuldig voor God. Dit handschrift is tegen ons, omdat het in ons de dood en de toorn van God werkt en ons vervloekt, omdat het ons altijd schuldig stelt, maar nooit hulp biedt. Daarom heeft de Borg de schuld betaald en heeft Hij het handschrift uitgewist, weggenomen en aan het kruis genageld. Ik weet zeker dat er geen begenadigde zondaar is die er één nagel uit wil trekken. Nee, hij zal zich met mij verblijden als hij ziet waar het handschrift nu is. Als iemand tegenwerpt dat de ceremoniële wet de schuldbrief van de Joden was, antwoord ik dat de ceremoniële wet een toevlucht was voor de overtreder van de zedelijke wet. Daar beleed de zondaar zijn overtredingen in tegenwoordigheid van het offerdier en stierf het dier in plaats van de zondaar. Dit was het Evangelie van de Joden. Het wees op de Borg en openbaarde hoe Hij de schuldbrief zou wegnemen. Bovendien schaart Paulus zich onder deze heidense schuldenaars als iemand die onder hetzelfde handschrift was geweest. Hij zegt: "Uitgewist hebbende het handschrift, dat tegen ons was, hetwelk enigerwijze ons tegen was" (Kol. 2:14). Hier volgt dus uit dat dit handschrift dat tegen de Joden en de heidenen was, de zedelijke wet is, want de ceremoniële wet is nooit aan de heidenen gegeven.

Verder lezen we: "Want Hij is onze vrede, Die deze beiden één gemaakt heeft, en de middelmuur des afscheidsels gebroken hebbende, heeft Hij de vijandschap in Zijn vlees te niet gemaakt, namelijk de wet der geboden in inzettingen bestaande; opdat Hij die twee in Zichzelf tot een nieuwe mens zou scheppen, vrede makende; en opdat Hij die beiden met God in één lichaam zou verzoenen door het kruis, de vijandschap aan hetzelfde gedood hebbende" (Ef. 2:14-16). Aan de Joden waren de heerlijkheid, de verbonden en de beloften gegeven en zij mochten God dienen. Dit onderscheidde hen van alle andere volken. God zegt: "Uit alle geslachten des aardbodems heb Ik ulieden alleen gekend" (Amos 3:2). Paulus noemt dit "de middelmuur des afscheidsels", die door Christus is gebroken toen Hij beval dat Zijn Evangelie aan alle schepselen gepredikt moest worden. Hij heeft "de vijandschap in Zijn vlees te niet gemaakt", namelijk de wet der geboden. Als iemand zou tegenwerpen dat de wet die volgens deze tekst is te niet gemaakt, de ceremoniële wet is, dan vraag ik: "Welke troost zou dit de Efeziërs kunnen bieden, die nooit onder deze ceremoniële wet zijn geweest?"

Verder zou ik hem die dit tegenwerpt, willen vragen (als hij tenminste bevindelijk iets kent van de schrik des Heeren) welke vijandschap de ceremoniële wet in hem heeft gewerkt toen hij voor het eerst ontwaakte, of het deze wet was die hem veroordeelde en of hij, zodra zijn geweten hem begon aan te klagen, alle joodse inzettingen begon te houden om zich voor God te rechtvaardigen. Ik denk het niet en ik neem aan dat hij hetzelfde heeft ondervonden als ik, namelijk dat het de zedelijke wet was die hem schuldig stelde voor God, ja, schuldig aan ieder gebod en dat hij heeft geprobeerd om een vertoornde God gunstig te stemmen en zijn eigen geweten tot rust te brengen. Hij ging de sabbat houden en deed belijdenis aan zijn naaste, tegen wie hij gezondigd had. Hij gaf aalmoezen, vastte, probeerde God lief te hebben en de hele wet te houden. Zo probeerde hij om goede werken te stellen tegenover de lange lijst van beschuldigingen die de wet tegen hem inbracht en deze zonden uit te wissen. Dit alles was echter tevergeefs. Het gebod is gekomen en de zonde is weer levend geworden. De wet werkte toorn en de zonde heeft oorzaak genomen door het gebod. De wet dreigde hem met de dood en de ondergang en de zonde heeft alle begeerlijkheid in hem

gewrocht. Dit wordt vijandschap genoemd. Christus heeft tijdens Zijn leven de geboden van deze wet volmaakt gehoorzaamd en onze overtredingen van deze wet in Zijn eigen lichaam gedragen op het hout. Hij heeft ook

de toorn en de vloek van de wet gedragen, een vloek geworden zijnde voor ons. Door Zijn dood heeft Hij de wet te niet gedaan en zo de vijandschap gedood. Zijn gehoorzaamheid is onze gerechtigheid en rechtvaardigt ons van het bittere juk van de geboden. Zijn dood is ons rantsoen en rechtvaardigt ons van alle eisen die de wraakvorderende gerechtigheid ons in de toekomst zou kunnen stellen. Daarom staat er dat we tot rechtvaardigen gesteld zijn door de gehoorzaamheid van Een en dat we gerechtvaardigd zijn door Zijn bloed. "Die ons heeft zalig gemaakt, en geroepen met een heilige roeping; niet naar onze werken, maar naar Zijn eigen voornemen en genade, die ons gegeven is in Christus Jezus, voor de tijden der eeuwen; doch nu geopenbaard is door de verschijning van onze Zaligmaker Jezus Christus, Die de dood heeft te niet gedaan, en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie" (2 Tim. 1:9-10).

Christus heeft de geestelijke dood tenietgedaan in de ongevoelige ziel van de zondaar door hem levend te maken. Hij heeft de prikkel des doods weggenomen uit zijn geweten door Zijn eigen bloed. Hij heeft de eeuwige dood tenietgedaan door als Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen te sterven. Hij heeft de bediening des doods, die op stenen tafelen was geschreven, weggenomen door de vijandschap te doden, weg te nemen en aan het kruis te nagelen en Hij heeft tenietgedaan "degene, die het geweld des doods had, dat is de duivel" (Hebr. 2:14) door hem uit het hart van iedere gelovige te werpen en zijn werken te verstoren. Maar laten we nu eens zien voor wie deze wet is tenietgedaan.

De wet is niet voor de weerspannige weggenomen uit de hand van het recht. "Want Mijn zwaard is dronken geworden in de hemel; ziet, het zal ten oordeel nederdalen op Edom, en op het volk, hetwelk Ik verbannen heb" (Ges. 34:5). In de tweede plaats zal het oordeel van de wet niet weggenomen worden uit de mond van de Rechter van de levenden en de doden. Hij zal iedere ziel die onder de wet is en de geboden van deze wet heeft overtreden, voor Zich stellen en het vreselijke vonnis ervan vellen: "Gaaf weg van Mij, gij vervloekten" (Matth. 25:41). Ten derde is de wet niet tenietgedaan voor ieder die onder haar werkt om het leven en de rechtvaardigheid te verkrijgen. "Nu, degene die werkt, wordt het loon niet toegerekend naar genade, maar naar schuld" (Rom. 4:4). De schuldbrief getuigt nog tegen hem. Ten vierde is de wet ook niet tenietgedaan voor de uitverkorenen die nog in de zonde liggen. Zij verschillen in niets van een dienstknecht, hoewel zij heer zijn van alles, maar zij zijn nog onder deze tuchtmeester en heerser (Gal. 4:1-2). Zij zijn "van nature kinderen des toorns, gelijk ook de anderen" (Ef. 2:3), omdat ze onder de wet zijn en de wet openbaart en werkt toorn. Kort gezegd: iedere ziel die buiten Christus is, is onder de wet. Ik zal nu een beschrijving geven van hen voor wie de wet is tenietgedaan. Terwijl ik dit doe, zal ik niet pleiten voor een andere vrijheid dan voor "de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods" (Rom. 8:21).

Een zondaar wiens zonden zijn vergeven en die gerechtvaardigd is, hangt de Heere aan en is één geest met Hem. Hij staat in het geloof en hij staat vast in Christus Jezus, zijn Verbondshoofd. Paulus zegt dat wij deze hoop hebben, wij die de Geest des Heeren ontvangen hebben en door Hem zijn vrijgemaakt, want "waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid" (2 Kor. 3:17). Dit is geen vrijheid om te zondigen, maar vrijheid van de banden der wet, de toorn van God, de schuld van de zonde en de vrees voor het oordeel. Paulus zegt dat de wet tenietgedaan is voor ons, die ons tot de Heere bekeerd hebben en bij wie het deksel van het hart is weggenomen. Ze is tenietgedaan voor ons, die "de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, naar hetzelfde beeld in gedaante worden veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid" (2 Kor. 3:18). Ze is tenietgedaan voor ons, "die weten Wien we geloofd hebben" (2 Tim. 1:12). Ze is tenietgedaan voor ons, die gevlucht zijn voor de toekomstige toorn en "de toevlucht genomen hebben, om de voorgestelde hoop vast te houden" (Hebr. 6:18). Ze is tenietgedaan voor ons, die hebben ondervonden dat "de wet des Geestes des levens in Christus Jezus ons heeft vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods" (Rom. 8:2). Ze is tenietgedaan voor ons, die "de wet niet te niet doen door het geloof (Rom. 3:31), maar wik de wet bevestigen door te zeggen dat "het recht der wet vervuld is in ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest" (Rom. 8:4), die de Heilige Geest, de liefde van God en de gave der rechtvaardigheid ontvangen hebben. Ze is tenietgedaan voor ons die de wet van de waarheid, het geloof, de liefde en de vrijheid in Gods oog ontvangen hebben en die voor Christus zijn onder de wet des geloofs en het verbond der genade. Wij zien dat de wet tenietgedaan is, dat de

vijandschap gedood is, dat het handschrift aan het kruis genageld en weggenomen is, omdat onze staat vastligt in Christus, Die onze "Sterkte" en onze "Burg" is, ons "hoog Vertrek" en onze "Toevlucht", Die onze "Verberging is tegen de vloed" van Gods toorn en Die is als "de schaduw van een zware rotssteen" voor onze ziel, die vermoeid is van het juk van de geboden en van zijn eigen zonden.

Dit is de "klove der steenrots" en de "schuilplaats des Allerhoogsten", dit zijn de "sterkten der steenrotsen". Daar zal het deksel van ons afvallen en zullen onze "ogen de Koning zien in Zijn schoonheid; zij zullen een ver gelegen land zien" (Jes. 33:17). Hieruit blijkt duidelijk dat de oprechte gelovige in Christus is, zoals de Heere zegt: "In die dag zult gij bekennen, dat Ik in Mijn Vader ben, en gij in Mij, en Ik in u" (Joh. 14:20). Wij die in Hem zijn, verheugen zich in Hem, staan vast in Hem, zien dat de wet tenietgedaan is en voelen niets meer van de eisende, bevelende, verschrikkende en veroordelende macht van de wet. In Christus Jezus maakt de wet des Geestes ons vrij en daarom zijn we waarlijk vrij. De gehoorzaamheid die de wet vroeg en de voldoening die het recht eiste, liggen nu beide in het hart van Christus. Zo is de wet groot gemaakt in het hart van Christus: "Uw wet is in het midden Mijns ingewands" (hart, Ps. 40:9). In het hart van de eeuwige liefde ervaart de gelovige zijn zalige bevrijding en zijn heerlijke vrijheid.

Maar als hij niet staande blijft in deze vrijheid, als hij zich niet wacht voor het zuurdesem der Farizeeën en der Schriftgeleerden, als hij zich door de predikers der wet in de banden laat brengen of als hij tegen Christus is, zal hij merken dat de wet de uitzinnige Galatiër opnieuw betovert en moet hij met David bidden: "Geef mij weder de vreugde Uws heils; en de vrijmoedige geest ondersteune mij" (Ps. 51:14). Dat de predikers van de wet mensen in de banden kunnen brengen, heb ik tot mijn droefheid ondervonden, maar ik kom nu nooit meer in hun nabijheid, omdat ik bang ben dat ze mij aansteken. Niemand dan hij die door Christus is gered, kan deze verborgenheid zien, ervaren en zich erin verheugen.

Alle anderen die dit proberen, verduisteren slechts het oordeel van anderen en stichten kwaad, want ze missen een inwendig getuigenis en hebben dit alles niet in hun hart ervaren en genoten. Daarom gaan hun woorden niet gepaard met de zalving van de Heilige Geest. Ze worden niet geleid door het onderwijs van de Geest en ze hebben geen woorden om te spreken en geen wijsheid. Daarom kunnen ze niet spreken over de bevinding van de rechtvaardigen en zich niet goed bedwingen als ze zich verdedigen tegen de verachting van dwazen en de vaardige pen van kwaadwillige critici. Ik zou liever hebben dat zulke mensen de donder van de wet lieten horen dan dat ze zich bezighouden met de verborgen dingen van God. Ja, God zegt hun dat ze Zijn verbond niet in hun mond moeten nemen, omdat ze nog in hun zonden zijn, omdat de waarheid alleen maar een plaats heeft in hun hoofd en omdat ze alleen maar terug kunnen vallen op een bedrieglijk geheugen, terwijl God hen vaak in verwarring brengt, de satan hen vaak het bestudeerde doet vergeten en ze zichzelf vaak niet meer de helft herinneren van wat ze aan hun geheugen hebben toevertrouwd.

Bovendien heeft hij die niet is in de vrijheid van het Evangelie nooit bevindelijk iets geweten en kan hij ook niets weten van deze dingen en van de banden en de verschrikking van de wet. De opdracht van Christus was "om de armen het Evangelie te verkondigen, om de gevangenen te prediken loslating, om de verslagenen heen te zenden in vrijheid" (Luk. 4:18-19). Hij die zich nooit een gevangene heeft gevoeld, die nooit heeft ervaren dat hij gebonden of verslagen was, weet niets van de afschaffing van de wet en voelt niet dat dit nodig is. Hij kent noch de toorn van de wet, noch de liefde van het Evangelie. Niemand die de eerste niet heeft gevoeld, zal zich in de laatste verheugen. Wat ik nu heb gezegd, is niet meer dan de Schrift zegt, die getuigt dat de wet tenietgedaan is voor de gelovige en dat Christus de vervulling van de wet is tot rechtvaardigheid voor allen die geloven en dat door Hem de wet voor iedere gelovige wordt tenietgedaan.

Als iemand tegenwerpt *dat dit leidt tot lichtzinnigheid*, antwoord ik met de gezonde woorden van de Heere Jezus Christus: "Of maakt de boom goed en zijn vrucht goed; of maakt de boom kwaad en zijn vrucht kwaad; want uit de vrucht wordt de boom gekend" (Matth. 12:33). "Die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen. Zo iemand in Mij niet blijft, die is buiten geworpen, gelijkerwijs de rank, en is verdord" (Goh. 15:5-6). Laat de gelovige daarom wandelen in de Geest en de begeerlijkheden des vleses niet volbrengen, want de zonde zal geen heerschappij hebben over hem die onder de genade is, omdat hij niet onder de wet is. Als dit Antinomiaans is, heb ik geen bezwaar tegen deze naam, maar hoop ik dat ik zo zal sterven.



"Maar", zullen sommigen misschien antwoorden, "*Doet u dan de wet te niet door het geloof?*" (Rom. 3:31).

Nee, Paulus zegt dat de prediking van het geloof de wet bevestigt en dat niets anders dit kan en zal doen. Ze bevestigt de rechtvaardigheid van de wet, die vervuld wordt in iedere gelovige, hoewel ze niet door hem wordt vervuld. Ze bevestigt de wet voor de uitverkorenen in de hand van de Vader als een roede der vermaning en een tuchtmeester en ze bevestigt de wet voor de goddelozen in de hand van het recht; voor alle weerspannigen en kinderen van de dienstbare maakt ze de wet tot een gebod ten dode. Zij die de wet op een andere manier preken, gebruiken slechts ijdele woorden en bevestigen niets, want zij weten niet wat ze zeggen en wat ze beweren. De onwetendheid der dwazen is zonde en daarom kunnen we niet zeggen dat ze de wet bevestigt. Het brengen van de gelovigen die in Christus zijn onder de wet, als de regel voor hun leven, waar Christus hun niet nut is, noemt God inslikken van de paden der rechtvaardigen (Ges. 3:12), "tenietdoen van de genade Gods (Gal. 2:21), verleiden van de rechtvaardigen (Jes. 3:12) en hun zielen wankelende maken (Hand. 15:24) en het preken van doortrapte leugens. God heeft de mens geen opdracht of bevel gegeven om dat te doen en daarom kan deze prediking nooit aangeduid worden als het bevestigen van de wet.

Paulus zegt dat de wet dood is, dat de vijandschap gedood en de schuldbrief aan het kruis genageld is door de dood van Christus. "Maar nu zijn wij vrijgemaakt van de wet, overmits wij dien gestorven zijn, onder welke wij gehouden waren; also dat wij dienen in nieuwigheid des geestes, en niet in de oudheid der letter" (Rom. 7:6). Sommigen zullen misschien antwoorden: "Als het waar is dat de wet dood is, hoe kon ze dan Paulus doden, zoals er staat geschreven: "Maar als het gebod gekomen is, zo is de zonde weder levend geworden, doch ik ben gestorven" (Rom. 7:9)?" Het is moeilijk om een antwoord te geven aan mensen die logisch denken en die zo wijs zijn en aan alles twijfelen. Toch kunnen we deze leer verstaan als een kijken naar een moordenaar tijdens zijn proces. De wet bepaalt dat hij des doods schuldig is. De wet is dood voor hem, want ze schenkt hem het leven niet en laat hem zelfs niet van het leven genieten zolang hij nog leeft. Toch doodt ze hem ook, want ze zal hem nooit laten gaan voor hij naar de galg is gebracht. Zo is de wet van God dood voor de zondaar, want ze schenkt hem het leven niet. Toch doodt ze hem door de dood in hem te werken en dat is goed. Ze zal hem overleveren aan het oordeel en de straf, want "de prikkel nu des doods is de zonde; en de kracht der zonde is de wet. Maar Gode zij dank, Die ons de overwinning geeft" (1 Kor. 15:56-57).

Sommigen die wijzer en geleerder zijn, zeggen ons *dat zij de geest van de wet met zich mee zullen nemen naar de hemel*. Ik denk dat ze bedoelen dat ze dat zullen doen als zij die uit de werken der wet en onder de vloek zijn, naar de hemel zullen gaan. Maar "indien degenen, die uit de wet zijn, erfgenamen zijn, zo is het geloof ijdel geworden, en de belofte teniet gedaan" (Rom. 4:14). Dit alles moet gebeuren voor zulke zielen met de geest van de wet naar de hemel kunnen gaan. Bovendien zegt de Heere der heirscharen dat de dienstmaagd en haar kinderen verlaten zullen zijn, zonder vader en zonder echtgenoot. Zij is Mijn vrouw niet en Ik ben haar Man niet. Het is zeker dat er niemand dan de koningin, de bruid, de vrouw van het Lam in zal gaan in het paleis van de Koning. Niet alleen de dienstmaagd en haar gezin, die de wet aankleven, zullen buitengesloten worden, maar ook de huichelaars, die menen dat ze God tot hun deel hebben, die Christus aankleven en die Hem aangrijpen voor ze van de wet zijn verlost. Zelfs deze dwaze maagden zullen buiten de bruiloftszaal moeten blijven staan.

Het is te vrezen dat deze mensen niet begrijpen wat de Schrift bedoelt met *de geest der wet*. Zij bedoelt daar nooit de Heilige Geest mee. Dit heb ik tot mijn droefheid ondervonden, want de Heilige Geest wordt niet in de wet beloofd. Ook komt Hij niet tot ons in of door de prediking van de wet. God verleent de Geest niet uit de werken der wet, maar uit de prediking des geloofs (Gal. 3:5). Als de Geest zou komen uit de werken der wet, zouden zij die Paulus dienaren van de letter noemt, de dienstknechten van de Geest zijn. Zij die uit de werken der wet en onder de vloek der wet zijn, zouden de gelukkigste van alle mensen zijn, terwijl zij die verlost en bevrijd zijn van de wet, "de ellendigste van alle mensen" (1 Kor. 15:19) zouden zijn. Omdat "de rechtvaardigen de wet niet is gezet, maar de onrechtvaardigen en de halsstarrigen" (1 Tim. 1:9), heeft zij alleen maar een uitwerking in het hart van hen die onder de wet zijn. Paulus zegt dat God de Geest niet verleent uit de wet, want de bediening des Geestes wordt gesteld tegenover de bediening der letter op de stenen tafelen. De wet geeft geen leven en rechtvaardigheid. "Indien er een wet gegeven ware, die machtig was levend te maken, zo zou waarlijk de rechtvaardigheid uit de wet zijn" (Gal. 3:21). Maar in dit hoofdstuk wordt de Geest Die het leven schenkt, gesteld tegenover de bediening des doods, en de

bediening der rechtvaardigheid tegenover de bediening der verdoemenis. Van Jeruzalem, dat Christus en Zijn Evangelie verwierp, wordt gezegd dat het "dienstbaar is met haar kinderen" (Gal. 4:25). Jeruzalem kan echter niet gebonden zijn in de Geest, want "waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid" (2 Kor. 3:17) en geen gebondenheid. Ook staat er dat zowel de moeder der heiligen als de heiligen zelf, vrij zijn. "Wij zijn niet kinderen der dienstmaagd, maar der vrije" (Gal. 4:31). Hieruit volgt dat de geest der wet gebondenheid is en ons in de banden brengt. Deze geest is de keten waarmee de slaaf gebonden is en wordt "de geest der dienstbaarheid tot vrees" of "slaafse vrees" genoemd. Dit is de tijdelijke en de geestelijke dood en wordt daarom de bediening des doods en der verdoemenis genoemd. Dit alles is niets meer of minder dan de toorn van God tegen alle ongerechtigheid van de mens, die in de wet is geopenbaard. "De wet werkt toorn" (Rom. 4:15). Dit is de geest der wet. Johannes noemt dit vrees en pijn. Maar in de geest der liefde worden geen vrees en pijn gevonden, want "er is in de liefde geen vrees, maar de volmaakte liefde drijft de vrees buiten" (1 Joh. 4:18).

Kaïn, Ezau en Judas waren vervuld met deze geest der dienstbaarheid en iedere wanhopige zondaar die overgegeven is aan een schrikkelijke verwachting van het oordeel is ermee vervuld. De kinderen der dienstmaagd zijn zo zeer met deze geest vervuld, dat van hen geldt: "Zij liggen vooraan op alle straten, gelijk een wilde os in het net; zij zijn vol van de grimmigheid des HEEREN, van de schelding onzes Gods" (Jes. 51:20). Deze geest die in hen is, wordt niet het onderpand van de hemel genoemd, maar "een bewijs des verderfs" (Filip. 1:28).

Toen het gebod, dat ten dode was, David in zijn hart raakte en hij een verschrikkelijk besef kreeg van de toorn van God, noemde hij het oordeel van de wet "strikken des doods" en de toorn van God "banden der hel" (Ps. 18:6). Toen de Zaligmaker in de banden was en aangegrepen werd door vrees, angst voor de dood, de vloek van de wet en de toorn van God, was Hij zo beangst dat Hij bloed zweette. Deze geest der gebondenheid tot vrees beschouwde Hij niet als de vreugde die Hem was voorgesteld, maar als de hel zelf. "Want Gij zult Mijn ziel in de hel niet verlaten" (Ps. 16:10).

Paulus wist wat de bediening des doods en des toorns was en hij prees Christus, Die Hem had bevrijd van zo'n grote dood en hem gered had van de toekomstige toorn. "Want God heeft ons niet gegeven een geest der vreesachtigheid, maar der kracht, en der liefde, en der gematigdheid" (2 Tim. 1:7). Paulus stond in de vrijheid waarmee Christus hem had vrijgemaakt en was niet opnieuw met het juk der dienstbaarheid bevangen. Vroeger had dit juk zwaar op hem gedrukt: "Want wij hebben niet ontvangen de Geest der dienstbaarheid wederom tot vrees; maar wij hebben ontvangen de Geest der aanneming tot kinderen, door Welke wij roepen: Abba, Vader!" (Rom. 8:15). Dit is de Trooster, Die voor altijd bij Gods kinderen zal blijven. Hij zal hun sterfelijke lichamen in die grote dag levend maken en ze gelijkmaken aan het heerlijk lichaam van Christus. Ook zal Hij Gods kinderen met al Zijn volheid vervullen. De wet is een "vurige wet" (Deuter. 33:2). Wanneer de geest der gebondenheid tot vrees en de toorn van God die daarin zijn geopenbaard, uitgestort worden over naamchristenen, zullen ze de wet zo leren kennen. "De zondaren te Sion zijn verschrikt; beving heeft de huichelaren aangegrepen; zij zeggen: Wie is er onder ons, die bij een eeuwige gloed wonen kan?" (Jes. 33:14). Zij zullen ervaren dat de toorn van God die in de wet is geopenbaard "een vuur" is dat is "aangestoken in Zijn toorn en zal branden tot in de onderste hel" (Deuter. 32:22). De geest der gebondenheid zal deze naamchristenen niet in de hemel brengen, maar zal slechts dienen om hun handen en hun voeten te binden als ze in de buitenste duisternis geworpen zullen worden. "De kracht der zonde is de wet" (1 Kor. 15:56). Zij die nu spotten, zullen straks merken dat ze met sterke banden gebonden zijn, want de geest der wet bestaat in angst, dood, verschrikking, toorn en verdoemenis en dit alles werkt de wet in de mens en brengt zij de mens. "De rechtvaardigen is de wet niet gezet, maar de onrechtvaardigen en de halsstarrigen" (1 Tim. 1:9). De wet zal met de goddelozen meegaan en in de hel tot in alle eeuwigheid haar werk doen in hun ziel en zij die in die verschrikkelijke plaats zijn, weten dit. Zij weten wat banden zijn, omdat ze gebonden zijn. Zij weten wat de bediening des doods is, omdat ze de tweede dood gestorven zijn. Zij weten wat de bediening der verdoemenis is, omdat ze verloren zijn gegaan. Zij weten wat het betekent dat de wet toorn werkt, omdat ze in de vreselijke smeltkroes van Gods toorn verkeren. Zo zullen de onrechtvaardigen en halsstarrigen met hun gekrenkte wet en verbroken verbond en de verschrikkelijke inhoud daarvan, naar de hel gaan. Niet één van de dingen die de wet werkt en die zij de mens brengt, namelijk banden, de dood, toorn, het oordeel en de verdoemenis (en zij werkt niets anders), zal ooit gevonden worden onder de kinderen van God in de hemel.

Maar de genade en de waarheid, die ons vrijmaken en de gemeente, die "een pilaar en vastigheid der waarheid" is, zullen de hemel binnengaan met de wet der waarheid in hun hart (1 Tim. 3:15). "Doet de poorten open, dat het rechtvaardige volk daarin ga, hetwelk de waarheid bewaart" (des. 26:2, Eng. vert.). Zo zal Zijn genade geopenbaard worden in heerlijkheid, Zijn waarheid bevestigd worden in de hemel, Zijn goedertierenheid gebouwd worden en Zijn trouw vast zijn tot in eeuwigheid.

Hoewel sommigen ons zeggen dat ze niet verwachten dat ze bevrijd zullen worden van een wet die hun beveelt om God met hun ganse hart lief te hebben, weet ik dat ze God nooit zullen liefhebben in deze wereld of in de toekomst, als ze niet bevrijd worden van de wet en er volmaakt van worden verlost en ze niet meer onder de wet, maar onder de genade zijn. Als iemand God liefheeft, is het alleen omdat God hem eerst heeft liefgehad, want "het bedenken des vleses is vijandschap tegen God" (Rom. 8:7). Het kan zich van nature nooit onderwerpen aan de wet, die liefde eist. Ook heeft God de zondaar niet lief in de wet, want God heeft de mens lief in Christus Jezus. Wie niet bevrijd is van de wet, is in de banden van de vrees en wordt gekweld. Niets dan de liefde van God, kan hem daar ooit van verlossen en de vrees uitwerpen. Hij die niet in deze liefde is begrepen, is als een levenloos instrument (1 Kor. 14:7). Hij is onder de bediening des doods, die hem het leven niet kan geven. Omdat de wet toorn werkt, kan hij door de wet niet liefhebben.

Onwetende, vrijpostige, aanmatigende mensen mogen lichtvaardig handelen met deze verborgen, gewichtige en belangrijke zaken, ze verachten en erom lachen om zo de waardering van dwaze mensen te oogsten, naamchristenen te verharderen en brutale huichelaars ertoe te brengen om de dienaren van God te beschimpen en het Evangelie van de dierbare Verlosser te belasteren. Ik denk dat dit de zonde tegen de Heilige Geest, óf het smaden van de Geest is (Hebr. 10:29). Maar zo waarlijk als de Heere leeft, het zal in het laatste bitterheid zijn. Sommigen ervaren dit nu al, hoewel ze niet weten wat hen in de banden brengt, omdat ze verblind zijn door het oude deksel. Zij zijn echter in de banden van de wet, waarvoor zij zo ijveren. Ze zijn ook in de banden van een vertoornd God, omdat ze Zijn geliefde Zoon verachten. Hij zal tot hen allen spreken in Zijn toorn, en in Zijn grimmigheid zal Hij hen verschrikken, die zichzelf tegen Zijn Gezalfde stellen. Niemand die zijn vertrouwen niet stelt op Zijn Koning Die op de berg Sions is, zal zich verheugen in Zijn zegen. Gods verwerping van de Joden tot op deze dag is een vreselijk bewijs van deze waarheid.

Wie het Koninkrijk Gods binnengaat, moet wedergeboren zijn. Wie waarlijk wedergeboren is, zal Gods liefde smaken en dat drijft vrees en pijn uit. "Een iegelijk, die liefheeft, is uit God geboren, en kent God. Die niet liefheeft, die heeft God niet gekend; want God is liefde" (1 Joh. 4:7-8). Als dienstknechten onder een geest der dienstbaarheid met al hun boeien naar de hemel gaan, heeft Gods belofte dat de Geest zal komen, weinig waarde. Dan is het geen zegen dat de Zaligmaker stierf om ons de Geest te kunnen zenden en moet de bevrijding en verlossing van de banden van de wet één van de ergste dingen zijn.

Ik heb dit punt enigszins benadrukt, omdat dit het Arminiamsme en naamchristenen, die zo'n vijandschap jegens de genade van God openbaren, in het hart raakt. Ik weet echter uit gezegende bevinding dat de volmaakte gehoorzaamheid die de wet eiste, nu ligt in het hart van onze Borg, dat de voldoening die het recht eiste, nu ligt in een dierbare Verlosser, dat de beloften van God ja en amen zijn in Christus, dat al de volheid van de Geest, al de volheid der genade en al de schatten van wijsheid en kennis in Hem zijn, dat de wet des Geestes des levens ons in Hem vrijmaakt en dat de gelovige in Hem volmaakt is. Daarom, o gelovige, blijft in Hem en laat de satan, de dienstknechten van de satan, het recht en Mozes u niet trekken uit de kloof der steenrots, opdat u niet net als de Galatiërs, weer met het juk der dienstbaarheid bevangen wordt. Bidt of u de vreugde des heils weer mag ontvangen en of Christus u weer met Zijn vrijmoedige Geest wil ondersteunen, want in het werk des geloofs en de arbeid der liefde is volmaakte vrijheid. Dit belijden duizenden met hun mond en hebben duizenden in hun hart ervaren.

Maar zonder verder enige aandacht te besteden aan het gekwaak van de kikkers of mijn argumenten te verspillen aan de honden die tegen de maan blaffen, wil ik spreken over de volgende vraag die zich gemakkelijk bij ons opdringt. *Waar komt deze wijdverbreide opvatting dat de wet een leefregel is van de gelovige vandaan, als de Bijbel zegt dat de gelovige (en niemand anders) verlost en bevrijd is van de wet en niet meer onder de wet is, maar onder de genade?* Waarom zou de wet zijn leefregel genoemd worden, als de Schrift

zegt dat "de rechtvaardigen de wet niet is gezet, maar de onrechtvaardigen en de halsstarrigen" (1 Tim. 1:9)? Als de wet de onrechtvaardigen is gesteld, die allen buiten Christus en onder de wet en de vloek der wet zijn, zouden we juist denken dat zij de enigen zijn voor wie de wet een levensregel is. Heeft Christus niet altijd de wettische mens naar de wet gestuurd met de vraag: "Wat is in de wet geschreven? Hoe leest gij?" (Luk. 10:26), maar de gelovige gezegd dat hij in Hem moest blijven?

Ik denk dat de eerste mens die deze leer beleed en ernaar leefde, Kaïn was. Kaïn en Abel waren broeders. De één was schaapherder, de ander landbouwer en hun offeranden waren in overeenstemming met hun beroep. De één bracht de eerste vruchten van de akker, de ander de eersteling van zijn kudde. We kunnen er zonder twijfel van uitgaan dat het ene offer een lam was, een type van Hem Die een Lam was van voor de grondlegging der wereld. De ander bracht een garve van de oogst, die naar de Schrift een type is van Jezus, de Eersteling van degenen die ontslapen zijn. Deze twee mannen die God aanbaden, waren een voorafschaduw van de Farizeeër en de tollenaar uit het Evangelie. Er waren twee fundamenteën waarop zij bouwden en twee grondslagen waarop zij steunden. De ene grondslag was de wet die door Adam was overtreden, de andere het beloofde Vrouwenzaad Dat in het eerste hoofdstuk van het boek Genesis is geopenbaard en Dat de kop van de slang zou vermorzelen. Abel, die van zijn ouders had gehoord dat God hen hun klederen van vijgenbladeren had uitgetrokken, hen had bekleed met de huiden van offerdieren en hun het Zaad had beloofd, geloofde wat zijn ouders hem vertelden (zoals Jakob, die op hem leek). Daarom nam hij zijn lam in het geloof dat hij dezelfde vergeving en bedekking ontvangen had. Zo ploegde hij in hoop. Ziende op de troon der genade en de cherubim die stonden bij de toegang tot Eden, offerde hij zijn lam in het geloof dat het beloofde Zaad komen zou. Hij zag ook op Hem Die naar de belofte de kop van de slang zou vermorzelen. Hij geloofde dat de satan wel de verzenen van Christus zou vermorzelen, maar dat hij zelf vernietigd zou worden. Hij verwachtte met zijn vader al zijn reiniging en bedekking van de gehoorzaamheid van het beloofde Zaad. De Geest, Die het geloof in Abel werkte, leerde hem op Wie hij zien moest, want het is en was Zijn werk om van Christus te getuigen. In dit geloof naderde hij en offerde hij zijn lam of bokje. Dit was Abels levensregel en godsdienst "en de HEERE zag Habel en zijn offer aan" (Gen. 4:4).

Kaïn komt met een garve van zijn eerste vruchten. Hij vertrouwt op de wet die zijn ouders hadden overtreden en verwacht op grond van zijn werken een recht op de boom des levens, waarvan zijn ouders zijn verbannen. Zo nadert hij brutaal zonder te zien op de cherubim of het vlammeende zwaard van Gods recht, dat God Zelf daar had geplaatst om de boom des levens te bewaren, hun door de boom onderwijs te geven over de weg der genade en door het zwaard de noodzaak van een Borg te leren. Maar Kaïn ging door, zoals Korach na hem deed in de woestijn. De cherubim en het verzoendeksel waren niet meer dan een herinnering van wat er in Eden was gebeurd. Korach ging echter door zoals Kaïn ook deed en God noemt hen allebei in Judas 9. Kaïn achtte het verzoendeksel en de cherubim niet, maar zoals een paard in de strijd brak hij door alle hindernissen heen. Hij durfde te naderen op grond van een gekrenkte wet, die zijn ouders hadden overtreden en verwachtte een recht op de boom des levens op grond van zijn werken, zonder te zien op het beloofde Zaad of in Hem te geloven.

Wartoe leidde dit? Wel, de Heere "zag Kain en zijn offer niet aan" (Gen. 4:5), terwijl er vuur van de hemel daalde en het brandoffer van Abel verteerde. Dit gebeurde ook toen Elia het beslissende offer bracht en ootmoedig bad, terwijl de profeten van Baäl tevergeefs tot hem riepen om hun te antwoorden door vuur. Dit zag Kaïn; hij werd boos en zijn aangezicht verviel. God verwerpt dit dode werk dat gedaan wordt op grond van een gekrenkte wet, omdat het afwijkt van de regel die Hij aan Adam en Eva heeft gegeven en waar Abel naar leefde. Dit rechtvaardigt Hij met een beroep op de bepalingen van het eeuwige Evangelie en Hij zegt: "En de HEERE zeide tot Kain: Waarom zijt gij ontstoken, en waarom is uw aangezicht vervallen? Is er niet, indien gij weldoet, verhoging? En zo gij niet weldoet, de zonde ligt aan de deur" (Gen. 4:6-7). Dit is de eerste verwijzing naar de volgende belangrijke waarheid: "Maar zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen" (Hebr. 11:6). Zo openbaarde God vanaf "de baarmoeder van de dageraad" het sieraad van Zijn heiligheid (Ps. 110:3). Hierover twistten Kaïn en Abel. De één maakte het geloof in de belofte tot een regel voor zijn leven en de ander maakte de gekrenkte wet tot zijn levensregel. Maar omdat het kind van de dienstmaagd niet opkon tegen de argumenten van de gelovige, verdedigde hij zijn regel met zijn goddeloze vuist en doodde hij de gelovige met één slag. Het Nieuwe Testament zegt: "Door het geloof heeft Abel een meerdere offerande Gode geofferd dan Kaïn, alzo God over zijn gave getuigenis gaf" (Hebr. 11:4). Van Kaïn lezen we dat hij uit de boze duivel was en dat hij zijn broer doodde, omdat zijn eigen werken boos waren en die van zijn broer rechtvaardig.

Zij die Kaïn opvolgden in de rechtvaardiging van deze leer, waren de halfslachtige belijders die de zonen van God genoemd werden, maar de dochters van Kaïn lief kregen. Zij kenden de onderscheidende leer van hun vaderen, maar achtten de regel des geloofs niet, omdat ze de macht van God misten. Zij kregen ook degenen lief die God had vervloekt.

Deze vermenging van wet en Evangelie en de gemengde huwelijken van kinderen van God en wereldlingen, brachten een kwaad in de wereld dat groot was in Gods oog. Henoch profeteerde tegen deze goddeloze mensen en daarom wilden ze hem doden. Ze probeerden hem te vermoorden, maar ze konden hem niet vinden. Hij was ook niet meer te vinden, want God had hem weggenomen. "Want voor zijn wegneming heeft hij getuigenis gehad, dat hij Gode behaagde. Maar zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen" (Hebr. 11:5-6).

Naar deze mensen werd Noach gezonden als prediker van de gerechtigheid. Meer dan honderd jaar preekte hij een toegerekende gerechtigheid en een geloof dat de wereld overwint. Maar zij verwierpen zijn leer en weerstonden de Geest Die door hem sprak, tot God zei: "Mijn Geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens" (Gen. 6:3) en hen spoedig daarna allemaal deed verdrinken.

De Israëlieten in de woestijn konden geen regel zien om naar te leven dan de wet. Ze verwonderden zich als God vroeg: "Hoe lang zullen zij aan Mij niet geloven?" (Num. 14:11). Omdat ze zelf het geloof misten, haatten ze degenen die geloofden. Ze benijdden Mozes in het kamp en Aäron, Gods kind. Ze verwachtten het land der belofte te zullen ontvangen als loon op hun onvolmaakte gehoorzaamheid, maar toen ze inzagen dat ze door het geloof koninkrijken moesten onderwerpen, keerden ze in hun hart terug naar Egypte. Zo konden ze door hun ongeloof niet in de beloofde rust ingaan. God "het volk uit Egypteland verlost hebbende, heeft wederom degenen, die niet geloofden, verdorven" Judas: 5).

In de dagen van Ezechiël legden de valse profeten de rechtvaardigen de wet op als hun enige levensregel en bemoedigden ze de goddelozen met de belofte van het leven. Zij hebben "het hart des rechtvaardigen door valsheid bedroefd gemaakt, daar Ik hem geen smart aangedaan heb; en zij hebben de handen des goddelozen gesterkt door hem het leven te beloven" (Ezech. 13:22, Eng. vert.).

In de dagen van de apostelen verzetten de rabbi's en de leiders van het volk zich tegen het Evangelie tot ze bij het volk uit de gunst raakten en bijna hun ambt en hun broodwinning verloren. Wat moesten ze toen doen? Ze werden huichelaars. "Een grote schare der priesteren werd den gelove gehoorzaam" (Hand. 6:7): En Jakobus zei tegen Paulus: "Gij ziet, broeder, hoeveel duizenden van Joden er zijn, die geloven; en zij zijn allen ijveraars van de wet" van Mozes (Hand. 21:20). Zij maakten de Zoon van God tot een middel om Zijn dienstknecht Mozes te verheffen. Paulus noemde deze mensen "valse broederen", "die van bezijden ingekomen waren, om te verspieden onze vrijheid, die wij in Christus Jezus hebben, opdat zij ons zouden tot dienstbaarheid brengen" (Gal. 2:4). Toen ze merkten dat de apostelen bevrijding predikten van het bittere juk van de wet, gingen ze ook preken. Met het doel afbreuk te doen aan het fundament van het Evangelie en hun dwaasheid te bedekken, predikten zij Christus. Dit deden zij niet door goedwilligheid, maar "door nijd en twist (...) menende aan Paulus" banden verdrukking toe te brengen" (Fil. 1:15-16). De woorden die deze valse apostelen spraken en de boodschap die zij Gods kinderen brachten, luiden: "Indien gij niet besneden wordt naar de wijze van Mozes, zo kunt gij niet zalig worden" (Hand. 15 :1). Zij gingen niet op wettige wijze met de wet om en spraken ook niet de taal van de Schrift, die luidde: "Doe dat, en gij zult leven" (Luk. 10:28). Zij voegden hier echter het woord "zaligheid" aan toe en zeiden dat zij, die de wet van Mozes niet hielden, niet konden zalig worden. Daar zegt de wet echter niets over, want hij die de wet doet, heeft geen zaligheid nodig en als hij die wel nodig heeft, kan de wet hem die niet geven. "En de zaligheid is in geen Anderen" dan in Christus (Hand. 4:12).

In de eerste plaats preekten deze mensen de besnijdenis om te kunnen roemen in het vlees, omdat ze anderen tot proselieten hadden gemaakt.

In de tweede plaats preekten ze de besnijdenis om de ergernis van het kruis te doen ophouden en de wereld en de kerk met elkaar te verzoenen.

In de derde plaats wilden ze de gelovigen uit de heidenen maken tot schuldenaars van de gehele wet. In de vierde plaats wilden ze zo aan Christus als Borg en aan Zijn verdiensten voorbijgaan. Want als ik een schuldenaar ben om de hele wet te doen, heeft de volmaakte gehoorzaamheid van de Zaligmaker aan het gebod en Zijn lijden, waardoor Hij het recht van God heeft voldaan, voor mij geen nut en ben ik zelf nog beladen met mijn oneindig grote schuld. De eeuwige gerechtigheid die Christus heeft aangebracht, wordt niet meer gepredikt én de voldoening aan het recht door Zijn offerande wordt ook niet meer verkondigd. Bovendien geef ik de onverdiende belofte van het leven op voor de wet, keer ik de genade mijn rug toe en ga aan het werk. Dan wordt door God "het loon niet toegerekend naar genade, maar naar schuld" (Rom. 4:4). De valse apostelen probeerden de heidense gelovigen onder dit schuldboek te brengen, want er was geen ander handschrift tegen hen dat dit, namelijk de zedelijke wet. Paulus en Barnabas hadden geen klein menings-verschil met deze mannen en voerden lange twistgesprekken met hen, maar het was allemaal tevergeefs. Daarom moesten zij "opgaan tot de apostelen en ouderlingen naar Jeruzalem over deze vraag" (Hand. 15:2). Terwijl zij daar vergaderden, "zijn sommigen opgestaan van die van de sekte der Farizeeën, die gelovig zijn geworden, zeggende dat men hen moet besnijden en gebieden de wet van Mozes te onderhouden" (Hand. 15:5). Hier zien we dat de duivel enige handlangers had die in Antiochië het gist voor hem verspreidden en dat er mensen waren die zijn zaak steunden in de raadszaal te Jeruzalem.

Petrus zegt hun echter dat God het hart van de heidenen heeft gereinigd door het geloof: "Nu dan, wat verzoekt gij God, om een juk op de hals der discipelen te leggen, hetwelk noch onze vaders, noch wij hebben kunnen dragen?" (Hand. 15:10). En Dakobus oordeelt "dat men degenen, die uit de heidenen zich tot God bekeren, niet beroere" (Hand. 15:19).

*Nu zullen we de opdracht en de eigenschappen van deze mensen bespreken.*

"Nademaal wij gehoord hebben, dat sommigen die van ons uitgegaan zijn, u met woorden ontroerd hebben en uw zielen wankelende gemaakt, zeggende dat gij moet besneden worden en de wet onderhouden; welke wij dat niet bevolen hadden" (Hand. 15:24). Hun kenmerken zijn dat zij de gemeenten beroeren, zielen aan het wankelen brengen, leugens verkondigen en zijn uitgegaan zonder opdracht of bevel.

Ook hebben we het oordeel van de Heilige Geest en van alle apostelen en ouderlingen over deze zaak. "Want het heeft de Heilige Geest en ons goed gedacht, ulieden geen meerdere last op te leggen dan deze noodzakelijke dingen: Namelijk dat gij u onthoudt van hetgeen de afgoden geofferd is, en van bloed, en van het verstikte, en van hoererij; van welke dingen, indien gij uzelfen wacht, zo zult gij weldoen. Vaartwel" (Hand. 15:28-29). Hoe liefelijk waren op de bergen de voeten van degenen die deze goede tijding brachten! Dit is een bevestiging van de woorden van de Zaligmaker: "Want Mijn juk is zacht, en Mijn last is licht" (Matth. 11:30). We zullen nu zien hoe deze boodschap werd ontvangen.

"Dezen dan, hun afscheid ontvangen hebbende, kwamen te Antiochie; en de menigte vergaderd hebbende, gaven zij de brief over. En zij, die gelezen hebbende, verblijdden zich over de vertroosting" (Hand. 15:30-31). Onder de invloed van de satan hadden de valse apostelen de Antiochiërs in de banden gebracht en alle baarmoeders in het paleis van de koning te Antiochië geheel toegesloten. God gaf hun echter de vreugde Zijns heils weder en ondersteunde hen weer met Zijn vrijmoedige Geest. De Heilige Geest, Die de vrijheid liefheeft en verkondigt en Die was "tot een Geest des oordeels degenen, die ten oordeel zaten" te Jeruzalem (Ges. 28:6), ging met Paulus en Barnabas naar Antiochië. Hij paste de boodschap toe aan het hart van alle gelovigen en troostte hun ziel met liefde, vreugde en vrede in het geloof en zij "verblijdden zich over de vertroosting". Zo waakten de apostelen en wachtten zich "voor de zuurdesem der Farizeeën, welke is geveinsdheid" (Luk. 12:1). Paulus zegt: "Dewelke wij ook niet een uur hebben geweken met onderwerping, opdat de waarheid van het Evangelie bij u zou verblijven" (Gal. 2:5). "Wee hun, want zij zijn de weg van Kaïn ingegaan" (Judas: 11).

Toen ik pas in de bediening was, las ik een boek waarin stond *dat de gelovige onder de wet was en dat deze zijn leefregel moest zijn*. Deze opvatting nam ik over zonder de Schrift te raadplegen of God om wijsheid daarover te vragen. In een van mijn eerste boeken heb ik dat ook beweerd Ik ben echter van plan dit uit het boek te verwijderen, wanneer het zal worden herdrukt, want het behoort niet tot het Evangelie dat ik ontvangen heb en ik heb het niet van God, maar van de mensen gehoord.

Sommigen zullen zeggen: *Als de wet onze leefregel dan niet is, mogen we leven zoals we willen.*

Ik antwoord, dat ik zou willen dat ik dat kon, want dan zou ik vervuld zijn met de Geest Gods en vrij zijn van alle zonde. Als Paulus had kunnen leven zoals hij wilde, zou hij bevrijd zijn geweest van het "lichaam dezes doods" en Jabes zou verlost zijn geweest van de zonde, zodat ze hem niet smartte (1 Kron. 4:10). God heeft echter beloofd dat Hij Zijn vrees in ons hart zal leggen, zodat we van Hem niet zullen wijken. Hij heeft beloofd dat Hij het willen en het werken uitwerken zal, dat Hij onze stappen zal leiden, ons door Zijn rechterhand zal onderhouden, ons zal bewaren door Zijn grote macht en ons zal reinigen opdat we meer vrucht dragen. Hij heeft ook beloofd dat de zonde geen heerschappij meer zal hebben over degenen die onder de genade zijn, maar alleen zal heersen over degenen die onder de wet, de werken der wet en de vloek der wet zijn, die in hun ongelooft zijn en God niet kunnen behagen en die, omdat ze in de zonde liggen en onder de macht van de zonde zijn, alleen maar kunnen zondigen.

Ik heb deze dingen aan u, gelovige, geschreven om u van argumenten te voorzien, te wapenen en toe te rusten, "opdat gij stof zoudt hebben tegen degenen, die in het aangezicht roemen en niet in het hart" (2 Kor. 5:12), want "de onschuldige zal zich tegen de huichelaar opmaken" (Job 17:8).

Deze uitgave zal er, naar ik verwacht, zeker toe leiden dat ik veel anonieme brieven en vlugschriftjes van twee of drie penny's zal krijgen van hen die in het verborgen schieten en scherpe woorden gebruiken. Dit alles zal mij er alleen maar van overtuigen dat mijn leerstellingen de verborgenheden van het kruis zijn, omdat de ergernis van het kruis nog niet weggenomen is. Hun scherpe woorden zijn niet geschikt om te bouwen of af te breken. Ze zijn niet opbouwend, omdat er geen liefde in is en ze breken niets af, omdat ze niet met kracht gepaard gaan. Maar God zegt: "Aanschouwt Abraham, ulieder vader, en Sara, die ulieden gebaard heeft; want Ik riep hem, toen hij nog alleen was, en Ik zegende hem" (Jes. 51:2). Alle wetten en regels die voor Abraham golden, waren geschreven op de tafelen van zijn hart, want hij had geen stenen tafelen. De eerste stap die hij nam toen hij wegging uit zijn land, heeft hij gezet in het geloof dat de wereld overwint. Dit geloof, dat door de liefde werkt, nam alle begeerte om weer terug te keren, weg. Dit is het geloof dat wij ook deelachtig zijn. Hij werd besneden op bevel van God en dit was een zegel in zijn vlees van de gerechtigheid die in zijn hart gewerkt zou worden door het zaad van zijn lendenen.

Als ons hart besneden wordt om God lief te hebben, is dit het zegel waarmee de Geest ons verzekert dat de toegerekende gerechtigheid de onze is. Hij moest voor Gods aangezicht wandelen en oprecht zijn. God zou zijn schild zijn en een zeer groot loon. Dit was wandelen in de vreze Gods, in het geloof dat Hij hem zou beschermen en in de verwachting dat hij God voor eeuwig zou genieten als zijn loon en zijn deel. Deze regel moest hij daarna aan zijn huis opleggen en God zei dat ze de wet des Heeren moesten houden. Dit was de gelovige Abraham, de vriend van God, die, hoewel hij geen stenen tafelen had, heeft hij "door het geloof getuigenis gehad" (Hebr. 11:39). "Abraham is Mijn stem gehoorzaam geweest, en heeft onderhouden Mijn bevel, Mijn geboden, Mijn inzettingen en Mijn wetten" (Gen. 26:5).

Gelovigen, God "heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon" (Hebr. 1:1), daarom spreekt Hij Die God gezonden heeft, de woorden Gods. "Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem!" (Matth. 17:5). "Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, de berg Mijner heiligheid" (Ps. 2:6). "Welgelukzalig zijn allen, die op Hem betrouwen" (Ps. 2:12). Gehoorzaam Zijn stem en wees standvastig in Hem. Dan zult u zien en ervaren tot troost van uw ziel dat de zedelijke wet voor u in Christus Jezus is tenietgedaan. Maar als u van Christus wijkt door uw hart van Hem af te keren of tegen Hem te zondigen, moet u zich er niet over verwonderen dat Hij keer op keer tegen u spreekt vanuit de verborgen plaats des donders, omdat u niet blijft in Hem, Die een Schuilplaats is tegen die storm.

Wat mij betreft, als God mij deze nacht voor Zijn rechtbank zou dagen en mij zou ondervragen over de dingen die ik nu verkondig, terwijl ik zeker wist dat ik verloren zou gaan als ik de waarheid niet verkondigd had, zou ik kunnen zeggen *dat ik, naar mijn beste weten en inzicht en naar het getuigenis van mijn geweten, geloof dat wat ik tot nu toe heb gepreekt de zuivere en onveranderde waarheid van het eeuwig Evangelie is.*

Laten we daarom het Woord van Christus' lijdzaamheid vasthouden. Dan zullen we bewaard worden van de ure der verzoeking.

Laten we daarom niet bang zijn voor de naam 'Antinomiaan', die in onze dagen door naamchristenen gegeven wordt aan hen die de Heilige Geest deelachtig zijn, want een slechte naam zal een goede man nooit schaden.

Een echte Antinomiaan is in Gods oog iemand die "de waarheid in ongerechtigheid ten onder houdt" (Rom. 1:18), die het Evangelie wel in zijn hoofd heeft, maar geen genade in zijn hart.

Het is iemand die Christus wel belijdt, maar nooit gewassen is in Zijn bloed, vernieuwd is door Zijn Geest en gered is door Zijn macht. Hij houdt een aangenaam leven voor de vrede van het Evangelie, een toestemming met het natuurlijke verstand voor het geloof, ongevoeligheid voor vrijheid en brutale aanmatiging voor de genade van de verzekerdheid. Hij leeft zonder de wet, het oordeel van de zedelijke wet is hem nooit aangezegd. De wet des geloofs is nooit verzegeld in zijn hart, hij heeft de wet der waarheid nooit ontvangen en de wet der vrijheid is hem nooit verklaard. Hij is nooit aangeklaagd voor of weggedaan van de troon des gericht. Hij is nooit gerechtvaardigd voor de troon der genade of vrijgesproken voor de vierschaar. Hij heeft Gods vreselijke rechtvaardigheid nooit aanschouwd of ervaren. De gerechtigheid van de wet is nooit in hem vervuld en de gerechtigheid van de wet is nooit door hem vervuld. De rechtvaardigheid van het geloof is hem nooit toegerekend en hij heeft nog nooit vruchten der gerechtigheid voortgebracht. Hij is een vijand van de macht van God, van de bevinding van de rechtvaardigen en van iedere dienaar van de Geest. Hij verenigt zich alleen met de huichelaars, die verbonden zijn "in een gans bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid" (Hand. 8:23). Hij is iemand die vaak van gedachten verandert, maar zijn hart is nooit veranderd. Hij wendt zich tot veel sekten en gezelschappen, maar hij keert zich nooit tot God. Met zijn woorden betuigt hij zijn ontrouw aan de satan, met zijn hart is hij ontrouw aan God. Hij is ontrouw aan de satan, omdat hij de waarheid spreekt. Hij is ontrouw aan God door een onoprechte belijdenis. In de wereld is hij leugenachtig als hij anderen berispt, onder de huisgenoten des geloofs is hij een onbetrouwbare broeder. Hij is een kind van de satan in de vergadering van de huichelaars en een bastaard in de vergadering der rechtvaardigen. Met de mond ijvert hij voor een verbond dat hem niet redden kan, maar in zijn hart haat hij het verbond dat hem wel kan redden. Zijn hoofd is op de heuvel Golgotha, zijn hart en zijn ziel zijn op de berg Sinai. Hij is een Farizeeër op de Horeb en een huichelaar in Sion. Hij overtreedt de wet der werken en verzet zich tegen de wet des geloofs. Onder de bediening van de letter is hij een zondaar en onder de bediening van de Geest is hij een ongelovige. Als een boze dienstknecht wordt hij vervloekt door de eeuwige wet en als een ongelovige wordt hij veroordeeld door het eeuwigblijvend Evangelie. Dit is een echte Antinomiaan in het oog van God.

Einde.



**5. Het kind der vrijheid in de banden der wet  
of  
De zoon en de erfgenaam onder het juk van de dienstknecht**

1<sup>ste</sup> druk uitgegeven door  
T. Bensley, Boltcourt, Fleetstreet, Londen, 1794

1<sup>ste</sup> druk in het Nederlands verschenen bij Gebr. Hoge, Rotterdam

Londen, 10 september 1994

Aan Mr. Huntington,

Weleerwaarde en geliefde heer.

Omdat ik heb begrepen dat u regelmatig wordt lastig gevallen en op onnodige kosten wordt gejaagd door onbeschaamde en weinig stichtende brieven, vraag ik u nederig om mij toe te staan op dit moment uw aandacht te vragen. Ik hoop dat u tenminste geen reden zult hebben om te klagen over de onbeschaamdheid van deze brief, hoeveel onkunde er ook uit spreekt, en dat u helemaal niet te klagen zult hebben over de kosten ervan. Ik mocht gisteravond het geluk smaken, dat God mij in Zijn goede voorzienigheid al vaak heeft verleend, dat ik u in de Monkwelstreet Chapel heb horen spreken. Ik hoorde u met veel genoegen spreken over de tekst: *"Staat dan in de vrijheid, met welke ons Christus vrijgemaakt heeft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen"* (Gal. 5:1) en naar ik hoop, ben ik er onder Gods zegen ook enigszins door gesticht.

Ik denk dat uw tegenstanders, als ze na het horen van zo'n preek en de leer die erin ligt opgesloten en die op het hart van de hoorders wordt gebonden, blijven volhouden dat uw leer gevaarlijk is en dat u dwaalt als dienaar van het Evangelie, hun veronderstellingen baseren op kwaadwillendheid en vooroordeel en argumenten gebruiken die vals en lasterlijk zijn. Het lijdt geen twijfel dat niemand onder de mensen (die allen op hun best slechts onvolmaakt zijn) aan het oordeel en de verdoemenis zal ontkomen, als een mens schuldig gesteld wordt om een woord of om zijn eigen gewone manier van spreken. Ze zullen niet onderworpen worden aan het oordeel van hun broeders - en dat is maar gelukkig voor hen - die even feilbaar zijn als zijzelf, die zelf ook verantwoording moeten afleggen en onder het oordeel liggen en onbekeerd zijn. Naar mijn bescheiden mening hebt u het twistgesprek met uw tegenstanders over het antinomianisme geheel gewonnen. U hebt voor iedereen de minste twijfel weggenomen over de rechtzinnigheid van uw leerstellingen als het gaat om de vrijheid van de gelovige met betrekking tot de wet als het verbond der werken en de onderwerping aan de wet als een regel der gehoorzaamheid om naar te leven of als een regel der gehoorzaamheid in enig opzicht. U hebt duidelijk gemaakt dat de wet slechts een afschrift is van de zedelijke volmaaktheden van God en een volmaakte regel der gerechtigheid, die door Jezus Christus is aangebracht voor allen die de Vader Hem heeft gegeven en die de Geest, Die door de liefde werkt, door het geloof toepast. Omdat deze gerechtigheid volkomen en zuiver is en overvloedig is voor God en mensen, is ze de vervulling van de wet.

De briefschrijver waarover u gisteravond sprak, lijkt mij in beginsel precies zo'n man te zijn als die waar uw tegenstanders u ten onrechte voor houden. Volgens de dingen die u over hem hebt gezegd, is hij een Antinomiaan in de ware zin van het woord. Als hij de banden van de wet eens niet zo duidelijk gevoelt, schijnt hij zichzelf te vleien met de gedachte dat hij haar macht (die hem in de banden brengt) nooit meer te duchten heeft. Ik ben echter bang dat hij zichzelf spoedig zal moeten veroordelen en in benauwdheid zal komen, zoals gewoonlijk gebeurt als wij onszelf, de wet en haar werkmeester recht leren kennen en onze genegenheden en levenswandel gedurende een week, of zelfs een maand of een jaar onderzoeken. Wij kunnen dan geen verlichting krijgen, dan door de macht die de banden van onze geestelijke macht heeft losgemaakt. Maar ik hoef u deze dingen niet te zeggen. Dit doe ik ook slechts om u als vriend mijn mening te zeggen en niet om iemand te onderwijzen aan wiens voeten ik graag onderwezen word. Toen ik gisteravond de preek mocht beluisteren, die (naar ik vermoed) voornamelijk zijn aanleiding had in de brief van bovengenoemde schrijver, kon ik niets anders dan de wijsheid en waarheid van God aanschouwen, omdat Hij alle dingen ten goede doet werken voor degenen die Hem liefhebben. Voor mij is dit opnieuw een bewijs van het nut van twistgesprekken en - tot op zekere hoogte - ook het nut van verdeeldheid bij de verkondiging en verdediging van de waarheid. Naar mijn bescheiden mening zou u uzelf geen recht doen en aan de lezers een waardevol middel tot onderwijs onthouden, als u zo'n preek, waarin u een onmiddellijk antwoord geeft op zulke bezwaren en leerstellingen verdedigt, die u, volgens mij, naar de mening van veel mensen verwerpt, niet zult laten uitgeven.

Ongeveer zes weken geleden verklaarde u te Monkwel-Street in een preek hoe de macht van de wet over de gelovigen in Christus werd tenietgedaan. Ik moet erkennen dat dit me zo trof dat ik bijna alles gegeven zou hebben om er een exemplaar van te krijgen. Ik dacht echter dat het niet mogelijk was dat u de tijd gehad had en de moeite genomen had om zo'n uitgebreide verhandeling

voor het uitspreken helemaal uitte schrijven. Zelfs als u het naderhand geprobeerd zou hebben, zou u onmogelijk dezelfde gevoelens kunnen hebben losmaken, om niet te zeggen dat u onmogelijk dezelfde woorden zou kunnen vinden. Toen ik echter tot mijn grote voldoening bemerkte dat de preek was uitgegeven en bijna woord voor woord hetzelfde was als toen ze van de preekstoel werd uitgesproken, was ik zeer verbaasd en moest ik de natuurlijke en geestelijke talenten van de schrijver wel bewonderen. Door de uitgave van deze preek hebt u, naar ik geloof, uw zaak en de zaak van de waarheid verdedigd, terwijl u de lezers in het algemeen en de hoorders in het bijzonder een leerzame en stichtende verhandeling over het onderwerp hebt gegeven. Ik was er onder anderen toe geneigd om te verzoeken om de uitgave van deze preek en ik zou ook echt de vrijheid genomen hebben als er geen sprake was geweest van de redenen die ik hierboven heb genoemd: ik dacht dat u de preek niet van tevoren kon hebben uitgeschreven en dat u hem zich naderhand niet meer precies zou kunnen herinneren. Ik denk echter niet dat de preek van gisteravond in enig opzicht onderdoet voor deze preek. Daarom zou ik u dringend willen verzoeken om met het oog op de rechtvaardiging van uw persoon, de vruchten die u als Evangeliedienaar van Christus ziet in de bekering van zondaren en de stichting van Gods kinderen in uw directe omgeving of verder weg, deze preek wilt laten uitgeven.

Geheel de uwe, mijnheer, verblijf ik met grote achting,

N. F.-H

14 september 1794

Aan Mr. Huntington,

Mijnheer,

Ik wil de Almachtige God oprecht danken, omdat Hij mijn bede heeft gehoord en verhoord door u deze morgen te sturen om te beschrijven wat er in mijn arme ziel leeft. Ik wist namelijk niet dat ik was onder de banden van de wet. Ik dacht dat ik een huichelaar was en begeerde dat de Heere u zou sturen om te tonen wie ik was. Als dat niet zo was, wilde ik graag dat u een kind van God zou aanhalen dat had verkeerd in dezelfde staat als ik. De Heere heeft dit in Zijn neerbuigende goedheid gedaan. De Heere geve mij een dankbaar hart voor al Zijn weldaden. Geachte heer, bid voor mij, of de Heere mijn ziel uit haar gevangenis mocht leiden, opdat ik Zijn heilige Naam zou mogen prijzen. De Heere geve u een dubbel deel van Zijn Geest.

Van uw welgemeende dochter E. T.

## VOORWOORD

Goedgunstige lezer,

Er zijn maar weinig kinderen Gods die, hoe verduisterd, zwak of wankelmoedig ze ook zijn, niet iets verstaan van de gewelddadige aanslagen, godslasterlijke aanvallen, wrede beschuldigingen en vurige pijlen van de satan. Hij is echter niet zo gemakkelijk te herkennen als hij zich verandert, zodat hij de gedaante en de kenmerken van een engel des lichts heeft en dezelfde taken vervult. Ik bedoel wanneer de duivel uit eigener beweging een mens verlaat en hem niet langer vijandig bejegt, kwelt of beschuldigt, zodat het huis leeg komt te staan en met bezemen gekeerd en versierd wordt. Hij is moeilijk te herkennen als hij komt om de hartstochten van de hoorder die bij de weg is bezaaid, in beroering te brengen door een welsprekende redenaar, zodat de natuurlijke genegenheid uitgaat naar wat vleselijk en huichelachtig is en wij vijandig komen te staan tegenover de soevereiniteit van God, de dienaren van de Geest en de berg Sion. Hij kan ook komen om het hoofd van een Judas te vervullen met wijsheden, om zijn geest te verlichten en zijn licht tot duisternis te maken. Hij kan de wet opdringen als een regel om naar te leven en ons zo weer in de banden brengen. Hij kan ook komen om de vrome Maria van zonden te beschuldigen en uit de prijs van de zalf aanleiding te nemen om aan te sporen tot vrijgevigheid. Hij kan ook komen om ons uiterlijke gedrag te veranderen door blinde ijver en het graf te pleisteren of het oude graf dat er vreselijk uitziet met turf te bedekken. Hij kan Jannes en Dambres ophitsen om de wonderen van Mozes tegen te staan en de discipelen van Mozes om met Paulus te twisten. Soms spreekt hij zeer opgeblazen, ijdele woorden om de lusten van het vlees op te wekken of belooft hij vrijheid om zondaren in de banden van het verderf te brengen. Hij kan ook komen om Christus uit nijd te preken en verdrukking tot de banden van de apostel toe te doen. Soms dringt hij erop aan dat wij de verlossing van ons hart aanvaarden en de ergernis van het kruis wegnemen. Hij kan ook heimelijk de huizen binnendringen en doen alsof hij de waarheid brengt, en de eenvoudige vrouwen brengen onder de banden der ongerechtigheid. Al deze verschillende listen van de Satan worden niet zo goed onderkend door iedere gelovige als ik wel zou willen.

Als het gaat om de geest van de wet, haar werking en vruchten, de banden waarin zij ons brengt, de toorn die zij werkt, de kilte die zij verspreidt, de onvruchtbaarheid waarmee dit gepaard gaat, de bewegingen der zonde die zij opwekt, de wettische arbeid waartoe zij de gelovige dringt en de armzalige vruchten van deze arbeid, dit alles wordt in onze dagen nog minder verstaan dan de listen van de satan.

Kort geleden heb ik wat over dit onderwerp gesproken, omdat ik er zelf veel van heb ondervonden. Door dit te doen, heb ik sommigen die nooit ergens een behagen in schepten dan in zichzelf, zeer ontstemd. De enige redenen voor het verschijnen van deze uitgave zijn dat ik het kostelijke van het snode wil scheiden en het verschil tussen een gelovige in de banden en een ongelovige in vrijheid wil tonen. Ook wil ik de schande, de naaktheid en de leegte van de huichelaar aantonen, opdat ieder beproefd kind van God tegen hem zou strijden. Ik wil de bokken laten sterven en de schapen voeden, de dwaze kwellen en de wijze tot nut zijn. Verder zullen zij, die vleselijke kritiek hebben, hun wijsheid tonen door hier tegen te schrijven en zal ik de gelegenheid hebben om aan te tonen dat ze dwaas zijn omdat ze dit geprobeerd hebben.

Ik heb deze preek vervlochten met een gedeelte van een andere preek, die ik op **zondagmorgen 14 september** gehouden heb in de Providence Chapel.

Ik hoop dat God de schering zowel als de inslag<sup>2</sup> wil zegenen, terwijl ik in de banden van het Evangelie altijd de uwe ben.

William Huntington, S.S.

Paddington, 15 september 1794.

---

<sup>2</sup> De rechte en de dwarse draden

## Het kind der vrijheid in de banden der wet

of

### De zoon en de erfgenaam onder het juk van de dienstknecht

***Staat dan in de vrijheid met welke ons Christus vrijgemaakt heeft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen.*** Galaten 5:1.

Toen de apostel voor de eerste keer in de streken van Galatië kwam, werden hij en zijn boodschap zeer hartelijk ontvangen. Zijn lichamelijke gebrek, dat hij een beproeving in het vlees noemde, verachtten zij niet, maar zij ontvingen hem als een engel des lichts, ja als Christus Jezus. Het gewicht en de kracht van de boodschap wogen op tegen de onooglijkheid van de boodschapper. De blijde tijdingen die hij bracht, stemden hen zo dankbaar dat ze hun eigen ogen uitgegraven en ze aan Paulus gegeven zouden hebben. Maar liefde die zeer spoedig brandt, verkoudt ook erg snel.

Paulus vertrekt uit deze streken om de koorden van Sion lang te maken en de gordijnen van haar woonplaats uit te breiden. Hij wil ter rechter tijd terugkeren en de pinnen die hij in Galatië heeft achter gelaten, vaster in de grond steken. Jes. 54:2). Zoals de vijand echter vaak onkruid zaait terwijl de mensen slapen, zo probeert hij ook vaak een vrouw te verleiden als haar man niet thuis is. Paulus, de dienstknecht van Christus, gaat weg en de satan volgt hem op in de gedaante van zijn dienstknechten. Deze zaaiers van de satan dringen aan op rechtvaardigheid en volmaaktheid door de wet en de eenvoudigen in Galatië nemen dit aan met hartelijke instemming. Op dat moment waren hun harten brandende door de liefde van God en brandden ze van liefde tot God. Nu moeten ze echter besneden worden en de wet van Mozes onderhouden. Dit werd genomen uit de Heilige Schrift en daaruit bewezen en hier luisterden zij naar. Omdat deze zaaiers niets voordroegen dan wat in de Bijbel stond, namen de Galatiërs aan dat het waar was. Omdat God zo goed voor hen was, was het niet meer dan billijk dat zij zouden doen wat God behaagde, Hem zo veel genoegdoening zouden schenken als ze konden en Hem zo veel mogelijk voldoening zouden geven voor de talloze gunsten die Hij hun had bewezen. Toen ze zagen dat de leer Schriftuurlijk was en gebracht werd door Israëlieten, ja misschien zelfs door priesters die hartelijk en ijverig waren, raakten ze allen zeer aan hen gehecht en waren ze al spoedig geneigd om hun nek onder het juk van de wet te buigen.

Deze mannen waren dienstknechten van de satan. De satan had al eerder geprobeerd om de ogen van deze Galatiërs te verblinden, zodat het licht van het Evangelie niet voor hen kon schijnen, maar dat was allemaal tevergeefs, want het licht van het Evangelie had geschenen in de harten van deze Galatiërs. Daarom moest de satan het op een andere manier proberen, waar hij waarschijnlijk meer succes mee zou hebben en die minder verdacht zou zijn, namelijk door ze te brengen onder het oude deksel van de wet waaronder het Evangelie verborgen lag. De duistere schaduw van de satan had de stralen van het Evangelie niet buiten kunnen houden. Daarom zou hij de Galatiërs door zijn priesters weer laten brengen tot de duisternis van de Sinaï en tot een God die hen in de weg van een geschonden wet vertoornd zou aanzien. Bij de Sinaï is het licht van Gods aangezicht verborgen, daar schijnt God nooit in het aangezicht van Jezus Christus en zal Hij in dikke duisternis voor hen verschijnen. Paulus hoort dit en weerstaat hen. Hij beschuldigt deze predikanten van tovenarij en verwijt de Galatiërs dat ze dwaas zijn omdat ze hen nawandelen. Hij zegt hen dat ze niet ijveren in het goede, dat deze mensen hen van Christus willen vervreemden, zodat zij hen kunnen beïnvloeden. Hun ijver is echter ontstoken om goede werken te doen en om het goede werk dat in hen begonnen is, te voleindigen. Paulus zegt hen dat ze van de wet alleen maar vleselijke volmaaktheid kunnen verwachten. Als ze bij de wet hun volmaaktheid zoeken, moeten ze daar ook hun rechtvaardigheid zoeken, want Christus zal zijn alles in allen of helemaal niets. Hij zegt hen dat Christus hun niet nut zal zijn, als zij zich laten besnijden (Gal. 5:2), omdat Hij geen genade zal schenken door de wet.

De wet sluit de roem echter niet uit (Rom. 3:27) en vernedert het trotse hart niet. Het wettische deeg is gaan gisten. Zij zijn opgeblazen geworden en willen niet onderwezen worden door mensen zoals Paulus, die zij zien als hun vijand, omdat hij probeert dit goede werk tegen te staan. Paulus

zegt dat, als hij hun vijand is, hij dit alleen is vanwege het verkondigen van de waarheid. Hij spreekt een dubbele vloek uit over de mens of engel die een ander Evangelie verkondigt dan het Evangelie dat hij heeft gebracht. Hij zegt dat hun overtuigingen niet komen van Hem Die hen geroepen heeft en dat een klein beetje wettische geest de hele klomp deeg verzuurt. Hij zegt ook dat ze tot vrijheid geroepen zijn, maar dat ze de vrijheid niet moeten gebruiken tot een oorzaak voor het vlees door vleselijke volmaaktheid te zoeken in de werken van de wet, wat een grond is voor trots en roemen, of door de boze lusten van het vlees te bevredigen door de vrijheid als een dekmantel te gebruiken.

***Staat dan in de vrijheid, met welke ons Christus vrijgemaakt heeft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen.*** Galaten 5:1.

Bij het behandelen van deze woorden wil ik spreken over:

1. Dienstbaarheid.
2. Vrijheid.
3. De vruchten van de vrijheid.
4. Het juk der dienstbaarheid.
5. De mogelijkheid dat een gelovige in Christus voor de tweede keer met dit juk bevangen wordt.

### **1. *Dienstbaarheid***

Ik voel me niet geroepen om Gods kinderen veel te zeggen over de dienstbaarheid waaronder wij van nature liggen, want zij hebben die allen gevoeld. Van nature zijn wij allen in de banden van de zonde. Iedere zonde die ons bezet, terwijl wij in onze natuurstaat verkeren, heerst over ons en of wij het willen of niet, wij zijn slaven en dienstknechten van deze zonde. "Een iegelijk, die de zonde doet, is een dienstknecht der zonde" (Joh. 8:34). Niemand dan God, Die verhoedde dat Abimelech Sara aanraakte en die maakte dat het kwade Jabes niet smartte, kan ons ooit van deze tiran bevrijden.

We zijn gebonden door de schuld die wij door de zonde op ons hebben geladen. Deze schuld en onze schaamte en schande binden de ziel als met een keten om haar aan de straf te onderwerpen. Hij voert uit "die in boeien gevangen zijn; maar de afvalligen wonen in het dorre" (Ps. 68:7).

We zijn in de banden van de koning der verschrikking. De schuldige zondaar vreest voor de dood, omdat hij rekenschap zal moeten afleggen. Hij is bevreesd voor het openen van de boeken, voor zijn rechtszaak en voor het oordeel. Hij weet dat de dood tot dit alles leidt en daarom is hij "met vreze des doods der dienstbaarheid onderworpen" (Hebr. 2:15).

We zijn in de banden van de satan. Hij heerst in het hart van de kinderen der ongehoorzaamheid. Hij heeft hen in zijn macht en neemt hen gevangen naar zijn wil. Niemand kan ze bevrijden van deze sterke gewapende man dan Hij Die kwam om de werken des satans te verstoren.

We zijn in de banden van de geboden van de zedelijke wet. Wij zijn verplicht tot volmaakte gehoorzaamheid aan de wet op straffe van een tweevoudige dood. Wij weten dat wij zondaars zijn en daarom houdt de geest van de wettische dienstbaarheid tot vreze ons gevangen onder de vrees voor de dood, de hel en het oordeel. In deze staat zijn wij "onder de wet in bewaring gesteld, en zijn besloten geweest tot op het geloof" (Gal. 3:23). Zo zijn wij gevangen vanwege onze torenhoge schulden. De zonde is de vesting waarin wij opgesloten zitten, de toorn vervult onze gedachten met schrik en de satan beschuldigt ons en neemt ons gevangen. Het recht zal nooit, dan door het bloed des verbonds, één gevangene uit de kuil laten gaan (Zach. 9:11).

### **2. *Vrijheid***

God heeft echter vrijlating verordend en verkondigd en de trompet van het jubeljaar heeft geklonken. Er is een Borg gegeven voor schuldenaren. Een genadige God schenkt het geloof en de Geest werkt het in de ziel. Het geloof aanschouwt de Borg en de voldoening en de verzoening worden op zoete wijze toegepast. De gezegende vruchten hiervan zijn bevrijding van schuld en verlossing uit de donkere cel en het land der duisternis.

Het smaken van Gods eeuwige liefde in Christus, die door de Heilige Geest wordt uitgestort in het hart, neemt alle verschrikkelijke angst voor de wraakvorderende toorn weg, drijft de vrees en verschrikking buiten en leidt en trekt ons hart tot de rechterhand van God Zelf, waar Christus is, door Wie de ziel tot God mag naderen. Het geweten wordt bevrijd van schuld, de geest van vrees, het hart van zijn aangeboren hardheid, onze gedachten zijn niet meer in beroering en zijn vervuld

met de volheid van de Verlosser, de tong is losgemaakt om God zeer te prijzen. Het juk van de Verlosser wordt zacht, "Zijn wegen zijn wegen der liefelijkheid, en al Zijn paden vrede" (Spr. 3:17).

De wortel van deze heerlijke zaak, de bron van deze gelukzaligheid is de eeuwige liefde van God de Vader, de liefde die de Heere Jezus noopte om voor ons te sterven en de zoete werkingen van de Geest der liefde die ervaren en genoten worden in de ziel. Dit brengt mij tot het derde punt.

### **3. *De vruchten van deze vrijheid***

Deze vruchten blijken duidelijk genoeg in de vrije burger, in de zoon van de vrije. Zo iemand kan een behoeftige naaste niet wegsturen en zeggen: "Ga heen, en kom weder, en morgen zal ik geven" (Spr. 3:28) als hij voldoende heeft. De liefde van God drijft de liefde voor het geld, de liefde voor de wereld en de vriendschap met de wereld uit. Maar wie "zijn broeder gebrek ziet hebben, en sluit zijn hart toe voor hem, hoe blijft de liefde Gods in hem?" (1 Joh. 3:17). De liefde van God zal niet in hem wonen zoals in Zacheüs, toen zijn huis zaligheid geschied was.

Deze vrijheid brengt mensen er nooit toe om de werken van hen die het kwade voorstaan goed te keuren en te rechtvaardigen of om de goede naam en de arbeid van de getrouwen aan te tasten. Paulus zegt de Galatiërs dat deze overtuiging niet kwam van Hem Die hen geroepen heeft, maar dat ze betoverd waren. In de ogen van een ware burger van Sion is "de verworpene veracht, maar hij eert degenen, die de HEERE vrezen" (Ps. 15:4).

Iemand die in vrijheid leeft, moet zeker zijn over zijn staat. Zijn opvattingen aangaande de grote en fundamentele leerstellingen van het Evangelie moeten zuiver, onwrikbaar en zeker zijn. Als hij daarover twijfelt, kan hij geen rechte paden maken voor zijn voeten, is er geen recht in zijn gangen en stoot hij zich aan het Woord. Dan staan zijn voeten zeker niet in de ruimte.

De vrijheid die voortvloeit uit de liefde Gods, brengt mensen niet tot trots en doet hen niet heersen over de schapen en nog veel minder over de onderschaapherders. "De liefde handelt niet lichtvaardig, zij is niet opgeblazen. Zij handelt niet ongeschikt" (1 Kor. 13:4-5). De liefde leidt niet tot lichtzinnigheid of tot aanmatiging. Ze brengt mensen er nog veel minder toe om wijs te zijn boven hetgeen geschreven is en zaken te bekritisieren waarvan zij de onjuistheid niet kunnen aantonen. Mensen die niet verootmoedigd zijn, mensen die geen verslagen geest hebben en zielen die geen bevindelijk leven kennen en lauw zijn en toch spreken over vrijheid, zijn als een hoer met een onbeschaamd voorhoofd, die spreekt over matigheid.

De vrijheid van een kind van God wordt ingetoomd door kinderlijke vreze. Deze richt zich op Gods goedheid in Christus en bewaart de ziel ervoor om de vrijheid te gebruiken als een dekmantel voor boosheid en om die te misbruiken als een oorzaak voor het vlees.

De vrijheid die voortvloeit uit vreugdeolie, zal het gezicht van de mens doen blinken. Als de zaligmakende verlossing van alle volken aan de zondaar bekend gemaakt wordt, zal God de verlossing zijns aangezichts zijn. Een bedroefd gezicht, dat wij vaak zien bij een schuldig geweten, staat slecht voor een verdediger van het Evangelie. Mensen zonder bevinding, die zichzelf veroordelen, zouden de loftrumpet van het Evangelie nooit moeten doen klinken. Dit geluid klinkt onzeker en zij zijn zelf een levende tegenstelling. Ik kom nu tot het vierde punt.

### **4. *Het juk***

Slavernij voor de duur van één jaar wordt in de Schrift soms een juk genoemd. "De dienstknechten, zovelen als er onder het juk zijn, zullen hun heren alle eer waardig achten" (1 Tim. 6:1). De slaaf staat onder de meester. De wil van de meester is wet voor de slaaf. Hij werkt op bevel van zijn meester en verwacht loon op zijn arbeid. Naar dit alles wordt er in onze tekst verwezen. De Galatiërs waren geen slaven, maar zonen en daarom konden ze dit juk niet op hun nek nemen. Dit juk is de zedelijke wet die de Judaïstische leraren naar Antiochië hadden gebracht. "Gij moet besneden worden, en de wet onderhouden" (Hand. 15:24). Te Antiochië weerstonden Paulus en Barnabas deze leraren. De apostelen, die de sleutelen van het Koninkrijk droegen om te binden en te ontbinden, veroordeelden hen op hun synode te Jeruzalem. De brief die naar Antiochië werd gestuurd, waarin stond dat de heidenen niet naar de wet van Mozes hoefden te leven, stelde deze leraren bloot aan verachting. De discipelen in de stad aanvaardden hun vrijheid echter met veel vreugde en troost. Antiochië werd te heet voor deze dienstknechten van de satan. Daarom stuurde hun meester hen naar de delen van Galatië, waar het besluit van de apostelen misschien nog niet

bekend was. Hier zwoegden ze hard met de oude tekst: "Indien gij niet besneden wordt naar de wijze van Mozes, zo kunt gij niet zalig worden" (Hand. 15:1).

De apostel deelt hen mee wat er in Jeruzalem gebeurd is. Hij spreekt over de bedoeling van de valse broeders, die kwamen om hun vrijheid te bespieden en hen weer onder de banden te brengen. Hij zegt dat ze hun geen ogenblik plaats moeten geven, opdat de waarheid van het Evangelie in hen kan blijven. Hij wordt hun vijand omdat hij hen de waarheid zegt. Zij zijn voor de besnijdenis en voor het houden van de wet: het eerste stelt hen schuldig om het laatste te doen. Deze dingen werden in de Schrift gevonden en de eenvoudige zielen dachten dat ze waar waren. Het doel van de duivel was om hen onder de bediening van de letter te brengen en de voldoening van Christus overbodig te maken. Omwille van uitwendig vertoon en om hun ogen te verblinden, bracht hij hen tot het houden van de oude Joodse sabbat en andere dagen, maanden, tijden en jaren. Zij dachten dat de besnijdenis en de zedelijke wet en hun volharding hierin, hen volmaakt zouden maken. Paulus wist echter dat volmaaktheid, rechtvaardigheid, heiligheid en verlossing allemaal in Christus gevonden worden en dat zij die tot de wet gingen, zich nooit in Christus of de dingen die in Hem gevonden worden, zouden verheugen. Hij is de Koning van Sion en niet van de Sinai en alle fonteynen, rivieren en stromen liggen in de stad. De opstandelingen en niet de gehoorzamen zullen in het dorre wonen. Dit is het juk waaronder zij hen wilden brengen, opdat ze de vrijheid der kinderen zouden verlaten en weer tot dienstknechten zouden worden, opdat ze God zouden zien als Meester en niet als Vader, opdat zij voor God zouden werken en God niet voor hen, opdat hun loon niet naar schuld, maar naar genade toegerekend zou worden (Rom. 4:4), opdat ze Christus niet meer tot hun Voorspraak zouden hebben, maar tot de beschuldigingen van Mozes zouden gaan, opdat ze de Borg zouden verwerpen en zouden proberen voor hun eigen schulden te betalen. Dit is de tovenarij van de duivel, dit is de dwaasheid van de Galaten. Omdat deze leraars helse wijsheid en helse listen nodig hadden om de Galaten onder dit juk te brengen, wordt er gesproken over tovenarij.

Het woord "bevangen" of "verstrikt", lijkt te duiden op een vis die gevangen wordt met een haak of net, een vogel die in een strik wordt gevangen en een schaap of hert dat in het struikgewas verstrikt raakt. Dit gebeurt altijd onverwachts. Omdat gelovigen soms vergeleken worden met vissen, vogels, schapen, en herten met een gewei, gebruikt de satan verschillende mensen om de huisgenoten des geloofs te verstrikken. Sommige van deze mensen worden vergeleken met vogelvangers, anderen met vissers, die "offereren aan hun garen, en roken aan hun net" (Hab. 1:16). Wetspredikers die niet wettig met de wet omgaan, maken de Joodse altaren en de twee stenen tafelen, die bedoeld zijn voor ons welzijn, tot een strik en struikelblok voor het volk. Zij die Gods kinderen verstrikken, zijn in hun zonden en terwijl zij de schapen van Christus vangen, dragen ze zelf niets dan doornen en distelen en zijn ze nabij de vervloeking, terwijl hun einde is tot verbranding (Hebt. 6:8). Dit wist Paulus en hij zei dat zij hun eigen oordeel moesten dragen, wie ze ook waren, omdat ze door God vervloekt waren. Hij wenste dat zij die Gods kinderen verstoorden, afgesneden werden en sprak een vloek uit over allen, zij het engelen of mensen, die een ander Evangelie zouden brengen dan hij had gepredikt. Dit brengt me tot de vijfde gedachte.

##### ***5. De mogelijkheid dat een gelovige opnieuw met het juk van de wettische dienstbaarheid bevangen wordt.***

Dit is een punt dat niet gemakkelijk aanvaard zal worden door veel gelovigen in onze dagen. Er zijn mensen die geheeld zijn zonder dat ze gewond zijn geweest, gered zijn voor ze verloren waren, gerechtvaardigd door genade voor ze veroordeeld zijn door de wet, die hun roeping en verkiezing vastgemaakt hebben zonder dag en nacht tot God te roepen, die alle verborgenheden verstaan maar de liefde missen, die het woord van het Evangelie geloven, maar wier geloof niet ligt in de kracht van het Evangelie, die zichzelf niet hoefden te verloochenen en die het gevaarlijke pad van de beproeving hebben gemeden, die geen veranderingen kennen in hun leven en geen banden in hun dood, die hun eigen wil tot wet stellen en hun zelfgenoegzaamheid tot hun god en het voorwerp van hun aanbidding maken, die overal wat van weten behalve van hun eigen onwetendheid en die alle mensen kennen behalve zichzelf, die niet iedere dag gekastijd en iedere morgen geplaagd worden, die de satan verslagen hebben zonder dat ze door één vurige pijl geraakt zijn, die de wereld hebben overwonnen zonder er één keer mee te strijden of die afkeurend te bezien, die in de ruimte gesteld zijn en op verkwikkende plaatsen gekomen zijn zonder door het water en het vuur te gaan en die gereinigd zijn zonder de vurige beproeving en de smeltkroes der verdrukking te kennen. Deze mensen hebben niet alleen de wereld, het vlees en de duivel overwonnen, maar zij kunnen



ook de legers van de levende God weerstaan, terwijl ze niets kunnen vertellen over het bevindelijke leven of het lijden van een christelijke soldaat of over één deel van de geestelijke wapenrusting van Gods kind. Zij hebben de dood en de duivel weerstaan, zonder dat ze die ooit ten bloede toe hebben tegengestaan en tegen de zonde gestreden hebben. Deze mensen strijden niet met de satan maar met Christus, niet met de vijanden van God maar met de dienstknechten van Jezus, niet met de wereldlingen maar met Gods kinderen. Zij zijn niet de zwakken die moeten zeggen dat ze sterk zijn. Zij wachten niet op God om hun krachten te vernieuwen, maar proberen de woorden en de wijsheid die God aan Zijn kinderen beloofd heeft, te weerspreken. Gods kracht zal niet volbracht worden in hun zwakheid, want hun kracht is fris. Zo'n metgezel is als de leeuw die Salomo beschrijft: hij is de sterkste onder de dieren, vertrouwt op zijn klauwen en gaat niemand uit de weg. Hij is als een bok die sierlijk loopt en vertrouwt op zijn hoorns. Hij is als de hazewindhond die op zijn hielen vertrouwt en als "een koning, die niet tegen te staan is" omdat hij de strijd des geloofs nooit gestreden heeft (Spr. 30:31).

Sommigen zeggen ons dat de gelovige niet opnieuw met het juk der dienstbaarheid bevangen kan worden. Zij kunnen niet geloven dat de noordenwind en de zuidenwind - die elkaars tegengestelden zijn - kunnen ontwaken en dezelfde hof kunnen doorwaaien. Zij denken dat het onmogelijk is dat een discipel van Jezus opgeblazen is en doortrokken is met het zuurdesem van de Farizeeërs en dat de vriendelijke waarschuwing van de Heere dat zij zich moeten wachten voor de leer van vrije wil, eigengerechtigheid en wettische banden geheel nutteloos en misplaatst is. Maar zonder twijfel zegt de Heere niets te vergeefs. Als de Galatiërs niet het gevaar liepen dat ze door dit deeg doortrokken werden, was Paulus zeer bevreesd, terwijl er geen reden was om te vrezen. Paulus wist echter wat deze dienstbaarheid inhield en hij kon zien dat de meeste Galatiërs dienstbaar geworden waren en daarom zegt hij hen dat een weinig zuurdesem het gehele deeg doortrekt.

Anderen die "wijzer zijn in hun ogen dan zeven, die met rede antwoorden" (Spr. 26:16, zeggen ons dat deze Galatiërs nooit echt bekeerd waren en dat ze daarom weer met dit juk bevangen konden worden. Als ze nooit van dit juk bevrijd waren voor dat ze er weer mee bevangen werden, moeten de woorden van Paulus doortrokken zijn geweest van vleierij of leugens, toen hij zei dat Christus hen had vrijgemaakt en hen waarschuwde om staande te blijven in de vrijheid die ze nooit gehad hadden.

Maar deze kinderen en oude vrouwen die onze onderwijzers en leidslieden zijn, zeggen ons dat "Paulus twijfelde aan deze Galatiërs". Hij had er reden genoeg voor, want de hele klomp deeg was doortrokken met het zuurdesem. Hij kon er terecht aan twijfelen of ze zich zouden onthouden van de besnijdenis, vooral omdat hun hart zo vervuld was met vooroordelen tegen hem, dat ze hem hun vijand noemden omdat hij hun de waarheid vertelde. Paulus wist dat, als ze naar de wet gingen, hun ogen snel van de volheid van Christus afgetrokken zouden worden en ze zich niet meer van Hem afhankelijk zouden weten. Hij wist dat ze daardoor van de genade zouden vervallen en dat Christus de berg Sion niet zou verlaten en hen zou ontmoeten op de Sinaï om hen daar Zijn genade te schenken. Daarom zegt hij hun dat Christus hen niet nut zal zijn. Bovendien wist Paulus dat God, als het zachte juk van de Zaligmaker werd veracht, spoedig net zo zou handelen met de trotse nek van deze Galatiërs als Hij had gedaan met de nek van Efraïm en hun een zwaard juk op zou leggen. Zij die niet genoeg hebben aan Christus, in Wie God een welbehagen heeft, zullen ervaren dat Zijn grote ongenoegen van elders op hen zal neerdalen. Zij die zich afkeren van Hem Die van de hemel spreekt, zullen een andere stem horen die eens de aarde deed beven. God zal niet toestaan dat Christus, Die Zijn ziel het meest bemint, wordt veracht. Hij heeft niet alleen een smeltkroes ter loutering van een vruchtbare tak in Christus, maar Hij heeft ook een juk voor de nek van een kalf, een roede voor de rug van de dwaas en boeien voor de voeten van hen die verkeerde wegen gaan. Als Zijn kinderen hun heerlijke vrijheid verkeerd gebruiken, verachten of misbruiken, zal Hij hun nek buigen, hun rug geselen en hun voeten in de stok slaan, tot ze weten wat de waarde van hun vrijheid is, hoe ze ermee om moeten gaan en hoe ze God daarvoor moeten prijzen, zoals anderen hebben gedaan, die in zeer beklagenswaardige omstandigheden hebben uitgekermd: "Voer mijn ziel uit de gevangenis, om Uw Naam te loven" (Ps. 142:8. "Geef mij weder de vreugde Uws heils; en de vrijmoedige geest ondersteune mij" (Ps. 51:14.

Ik heb nooit een gelovige die al lang tot de kerk behoort, horen ontkennen dat gelovigen vaak vervuld zijn met een geest van wettische dienstbaarheid tot de duivel een leugengeest, die Mr. Hector wordt genoemd, heeft gezonden. Hij zegt, als het verhaal waar is, dat hij zelf, eens voor een paar minuten zo'n ontzaglijke ervaring heeft gehad dat het hem zeer verbaasde. Hij zou deze

gewaarwording wel "Gad" kunnen noemen: er komt een hoop. [(tegen mij.) Citaat vrij gebruikt volgens Gen. 30:11]

Dr. Watts schijnt iets te verstaan van deze "Geest der dienstbaarheid wederom tot vreze", als hij zegt:

*"Zijn Naam verbiedt mijn slaafse vrees,  
Zijn genade neemt mijn zonde weg."*

Ook Mr. Hart was hier niet onkundig van: *"Als Gij, o hemelse Duif, Uw invloed terugtrekt, vallen wij al spoedig ten prooi aan het geweten, de toorn en de wet."*

Bunyans *"Verhandeling over de twee verbonden"* was met name bedoeld om de geest van de wettische dienstbaarheid weg te nemen. Hoewel hij er zelf lang niet vrij van was toen hij het boek schreef en hij ook niet duidelijk is in het boek. Ik weet dat er zwakke gelovigen vervuld werden met een geest van antinomianisme aan de ene kant en een geest van wettische dienstbaarheid aan de andere kant door dit boek te lezen, dat er juist tegenin ging.

Ik zal nu handelen over deze Geest der dienstbaarheid en de werkingen ervan. Als ik dat heb gedaan, zal ik een beroep doen op de bevinding van de ware gelovigen. Ik geloof oprecht, hoewel de geduchte Mr. Hector zich kan beroepen op één stem van een gelovige die hier tegen ingaat, ik er wel honderd kan noemen die er vóór pleiten, omdat ik weet dat Gods kinderen zijn in het pad der verdrukking, waar Hector nooit geweest is. In het spreken over de werking van deze Geest der dienstbaarheid, zal ik ingaan op:

1. De duisternis waarmee zij samengaat
2. Slaafse of knechtelijke vrees
3. Engte en benauwdheid
4. Toorn en de voelbare boosheid
5. Verdenking en wrede jaloezie
6. Opstand en ontevredenheid
7. Vertwijfeling en wanhoop
8. Merkbare dorheid en vruchteloosheid
9. Afkerigheid en onwil om al het goede te doen
10. Wettisch strijden tegen de zonde en de verdorvenheid
11. De ellendige vruchten van deze arbeid

#### 1. De duisternis

Alle mensen verkeren in een tastbare duisternis, die door de zonde over hen gekomen is. "De duisternis zal de aarde bedekken, en donkerheid de volken" (Jes. 60:2). Onder deze troosteloze duisternis gaat de satan door met zijn vervloekte werken en richt hij zijn helse koninkrijk op in het hart van de mensenkinderen. Hij heerst in het hart van de ongehoorzamen. De mens die gewend is aan deze duisternis en de werken van de duisternis liefheeft, haat het licht en wil niet tot het licht komen, omdat het zijn werken openbaar maakt en aan het licht brengt, ons overtuigt van onze zonden en ons daarover berispt en bestraft. "Maar al deze dingen, van het licht bestraft zijnde, worden openbaar; want al wat openbaar maakt, is licht" (Ef. 5:13). Daarom hebben "de mensen de duisternis liever gehad dan het licht; want hun werken waren boos" (Joh. 3:19). En Satan, de vijand van God en de mens, probeert met al zijn krachten om de zinnen van de ongelovigen te verblinden, "opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is" en zij gered zouden worden (2 Kor. 4:4). Daarom zijn alle mensen verblind door de zonde en verkeren ze geheel in de duisternis aangaande de dingen die tot hun vrede dienen. Er ligt een deksel op het hart, de geest en het verstand van alle mensen en een sluier over alle volken.

Deze sluier is één van de vreselijke gevolgen van Adams val, die hijzelf al spoedig na zijn vreselijke afval ervoer. Het is duidelijk dat hij in zijn oorspronkelijke kennis verlicht werd door een heerlijk licht van kennis. Dit blijkt uit zijn kennis van verschillende dingen, uit de namen die hij aan de dieren gaf en uit hetgeen hij wist over Eva en haar oorsprong, uit de naam die hij haar gaf en de reden die hij daarvoor had. Maar dit beeld van Hem Die komen zou, deze mens die zo oprecht geschapen was, heeft vele vonden gezocht. Deze mens, die in waarde was, bleef niet (Ps. 49:13). Hij zondigde en verloor zijn licht en zijn kennis van God en het goede, terwijl een ellendige kennis van het kwade hem vervulde. De sluier der onwetendheid daalde al spoedig op hem neer, zodat hij dacht dat hij de zonde in zijn boezem kon verbergen (Job 31:33), zijn schande met bladeren kon

bedekken en zichzelf achter een boom kon verbergen voor de naderende Rechter. Deze sluier verbergt de ziel voor God en Gods rechtvaardige ongenoegen over de zonde verbergt Zijn aangezicht voor de mensen. Er wordt - en Adam heeft dat gevoeld - een vreselijke, sombere, donkere en verschrikkelijke wolk van Gods rechtvaardige ongenoegen en heilige verontwaardiging gevonden en ervaren in de gebroken wet. De wet werkt nog steeds toorn. Het rechtvaardige oordeel, dat "gekomen is over alle mensen tot verdoemenis" (Rom. 5:18), "de dood die heeft geheerst van Adam tot Mozes toe" (Rom. 5:14), Adams verbanning van Eden, het vlammeende zwaard, zijn arbeiden en zwoegen in het zweet van zijn aangezicht, de vloek die over de aarde kwam vanwege de zonde van de mens en de vreselijke gevolgen daarvan, de smarten die over zwangere vrouwen komen zouden, de verdrietige rampen die Kaïn over het gezin van Adam bracht: dit zijn allemaal tot droefheid stemmende bewijzen van het rechtvaardige ongenoegen en de rechtvaardige toorn van God over de zonde. "Als Hij het aangezicht verbergt, wie zal Hem dan aanschouwen" (Job 34:29).

Dit maakte God Israël bekend toen Hij kwam om het verbond of de wet, die Adam - en allen in hem - had overtreden en verbroken, te vernieuwen, bekend te maken en voor te stellen aan hen. "Duisternis zette Hij tot Zijn verberging" (Ps. 18:12) en niet zonder reden of betekenis. Dit maakte Hij bekend aan Mozes, een gelovige die genade gevonden had in Zijn ogen, op wie God in bijzondere gunst neerzag en die getrouw was voor God. Aan hem was Hij verschenen en met hem ging Hij vertrouwelijker om dan met enig ander mens en aan hem had Hij nooit eerder met deze verschrikkelijke majesteit een bezoek gebracht.

Daarom bereidt Hij Mozes erop voor, opdat hij er niet door verslagen zou worden of onder zou wegzinken. "En de HEERE zeide tot Mozes: Zie, Ik zal tot u komen in een dikke wolk" (Ex. 19:9). "En het volk stond van verre; maar Mozes naderde tot de donkerheid, alwaar God was" (Ex. 20:21). Deze donkere wolk moest Gods vreselijke toorn over de zonde voorstellen en zondaars bekendmaken dat Hij Zijn aangezicht vanwege de zonde voor hen had verborgen. De donder, de bliksem, het geluid van de trompet, het vuur, de rook, het schudden van de berg en de nog grotere beroering van het volk, de dood en het verderf waarmee ieder mens en ieder dier dat de berg zou aanraken, was bedreigd, wezen allemaal op de toorn van God over de zonde van de mens.

Er was hier geen andere weg tot het gezegende aangezicht van God dan die van de heerlijkheid van Mozes" gelaat en het licht van Gods aangezicht, dat beloofd is bij het verzoendeksel. Deze wegen wezen allebei op de meerdere Middelaar en de meerdere Troon der genade, Christus Jezus. Daarom moeten wij ons niet afvragen waarom de Zaligmaker, toen de discipelen Hem baden: "Toon ons de Vader, en het is ons genoeg", hun dit antwoord gaf: "Ben Ik zo lange tijd met ulieden, en hebt gij Mij niet gekend, Filippus? Die Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien" (Joh. 14:8-9).

In deze wereld kunnen wij God, als Vader, nooit aanschouwen buiten Christus. In de wet is Hij geen Vader, maar een Meester, een verschrikkelijke Wetgever, een rechtvaardige Rechter, een God Die de zonde wreekt en een verterend vuur. In een verbroken wet is het vreselijk om te vallen in de handen van de levende God. In Christus heeft Hij een behagen, in Christus heeft Hij de wereld met Zichzelf verzoend en in Christus, Die "het Afschijnsel Zijner heerlijkheid, en het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid" is, zal Hij altijd over ons lichten (Hebr. 1:3).

Als de wet haar licht werpt op het gemoed van de mens, is ze donker en duister. En de geest van de wet is een wraakvorderende gerechtigheid en niets anders. Dit leidt tot dienstbaarheid en werkt toorn, vrees, kwelling, jaloezie, dood en de eeuwige verdoemenis. Dit leert ons ook het ene verbond van het andere te onderscheiden, de kostelijkheid van het heerlijke Evangelie en de onschatbare waarde van het leven en de onsterfelijkheid die daardoor aan het licht worden gebracht, te kennen, de noodzaak van Christus te zien en te gevoelen en Hem te prijzen. Het leert ons ook de ellendige staat te kennen van hen die buiten Hem en de zalige staat van hen die in Hem zijn en dankbaar te zijn jegens God, omdat de vrije, soevereine en onderscheidende genade ons anders heeft gemaakt. Wij verkeren vaak in de duisternis van deze berg en het is een tastbare duisternis. Belijders van de waarheid die dit ontkennen, verkeren in een nog grotere duisternis, want de satan zorgt ervoor dat zij zichzelf, God, Christus en de wet niet leren kennen. Iedere oprechte gelovige wordt echter door het licht van het Evangelie verlost van deze onkunde. God is hem tot een eeuwig licht en zijn "zon zal niet meer ondergaan" (Jes. 60:20). Er wordt echter niet gezegd dat zijn zon niet meer verduisterd zal worden.

Abraham, de vader aller gelovigen, moest ook iets van deze duisternis en haar verschrikking voelen. "En het geschiedde, als de zon was aan het ondergaan, zo viel een diepe slaap op Abram; en ziet,

een schrik en grote duisternis viel op hem. (...) en ziet, daar was een rokende oven en vurige fakkel, die tussen die stukken doorging. Ten zelfde dage maakte de HEERE een verbond met Abram" (Gen. 15:12, 17, 18). De dieren die door Abraham gedood en in stukken gedeeld waren, moesten - net als het offer van Izak dat later deed - Abrahams geloof leiden tot de dood van Christus en tot het verbond dat was gefundeerd op een offer. Dit toonde Abraham dat het verbond niet werd bekrachtigd door het offer van een dier, maar door het offer van een mens. Deze grote duisternis, deze verschrikking en deze rokende oven, die voorafgingen aan de vurige fakkel, waren niet alleen een beeld van de verdrukking van de kinderen van Abraham in Egypte en hun verlossing daarvan, maar ook van de toorn van God in een verbroken wet en de verlossing van deze toorn door Jezus Christus, zoals de profeet Jesaja die beschrijft in Jesaja 62:1.

De kinderen des lichts zijn vaak onder deze donkere wolk of verschrikking van grote duisternis. Daarom zegt Job: "Hij heeft mijn weg toegemuurd, dat ik niet doorgaan kan, en over mijn paden heeft Hij duisternis gesteld" (Job 19:8). "De Almachtige heeft mij beroerd; omdat ik niet uitgedelgd ben voor de duisternis, en dat Hij van mijn aangezicht de donkerheid bedekt heeft" (Job 23:16-17). En Jeremia zegt: "Ik ben de man, die ellende gezien heeft door de roede Zijner verbolgenheid. Hij heeft mij geleid en gevoerd in de duisternis, en niet in het licht" (Klaagl. 3:1-2). "HEERE! waarom verstoot Gij mijn ziel, en verbergt Uw aanschijn voor mij?" (Ps. 88:15). "Wij wachten op het licht, maar ziet, er is duisternis, op een grote glans, maar wij wandelen in donkerheden. Wij tasten naar de wand, gelijk de blinden, en, gelijk die geen ogen hebben, tasten wij" Jes. 59:9-10).

Vele zijn de klachten van de Godzalige mensen die onder deze wolk verkeren. Voor een kind des lichts, is dit inderdaad een tastbare duisternis. Ze neemt het licht weg uit het gemoed en brengt het in verwarring. De duidelijkste bewijzen zijn voor een belangrijk deel verborgen, de Bijbel zelf is verzegeld en zeer gesloten. "Wij zien onze tekenen niet" (Ps. 74:9) en wij zien geen tekenen ten goede. Al het goede is ver van ons, achter de wolk, en wij kunnen er niet bij. Er ligt een troosteloze duisternis over ons pad. Wij weten niet waar wij zijn, waar wij onze voeten moeten neerzetten en welke kant wij op moeten gaan. Wij weten niet welke weg God is gegaan, maar Hij weet de weg die bij ons is en een gebed als dit, is zeer gepast voor ons: "Zoek uw knechten, want wij zijn verloren." Christus is verborgen en Gods zoete aangezicht is bedekt met een donkere wolk, waarin Hij Zijn gezegende gezicht verbergt of, zoals Hij ook deed bij Zijn discipelen, Hij houdt onze ogen dat wij Hem niet kennen. Toch is het licht in de woningen van deze Israëlieten, hoewel zij vaak in deze duisternis verkeren en hun pad niet recht is, hoewel alle bewijzen zijn verborgen en het licht van Gods aangezicht is weggenomen, hoewel zij geen tekenen of blijken van Zijn liefde ontvangen, hoewel het gebod dat ten leven is, voor hen is verborgen en Hij hun geen wonderen toont uit Zijn wet. Zij hebben licht ontvangen om de verdorvenheid van hun eigen hart te aanschouwen, om de werking van het ongeloof, wettische trots, vijandschap, opstand, de dubbele ijver van de satan op te merken en om te zien hoe ellendig hij hen bedriegt in deze donkere tijden. Job zag achterwaarts om te zien wat hij in het verleden had ondervonden, maar alles was donker; hij keek vooruit naar de toekomst, maar kon die niet zien. Hij keek aan zijn rechter- en aan zijn linkerhand, maar lengte van dagen, rijkdom en eer waren allemaal geweken. Hij zag zijn Voorspraak niet aan zijn rechterhand en Gods voorzienigheid niet aan zijn linkerhand. De belangrijkste dingen die hij zag, waren zijn verdorvenheid, zijn beschuldiger, zijn verlies en zijn ellende. Hij had een herinnering aan wat hij heeft gedaan, maar weinig meer. Hij had hoop en verwachtte te vervullen wat hij had beloofd. Job moest echter klagen dat zijn hoop was weggerukt als een boom en Jeremia zei dat zijn hoop van de Heere vergaan was.

Als wij op zo'n bewolkte en duistere dag slechts voor één minuut de gunst mogen ontvangen dat ons geloof zo in beoefening is, dat wij de vijand verlies toe kunnen brengen en kunnen voorzien dat de zon eens weer zal opkomen, is dat echt een zegen. "Verblijd u niet over mij, o mijn vijandin! wanneer ik gevallen ben, zal ik weder opstaan; wanneer ik in duisternis zal gezeten zijn, zal de HEERE mij een licht zijn. Hij zal mij uitbrengen aan het licht; ik zal mijn lust zien aan Zijn gerechtigheid" (Micha 7:8-9). Hieruit blijkt duidelijk dat de wolk van duisternis op het aangezicht van de Almachtige, waardoor Hij Zich voor ons verbergt, zijn ongenoegen over de zonde is. "Mijn toorn is ontstoken tegen u, en tegen uw twee vrienden" (Job 42:7). Dit ongenoegen, of deze toorn, wordt ons niet geopenbaard in Christus (want in Hem is dit ongenoegen weggenomen), maar in de wet. "Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid, en sloeg hen; Ik verborg Mij, en was verbolgen. Ik zie hun wegen, en Ik zal hen genezen; en Ik zal hen geleiden, en hun vertroosting wedergeven" (Jes. 57:17-18). Deze genezing en dit weergeven van troost wordt beloofd aan allen die God vrezen en wordt gewerkt doordat zij bij vernieuwing gelovig op Christus zien. "Ulieden daarentegen, die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan, en er zal

genezing zijn onder Zijn vleugelen" (Mal. 4:2). Deze Zon is Christus en God de Vader Die in Zijn aangezicht straalt, geeft ons de troost weer. Het licht verdrijft de wolk van ongenoegen waarin God Zich verbergt en de troostende genezing van de stralen heelt de wond die het besef van Gods toorn in de ziel heeft doen ontstaan. Ik sloeg hen en was verbolgen. Ik zie hun wegen en zal hen genezen. Laat degene die onder deze wolk verkeert, daarom terwijl deze wolk aan de hemel blijft, zien op de Naam van Jezus als er geen andere weg meer voor hem overblijft. "Als hij in de duisternissen wandelt, en geen licht heeft, dat hij betrouwe op de Naam des HEEREN, en steune op zijn God" (Jes. 50:10). Ik zal nu spreken over het tweede punt.

## *2. De vrees waarmee deze Geest der dienstbaarheid samengaat.*

Hiermee bedoel ik geen kinderlijke vrees, want dat is een genadegave van de Heilige Geest die door Hem in het hart is geplant en de goedheid van God tot haar Voorwerp heeft. Deze vrees is een eerbiedig ontzag voor een goed en genadig God, dat ons doet zien dat wij onder Zijn wakend oog verkeren en Hem ons altijd voor ogen stelt. Deze vrees is een kleine schildwacht, iemand die behoort tot het legerkamp van de genade. Want de Kerk is als "een rei van twee heiren", genade en verderf, die elkaar bestrijden (Hoogl. 6:13). Deze vrees weerhoudt ons ervan om God te verlaten en wij ontvangen de raad om in deze vrees te wandelen. "Zijt te allen dage in de vreze des HEEREN" (Spr. 23:17).

Als zich enig gevaar voordoet, als ons enig kwaad wordt aanbevolen en voorgesteld door de satan en zijn vogelvangers of als enige strik wordt gezet door onze vijanden om aanleiding te geven tot onze bestraffing of als er enige verzoeken zijn om te zondigen, is deze kleine wachter, die vrees genoemd wordt, op zijn wachttorens. Hij blaast alarm, wekt het kleine kamp en zal ons niet verder laten gaan voor wij alles goed gewogen hebben. Wij moeten bij ons verstand te rade gaan, een eerlijk oordeel vellen over de zaak, een Goddelijke volmacht verkrijgen, het oordeel van ons verstand weten en de goedkeuring van God en van ons geweten hebben, anders zal deze kleine soldaat ons weerstaan, zodat wij niet verder kunnen gaan, tenzij wij op gewelddadige wijze handelen met deze ijverige wachter, die altijd met ons meegaat en over ons waakt om te voorkomen dat onze vijanden gelegenheid zullen hebben om ons kwaad te doen en vooruit te lopen op de markt van de duivel. Maar als deze genade wordt tegengestaan door enig geweld, zal hier zeker hardheid van hart op volgen en zullen wij moeten bidden, zoals anderen eens hebben gedaan: "Waarom verstokt Gij ons hart, dat wij U niet vrezen?" (Jes. 63:17).

Dit is echter niet de vrees waarover ik wil spreken en het is ook niet de vleselijke vrees van de mens. Dit is een zonde van het hart van de mens en heeft de macht en de toorn van de mens tot haar voorwerp. Als deze vrees een belijdend christen ontzag inboezemt, is dat verkeerd en legt ze een strik (Spr. 29:25). "En vreest u niet voor degenen, die het lichaam doden" (Matth. 10:28). De Geest der dienstbaarheid gaat altijd gepaard met slaafse vreze. Deze Geest der dienstbaarheid is de toorn van God en niets anders en heeft de verschrikkingen van God en Zijn verschrikkelijke Majesteit tot haar voorwerp. Deze vrees werkt in het hart van schuldige zondaren, in het hart van oprechte zondaren die weer schuld op zich geladen hebben en soms is er geen schuld, maar werkt ze door de oude mens der zonde, die in al onze leden werkt. Deze geest van de wet wekt de zonde op en dreigt ons dan met de straf. De zonde neemt oorzaak door de wet en strijdt tegen de wet. Het ene is God toorn over de zonde van de mens (Zef. 2:3) en het andere de vijandschap van de mens tegen God (Rom. 8:7).

Als deze slaafse vrees een gelovige overvalt, wordt zijn gemoed vervuld met vrees, alsof er iets ergs zal plaatsvinden, iets vreemds met hem zal gebeuren, of hem een verschrikkelijk oordeel of onheil zal overkomen. "Want ik vreesde een vreze, en zij is mij aangekomen; en wat ik schroomde, is mij overkomen" (Job 3:25). "Mijn hart smart in het binnenste van mij, en verschrikkingen des doods zijn op mij gevallen. Vrees en beving komt mij aan, en gruwen overdekt mij; zodat ik zeg: Och, dat mij iemand vleugelen, als ener duive, gave!" (Ps. 55:5-7). "Mijn hart dwaalt", zegt de profeet, "gruwen verschrikt mij, de schemering, waar ik naar verlangd heb, stelt Hij mij tot beving" (Jes. 21:4). "Mij kwam schrik en beving over, en verschrikte de veelheid mijner beenderen" (Job 4:14). "Laat ons drie tabernakelen maken, voor U een, en voor Mozes een, en voor Elias een. Want hij wist niet, wat hij zeide; want zij waren zeer bevreesd" (Mark. 9:5-6). "En een stem kwam uit de wolk, zeggende: Deze is Mijn geliefde Zoon, hoort Hem!" (Mark. 9:7). Deze stem toonde de discipelen wat de enige weg was om verlost te worden van de verschrikkelijke vrees voor de wet.

Als wij verkeren onder de werkingen van deze Geest van dienstbaarheid tot vreze, zien wij God niet als Een Die in ons hart schijnt in het aangezicht van Jezus Christus. Wij kunnen God niet zien zoals Hij Zich openbaart in het nieuwe verbond en dierbaar en liefelijk is in ons oog, namelijk als onze God in verbondsliefde, onze Vader in Christus, het Deel van onze ziel, een krachtige Hulp en een verzoende Vriend, maar wij zien en gevoelen niets dan de vreselijke majesteit van God. Hoewel Mozes een uitverkoren gelovige was, toen Hij Egypte verliet, werd hij gegrepen door vrees bij de braambos. "En Mozes verborg zijn aangezicht, want hij vreesde God aan te zien" (Ex. 3:6). "David nu kon niet heengaan voor hetzelfde, om God te zoeken; want hij was verschrikt" (1 Kron. 21:30).

Terwijl deze slaafse vrees in hem werkt, is de gelovige verward, verschrikt en spoedt hij zich altijd voort. Hij kan nergens vol aandacht mee bezig zijn, hij kan nergens rusten, omdat hij denkt dat alles verkeerd is met hem, dat hij slechts geloof voorwendt en liefde huichelt, dat het aanmatiging is dat hij God vroeger zijn God noemde, dat zijn belijdenis dat God zijn God is, niets dan een leugen was, dat zijn vermeende staatsverwisseling louter bedrog was, dat allen die hem zagen als een gelovige, door hem werden bedrogen en dat hij onder de huisgenoten des geloofs niets anders was dan een huichelaar, die bedrogen was door de satan en die anderen bedroog.

Vervolgens wordt hij vervuld met een vreselijke verwachting van een duidelijk teken van zijn verderf. Hij verwacht dit en wacht tot het komt. "Het haar mijns vleses is te berge gerezen van verschrikking voor U, en ik heb gevreesd voor Uw oordelen" (Ps. 119:120). "Hij zal mij afsnijden, als van de drom; van de dag tot de nacht zult Gij mij ten einde gebracht hebben. Ik stelde mij voor tot de morgenstond toe; gelijk een leeuw, also zal Hij al mijn beenderen breken; van de dag tot de nacht zult Gij mij ten einde gebracht hebben. Ik zal nu al zoetjes voorttreden al mijn jaren, vanwege de bitterheid mijner ziel." (Jes. 38:12, 13, 15). "Ik zeide: Ik zal de HEERE niet meer zien, de HEERE, in het land der levenden; ik zal de mensen niet meer aanschouwen met de inwoners der wereld" (Jes. 38:11). Dit was zijn laatste snik, zijn laatste zucht. De psalmdichter zegt: "En ga niet in het gericht met Uw knecht; want niemand, die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn" (Ps. 143:2). "Mijn overtreding is in een bundeltje verzegeld" (Job 14:17). "Ik weet, dat Gij mij niet onschuldig zult houden" (Job 9:28). Dit is de werking van de slaafse vrees, waarmee de Geest der dienstbaarheid altijd gepaard gaat. Paulus noemt dit de Geest der dienstbaarheid tot vreze. Deze vrees stelt ons de toorn van God voor ogen en heeft altijd betrekking op het ongenoegen van God. Deze toorn hoort in het bijzonder bij de berg Sinaï, waaronder alle dienstknechten liggen. Deze berg beïnvloedt ook vaak het leven van Gods kind. Deze berg is niet minder dan een weerspiegeling van de Goddelijke toorn van "deze heerlijke en vreselijke Naam, de HEERE, uw God" (Deuter. 28:58).

Oprechte gelovigen zijn, zich altijd bewust van hun zondige eertijds zowel door geboorte als vanwege hun levenswandel, van de inwendige verdorvenheid van hun natuur, de bedrieglijkheid van hun eigen hart, de zonden die hen zo gemakkelijk bezetten, hun vele zwakheden, gebreken, de vele keren dat hun voet uitglijdt en hun een onbedachtzaam woord over de lippen komt en hun dagelijkse onvolmaaktheid. Al deze dingen kunnen hen gemakkelijk brengen onder de Geest der dienstbaarheid tot vreze, die hen soms ook bezet als er geen vrees is, zoals wij ook goede tijdingen

"kunnen ontvangen als wij kwaad verwachten. Daarom worden Gods kinderen in de Schrift vaak bestraft en berispt vanwege slaafse vreze. God Zelf bestraft vleselijke vrees. "Vrees niet, Abram! Ik ben u een Schild" (Gen. 15:1). "Vrees niet, Jakob, om af te trekken naar Egypte, want Ik zal daar met u zijn". Slaafse vrees wordt door bijna iedere hemelse boodschapper van goed nieuws bestraft. Dit goede nieuws moet ons bevrijden van wettische vrees en ons de liefde en de vrede van het Evangelie schenken. Vrees niet, gij herders, want Ik breng u goede tijdingen van grote vreugde. Vrees niet Zacharia, want uw gebed is verhoord. Vrees niet Daniël, gij zeer gewenste man. Vrees niet Maria, want gij hebt genade bij God gevonden. Deze genade in Christus moet Gods toorn in de wet wegnemen. Vrees niet, vrouwen, want Ik weet dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd is. *Ik ben het* - zegt de Zaligmaker - *wees niet bevreesd*.

Dit juk weegt vaak zwaar op de nek van de gelovigen als God een huichelaar slaat, die vroeger hoog in de gunst stond bij de arme gelovige en wiens uiterlijke leven voortreffelijk was door zijn vroomheid. God sloeg Uzza toen hij dwaalde door de ark tegen te houden en David vreesde God die dag. Dat God Uzza onmiddellijk met de dood sloeg, moest David tonen dat het verzoendeksel geen hulp van een vleselijke arm nodig heeft. God zit niet op een genadetroon om hulp en kracht van de mens te ontvangen, want die heeft Hij niet nodig, maar om de mens hulp en sterkte te geven

te bekwaamer tijd. David zelf dwaalde in deze zaak even erg als Uzza, want de ark werd op een wagen getrokken door dieren en niet door geheiligde priesters op hun schouders gedragen. David volgde hier het voorbeeld van de Filistijnen en niet dat van Mozes. Dit juk van slaafse vrees leidde ertoe dat David met meer voorzichtigheid, eerbied en ontzag omging met het voorwerp van zijn kinderlijke vrees. David belijdt deze dwaling. "En hij zeide tot hen: Gijlieden zijt hoofden der vaderen onder de Levieten; heiligt u, gij en uw broeders, dat gij de ark des HEEREN, des Gods van Israël, opbrengt ter plaatse die ik voor haar bereid heb. Want omdat gijlieden ten eerste dit niet deed, heeft de HEERE, onze God, onder ons een scheur gedaan, omdat wij Hem niet gezocht hebben naar het recht" (1 Kron. 15:12-13).

Toen Christus Zijn discipelen vertelde over het verraad van Judas, riepen ze allen in grote ontzetting uit, omdat ze bang waren voor de bedrieglijkheid van hun hart: "Ben ik het, Heere?" (Matth. 26:22). Toen Ananias en Saffira gedood werden, kwam er "grote vrees over de gehele gemeente" (Hand. 5:11). Zo komen degenen die God vrezen ook nu vaak onder dit juk van slaafse vrees, als een huichelaar openbaar komt, met dwaasheid wordt geslagen, overgegeven wordt aan een schrikkelijke verwachting van het oordeel of aan zichzelf wordt overgelaten zodat hij zelfmoord pleegt. Dit brengt Gods kinderen soms tot zelfonderzoek, ootmoedige belijdenis, persoonlijk gebed, groter ijver en leert hun enigszins hoe ze belijders van de waarheid moeten zien en beoordelen. Zo wordt dit openbaar komen van de huichelaar ook gevonden onder alle dingen die degenen die God liefhebben "moeten medewerken ten goede, namelijk degenen, dienaar Zijn voornemen geroepen zijn" (Rom. 8:28). Ook leveren de wetten en de regels die een zwak gelovige zich oplegt om naar te leven, de geloften en beloften die hij zo gemakkelijk doet en de voornemens die hij heeft en die hij maar al te, gemakkelijk niet nakomt, hem vaak over aan deze dienstknechten.

Ik kom nu tot het derde punt.

### *3. De engte en benauwdheid waarin een ziel van een gelovige verkeert, in wie deze Geest der dienstbaarheid werkt.*

Deze wettische geest sluit de deuren van het hart en vergrendelt ze om iedere hartelijke, blijmoedige, geachte, gezalfde christen buiten te sluiten. Ja, zo iemand zal zelfs hun gezelschap mijden en hen niet willen zien, omdat zijn hart niemand wil omhelzen en ontvangen en met niemand wil spreken, ja zelfs geen gemeenschap wil zoeken met iemand dan met hen die net als hij in de boeien, de banden en in slavernij verkeren. *Soort zoekt soort*. Daarom ontvingen de Galatiërs de Judaïstische predikers en hun metgezellen, die hun huizen binnenslopen, hartelijk. Ze werden zeer door hen beïnvloed en waren zeer aan hen gehecht, zo zelfs dat ze Christus Zelf bijna uit hun hart banden. Paulus had echter geen plaats in hun hart: noch als vriend, noch als apostel, noch als waarachtige getuige van Christus, want zij beschouwden hem als een vijand en een valse apostel. Daarom probeert hij hun in deze brief te bewijzen dat hij apostel is door de wil van God, dat zijn zending en opdracht van God alleen komen, dat hij leert wat God hem onmiddellijk heeft geopenbaard zonder deze dingen van een mens te leren of zelfs de apostelen die voor hem waren te ontmoeten. Toen hij hen ontmoette, gaven zij hem de rechterhand der broederschap, omdat ze hem en zijn leer geloofden. Hij betuigt hun zijn hartelijke liefde door hen zijn kinderkens te noemen en hun te zeggen dat hij hen arbeidde te baren totdat Christus een gestalte in hen zou krijgen. Hij arbeidde in zijn ziel en in geschrift en worstelde met God in het gebed, opdat ze opnieuw verlost zouden worden uit de banden der wet en weer vrij zouden zijn, opdat ze van de wettische vrees zouden komen tot de liefde van het Evangelie, opdat Christus een gestalte in hen zou krijgen, dat wil zeggen dat Hij door het geloof in hun hart en gemoed zou wonen als de enige hoop van hun komende heerlijkheid. Zij noemden hem echter hun vijand, omdat hij hun de waarheid verkondigde.

Het hart van de Korinthiërs was op dezelfde wijze door de discipelen van Mozes in de engte, de banden en de kerker gebracht. Zij lieten blijmoedig toe dat deze dwazen hen misleidden, omdat ze in zichzelf zo wijs waren. Van Paulus wilden ze echter "een proeve van Christus, die in hem sprak" (2 Kor. 13:3), hoewel zelfs op dat moment de stem van Christus, Die door Paulus sprak, niet zwak in hen was maar machtig. Laten hun onderwijzers zijn wie ze zijn en laten ze zoveel leraars hebben als ze willen, het was Paulus die hen had geteeld. Dit was echter niet voldoende bewijs voor hen. De vader, de getrouwe gezant, banden zij uit hun hart en ze omhelsden de dienstknechten van de satan, die niets anders waren dan werkers der ongerechtigheid, vijanden van het kruis van Christus en die geen god hadden dan de god van deze wereld en hun buik. Paulus stuurt hun brieven. "De brieven zijn wel gewichtig en krachtig", dit moesten zelfs zijn vijanden erkennen, "maar de tegenwoordigheid des lichaams is zwak, en de rede is verachtelijk" (2 Kor. 10:10). Ze beschuldigen

hem ervan dat hij zijn belofte dat hij hen zou opzoeken, gebroken heeft, terwijl ze zelf opgeblazen zijn door ijdele verbeelding. Ondertussen laten de gelovigen, die de zegelen zijn van Paulus" bediening toe dat deze dwazen hun vader in Christus bespotten, ja, zij verdragen "gaarne de onwijzen" (2 Kor. 11:19). Zo worden deze Korinthiërs onder de wet gebracht, geschaad, nauw gemaakt in hun ingewanden en als het ware gevangen genomen onder de Geest der dienstbaarheid. Zo gedraagt Paulus zich echter niet jegens hen. "Onze mond is opengedaan tegen u, o Korinthiërs, ons hart is uitgebreid. Gij zijt niet nauw in ons, maar gij zijt nauw in uw ingewanden. Nu, om dezelfde vergelding te doen, (ik spreek als tot mijn kinderen) zo wordt gij ook uitgebreid" (2 Kor. 6:11-13).

Bovendien zoals een hart dat nauw is gemaakt door een Geest der dienstbaarheid, is gesloten voor Gods kinderen, de dienaren des Geestes en de Evangelieboodschap, zo is het gesloten, nauw en vergrendeld voor Christus Zelf. Onze gedachten gaan niet naar Hem uit en wij denken niet aan Hem. Wij zien Zijn heerlijke Persoon, ambten en wondervolle werken niet meer en deze worden niet bij vernieuwing aan ons geopenbaard. Het geloof is niet in beoefening en grijpt Hem niet aan om Zijn bloed dat dient tot onze vrede, om Zijn gehoorzaamheid die ons tot rechtvaardigheid gerekend wordt, om Zijn arm die ons kracht geeft en om de volheid van Zijn genade om ons te helpen te bekwaamer tijd. Onze hartstochten gaan niet naar Hem uit en ons hart is niet aan de rechterhand van God, waar Hij zit. Daarom smeekt Hij zo vriendelijk en innemend: "Doe Mij open, Mijn zuster, Mijn vriendin, Mijn duive, Mijn volmaakte!" (Hoogl. 5:2).

- Een ziel die zo lang in deze banden heeft verkeerdt, probeert zich niet te bewegen of te gaan in de wegen der wijsheid. Zij gaat walgen van lezen, luisteren naar het Woord en bidden, zowel persoonlijk als in het gezin. Zij is als een ernstig ziek kind, wiens toestand heel slecht is omdat het niet goed is verzorgd. Het zou zijn dood betekenen als het van zijn plaats werd getild en vooral als het werd geschud. Het wil liever de hele dag stilzitten, dan zijn ledematen bewegen. Een ziel die zo gesteld is, wandelt niet in de geest, maar in de toorn van de wet. "O gij, die Jakobs huis geheten zijt! Is dan de Geest des HEEREN verkort? Zijn dat Zijn werken?" (Micha 2:7). Job redeneerde met "woorden, die niet baten" en nam "het gebed voor het aangezicht Gods weg" Job 15:3,4) in plaats van voortdurend op de Messias te zien, zijn zonden te belijden en te bidden, wat hij had moeten doen om in de ruimte gesteld te worden. "Alzo zou Hij ook u afgekeerd hebben van de mond des angstes tot de ruimte, onder dewelke geen benauwing zou geweest zijn" (Job 36:16).
- Een ziel die zo onder de wet is gebracht, ligt als een behoeftige aan de troon der genade. Hij heeft niet de hele kerk in zijn hart of in zijn mond, hij bidt alleen voor zichzelf. Hij doet dat op een koude, levenloze manier en vraagt maar weinig, alsof God net zo arm is als hij en Zijn hart net zo nauw is als het zijne. Jósafat zoekt de Heere door Elisa alleen om water voor zijn leger te vragen. De profeet zegt hem: "Maakt in dit dal vele grachten. Want zo zegt de HEERE: Gijlieden zult geen wind zien, en gij zult geen regen zien; nochtans zal dit dal met water vervuld worden, zodat gij zult drinken, gij en uw vee, en uw beesten. Daartoe is dat slecht in de ogen des HEEREN" (2 Kon. 3:16). Zo wees hij erop dat de Heere nog grotere zegeningen kon geven. Dit was echter alles waar zij gebrek aan hadden. De profeet Jesaja zegt tegen Achaz: "Eis u een teken van de HEERE, uw God; eis beneden in de diepte, of eis boven uit de hoogte. Doch Achaz zeide: Ik zal het niet eisen, en ik zal de HEERE niet verzoeken. Toen zeide hij: Is het ulieden te weinig, dat gij de mensen moede maakt, dat gij ook mijn God moede maakt? Daarom zal de Heere Zelf ulieden een teken geven; ziet, een maagd zal zwanger worden en zij zal een Zoon baren" (Jes. 7:11-14). Daarom krijgt de arme, benauwde, in de engte gebrachte ziel zo'n vriendelijke aanmoediging: "Ik ben de Heere, uw God, Die u heb opgevoerd uit het land van Egypte; doe uw mond wijd open, en Ik zal hem vervullen" (Ps. 81:11).
- Een ziel die zo in benauwdheid verkeert, is gesloten voor alle goede raad, raadgeving en troost. Hij denkt dat ieder die probeert hem van zijn benauwdheid te verlossen, zijn wonden slechts op het lichtst wil genezen en "vrede, vrede" roept, terwijl er geen vrede is, zodat hij uiteindelijk de beloofde rust niet zal beërven. Zo'n ziel is zelfs bang voor licht, liefde en vrijheid. Een dichter zegt: "Mijn ziel weigerde getroost te worden" (Ps. 77:3). Iemand anders zegt: "Wendt het gezicht van mij af; dringt niet aan, om mij te troosten" (Jes. 22:4).

Ik kom nu tot het vierde punt, om te handelen over:



#### 4. De toorn die in ons werkt.

Deze toorn is *de Geest der dienstbaarheid*. "Want de wet werkt toorn" (Rom. 4:15). Alles wat de gebroken wet uitwerkt, openbaart of werkt in de mens is de toorn, het ongenoegen, de verontwaardiging en de boosheid van God over de zonden van de mens. In de wet wordt deze toorn over alle Goddeloosheid geopenbaard en daarin ligt ze ook opgesloten. De Heere zegt: "Grimmigheid is bij Mij niet." Er is geen grimmigheid bij Hem, als wij op Hem zien en Hem aanschouwen met het oog des geloofs in Christus. Dan kan en zal God niet op ons toornen. Als wij echter weer tot de wet gaan, zullen wij die toorn zeker voelen, omdat wij in dat verbroken verbond niets kunnen vinden dan de toorn Gods en de dood, want de wet is een dodende letter en God schenkt de Geest niet door de wet. Bovendien kan God niet toornen als er geen zonde is, maar als er zonde is, zal God toornen als wij tot de wet gaan. De zonde bedroefde Christus, ze deed Zijn hart smelten in Zijn lichaam, terwijl Hij onze zonden op het hout droeg. Toen Hij verlost werd van onze zonden, werd Hij ook verlost van de toorn van de Vader.

Als de gelovige het zicht op Christus verliest en terugkeert tot het oude juk, heeft dit een droevige uitwerking in het geweten en maakt het de oude mens weer levend. droevige last van dat gebod was echter nooit licht en het juk der dienstbaarheid was nooit zacht. Daarom horen wij veel zielen die genade ontvangen hebben, vaak droevig klagen, als ze onder dit juk verkeren. "Ik ben de man, die ellende gezien heeft door de roede Zijner verbolgenheid. Hij heeft Zich immers tegen mij gewend, Hij heeft Zijn hand de ganse dag veranderd. Hij heeft mijn vlees en mijn huid oud gemaakt, Hij heeft mijn beenderen gebroken. Hij heeft mijn koperen boeien verzwaard. Ook wanneer ik roep en schreeuw, sluit Hij de oren voor mijn gebed. Hij is mij een loerende beer, een leeuw in verborgen plaatsen. Hij heeft mij met bitterheden verzadigd, Hij heeft mij met alsem dronken gemaakt. Hij heeft mijn tanden met zandsteentjes verbrijzeld, Hij heeft mij in de as neergedrukt. En Gij hebt mijn ziel verre van de vrede verstoten, ik heb het goede vergeten" (Klaagl. 3). "Omdat er grimmigheid is, wacht u, dat Hij u misschien niet met een kloep wegstote; zodat u een groot rantsoen er niet zou afbrengen" (Job 36:18). "Want in Mijn verbolgenheid heb Ik u geslagen, maar in Mijn welbehagen heb Ik Mij over u ontfermd" (Jes. 60:10). "Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid, en sloeg hen; Ik verborg Mij, en was verbolgen; Ik zie hun wegen, en Ik zal hen genezen; en Ik zal hen geleiden, en hun vertroosting wedergeven" (Jes. 57:17-18). "In een kleine toorn heb Ik Mijn aangezicht van u een ogenblik verborgen; maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik Mij uwer ontfermen" (Jes. 54:8). 2 "Ik dank U, HEERE! dat Gij toornig op mij geweest zijt, maar Uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij" (Jes. 12:1). Hieruit blijkt duidelijk dat de wet de verdorvenheid van het menselijke hart, de vijandschap van het vleselijke gemoed en de oude mens der zonde gaande maakt. Zo werkt ze de toorn en de grimmigheid van God in het geweten, zodat dit vervuld wordt met toorn, vrees en verschrikking. Door de werking van deze toorn en grimmigheid van de wet, worden de toorn en de grimmigheid van de mens jegens God en zijn medemens gaande gemaakt.

Toen Sara onder deze dienstbaarheid verkeerde, handelde ze hard met haar dienstmaagd, verdreef ze haar uit de tent, deed ze haar vluchten uit haar nabijheid en twistte ze met Abram. "Mijn ongelijk is op u; de HEERE rechte tussen mij en tussen u!" (Gen. 16:5). Er was geen vrede zolang Hagar, een beeld van de berg Sinaï, in haar tent was. Job beschuldigt zijn vrienden en noemt hen "moeilijke vertroosters" (Job 16:2), "leugenstoffeerders, nietige medicijnmeesters" (Job 13:4) en er was geen wijze onder hen. Terwijl deze kastijdende roede op hem was, was Asaf "nijdig op de dwazen, ziende der Goddelozen vrede. Want er zijn geen banden tot hun dood toe. Zij zijn niet in de moeite als andere mensen" (Ps. 73:3-5). Jeremia vervloekte "de man, die zijn vader geboodschapt heeft, zeggende: U is een jonge zoon geboren, verblijdende hem grotelijks! Ja, dezelve man zij als de steden, die de HEERE heeft omgekeerd, en het heeft Hem niet berouwd; en hij hore in de morgenstond een geroep, en op de middagtijd een geschrei. Dat Hij mij niet gedood heeft van de baarmoeder af! Of mijn moeder mijn graf geweest is, of haar baarmoeder als van een, die eeuwiglijk zwanger is!" Jer. 20:15-17).

De grootste en zachtmoedigste mens op de aarde zal onder deze dienstbaarheid sissen als een adder. Deze dienstbaarheid is als een zuurdesem dat zal gisten, dat iedere verdorven begeerte in het hart gaande zal maken, alles in verwarring zal brengen en de ziel zal vervullen met niets dan toorn en wrevel. Als zo iemand niemand heeft om te vervloeken of om mee te twisten, zal hij twisten met alles wat hem voor de geest komt. Jobs vervloeking van zijn geboortedag beslaat een heel hoofdstuk. "Daarna opende Job zijn mond, en vervloekte zijn dag. Want Job antwoordde en zeide:

De dag verga waarin ik geboren ben, en de nacht waarin men zeide: Een knechtje is ontvangen. Diezelfde dag zij duisternis; dat God naar hem niet vragende van boven; en dat geen glans over hem schijne; dat de duisternis en des doods schaduw hem verontreinigen; dat wolken over hem wonen; dat hem verschrikken de zwarte dampen des dags! Diezelfde nacht, donkerheid neme hem in; dat hij zich niet verheuge onder de dagen des jaars; dat 30 hij in het getal der maanden niet kome! Dat hem vervloeken de vervloekers des dags" (Job 3:1-6, 8).

De vijandschap van het hart richt zich, als zij door de Geest der dienstbaarheid wordt opgewekt, niet alleen op mensen en dingen, maar ook op God. "Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God" (Rom. 8:7). Deze vijandschap is een deel van de oude mens dat hij zal vasthouden zolang hij leeft. Job vermenigvuldigde zijn woorden tegen God en loog in zijn recht (Job 34:6). Jeremia zegt: "Vanwege Uw hand heb ik alleen gezeten, want Gij hebt mij met gramschap vervuld. Waarom is mijn pijn steeds durende, en mijn plage smartelijk? Zij weigert geheeld te worden; zoudt Gij mij ganselijk zijn als een leugenachtige, als wateren, die niet bestendig zijn?" Jer. 15:17-18). "Maar Gij hebt hem verstoten en verworpen; Gij zijt verbolgen geworden tegen Uw gezalfde. Gij hebt het verbond Uws knechts te niet gedaan; Gij hebt zijn kroon ontheiligd tegen de aarde. Gij hebt al zijn muren doorgebroken; Gij hebt zijn vestingen neergeworpen. Gij hebt de rechterhand zijner wederpartijders verhoogd; Gij hebt al zijn vijanden verblijd" (Ps. 89:39-41, 43). "De dwaasheid des mensen zal zijn weg verkeren; en zijn hart zal zich tegen de HEERE vergrammen" (Spr. 19:3). Dit zijn enkele van deze zware aanklachten die worden ingebracht tegen de Vader van alle barmhertigheden. Dit bewijst ook de waarheid van de woorden die Hij uitriep, toen Hij Zijn eigen Naam bekendmaakte: "HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid" (Ex. 34:7). Als dat niet zo was, weet ik niet wat er van ons zou worden.

De wet werkt dus toorn (als ze overtreden wordt). Ze brengt de toorn die in haar geopenbaard wordt over ons. Ze werkt de toorn van God in de ziel, maakt de ellendige vijandschap in het hart gaande en vervult het met grimmigheid jegens alles. Zo'n ziel tergt God. Zij benijdt het geluk van de rechtvaardigen en de voorspoed van de bozen. Deze dienstbaarheid vervult de ziel met haat, vervult haar met haat, zodat de mensen elkaar haten. Het hart is vervuld met razernij en is vol vloeken en bitterheid bij ieder kruis en bij alle tegenheden die op zijn weg geplaatst worden, hoewel dit niet naar buiten komt. Zo iemand ziet God als een vijand, Die zijn raad verstoort, zijn voornemens doorkruist, zijn plannen vrijdelt en tegen hem vecht, terwijl hij meent dat hij het goede op het oog heeft en het goed bedoelt. Dit vervult de ziel met zelfmedelijden. Zo iemand zit neer en beschouwt zichzelf als een benadeelde. Hij zal met de rentmeester twisten over iedere penning die aan een ander wordt gegeven en is niet tevreden met de penning die hem gegeven is, omdat hij meent dat hij meer verdiend heeft. Hij stelt de Heilige Israëls grenzen en kan er niet mee instemmen dat de Heere met het Zijne doet wat Hij wil. Hij benijdt het geluk en de staat van alle andere mensen en denkt dat hij het zwaarste lot moet dragen dat de mens ooit is toebedeeld. Daarom is hij overal ontevreden mee en nergens dankbaar voor.

Naar mijn mening is er geen beproeving zo ernstig, geen kruis zo zwaar, geen gewaarwording zo verschrikkelijk, geen oefening zo pijnlijk, geen bedeling zo vreselijk en geen roede die zo diep gaat, als de strijd met het wettische juk der dienstbaarheid. Er is geen genadige Vader meer Die ons toelacht, maar slechts een vertoornd Rechter, Die in grimmigheid op ons neerziet. Wij zijn niet meer gebonden, maar genieten vrijheid. Geluk is verwisseld voor ellende, vrede voor oorlog, vertrouwelijkheid voor schroom, hartelijke vreugde voor koude onverschilligheid, teerheid voor merkbare verachting, innemende liefde voor vreselijke angst, een verzoendeksel voor een oordeelstroon en de beste van onze vrienden verschijnt ons nu als een vijand. Job zegt: "Men is met verschrikkingen tegen mij gekeerd; elk een vervolgt als een wind mijn edele ziel en mijn heil is als een wolk voorbijgegaan. Des nachts doorboort Hij mijn beenderen in mij, en mijn polsaderen rusten niet. Hij heeft mij in het slijk geworpen, en ik ben gelijk geworden als stof en as. Ik schrei tot U, maar Gij antwoordt mij niet; ik sta, maar Gij acht niet op mij. Gij zijt veranderd in een wrede tegen mij; door de sterkte Uwer hand wederstaat Gij mij hatelijk. Hierom is mijn harp tot een rouwklage geworden, en mijn orgel tot een stem der wenenden" (Job 30). Ik kom nu tot mijn vijfde punt.

##### *5. De achterdocht en jaloezie waarmee deze Geest van dienstbaarheid gepaard gaat.*

"Des HEEREN Naam is IJveraar! een ijverig God is Hij!" (Ex. 34:14). "Hoe lang, HEERE? Zult Gij eeuwiglijk toornen? Zal Uw ijver als vuur branden?" (Ps. 79:5). De Geest der dienstbaarheid

gaat altijd gepaard met iets van deze ijver. De bruid in het Hooglied heeft dit zeer pijnlijk ondervonden. Ze weigerde om haar Liefste open te doen en daarom ging Hij weg. Ze zocht Hem, maar ze vond Hem niet; ze riep Hem, maar Hij gaf haar geen antwoord. Hij daalde toen af naar de hof, dat wil zeggen: Hij ging naar de zachtmoedige, ootmoedige en nederige zielen. Dit wist ze en ze smeekte de jongedochters haar te ondersteunen met de flessen en te versterken met de appels, omdat zij krank was van liefde (Hoogl. 2:5). Ze vroeg hun ook dat haar Liefste te zeggen, wanneer zij Hem zagen. Daarom beschrijft ze als volgt wat ze op dat moment voelde. "Zet mij als een zegel op Uw hart, als een zegel op Uw arm; want de liefde is sterk als de dood; de ijver is hard als het graf; haar kolen zijn vurige kolen, vlammen des HEEREN" (Hoogl. 8:6).

Het is gemakkelijk te zien waar de schrijver van het Hooglied deze les leerde. "Daarom vertoornde Zich de HEERE tegen Salomo, omdat hij zijn hart geneigd had van de HEERE, de God Israëls, Die hem tweemaal verschenen was. En hem van deze zaak geboden had, dat hij andere goden niet zou nawandelen; doch hij hield niet, wat de HEERE geboden had. Daarom zeide de HEERE tot Salomo: Dewijl dit bij u geschied is, zal Ik gewisselijk dit koninkrijk van u scheuren, en datzelve uw knecht geven" (1 Kon. 11:9-11). De profeet Ahia ontmoet Jerobeam en zegt dat hij zal heersen over Israël omdat Salomo andere goden gediend heeft. Bovendien belooft God bij monde van Ahia dat God met hem zal zijn en hem een bestendig huis zal bouwen, als hij net als David zal wandelen in de weg van Gods inzettingen. Salomo hoort hiervan en vecht in zijn wanhopige dwaasheid tegen het besluit van God, vastbesloten om Zijn belofte ijdel te maken en Zijn profeet als een leugenaar aan de kaak te stellen. "Daarom zocht Salomo Jerobeam te doden; maar Jerobeam maakte zich op, en vlood in Egypte" (1 Kon. 11:40). Toen Salomo zo in jaloezie was ontstoken, was hij zijn eigen spreuk helemaal vergeten: "Een mens, gedrukt om het bloed ener ziel, zal naar de kuil toevlieden; men ondersteune hem niet!" (Spr. 28:17). God weerhield hem er echter van om dit voornemen uit te voeren, want Salomo zou niet naar de kuil van de hel toevlieden als een moordenaar en hij zou niet met eeuwige stokslagen geslagen worden. "En Ik zal om diens wil het zaad van David verootmoedigen; nochtans niet altijd" (1 Kon. 11:39). En de Heere verwekte Salomo tot tegenpartijder Hadad de Edomiet en God verwekte hem nog een andere tegenpartijder, namelijk Resin, de zoon van Eljada en Jerobeam hief zijn hand op tegen de koning.

Zulke afgoderij en vervreemding van de hartstochten van God, noemt God "de terging van Zijn zonen en dochters" (Deuter. 32:19, Eng. vert.). Omdat Salomo de Heere tot ijver had verwekt door degenen die geen goden zijn, verwekte God hem tot ijver door hen die Zijn kinderen niet waren.

Ook Sara werd gekweld door dit vuur, toen ze in haar wijsheid wilde meewerken aan de komst van het beloofde zaad door haar bed aan Hagar te geven. Toen zij ontving, bleek duidelijk dat Sara onvruchtbaar was en niet Abraham. Ze verdreef Hagar uit de tent om verlost te worden van het kruis dat ze zelf op haar schouders had gelegd. De Engel des Heeren stuurde Hagar weer terug, opdat Sara van haar eigen wegen verzadigd zou worden (Spr. 14:14). Hoe ze dit ervoer, moet ik overlaten aan hen die dit geheim verstaan. Ik geloof dat ze nooit geheel van deze ziekte genas voor ze het beloofde zaad op haar knieën had en de dienstmaagd en haar zoon uit de tent weggestuurd waren.

Als de geest der jaloezie over een mens komt, blijft het daar echter niet bij. Zo iemand is niet alleen jaloers op de liefde en de gunst van God, zodat hij het geluk benijdt van allen die het licht van Zijn gezegend aangezicht genieten, maar hij is ook jaloers op de genegenheid, de welwillendheid en de toejuichingen van alle mensen. Zo iemand kan niet verdragen dat er goed gesproken wordt van een ander; hij beschouwt ieder die geacht wordt als een rivaal. De apostelen twistten wie de grootste zou zijn en toen Johannes en Dakobus begeerden om ter rechter- en ter linkerhand van Christus te mogen zitten in Zijn Koninkrijk - zij veronderstelden dat dit een tijdelijk Koninkrijk zou zijn - namen de andere tien discipelen hen dat zeer kwalijk.

Deze jaloezie loopt vaak uit op *vleselijke* jaloezie. De man is jaloers op zijn vrouw of zij is jaloers op haar man. Zulke zielen bereiden de hele dag hun bittere water en hun as en eisen de grootste offers, "want jaloersheid is een grimmigheid des mans" en der vrouw! (Spr. 6:34) "En hij zal niet bewilligen, ofschoon gij het geschenk vergroot" (Spr. 6:35). Niets kan deze jaloersheid wegnemen, dan datgene wat haar heeft veroorzaakt, want zij is een werking van de Geest der dienstbaarheid en is er een afschuwelijk kenmerk van. Laten zij die de bitterheid ervan gevoeld hebben, waken opdat ze deze dingen niet over zich brengen door God en anderen tot jaloezie te verwekken.

God zendt deze dingen over Zijn volk om de volgende redenen: God is goed, groot en heerlijk en Hij is jaloers op Zijn eigen lof, heerlijkheid en eer en zal die nooit aan een ander geven. God is de

Man van Zijn volk. Hij is jaloers op de liefde, de gehoorzaamheid en de genegenheid van Zijn eigen Kerk en zal niet toelaten dat ze Hem met een hoerachtig hart dienen. God zal niet toelaten dat Zijn kinderen hun knieën buigen en de afgoden eren, zoals Salomo deed, of dat ze een ander in Zijn plaats dienen, een zogenaamd beeld der ijvering, dat tot ijver verwekt" (Ezech. 8:3). Hij zal ook niet toelaten dat hun hart van Hem vervreemdt en vervuld wordt met hebzucht en liefde voor het geld zoals Israëls hart daarmee vervuld werd. Dit verwekte God tot toorn. Hij zal ook niet toelaten dat onze ongeregelde genegenheid, die een lid is van de oude mens, zich geheel richt op het schepsel, zoals Davids genegenheid naar Absalom, Jakobs genegenheid naar Rachel, Jefta's genegenheid naar zijn dochter, Jakobs genegenheid naar Jozef en Eli's genegenheid naar Hofni en Pinehas uitging. Deze dingen die God naar de kroon steken, moeten weggenomen worden, anders zullen ze tot een strik worden voor degene die erin opgaat. Als God verwekt wordt tot grimmigheid, toorn en ijver omdat Zijn volk Hem tergt, zal Hij een Geest der dienstbaarheid over hen brengen en hen bezoeken met de grimmigheid, toorn en ijver waartoe zij Hem verwekken.

Dit zien wij ook bij Eli. "Waarom slaat gijlieden achteruit tegen Mijn slachtoffer, en tegen Mijn spijsoffer, hetwelk Ik geboden heb in de woning; en eert uw zonen meer dan Mij?" (1 Sam. 2:29). Zij sloegen achteruit tegen Gods slachtoffer. Dit tergde de Heere. Zij misbruikten de vrouwen die kwamen tot Gods huis tot het volk walgde van de offeranden des Heeren. Dit is de Heere bedroeven. Eli eerde zijn zonen meer dan God door hun uit genegenheid het priesterambt niet te ontnemen en daardoor werd God onteerd. God doet dit alles op Eli's eigen hoofd neerkomen: Samuël zal Eli tergen, zoals zijn zonen God getergd hebben. "En gij zult een vijand aanschouwen in Mijn woning en er zal te genen dage een oud man in uw huis zijn. Doch de man, die Ik u niet zal uitroeien van Mijn altaar, zou zijn om uw ogen te verteren, en om uw ziel te bedroeven" (1 Sam. 2:32-33, Engelse vert.). Zo zou Eli een vijand, een rivaal, zien in Gods huis, die zijn ogen zou verteren. Hij zou deze vijand bezien met een achterdochtig en jaloers oog tot droefheid van zijn hart. Daarna begint God hem te tergen. Hij spreekt tot Samuël, hoewel hij een kind is, en niet tot Eli. Als God tot ijver wordt verwekt, zet Hij hen die Hem tergen als het ware op Zijn eigen plaats. Dan vraagt Hij hun hoe zij dit ervaren en zegt: "Doet gij dit niet zelve, doordien gij de HEERE, uw God, verlaat?" Jer. 2:17). Dit is niets meer dan de wet der vergelding: maat voor maat. Ik kom nu tot mijn zesde punt.

#### *6. Opstand en ontevredenheid.*

Jona wordt bevolen om naar Ninevé te gaan. Hij is opstandig en gaat naar Joppe om te vluchten naar Tarsis van voor het aangezicht van God. Hij wordt overboord geworpen en zinkt weg in de diepte van de hel. Dan wordt hij ootmoedig gemaakt en bidt met zijn ganse hart. God trekt hem weer op uit de diepte en herhaalt Zijn opdracht om naar Ninevé te gaan. Jona gaat en brengt daar zijn boodschap en dat was alles wat God van hem had gevraagd. Hij had toen naar huis kunnen gaan als hij wilde. Jona zoekt echter een andere twist. Hij is net als de vrouw van Lot, die achterom zag om te zien wat er van Sodom geworden was. Jona "maakte zich een verdek, en zat daaronder, totdat hij zag, wat van de stad zou worden" Jona 4:5). Hij heeft geen opdracht gekregen om dit te doen. Hij had de uitwerking van zijn boodschap aan God over kunnen laten. Jona verwacht dat alle gebouwen dooreen aardbeving omvergeworpen zullen worden of dat er een bijzonder oordeel zal plaatsvinden. God doelt echter op de omkering van de afgoderij. Jona verwacht dat alle mensen spoedig schreeuwend ter helle zullen varen, maar God wil dat ze allemaal tot de hemel zullen roepen. Hij begint te tonen dat hij boos is op God en God verwekt een oostenwind en plaagt Jona. Jona wordt moe en dat heeft hij verdiend, maar God wordt 'moede noch mat' Jes. 40:28). God doet een wonderboom opkomen en Jona verblijdt zich. God slaat de boom en Jona is weer boos. "Billijk is mijn toorn ontstoken ter dood toe" Jona 4:9). En als hij sterft, wat zal er dan gebeuren? Ninevé zal desondanks staande blijven. Zijn boodschap was dat de stad zou worden omgekeerd en niet dat ze verwoest zou worden. Hieruit blijkt (wat ieder weet) dat God niet "antwoordt van al Zijn daden" (Job 33:13).

Jeremia vlucht voor zijn werk en is vastbesloten om het nooit meer te doen. Gods grimmigheid zal komen als een wervelwind en niet één profeet zal voor Israël in de bres staan. Een Joodse krijgsoverste grijpt hem en bracht hem terug, omdat hij hem houdt voor een verrader die tot de Chaldeeën wil overlopen. Hij wordt naar de vorsten gebracht. Zij zijn boos op hem, slaan hem en werpen hem in de gevangenis der. 37:13-14). Mozes begeert onmiddellijk gedood te worden, opdat hij zijn eigen ellende niet zal zien.

Een ziel die zo onder de Geest der dienstbaarheid verkeert en wordt geplaagd door een wettisch geweten, is nergens gelukkig. De psalmdichter begeerde de vleugels van een duif om weg te vliegen en ver weg in de woestijn neer te strijken. Iemand anders wenste dat hij de geest gegeven had zodra hij uit de baarmoeder was uitgegaan en dat geen oog hem had gezien. Een ander begeerde een herberg der wandelaars, dan zou hij zijn volk verlaten en van hen trekken der. 9:2). Elia smeekte de Heere om hem weg te nemen, maar dat was niet naar Gods wil.

Iedere verdrukking onder deze Geest der dienstbaarheid is ongewoon en werkt ontevredenheid. "Want het is geen vijand die mij hoont, anders zou ik het hebben gedragen; het is mijn hater niet die zich tegen mij groot maakt, anders zou ik mij voor hem verborgen hebben. Maar gij zijt het" (Ps. 55:13-14). Dat is alles behalve het goede. Lea benijdt de schoonheid van Rachel. Rachel benijdt Lea om haar vruchtbaarheid. Niets hiervan wordt echter ervaren, als de liefde van Christus wordt genoten. Ik zal nu overgaan tot mijn zevende punt.

#### *7. Vertwijfelingen wanhoop.*

De werkingen van deze Geest der dienstbaarheid en het merkbare ongenoegen van God dat daarin wordt ervaren, buigen de ziel terneer. "Ik ben uitermate zeer nedergebogen; ik ga de ganse dag in het zwart" (Ps. 38:7). De Heilige Geest Gods is bedroefd en werkt niet als Trooster. Daarom moet Gods volk klagen: "De trooster, die mijn ziel zou verkwikken, is verre van mij" (Klaagl. 1:16). "En Gij hebt mijn ziel verre van de vrede verstoten, ik heb het goede vergeten. Toen zeide ik: Mijn sterkte is vergaan, en mijn hoop van de HEERE" (Klaagl. 3:17-18).

De merkbare aanwezigheid van God schijnt geheel weggenomen te zijn en er is niets overgebleven dan een bitter besef van ons verlies en de herinnering aan de vorige gelukkige dagen. De ziel is al gauw geneigd om aan te nemen dat deze dagen voor altijd voorbij zijn. "Och, of ik ware gelijk in de vorige maanden, gelijk in de dagen toen God mij bewaarde! Toen Hij Zijn lamp deed schijnen over mijn hoofd, en ik bij Zijn licht de duisternis doorwandelde. Gelijk als ik was in de dagen mijner jonkheid, toen Gods verborgenheid over mijn tent was; toen de Almachtige nog met mij was, en mijn jongens rondom mij; toen ik mijn gangen wies in boter, en de rots bij mij oliebekken uitgoot" (Job 29:2-6).

Het terugzien op vroegere genietingen en geestelijke maaltijden is de voornaamste bezigheid van een ziel, die zo gesteld is. De verloren zoon zei: "Hoe vele huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood, en ik verga van honger!" (Luk. 15:17). Uit vrees dat hij zou veroordeeld worden als een afvallige of huichelaar in Sion, wilde hij zelfs wel dienen als een gewone dienstknecht. "Ik heb gezondigd tegen de Hemel, en voor u. En ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden; maak mij als een van uw huurlingen" (Luk. 15:18-19). Zo deden zijn wettische dienstbaarheid en de schuld in zijn geweten hem tot zichzelf inkeren.

Dan kunnen wij echter de vraag stellen waarom zulke begenadigde mensen, met name iemand als Job, die door het geloof zo'n goede getuigenis verkreeg en van wie God zo'n heerlijk getuigenis gaf dat Hij hem aanduidde als "een man oprecht en vroom" (Job 1:8), die overvloedig was in alle goed woord en werk, opnieuw tot hun oefening in wettische dienstbaarheid moeten verkeren? Dat hij overvloedig was in goede werken, blijkt duidelijk uit wat hij zegt: "Ik heb een verbond gemaakt met mijn ogen" om mijn hart rein te houden (Job 31:1). "Zo ik met ijdelheid omgegaan heb, en mijn voet gesneld heeft tot bedriegerij" (vs. 5). "Zo mijn gang uit de weg geweken is, en mijn hart mijn ogen nagevolgd is, en aan mijn handen iets aankleeft. Zo moet ik zaaien, maar een ander eten" (vs. 7, 8). "Zo ik versmaad heb het recht mijns knechts, of mijner dienstmaagd, als zij geschil hadden met mij" (Vs. 13). "Zo ik de armen hun begeerte onthouden heb, of de ogen der weduwe laten versmachten; en mijn bete alleen gegeten heb, zodat de wees daarvan niet gegeten heeft" (vs. 16, 17). "Zo ik iemand heb zien omkomen, omdat hij zonder kleding was, en dat de nooddrufte geen deksel had; zo zijn lenden mij niet gezegend hebben, toen hij van de vellen mijner lammeren verwarmd werd" (vs. 19, 20). "De vreemdeling overnachtte niet op de straat; mijn deuren opende ik naar de weg" (vs. 32). "De blinden was ik tot ogen, en de kreupelen was ik tot voeten" (Job. 29:15). "En ik verbrak de baktanden des verkeerden, en wierp de roef uit zijn tanden" (vs. 17). "Het hart der weduwe deed ik vrolijk zingen" (vs. 13). Hij had velen onderwezen, zijn woorden hadden degenen die vielen, ondersteund en de zwakke knieën versterkt. "Och, of ik een had die mij hoorde! Zie, mijn oogmerk is dat de Almachtige mij antwoorde, en dat mijn tegenpartij een boek schrijve. Zou ik het niet op mijn schouder dragen? Ik zou het op mij binden als een kroon. Het getal mijner

treden zou ik hem aanwijzen; als een vorst zou ik tot hem naderen" (Job 31:35-37). "Hij wege mij op in een rechte weegschaal, en God zal mijn oprechtheid weten" (Job 31:6).

U vraagt misschien: *Zijn dit geen goede werken?*

Ik moet antwoorden: Ja, dat zijn het zeker. Was hij zo dan niet vruchtbaar en overvloedig in het werk des Heeren? Ja, dat was hij zeker. Maar hij noemt al deze dingen zijn eigen werken. Ik deed dit en ik deed dat. Hij erkent echter nergens de hulp en de kracht -van God, die in hem werkte "het willen en het werken". Hij geeft zichzelf de eer van al zijn goede werken en berooft God zo van de heerlijkheid van Zijn genade. Als hij rijk was, wie heeft hem dan rijk gemaakt? Als hij het kwaad schuwde, wie heeft hem dan een teer geweten en de vrees voor het kwaad gegeven? David zegt: "Want wie ben ik, en wat is mijn volk, dat wij de macht zouden verkregen hebben, om vrijwillig te geven als dit is? Want het is alles van U, en wij geven het U uit Uw hand" (1 Kron. 29:14). Wat maakte Job anders? Als hij velen onderwees, wie gaf hem dan wijsheid? Als hij zwakke handen sterkte, vanwaar kwam dan de zegen en de kracht? Job geeft zichzelf de eer van al deze dingen, maar God was de Werkmeester en de Auteur van al deze goede dingen en Hij zal Zijn eer aan geen ander geven.

"Kom Job, zegt God, u hebt wonderen verricht. Ik moet vanwege al deze goede vruchten, die door Mijn Geest werden voortgebracht, wel zeer bij u in de schuld staan. U roept de Almachtige aan om een antwoord. U noemt Mij uw Tegenpartijder. U zou willen dat Ik een boek had geschreven over alles wat u hebt gedaan. Gij zoudt het op uw schouder dragen en op u binden,; als een kroon. Als een vorst zoudt gij tot Mij naderen. U wilt gewogen worden in een rechte weegschaal, opdat Ik zou weten dat u oprecht bent. U wilt met God richten. U zegt Mij genoeg over wat u hebt gedaan, maar u zegt er niets over dat Ik in u het willen en het werken werk. Daarom zal Ik niet meer in u werken. Mijn aanwezigheid, Mijn bezoeken, de dauw van Mijn genade zal Ik wegnemen. Ik zal Mijn wet en haar eisen in uw geweten leggen en gij zult zien wat de wet eist en hoe zeer uw gehoorzaamheid tekort schiet als ze gemeten wordt naar die regel. Door die wet zal Ik u Mijn genade niet schenken en Ik zal daardoor ook niet in u werken. De wet is het boek waarin uw schulden staan opgetekend en ze is het handschrift der zonde. Open uw boeken en zie wat Ik u schuldig ben en u Mij schuldig bent. Door die wet zult gij uw zonden leren kennen en in die wet zal Ik Mijn aangezicht verbergen. Dan zal Ik zien hoe het u zonder Mij vergaat, zoals gij gezegd hebt: 'Waarom verbergt Gij Uw aangezicht, en houdt mij voor Uw vijand? Zult Gij een gedreven blad verbrijzelen, en zult Gij een droge stoppel vervolgen? Want Gij schrijft tegen mij bittere dingen; en Gij doet mij erven de misdaden mijner jonkheid.'" Job 13:24-26.

Job is nu gekomen tot de donkere berg. Gods aangezicht is verborgen. Hij voelt dat de wet toorn werkt in hem. Gij "houdt mij voor Uw vijand" Job 13:24. Het handschrift is voor hem. "Gij schrijft tegen mij bittere dingen." Door de wet is de kennis der zonde. "Gij doet mij erven de misdaden mijner jonkheid."

"Waarom schreeuwt u het uit Job? Dit is de rechte weegschaal van Mijn heiligdom, waarin u gewogen wilde worden. Ik ben nog niet klaar met u. Ik zal u wegnemen van voor het verzoendeksel: het Rantsoen, waarvoor Ik heb gezorgd, de Borg en de Verlosser, Die Ik heb gegeven, zult u voor een tijd niet zien. Ik zal tot u naderen in Mijn toorn en zitten op een oordeelstroon, want u kent nog maar weinig van Mij, hoewel gij zegt: 'Nog doet Gij Uw ogen over zulk een open; en Gij betreft mij in het gericht met U' (Job 14:3). En: 'Och, of Gij mij in het graf verstaakt, mij verborgt, totdat Uw toorn zich afkeerde; dat Gij mij een bepaling stelt, en mijner gedachtig waart!' (Job 14:13). Nu Job, u staat nu voor de oordeelstroon en voelt hoe Ik in de wet tegen u toorn omdat u een overtreder bent. Waar zijn nu al uw goede werken? Zullen zij voor u antwoord geven? O nee, als Ik met u in het gericht zal treden, zult gij Mij niet op één van de duizend vragen antwoord kunnen geven. Zelfs als u in deze rechte weegschaal gewogen wordt, komt u tekort, Job.

Ach, Heere, dat kom ik inderdaad, "stel mij een Borg bij U"

Waar wilt gij nu heengaan, Job?

O, Heere, laat mij gaan tot de troon Uwer genade. O, dat ik wist waar ik U vinden mocht, ik zou tot Uw stoel komen.

Waarom wilt u daarheen gaan, Job? Waarom wilt u weggaan van de oordeelstroon, van het handschrift, van de toorn van God en van een vertoornd Rechter?

Daar bij het verzoendeksel "zou de oprechte met Hem pleiten; en ik zou mij in eeuwigheid van mijn Rechter vrijmaken." Job 23:7.

Stel u voor dat een kind van God, net als Job, de voorrechten en de zegeningen die vloeien uit het verzoendeksel, heeft genoten, kennis heeft aan de dauw van Gods genade, gezegend is met bezoeken van God, heeft ervaren dat de lamp van God op zijn hoofd heeft geschinen, de Almachtige met hem is geweest en Zijn heerlijkheid opnieuw in hem is geopenbaard (Job 29). Ik zeg u, dat zo'n ziel wel vervuld moet worden met wanhoop als zij gebracht wordt onder de duisternis van de oude berg (waar Gods aangezicht is verborgen), als zij geplaatst wordt voor het handschrift van de wet, als haar verdorven begeerten worden opgewekt, als zij de misdaden van haar jonkheid erft en als zij de toorn van God voelt, ja de verschrikkingen, de vloeken en de bedreigingen van de wet. Al deze "pijlen des Almachtigen zijn in mij (zegt Job), welker vurig venijn mijn geest uitdrinkt; de verschrikkingen Gods rusten zich tegen mij" (Job 6:4).

Ik zeg dat een ziel waarmee zo wordt gehandeld, die zo moet voelen wat het is om voor een oordeelstroon geplaatst te worden, die gebracht wordt onder de banden der wet, die gegrepen wordt door de handen van een vertoornd God en die - terwijl hij deze toorn voelt - door de satan verleid wordt om de Almachtige te lasteren, omdat Hij als zo'n vertoornd God voor hem verschenen is, niets dan afkeer en vertwijfeling kan voelen onder dit werk van de wet. "Zult gij, om te bestraffen, woorden bedenken, en zullen de redenen des misnoedigen voor wind zijn?" (Job 6:26).

Er zijn enige dwazen onder de belijders die zeggen dat een gelovige niet opnieuw met het juk van de wettische dienstbaarheid bevangen kan worden. Zij zeggen dat dit de werking van de verdorven lusten van de mens en de verleidingen van de satan zijn. De Geest der waarheid noemt dit echter "de grimmigheid Gods, de toorn Gods, de pijlen van God, de verschrikking van God, de gramschap van God, de brandende ijver van God, de zware hand Gods, de twistingen van God en de oordelen van God". Zolang deze dwazen geen onderscheid kunnen maken tussen de wet van God en hun eigen verdorven lusten, tussen de pijlen van God en de vurige pijlen des satans, weten ze niets van het onderwijs van God en moeten ze zwijgen, ras zijn om te horen en traag om te spreken en zichzelf niet als meesters opwerpen, opdat ze niet "in het oordeel des duivels" vallen (1 Tim. 3:6).

In werkelijkheid is dit de situatie en de staat van deze mensen. Zij denken bij zichzelf dat hun belijdenis voortreffelijk is en toch kennen ze dit Goddelijke onderwijs niet. Daarom noemen zij het knagen van hun geweten, hun vrees, hun bezorgdheid en hun dienstbaarheid de werkingen van de oude mens en de list van de satan tegen hen. Ze menen dat ze de goede strijd des geloofs strijden als ze onder al deze dingen niet wanhopig worden. In waarheid zijn dit echter de toorn Gods, de dienstbaarheid van de wet, de vloek van de wet die in hun ziel werkt vanwege hun huichelachtige belijdenis. Ze missen de genade van God en zijn niet door God bekeerd. Daarom is hun strijd niet anders dan slaan in de lucht. Het is niet de strijd des geloofs, maar die van opstand. Het is niet een strijd tegen de satan, maar tegen God en het geweten. God maakt dit openbaar in iedere belijder die hij overgeeft aan de hardheid van zijn hart, een schrikkelijke verwachting van het oordeel, verderfelijke ketterijen, openlijke Goddeloosheid, krankzinnigheid en zelfmoord.

Ik ga nu verder met mijns achtste punt.

#### *8. De merkbare dorheid en vruchteloosheid waarmee deze wettische dienstbaarheid gepaard gaat.*

God schenkt Zijn Geest niet door de wet en zonder de werking van de Geest kan er geen vrucht zijn. Gods nabijheid geeft verkwikking, maar in de wet zal Zijn nabijheid nooit genoten worden. Wij zullen geen goede vruchten voortbrengen, tenzij wij in de wijnstok blijven. Onder het juk van de wet zal er niets zijn wat nuttig is voor de merkbare vereniging en gemeenschap met Christus; onze vreugde zal verdorren en onze liefde verkouden. Deze belijders zullen niet bloeien als een roos, omdat God hen in de ruimte stelt, ze zijn niet hemelsgezind en genieten geen leven en vrede. Ze voelen niets dan Gods toorn in hun hart, de opstand van de mens en de aanslagen van de satan. Van buiten is alles somber, ze krijgen te maken met nieuwe benauwdheden en niets verloopt zoals zij dat willen. Een predikant die onder deze geest verkeert, kan razen en tieren, menen dat hij de mensen zo bang kan maken dat ze hun zonden laten en hen naar de hemel drijven met de zweepslagen van de verschrikking van de wet en de donder van het oordeel, maar het is allemaal tevergeefs. Zondaren worden hier alleen door verhard en Gods kinderen komen om. Dit is niet

beter dan wanneer wij proberen 'de Geest der genade Zelf te dwingen en haar metgezel vrijheid te binden', zoals Milton zegt. Zo'n ziel die opnieuw met het juk der dienstbaarheid bevangen is, kan anderen alleen maar in de banden brengen. Hij kan alleen maar klagen, zuchten onder zonde, spreken over zijn twijfels, vrees en verschrikkelijke bezorgdheid. Zijn gesprekken gaan over niets anders dan over verschrikking, vrees, kwelling, banden, toorn, angst, dood en oordeel. De dingen waarover hij spreekt, laat hij achter zich waar hij ook gaat. Hij is onvruchtbaar in zijn ziel, onvruchtbaar in zijn binnenkamer, onvruchtbaar in zijn gezin, onvruchtbaar op de preekstoel, onvruchtbaar in de bank, onvruchtbaar in de kerk en onvruchtbaar in de wereld. Door de wet krijgen wij geen olie, geen zout, geen vreugdeolie, geen smakelijke spijs en geen water des levens. De wet is een donkere en dorre berg in een onvruchtbaar land. Wie daarheen gaat, is vervuld met duisternis en zijn woorden zijn vol verwarring, ijdelheid en tegenstrijdigheid en hij spreekt zichzelf tegen. Zulke zielen zijn verdroogd als een potscherf, hun vreugde is vergaan en ze hebben reden om met anderen uit te roepen: "Ik word mager, ik word mager, wee mij!" Jes. 24:16).

Deze arme, blinde zielen, die ons zeggen dat de dienstbaarheid van de wet nooit meer kan komen over een kind van God, maar dat al deze banden, vrees, toorn en verschrikking slechts roerselen van onze verdorven lusten zijn, zouden ons eens moeten zeggen hoe er verdorvenheid kan zijn zonder de wet. "Want waar geen wet is, daar is ook geen overtreding" (Rom. 4:15). "De bewegingen der zonde zijn door de wet" (Rom. 7:5). De kracht van de zonde ligt in de wet, want door de wet is de kennis der zonde. De wet is gegeven, opdat de overtreding overvloedig zou worden. De zonde neemt oorzaak door het gebod en werkt in de leden door het gebod. De wet is het boek waarin de schulden van de mens staan opgetekend en openbaart de toorn van de Schuldeiser jegens de schuldenaar. In Christus wordt de zonde weggenomen en kunnen wij God behagen, maar dat kan niet op een andere manier. Als wij menen dat alleen de satan onze verdorven lusten in beroering brengt, maken wij hem tot iemand die tegen zichzelf verdeeld is. "Wanneer een sterke gewapende (een niet ontwaakte zondaar) zijn hof bewaart, zo is al wat hij heeft in vrede" (Luk. 11:21). Zijn werk is om Gods afkerige kinderen in slaap te sussen of te brengen tot vleselijke zorgeloosheid, zoals hij deed bij David toen hij in de zonde gevallen was. Het was niet de satan, maar God, Die hem bij monde van Zijn profeet, uit zijn dodelijke slaap wekte. Daarom is de wet een vreselijke roede ter kastijding in de hand van God. Een uitverkoren vat krijgt niet te doen met Gods wraakvorderende toorn, omdat Christus voor hem heeft betaald. Toch ervaart een gelovige die onder de Geest der dienstbaarheid verkeert en weer teruggekeerd is naar de wet, niets anders dan dat de toorn van God in hem werkt, zoals er staat geschreven: "In Mijn verbolgenheid heb Ik u geslagen" Jes. 60:10). "Gij zijt toornig op mij geweest, maar Uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij" Jes. 12:1). "Want een ogenblik is er in Zijn toorn, maar een leven in Zijn goedgunstigheid; des avonds vernacht het geweest, maar des morgens is er gejuich" (Ps. 30:6). "In een kleine toorn heb Ik Mijn aangezicht van u een ogenblik verborgen; maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik Mij uwer ontfermen" Jes. 54:8). Dit brengt mij tot het negende punt, namelijk

#### *9. Afkerigheid en omwil om al het goede te doen.*

Op veel plaatsen spreekt de Schrift tegen een ziel die niet in de beloften kan geloven. Het hart van zo'n mens is gesloten, de Bijbel is een gesloten boek voor hem en daarom leest hij er niet graag meer in. "Bekeer u, en doe de eerste werken" (Openb. 2:5).

De inzetten zijn als een uitgedroogde borst. Hij kan de goede boodschap niet met geloof ontvangen en daarom komt hij met tegenzin. Hij wordt meer gedreven door angst dan getrokken door liefde. "Ik heb tegen u, dat gij uw eerste liefde hebt verlaten" (Openb. 2:4).

De blijde gezichten van Gods levende kinderen zijn hem eerder tot droefheid en benauwdheid dan tot verheuging. Hij moet ze wel benijden, zelfs in Gods huis. Hij kijkt naar hen met een jaloers oog en stelt vaak vast dat hij is als Saul, die David haatte toen hij door God was verlaten. Zo'n ziel zucht: "Iedere preek die ik hoor, zal in het gericht tegen mij opstaan en mijn oordeel verergeren." Als de sterke hand Gods niet over hem was, zou hij niet wandelen in de wegen van Sion. Als hij samenkomt met christenen, wordt slechts zijn naaktheid openbaar. Er is "kaalheid in plaats van haarvlechten" Jes. 3:24). Bij tijden verkiest hij het om alleen te zitten "als een eenzame mus op het dak", als "een roerdomp der woestijn" en "een steenuil der wildernissen" (Ps. 102:7, 8). Ja, hij zou liever de hoek omgaan of een straat oversteken dan een kind van God ontmoeten, dat wandelt in het licht van het aangezicht des Heeren.



Het gebed in het gezin en in de binnenkamer is vruchteloos, daarom begeeft hij zich met tegenzin tot het gebed en bidt hij vol droefheid, terwijl hij vervuld is met slaafse vrees en met merkbaar ongenoegen. Omdat hij merkt dat hij niet dicht tot God kan naderen en geen vrucht ziet op zijn gebed, veracht hij in het bidden. "Doch gij hebt Mij niet aangeroepen, o Jakob! als gij u tegen Mij vermoeid hebt, o Israëll" Jes. 43:22).

Omdat zijn liefde verkild en verkoud is en zijn hart is gesloten voor de zaak van God en voor de arme en behoeftige huisgenoten des geloofs, is hij geen blijmoedige gever. Verre van dat. Als begeerlijkheid één van zijn boezemzonden was, zal zijn hart er weer naar uitgaan. Hij zal de begeerlijkheid aankleven, hoewel hij zich ervoor schaamt. Omdat hij geen troost vindt bij God of bij Zijn kinderen, staat hij koud en onverschillig tegenover God en Zijn volk. Ik kom nu om hem verder te ontdekken in het tiende punt.

*10. Zijn wettische strijden tegen de zonde en de verdorvenheid terwijl hij onder deze Geest der dienstbaarheid verkeert.*

Hij merkt dat zijn ziel vol bitterheid is en dat hij is geërgerd. Hij murmureert en is inwendig boos op alles wat niet naar zijn zin is. Het lijkt dan ook wel of hij niets goed kan doen. Hij is koppig en weerspannig. God schijnt met hem in tegenheid te wandelen en hij wandelt in tegenheid met God. Hij is verkeerd en God houdt Zich verdraaid bij hem (2 Sam. 22:27). Hij wordt Gode vijandig en is bezet met harde gedachten over God, die soms ondoordacht over zijn lippen komen. Het is zoals de profeet zegt: "Uw tong dicht onrecht" (Jes. 59:3). Hij vecht hard tegen deze verdorven lusten, maar desondanks wordt hij er niets minder door beroerd. Hij staat op in de morgen en is vastbesloten om zijn gangen nauwlettender gade te slaan en meer dan ooit op zijn hoede te zijn. Als hij 's avonds echter de rekening opmaakt, staat hij er net zo voor als altijd of nog erger. Dan heeft hij allemaal goede voornemens en doet hij beloften en geloften. Het is echter allemaal tevergeefs. Hij breekt ze allemaal met gedachten, woorden en werken. Door de wet zal hij nooit geestelijke kracht ontvangen tot versterking van de inwendige mens. Er is geen hulp dan uit het heiligdom, geen kracht dan uit Sion.

Nu besluit hij met Job om alles maar op te geven, kome wat komen zal, of zichzelf anders te verharderen in zijn droefheid. Dan trekt een andere wolk van merkbaar ongenoegen zich samen boven zijn hoofd. Vrees, verschrikking en de verwachting van groter onheil dat komen gaat, brengen hem opnieuw in beroering. Hij gaat weer aan het werk en merkt spoedig dat hij weer in dezelfde gracht is gevallen en dat zijn kleren van hem gruwen (Job 9:31). Hij verwondert zich over de dingen die over hem gekomen zijn. Hij kan niet over zichzelf en over zijn staat oordelen en weet ook niet wat hij moet zeggen. "Ben ik oprecht, Hij zal mij toch verkeerd verklaren. Ben ik oprecht, zo acht ik toch mijn ziel niet" (Job 9:20-21). Hij weent, smelt weg in tranen en belijdt zijn zonden, zijn ogen druipen van tranen tot God. Een andere vloedgolf van Gods toorn overspoelt hem. Hij wordt opnieuw verhard en voelt zichzelf zo koppig als een ezel en zo opstandig als de satan. "Houd op, zet van mij af, dat ik mij een weinig verkwikke" (Job 10:20). "Hoe lang keert Gij U niet af van mij, en laat niet van mij af, totdat ik mijn speeksel inzwelge?" (Job 7:19). Gij verzadigt mij met bitterheden en geeft mij gallewater te drinken. Hij wil zijn vroegere belijdenis zorgvuldig toetsen aan Gods Woord, maar zijn verstand is te verduisterd om een goed oordeel te vellen en hij is te verward om enige zekerheid te kunnen verkrijgen. Heeft God mij rechten gegeven of niet? Is mijn geloof oprecht of heb ik het mijzelf toegeëigend? Als dat laatste waar is, heb ik de onvergeeflijke zonde gedaan. Zijn hart en zijn vlees bezwijken bij deze gedachte en een geest van zwaarmoedigheid doet hem wegzinken. Een lichtstraal schijnt in zijn hart, maar daarna is het onmiddellijk weer duister. Hij krijgt een belofte, maar die schenkt hem geen kracht of bevrijding. Hoop verlevendigt hem en de ziel versmelt, maar dit alles "gaat voorbij als een wolk" (Job 30:15, Engelse vert.). Een enkel woord aan het eind van een preek en dat is alles. Soms wordt dat zelfs bedeesd terzijde geschoven en in gedachten toegepast op een ander die meer verdiensten heeft. Hij kan zijn geweten niet behagen en zijn geweten zal zich ook niet met hem verzoenen. Hij voelt zich ellendig en maakt alles om zich heen ellendig. Vreugde is "liederen zingen bij een treurig hart" (Spr. 20:25). Daarom haat hij vreugde. Hij houdt niemand gezelschap dan zij die in het ziekenhuis verkeren. Als hij iemand ontmoet die ellendiger is dan hij, zal hij hem proberen te troosten en die troost aan zijn patiënt voorhouden, die hij zelf niet kan aanvaarden.

Hij zal neerzitten en met God twisten. Als hij echter hoort dat een ander dit doet, zal hij hem zijn opstandigheid verwijten. Hij uit kritiek op Gods Woord, maar hij kan niet verdragen dat een ander

dat doet. In zijn hart vaart hij uit tegen de predikant en de preek, maar hij zal niet toestaan dat iemand anders een van beide in een kwaad daglicht stelt. Hij wil rust, maar hij is er bang voor. Hij wil troost, maar hij weigert die te aanvaarden. Hij wil genezen worden, maar hij haat hen die hem proberen te genezen, opdat de breuk niet op het lichtst geheeld zou worden en zij zouden roepen: "Vrede!", terwijl God niet van vrede gesproken heeft. Hij onthoudt zich van eten, hij vast en eet bittere saus. Hij heeft gewetensbezwaren tegen allerlei dingen: Raakt niet, smaakt niet en roert niet aan. Hij is echter nog steeds onvruchtbaar. Ik kom nu tot het elfde punt.

#### 11. *Wat de ellendige vruchten zijn van deze wettische arbeid.*

Al dit strijden tegen de zonde in eigen kracht, heeft dezelfde uitwerking als het voornemen van Petrus. Het geeft deze mens alleen over in de handen van de zonde en in de zeef van de satan, want zonder Christus kan hij niets doen. Iedere keer als hij zondigt, is er weer een nieuwe aanleiding voor de toorn van de wet en een nieuwe zaak waarvan zijn geweten hem kan beschuldigen. Dit zal zijn vrees opwekken en allerlei verschrikkingen over hem brengen. "Indien ik zondig, zo zult Gij mij waarnemen, en van mijn misdaad zult Gij mij niet onschuldig houden. Gij vernieuwt Uw getuigen tegenover mij, en vermenigvuldigt Uw toorn tegen mij; verwisselingen, ja, een heirleger, zijn tegen mij" (Job 10:14, 17).

Onder deze ijdele arbeid is zijn hart altijd verhard. Het arme schepsel kan kreunen tot zijn borst er pijn van doet, maar zijn hart zal niet breken. Ook kan hij zijn ziel niet uitgieten voor God of een boetetraan plengen zonder een straal van de Zon der gerechtigheid en het gebeurt zelden dat hij daardoor langere tijd wordt verlicht. "Waarom doet Gij ons van Uw wegen dwalen, waarom verstokt Gij ons hart, dat wij U niet vrezen?" (Jes. 63:17).

Deze wettische arbeid gaat gepaard met diepgaande teleurstellingen. Deze mens belooft zichzelf rust hier op aarde, maar hij vindt er geen. Hij verwacht verlichting van dit boek en onder die predikant. Hij denkt dat de morgen vrede zal brengen en dat alles de volgende sabbat goed zal komen. Geen van zijn gedachten wordt echter bewaarheid. "Uitgerukt zijn mijn gedachten, de bezittingen mijns harten" (Job 17:11).

Hij komt al gauw tot de slotsom dat wat hij vroeger heeft ondervonden van de Goddelijke gunst niets was dan een strik. Hij meent dat dit alles hem slechts een geschikt doelwit heeft gemaakt voor Gods grimmigheid en dat God zijn ootmoedige belijdenissen uit het verleden zal gebruiken en hem uit zijn eigen mond zal veroordelen. "Hij heeft Zijn boog gespannen, en Hij heeft mij de pijl als ten doel gesteld" (Klaagl. 3:12).

Hoe betreurenswaardig is de werking van de eigengerechtigde geest in de ziel op zulke tijden. De mens zal zichzelf rechtvaardigen en alle schuld op God werpen. "Zult gij ook Mijn oordeel te niet maken? Zult gij Mij verdoemen, opdat gij rechtvaardig zijt?" (Job 40:3).

De ziel die onder deze wettische dienstbaarheid verkeert, is vervuld met droevige duisternis en onwetendheid. Toch zijn zulke zielen vol trots en zelfbedrog. Daarom wordt Job ervan beschuldigd dat hij "de raad verduisterde met woorden zonder wetenschap" (Job 37:2), dat hij verhaalde "hetgeen hij niet verstond, dingen, die voor hem te wonderbaar waren, die hij niet wist" (Job 42:3).

Zo'n ziel heeft een strijd met de Almachtige en keurt af wat Hij doet. Hij laakt Gods voorzienigheid en klaagt Zijn handelwijze aan. Maar "wie heeft zich tegen Hem verhard (of met Hem getwist), en vrede gehad?" (Job 9:4). "Waarom hebt gij tegen Hem getwist? Want Hij antwoordt niet van al Zijn daden" (Job 33:13).

De afgrond roept tot de afgrond. De ene moeite volgt op de andere en alles loopt slecht voor ons af. Iemand die opnieuw met dit juk der dienstbaarheid bevangen is, die door zijn eigen arm de overwinning over de zonde probeert te behalen en vrede en troost zoekt te vinden in zijn eigen werken, brengt niets dan wind voort. Een gelovige blik op Christus of een genadige blik van Christus, en niets anders, zal de ziel bevrijden van dit smartelijke, bittere juk der dienstbaarheid.

Ik zal nu een aantal dingen noemen die gewoonlijk voorafgaan aan dit juk der dienstbaarheid, omdat ze er de oorzaak van zijn.

- Het eerste is *een kittelachtig oor*. De Galatiërs en de Korinthiërs hadden niet genoeg aan de waarheid en waren niet tevreden met Paulus. Daarom kregen ze dit wettische zuurdesem van de dienaren van de satan. Ze keerden hun oren af van de waarheid die vrij maakt en ontvingen die wet die onder de dienstbaarheid brengt.

- Het tweede is *het overhaast en onterecht veroordelen van Gods volk en Zijn dienstknechten schuldig stellen om een woord* (Jes. 29:21); of veroordelen wat wij nooit hebben ervaren, wat wij nooit hebben verstaan en wat wij niet kunnen weerleggen. Dit zal de mensen tenslotte zeker onder dit juk brengen en voor het gericht plaatsen, want het veroordelen van de rechtvaardigen is de Heere een gruwel. Daarom waarschuwt Christus: "Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt. Want met welk oordeel gij oordeelt, zult gij geoordeeld worden" (Matth. 7:1-2). Een mens die oordeelt in geestelijke zaken, moet iemand zijn die veel ervaring heeft in de ambtelijke bediening en een goede onderscheidingsgave heeft, iemand die in de waarheid is geworteld en deze op het oog heeft en die de eer van God, en niet zijn eigen eer, op het hart draagt.
- In de derde plaats *zullen veroordelen die bij ons postvatten of vijandschap die wij koesteren jegens een predikant of een broeder zonder een goede reden of zelfs als er daadwerkelijk een oorzaak is, vroeger of later dit juk der dienstbaarheid over ons brengen*. De dienstknecht die een schuld van tienduizend talenten kwijtscholden werd, kon zijn broeder geen schuld van vijfhonderd penningen kwijtschelden. Daarom werd hij overgeleverd aan de banden van de wet, de toorn van God, de zweepslagen van zijn geweten en de pijlen van de satan. Al deze dingen zouden hem kwellen tot hij voor God kon buigen en zich aan Hem kon overgeven, zijn broeder de genegenheid kon tonen die hij aan God verschuldigd was en zijn broeder om Gods wil kon liefhebben. Een wijs man heeft eens gezegd: "Oordeel een ander nooit, voor u zelf op zijn plaats bent gaan staan", opdat van u niet zal gelden: "Waarom gij een ander oordeelt, veroordeelt gij uzelf. En denkt gij dit, o mens, dat gij het oordeel Gods zult ontvlieden?" (Rom. 2:1, 3).
- In de vierde plaats *heeft het lezen van verkeerde boeken en het pogen om wijs te zijn boven hetgeen geschreven is, velen opnieuw onder het juk der dienstbaarheid gebracht*. Vals vuur en een nieuwe kijk op de dingen hebben hen wonderlijk bekoord en hebben hun nieuw licht en nieuwe warmte gebracht. Het oude vuur van het altaar en de goede oude wijn konden hen niet verwarmen en verkwikken. Ze zijn door die dingen betoverd tot ze vergiftigd waren en ze net als Efraïm "verpletterd waren met recht", omdat ze vrijwillig gewandeld hebben "naar het gebod", naar de leer en de geboden van de mensen die zich van de waarheid afkeren (Hos. 5:11).

Nu ga ik ervan uit, mijn lezer, dat u, als u een mens bent die God vreest, die lang in de Kerk van Christus hebt verkeerd en enig onderwijs van God genoten hebt, nauwelijks kunt geloven dat de schrijver van deze preek, die 22 jaar op de school van Christus is geweest en 21 jaar in de bediening staat, die verscheidene werkingen van de Geest der dienstbaarheid - waar in deze preek over is gesproken - heeft ervaren, die zijn woorden met de Bijbel en het leven van de Bijbelheiligen heeft vergeleken, vanwege al deze dingen voor een leugenaar gehouden moet worden en aan de kaak gesteld moet worden als een verblinde en misleide man, die dingen aan God en aan Zijn heilige wet toeschrijft die alleen aan de duivel en de verdorvenheid van het menselijke hart toegeschreven kunnen worden.

Daarom leg ik het geschrevene voor God neer en onderwerp het aan het oordeel van de kinderen der wijsheid. Als het niet waar is laat Mr. Hacker, die God nu openbaar maakt, "mij leugenachtig maken, en mijn rede tot niet brengen" (Job 24:25). Als hij kan aantonen dat wat ik hier heb geschreven, niet waar is en als hij kan bewijzen dat alles wat de Heilige Geest aan God toeschrijft, alleen van toepassing is op de satan en dat alles wat de Schriften betrekken op de wet niets anders is dan de werking van onze verdorven lusten, is hem dat gelukt.

Men zegt ons echter *dat het onmogelijk is dat "een gelovige weer met het juk van de zedelijke wet wordt bevangen als de wet is tenietgedaan."*

Deze tegenstrijdigheid vinden wij in het Woord van God. Laten zij die wijs zijn boven hetgeen geschreven is, haar weerleggen of het Woord van God aanklagen. De Schriften getuigen dat de wet in Christus is tenietgedaan en weggenomen (2 Kor. 3:13). Het is ook schriftuurlijk dat de Galatiërs, die niet stonden in de vrijheid, maar weer met het wettische zuurdesem doortrokken werden, opnieuw met het juk der dienstbaarheid bevangen werden (Gal. 5:1). Deze tegenstrijdigheid is dus gegrond op de letter van de Schrift. De Zaligmaker zegt: "Wacht u van de zuurdesem der Farizeeën" (Mark. 8:15). "Want gij verdraagt het, zo u iemand dienstbaar maakt" (2 Kor. 11:20). "En dat om der ingekropen valse broederen wil, die van bezijden ingekomen waren om te verspieden onze vrijheid, die wij in Christus Jezus hebben, opdat zij ons zouden tot dienstbaarheid brengen" (Gal. 2:4). "Nu dan, wat verzoekt gij God om een juk op de hals der discipelen te leggen", "zeggende, dat men hen moet besnijden en gebieden de wet van Mozes te onderhouden" (Hand.

15:10, 5). Als er geen juk der dienstbaarheid zou zijn waarmee de gelovige opnieuw bevangen kon worden, hadden de apostelen niets te duchten van de valse broederen en de Galatiërs ook niet.

Deze tegenstrijdigheid wordt echter niet alleen in de Bijbel gevonden, maar ook in het bevindelijke leven van Gods kinderen. Luther heeft haar vaak ondervonden, zoals blijkt uit zijn commentaar op de Galatenbrief. Ik heb haar zelf in mijn leven zo kennelijk ervaren sinds ik Jezus mijn Heere en mijn God mag noemen, dat ik voor Gods aangezicht durf te zeggen dat ik dit voor duizend werelden niet opnieuw zou willen doorstaan. Maar het was Gods wil dat ik de wet van het Evangelie zou kunnen onderscheiden, dat ik dit verschil niet alleen verstandelijk zou leren kennen uit de Schrift, maar dat ik het ook in mijn hart zou ervaren door de verschillende werkingen van de wet en het Evangelie. Paulus wist wat het was om gebonden te zijn in de geest, om allen alles te worden: "Degenen, die zonder de wet zijn, ben ik geworden als zonder de wet zijnde" (1 Kor. 9:21, 22). Hij wist wat het was om zondaren met tranen te vermanen "drie jaren lang nacht en dag" (Hand. 20:31).

Ik vraag me ernstig af of er één kind van God is in dit land, dat 20 jaar oud is in de genade en dit juk niet heeft gevoeld of niet bij tijden meer of minder door de Geest der dienstbaarheid is terneer gebogen. Deze tegenstrijdigheid wordt gevonden in de Bijbel en in het leven van al Gods kinderen. Er is echter een ergere tegenstrijdigheid te vinden bij belijders die geen genade hebben verkregen: zij beloven anderen vrijheid, "daar zijzelf dienstknechten zijn der verdorvenheid" (2 Petrus 2:19).

Einde

